

Dette værk er downloadet fra Danskernes Historie Online

Danskernes Historie Online er Danmarks største digitaliseringsprojekt af litteratur inden for emner som personalhistorie, lokalhistorie og slægtsforskning. Biblioteket hører under den almennyttige forening Danske Slægtsforskere. Vi bevarer vores fælles kulturarv, digitaliserer den og stiller den til rådighed for alle interesserede.

Støt Danskernes Historie Online - Bliv sponsor

Som sponsor i biblioteket opnår du en række fordele. Læs mere om fordele og sponsorat her: <https://slaegtsbibliotek.dk/sponsorat>

Ophavsret

Biblioteket indeholder værker både med og uden ophavsret. For værker, som er omfattet af ophavsret, må PDF-filen kun benyttes til personligt brug.

Links

Slægtsforskeres Bibliotek: <https://slaegtsbibliotek.dk>

Danske Slægtsforskere: <https://slaegt.dk>

LIVET I DANMARK
1937-1947

LIVET I DANMARK 1937-1947

En Kavalkade i Tekst og Billeder

ved

AXEL KJERULF

Bind II

ALFRED G. HASSINGS FORLAG
KØBENHAVN

COPYRIGHT 1948 BY ALFRED G. HASSINGS FORLAG A-S
PRINTED IN DENMARK . OFFSETTRYK BY F. E. BORDING A-S

Nytaarstaler og Nytaarskvaler

Kongens Nytaarstale.

2. Januar.

Kongen holdt i Aftes følgende Radiotale fra Amalienborg: »Atter er et Aar henrunden under den mørkeste Tid i vort Fædrelands Historie, og som griber Sindene med dyb Bekymring. Vi længes mod den Dag, hvor vort Flag atter kan vaje over et frit Danmark.

Sæt ikke Lid til Rygter, men indbyrdes Sammenhold er det, hvormed vi bedst kan tjene vort Land.

Den Tillid, der paa saa mange Maader er vist mig i denne tunge Tid, har for mig været til stor Opmuntring, og som jeg af Hjertet siger Tak for. Det skal fremdeles være mine Bestræbelser ikke at svigte denne Tillid.

Dronningen forener sig med mig i Ønsket om et godt Nytaar for alle Landsmænd, saavel herhjemme som for alle dem, der færdes i det fjerne. Gud velsigne hvert eneste Hjem og vort fælles Fædreland Danmark«.

Gesandterne i U. S. A. og England bryder med den danske Samarbejds-Regering.

8. Januar.

Den danske Gesandt i U. S. A. *Henrik Kauffmann*, som i April forrige Aar afskedigedes, da han paa egen Haand afsluttede Overenskomsten med De forenede Stater om Besættelsen af Grønland, har d. 2. Januar tilsluttet sig den Solidaritetserklæring, som Nytaarsdag blev undertegnet i Washington af de Stater, der er i Krig med Tyskland og Italien. Selv de af Ministeriets Medlemmer, der i deres Hjerte sympatiserer med Kauffmanns Handlemaade, har maattet erkende, at der hermed er skabt yderligere Vanskeligheder for Regeringens Hævdelse af Fiktionen om Danmarks Neutralitet.

Det har end mere kompliceret Sagen, at Scavenius — uden at raadføre sig med Kongen eller Ministeriet — i Dag har udsendt en Erklæring, hvori Kauffmann fordømmes skarpt for at skabe Splittelse mellem Danske, samt for, ved selv at etablere sig som et med den lovlige danske Regering konkurrerende Organ, at berede denne Vanskeligheder i dens Stræben efter at føre Landet frelst gennem Krigens vanskelige Aar og befæste dets Selvstændighed og Uafhængighed i Fremtiden«. Scavenius har atter handlet egenmægtigt, og navnlig hævdes det, at Ordene om vor »Selvstændighed og Uafhængighed« er i høj Grad malplacerede.

Tyskerne udviser det herværende amerikanske Gesandtskab.

24. Januar.

Paa Tyskernes Forlangende er den herværende amerikanske Gesandt *Mr. Reams* og hele Gesandtskabet blevet udvist.

En Flok Duer letter fra Raadhustårnet og kredser omkring Raadhustårnet — et smukt og fredeligt Syn. Havde Himlen ikke andre Flyvere, var det en bedre Verden at leve i — men vi lever i Haabet om, at ogsaa Duen med Oliegrenen i sit Næb en skønne Dag vil vise sig som Fredens Symbol.

Hitlers Nytaarstale.

1. Januar.

I sin Nytaarstale sagde Rigskansler Hitler bl. a.: Aaret 1942 skal — det beder vi alle Vorherre om — bringe Afgørelsen til vort Folks Redning og dermed til de med os forbundne Folks Redning. Hvad Hr. Roosevelt kan yde, det har han bevist. Hvad Hr. Churchill har ydet, ved intet Menneske. Men hvad det som Følge af denne Krig vil blive mig og hele den nationalsocialistiske Bevægelse umuligt at gøre i flere Aar, kan kun opfylde En med den dybeste Beklagelse.

„Et Træthedsfænomen“.

Deutsches Nachrichten Büro's Oversigt ved Nytaar 1942: »Østfronten er i Dag ved Aarskiftet ikke længer noget Problem for den tyske Krigsførelse, og dermed ej heller for Europa. De soujetrussiske Angreb er i operativ Henseende kun et Træthedsfænomen.«

Stigende Antal Forbrydelser.

1. Januar.

Forbrydelsernes Antal under Mærklægningen er steget med 33 pCt. Heraf er ikke mindre end 12.000 Cykletyverier, 790 Sædelighedsforbrydelser mod Børn.

Nytaarsbad i tre Dage.

3. Januar.

I tre Dage har man haft varmt Vand i Hænderne og ikke mindre end 100.000 Badckur er bleven fuldt i København til Nytaarsbad — altsammen takket være Handelsminister Halland Henriksen.

Ny Stor-Biograf.

„Frk. Kirkemus“ i Saga-Bio.

1. Januar.

Indvielsen af den nye flotte Storbiograf SAGA-BIO foregik med stor Festivitas. *Poul Reumert* lagde for med en Prolog af *Tom Kristensen*, og saa kom *Marguerite Viby* frem og aabnede Teatret med en munter lille improviseret Tale. Derefter spillede den nye danske Film »Frk. Kirkemus«, med *Marguerite Viby* og *Poul Reumert* i Hovedrollerne. Det var spændende at se Sammenspillet mellem disse to Kunstnere, lige uperlige hver paa sit Fell. Man kender fra Teatret Stykket om den lille fattige Frk. Kirkemus, som avancerer fra Privatsekretær til Chefens Hustru. For *Marguerite Viby* blev Aftenen en Filmssejr blandt mange: for *Poul Reumert* blev det et afgørende Skridt ind i Filmens Verden.

Poul Reumert og Marguerite Viby i »Frøken Kirkemus«.

Trægt og tungt begynder Aaret

Inger Lassen og Olaf Ussing
i »Lille rislende Kilde«.

Lille rislende Kilde.

17. Januar.
Det lille Nygade-Teaters Kineserslykke er henrivende. »Lille rislende Kilde« er Navnet paa en Ministerdatter, der løber bort med en Kuli og maa friste Livet som Kulikone, til hendes Mand efterhaanden svinger sig op til Kejser over »Riget mod Vest«. Det er altsaa »Der var engang —« paa Kinesisk. De dejlige Kostumer og de morsomme Situationer, hvor Personerne spiser og rejser pantomimisk, paa Kineserteater-Maner. — havde sin Andel i Succes'en. Men der blev tillige spillet god Komædie. Inger Lassen var yndig som den lille rislende Kilde og Erling Schroeder indtagende som Kulien, der bliver Kejser. Og Kjærulff-Schmidt havde skabt en aldeles fantastisk Skikkelse som den onde »Tigergeneral«.

Kaffe uden Mærker.

25. Januar.
En kendt Kaffegrosserer paa Frederiksberg er i Gaar blevet anholdt for at have solgt ikke mindre end 15.000 kg Kaffe uden Mærker. For at dække over denne ulovlige Handel havde han laant Kaffe-mærker hos en Kollega; disse viste han Myndighederne. — men bag-efter glemte han at levere de laante Mærker tilbage. Da de manglende Mærker nu efterhaanden blev flere og flere, kunde han ikke klare den længere. Han blev sat fast, og hans villige Laaner kommer ogsaa til at undgælde, fordi han har været med til at fore Myndighederne bag Lyset.

Værten gik - og Lyset gik ud.

27. Januar.
I et stort Pensionat i Wesselsgade (80 Pensionærer) gik Bølgerne i Altes højt; i Dagens Løb var Pensionatsværten sporløst forsvundet, og derefter havde Belysningsvæsenet lukket for Lys og Gas, da Værten ikke havde betalt sin Gasregning paa 150 Kroner! Man synes jo nok, at Belysningsvæsenet burde have taget noget Hensyn til de mange logerende. I øvrigt er Husets Ejer straks traadt til med Pengene, og i Morgen kommer der en ny Pensionatsvært.

Frede Skaarup død.

Den festlige og storstilede
Film- og Teaterdirektør.

3. Januar.

I Gaar Morges døde Frede Skaarup paa Amtssygehuset i Gentofte. Skaarup var ubestridt det største Navn inden for dansk Teater-, Film- og Forlystelsesliv, en Mand med rig Fantasi og et Storsyn, der var af helt internationale Dimensioner. Han begyndte som en lille beskeden Købmand i Ringkøbing, kom til Aarhus, hvor han var en af de første til at gribe Filmens Eventyr, blev efterhaanden stor Filmsmand og Mangemillionær, rejste til København, skabte Scala-Teatret, som under hans Ledelse blev det festligste og flotteste Operette- og Revy-Teater, der i en lang Periode satte sit Præg paa Byen. Skaarup blev ogsaa Ejer af Dagmar-teatret, Det lille Teater, Kabaret'en »Edderkoppen«, han byggede Hotel »Regina« i Aarhus, ejede ogsaa Paladsteatret og kontrollerede Casino, det var en vældig Virksomhed, og der stod festlig Glans over alt, hvad han rørte ved. Hans Dygtighed var usædvanlig, men hans uselviske Glæde og Begejstring, hans storstilede Fløthed og grænseløse Hjælpsomhed fik Grunden til at vakle under de mægtige Foretagender, han maatte trække sig tilbage med Tabet af sin Formue. Skaarup ledede derefter »Polyfoto« og var Arrangør i stor Stil af Gæstespil. Frede Skaarup var en storstilet Personlighed med en Forretningsmands kløgtige Evne og en Kunstnersjæls Entusiasme.

Direktør Frede Skaarup.

Einar Nørby som Henrik, Holger Byrding som Jeronimus og Thyge Thygesen som Leander.

Ny dansk Opera.

14. Januar.

Det kgl. Teater har haft Premiere paa Finn Høffdings nye Holberg-Opera »Kilderejsen«. Teksten er, ligesom til Carl Nielsens Opera »Maskarade«, skrevet af Prof. Vilh. Andersen. Det nye Værk har i nogen Grad Præget af at være skrevet af en lærd Holberg-Professor og en lærd Musikteoretiker; men der var mange smukke Steder, især der, hvor Høffding anvender danske Folkevisetoner. Opførelsen var fornøjelig. Wiedemann havde skabt en herlig Arv, Nørby en forslagen Henrik, Byrding en statelig Jeronimus. Ingeborg Steffensen en morsom Magdelone, Karin Rendsberg en nydelig Leonore og Inge Frey en prægtig Pernille.

To Chef-Redaktører fældet af Tyskerne.

Red. Gunnar Helweg-Larsen er ved Aarskiftet fratruadt sin Stilling ved »Kristeligt Dagblad«. Ogsaa »Nationaltidende«s Chefredaktør Aage Schoch er blevet tvunget bort af den tyske Presseattaché Dr. Meissner, med den Motivation, at Bladet d. 4. Jan. paa sin Kirkeside havde bragt en Prædiken om Striden mellem Gud og Djævelen og Bladet naturligvis med Djævelen havde ment Hitler.

Dyrt at vinde i Lotteriet.

30. Januar.

En ældre Mand vandt i Fjor 125.000 Kr. paa en halv Seddel. Skattevæsenet opgav, at han skulde betale 50.000 Kr. i Skat heraf, hvilket han gjorde. Af de resterende 75.000 Kr. brugte han 27.000 til gammel Gæld og Resten 48.000 Kr. til at købe en Livrente for. Nu har Skattevæsenet krævet ham for yderligere 30.000 Kr. i Skat, at betale med 9.000 Kr. om Aaret, hvorefter hans årlige Indtægt bliver mindre end før han var saa »lykkelig« at vinde i Lotteriet. Det er meningsløst, at Staten lokker Folk til at spille og bagefter tager 61 pct. tilbage af Gevinsten.

Mørketider - Sparetider

Smørret skæres ned.

Mærker ogsaa for varm Mad paa
Restauranter.

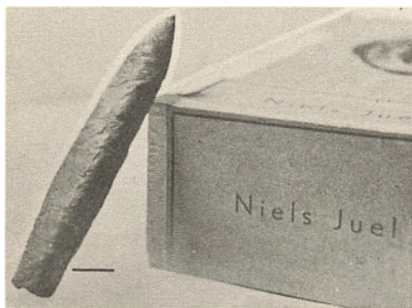
3. Januar.

Rationeringsperioden for Smørmærker forlænges med 9 Dage, d. v. s. at vor Smørration nedskæres med 10 Procent. Det herved sparede Smør skal sendes til det sultende Finland. Den daglige Smørration bliver herefter 45 Gram mod tidligere 50 Gram. Der skal nu ogsaa gives Smørmærker for varm Mad paa Restauranter, saaledes 10 Gram for en Svinekotelet, 25 Gram for Retter med smeltet Smør, Hollandaise- eller Béarnaise-Sovs.

„Niels Juel“ slaar et Slag for den danske Tobak.

15. Januar.

Rosengartner Mohr, som i Sommer satte en større Tobaksavl i Gang, sælger fra i Dag sine danske Cigarer fra Firmaets Udsalg paa Grøntorvet. Det er ren dansk Tobak. De nye Cigarer har faaet fine danske Navne opkaldt efter vore Søhætte og berømte Generaler: „Niels Juel“, „Herluf Trolle“ og „Olaf Rye“. Cerulterne faar Navne efter berømte Damer i Danmarkshistorien: „Amalie“, „Caroline“ og „Leonore“. Det kniber jo efterhaanden saa stærkt med den udenlandske Tobak, at der utvivlsomt vil være et Marked for den danske.

Den nye danske Cigar »Niels Juel«.

Blandt andet bemærkes:

6. Januar.

Der er givet et Ringmærke fri til Køb af 5 Hektoliter Koks og der frigives om nogle Dage endnu et Koksmærke, der bærer Bogstavet H, allerede kaldet H-andelsminister H-aldan H-endriksens H-Mærke.

8. Januar.

Det kniber med Dugene og det kniber med Vasken. Om kort Tid vil Restauranterne lægge Papirsduge paa Bordene.

Der er megen Usikkerhed med Forstaaelsen af Sirenehyt-Systemet. Butikkerne har faaet Lov til at have Lys i Vinduerne, naar der straks slukkes efter et dobbelt Sirenehyt. Men Folk misforstaar det, og de mest ængstelige gaar i Kælderen ved det første Signal.

10. Januar.

Der indføres nu Arbejdskort for alle over 18 Aar, der modtager Lon af andre for udført Arbejde, lige fra Direktøren til den menige Arbejder. Det vil volde stort Besvær med de mange Kort, men Hensigten er at føre en effektiv Kontrol med alle, der modtager Understøttelse og som naturligvis ikke samtidig kan have Arbejde, som de faar Pengen for.

18. Januar.

»Kædehandelen«, der florerede under forrige Verdenskrig, dukker nu atter op. Krisepolitiket har fat i nogle Sager, hvor et Par Grossister i Tøj og Fodtøj har købt Varer til normale Butikspriser og solgt dem videre til Overpris.

Heste-Droskerne, som nu ganske har afløst Bilerne foran Hovedbanegaarden. Men det kan allsaad hælde, at de skikkelige Lotter pludselig løber løbsk.

Droske-Lotterne løber løbsk.

En Snes Hestedrosker i vild Flugt
fra Hovedbanen
ud i de mørklagte Gader.

11. Januar.

Ved 20-Tiden i Aftes løb samtlige Heste for Hestedroskerne foran Hovedbanegaarden løbsk. Et Lokomotivs Dampudblæsning opkræmte pludselig Hestene for de 15—20 Drosker, der holdt paa Pladsen. I næste Øjeblik var hele Feltet i vildt Oprør, de fleste Heste tog Flugten mod Vesterbrogade uden i Mørket at ænse Heller eller Afspærringer. Nogle af Køretøjerne blev hurtigt standset, andre stødte mod Lysmaster, to kolliderede med et Par Bildrosker, men en fem-seks Heste

undslap med slingrende Vogne; en af dem kvæstede en ung Dame haardt, en anden blev knust mod en Lillebil, og en tredje blev først indfanget paa Trianglen efter at have overkørt en Kusk.

Den meningsløst skrappe Mørklægning.

19. Januar.

Skibsreder A. P. Møller har i en Artikel i »Børsen« rejst Spørgsmaalet, om det virkelig er nødvendigt at gennemføre Mørklægningen saa rigoristisk. Han peger bl. a. paa det urimelige i at mørklægge Byer som Helsingør og København, da fjendtlige Flyvere stadig er orienterede gennem Lysene fra Helsingborg og Malmø. A. P. Møller, der har faaet Tilslutning fra vide Kredse kritiserer skarpt det »voksende Politistyre«.

Pas paa i Mørket!

16. Januar.

Organisationen »Større Færdselssikkerhed« vil nu oprette et »Klagekontor«, til hvilket man kan klage over daarlige Færdselsforhold, f. Eks. over manglende Hvidmaling af Kantsten, farlige Hjørner, Vejtræer, Kældernedgange, man ikke kan se i Mørke o. lign. Ogsaa i Provinsen tager man fat paa en stor Propaganda.

Et „Maaneur“

13. Januar.

Som bekendt spiller Maanen en meget stor Rolle i disse mørklagte Tider. Maaneskinnet er blevet en afgørende Faktor i vort Byliv. Det er svært at huske, naar det er Maaneskin, og Tiderne er yderligere forrykket derved, at vi stadig (midt om Vinteren) har »Sommertid«. Derfor har de københavnske Sporveje nu haft den gode Idé at lade opsætte et »Maaneur« paa Raadhuspladsen. Det blev i Gaar anbragt paa en af de elektriske Standere ved den nye »Underjordiske«. Randen af Uret bærer Timetalene fra 0 til 24. Midterskiven er delt i tre Felter: sort for den helt mørke Periode, gult for Maaneskin og blaåt for Dagslys. Uret stilles hver Dag.

Sporvejens »Maaneur« paa Raadhuspladsen.

Mange Mangler, Mengelberg – med mere

Benzinen 33 pCt. ned.

20. Januar.

Det er helt galt med Benzinen. Rationeringskortene for næste Maaned skal strækkes til 6 Uger, altsaa en Nedskæring paa 33 pCt. Motorkøretøjerne maa gaa over til Generator-drift – hvis man kan faa Brænde.

Færre og mindre Cigarer.

28. Januar.

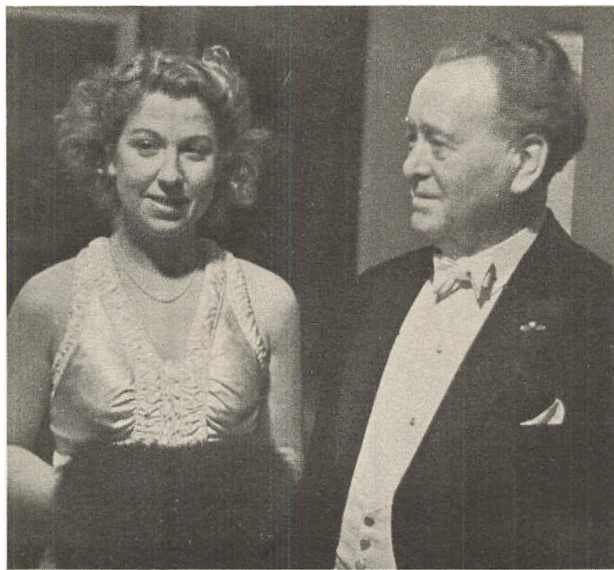
Nu bliver Cigarerne mindre! Lagrene skal strækkes, og Hirschsprung har proklameret en Nedskæring paa 15 pCt. Samtidig meddeles det, at en Del kendte Cigarmærker vil falde helt bort, fordi man ikke vil ødelægge deres Navn ved at nedsætte Kvaliteten.

Kronen opskrives!

23. Januar.

Der er i Gaar af de danske Valutamyndigheder truffet en betydningsfuld Beslutning: Den danske Krone opskrives med 8,3 pCt.

Et engelsk Pund Sterling betales herefter med 19 Kroner 34, imod tidligere Kr. 20,93, og Rigsmark er gaaet ned fra 207,45 til 191,80. Denne Hævning af Kronen skulde føre til, at Priserne paa Importvarer faldt. Dette gælder især Brændsel, og Eksperterne regner med, at Kulene vil falde 3 Kroner pr. Ton, medens Koksene vil falde med 4 Kroner pr. Ton eller 20 Øre pr. Hektoliter.

France Ellegaard og Willem Mengelberg.

Mengelbergs Torsdags-Koncert.

23. Januar.

Ved Torsdagskoncerten i Aftes i Stærekassen dirigerede den berømte hollandske Dirigent *Willem Mengelberg* (om hvem der Mand og Mand imellem fortælles, at han er stærkt tysk-begeistret og Nazist). En fremragende Musiker er han, hvilket umiddelbart fremgik af hans Fremførelse af Beethovens »Eroica« Symfoni. Aftenens Solist var *France Ellegaard*, som med straalende Succes spillede Mozarts Es-Dur Klaverkoncert. Koncerten overværedes af Dronningen og Kronprinsen.

»Vor By«s Succes.

31. Januar.

I Aftes opførte Frederiksberg Teater Thornton Wilders i Udlandet allerede berømte Eksperiment-Stykke »Vor By«. Det eksperimentelle bestod i, at man spillede uden Rekvizitter og Dekorationer. Et Par Borde og Stole, et Par hvide Buer (= Huse) og Rammer (Vinduer) var alt; støttet til den ene Side af Prosceniet stod »Fortælleren« *Axel Frische* og fortalte om en lille By, en lille amerikansk Smaastad i Aarene 1901–1904, og efter som han fik Brug for Personerne, blev de kaldt ind paa Scenen, spillede og forsvandt ud igen. Naar de spiste og drak – og fodrede Duer, var det pantomimisk og i øvrigt forklarede Fortælleren det, der var sværest at forstaa for Tilskuerne, f. Eks. at nogle af de Optrædende i Virkeligheden var Døde. Rent bortset fra det eksperimentelle er »Vor By« et fortræffeligt Skuespil, og skønt det vel nok burde have været spillet paa Det kgl. Teater, klarede Frederiksberg Teater og Iscenesætteren, Svend Melsing, Opførelsen udmærket. Særlig lagde man Mærke til Stykkets unge Par, der spillede aldeles fortræffeligt af *Carl Heger* og Debutantinden *Lilli Weiding*. *Jytte Bruhn* skabte en henrivende morsom Figur som en lille docerende Lægedatter. Der var varmt og stærkt Bifald.

Ing. Henckel dømt for Svindel med Tørveattester.

20. Januar.

Ingeniør *Henckel* har leveret Tørv til »Arbejdernes Brændselsforsyning«. Man har nu opdaget, at visse Kontrolsedler var forfalsket saaledes, at Tallene paa de leverede Kvanta var ændrede i Henckels Favør. Ing. *Henckel* er blevet fængslet for Dokumentfalsk. (10. April blev Henckel ved Landsretten idømt 15 Mdrs. Fængsel).

Ibsens »Gengangere« paa Det kgl. Teater.

30. Januar.

I Aften spillede Det kgl. Teater Henrik Ibsens »Gengangere« med *Bodil Ipsen* og *Poul Reumert* som Fru Alving og Pastor Manders. I Osvalds Rolle saa man *Ebbe Rode*, der gav Figuren sin Ungdom og desuden en udmærket Tidskolorit, og endelig var *Johannes Meyer Gamle Engstrand*. Med denne Besætning spillede Stykket saa intenst og gripende, at man for en Gangs Skyld kunde konstatere, at her var et gammelt Mesterværk, der ikke er blevet medtaget af Tidens Tand.

Debutantinden Lilli Weiding i »Vor By«.

Bodil Ipsen og Ebbe Rode i »Gengangere«.

Frygtelig Kulde – den tredje Polarvinter

Landet knuges af Kulde.

Mange Dødsfald, ingen Tilførsler, sprængte Vandrør.

26. Januar.
Vinteren — den tredje Polarvinter i Træk — har nu atter sat ind med streng Frost. København havde i Gaar + 22 Grader, den koldeste Dag siden 1871. Mange Mennesker besvimer af Kulde, Vandrørene sprænges, Tusinder af Planter Landet over gaar ud. Mælkeforsyningen er ved at bryde sammen. Folk, som færdes paa Gaden, pakker Hovedet ind i uldne Tørklæder.

Kulde-Rekord.

27. Januar.
Alle Sunde og Bælter er lukkede af Is. I Gaar havde Grindsted 28 Graders Frost, Herning 26, Ringsted 27, København 25, Aarhus 24, Odense 24, Randers 23 og Aalborg 22. Vi har haft Frostvejr 20 Døgn i Træk. Færgen København-Malmø er indstillet. Ude paa Linjerne mistede Lokomotiverne Damptrykket. Byerne faar kun 60 pCt. af deres Mælkeforbrug, København fik kun fem Tønder Kartofler mod normalt tusinde! Flere Byer er truet af Vandmangel. Tre Mennesker er døde af Kulde, i København bragtes 125 Personer paa Hospitalet med Forfrysninger og 250 Biler gik i Staa.

Fem døde af Kulden.

29. Januar.
I Gaar forefaldt fem Dødsfald Landet over paa Grund af Kulden, alene i København var der 240 Udrykninger til sprængte Vandrør.

Trompetdronningen Miss Valaida.

En af Amagerbanens Rutebiler, hvis Indre er helt overiset.

Trist Affære om Narcotica.

30. Januar.
Den herboende, kendte kvindelige Negerartist, »Trompetdronningen« Valaida har gennem længere Tid været hengiven til Brug af et Narcoticum ved Navn Eukodal. En Veninde, som boede sammen med hende, døde for et Aars Tid siden af Eukodalforgiftning, og dette gav Anledning til nærmere Undersøgelser. Miss Valaida har hentet Eukodal paa Hjorteapoteket i Gothersgade og faaet udleveret store Mængder heraf uden Receipt, endogsaa paa Kredit. Apotekeren og hans Provisor er sat under Tiltale. Apotekeren kender ikke noget til det hele, medens Provisoren har tilstaaet.

Reesens Operette „Farinelli“ paa „Det ny Teater“.

2. Februar.
I vore Bedsteforældres Tid spillede man paa Det kgl. Teater et Syngestykke, som hed »Farinelli«; Stykket var elsket og forgudet. Teksten var Heibergs og Musikken var tyustjaalen.

Dette gamle Stykke er nu opstaaet igen som en Fugl Fønix paa Det ny Teater. Hvordan gør man saadan noget? Man stryger hele den gamle Tekst og al den gamle Musik, beholder Personnavne og enkelte Optrin og lader saa Emil Reesen komponere de nye Melodier. Reesens fine, lette, indsmigrende Musik, Mogens Dams muntre Tekst, Helge Refns straalende og fantasifulde Dekorationer og et flot og festligt Udstyr vandt en let Sejr. Sangeren Farinelli, der ved sin Sang lindrer den syge Konges Smerte, blev sunget af ingen ringere end Aksel Schiøtz. Naturligvis sang han dejligt, udmærket assisteret af Asta Hansen som »Preciosa«. Og saa fik man Schiøler Linck som Søroverkaptajn og Djævlepigen Sigrid Høne-Rasmussen som en forførende »Carmencita« fra Madrid.

Quisling overtager den norske Regering.

2. Februar.
I Gaar blev Quisling udraabt til Ministerpræsident i Norge med Terbovens Samtykke. Dette blev kundgjort ved en højtidelig Statsakt paa Akershus Fæstning. Oslos Gader og offentlige Bygninger var rigt flagsmykkede. I sin Tale til Quisling sagde Terboven bl.a.: »I Dagens Anledning overbringer jeg Dem Førerens hjerteligste Ønsker. Jeg er overbevist om, at det norske Folk vil enigt og styrket i Nationalsocialismen blive en afgørende og uundværlig Del af det germanske Fællesskab«.

Asta Hansen og Aksel Schiøtz i »Farinelli«.

„Lediggang og Fidusmageri“

Folkets Røst: „Hils Hess“.

Munter Episode i Biografen.

Forleden Aften under en Forestilling i »World Cinema« vistes i en UFA-Film en Scene, hvor man ser Göring i Færd med at stige op i en Flyvemaskine. Pludselig hørtes en Stemme fra Tilskuerpladsen raabe: »Hils Hess!« Lyset i Teatret blev straks tændt, og en »tysk« Soldat rejste sig og raabte paa Dansk, at den skyldige straks skulde melde sig. Dette skete selvfølgelig ikke, men Publikum begyndte at synge det kendte Børnerim: »Bliv hvor du er og gem dig godt!«. Politiet blev nu tilkaldt for at rydde Teatret, hvilket omgaaende skete.

(»De frie Danske« Nr. 4).

Nye Butiks-Lukketider.

13. Februar.

Nu skal vi igen have nye Lukketider. Paa Ugens fire første Dage skal der lukkes Kl. 18: om Freilagene Kl. 20 og om Lordagene Kl. 17. Men herfra er der en Del Undtagelser. Bagerne maa saaledes have aabent alle Ugens Dage fra Kl. 6 til Kl. 20.

Skibsreder A. P. Møller siger haarde Ord om Tidens Demoralisation.

En Tale i Studenterforeningen, der rejser Protester og livlig Diskussion.

8. Februar.

Det er blevet Tradition i Studenterforeningen at indlede det nye Semester med en Nytaarstale, og i Aar blev denne Tale holdt af Skibsreder A. P. Møller. Det var en alvorlig Tale, som gik ud fra Rasmus Rasks Ord: »Sit Fædreland skylder man alt«. I Talens Løb kom Skibsrederen ind paa en Omtale af de sociale Forhold her i Landet og udtalte, at efter hans Skøn var de sidste Decennier en Nedgangsperiode med Materialisme og Stemmekøbspolitik.

Lediggang og Demoralisation bredte sig: den umiddelbare Grund hertil maatte søges i en kortsynet Lønpolitik, Udvækster i Socialpolitikken og navnlig de højere Lønninger, Skruen uden Ende, der blot fordyrede Varerne og fremkaldte Arbejdsløshed. Socialloven havde medført Lediggang og Fidusmageri, og mange af de Goder, som man mente skyldtes Fagforeningsbevægelsen (som han dog ikke havde noget imod), skyldtes i Virkeligheden Tidens almene Fremskridt. Den konstante Arbejdsløshed her i Landet før Krigen havde vi os selv at takke for ...

Rigsarkivaren protesterer.

Der har været fort en Diskussion i »Politiken« mellem Skibsreder A. P. Møller og Rigsarkivar Axel Linvald, der mener, at Fagforeningsbevægelse, »Lønkrue« og Sociallov har bevist store Dele af det danske Folk saa store Tjenester, at man maa se bort fra deres enkelte, mindre gunstige Sider. Fagforeningerne og Socialdemokratiets Arbejds-skriver Rigsarkivaren, har Æren for, at Ar-

Skibsreder A. P. Møller paa Talerstolen i Studenterforeningen.

bejlerne fra at være en Underklasse er blevet en juldgod Del af det danske Folk, til Trods for mange Misbrug og ulykkelige Bivirkninger.

Studenterne protesterer.

21. Februar.

Der er stadig Uro om Skibsreder A. P. Møllers Tale. Nu har Studenterforeningens Repræsentantskab, der rummer alle Foreningens Partier, udsendt en Resolution, hvori det bl. a. hedder: »I sin Nytaarstale rettede Skibsrederen et ensidigt Angreb paa den danske Arbejderstand og paa den danske Sociallovgivning, og han folte sig med Udgangspunkt heri foranlediget til at drage Folkestyrets Berettigelse i Tvivl. I den Anledning ønsker Studenterforeningens Repræsentantskab ... at fremhæve, at det er i dyb Uoverensstemmelse med Skibsrederens ensidige Bedømmelse af Arbejderklassens Lønvilkaar og med de fremsatte nedsættende Udtalelser om vort Folkestyre ...»

Protest mod Protest.

27. Februar.

En stor Kreds af Akademikere har nu gennem Ritzaus Bureau udsendt en Protest mod Repræsentantskabets Resolution. »Vi undertegnede Akademikere ønsker at udtale, at vi — uanset om man er enig eller uenig med Hr. A. P. Møller — finder denne Protest usømmelig overfor en af Foreningen selv indbudt Gæst og nedværdigende for Foreningens Talerstol ... Menings- og Ytringsfriheden er gammel Skik her i Landet, og Akademikerne bør være de sidste til at forsøge at knægte denne Ret, der er deres egen Livsnerve. Blandt Underskriverne findes mange af Landets kendte Akademikere, f. Eks. Professor Chievitcz.

Afsluttende Protest.

3. Marts.

Repræsentantskabet gør i en ny Erklæring Rede for, at det ikke arrangerer Studenterforeningens Møder og at det alene er Senioratet, der indbyder Talerne, saaledes at Repræsentantskabet maa fratægge sig Beskyldningen for at have krænkert den indbudte Gæst.

Forbud mod den populære Lili Marleen-Melodi.

En styg »Nidviser« om Tyskerne.

Det tyske Gesandtskab har over for Justitsministeren med stor Højtidelighed fremført en Klage over danske Skolebørn, som paastaas i udstrakt Grad at synge »Nidviser« om Tyskerne.

Hermed hænger det saaledes sammen: en tysk Soldatervise »Lili Marleen«, der benyttes som »Godnatviser« hver Aften Kl. 21 i Breslaus Radio, er blevet saa populær, at Melodien fløjtes og synges overalt. Men rigtignok med en anden Tekst — paa Dansk —, nogle højt uærbødige Linjer om de højeste tyske Herrer. Denne Tekst, som uundgaeligt er kommet Tyskerne for Øre, da ogsaa Skolebørnene synger den fra Morgen til Aften, lyder i en af sine talrige Variationer saaledes:

Forst saa tar vi Göring
i hans fede Ben,
derpaa tar vi Goebbels
og slaar ham mod en Sten,
saa hænger vi Hitler i en Strop
ved Siden af von Ribbentrop,
saa blir de rent til Grin,
de fire Nazisvin!

Sagen har d. 3. Februar været drøftet i et Ministermøde, hvor Sangen er bleven sunget af Justitsministeren for den samlede Regering, som dog ikke har ment at kunne skride ind overfor Skolerne paa det foreliggende Grundlag. Tyskerne har derefter forbudt »Lili Marleen«-Melodien saavel i Radioen som paa Restauranter.

Frikorps-Børn forulempes.

Over for en anden tysk Klage, at man forhaaner de Børn, hvis Fædre er i Frikorps Danmark, har Ministeriet paalagt Amtmændene at lade afholde »lukkede« Møder i de forskellige Politikredse og her formane Repræsentanterne for Befolkningen til at undgaa »Forsøgelse og Chikaneri mod de frivillige paa Orlov eller mod deres paarørende«.

I Tyskernes Fodspor -

Bomber mod Nazi-Kontoret paa Kultorvet.

I »Fædrelandet« læses d. 2. Februar — stort opsat — følgende i Anledning af en Bombe-Demonstration mod D.N.S.A.P.'s Syssekontor i København:

»Natten til d. 1. d. M. Kl. 4,00 og Natten til d. 5. d. M. Kl. 3,45 har uansvarlige Personer foranstaltet en ulovlig Demonstration paa Kultorvet Nr. 13. Da Demonstrationerne maa betragtes som alvorligt Brud paa den Ro og Orden, der bør herske i Staden, udlover Politiet en Dusør paa indtil 1000 Kr. for Oplysninger, der fører til Gerningsmændenes Paa-gribelse.«

„Anstifteren“ findes dræbt.

En 21-årig ung Mand blev den 28. Februar dræbt ved en Eksplosion i sit Hjem, hvor han var beskæftiget med »kemiske Forsøg«. Det viste sig, at han fabrikerede hjemmelavede Bomber, og det opklaredes ved samme Lejlighed, at den unge Mand havde været »Anstifteren« af Bombe-Demonstrationerne paa Kultorvet.

Modbydelig Affære.

Uslinge faar fortjent Straf.

20. Februar. Et særlig ondartet Udslag af den tysk-inspirerede Jødefølgelse er i disse Dage blevet bekendt gennem Bagvaskelser og ærerige Sigtelser, som Forfatterinden Olga Eggers og Redaktør Aage H. Andersen har fremsat mod Grosserer P. M. Daell og dennes Sekretær, Frk. Ellen Wassermann, dels i »Kamptegnet«, et »dansk Ugeblad til Kamp for Sandheden«, som dog ingen ordentlige Mennesker læser, dels udspreddt gennem Løbesedler, der er uddelt i Daells Varehus paa Nørregade.

Grosserer Daell og Frk. Wassermann har i Dag anlagt Injuriesag mod Fru Eggers.

Dommen faldt d. 15. Maj: Olga Eggers fik 120 Dages Hæfte, Aage H. Andersen 80 Dages Fængsel. Tyskerne var meget ivrige for at faa de to Æreskændere frikendt, men Landsdommerne Rosendahl, Preisler Knudsen og Spang-Hanssen lod sig ikke paavirke.

Olga Eggers.

Vagtposten uden for »Fædrelandet«'s Kontor i St. Kongensgade 40.

Partiføreren proklamerer Selvtægt!

2. Februar. Frits Clausen proklamerer i »Fædrelandet«: »Stormafdelinger i alle Omraader! Partikammerater! Efter den sidste Tids Begivenheder har vi mistet Tilliden til det danske Politi. Justitsministeren er ikke skredet ind, naar ledende Politiembedsmænd har ophidset Politiet imod os. Han tillader kommunistiske og jødiske Kredse at udfolde en Aktivitet som aldrig for... Fra i Dag overtager vi selv Beskyttelsen af vore Omraader, og den Voldsmand, der forsoner at trænge ind, bliver slaaet ned...«

KAMPTEGNET

Dansk Ugeblad til Kamp for Sandheden

Udgiver: AAGE H. ANDERSEN

Nummer 7 4 Aarsang	Abonnementets pr. Kvarter Kr. 3,00 for tilsendt. Bestilling modtages af Postbureau eller direkte af Forlaget, Annoncepr. pr. linje 30 Øre	12. FEBRUAR 1942	Udgivningssted: Den og Tids Informationsbureau, Isbinder Tornejs 2, Charlottenlund, Telefon Østport 4227, Telefaxnummer 63117, Annoncebureau Redaktør: O. Eggers	30 Øre
-----------------------	---	------------------	--	--------

Den jødiske Snuheds Triumf!

Jødisken Wassermann kræver Erstatning til finske Børn

KAMPTEGNET har efter et Utal af Blæger taget fat paa DAELLS VAREHUS, og som sædvanligt har vi ikke taget blidt fat, naar vi iugtede Jøden indenfor et Foretagede. Jøden skal ikke alene ud af Forretninger og Varehuse i vort Land, — men af Danmark i det hele taget. Og Jøden kommer ud, hver eneste han end Fremder og Skammer af Børn. Personer, der endnu ikke har lært at holde sig fri for jødisk Indflydelse, skæner vi ikke, og de skal blive kærtligt erindret i det nye kommende Danmark.

I DAELLS Varehus fandt vi ogsaa Aarsagen til Firmaets mærkelige Indstilling til det Tyskland, der nu paa en langt mere effektiv Maade end tidligere Herr P. M. DAELL hjælper det Finland, han forhen ofrede sin Kærlighed paa, men som han nu saa ud til at have svigtet.

Aarsagen fandt vi i JØDEPIGEN CELJA WASSERMANN, der er ansat i Firmaet, og vi har selvfølgelig noteret Firmaet DAELL i vor Samling af Firmaer under jødisk Indflydelse.

Vor Oplysning af Aarsagen gjorde Herr DAELLs Kærlighed til Finland levende igen, og det er det mest rørende ved Historien. Man ser igen, at der er intet saa galt, uden det dog er godt for noget.

Herr Daells gunstige Kærlighed gav sig Udslag i et Sagsanlæg mod KAMPTEGNETS Redaktør, hvor han blandt andet kræver denne kære Erstatning paa Kr. 10.000,— til finske Børn.

Det er jo glimrende, naar man kan faa andre til at betale sine Kærlighedsgaver. Tanken er saa genial, at man faar sig fritat til at bruge et meget ultra superlativt Udtryk og sige, den er jødisk. Og mon den ikke skulde være opstaaet i Jødisken WASSERMANNs geniale Hjernevindinger, thi ogsaa fra Jødisken WASSERMANN har vi modtaget et saaledes Tilbud, at vi skal svinge skal udover til Finland.

vi sig saa højest jødebeskyttende i Hænderne paa dygtige Jurister, som lod haant om Brevligheder af enhver Art.

Den lille yndige WASSERMANN, der skibet kræver alle Forbyrder, lovsene i Talmud, har faaet overalt

HRS STEGLICH-PYTERSEN til at være Jødehaandlinger, — og det skal vi trods, naar der bliver Brug for Haandlangere i Øvrigt. Han skal ikke komme til at maage Arbejde. Intet er os indtilfældt mere kære komment, end at se dansk Retssans

Og Mørket forstod det ikke

OPLYSNINGEN skrives, og hun endte som det ved man ikke endnu. Magten, saa maa Daell faldte. Wassermann har se rede faaet placeret adse faeller i Varehuset. Hur faaet adskillige Danstæ Jo, jo. Den lille Daell er ikke saa ringe er Broder har forresten ningen »Monark« gade 125. Det er har et Horn i Side taale at se dans plint og plaget Slæng. Men det vil længe foren ver sat pæ rettelig till ere nede

Flere og flere gaar om ad Nørregade for at se Jødelakajen P. M. Daell Om Daells Varehus

orkning, høj Grad rjæde, idet NST I tidligere Numre af KAMPTEGNET har vi berørt det mærkelige om denne P. M. Daell bet. Finland og Daell

derimod nu forstaa, at det nye Europa staar sammen med Finland, slyttes Interesserne hos de samme Herter over til Bolsjevismen. Saa skal vi blot finde Jøden for at forstaa det hele. Og det er ikke svært. Blot betvi, at vi derved kommer til at ind i det Daelliske

Reumerts Jubilæum – Riisagers Balletter

Poul Reumert modtager paa Jubilæumsdagen i sit Hjem i Stockholmsgade i København en Deputation af Kammeraterne paa Det kgl. Teater: Reumert staar med det lige modtagne Maleri, ved Siden af ham hans Frue, Anna Borg. Deputationen er fra venstre til højre: Augusta Blad, Aage Fønss, Charles Wilken og Otto Steenberg.

Poul Reumert fejres.

17. Februar.

Poul Reumert kunde i Gaar fejre sit 40 Aars Skuespillerjubilæum. Det siger sig selv, at han var Genstand for en straalende Hyldest. Gaver og Blomster strømmede ind til den store Kunstner. Blandt de kostbare Gaver var ogsaa to Piber, af hvilke den ene havde tilhørt Skuespilleren Dr. Ryge, den anden Phister. Der var en Deputation fra Det kgl. Teater med et Maleri. Ved Festforestillingen i Aftes var hele Kongefamilien til Stede. Først fremsagde Reumert en meget smuk Prolog af Hans Hartvig Seedorff; derefter spilledes Holbergs »Don Ranudo« med Reumert i Titelrollen. Det endte med stormende Ovationer, 5 Laurbærkranser og 5 Fremkaldelser!

En festlig Balletaften.

Knudåge Riisagers Musik.

22. Februar.

Endelig i Aftes fik Balletten sin store Chance: en hel Aften ganske for sig selv med hele tre nye Balletter: »Tolv med Posten«, »Staraffenland« og »Qarrtsiluni«. Musikken til alle tre Balletter var af Knudåge Riisager. Det var en overmaade festlig Aften; morsom Musik, et herligt »Staraffenland«, bagefter den grønlandske Ballet, en Blanding af Ravels Bolero og »Kaddara«, men personligt præget og med en Karakteristik, som ikke mindst i det rytmiske gav en ganske særlig primitiv-raffineret Kolorit. Aftenen havde sin særlige Betydning derved, at to purunge Danserinder blev Solodanserinder: Kirsten Gnatt og Margrethe Schanne.

En køn Historie!

Ondsindet Pjot om en pæn ung Pige i Aalborg.

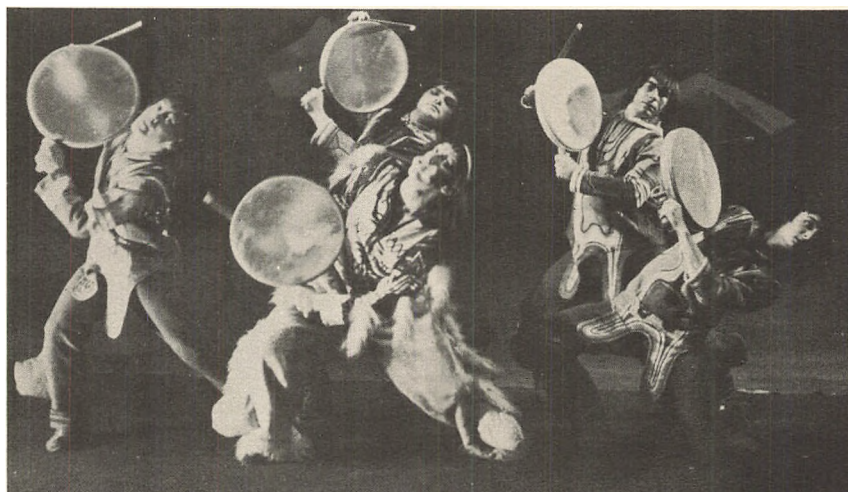
En kendt Fabrikant i Hasseris ved Aalborg har for at komme en ondartet Sladderhistorie om sin 17-aarige Datter til Livs maattet anlægge Sag mod fem Personer i Aalborg. To af dem, Fru N. N. og Handelsrejsende X, har appelleret Dommen til Vestre Landsret. Her blev det oplyst, hvordan et Rygte løber.

En lang Omvej.

Fru N. N. forklarede, at hun havde hørt Rygtet, der gik ud paa, at Datteren »gik med en Tysker«. Hun kunde dog ikke huske, hvem der havde fortalt Historien. Fruen kom tilfældigt til at nævne Rygtet til en Isenkræmmer i dennes Butik. Herfra har man kunnet følge Rygtets Gang. En Lærling var i saa umiddelbar Nærhed af Fruen, at han havde hørt, hvad hun betroede Chefen. Han fortalte det til en Frue fra Aalborg, som betroede det til sin Mand, der igen fortalte det til sin Søster, der er Direktrice i et stort Firma i København. Direktricen fortalte det til Afdelingschefen, som lod det gaa videre til Juniorchefen, der endelig forelagde det for Fabrikanten.

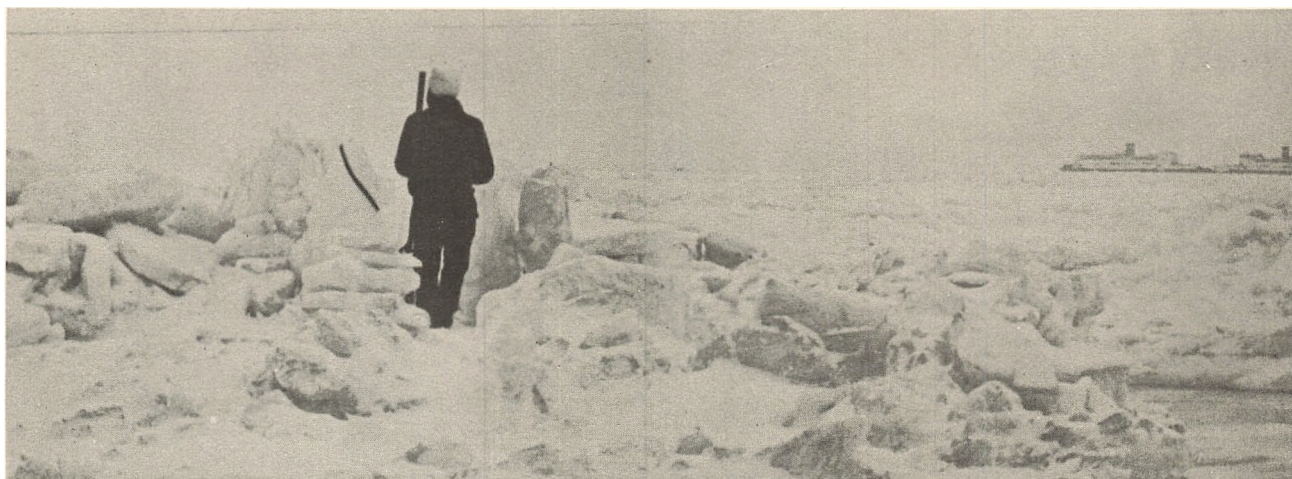
Bøde og Hæfte for at løbe videre med Sladderer.

Landsretten stadfæstede Dommen over Fru N. N. paa 10 Dages Hæfte, men af Hensyn til, at hun lider af en stærkt fremskreden Sukkersyge, blev Dommen betinget. For Handelsrejsende X.s Vedkommende blev Straffen nedsat til 10 Dagsbøder à 15 Kroner.

Scene af Balletten »Qarrtsiluni«. I Midten Niels Bjørn Larsen.

Hvid Vinter – og sort Børs

Isskruninger i Store Bælt ud for Knudshoved.

Filmen „Afsporet“ en stor kunstnerisk Succes

20. Februar.

Den danske Film »Afsporet« havde i Aftes Premiére, og den vil man sent glemme. »Afsporet«, som længe er imødeset med stor Spænding, er en meget stærk Film. Men Bodil Ipsen og Lau Lauritzen har her skabt et Mesterværk. En ung Society-Fru er ved at gaa til af manglende Muligheder for at komme til at leve i primitiv, sund Forstand. Hun mister Hukommelsen, slakker om i halvtbevidstløs Tilstand for at ende i et Nyhavns-Miljø, hvor hun i et kortvarigt »Ægteskab« med en primitiv Indbrudstyv, Stenmaaren, realiserer sine lykkeligste Muligheder som naturligt Menneske. Den unge Kvinde spilles glimrende af *Ilona Wieselmann*, og *Ebbe Rode* er fabelagtig som det primitive Han-Menneske. Det var en stor Sejr for *Bodil Ipsen* som Filmsinstruktør.

Filmen forbudt i Sverige.

10. April.

»Afsporet« er blevet forbudt i Sverige. Begrundelsen lyder: Filmen kan have en uheldig og skadelig Virkning paa Publikum, og dens danske Mentalitet findes ikke egnet til Overførelse til Sverige. Den danske Censur har blot forbudt Børn Adgang til at se Filmen, men ellers er der ikke strøget saa meget som en eneste Scene i Filmen. *Karl Schlütters Stykke*, der ligger til Grund for Filmen, har været opført paa Det kgl. Teater. Herhjemme er Filmen blevet en stor Succes hele Landet over, og der har ikke rejst sig en eneste Røst med Udtryk for en lignende Tankegang som den svenske Censurs.

Ilona Wieselmann og Ebbe Rode i Filmen »Afsporet«.

Isvinteren kulminerer med streng Frost og fuldstændigt Trafikkaos.

Marts.

Vinteren faar ingen Ende i Aar. Isen skruer i Bælterne og Sundet, alle Færgeoverfarterne er indstillede i flere Dage og holdes kun nu og da i Gang ved Hjælp af Isbryderne. Saa sent som 17. Marts satte det ind med en forrygende Sne-storm, der fremkaldte fuldkomment Trafikkaos. Under Sneen var der Isslag, alene i København blev 120 Mennesker bragt paa Hospitalet efter Fald paa de glatte Gader. 20. Marts havde al Forbindelse mellem det østlige og vestlige Danmark været afbrudt i fire Døgn.

Det er nu den tredje Isvinter i Træk. I 37 Dage har Temperaturen ikke været over Frysepunktet. Den 26. Januar maalt den laveste Temperatur, som overhovedet er maalt i Danmark: \div 37 Grader Syd for Silkeborg. Hjortene i Dyrehaven dør i Hundrevis af Sult og Kulde, men Folk har i stor Stil efterkommet Skovrider Martensen-Larsens Opfordring til at bringe Dyrene Brød.

Først 27. Marts blev det Tøvejr med Sole og Sjap.

Sort Børs!

Gode Ting til endnu bedre Priser.

1. Marts.

Hvor ligger i Grunden den sorte Børs? Ingen Steder, men den er der og har Filialer over hele Landet. Her er nogle Priser fra den sorte Børs, skaffet til Veje paa mærkelige Maader: Lastbildæk af almindelig Størrelse, der før Krigen kostede 300 Kr. og nu af Gummiimportørerne er sat til en Pris af 350 Kr., sælges paa den sorte Børs for 2000 Kr. Den lovlige Pris for Benzin er for Øjeblikket 1,18 Kr., paa det ulovlige Marked staar den i Kr. 2,75 Literen. For et Petroleumsmærke til 1 Liter gives 1 Kr. Koksmærker er stærkt efterspurgt, og der betales glatvæk 12–20 Kr. for et 5 Hektoliters Brændselsmærke. Smørmærker (250 g Smør) og Sukkermærker (1 kg Sukker) koster 50 Øre Stykket. Kaffe kan næppe købes mere, men Te kan endnu faas til en Pris af 30–35 Kr. Pundet. Whisky, der kostede 17 Kr. Flasken i Maksimalpris, er gaaet op i en Pris mellem 50 og 75 Kr.

Der sker noget – i Luften og under Jorden

Engelske Overflyvninger over store Dele af Landet.

26. Februar.
I Løbet af Natten har der været Overflyvninger af engelske Maskiner over store Dele af Landet.

I Odense gik det særlig ud over Læssøgade-Kvarteret. Netop som Luftalarmen var blæst af og Sporvognene paa ny satte sig i Gang, kom endnu en engelsk Maskine over Byen. Antagelig har Englænderne forvekslet Sporvognenes Lysglimt med Feltskytis og af den Grund nedkastet Bomber, der hærgede flere Huse og Villaer paa Platanvej og Bülowvej.

27.-28. Februar.
Atter Natten til i Gaar og i Nat er engelske Maskiner fløjet over Øerne og det sydlige Jylland og har nedkastet Bomber. To engelske Maskiner meldes skudt ned og ødelagt ved Ebberup i Nærheden af Assens.

Efter en Luftkamp: Nedskudte og tilintetgjorte engelske Maskiner paa en Mark ved Ebberup i Nærheden af Assens.

Norges Bisper gaar imod Quisling!

12. Marts.
Efter Quislings Overtagelse af Norges Regering har Biskop Berggrav og med ham Landets øvrige seks Bisper nedlagt deres Embeder. Quisling udtaler: »Kirkens Biskopper og deres bitre Følge har altid søgt at benytte enhver Anledning til at yppe Strid med os. Det er ikke Kærlighedens og Forsonlighedens Aand. Men den Hadets onde Aand, som Kristus lod sig nagle paa Korset for, maa vi have bragt ud af Verden«.

Modstandsbevægelsen vokser i det skjulte.

Et hemmeligt Møde mellem Christmas Møller og Kommunisternes Formand Aksel Larsen.

Medens den store, brede Befolkning i Almindelighed er mest tilbøjelig til at følge Regeringen i dens Bestræbelser for at lempe sig saa fredeligt som muligt gennem Besættelsen, er der i vide Kredse en stigende Forbitrelse mod Tyskernes utaalelige Overgreb. Det er i første Række Kommunisterne, som forsøger en aktiv Modstand, men ogsaa andre af modsat politisk Indstilling, er virksomme for at fremkalde »norske Tilstande« og dermed

en Samling af alle nationale Kræfter i enig Modstand mod det tyske Tyranni.

Modstandsbevægelsen er foreløbig spredt og tilfældig, og dens Arbejde i det skjulte hømmes i væsentlig Grad af den aahenlyse Uvilje og Mangel paa Forstaaelse, som de fleste Mennesker viser over for den: Den almindelige danske Indstilling er i overvejende Grad mod Sabotage. Ikke mindst ude paa Landet, hvor mange uskyldige Mennesker dræbes og stor Skade forvoldes paa materiel Ejendom ved de engelske Bombenedkastninger, er man paavirket af den daglige tyske Propaganda, som ikke forsømmer nogen Lejlighed til at fremstille disse Hændelser som Terror mod den fredelige danske Civilbefolkning. Man vil ikke forstaa, at disse Bombenedkastninger fra engelske Maskiner, der passerer Danmark paa Vej til og fra Tyskland, i de fleste Tilfælde skyldes enten fejl Orientering eller Nødvendigheden af, at en ramt Maskine letter sig for en Del af sin Bombelast for at undgaa en Nødlanding og dermed Tilfangetagelse i det af Fjenden besatte Land.

Modstandsbevægelsen arbejder dog trøstigt videre og forsøger foreløbig gennem de illegale Blade, bl. a. »Land og Folk« og »De frie Danske«, som fremstilles »under Jorden«, at oplyse og forklare, at Danmark vil gaa til Grunde, om vi ikke selv tager Del i Kampen. Der er yderligere sket det, at den konservative Fører Christmas Møller og den af Politiet forgæves jagede kommunistiske Leder Aksel Larsen er mødtes og blevet enige om at samle Modstandsbevægelsens spredte Kræfter i en fælles Front mod Tyskernes Terror og Regeringens Forsoningspolitik.

Bomberamte Huse i Læssøgade-Kvarteret i Odense efter Luftalarmen den 26. Februar.

En Forfatter faar Fængsel -

„Spurve under Taget“.

7. Marts.

Skuespiller *Charles Tharnæs*, der tidligere har været paa Strejftog ind paa litterære Omraader med en Række velkrevne Kronikker, havde i Aftes Premiére paa en Enakter »Spurve under Taget« paa Det kgl. Teater. Handlingen udspilles i en Baggaard, hvor *Karin Nellemose* sidder i det ene Vindue, *Ebbe Rode* i det andet, og det ender naturligvis med, at de to Genboer sidder i det samme Vindue — og ruller ned. Der er Stemning over det lille Stykke og Udførelsen var meget fin.

Karin Nellemose og Ebbe Rode i Tharnæs's Enakter »Spurve under Taget«.

Dyrt at sige Sandheden.

7. Marts.

Det kniber med at beherske sig, naar man ser tyske Soldater muntre sig med danske Tøse rundt omkring paa vore Gader og Forlystelsessteder. Der er ikke Grænser for deres Frækhed, men det er dyrt at sige sin Mening om denne Skamloshed. Nu har en Dame faaet 2 Maaneders Hæfte, to andre henholdsvis 25 og 40 Dages Hæfte for »Fornærmelser mod den tyske Værnemagt«.

Soya i Fængsel for tysk fjendtlig Bog.

Ogsaa Forlæggeren Carit Andersen faar Hæfte.

24. Marts.

Soya er i Dag ved Østre Landsret blevet idømt 60 Dages Hæfte for sin Bog »En Gæst«. Forlæggeren *Carit Andersen* har faaet 30 Dages Hæfte.

Den meget satiriske og velkrevne Bog i en udpekuleret fantastisk Genre, der har gjort saa stor Lykke, handler om en Ørentvist, der falder ind i et dansk Hjem. Den sætter sig fast, vokser sig større og større og regerer snart hele Huset. Den sætter Kiv og Splid imellem Hjemmets Personer, der efterhaanden er blevet dens Slaver. Men en Dag indser de, at Gæstfrihed kan gaa for vidt. Det er dem, og ikke Ørentvist, der hør have Magten, og de optager Kampen imod den.

Bogens Adresse er tydelig, og mange af dens Replikker har vakt Jubel — som denne: »Gæsten kommer og Gæsten installerer sig. Og saa begynder der et Langpineri. For hver Dag, Tiden hasper af, bli'r

man mer og mer irriteret og mer og mer ophidset, indtil man sluttelig forhandler den klæbrige Gæst, forhandler, bagtaler og foragter ham. Og Gæstfrihedens Love — og maaske ogsaa andre Aarsager — forbyder en at slippe de Ord, der bobler paa ens Læber: Rejs ad og saa videre.»

Soya digter i Villaaen i Lyngby.

Man har at digte, som Tyskerne vil ha' det!

25. Marts.

Forfatteren *Soya* og Kommunisterne *Andersen Nexø* og *Hans Kirk* er blevet slettet paa Finansloven. Til Gengæld har *Gudmundur Kamban*, der skriver Tyskerne velbehageligt, faaet sin Understøttelse fordoblet.

Ned med Gassen!

24. Marts.

Der bruges for megen Gas, og nu har Byens vise Fædre besluttet at gribe til skrappe Metoder. Brændværdien nedsættes til 4000 Enheder (før Krigen 4500); Gasttrykket nedsættes fra Kl. 6 til Kl. 21 med 20 Millimeter, Resten af Døgn med 30 Millimeter; nye Erhvervsvirksomheder modtages ikke som Forbrugere.

Er Quisling til Salg?

10. Marts.

I Dag stod nedenstaaende Annonce i *Politikens*. Spøgeslugten, der har indrykket Annoncen, har virkelig haft Fornøjelse af det idet Telefonnummeret tilhører D. N. S. A. P., som har haft en Mængde Opringninger og har faaet et tilsvarende Antal Smædeskrivelser. *Politikens* har over for Politiet kun kunnet oplyse, at Annoncen er indleveret anonymt og betalt kontant, og da man formodede, det drejede sig om et Frimærke, tog man den uden videre Undersøgelse.

ekstrafin Kvalitet, sælges for højeste Bud
Billet mrk. R 625 til Pol.

Quisling sælges.

Cent. 14435.

Ilbjerg; Kompagnistræde 29.
umlinger køb. Enkeltmærker og Massevarer.

Luftværnsøvelse og Swingpjatte-Opløb

En Swingpjatte flygter ned gennem Strøget efter Opløbet paa Raadhuspladsen.

Swingpjatte paa Gaden.

30. Marts.

Nogle unge Mennesker har fra Sverige optaget en besynderlig Mode med snævre Benklæder, halvlange Jakker, bredskyggede Hatte og hvide Sokker. Her til bæres langt, fedtet, uredt Haar, og helst skal man dalre og dingle af Sted med Lemmedasker-Bevægelser, der stammer fra Swing-Dansen. De kaldes »Swingpjtter«. En Flok Swingpjtter vakte i Gaar en saadan Opsigt paa Raadhuspladsen, at de samlede stort Opløb, der forulempede dem med Puf og Stød og Tilraab. Til sidst maatte Politiet tage sig af dem.

Tordenskjold — mere Skørtehelt end Søhelt.

28. Marts.

»Tordenskjold gaar i Land«, der havde Premiere i Aftes, er en Film, der ikke lægger Fingrene imellem. Den begynder og ender paa et Skib, men den meste Søgang foregaar ellers paa Værtshuse. Himmelsenge forekommer i de fleste af Dekorationerne. Det er ikke nogen daarlig Film, bare en grov Film. Spil og Instruktion er glimrende — Hans Kurt er Hjerteknuseren Peter Wessel. Det er drastisk Underholdning.

God Idé — men kun én Gang!

Forleden Aften kom en ung Dame paa Raadhuspladsen lige netop for sent til sidste Sporvogn — og hun boede helt ude i Byens Periferil Vejret var modbydeligt, Biler og Drosker findes som bekendt ikke, og der stod hun i Mørket. Hun fik en lys Idé, simulerede pludselig syg, en Betjent tilkaldte Ambulancen — og saa blev hun kørt hjem. Næste Gang, hun forsøgte samme Nummer, gik det galt. Hun blev kørt paa Stationen. Og det var dyrt.

Fra Luftværnsøvelsen: en »saaret« bæres bort.

Filmen vækker Forargelse.

Tordenskjold-Filmen har vakt Misfornøjelse i Marinekredse. Kommandørkaptajn Kjølse skriver bl. a.: »Det er med den dybeste Beskæmmelse, at man konstaterer, hvilket Højdepunkt af daarlig Smag der naas gennem den Film om Tordenskjold, der i Øjeblikket vises. . . . Filmen fejrer Triumfer i Retning af Smagløshed, Lummerhed og forløren Patriotisme.« Ogsaa Minister Høst fordømmer den skarpt og taler om »Forræderi imod Land og Folk«. Filmsmanuskriptets Forfatter, Fleming Lynge forsvarer sig med, at Filmen ikke handler om Tordenskjolds Kampe til Søs, men hans Kampe mod alle Intrigerne i Admiralitetet. Han har skildret ham »som det, han ogsaa var: en ung, stærk, livshungrende — og forøvrigt ugift — Sønmand, der »tog en Tos, naar han gik i Land«.

Luftværnsøvelsen i København en Fiasko.

16. Marts.

Medens flere Provinsbyer allerede har haft store Luftværnsøvelser, kom Turen først i Gaar til København. Man begyndte Kl. 8,45, og der blev blæst af Kl. 12. Øvelsen omfattede kun Amager og Frederiksberg. Der var konstrueret en Mængde Tilfælde af Ødelæggelser og saarede, og alt Udrykningsmateriel var i Brug.

Desværre var Øvelsen en stor Fiasko.

Hans Kurt som Tordenskjold i den omstridte Film.

En Bombe – og Bryllup i Ballerup

Efter Mine-Ekspllosionen, hvor mange store Butiksrunder sprængtes paa Hellerup-Strandvejen, fik man travlt med at feje Tusindvis af Glasskaar op.

Mine-Ekspllosion ud for Hellerup volder stor Ravage. 500 Ruder splintret.

14. April.

I Gaar Eftermiddags ved 16,30 Tiden hørt et voldsomt Brag over Østerbro-Hellerup-Kvarteret i København, ledsaget af en Rystelse, der fik Husene til at dirre og væltede Folk paa Gaden. Det var en Mineekspllosion ude i Sundet ud for Hellerup, og den bevirkede en mægtig Glas-Skade i hele Strandvejsdistriktet. 350 almindelige Ruder og 140 store Butiksrunder gik i Løbet. Mærkeligt nok kom ingen til Skade. I et S-Tog, der netop kørte gennem Svanemølle-Viadukten, følte Passagererne det, som om Toget var ved at lette fra Skinnerne. En Mand, der sad paa sin Veranda, saa en Kæmpe-Vandsøjle rejse sig op af Havet, midt i Pakisen, i ca. 1 Sømil's Afstand fra Land. Han blev simpelthen fejlet ned af Stolen ved Lufttrykket. Det har vist sig, at det var en drivende Mine, som Militæret har skudt, fordi den var yderst farlig for Sejladsen og for Folk i Land, hvis den strandede. Man vilde have bugseret den meget længere ud i Sundet, men kunde ikke komme længere ud paa Grund af Isen. Skaden anslaaes til 200.000 Kr.

Det populære Filmspar »Fy og Bi«, den lille Miehede Madsen og den lange Carl Schenstrøm.

Czarens Barnebarn gift med dansk Kioskejerdatter.

Stort Bryllup i den russiske Kirke i Bredgade.

20. April.

Under meget stor Tilstrømning i den russiske Kirke i Bredgade i København blev en ung, dansk Pige, Frk. *Agnete Pedersen*, Datter af Kioskejer Carl Pedersen, Ballerup, i Gaar gift med den unge Løjtnant *Tikhon Kulikofski*, Søn af Storfyrstinde *Olga* og Oberst *Kulikofski*. Som bekendt har Brudgommens Forældre i en Aarrække boet i Ballerup, og de to unge

har kendt hinanden fra Børn. Det var et meget indtagende, frejdigt ungt Brudepar, og der var vild Trængsel i og uden for den russiske Kirke i Bredgade. Parret viedes af den gamle Provst *Kollscheff*, der var iført den pragtfulde Messehagel og Mitra. Bruden bar et Kors med Brillanter, en Gave fra Storfyrstinde *Olga*, der har arvet det fra sin Moder, Kejsersinde *Dagmar*.

Til venstre Storfyrstinde Olga med sine to Sønner Tikhon og Guri, der begge er danske Officerer. Til højre forlader Brudeparret Agnete Pedersen og Tikhon Kulikofski den russiske Kirke i Bredgade.

„Fyrtaarnet“ død.

11. April.

Filmsskuespilleren *Carl Schenstrøm*, verdenskendt som »Fyrtaarnet«, er død efter kort Tids Sygdom, 60 Aar gammel. Han begyndte som Revyskuespiller paa Nørrebro's Teater, og blev i 1910 indfanget af Filmen. Ideen til Fyrtaarns- og Bivogns-Filmene var oprindeligt *Lau Lauritzens*, men det blev først til noget, da den rigtige Bivogn, *Miehede Madsen*, blev fundet. Fyrtaarnet og Bivognen blev et internationalt kendt Par.

Kalundborg-Færgen minesprængt i Fjorden.

25. April.

Statsbanernes Motorskib »Kalundborg« blev Fredag Middag udsat for en Mineekspllosion under Sejladsen ud af Kalundborg Fjord. Der var ca. 500 Mennesker om Bord paa Skibet, da Ulykken skete. Kaptajnen tog straks Skibets Højttaler i Brug og manede til Ro, og der var ikke noget Øjeblik Tilløb til Panik. Efter at Passagererne, af hvilke adskillige var saaret af Glassplinter, var sat fra Borde, blev Færgen dirigeret ind til Kalundborg igen. Da ialt fire Fartøjer naaede ind til Kalundborg Havn med Passagererne om Bord, holdt Ambulancer parat ved Kajen, men ingen var saaret saa alvorligt, at der blev Brug for dem.

Det store Fremstød for et „Frit Danmark“

Christmas Møller.

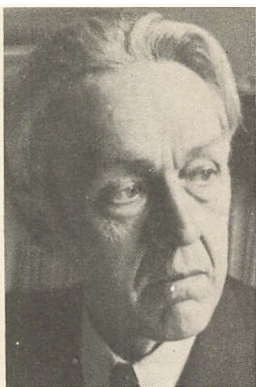
Aksel Larsen.

Ole Kiilerich.

Mogens Fog.

Th. Døssing.

»Nu brænder Danmarks Gaard.«

Biblioteksdirektør Døssing undsiger Samarbejdet.

2. April.
»Det nationale Samarbejde«, som fra Besættelsens første Dage under Statsminister Staunings Førerskab har været hele Grundlaget for dansk Politik baade indadtil og i Forholdet til den tyske Besættelsesmagt, knager i sine Fuger. Vil det stadig kunne holde? Det er ikke blot den foruroligende Meddelelse om Staunings Sygdom, efter at Statsministeren d. 20. Marts faldt i sit Badeværelse, der rejser dette Spørgsmaal — for det er givet, at Staunings Personlighed er af stor og afgørende Betydning for det ofte meget anstrengte »Samarbejde«. Der er tillige mange Tegn paa, at betydende Kræfter inden for det danske Folk arbejder imod Landets officielle Politik og kræver en skarp og absolut afvisende Kurs over for Tyskerne, koste hvad det vil.

Dansk Ungdomssamvirkes Paaskemøde.

Paa »Dansk Ungdomssamvirke's Paaskemøde i Dag indledede Raadsformand Jul. Romhøll og Lektor Wendt og bekendte sig ganske vist i de gamle Toner til Samarbejdet, men den tredje Indleder, Biblioteksdirektør Døssing, vendte sig med haarde Ord mod Regeringens Holdning. Det vides, at Døssing tilhører en Kreds af Mænd, som har tilsidesat alle politiske Divergenser for at samles i et aktivt Modstandsarbejde. I sin Piece »Stene for Brod« har Biblioteksdirektør Døssing direkte erklæret: »Jeg tror ikke mere paa den nationale Samling«. Sin — og mange andres — Opfattelse af den hele fortvilede Situation for Landet har han givet Udtryk for i disse vægtige Ord:

Danmarks Børn brænder inde.

»Naar en Gaard brænder, maa alt vige for det ene at slukke og redde. Man skændes ikke under et Redningsarbejde. Men der er visse Regler, som nøje maa overholdes, jeg fik dem indprentet, da jeg var Barn. Først reddes Mennesker, saa Dyr, sidst døde Værdier. — Nu brænder Danmarks Gaard, og det er rigtigt, at vi nu maa samles for at slukke og redde,

vel at mærke i den rigtige Rækkefølge. Jeg har en uhyggelig Anelse om, at Rækkefølgen nu er en anden: Først Pengeskabet, saa Køerne, saa Danmarks Melodibog — og imens brænder Danmarks Børn inde og med dem den danske folkelige Kultur-fremtid«.

Første Nr. af det illegale „Frit Danmark“.

9. April.

I Dag — paa to-Aars Dagen for Danmarks Besættelse — er første Nummer udkommet af det illegale Blad »Frit Danmark« med Under-titlen »Udgivet af en Kreds af Danske«. Skønt det kun er lykkedes, at faa dette første Nummer af Bladet maskinskrevet og duplikeret, er det dog udsendt i et Oplag af 10.000 Eksemplarer. Bladets journalistiske Redaktør er Ole Kiilerich, og Indledningsartikler skrevet af Christmas Møller.

FRIT DANMARK

1. April 1942

FRIT DANMARK

To Aar er gaaet, siden Tyskland overfaldt Danmark. To ledige Aar og det eneste som staar fast for os er, at vi er to Aar nærmere Frihedens Dag og Herrens og Verdens helvredige Aar nærmere ved Friheden end den 1. September 1939. Ingen af os kan se ind i Fremtiden, og ingen kan se, hvornaar denne Menneskehedens Ulykke er ovre, men vi kan med absolut Bestæthed vide, at alene en Sejr for de allierede Magter, for Amerika, England, Rusland, Kina og de til demme Raadgivende og til demme Støttende Stater kan bringe Verden Fred og de til det genopbyggede Arbejde og kan skaffe Smøkke, Det og Bæstendighed til Aar og Værdighed igen.

To lange Aar er gaaet — og alene Danmark vil har haft det besat af alle de af Tyskland, Italien og Japan erobrede Lande, saa er Sandheden jo dog den, at Tysklands Besættelse af vor Strube bliver enervende og smærende og at Landet Langsomt med andre Lande som lige saa sikkert nærme ind i den tyske smærende og besættende Helvede, der er ej heller nogen Grund til, som det i visse Kredse sker, at nære nogen Art af Tålmodighed over den Behandling, som bliver os til Del — den mildere Behandling er høje knyttet til to Hæmsgeringer, nemlig for det første, at vi altsammen som det eneste Land (foruden Rum), da overfaldet skete, hjulpede Hæms og gik frivilligt under Aegtet, og for det andet, og dette er det afgørende for Tyskland, at det er i Tysklands valforstående Interesse, at give os den blidere Behandling. Tyskland faar paa disse Maade flere Væbne, flere Arbejdere, mere af enhver Art end det vilde faa, og norske, belgiske, hollandske eller Balkan Tilværelse herved har i Landet. Det er Tyskland, som har Fordelen af den Behandling, som de giver os, dette og dette alene er den faktiske Aarsag til vore Forhold. Men ingen bør tage fejl af at, vindes Krigen af Diktatur- og Despoti-Magterne, saa er andre Folks Skæbne trods Løfterne ogsaa vor Skæbne.

Det kan derfor fastslaaes som en uundgaaelig Konklusion, at alene en Sejr for de allierede Magter kan give Verden Fred, Lykke og Genopbygning.

Vi er en lille Kreds, som tidligere har haft meget udsatte Ansæelser, og som maaske vil blive udsatte igen naar Forholdene i Danmark tillader os at tale frit og saadant som i gamle Dage. I Dag er vi trængt sammen for at udgive FRIT DANMARK, for at holde den danske Linie, for at give vore Landsmænd Aaben og selvsagtelig Besked om, hvad der foretaar, for midt i Utrykkeligheden at tale saaledes som det er klart for alle, at det ender i de 99% af Befolkningen.

Vort Program er først og fremmest Oplysning — som især i det vil det fremgaa af Tidens Udvikling og Begivenhedernes Indvirkning, hvad vi vil tillænde og hvorefter vi nævner det skal handle.

Vi kan isoføle Sagens Natur og Forholdene ikke give os tilkænde. Hvis vi er og hvad vi var vil alt blive opklaret naar den store Dag — Sejrsdag Dag for Det, Sandhed og Bæstendighed kommer.

Vi henvender os til alle vore Landsmænd. Og vi ønsker alle Landsmænd med i den brede danske Front som alt eksisterer.

Vore fædte Fjender er den tyske Nazisme og dens danske aflægger. Vi vil med alle til Hæms og Hæms Hæms Hæms de danske Landsforrædere, som er gaaet i tysk Skid, som Ingen efter den 9. April sad Jubel erklærede, at paa denne Hæms skabt sit Livet, som efter den 9. April Gaaet paa Gaaet har angivet Landsmænd til Tyskerne og som Landsmænd skyrer noget Hæms for at undgaa den fædte Hæms. De danske Magter er vore Fjender som Tysklands Hæms og dens Hæms og det. Til alle andre rækker vi Hæms.

Ogsaa forsværdit til den nuværende Hæms politiske Repræsentanter og til Rigsdagen. Vi har søgt at indvænde med den Hæms Politik, som er fort — og vi vil lade Hæms og den alene tale om, hvad der er sket.

– paa to Aars Dagen for den 9. April

Børge Houmann.

Karl V. Jensen.

Ole Chievitz.

Rud. Prytz.

H. Christophersen.

Danske Mænd omkring »Frit Danmark«.

Modstands-Enighed i den illegale Kreds fra yderste Højre til yderste Venstre.

9. April.

Oprindelsen til »Frit Danmark« maa søges i Christmas Møllers Forbindelse med Aksel Larsen i Begyndelsen af Aaret. Den konservative Politiker var af Tyskerne tvunget ud af Regeringen og i øvrigt af al Politik, og den kommunistiske Leder var »under Jorden«, eftersøgt af Politiet. Nu blev de kastet i Armene paa hinanden.

Den unge Prof. Mogens Fog, der allerede havde Forbindelse med Faldskærmsmanden Mogens Hammer, kom med i Drøftelserne om at danne en Gruppe, hvis Medlemmer havde vidt forskellige Meninger om mangt og meget, men var fuldt enige om det fælles Maal: Modstand mod Tyskerne.

Man paatænkte først at udgive et legalt Tidsskrift, som skulde forsøge at sige Nazisterne Sandheden saa drøjt, som det nu kunde lade sig gøre; men man blev hurtigt klar over, at et saadant Foretagende snart vilde blive forbudt, og dermed vilde en illegal Fortsættelse af Tidsskriftet være saa godt som udelukket, naar de ledende Folk i Bladet var mistænkeliggjorte.

Beslutningen om at starte et illegalt Blad.

Man er da gaaet direkte til Udgivelsen af det illegale Blad »Frit Danmark«, hvis første Nr. foreligger i Dag. Forud er gaaet en Række hemmelige Forhandlinger. Gennem Mogens Hammer og Christmas Møller har man faaet »Nationaltidende«s politiske Medarbejder Ole Kiilrich til at være »Frit Danmark«s Redaktør. Bag ham staar en Redaktionskomité, der bestaar af Folketingsmændene Christmas Møller og Aksel Larsen, Lægerne Prof. Ole Chievitz og Prof. Mogens Fog, Biblioteksdirektør Th. Døssing, ihv. Forretningsfører ved »Arbejderbladet« Børge

Houmann, Landsretssagfører R. Prytz, Direktør i »General Motors« Karl V. Jensen og Afdelingsleder i Dansk Arbejdsmandsforbund H. Christophersen.

Kaj Munks Skuespil »Niels Ebbesen« forbudt.

April.

Digterpræsten i Vedersø, Kaj Munk, som saa helt og fuldt har taget sit Parti og allerede i sin første Prædikensamling sidste Aar har »talt Roma midt imod«, har med sit nylig udsendte Folkeskuespil »Niels Ebbesen« vakt en overordentlig Opsigt. Man hæfter sig ikke saa meget ved Stykkets litterære Værdi. Det har virkningsfulde Teater-Egenskaber, men dets Slagkraft ligger i den uforfærdede Maade, hvorpaa Munk har udnyttet det historiske Stof til at belyse den øjeblikkelige Situation. Niels Ebbesen er skildret som den træge danske Bondemand, der først vaagner op til Daad, da Tyskerne tager hans Folk fra ham, Niels's

Hustru Gertrud er til Gengæld lutter Flamme, Datteren Ruth er betaget af Tyskeren Wittinghofen, ogsaa Quisling-Typen er repræsenteret i Ove Ilaase.

Tyskerne har øjeblikkelig beslaglagt Bogen, men det store Oplag paa 15.000 Eksp. er allerede forinden Beslaglæggelsen blevet udleveret, og Resten handles »under Disken«.

Nyt farligt Vaaben.

Englands nye og farligste Vaaben, til hvilket Tyskland ikke har Mogen, er en meget tung Luftbombe. Den udkastes fra Flyvemaskine i mange Tusinde Meters Højde og falder, til den er naaet nøjagtig 200 Meter fra Jorden. Her standser den et Øjeblik og udsoger sig det nærmeste Bornehjem eller Sjøehus. (Frit Danmark).

Et endnu farligere Vaaben.

En »Tyskerpige«, der havde paadraget sig en Konssygdom, blev inddragt paa et dansk Sjøehus. Inden hun var helbredet og kunde erklæres for smittefri, insisterede hun paa at blive udkrevet. Den danske Læge skal hertil have svaret: »Ja, for mig gerne — bare los paa dem igen. De er bedre end nogen Kanon!«

Maleren har begyndt forårs-Offensiven

Vi har Pensler med

-russiske Børster

endnu--

En Farvehandler i Odense anbragte dette Skilt i sit Vindue. Det blev omgaaende fjernet af Tyskerne.

1942

Luftalarm og Faldskærmsjægere

Natlig Luftalarm over København med Søgelys og Antiluftskys.

Familien maa midt om Natten gaa i Kældrens Beskyttelsesrum.

Første Luftalarm i København i to Aar.

23. April.

Lige i Begyndelsen af Besættelsestiden havde København Luftalarm (16. Juli 1940), men nu har Hovedstaden haft Fred i to Aar. Og saa i Nat var Freden forbi. Fra Kl. 0,50 til Kl. 2,20 var der veritabel Luftalarm. Der var flere Tilfælde af Chok, hvoraf et med dødelig Udgang, og 6 unge Fruer fik pludselig og uventet travlt med at føde Børn. Mange Mennesker var der naturligvis ikke paa Gaden paa den Tid af Døgnet, men de, der var, søgte lovlydigt ned i Tilflugtsrummene, og her maatte de blive i over to Timer.

24. April.

Atter i Nat var der Luftalarm over Hovedstaden. Dog slap man denne Gang med at sidde i Kælderen trekvart Time.

Luftalarm over Landet.

27. April.

I Forbindelse med de frygtelige Bombardementer af Rostock — fire Dage i Træk, hvorved Byen er lagt fuldstændig i Ruiner — har der været talrige Overflyvninger af engelske Maskiner med Bombenedkastninger mange Steder i Danmark. Adskillig Skade er forvoldt paa Huse, og mange Flyvere er skudt ned.

Hitler faar overdraget enevældig Magt.

27. April.

Hitler har i Gaar holdt Rigsdagsmøde i Kroll-Operaen i Berlin. Rigskanslerens Tale, ogsaa transmitteret af den danske Radio, var en Redegørelse for de uhyre Vanskeligheder med Omstillingen fra Angreb til Forsvar i Felttoget mod Rusland. Hitler krævede enevældig Magt til uden Hensyn til bestaaende Love at gøre alle nødvendige Skridt for at holde Folket til at gøre sin Pligt. Rigsdagen gav enstemmigt Hitler denne Magt.

Beruset Nazi-Stabsleder.

16. April.

Orlogskaptajn W o d s c h o w har faaet 30 Dages Hæfte for at have kørt Bil i spirituspaavirket Tilstand.

Udenrigsministeriets Pressebureau har forbudt Bladene i Referatet af Dommen, at bringe nogen som helst Omtale af Kaptajnens Tilknytning til D. N. S. A. P. Kaptajnen er »Stabsleder« for Frits Clausens Nazister.

Første Chef for Special Forces i Danmark, den 24-aarige Rottbølls Faldskærms-Landing.

18. April.

I Nat er tre Faldskærmsfolk — som de næste efter Hammers Udspring i December sidste Aar — sprunget ud fra en engelsk Maskine og landet paa en Mark ved Jyderup. Den ene af dem er den 24aarige unge Dansker Christian Michael Rottbøll.

Christian Michael Rottbøll.

Allerede to Gange havde Rottbøll og hans Fæller været med Maskinen over Danmark for at blive kastet ned, men blev p. G. a. Motorskade tvunget til at gaa tilbage til London. Nu tredje Gang lykkedes det, men han kom saa ublidt ned, at han beskadigede sit ene Ben. Han fik dog slæbt sig ind under en Busk og gemt sig, inden han besvimeede. Da han kom til sig selv til Morgen, var Solen staaet op og hans Kammerater og de Modstandsfolk, der havde modtaget dem, allerede borte. Det lykkedes Rottbøll at faa en Cykle og køre til Holbæk, hvorfra han med Toget er kommet til København. Der forestaar den unge Rottbøll et stort Arbejde med at organisere den endnu spredte og tilfældigt arbejdende danske Modstandsbevægelse.

Rottbøll, der er født 8. Juni 1917 paa Børglum, blev Student 1935, hvorefter han rejste til England. Han har derefter af-tjent sin Værnepligt ved Livgarden, opholdt sig i Argentina, hvorfra han vendte hjem ved Krigens Udbrud, deltaget i den finske Vinterkrig, for paa ny sidste Sommer at melde sig som frivillig til den finske Hær i Krigen mod Rusland. Dette sidste var dog kun et Paaskud for at faa Indrejse til Sverige. Ankomet til Stockholm fik han gennem det derværende engelske Gesandtskab udvirket, at han kom med en Flyver til London. I England er Rottbøll bleven optaget i »The Buffs« og har faaet sin Uddannelse som Faldskærmsmand.

„Frivillig“ – Ballade i Kabaretten

Frikorps-Bølle-Optøjer paa Lulu Zieglers Kabaret.

29. April.
I Aftes var der stor Opstandelse i Lulu Zieglers Kabaret i Grand Café i Lille Kongensgade. Nogle Frikorpsmænd i Uniform — bl. a. den kendte »Rus-Henrik« — befandt sig mellem Publikum. Det varede ikke længe, før de drabelige Krigere, halvfulde og uforskammede, var Midtpunktet i det lille Lokale, raabte op og generede de optrædende Kunstnere, bl. a.

Lulu Ziegler synger paa Kabaretten. Tegning i B.-T.-Søndags-Magasinet af B. Biilmann-Petersen.

Lulu Ziegler selv og Kjærulff-Schmidt, med Tilraab og Afbrydelser. Efterhaanden udartede det til Spektakelscener efter Fru Lulus Buffalo-Vise. Rus-Henrik sprang op og forlangte larmende at faa »en god dansk Sang«. »National-Socialisten« refererer det saaledes: »Næppe havde en Mand rejst sig og foreslaaet en god dansk Sang, før Sovjet-Publikummet afslørede sig. Vilde Raab og Protester skar gennem Madame Lulus intime Lokale. Jøderne og deres Lakajer gestikulerede med Arme og Ben. Almindeligt Opbrud og stor Forvirring, som Fru Lulu benyttede Lejligheden til at forsvinde i — i Stedet for at berolige sine Gæster med en dansk Sang. Efterhaanden havde Tilskuerne delt sig i to Lejre — Forestillingen blev afbrudt, og saavel Kunstnere som Tjenere og Gæster indviklede sig efterhaanden i en udbytterig Diskussion, der utvivlsomt vilde have endt som et national-socialistisk Møde, hvis ikke 6 kæmpestore revolver- og knippelbevæbnede Bejante midt under det hele væltede ind i Salen.«

»National-Socialisten«, der i øvrigt skælder Kabaretten ud for »en engelsk-bolchevinsk Central« og kalder Fru Lulu en »Kommunistpjatte«, glemmer at referere, at Frikorpsmændene ved deres skandaløse Bølle-Optøjerne ikke fik andet ud af Optøjerne, end at Kabaretten blev lukket og Entréen tilbagebetalt.

Schalburgs Frikorps-Møde i K. B. Hallen. Paa Talerstolen »der Kommandeur des Freikorps Danmark, SS-Sturmbannführer v. Schalburg«, hvis Billede ses indsat i venstre Hjørne.

Schalburg-Skandale ved Nazist-Møde i K. B. Hallen.

27. April.
De danske Nazister afholdt i Gaar et Kæmpemøde i K. B. Hallen for at agitere for Hvervning til »Frikorps Danmark«. Der var det sædvanlige Ophud af Faner og Hagekors og Staalhjelme, og Hovedtaleren var Frikorpsets nuværende Leder von Schalburg, der har afløst Oberst Kryssing, som allerede faa Maaneder efter Afrejsen herfra maatte trække sig tilbage p. Gr. a. Uduelighed. Schalburg kom i sin Tid til Danmark som Flygtning, hans Far

er lettisk Baron, Moderen russisk. Han blev dansk Garderløjtnant, men gik ind i Frikorpsen. Paa Mødet i Gaar, hvor ogsaa Frits Clausen holdt en Brandtale, udtalte Schalburg sig saa udfordrende over for den danske Regering, at General Lüdke i Dag har maattet give ham en alvorlig Tilrettevisning.

Store Forhold — Luftkastel.

Et nyt Teater og et Kæmpehotel.

14. April.
Den kendte Hattegrosserer A. Melby har ladet Arkitekt Erik Bunch udarbejde Planerne til et nyt stort Teater, som i Forbindelse med et Hotel og en Forretningsejendom skal ligge midt i Hjørnet af København mellem Nyropsgade, Vester Farimagsgade og Gl. Kongevej. Grunden er paa 4000 Kvadratmeter à 500 Kr., altsaa ialt 2 Mill. Kr. Grosserer Melby har Grunden paa Haanden og Kommunen skal nu tage Stilling til Planerne. Teatret, der faar Indgang fra Gl. Kongevej lige over for Trommesalen, skal rumme 1400 Pladser og bliver Byens største Privatteater. Hotellet skal have 400 Værelser og bliver saaledes ogsaa Byens største, endelig sammenbygges det hele med en Forretningsejendom med mange Kontorer. Byggesummen er anslaaet til 7-7½ Mill. Kr. Det er en meget størstilet Plan, som — hvis den kan realiseres — vil betyde et helt nyt Træk i Byens Fysiognomi.

Faar København et nyt Teater i Byens Hjerte?

Stort Projekt om kombineret Teater, Hotel og Forretningsbygning over for Vesterport

Grosserer A. Melby vil bygge Teater med 1400 Pladser og Hotel med 400 Værelser

Den første store Sabotage-Sag

De otte kække Aalborg-Dreng, som dannede »Churchill-Klubben« og dermed begyndte den Sabotage, som ældre Frihedskæmpere senere tog op i Befrielseskampen. Drengene ses her fotografet uden for Klosteret i Aalborg, hvor to af Drengenes Fæder, Pastor Edvard Pedersen, havde sin Bolig og »Klubben« sit Hovedkvarter i Kælderen. Fotografiet er taget før Drengenes Anholdelse.

Otte Dreng fra Aalborg Katedralskole danner en aktiv „Churchill-Klub“.

»Naar de Voksne ikke vil, saa maa vi begynde«.

8. Maj.

Den første alvorlige Sabotagesag er blevet oprullet i Aalborg, og de nu opklarede »Forbrydelser« mod den tyske Værnemagt er begaaet af — Skoledrengene i Alderen fra 14 til 17 Aar fra Aalborg Katedralskole. Drengene er i Dag bleven arresteret og indsat i Kong Hans Gades Arrest. Sagen har vakt uhyre Opsigt, og Drengenes Meriter — Hærværk, Ildspaaeltelse og Vaabentyverier — fordømmes almindeligvis haardt. Det er de færreste, der noget skamfulde indser, at denne ungdommelige Aktivitet er den første ubehjælpsomme og primitive Begyndelse til en »Modstandsbevægelse«, som de Voksne har forsømt.

Juleløjerne blev til Alvor.

Det hele er begyndt som rene Drengestreger. Den 11. December i Fjor samledes nogle Elever fra 4. Mellem i Kælderen under Præsteboligen i det gamle Kloster i Aalborg hos Aalborg-Præsten Edvard Pedersens to Sønner, den 17aarige Knud og den 14aarige Jens. Præsten var for nylig flyttet fra Odense hertil. Hensigten med denne Skoledreng-Komsammen var at forberede nogle Juleløjer paa Skolen. En af Drengene fortæller: »Da vi havde faaet det hele tilrettelagt, var Klokkeren blevet hen ad fem, og en Del af Eleverne gik. Tilbage var der fire, og lidt efter kom en ældre Bror til ham, vi var hos. Samtalen gled snart hen paa Tyskerne og Besættelsen, og det viste sig hurtigt, at vi alle fem var meget irriterede over, at Tyskerne befandt sig her i Landet. En henledte Opmærksomheden paa, at man i andre besatte Lande ikke fandt sig i Tyskernes Herredømme. Det bevirkede, at vi begyndte at diskutere, om der ikke kunde gøres noget imod Ty-

skerne. Vi var efterhaanden enige om, at Danmark vilde staa betydelig bedre, naar Fredskonferencen engang skulde holdes, hvis det kunde siges, at Danskerne modarbejdede Tyskerne saa meget som muligt. Men det var jo tydeligt, at Regeringen ikke havde i Sinde at gaa imod Nazi-Soldaterne, og vi blev derfor efterhaanden klar over, at skulde der gøres noget (og det skulde der), saa maatte det være det private Initiativ og ikke Staten som saadan, der greb ind. Men de voksne syntes ikke at have noget Initiativ, og saa var der jo egentlig kun os Skoledrengene tilbage. Nu begyndte den ældste af Brøderne at fortælle om en Sabotage-Klub, som han og Broderen havde været med til at stifte, mens de boede i Odense. Den hed »Royal Air Force-Klubben« og havde til Hensigt at genere Tyskerne saa meget som muligt ved at nedtage Skilte opsat af Tyskerne og ved at klippe tyske Telefonledninger over. Han foreslog at danne en noget tilsvarende her, og vi gav Sammenslutningen Navnet »Churchill-Klub« —.

Løbesedler og Sabotage mod tyske Biler og Jernbanevogne.

I de følgende Dage og i Løbet af hele dette Foraar har Klubben arbejdet. Drengene begyndte med at rive tyske Skilte ned eller ødelægge dem. Men snart blev Arbejdet alvorligere. Man udsaa sig som Offer Entreprenør Fuchs i Nørresundby, som har været Storleverandør til Tyskerne. Hos ham brød Drengene ind, ødelagde en Del Inventar og tilvendte sig en Skrivemaskine. Ved Hjælp af denne fremskaffede de 400 Løbesedler, hvorpaa der stod: »Snart er Befrielsens Dag, de besatte Lande vil rejse sig. De fire Forbrydere Hitler, Göring, Goebbels og Himmler skal dø«. Disse Løbesedler blev uddelt og opklisteret i Byen. Men Sagen skulde blive meget alvorligere. Efterhaanden fik Drengene nemlig fat i en hel Del Vaaben, som de franarrede Tyskerne, og Klubbens Medlemstal steg fra 5—6 Stykker til 12, medens et lignende Antal uden for Klubben hjalp til. For at blive Medlem af Klubben skulde man møde med et røvet tysk Vaaben. Arbejdet udvidedes: der blev lavet Flyvesedler, stjaalet Bajonetter og Pistoler, malet Opraab paa Husmurene o. s. v. Den 2. Maj foretog Drengene en større Manøvre, idet de satte Ild paa en tysk Jernbanevogn med Flyvemaskinedele. Den 4. Maj satte de igen Ild paa en tysk Godsvogn, som brændte helt op.

I Gaar har Politiet i Aalborg arresteret 7 Skoleelever, hvoraf de 6 fra Aalborg Katedralskole.

Statsadvokat og Dommer til Aalborg for at redde Drengene.

Men saa gik det galt. Den 8. Maj blev syv af Katedralskolens Elever og en Elev fra en Realskole i Aalborg anholdt af det danske Politi. Den ældste gik i 2. Gymnasieklasse, de øvrige i fjerde Mellem. Den yngste, der kun var 14 Aar, fik Lov at gaa. To Dage efter ankom Statsadvokat Kjaalk, Byretsdommer Arthur Andersen og den tilfornordnede Forsvarer LRS. Lunøe til Aalborg, hvortil de var rejst over Hals og Hoved for selv at tage Affære og derved undgaa, at Drengene udleveredes til de tyske, militære Domstole.

De raske Dreng svarer kægt og tilstaa mere, end de behøver.

Drengene var meget frimodige under Afhøringerne og lagde ikke Skjul paa deres Hensigt med Sabotagen. De tilstod meget mere, end de var nødt til, skønt Dommeren forsøgte at bremse dem. Dommeren spurgte: »Hvad skulde dog alle de Vaaben bruges til?« Drengene svarede: »Til naar Englænderne gør Invasion«. Men Dommeren dikterede til Protokollen: »Adspurgte sagde intet om, hvem der skulde bruge Vaabnene«.

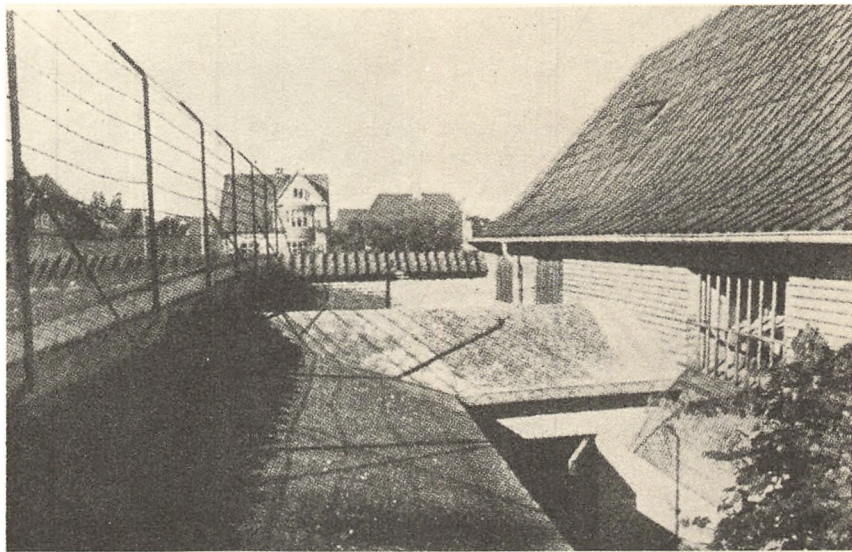
Ogsaa Amtslægen forsøgte at hjælpe, da Drengene var til Mentalundersøgelse: »Hvilken udenlandsk Person regner du for den betydeligste?« Svar: »Churchill«. — »Hvilken Begivenhed i Fremtiden anser du for den lykkeligste?« Svar: »Nazismens Undergang«. Amtslægen dikterede til Protokollen: »Adspurgte svarede fornuftigt paa de to Spørgsmaal«.

Churchill-Drengene i Aalborg

Rektor Galster suspenderes.

30. Maj.

Affæren med Churchill-Drengene har ogsaa faaet Konsekvenser for Aalborg Katedralskoles Leder, Rektor *Kjeld Galster*. Tyskerne har givet ham og den »antitske Aand i Skolen« Skyld for Sabotagen. Undervisningsministeriet har omgaaende sendt Undervisningsinspektør, Dr. *Højberg Christensen* til Aalborg, og Rektor Galster har været i Forhør med de stedlige Tyskere: Oberst *Heidenreich*, Oberstløjtnant *Wackerhagen*, Hauptmann *Thyssen* og den tyske Konsul *Brandtner* i Aalborg. Skønt det alt sammen kun har været løse og svævende Paastande om antitsk Opræden, hvorfor Rektor ikke har kunnet dømmes, har Ministeriet dog — af Hensyn til den Fare, som de arresterede Churchill-Drengene svæver i — suspenderet Rektor Galster som Leder af Katedralskolen og paabudt ham at tage Ophold uden for Aalborg.

En Fløj af Arrestbygningen i Kong Hans Gade i Aalborg. Her sad Churchill-Drengene indespærrede i den første Tid, og det var herfra — gennem det nærmeste Gittervindue — de foretog deres eventyrlige natlige Sabotage-Udflugter i Aalborg By.

Drengene idømt alvorlige Fængselsstraffe.

Den 14. Juli idømtes Pastor *Pedersen*'s to Sønner *Knud* og *Jens* hver tre Aars Fængsel, Kommunaldirektør *Th. Thomsen*'s Søn *Mogens* fik 1½ Aar, Blomsterhandler, Kaptajn *Frederiksen*'s Søn *Elgil* 2 Aar, Assurandør, Løjtnant *Darkets* Søn *Uffe* 2½ Aar, Direktør *Milos* Søn *Helge* 1½ Aar, Kontorchef i Kommunen *Fjellerups* Søn *Mogens* 2 Aar, medens Overmester *Ollendorfs* Søn paa Grund af sin unge Alder slap for Straf.

Samtidig dømtes tre unge Mennesker fra Aalborg, som ligeledes var Medlemmer af „Churchill-Klubben“: den 20 aarige Lagerekspedient *Alf Houberg* fik 4½ Aars Fængsel, den 24 aarige Kontorassistent *Kaj Houberg* 5 Aar og den 25 aarige Ingeniør *Knud Andersen* Hornbo fra *Pedershaab Maskinfabrik* i Brønderslev 5 Aars Fængsel.

Eventyrlige Bedrifter med Udbrud fra Fængslet og natlige Sabotager i Aalborg.

Medens de dømte Skoledrengene og purunge Mennesker sad i Kong Hans Gades Arrest i Aalborg og ventede paa at blive overført til Afsoning af Straffen i Nyborg, fandt de paa noget endnu eventyrligere.

Kit, æltede det med Tusch og benyttede det saa til at sætte den oversavede Jernstang fast med. Saa var det slet ikke til at se.

Rektor *Kjeld Galster*, som blev suspenderet fra sin Stilling som Leder af Aalborg Katedralskole.

Fængselsgitret for Vinduet saves over med indsmuglet Fil.

Det var kun Smaating, at de en skønne Dag stjal Nøglerne op af Lommen paa en Fængselsbetjent og lukkede ham inde i Cellen — de forbarmede sig dog over ham og byttede pænt med ham igen. Det var større og dristigere Ting, de havde for. En af dem fik smuglet en Fil ind til sig af en besøgende, der kom med et Ugeblad. Med Filen savede de en af Jernstængerne over i Fængselsvinduet. Det var besværligt, særlig da de kun kunde »arbejde«, naar der var Støj ude paa Gangen eller en Flyvemaskine drøned hen over Fængslet. Men det gik. Det var dog, selv naar de satte den løse Jernstang paa Plads, alt for aabenbart, hvad de havde lavet. Saa fandt de paa at »komme til« at slaa en Rude itu paa en Gaardtur. Ruden blev straks erstattet af en ny, Drengene tog noget af det vaade

Den ene var for tyk og sad fast.

Om Aftenen gjorde de deres første Udbrud. Ifølge Fængselsreglementet var Bukserne taget fra dem ved Sengetid, men man havde glemt deres fine Tøj, der blev benyttet ved Forhør eller Besøg og som de havde hos sig i Cellerne. Den første klemte sig fint igennem, men den anden var for tyk, han sad uhjælpelig fast og maatte puffes tilbage i Cellen. Næste Nat byttede den tykke Celle med en tyndere, og saa gik det.

Nitten Gange forsvandt de og vendte tilbage til Fængslet.

Nitten Gange forsvandt en to-tre af Churchill-Drengene gennem Vinduet om Natten fra deres Celler, men vendte efter et Par Timers Forløb tilbage igen ad samme Vej. De spadserede roligt omkring i Byen og saboterede paa Livet løs.

Luftalarmen fældede dem.

Den nittende Gang overraskedes de Kl. 4 om Morgenen, da de var paa Vej »hjem« til Arresten, af Luftalarm. De smuttede ind i en Gadedør, men to nidkære Politibetjente opdagede dem og afkrævede dem Legitimationskort, som de selvfølgelig ikke havde. Saa kom de paa Stationen, og dermed var Eventyret ude. Endelig fik Tyskerne Ram paa de natlige Sabotører, som man havde søgt blandt alle andre end Churchill-Drengene, der sad indespærrede.

Ved tysk Krigsret idømtes de tre Udbryder-Sabotører 20, 15 og 5 Aars Fængsel; de to største Straffe blev først i et halvt Aar afsonet i et Tugthus i Tyskland, indtil Fangerne overførtes til Fængslet i Horsens, hvorfra de befriedes sidst i 1944 af Frihedskæmperne.

Digterpræsten Kaj Munk har 29. Juni sendt en af Drengenes Fædre et Brev, der viser, at Churchill-Drengenes Bedrifter og Sindelag blev forstaaet af ikke de ringeste i Landet.

Foraarssol – og en lille Fjer

Lang Næse til Nazi- Studenter.

9. Maj.

Nogle D. N. S. A. P.-Studenter forsøgte for et halvt Aars Tid siden at blive anerkendt som Fraktion i Studenterforeningen. Da det blev afslaaet, anlagde Nazisterne Sag. Ved Landsretten optraadte LRS. *Borge Bryld* for sine Nazi-stvenner, LRS. *Gamborg* for Studenterforeningen. Den sidste hævdede bl. a., at Nazi-Studenternes Raceteorier og Bekæmpelse af Folkestyret gjorde, at man ikke vilde have dem som Fraktion i Foreningen. Ved Landsrettens Dom fik Studenterforeningen Medhold – den skal ikke optage Nazisterne.

Temperamentsfuld Professor vil have Dameselskab.

Oldskrifts-Herrerne protesterer.

1. Maj.

Professor, Dr. phil. *Aage Friis* har faaet en Bøde paa 15 Kr. for d. 21. Marts at have iturevet en Avisplakat, der var opklæbet paa et Avisstade paa Trianglen. Det oplyses ikke, hvilken Avis Professoreren rev itu.

6. Maj.

Samme Professor *Friis* – den højtansete Videnskabsmand, nu 71 Aar gl. – har i Oldskriftselskabet fremsat Forslag om at optage Kvinder som Medlemmer. Medlem af Bestyrelsen, Overbibliotekar *Carl S. Petersen* har energisk modsat sig Forslaget, der imidlertid kom til Afstemning paa et Møde i Gaar i det ærværdige Mande-Selskab. De fleste Talere holdt med Prof. *Friis*, men »Jomsborg« holdt – Stemmerne stod 82 mod 82.

Overbibliotekar Carl S. Petersen, Kvinde-Modstander i Oldskriftselskabet.

Is paa Øresund – bristende Knopper – Foraarssol!

Foraar og Is den 1. Maj: Uvedrøis er disse Billeder, som vi her betøver af Foråret den 1. Maj 1942. Mens Foraarssolen for Alvor er begyndt at skinne, er Øresund endnu fyldt af Isflager, og selv om al denne Is i Sundet og den Kulde, som den bringer med sig, er Skyld i, at Bøgen ikke foreløbig vil springe ud – Udspringes ventes først mellem 10. og 14. Maj – kan den alligevel ikke hindre, at Foråret folder sig ud, maaledes som det fremgaar af disse Billeder. Til venstre ses en ung Københavnerinde parat til at springe i Bølgerne imellem de svømmende Isflager, og til højre springer Kastanjekopperne ud, ogsaa over et Sund fuldt af Drivis.

**HUSK, AT EN LILLE FJER
KAN BLIVE TIL FEM HØNS!**

**Gasværkerne
takker sine
sparsommelige
Kunder.**

5. Maj.

Det er ikke helt almindeligt, at et offentligt »Væsen« takker Befolkningen. Belysningsvæsenets Direktør *Borresen* har gjort det usædvanlige ved i en Annonce i Dagbladene at takke alle, der i den strenge Vinter hjalp Gasværkerne og sparede paa Gassen.

Optøjer ved Frikorpsets Højtaler-Hvervevogn.

Danske Nazister faar en Omgang Klø.

Den 12. Maj ved 17-Tiden kørte Frikorpsets Danmarks Højtaler-Vogn gennem Byen, fulgt af en Sværm af Cyklister med kimende Klokker og et større og større Opløb med Fløjten og Piben. Omtrent ved Hotel »Kong Frederik« i Vester Voldgade blev Bilen overfaldet, og de Nazister, der sad i den, fik en Omgang Klø. En forbi-passerende Officer, der hilste paa Landsforræderne, blev ogsaa banket, men da han skulde op i Politibilen, der imidlertid var arriveret, maatte to tyske Soldater hjælpe til for at faa ham anbragt. Bag efter fik de ogsaa Klø.

(De Frie Danske).

Gasværkerne takker -

alle Gasforbrugerne, Husmodrene og Hjemmene, Industrien og Erhvervene, fordi de sparede paa Gassen. — Tak til Pressen og Radio-Avisen, Tak til Radiofonien, ja, Tak til alle der har bistaaet os i vort Arbejde med at holde Gasværkerne i Gang og komme over den vanskelige Periode.

KØBENHAVNS BELYSNINGSVÆSEN
FREDERIKSBERG KOMMUNES TERM. FORVALTNING
STRANDVEIS-GASVÆRKET A/S

Staunings Død – Buhl Statsminister

Staunings Kiste bæres ud fra Villaen paa Valeursvej i Hellerup.

Siden Statsminister Stauning d. 20. Marts faldt i sit Badeværelse som Følge af et Svimmelheds-Anfald har man næret alvorlig Bekymring for hans Helbred. I Løbet af April Maaned indtraadte der dog en Bedring, selv om Stauning følte sig meget svag og maatte forblive i sit Hjem i Villaen paa Valeursvej. Her fik han i Gaar paa ny et alvorligt Ildebefindende og blev straks kørt til Professor Fogs Afdeling paa Bispebjerg Hospital. Faa Timer efter Indlæggelsen mistede Stauning Bevidstheden og ligger stille hen. Der var i Aftes Ministermøde, hvor det meddeltes, at Kongen har konstitueret Finansminister Buhl som Statsminister.

2. Maj.

I Formiddags er Statsminister Stauning afgaaet ved Døden efter to Døgn Bevidstløshed som Følge af en Hjerneblødning. Kongen, som personlig satte overordentlig stor Pris paa Stauning, har givet Ordre til at flage paa halv Stang fra alle offentlige Bygninger. Hele Landet over, fra alle store private Bygninger ned til det mindste Kolonihavehus vajer Flagene paa halv Stang for den store socialdemokratiske Fører, som i 36 Aar havde været Rigsdagsmand og i 13 Aar som Statsminister staaet i Spidsen for Landets Regering. Stauning blev 69 Aar gammel.

4. Maj.

Finansminister Vilh. Buhl er i Nat blevet udnævnt til Statsminister. Det vides, at Tyskerne højst ugerne ser Buhl, som bl. a. var stærkt imod Mønt- og Toldunionen, i Spidsen for Regeringen, men de har højet sig for de øvrige Ministres og Kongens Beslutning. Buhl har ved sin Tiltræden udstedt en Regeringserklæring, der tilsiger en Fortsættelse af den hidtil førte Politik.

5. Maj.

Statsminister Buhl og Udenrigsminister Scavenius under Mindehøjtideligheden for Stauning i Rigsdagen den 7. Maj.

10. Maj.
Statsminister Stauning bisattes i Dag ved Statens Foranstaltning ved en storlaaet Højtidelighed i Forum. Det mægtige Rum var smykket med en Skov af Faner og et Væld af Blomster omkring Staunings Baare. 8000 Mennesker deltog i Højtideligheden. Kongen havde tilsagt sin Nærværelse sammen med Kronprinsen og Prins Knud. Da den vældige Forsamling havde taget Plads, afventede man Kongens Ankomst. Der mærkedes nogen Uro ved Indgangen, alle 8000 Mennesker rejste sig spontant for at hilse Kongen og hans Sønner ved deres Ankomst — men ned gennem Midtergangen skred v. Renthe-Fink, General Lüdke og Admiral Mewis med stort Følge af Adjudanter i prunkende tyske Uniformer. I samme Sekund man saa Fejltagelsen, satte den tusindtallige Forsamling sig som ved et Trylleslag ned — en stille, men betagende Demonstration. De tyske Herrer saa sig forbløffede omkring: alle havde rejst sig, nu satte alle sig ved deres første Skridt frem i Hallen. Under fuldkommen isenende Ignorering fandt Tyskerne frem til deres Pladser til højre for Baaren. Et Øjeblik efter kom Kongen og hans Sønner, og endnu hurtigere rejste hele Forsamlingen sig med ét Slag og blev staaende, til Kongefamilien havde sat sig paa de fremskudte Stole midt for Baaren. En ny stilltende Demonstration.

Ved Højtideligheden talte bl. a. tre Ministre: Buhl, Sveriges Statsminister Per Albin Hansson og Finlands Socialminister Fagerholm.

Bisættelseshøjtideligheden i Forum. Forrest midt for Baaren Kongen, Kronprinsen og Prins Knud, paa Rækken bagved Ministrene, til venstre den tyske Gesandt, General og Admiral.

Dr. Vilh. la Cour endnu en Gang

Riddersalen havde i Gaar Premiere paa en »Gyser« af Max Catto, der hedder »— og derfor dræber jeg«. Stykket er der ikke saa meget ved, men Folk vil nok strømme ud for at se det alligevel, for her har Københavnerne for første Gang Lejlighed til at se den saa meget omtalte unge Skuespillerinde *Inge Hvid-Møller* fra Aarhus Teater, som man stiller meget store Forventninger til. Forventningerne blev ikke skuffet. Hun formaaede ved sin Fantasi, sit indtrængende Spil, sin dybe overbevisende Stemme og store talende Øjne at gøre det mest usandsynlige sandsynligt. Hun ofrede sine rige Kunstnerevner paa en Opgave, der ikke var dem værdig, . . . hun spillede Strindbergsk Komedie i en »Gyser«. Og saa var der en interessant Debut. Det var den høje, flotte *Erni Arneson*, der tidligere kun har optraadt paa Kabaret, som nu fik en meget smuk og lovende Debut som Skuespillerinde. De to Damer ses ovenfor i en Scene fra Stykket.

Dr. la Cour paa ny fængslet og dømt for sin udfordrende nationale Holdning.

12. Maj. Der er i Dag ved Byretten afsagt en Dom over Dr. phil. *Vilhelm la Cour*: fire Maaneders Hæfte for paa et Møde d. 4. Febr. i Aar i Damhuskroen i et Foredrag at have fremsat Udtalelser, der er egnet til at skade Landet i Forholdet til en fremmed Magt.

Bag denne Dom ligger en længere Historie om Tyskernes fornyede Forfølgelse af den uforfædede og stejle danske Patriot, der allerede sidste Aar i Juli fik 80 Dages Hæfte for sin Pjece »Ord til os i Dag«.

Affæren er yderligere alvorlig derved, at Tyskerne her har gjort et første Skridt til at tilsidesætte dansk Retsvæsen og selv føre Spørgsmaalet frem for tysk Krigsret.

Hentet af Gestapo.

Sagen er kort refereret denne: efter at have afsonet de 80 Dages Hæfte fortsatte Dr. la Cour med sine stærkt besøgte og med stor Begejstring paahørte Foredrag rundt om i Landet. Den 20. Februar i Aar indfandt to Gestapo-Mænd sig i Dr. la Cours Hjem i Birkerød for at afhente Doktoren til Forhør i den tyske Krigsret paa Hotel »Kongen af Danmark« i København. Han var imidlertid paa Foredragsrejse i Jylland, men vendte Dagen efter hjem. Forinden havde den tyske Krigsretsraad Dr. *Johannsen* afholdt For-

hør over Bestyrelsen for »Rødovre og Omegns Gymnastikforening«, der var Arrangør af det nævnte Damhuskro-Møde, hvor Dr. la Cour ifølge Referat af en tysk Stikker skulde have udtalt sig nedsettende om Tyskerne. Samtidig insisterede den tyske Gesandt v. *Renthe-Fink* under en Konference i Ministeriet paa, at Sa-

Dr. Vilh. la Cour, som for anden Gang kastes i Fængsel.

gen mod Dr. la Cour behandledes ved lysk Krigsret. For at undgaa dette lod Justitsministeren d. 22. Febr. la Cour arrestere af dansk Politi og straks Dagen efter fremstille i Grundlovsforhør. Der var dermed indledet dansk Retssag mod la Cour, hvorefter Tyskerne vanskeligt kunde kræve ham udleveret. Kravet blev imidlertid opretholdt, og den 24. Febr. blev la Cour udleveret til Tyskerne og overført til den tyske Afdeling i Vestre Fængsel.

Næppe det Barn, der tror paa Tysklands Sejr.

Efter Forhørene, foretaget af den nævnte Dr. *Johannsen* og hvorunder der særlig blev fremhævet den Ytring: »Der gives vel næppe det Barn, der er saa naivt at tro paa Tysklands Sejr«, blev la Cour paa ny overført til Fængslets danske Afdeling. Ministeriet nærede imidlertid Frygt for, at en efter Tyskernes Opfattelse alt for mild Dom skulde bevirke, at Tyskerne paa ny tog Sagen i deres egen Haand, og man fandt derfor paa at foreslaa la Cour »en frivillig Internering«. Efter politiske Venners Raad indgik la Cour herpaa, men Tyskerne afviste dette og henviste til, at »Berlin« krævede en Dom over la Cour.

Dommen appelleret til Højesteret efter ny Lov.

Efter gentagne Udsættelser, hvorunder Justitsminister *Thune Jacobsen* fik Tid til d. 9. Maj at faa gennemført en Skærpelse af Straffeloven, blev la Cour endelig i Dag d. 12. Maj idømt fire Maaneders Hæfte. Skærpelsen af Straffeloven indeholder bl. a. den Bestemmelse, at en Byretsdom kan appelleres direkte til Højesteret (altsaa ved Overspringelse af Landsretten), og la Cours Dom er da ogsaa omgaaende — efter Ordre — blevet appelleret til Højesteret.

Ministeriets Angst for de tyske Trusler har paa ny fremkaldt den besynderlige Situation, at man forsøger at redde en god dansk Mand fra haard tysk Behandling ved selv ikke at behandle ham alt for godt.

Sandhed er Statsforbrydelse.

La Cours Dom maa ikke omtales.

Udenrigsministeriets Pressebureau har i en af sine fortrolige Skrivelser til Bladenes Redaktioner meddelt, at Dommen over Dr. Vilh. la Cour foreløbig ikke maa omtales i Bladene.

Forbudet rammer af gode Grunde ikke den illegale Presse. »Frit Danmark« skriver bl. a.: »Tillæddet la Cour er saa typisk for Tiden, saa aldeles oprørende mod dansk Retsbevidsthed, at det er værd at fremhæve det. Men der er jo i øvrigt mangfoldige andre »Retssager« (og mange af dem naar slet ikke ud til Offentlighedens Kundskab), der paa samme Maade som la Cour-Sagen er en Voldsakt mod dansk Retsopfattelse. — Daglig dømmes Mennesker, som intet andet har gjort end at fortælle Sandheden til deres Venner og Bekendte. Men Sandheden er Statsforbrydelse i Tyskland og de af Tyskerne besatte Lande.

Hvad man taler om – blandt andet

Kongen fejrer i Stilhed sit 30 Aars Regeringsjubilæum.

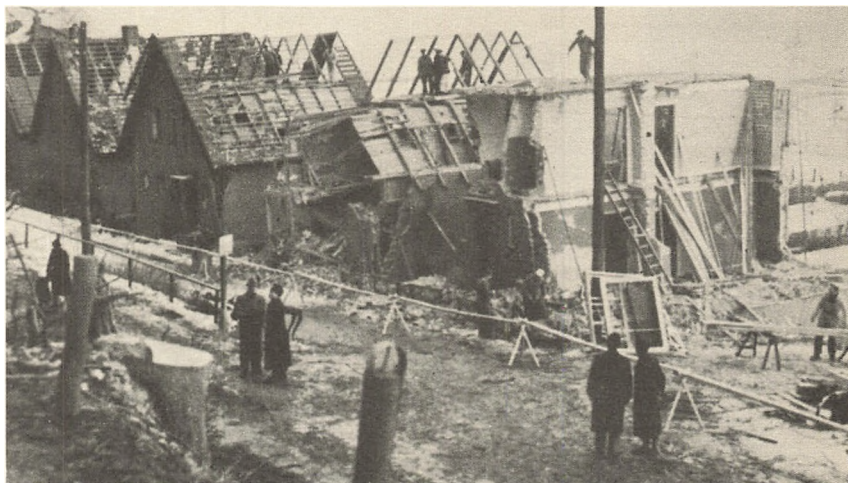
*Kø i to Døgn for at faa Billet
til Festforestillingen.*

16. Maj.

Efter Kongens udtrykkelige Ønske fandt der ikke nogen officiel Festlighed Sted i Gaar paa 30 Aars Regerings-Jubilæumsdagen. Men København var slagsmykket, og Majestæten hilstes med stormende Ovationer paa sin Morgenridetur. Om Aftenen var der Festforestilling i Det kgl. Teater, hvortil der fem Dage i Forvejen var alt udsolgt. To Dage før Billetsalget begyndte, tog Folk Opstilling foran Teatret med Feltsenge og Klapstole for at afvente det Øjeblik, da Biletkontoret aabnede. Forinden tog Politiet Aftære og sendte 43 Mennesker, der allerede havde ventet i 14 Timer, hjem igen. Det var lige haardt nok, men Motiveringen var den, at man ikke vilde have Folk til at kampere paa Gaden om Natten.

Saadan garderer man sig, naar man venter i flere Døgn paa at faa Billet til Teaterforestillingen.

Luftalarmer og Bombenedkastninger sker nu Dag og Nat over det ganske Land, naar de engelske Maskiner overflyver dansk Territorium paa Vej til og fra Tyskland. I Nat faldt en Række Bomber over Vejle, hvor flere Villaer rantes og blev totalt ødelagt.

Stor Konkurrence om Raadhuspladsens Ydre.

Arkitekt Schlegel faar Førstepræmie.

23. Maj.

Dommerkomiteen forelagde i Gaar Resultatet af Konkurrencen om Raadhuspladsens fremtidige Ydre. Førstepræmien fik Arkitekt *Frits Schlegel* (5000 Kr.), Andenpræmien gik til Arkitekterne *Erik Jensen*, *Jacob E. Bang* og *Kirsten Westergaard*. Tredjepræmien tilfaldt Arkitekterne *Tyge Huass* og *Egil Fischer* og Dir. *S. Bøgelund-Jensen*. Schlegels Plan gaar ud paa at forlænge Raadhuspladsen mod Vest som et grønt Bælte, der forbinder Raadhuset med Hovedbanegaarden. Arkitekten ofrer hele Tivolis Facade (Wivex, Apollo og Industribygningen) og han flytter Frihedsstøtten ind paa Linie med det nuværende Wivex. Panoptikonbygningen skal ogsaa forsvinde, og »Hullet« foran Banegaarden skal tildækkes og laves om til Parkeringsplads. Muslingeskallen bliver en flisebelagt Plads. Hvor den nuværende »Stavkirke« (Trafikmesterhuset) staar paa »det store Helle«, skal opføres en stor Ejendom.

Afsked med Balletten.

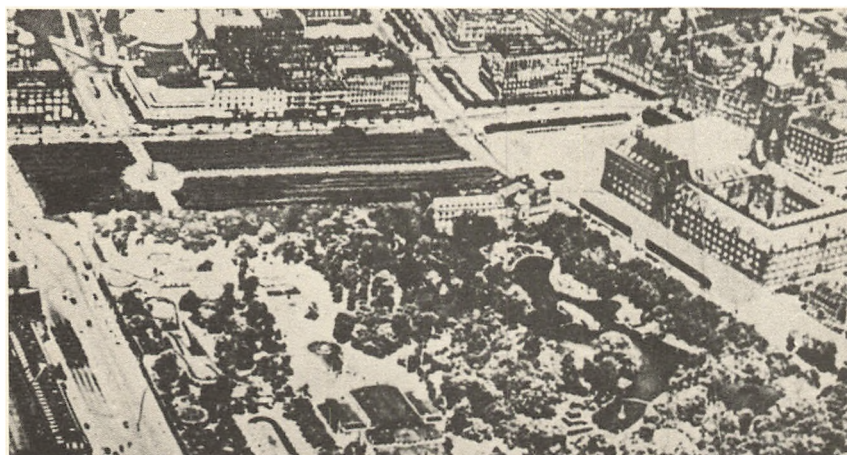

Else Højgaard
hyldes ved sin Afskedsforestilling.

29. Maj.

Solodanserinden *Else Højgaard* tog i Aftes i »Napoli« Afsked med Balletten. Kongefamilien var til Stede, og Publikum greb enhver Lejlighed til at sige Kunstnerinden Tak for den talenfulde Indsats, hun gennem mange Aar har gjort som Danserinde. Meget bevæget modtog hun Fremkaldelserne samt tre store Laurbærkranser. Bagefter var der Fest for hende paa Teatret. Med Teaterchefen ved sin Side og omgivet af alle sine Kammerater sagde hun Balletten det sidste Farvel.

I Morgen vender hun tilbage til Kongens Nytorv – som Skuespillerinde ved Det kgl. Teater.

Arkitekt Schlegels Projekt til den nye Raadhusplads.

Christmas Møller er i London!

Christmas Møller og Fru Christmas Møller.

dende, direkte og i Haab og Tro paa, at jeg kan gøre mit Fædreland Nytte ved saavel at forklare og forsvare Danmarks Holdning i disse skæbnesvangre Aar for England og dets allierede og for Landsmænd i det fremmede, saavel som for at prøve paa i Fortsættelse af det Arbejde, der alt udføres, at give Redegørelser hjem om, hvad der sker i den ikketyksk-undertvungne Verden, og om hvad der rører sig i den.« Samtidig har Christmas Møller gennem Red. Tillge-Rasmussen i et Interview i »Stockholms Tidningen« nærmere uddybet sin egen og hele det danske Folks Stilling, og ikke mindst prøvet paa at forklare den danske Regerings Holdning under stadig Trusler fra Tyskernes Side: »Vi kæmpede ikke en aaben Kamp som Nordmændene, men den frie Verden har forstaaet vore Vanskeligheder dengang og har intet bebrejdet os, Danmark har sine Quislinger og Forrædere, som flittigt anvendes af Okkupationsmagten — men med den Forskel fra de andre Lande, at de ikke har nogen Magt og ikke sidder i Regeringen. To Aars Okkupation har svækket den danske Nazisme og ikke styrket den. Danskerne er uenige med Udenrigsminister Scavenius, men han er hverken en Quisling eller en Forræder; han driver kun en forkert Politik.«

Christmas Møller er flygtet til Sverige og fløjet til London.

En Sensation af Rang: Christmas Møller har i Dag talt i den engelske Radio fra London. Man vilde næppe tro sine egne Øren, da Christmas's Stemme lød fra B. B. C. For faa Dagesiden, d. 10. Maj, stod det at læse i alle Landets Blade, at han deltog i Sørgenhøjtideligheden for Staining i Forum — men det har altsaa ikke været Tilfældet. Allerede d. 30. April rejste Christmas Møller med sin Frue og deres 18-aarige Søn John med Toget til Middelfart; herfra tog han med sin Familie i Bil — med den Vognmand, der sædvanligvis kører for ham paa hans Foredragsrejser i Jylland — op til Aggersund ved Limfjorden. Her var der i al Hemmelighed truffet et Arrangement, som muliggjorde Christmas's »Flugt«.

Det var Sekretæren i Sejlskibsrederiernes Forening, cand. polit. Borch-Johansen, som allerede paa forskellig Maade havde været virksom inden for Modstandsbevægelsen, der havde truffet Aftale med

Skipper P. V. Schmidt, Ejeren af Motor-galeasen »Argo«, om at tage Christmas med til Sverige. »Argo« sejlede ofte med Molærsten fra Jylland til Gøteborg, og Skipperen havde erklæret sig villig til at paatage sig Jobbet og laa nu parat i Aggersund. I Lasten, godt dækket af Molæret, havde han indrettet et Aflukke for Familien Christmas Møller; det gik alt sammen efter Beregning, og da Skibet ud for Hals Barre blev undersøgt af den tyske Kontrol, fandt man intet mistænkeligt, hvorefter »Argo« kom velbeholden til Gøteborg. Herfra tog Christmas Møller med Frue og Søn til Stockholm og fløj faa Dage efter til London, hvor de af Hensyn til en Eftersporing af Skipperen holdt sig skjult i en Uges Tid.

Tyskerne raser over Christmas's Flugt.

Christmas Møllers Rejse til England har i høj Grad ophidset Tyskerne, og Renthe-Fink har straks over for Regeringen stillet Krav om Arrestation af fremragende Folk inden for det konservative Folkeparti, som man mener har været vidende om Flugten og endog været ham behjælpelige hermed. Justitsministeriet har kunnet henvise til, at Flugten er foregaaet fra Limfjorden, hvor Tyskerne selv har overtaget Kystbevogtningen, saaledes at der i saa Henseende ikke kan bebrejdes det danske Politi nogen Forsømmelse.

Renthe-Fink har imidlertid kraftigt krævet, at Regeringen tager Afstand fra Christmas Møllers »Flugt« og rejser Sag imod ham. Ministeriet har da — for at afbøde Tyskernes Vrede — den 15. udsendt en Erklæring, hvori det beklager, at et tidligere Medlem af Regeringen har forladt Landet og stillet sig til Raadighed for Kræfter, der ikke følger de ansvarlige danske Myndigheder.

Skibsfører P. V. Schmidt.

Opfordret af de frie Danske i England.

Allerede i Juli forrige Aar havde Christmas faaet en Opfordring gennem Erik Seidenfaden om at komme til England for at bistaa de frie Danske. Først nu var det altsaa lykkedes ham at komme af Sted. I den engelske Radio sagde Christmas Møller: »En personlig Bemærkning maa være rimelig først: Jeg er taget til England med min Familie paa eget Ansvar, uden at forhandle med nogen Dansk derom, uden Hjælp fra nogen i Danmark bosid-

Motor-Galeasen »Argo«

Skipperen og Matrosen fanges, Borch-Johansen flygter

Scavenius kræver, at Pressen tager Afstand fra Christmas.

Renthe-Fink har over for *Scavenius* forlangt, at den danske Presse tager til Genmæle mod Christmas Møllers Handling, og Udenrigsministeren har derfor den 16. Maj indkaldt Chefredaktørerne til et Møde i Udenrigsministeriet for at paalægge Pressen at skrive imod Christmas Møller. Herfra refereres: »Pressens Repræsentanter afviste pure Kravet. Inden for Pressens Kreds var der langt fra Enighed om Ønskeligheden af Christmas Møllers Handlemaade; men paa tysk Tilskyndelse ønskede man ikke at fordomme en god dansk Mand, der først havde forladt Landet, efter at alle Muligheder for legal politisk Virksomhed var berøvet ham. Hele Pressen — bortset fra et enkelt Venstreblad paa Langeland — opretholdt dette Standpunkt, hvad der i høj Grad medvirkede til de følgende Maa neders »Tillidskrise«, idet Tyskerne i Bladenes Tavshed saa Tegn paa, at ogsaa de var allierede med Christmas Møller i et Komplot«.

Mistro over for det konservative Folkeparti.

Medens Politiet fra tysk Side er blevet truet med de skrappeste Konsekvenser, saafremt Christmas Møllers Hjælpere ikke omgaende findes og straffes, og derfor har maattet sætte al Kraft ind paa Sagens Opklaring, er samtidig *Renthe-Finks* Mistro over for det konservative Folkeparti yderligere skærpet. Dette har bevirket, at Partiets Ledelse den 21. Maj har maattet udsende en Erklæring, hvori der gives enstemmig Tilslutning til Regeringens Fordømmelse af Christmas Møllers Adfærd, idet man samtidig oplyser, at han ikke længere er Medlem af Partiet.

Christmas Møllers Hjælpere arresteres.

Politiet faar Held til at fange „Forbryderne“.

Juni. Politiet har — haardt presset af Tyskerne — maattet sætte alt ind paa Opklaringen af, hvorledes Christmas Møller er sluppet ud af Landet, og snart efter at det kriminaltekniske Apparat var sat i Bevægelse, forelaa Arrestationen af Hjælperne: Skipperen *P. V. Schmidt* og hans Kone samt Matrosen *G. Vejle-Petersen*.

Man fik først fat paa Vognmanden i Jylland, der havde kørt Christmas til Agger, og herfra var det let at efterspore Motorgaleasen »Argo«, som var sejlet til Gøteborg. *Borch-Johansen*, som Politiet endnu

Forretningsfører, cand. polit. Borch-Johansen.

Studieringen bliver det illegale »Ringens«.

»Studie-Ringens«, som er startet og ledet af cand. mag. *Frode Jakobsen* og som i det sidste Aars Tid har udrettet et betydningsfuldt Oplysningsarbejde overalt i Landet, har hidtil samarbejdet med en Række Repræsentanter for de politiske Partier paa Rigsdagen. Under Hensyn til det spændte Forhold til Tyskerne har disse Repræsentanter nu trukket sig ud af »Ringens«. »Studie-Ringens«, der allerede nu danner en fast landsomfattende Organisation, fortsætter under Navnet »Ringens« sin Virksomhed, men fra nu af illegalt.

intet vidste om, forsøgte via Sverige at faa advaret Skipper Schmidt i at vende tilbage, men kunde ikke finde ham. Man posterede endog en dansk Fiskerbaad ved Hals Barre for at møde »Argo« paa Tilbagevejen, men Schmidt gik uventet ind til Frederikshavn i Stedet for — og lige i Armene paa Tyskerne, der arresterede baade ham og Matrosen. Ved de sædvanlige Forhørs-Snedigheder med at fortælle Konen, at nu var hendes Mand og Matrosen gaaet til Bekendelse, fik Politiet ikke blot Bekræftelse paa Sagen, men ogsaa Navnet paa *Borch-Johansen*, som omgaende blev arresteret.

Borch-Johansen flygter og redder sig til Sverige.

Borch-Johansen maatte naturligvis indrømme sin Andel i Affæren, Beviserne var ikke til at komme uden om. Men d. 3. Maj, da han under Politiledsagelse fik Tilladelse til at aflægge et Besøg paa sit Kontor i Skibsførernes Hus i Havnegade 55 paa Hjørnet af Nyhavn, saa han sit Snit til at flygte. Han gik paa Toilettet, men vendte ikke tilbage — han løb ned ad Trappen til Nyhavn 44, der har Gennemgang til Havnegade 55, stormede barhovedet og uden Overtøj over i Magasin du Nord, fik herfra fat i en Bil og skjulte sig hos nogle Venner paa Frederiksberg. Senere kom han til Sverige og derfra til England.

Haarde Domme.

10. Juni idømtes Skipper Schmidt 3 Aar Fængsel, Matros Vejle-Petersen fik et Aar. 17. Juli forhøjede Højesteretten Straffen til 6 og 3 Aar.

Dr. Meissner er atter vred paa Pressen.

3. Juni. Pressattaché *Dr. Meissner* har atter i Dag haft et Møde med Pressen paa Hôtel d'Angleterre og i utvetydige Ord udtrykt sin Misfornøjelse med de danske Redaktørers Stilling til Christmas Møllers Flugt. Meddelelserne var overalt fremkommet uden Kommentarer, og man havde dermed stillende sagt god for Flugten, der var i Strid med det Standpunkt, som Samlingsregeringen havde indtaget.

Som sædvanlig fik *Dr. Meissner* intet ud af sine Trusler mod Pressen.

Trafikministeren og Østrum-Udvalget.

Trafikminister *Gunnar Larsen* er vendt hjem fra en Rejse i de baltiske Lande, som han har besøgt efter Indbydelse af den tyske Rigsminister *Alfred Rosenberg*, med hvem han har drøftet Danmarks Deltagelse i Genopbygningen af disse Lande. Sagen har i Regeringen, hvor den har været forelagt af *Gunnar Larsen* og *Scavenius*, givet Anledning til heftige Debatter, hvorunder Ministeriets Flertal har taget kraftigt Afstand fra det privat dannede »Østrum-Udvalg«, hvis Formand er Direktør *Thorild Juncker*, og som i øvrigt bestaar af Ingeniør *Knud Højgaard*, Højjægermester *Folmer Lüttichau*, Direktør *Knud S. Sthyr* og Fabrikant *J. C. Hempel*. Foreløbig er man enedes om at nøjes med en kort Meddelelse om, at Trafikministeren har foretaget den nævnte Rejse og undersøgt Mulighederne for at genoptage den økonomiske Forbindelse mellem Danmark og det af Tyskland erobrede Baltikum.

Hel're slaa sig til Blods end til Taals

Livas 25-Aars Jubilæum.

Saa naaede da vores allesammens Liva sit første Jubilæum, 25 Aar i Thalias Tjeneste. Det skete i Dagmarbio, hvor hun for Tiden medvirker i Revyen. Det blev naturligvis en overdaadig Festaften. Baade Liva Weel og Publikum var i Højspændings-Form, og Ovationerne rystede Dagmarhus i dets Grundvold. Da vi ikke har Laurbær for Tiden, fik Liva overrakt store Kranse af Bøgeløv; Folk lo og raabte hurra og klappede og nogle (bl. a.

Liva) fik Taarer i Øjnene, ... en stor Aften og en dejlig ung og sprudlende Jubilar. Det bør noteres, at der blandt de talrige Gaver, som strømmede ind til Liva Weel, Champagne, Orkidéer, Skaale og Vaser, ogsaa fandtes mange Smør-, Brød- og Sukker-Rationerismærker! Baade rørende og betænksomt!

Ganske særlig Lykke gjorde Liva med Poul Henningsens Vise »Det er en af de Ting, jeg har lært«, og ikke mindst dette Vers:

*Krigene klemmer om disse arbejdsaar
med et knibtangsgreb.
Ondt blev til værre og skæbner gik
i skaar,*

*mens orkanen pøb.
Menneske, vær vaagen for all, hvad
der er sket.
Du blir derved kun yngre og mere
kampberedt,
og saa blir der mening i aarene, der gaar
og de knubs vi faar.
Det er en af de ting, jeg har lært:
Man skal kæmpe for det, man har kørt.
Mod det bedste, vi har, skyder andre
til maals.*

Slaa dig hellere til blods end til taals.
Sidste Linje blev godkendt af Censor, men strøget efter Premiøren.

Saadan kan det gaa.

En Fodgænger er ved Københavns Byret idømt Bøde og en betydelig Erstatning for under Mørklægning ved manglende Hensyn og Omtanke at have væltet en anden Fodgænger, der kom til Skade.

Den 7. Maj afholdt de danske Nazister et Hververmøde i Frederikssund. Mødet gav som sædvanlig Anledning til Optøjer. 48 Personer arresteredes af Politiet.

Liva Weel forlader Dagmar-teatret efter sin Jubilæumsforestilling.

Luftalarm Dag og Nat over det ganske Land.

5. Maj: Syv faldne engelske Flyvere begravnes paa Aabenraa Kirkegaard med militær Ættonner. 7. Maj: Luftalarm over Sydvestsjæl-

Cyklerne skrælles og stjæles som aldrig før.

Domme paa 7 og 8 Maaneder for Cykeltyverier.

17. Maj. Politiets Smertensbarn for Øjeblikket er Cyklen. Der stjæles Cykler som aldrig før. Det er ikke saa meget selve Cyklerne, Tyvene er ude efter, men det er Dækkene. Det er jo ikke til at faa et nyt Dæk, og derfor er mellemgode, brugte Dæk en meget efterspurgt Vare paa den

sorte Bars. Siden 1939 er Antallet af Cykeltyverier steget til det firdobbelte! Alene i April Maaned i Aar blev der i København stjaalet 1845 Cykler. Af disse drejede de 559 sig udelukkende om Gummiet. Politiet siger, at mange, der kommer ned paa Gaden og finder deres Cykel stjaalet, simpelt hen selv stjæler den nærmest staaende Cykel, bare for at komme hjem. Politiet staar temmelig magtesløst over for disse Masse-tyverier. Men nu vil man forsøge at straffe de Tyve, man faar fat i, saa haardt, at det virker skræmmende.

21. Maj. I Gaar dømtes en ung Mand til 8 Maaneders Fængsel for at have stjaalet en Cykel. Det er en Straf, der batter; man maa haabe, at den virker afskrækkende.

22. Maj. Atter i Gaar faldt der en meget haard Cykel-Dom. En Mand, der havde hjulpet til med at »skrælle« en Cykel og forsøgt at sælge Gummiet, fik 7 Maaneders Fængsel.

Sørgeligt Syn med en totalt »skrællet« Cykle.

Kongen syg – alvorlig Ængstelse

Kongen som Rekonvalescent paa Balkonen uden for sit Sygeværelse paa Diakonissestiftelsen. Dronningen tilbringer Dagen ved Kongens Side.

Kongen syg - indlagt paa Diakonissestiftelsen.

21. Juni.

Kongen, som for nogen Tid siden fik et Galdestenstifælde, har i Dag ladet sig indlægge paa Diakonissestiftelsen for at søge Helbredelse for en Gulsot. Kongens Befindende er i øvrigt tilfredsstillende, selv om Sygelejet antagelig endnu vil strække sig over nogen Tid. Dronningen opholder sig hos Kongen paa Hospitalet.

Delte Meninger om Adelgade-Saneringen.

Juni.

Der er nu kommet Fart over Saneringsarbejderne i Adel-Borgergade Kvarteret. Planerne herom har givet Anledning til en Del Stridigheder. I Februar behandlede Borgerrepræsentationens Saneringsudvalg Sagen, og man kom til det Resultat, at man ikke vilde udskrive en Arkitektkonkurrence om den nye Bebyggelse, skønt en Række kendte Personer opfordrede Kommunen dertil. Kommunen vilde nok nedsætte et sagkyndigt Udvalg med Prof. Steen Eiler Rasmussen som Formand, men saa skete der i Slutningen

af Februar det besynderlige, at det fornemme Akademiraad tilskrev Borgerrepræsentationen, at man uførtøvet burde lade afholde en Arkitektkonkurrence. Det besynderlige laa i, at de fire Herrer, der skulde udgøre Kommunens sagkyndige Udvalg, alle har Sæde i Akademiraadet! For at undgaa Konkurrencen nedsatte Kommunen altsaa et Raad, hvis Medlemmer alle anbefalede en Konkurrence!

Imidlertid vedtog Borgerrepræsentationen Saneringsplanen den 26. Februar, og et Forslag om Afholdelse af Arkitektkonkurrence nedstemtes med 40 Stemmer mod to! Den 7. Maj foregik den endelige Vedtagelse. Man har nu taget fat paa Arbejdet, i Forbindelse med hvilket det dog er blevet skarpt kritiseret, at Kommunen her vil opføre eetværelses Lejligheder til 2400 Kr. om Aaret, altsaa den rene Luksus!

Bombe-Attentat mod Prof. Hal Kochs Villa.

Opdagelsespolitiet meddeler Lørdag: »d. 13. Juni Kl. 1.30 er der ved ukendte Gerningsmænd forøvet et Sprængstofattentat mod Villaen Tesdorpsvej 61, der behos af Professor Hal Koch.

Bag dette Attentat ligger sikkert en Hævnakt, idet Dansk Ungdomssamvirkes uforfærdede Leder tillige er den af alle Universitetslærerne, som paa Grund af sin aabne Bekendelse til Demokratiet er mest forhadet af vore hjemlige Nazister. I forrige Maaned havde den nazistiske Dr. Holstein-Rathlou anmeldt en Forelæsning som Privatdocent ved Københavns Universitet. »Fædrelandet« jubede i den Anledning over »at en aktiv S. A. Mand for første Gang holder Forelæsning paa det ærværdige Københavns Universitet« og opfordrede samtidig baade P. M. og S. A. til at give Møde. Rektor Bloch foranledigede imidlertid, at Dr. Holstein-Rathlous paatænkte Forelæsning blev udsat til næste Semester.

Selv om denne Sag, og særlig dens Hovedperson, ingen Forbindelse har med Attentatet, maa det antages, at nogle forvirrede Fanatikere indenfor S. A. har følt sig foranlediget til at hævne »Forsmædelsen mod Partiet«.

Attentatet havde dog nær kostet Prof. Hal Koch Livet. Sprængladningen var nemlig anbragt lige uden for Døren, og Gerningsmanden ringede paa Dørklokken umiddelbart efter An-

tændingen. Prof. var den Aften alene hjemme, og da han sad og læste, undlod han at lukke op. Det var altsaa ikke Attentatmandens Skyld, at der kun »foraarsagedes ringe Skade«.

Adelgade-Borgergade-Sanerings-Idyl: Flytte-Trækkevogne, Skraldevogne og Marskandiserbuik.

Hvem vil ha' en tysk Soldat?

Juni.

Det illegale Blad »De frie Danske« skriver: »Hvis man vil have Besøg i Hjemmet af en tysk Soldat, skal man blot indsende et trykt Kort til »Das deutsche Haus« (bag Mønstedes Villa, Kristianiagade). Paa Kortet, som man skal udfylde, staar bl. a.:

»Unterszeichnete Familie erlaubt sich auf Veranlassung der Ortsgruppe AO der DNSAP in Kopenhagen ... Kamerad ... der Wehrmacht am ... oder am ... zu sich abends um ... Uhr nach Hause einzuladen ...

HEIL HITLER!

Uha-Ufa-Forfilmen.

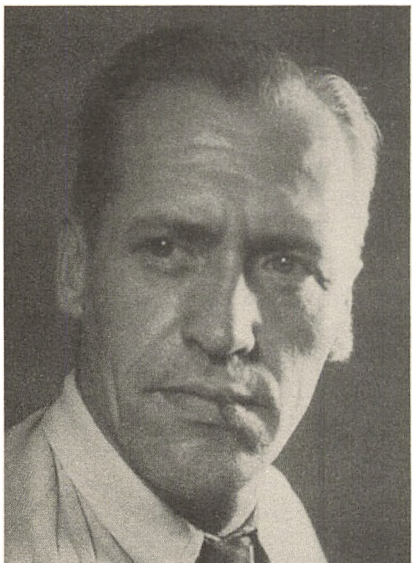
Juni.

»De frie Danske« meddeler: »I Haab om, at »dij dumme Dänen« vilde synes bedre om Ufa-Forfilmen, naar der kom aktuelle danske Filmbilleder foran de tyske Krigsoptagelser, er der oprettet en ny Afdeling her i Danmark: »Dansk Films-Avis«. Den er paa 250 Meter, og det er forbudt Biograferne paa det strengeste at klippe saa meget som en eneste Meter ud af dette tyske Propaganda-Skidt. Det er en af »Fædrelandet«s Medarbejdere, Hr. Nordahl-Petersen, der hver Uge er Speaker for Revyen.«

Flugten fra Horserød

Hjørnet af Barakken med Lemmen åbnet ned til den underjordiske Tunnel.

Skibsværftsarbejder Eigil Larsen, som flygtede fra Horserødlejren og organiserede KOPA.

Kommunist-Fangerne kæmper for Friheden.

11. Juni.

De i Horserødlejren internerede Kommunist har i Dagene 9. og 10. Juni foretaget et Udbrudsfor-søg, som dog kun lykkedes for 2 af dem den første Nat og for en enkelt den næste Nat. Planen var dog ellers meget omhyggeligt forberedt gennem lang Tid og meget snildt udført. Allerede i Decem-ber sidste Aar gik man i Gang med det eventyrlige Foretagende at grave en Tunnel fra en af Barak-kerne og hen under Pigtraadsaf-spærringen, der indhegner hele Lejren. Det var simpelthen den eneste Mulighed for at slippe ud i Friheden, uset af Vagtposterne.

Tunnelen under Jorden, som $\frac{3}{4}$ Meter høj og bred og afstivet med Brædder, blev gravet fra Barakken ud til Friheden uden for Pigtraads-hegnet — ialt en Strækning paa 19 Meter.

I 6 Maaneder gravet 19 Meter Tunnel.

Dagligt Slid under stadig Fare for Opdagelse.

De Internerede var til Stadighed beskæftigede med forskellige Bygningsarbej-der i Lejren, saa det var forholdsvis nemt for dem at skaffe sig Skovle, Spader og Afstivningsbrædder. Naar saa dette Pligt-arbejde henad Aften var endt, smuglede Fangerne Redskaber og Materialer med ind i Barakkerne, og saa begyndte de deres eget private Foretagende, der blev udført efter en nøje forud gennemtænt Plan. I et Hjørne af et af Soverummene lavede de først en Lem i Gulvet, om Da-gen skjult af en Seng og en Kommode. Herfra begyndte de saa at grave Tunne-len, der blev gjort $\frac{3}{4}$ Meter høj og bred og afstivet med Brædder, saa Jorden ikke skred sammen. Arbejdet var besværligt, da de hele Tiden var udsat for at blive opdaget og stadig maatte sørge for, at der blev sunget og talt højt i Barakken, saa Vogterne ikke hørte noget. Pladsen var ogsaa kneben, hvorfor Skovle og Spa-

der maatte bruges med afskaarne Skaf-ter. Men det lykkedes virkelig i Løbet af de næste seks Maaneder ved dagligt ihær-digt Arbejde at faa gravet Tunnelen, der var 19 Meter lang fra Lemmen i Barak-kens Gulv og til et Sted lige udenfor Pig-traaden, hvor der var Træer og Buske, saa Udmundingen let lod sig skjule af en Maatte overdækket med Græstørv og Kvi-ste. Man forstaaer, hvilken Energi og Taalmodighed, det krævede, hver eneste Eftermiddag og hver eneste Nat, seks lange Maaneder igennem, at grave sig frem, omhyggeligt skaffe den overflødige Jord af Vejen, og sørge for den fornødne Afstivning af Tunnelen, saa ikke det Hele faldt sammen. Men det var Friheden, det gjaldt, og for at opnaa den var ingen An-strengelser for store. Man ofrede gerne Kræfter og Nattesøvn og udsatte sig for livsfarlig Risiko for at slippe ud af Ty-rannernes Kløer.

Billedet til venstre viser Stedet, hvor Tunnelen løber under Jorden fra Barakkerne til venstre og ud til Krattet uden for Pigtraadshegnet til højre. Billedet til højre viser, hvor Tunnelen munder ud. Hullet er her åbent og synligt, men var indtil Flugten fandt Sted omhyggeligt skjult af Kviste og Blade.

De første Sabotører - KOPA-BOPA

Villy Olsen
(•Danmarks Olsen•).

Jonny Nielsen.

Chr. Johansen.

Knud Børge Jensen
(•Spræng-Schmidt•).

Johs. Glavind
(Ingeniør, Gruppens tekniske Konsulent•).

Alt parat til det dristige Flugtforsøg.

To slipper bort — tre bliver fanget.

Endelig kom den længe ventede Nat — mellem den 9. og 10. Juni — hvor Forsøget skulde gøres. De første fem gik ned gennem Lemmen og kravlede paa Maven — med Sække og Sengetæpper under sig for ikke at snavse Tøjet til — de 19 Meter gennem Tunnelen, som man tilmed havde oplyst med elektriske Pærer, som med en Ledning var forbundet med en Stikkontakt i Barakken. Næppe var de fem sluppet ud i Friheden paa den anden Side Pigtraaden, førend Vagten opdagede dem og slog Alarm. Det lykkedes to af dem at slippe bort i Skoven, men de tre andre — blandt dem Folketingsmand Martin

Nielsen — blev fanget og ført tilbage til Lejren.

Næste Nat flygter Eigil Larsen.

Lejrlødsen opdagede dog ikke Tunnelen, men troede, at de flygtende paa en eller anden Maade var sluppet gennem Afspærringen. Først da Eigil Larsen den næste Nat sporløst forsvandt — gennem Tunnelen — alarmeredes Politiet, som ved en nøje Undersøgelse endelig fandt den underjordiske Gang.

Eigil Larsen organiserer KOPA.

De unge Kommunisters aktive Indsats.

Ordet *Sabotage* har stadig en ilde Klang i danske Ører. Den største Del af Befolkningen følger Kongens og Regeringens Paabud om værdig Holdning, Ro og Orden, men Modstandsbevægelsen vokser trods alt. Fra første Færd er det blandt de kommunistiske Arbejdere, at Modstandsbevægelsen har sine fleste og mest virksomme Tilhængere. Allerede sidste

Efteraar dannede Støberarbejder Harald Nielsen Seksmands-Grupper af tidligere spaniensfrivillige, som er opsatte paa at gaa i Gang med Sabotage, og der er gjort et stort Agitationsarbejde rundt omkring paa Arbejdspladserne. Nu efter Eigil Larsens eventyrlige Flugt fra Horserød er der kommet yderligere Gang i Foretagendet.

Mangel paa Sprængstof.

Men Kommunisterne — KOPA, de kommunistiske Partisaner — maa ikke blot kæmpe mod den almindelige Sabotør-Skræk ude blandt Folk, ogsaa inden for Modstandsbevægelsen har de vanskeligt ved at blive forstaaet og anerkendt. Faldskærmsfolkene fra England er saaledes ikke alt for villige til at give dem Del i de Sprængstoffer, som bliver kastet ned fra de engelske Flyvere. KOPA har da hidtil maattet klare sig selv, og det er derfor kun mindre Ting, de har kunnet udrette, nogle stjaalne Vaaben, Forsøg paa at sætte Ild paa Halm-læs, Jernbanevogne og Biler. Man eksperimenterer med hjemmelavede Bomber, der alt for tit svigtede, og nogen Organisation har der knap nok været Tale om.

Men har det skortet Kommunist-Sabotørerne paa Materiel og Erfaring, saa har de til Gengæld fra første Færd været besjælet af en ukuelig Vilje. Her er Troen paa, at de har en Mission at udøve, stærkere end alt andet, og der har kun skullet en ledende Haand til, for at den kommunistiske Kampfront bliver den stærkeste Støtte for Modstandsarbejdet. Med Eigil Larsens Flugt fra Horserød har man nu faaet den Mand, som er i Stand til at bygge Organisationen op, bistaaet af Børge Houmann og Thorkild Holst.

Anker Landberg
(Generalkurerer).

Svend Aage Olsen
(•Svend Bonde•).

Poul Petersen
(•H. H.•)

Kaj Nielsen.

Robert Sørensen.

Jydsk Jubilæum – københavnsk Bryllup

16. Juni.

Aalborg By havde 600 Aars Jubilæum i Gaar. Det skulde fejres i Stilhed, men det gik helt anderledes. Gaderne var forvandlet til Flagalléer, og Cyklebudene havde Flagguirlander paa Styr og Stel. I Butiksvinduerne var der Jubilæums-Shows, og alle Borgerne vandrede rundt med Flag i Haanden. Selve Højtideligheden foregik paa det gamle Raadhus, hvor Blomster og Gaver strømmede ind. Paa Stiftelserne og Alderdomshjemmene, som fik tilsendt en stor Del af Gratulationsblomsterne, serveredes der rigtig Kaffe! — Billedet viser Borgmesteren, der modtager Postrytteren.

De nygifte, Skuespillerinde Grethe Holmer og Skuespiller Kai Wilton, forlader Frederiksberg Kirke efter Vielsen.

Skuespiller- Bryllup i Frederiksberg Kirke.

17. Juni.

Regnen styrtede ned, da den unge Skuespillerinde Grethe Holmer i Gaar ankom til Frederiksberg Kirke for at blive viet til Skuespiller Kai Wilton. Alle de unge Piger, der ventede uden for Kirken for at faa et Glimt af Bruden at se, havde Grethe Holmer-Hatte paa, og Brudgommens Tante, Kammersangerinde Ebba Wilton, sang efter Vielsen. Bruden var iført en Drøm af hvidt Organdi, og det unge Par forlod Kirken til de skønne Toner af Brudemarchen fra »En Skærsommer-natsdrøm».

En Militær-Affære ved Husarerne i Næstved.

Premierløjtnant dømt
og derefter frifundet
for uagtsomt Manddrab.

15. Juni.

Prmlt. Ladegaard Mikkelsen ved Gardehusarregimentet blev for et Par Dage siden idømt 30 Dages Hæfte for uagtsomt Manddrab. Under en Øvelse havde han ladet det Mandskab, han kommanderede, ride over Susaaen, hvorved flere Soldater faldt i Vandet og en af dem druknede.

De civile Vidner i Sagen har fastholdt, at Øvelsen var livsfarlig og uforsvarlig, medens samtlige afhørte Officerer har hævdet, at Øvelsen var et naturligt Led i Uddannelsen. Regimentets Chef, Oberst Giersing, udtaler i den Anledning, at hvis Ladegaard Mikkelsen skal straffes, skal en meget stor Procentdel af Rytteriets Officerer straffes, for vi har alle været ude for Forhindringer, der forarsagede Uheld. Der er Risiko ved at være Rytter ligesom ved at være Flyver. Uddannelsen kræver Ofre, det maa man være forberedt paa.

Prmlt. Ladegaard Mikkelsen.

Den kommanderende General beklager den faldne Dom.

I Dag har General Gørtz gennem Ritzaus Bureau udsendt en Redegørelse for sin Opfattelse af Sagen. Han slutter sig helt til Oberst Giersing. »Jeg beklager paa det dybeste den skete Ulykke, men jeg beklager i samme Grad den faldne Dom, hvis Konsekvenser for den danske Hær og dermed for det danske Folk kan blive uoverskuelige.»

15. Juni.

(Den 23. Oktober omstodte Østre Landsret Dommen over Premierløjtnant Ladegaard Mikkelsen og fri fandt ham for uagtsomt Manddrab. Retten mente, at Øvelsen nok kunde kaldes vanskelig, men ikke uforsvarlig. Denne Frifindelse appelleredes af Forsvarsministeren til Højesteret, der Aaret efter ogsaa fri fandt Premierløjtnanten).

Gassen rationeres!

17. Juni.

Den længe ventede og længe frygtede Gasrationering er nu traadt i Kraft. Landets Husmødre skal daglig aflæse deres Gasmaaler og sørge for, at der ikke bruges mere end 10 Kubikmeter pr. Husstand samt 4 Kubikmeter pr. Person i Husstanden om Maanedens, og saa snart man har faaet sin Maaler aflæst, gælder der ingen Kæremor mere, saa skal man spare. Og det bliver dyrt at overskride Rationen. Der er Straffetakster indtil den 6-dobbelte Pris for Overskridelser, og ved over 50 pCt. Merforbrug lukkes der helt af for Gassen.

Og saa er det Sommer i Danmark

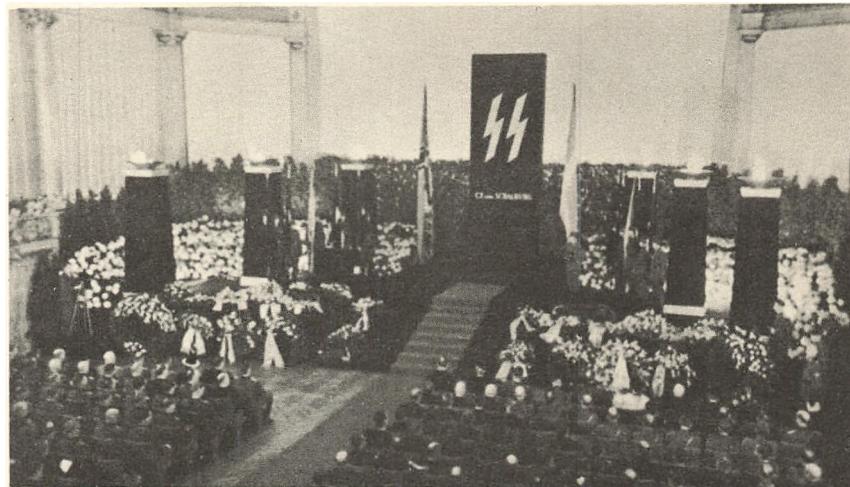
Sørge-Højtidelighed for Frikorps-Chefen.

19. Juni.

Gesandten v. *Renthe-Fink* og General *Lüdke* havde i Gaar foranstaltet en Sørgenhøjtidelighed i Odd-Fellow Palæet for Frikorps Danmarks Kommandør, Kaptajn *Chr. Fr. v. Schalburg*, som den 2. Juni faldt under Kampen mod Russerne ved Ilimensøen. Palæets store Sal var smykket i sort og hvidt, hvide Blomster og sorte Katafalker med levende Offerild omkring en Mindesokkel med den faldne Officers Navnetræk.

Foruden Gesandten og Generalen var som særlig S. S.-Repræsentant mødt Landsgrubeleder, Ritmester *Schäffer*. Den danske Regering var repræsenteret af Statsminister *Buhl*, Udenrigsminister *Scavenius* og Forsvarsminister *Brorsen*, og efter Ordre var mødt Generalerne *Gørtz*, *Rolsted* og v. *Stemann*. I Følget saas *Frits Clausen* og *Hartel*.

Renthe-Fink holdt Mindetalen. Efter at en lang Række høje tyske Militærpersoner havde nedlagt Kranse ved Mindesoklen og sagt nogle Mindeord, hviskede *Scavenius* til *Buhl*: »Skal jeg ogsaa sige noget?« Han gik frem med sin Krans og sagde kun: »Jeg nedlægger denne Krans paa en tapper Mands Baare.«

Schalburg-Sørgenhøjtideligheden i Odd Fellow Palæets store Sal.

Dyre Improvisationer.

18. Juni.

I Apollorevyen har der siden Nyltaar været indlagt en lille Sketch »Hos Censor« med *Hans W. Petersen* som en Forfatter og *Ludvig Brandstrup* som Censor. Som det gaar med alle langvarige Opførelser af Sukceser, har Skuespillerne ogsaa her søgt at overgaa hinanden for at forbedre Morskaben med det Resultat, at nogle alt for lykkelige Tilhørere har meldt Sagen til »rette vedkommende«. Der er faldet Bøder, og der falder flere, hvis Skuespillerne igen falder for Fristelsen til at improvisere.

Sorte-Per paa Sort Børs.

20. Juni.

En ung, velklædt Mand med et vindende Væsen kom ind til en handlende i Hellestrup og spurgte hemmelighedsfuldt, om han vilde købe et Par Pakker Te for 15 Kr. Den handlende modstod ikke Fristelsen, købte Pakkerne ubeset, og den unge Mand gik med sine 15 Kr. Inde i Baglokalet aabnede den handlende Pakken — og det var Soda. Den handlende anmeldte det passerede til Politiet, og sammen med ham kom en anden handlende og anmeldte nøjagtig det samme. D'Herter var meget ophidsede og glemte aldeles, at de selv kunde komme i Klemme for at handle paa sort Børs. Politiet jager nu Manden, og man har et ganske godt Signalement af ham.

Fra Jylland kommer en lignende Historie om en Sømand, der solgte Kaffe i Poser. Det var nu bare ikke Kaffe alt, hvad der var i Posen, den var trekvart fyldt med Korn, med et tyndt Lag Kaffe foroven. Uheldigvis faldt Manden en saadan Pose til en Politimand, og saa var det sket.

Aksel Schiøtz digter om paa Drachmann.

27. Juni.

Da Sangeren *Aksel Schiøtz* forleden ved en Baalfest St. Hans Aften sang *Drachmanns* og *Lange-Müllers* Midsommervise, vakte det Opmærksomhed, at han havde ændret Verslinjen:

— og med Sværdet i Haand skal hver udenvæltts Fjende berette os kende —

og i Stedet for sunget:

— og med fredelig Haand skal de andre derude os lære at kende.

Det har under de forhaandenværende Forhold været noget vanskeligt at diskutere Sangerens Hensigt med at pacifisere Digtet; *Schiøtz'* gode danske Sidelag og mandige og modige Holdning er ellers tilstrækkelig kendt. Der er adskiligt, man i Øjeblikket ikke kan synge. Men saa kan man lade være. Midsommervisen lader sig ogsaa synge uden det Vers.

Sommersol og Sommersmil.

Juni.

Nu har vi slidt os igennem endnu en Krigsvinter med Mørklægning og Luftalarmer, med Restriktioner og andre Besværligheder — og stadig er vi knugede af Besættelsens Ydmygelse og Voldsmagtens opværende Retsbrud. Vi åbner dog ude i Fremtiden en Afslutning, der kan genoprette alt det, der i Øjeblikket er styrtet sammen for os — der er tydelige Tegn paa, at det gaar den rigtige Vej. Med Sommeren vugner Lyset og Haabet — vi suger nyt Livsmot af Solen, af Ungdommens glade, lyse, ubekymrede Smil. Verden er dog ikke mere ond, end at vi kan glæde os over to søde unge danske Piger, der nyder Livet: se her vor kgl. Ballets to henrivende smaa Danserinder, *Margrethe Schanne* og *Kirsten Gnatt*, der slikker Solskin ved K. B.-Hallens Svømmebassin.

Margrethe Schanne og Kirsten Gnatt ved K. B.-Hallens Svømmebassin.

Saadan gaar det – ingen forstaar det!

I Gaar for 500 Aar siden fik den gode By Horsens sin Købstadsret. Dagen fejredes med store Festligheder og mange Gaver. Dagen var præget af Heste. Hesten er jo Horsens' Byvaaben, og det markeredes tydeligt paa Festdagen: der kom ridende Post med Lykønskingsbreve; Turistforeningens Spidser kom ridende til Receptionen, og ved Middagstid red selveste Kong Erik Menved gennem Byen fulgt af en hundredtallig Rytterskare, med Hornsignaler, Vaabenraslen, Krigere, Prælater, Hoffolk og Terner i Middelalderens kulørte Pragt. Senere var der Middelalderkomedie paa Byholm Slot og Kæmpefest paa det berømte »Jørgensens Hotel«.

Højesteret skærpede Dommen over Historikeren, Dr. Vilh. la Cour.

Afskediget som Lektor og idømt 7 Maaneders Fængsel.

4. Juli.

En højt anset, god dansk Mand, Historikeren, Dr. phil. Vilh. la Cour er ikke blot blevet afskediget som Lektor ved Statsskolen i Birkerød, han har tillige ved Højesteret faaet den ham ved Landsretten idømte Straf paa fire Maaneders Hæfte skærpet til syv Maaneders Fængsel.

Højesteret og Dr. la Cour.

Den meget omtalte Sag mod Dr. Vilh. la Cour for »paa forskellige Møder at have udtalt sig ophidsende over for Tyskland og i det hele taget rettet stærke Angreb mod det tyske Statsstyre«, har som bekendt dels været behandlet ved tysk Krigsret, dels ved Byretten. Dr. la Cour har siden 5. Marts siddet i Vestre Fængsel, snart i den tyske, snart i den danske Afdeling. Det har været den danske Presse forbudt at kommentere Dommen over Dr. la Cour, og Domspræmisserne har ikke været offentliggjorte. Offentligheden har saaledes, uden at faa Kendskab til selve Sagen, maattet se en afholdt og uforfærdet dansk Talsmand, hvis Personlighed og hele Virke er omgivet af almindelig Sympati, afskediget og indespærret og nu

yderligere ved Landets Højesteret idømt en endnu strengere Straf paa syv Maaneders Fængsel.

Højesteretspræsident Troels G. Jørgensen.

Dansk Forsvar.

Fra dansk Side hævdes det, at Dr. la Cour har optraadt udfordrende og uforvarsligt over for Tyskerne, og at Regeringen — særlig Justitsministeriet — har forsøgt alle Udveje for at hindre Tyskerne i selv at tage sig af Sagen, men derfor ogsaa har været nødsaget til at imødekomme det uafviselige tyske Krav om en Dom, der ikke var for mild. Hvad Afskedigelsen angaar, der paa mærkelig Vis er foretaget af Regeringen efter Aftale med Højesteretspræsident Troels G. Jørgensen, og paa dennes Opfordring inden Højesteretsdommen, fremhæves det, at det er sket saaledes i Dr. la Cours egen Interesse og af Hensyn til Pensionen.

Hvad vilde der være sket, hvis Sagen var afvist?

Spørgsmaalet, som ikke kan besvares positivt, er dette, hvad de tyske Myndigheder vilde have foretaget over for Dr. la Cour, saafremt de danske Myndigheder havde staaet stejlt paa deres absolutte Ret og nægtet at medvirke til at straffe en dansk Mand, der ikke har forbrudt sig mod danske Love.

Opgør i den litterære Verden.

1. Juli.

I en Kronik i »Politiken« i Dag »Farewell to Hemingway« tager Johs. V. Jensen skarpt Afstand fra Hemingway og den hele haardkogte amerikanske Litteratur. Men det har ikke faaet Lov til at staa uimodsagt. I en Artikel tager Tom Kristensen til Genmæle. Hemingway er trods alt en ærlig Kunstner, og han har fortalt os mere om Mennesket i Mellemkrigstiden end Johs. V. Jensen i »Gudrun«, mener Tom Kristensen.

Episode paa Statsskolen i Esbjerg.

24. Juni.

I Dag var der Afslutning paa Esbjerg Statsskole. Den løb ikke af Stabelen uden Episoder. Grunden var den, at Skolens Rektor havde forbudt en ung Student Lindquist at møde op ved Afslutningen, fordi han nogle Dage i Forvejen var blevet idømt 40 Dages Hæfte for Fornærmelse af Værnemagten. Man oplevede da det Særsyn, at da Rektoren besteg Podiet for at holde Tale for de nybagte Studenter, var der ikke mødt en eneste. Først da Rektor havde indset det urimeelige i at opretholde Forbudet og indbød den »straffede« Student, kunde Afslutningen finde Sted.

Flyver-Bomber over Landet

Luftalarmer.

12. Juli: Jylland overflyves om Natten. En engelsk Maskine skudt ned ved Aarhus. 16. Juli: Engelske Bombere over Sydjylland. Bomber over Eshjerg, en Kvinde dræbt og tre Personer saares af Granatsplinter fra Antiluftskyttet.

Spektakel om Cyklesti gennem Strandvejs-Haver.

15. Juli.

Det grønne Udvalg har krævet, at Cyklisterne fra Strandvejen skal føres ad en særlig Cyklesti forbi Strandmøllen. Cyklistier skal føres igennem en Række Villahaver. Cyklisterne protesterede, Villaejerne protesterede, men det grønne Udvalg satte Trumf paa ved ganske ulovligt, uden forudgaende Ekspropriation, at begynde Arbejdet, og i Forgaars begyndte en Del Arbejdere i forskellige Villahaver at fælde Træer. Men det blev standset i Gaar Morges Kl. 7. Villaejerne stod parat i Badekaaber og indledede Forhandlinger, hvorunder de gjorde opmærksom paa, at Aktionen var ganske ulovlig, truede med Politi og Foged og meget mere. Efter nogen Parlamentæren nedlagde Arbejderne Økserne og trak sig tilbage i god Orden. Senere paa Dagen modtog Landsretssagfører *Munksgaard*, der sidder i Villaejernes Krigsraad, en uforbeholden Undskyldning fra Firmaet Højgaard & Schultz, der staar for Projektet. Tirsdag Aften er der indvarslet til et storstilet Protestmøde paa Bellevue Strandhotel, hvor bl. a. Erik Struckmann og Formanden for Dansk Cyklistforbund, HRS. Carstensen, vil tale.

Statsministeren standsede i Gaar det hele Projekt, efter at han sammen med Departementschef Andreas Møller havde gennemvandet hele den projekterede Rute paa Kryds og tværs og talt med adskillige af Villaejerne.

Ved Oprydningsarbejdet mellem de bombede Huse i Jernbanegade i Tønder.

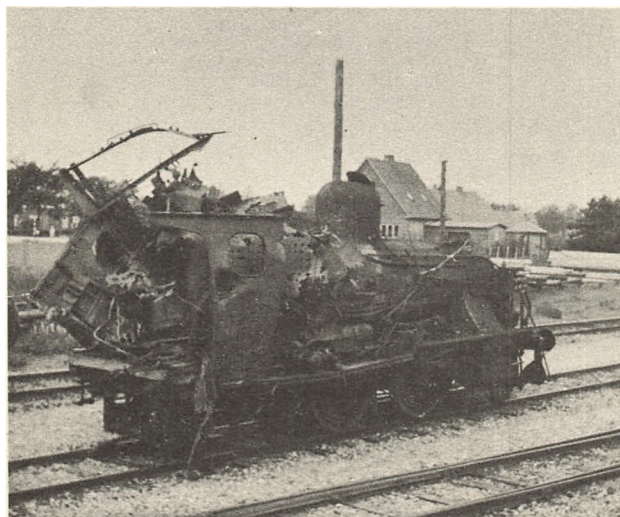
Tønder bombes af engelske Flyvere.

Frygtelige Ødelæggelser i den sønderjydske By med 6 dræbte og mange saarede.

12. Juli.

I Gaar Lørdag den 11. Juli rettede engelske Bombemaskiner et Angreb paa Jernbanelinien Tønder-Ribe og ødelagde foruden Jernbaneskinneerne et Godstog ved Skærbæk Station. En Lokomotivfører og en Fyrbøder blev dræbt. Hensigten, der blev naaet, var at forstyrre Tyskernes Jernbaneforbindelse fra Tyskland op gennem Jylland. Men der skete samtidig store Ulykker i selve Tønder By, hvor der blev kastet Bomber mod Banegaarden, hvorved flere Huse i Jernbanegade styrtede sammen og fire Menneskeliv gik tabt.

Hos Lærer *Poul Larsen*, der selv blev alvorligt saaret, dræbtes hans Kone og den lille 4-aarige Datter *Birgit*. — Dette er et af R. A. F.'s første direkte Angreb paa et tysk Maal i Danmark. Man forstaar, at Englænderne er nødt til at bringe Forstyrrelser i Jernbanetrafikken gennem Jylland, men den grufulde Ulykke har bestyrket Modstandsbevægelsen i Bestræbelserne for selv at foretage Jernbanesabotagen, hvorved der kun sker materiel Skade og Menneskeliv spares.

Det sønderskudte Lokomotiv paa Skærbæk Station.

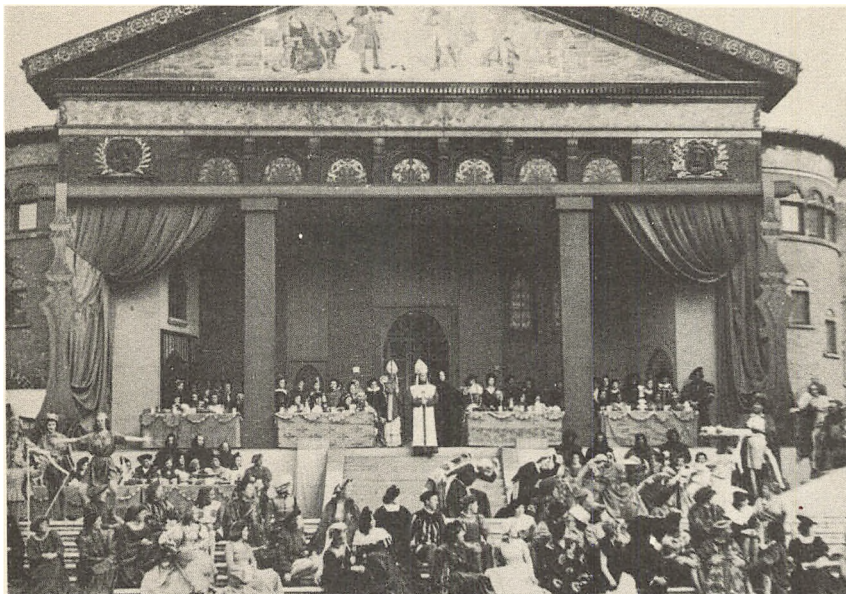
Mand og Datter dræbt for Øjnene af Hustru og Moder.

Angrebet skete Kl. 19 om Aftenen og kom saa overraskende, at Luftalarmerne først lød, da Bomberne var faldet. Blandt Ofrene var Dyrlæge *Jensen* og hans 14-aarige Datter *Inge*. Fru *Jensen* reddedes ved et Under, men saa ikke blot sin Mand, men ogsaa sin Datter blive dræbt; Sønnen *Bent* blev haardt kvæstet og ligeledes hendes gamle Moder og Husets unge Pige.

Trappegang i et af de sammenstyrtede Huse i Jernbanegade i Tønder.

Men Livet gaar sin Gang -

Fra Opførelsen af »Stygge Krumpen« foran Aarhus Teater.

Forbudt Digtsamling.

Poul Sørensen (»Poeten«) har udgivet en Digtsamling »April i Danmark«. Den er omgaaende blevet beslaglagt. Heri staar disse Linier:

Kræfter brødes, Grænser brust.
Den danske Mand stod fast.
Modgang, Uvej, Storm og Slud.
Den danske Mand holdt ud.
Tro, der svigted, Mod, der sank.
Den danske Mand stod rank.
Styrk, mit Folk, din Tro og Trods:
Den danske Mand er os!

Alsing Andersen Finansminister.

17. Juli.

Fhv. Forsvarsminister Alsing Andersen er blevet udnævnt til Finansminister. Han følger efter Finansminister Vilhelm Buhl, der fra nu af helt kan hellige sig sin Virksomhed som Landets Statsminister.

Alsing Andersen, der var Forsvarsminister fra 1935 til 1940, er for Tiden Formand for den socialdemokratiske Rigsdagsgruppe.

Alsing Andersen, der er blevet Finansminister.

„Stygge Krumpen“ opføres i Aarhus.

14. Juni.

Ved Premiøren i Aarhus paa Miskow Makwarths Dramatisering af Thit Jensens blodrige Reformationsroman »Stygge Krumpen« kunde man paa Grund af Vejret ikke benytte Fritluftscenen, der — imponerende stor — var rejst paa Bispetorvet med Aarhus Teater som Baggrund, men maatte bruge en Scene, der var indrettet i Raadhushallen. Markwarth havde haade ved sin Dramatisering og ved sin Scenensættelse skabt et meget virkningsfuldt Folkespil, og Rollerne var godt besat med Wm. Knoblauch som Stygge Krumpen, Signi Grenness som Elisabeth Gyldenstjerne, Edouard Mielche som Christian III og Gerda Gilboe som Anne Kruchow. Opførelsen kom dog først helt til sin Ret, da man i Aften rykkede ud paa Bispetorvet, hvor de farveprægtige Optrin var af storlaet Virkning.

Første Sabotage-Knald i Griffenfeldtsgade.

Optakt til Modstandskamp.

6. August.

Der lød i Gaar et mægtigt Brag i Griffenfeldtsgade, hvor en Bombe eksploderede i Cannings Automobilværksted i Nr. 32 og forarsagede saa store Ødelæggelser, at Virksomheden — mest til Tyskernes Fortrydelse — foreløbig maa standse.

Braget opskræmte Folk, og det var Ikke altid blide Ord, der faldt om de »samvittighedsløse Fyre«, der laver Ulykker og ødelægger Værdier i deres eget Land. At Braget er ligesom Startskuddet til de danske Frihedskæmperes gløvedige Modstandskamp, forstaar kun de færreste. Fra officiel Side er man kun interesseret i at neddyse Historien. Bladene har Ikke bragt en Linje derom, og Virksomheden selv ønsker alt andet end at faa Opmærksomheden henledt paa, at Sabotørerne har fundet den værdig til Ødelæggelse.

Eigil Larsens Sabotage-Gruppe.

Men i den Modstandsbevægelse, der i al Hemmelighed er blevet organiseret inden for det kommunistiske Parti, er det en Begivenhed, at Foretagendet i Griffenfeldtsgade — efter to mislykkede Forsøg — nu er blevet en Succes. Det er Kredsen omkring den gæve, tidligere Skibsværftsarbejder og Spaniskæmper Eigil Larsen, der har været Mester for denne første større Sabotage. Efter at Eigil Larsen den 11. Juni i Aar havde Held til at flygte fra Horserødlejren (gennem den underjordiske Tunnel), har han været virksom for at organisere de smaa og spredte Sabotage-Grupper, der hidtil kun har lavet Smaatterier med at stikke Ild paa Tømmerlagre og Biler, der tilhører Tyskerne. Det er Sprængstoffet, det kniber med, men man arbejder ihærdigt, besjælet af et glødende Had til Undertrykkerne, og man er overbevist om, at selv om »Sabotørerne« kun møder Uvilje og direkte Modstand, vil de til sidst staa med Retten paa deres Side. Der er stærke Kræfter i Bevægelse — dette første Knald bliver ikke det sidste.

Den berømte Opfinder Valdemar Poulsen død.

24. Juli.

I Gaar døde var store danske Opfinder, Radioens Pioner, Valdemar Poulsen, knap 73 Aar gammel. Med ham har Danmark mistet en af sine berømte Sønner, ja, en af sine allerberømteste. Til sine Tider vil hans Navn være knyttet til Radiotelegrafiens Historie. Det var hans geniale Opfindelse af Kulbue-Generatoren, der frembringer kontinuerlige elektriske Svingninger, som satte Fart i Radiotelegrafiens Udvikling, da den truede med at gaa i Staa i Begyndelsen af dette Aarhundrede. Det var ogsaa ham, der i 1900 opfandt Telegrafonen, hvis Princip alle nu kender fra Radioens »Staalbaandsoptagelser«. Valdemar Poulsen havde aldrig faaet nogen akademisk Uddannelse, men dog endte han som Medlem af Videnskabernes Selskab og Æresdoktor ved Polyteknisk Lærestanstalt.

Vald. Poulsen.

Mod Solen - og Smil trods alt

Tegners Gruppe »Mod Solen« opstillet i Hornbæk.

Sigrid Horne-Rasmussen, Gerda Neumann og Karen Lykkehus i Hornbæk Revyens Parodi paa Tegners Gruppe.

Sensation i Hornbæk.

Juli.
Billedhuggeren Rudolph Tegner, der mener, at Hornbæk bør have et Vartegn, har opstillet sin Gruppe »Mod Solen« i et Vejkruds i Udkanten af Hornbæk. Gruppen er opstillet i Gips, og det er Hensigten at indsamle Midler til at lade Gruppen støbe i Bronze. Det har imidlertid vist sig, at Gipsfigurerne ikke taaler Regn, saa nu har Badepigerne — til Badegæsternes store Fornøjelse — faaet Tøj paa. Ogsaa i Hornbæk-Revyen morer man sig over Badepigerne, der fremstilles — og saa med Tøj paa — af Karen Lykkehus, Sigrid Horne-Rasmussen og Gerda Neumann.

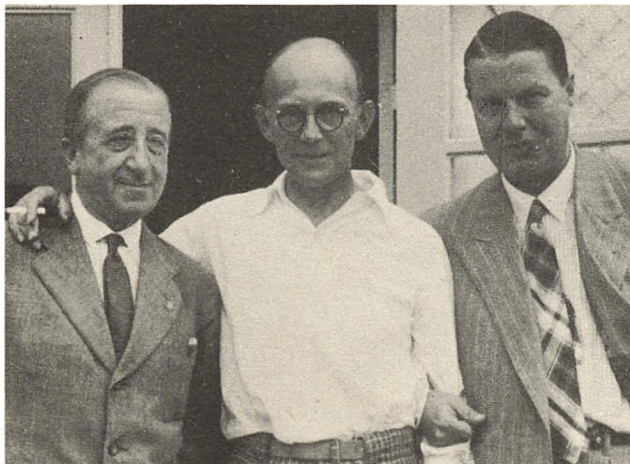
En storstilet Hamstrer.

13. August.
En kendt Dame, Frk. L., der bor sammen med sin 81 Aar gamle Moder i Byens herskabeligste Kvarter, har fyldt sit Spisekammer og sin Viktualiekælder med enkelte nødvendige Smaaasager, hvoraf vi skal fremhæve: 11 Fl. Tomatpuré, 24 Fl. Spiseolie, 105 Daaser Fiskekonserves, 139 Daaser Kødkonserves, 378 Daaser Frugt- og Grøntkonserves, 49 Daaser Leverpostej, 28 Daaser Suppe, 52 Daaser Smør, 35 Fl. Smør, 15 kg Fedt, 25 kg røget Flæsk, 25 Daaser Tørmælk, 69 kg Kiks, 8 kg Chokolade, 15 kg Ost, 118 kg Sæbe, 114 Stk. Haandsæbe o. s. v. Retten mente, det var lovlig meget for to enlige Damer. Bøden blev sat til 15.000 Kroner og Lageret konfiskeret.

Prisstop paa Hoteller.

14. August.
Fra i Dag er der indført Prisstop paa alle Hoteller og Restauranter. Prisstoppet omfatter Værelser, Morgenmad, Middag, à la carte Retter og almindeligt Smørrebød. »Luksusmad« rammes ikke, ej heller Vine og Spirituosa, men Øl, Kaffe, Te, Kager, Sodavand o. l. faar fast Pris, saa at der ikke vil blive Tale om Overpriser for Mennesker, for hvem det er nødvendigt at benytte Hotel og Restaurant.

Digteren Seedorff-Pedersen fylder 50 i Tibirke.

Seedorff sammen med sin Forlægger Povl Branner (t. v.) og Komponisten Niels Clemmensen (t. h.) i Sommerhuset i Tibirke paa Fødselsdagen.

13. Aug.
Hans Hartvig Seedorff fyldte i Gaar 50, og det strømmede ind med Gaver, Blomster og Telegrammer. Der var ogsaa en stor Fødselsdagsudsendelse for ham fra Statsradiofonien, d. v. s. en Privatudsendelse, overført pr. Telefon, med Studenter-sangere, Speaker og Optræden af hele Foredragsafdelingens Personale med Magister Rosenkjær i Spidsen. Fødselsdagsbarnet selv og hans Hustru og Muse, Fru Spindevinde, sad i Iluset i Tibirke og lyttede sammen med de udvalgte Fødselsdagsgæster.

21. August.
I Gaar var det Ludvig Brandstrups Tur til at fylde 50, og Apollo-Teatrets fuldtallige Publikum benyttede Anledningen til at sige ham Tak for mange muntre Aftner.

Engelske Flyvere hilser fra Christmas

Til de danske Studenter.

Christmas Møller redegør for Samtalen med Eden og Maisky.

15. August.
Engelske Flyvere har i Nat nedkastet en »Hilsen fra England« til de danske Studenter paa Mødet i Gerløv. Denne Hilsen er overalt blevet modtaget med stor Glæde som et Budskab og en Opmuntring fra Christmas Møller, der redegør for sine Samtaler med Udenrigsminister Eden, Kong Haakon og den russiske Ambassadør: »Jeg har forklaret den russiske Ambassadør Maisky, at det danske Folk ikke stod bag Forfølgelserne af Kommunisterne og Forbudet mod Partiet, men at det skete under tysk Pres. Jeg har fortalt ham, at vi ingen Interesse havde i Anti-Komintern-Pagten, og at vi alle faktisk var imod den, men at det var den modbydeligste Tuang fra tysk Side, som bevirkede, at vi underskrev, og den Dag Krigen er vundet, er dette ikke engang en Lap Papir.«

Flyvebladet, som Englænderne kastede ned over Danmark, med Hilsen fra Christmas Møller.

det usandsynlige Under denne Krig har den tyske Efterretningspolitik været af en Paalidelighed og Troværdighed, der simpelt hen ikke kan overgaaes.

Ole Bjørn Krafts Tale.

6. Sept. har Ole Bjørn Kraft paa Konservativ Ungdoms Landsmøde i Odense i en Tale vendt sig mod Sabotagen — med direkte Anledning af Nazistbomberne forleden: »I denne Forbindelse skal det ogsaa huskes, at Provokatører stedse er i Virksomhed. Der er her i Landet et Parti, DNSAP, som fra den første Dag øjensynligt har set det som sin Opgave at virke som Angivere over for Landsmænd, og i hvis Blad »Fædrelandet« der er fremkommet saa mange Artikler af et saadant Indhold, at det ikke vil kunne forbavse Bladet selv, hvis det en Dag viser sig, at ungdommelige, fanatiske Tilhængere omsætter Paavirkningen til Handling. Det danske Folk vil heller ikke i dette Tilfælde Selvtægt, men det kræver Lighed for Loven. Det kræver saaledes, at Overtrædelse fra den Side forfølges med samme Hurtighed og Strenghed, som hvis andre forbyrder sig.«

»Føreren« Frits Clausen har derefter i et aabent Brev til Justitsministeren fordret, at denne renser DNSAP for Beskyldningen »paa lyssky Maade at have gjort sig skyldig i Sabotagehandling med tysk Værnemagts Ejendom«. Dette havde Kraft jo heller ikke sagt, saa Thune Jacobsen havde nemt ved at afvise det klodsede Forsøg paa at dække over den uheldige Affære.

Ny Statsadvokat.

13. Aug.
Statsadvokaten for særlige Anliggender Poul Kjalke er blevet et af de uskyldige Ofre for Tyskernes Vrede over Christmas Møllers Rejse. Kjalke var i Forvejen ikke vellidt af Tyskerne paa Grund af sin faste nationale Holdning, og de har nu foranlediget ham afskediget og forflyttet til Maribo som Politimester. Som Statsadvokat for særlige Anliggender er i Stedet for udnævnt Byretsdommer Troels Hoff, i hvem Tyskerne dog langtfra har faaet en mere medgørlig, snarere en endnu mere støj og urokkelig dansksindet Mand.

Poul Kjalke.

De første nazistiske Attentater.

Rudeknusere paa Nørrebro og Bomber mod Socialdemokratisk Forbund.

21. August.
I Forgaars Nat er der blevet kastet hjemmelavede Bomber mod en Række Butikker paa det yderste Nørrebro. Der skete ikke større Skade end nogle splintrede Ruder. Bemærkelsesværdigt er det, at de Virksomheder, det gik ud over, har Tilknytning til D. N. S. A. P.
I Nat er der til Gengæld øvet betydelig alvorligere Attentater mod Bomber mod Bryggeriarbejdernes Forbunds Kontor paa H. C. Ørstedes Vej og D. S. U.'s Ungdomshjem i Lundtoftegade, altsaa socialdemokratiske Bygninger.
Det er opklaret, men naturligvis ikke offentligt meddelt, at Attentaterne i begge Tilfælde er udført af en Bande unge danske National-Socialister. En forbipasserende C. B'er hørte en af Gerningsmændene ringe op paa et Nummer og melde i Telefonen, at »Ordren er udført«; Telefonnummeret tilhører et af D. N. S. A. P.'s Distriktskontorer. I det første Tilfælde

har man villet camouflere Attentaterne ved nogle ufarlige Bomber mod Nazist-Butikker og dermed provokere Bomberne mod Socialdemokraterne i Nat. Snedigheden har dog ikke været større, end at Sagen er gennemskuet og Knægtene sat i Arrest i Kasket.
Herfra er de dog atter løsladt — »af Mangel paa Bevis«.

Dr. Goebbels' Visdomsord.

8. Juli.
»Vi kunde have ønsket os en mere solid Modstander end Churchill. HAN ER IKKE AF FORMAT Muligvis er det let at føre det engelske Folk, for det har ingen særlig stor politisk Forstand. Det tyske Folk er derimod langt vanskeligere at behandle. Det er intelligent og aarvaag og lader sig ikke saa let tage ved Næsen.«
9. Juli.
»Vi har bedømt den almindelige Verdenssituation med en Sikkerhed, der grænser til

Tyskertøse – og anden Forargelse

Der plukkes Te paa Nørrevold.

Det er ikke mere til at opdrive en Pakke ordentlig Te. I den Anledning har en Lokalafdeling af L.A.B. forsynet et større Mandskab med Stiger og Kurve og sendt dem ud at plukke Blomsterne af Byens Lindetræer. Det er ikke fordi Lindete smager særlig godt, men det er bedre end intel. Her er man i Færd med at plukke »Te« af de blomstrende Lindetræer paa Nørrevold.

Tøsene og Tyskerne.

Juni.
»De frie Danske« skriver: »Overalt træffer vi Forrædere af begge Køn. Saakaldt danske Mænd i tyske Uniformer og saakaldt danske Piger — i Armene paa tyske Soldater.

Vi maa se Sandheden i Øjnene og indrømme, at Tøsenes Optræden er Udtryk for en forfærdende moralsk Raaddenskab. Dersom det ikke var saa oprørende, vilde man være mest tilbøjelig til at trække paa Smilebaandet ad de jammerlige Hundyr. — At vore hjemlige mandlige Nazispirer er Landsforrædere, er vi alle klar over, men Skørtegarden er det i lige saa høj Grad.«

Straf for Hetære-Digt.

En ung Akademiker, C. Strunge, er blevet idømt 2 Maaneders Hæfte for Fornærmelser mod Værnemagten. Som enhver dansk Mand er Strunge blevet oprørt over de danske Tøsers Fraternisering med de tyske Soldater. Resolut havde han derfor duplikeret Smædedigtet »Hetære« og havde paa Strøget uddelt det til samtlige de danske Piger, han traf med tyske Soldater. En nævenyttig Betjent fandt Anledning til at skride ind, og derfra gik Sagen til Retten.

Her er et Par af Versene:

*Du Kvinde, der giver en fremmed din Gunst,
forraader dit Land uden Blusel,
du viser for alle saa skamløst din Brunst
— du er for vor Ære en Trusel.
Du smiler til dem, der har kostet os Blod,
som traadte vor Frihed og Ret under Fod.*

*At hade dig, Tøjte, for meget er dog,
dertil er end ikke du værdig,
der kommer en Dag, hvor alter er Lov,
og da er som danskfødt du værdig.
Forsøg blot at skjule, du føler dig ramt,
ved Smilel, der virker saa vægte stramt.*

Det hænder, at gode Danskere faar fat i en »Feltmadras«. Her er en af dem, der har faaet Haaaret klippet og Tøjet flaaet af — stempelt med Nazikorsset paa Ryg og Bagdel er hun efterladt paa en Bænk i Parken.

Mægtig Sort Børs-Affære.

2. September.

Politiet i Tønder har afsløret den hidtil største Sortbørs-Affære ved at anholde en Sortbørs-Grosserer, en Vognmand fra Odense, der har drevet Handel med Rationeringsmærker i stor Stil. Ved at forfølge Sagen er det opklaret, at Mærkerne for største Delen er stjaalet fra Kommunekontoret i Odense, hvor en Assistent simpelt hen har stjaalet dem.

Black er »blacklisted«.

28. August.

Redaktør Einar Black er paa Foranledning af Presseattaché Meissner blevet afskediget fra »Billedbladet«. Anledningen er den, at »Billedbladet« forleden bragte en Serie Billeder af Kaj Munk i Vedersø Præstegaard. Paa det ene Billede saa man Digterpræsten ivrigt lytte til den engelske Radio! Black har samtidig maattet forlade sin Stilling ved B. T.

Tyskerne fik en lang Næse.

Forleden Morgen, da en Sporvogn nærmede sig et Stoppsted, saa Vognstyrreren, at to tyske Soldater havde anbragt deres omfangsrige Bagage ude paa Korbansen for at være klar til at bestige Vognen. Han lod derfor, som han ikke havde set dem og kørte videre. Nogle Stoppsteder længere fremme kørte en Bil paa tværs af Sporvognen. En Dame steg ud og præsenterede sig som tilhørende Gestapo, idet hun afkrævede Vognstyrreren en Forklaring. Han hævdede, at det maatte skyldes en Misforstaaelse, da han havde standset, uden at Tyskerne gjorde Mine til at ville stige op.

Damen gik derfor ind i Vognen for at afhøre Passagererne. Alles Forklaring var i Overensstemmelse med Vognstyrrerens. Et af de ivrigste Vidner til at bekræfte dette var en Passager, der var stegen paa 2 Stoppsteder senere. Under højrorelse Løfter fortsattes Turen.

Skamløse danske Tøse med deres tyske Herrebekendte inden for Flaaden og Hæren.

Sabotage-Appel – og det modsatte

Sabotage paa Kystbanen.

1. Septbr.

Tidligt i Morges opdagede en Banearbejder, at et Skinnestykke var løsnet paa Sporet nord for Espergærde Station. Togene blev standset og dermed en stor Ulykke afværget paa den stærkt befærdede Jernbanelinje.

Statsminister Buhl ved Mikrofonen i Radiohuset i København.

Statsminister Buhls store Anti-Sabotagetale i Radioen.

3. September.

To højtstaaende tyske Nazister har — foranlediget af den sidste Tids Sabotagebrande — været paa en Rundrejse i Danmark for at undersøge Forholdene, men det siges, at de har faaet et gunstigt Indtryk og ikke kræver særlige Indgreb. De skal dog have forlangt en Udtalelse fra Regeringens Side mod Sabotagen.

Det er denne Fordring, Statsminister Buhl har honoreret ved sin Radiotale i Aftes, hvortil han yderligere er blevet tilskyndet efter Sabotagen forleden mod Sporene ved Espergærde. Almindeligvis er Buhls Opfordring til at opretholde Ro og Orden og hans indtrængende Advarsler mod Sabotage faldet i god Jord hos Borgerskabet, som i det store Hele stiller sig afvisende over for Voldsmetoder af enhver Art.

Men Modstandsbevægelsen, som bliver stærkere og mere aktiv for hver Dag, er

forbitret over Buhls Udtalelser og i de illegale Blade tages der kraftigt Afstand fra hans Appel til det besindige danske Folk om at afholde sig fra enhver Deltagelse i Sabotagehandling. Fra Modstandsbevægelsens Side fremhæves det Gang paa Gang, at Aktionerne kun er rettede mod de Virksomheder, der arbejder i Tyskernes Tjeneste, og at man ved Advarsler og Hensyn, der ofte bringer dem selv i Fare, i videst muligt Omfang søger at undgaa, at der gaar Menneskeliv tabt.

Christmas Møller opfordrer til Jernbanesabotage i Danmark.

Christmas Møller har i Dag fra B. B. C. i London holdt en stor og opsigtsvækkende Tale, hvori han direkte opfordrer sine Landsmænd til Jernbanesabotage.

Talen har fremkaldt de voldsomste Reaktioner, selv mange af Christmas Møllers bedste Venner blandt Politikerne har taget Afstand fra hans Opfordring til at anvende Sabotagen som Kampvaaben.

Christmas Møller fremholdt først, at vi ikke vedblivende kan lade andre kæmpe for os, men selv maa gaa aktivt imod Nazismens Voldsmænd.

Christmas Møller ved Mikrofonen i B. B. C. i London.

Dødsensalvorlig Situation for os alle.

Christmas Møller udtalte videre:

»Og derfor siger jeg hjem, vel vidende, hvad jeg gør, hvor bogstaveligt dødsensalvorlig Situationen er for os alle: Danmark og vi Danske maa tage vor Part af Byrden, Skader og Forsinkelser, Bombemaskiner og Partisaner — det er de Midler, vi har til med stigende Virkning at kvæle og strangulere Tyskernes Transport-Organisation.

Gør jer Pligt — gør jert Værk.

Ja, lad der blive Sandhed i de Ord, som vi saa mange Gange har sunget og som nu har Bud til os alle. Lad os hver paa sin Plads følge Budet og Kaldene i Ordene:

Kæmp for alt, hvad du har kært,
dø, om saa det gælder,
da er Livet ej saa svært,
Døden ikke heller. —«

Talen vækker baade Forargelse og Jubel.

I en af de Mikrofilm, som »Justitsraaden« (Erling Foss) ugentlig sender illegalt til London via Sverige, siges det: »Man finder her Buhls Radiotale overmaade moderat — den har sikkert ikke ringe Sanghund. Den antityske Stemning i Befolkningen er god og stigende. Det kommer derfor paa et psykologisk uheldigt Tidspunkt — nogle siger et Aar for tidligt — naar Christmas i Dag opfordrer i Radioen til Sabotage af Transportmidler«.

I Modstandsbevægelsen — saaledes i »Frit Danmark« — hilses Talen til Genæld med Ordene: »Ja, Christmas — Vort Folk er parat!«

- det koster dyrt dansk Blod!

Kriminalassistent Østergaard-Nielsen.

Kriminalassistent Øst.

Radiotelegrafist Johannesen.

Læge Esther Ammundsen.

Modstandsfolkene jages af Politiet.

De danske Modstandsfolk har ikke lette Forhold at arbejde under, og da ganske særligt fordi de ingen Forstaaelse møder i Befolkningen. Man hader og afskyer Tyskerne, men Lovlydigheden sidder Danske i Blodet, og det er de færreste, der har Mod til at hjælpe Sabotører og Faldskærmsfolk.

Som nævnt kastedes som de første Faldskærmsfolk Søløjtnant *Sneum*, Læge *Bruhn* (der dræbtes i Faldet) og *Mogens Hamner* ned i Danmark. *Sneum* er gaaet over Isen til Sverige, medens *Hammer* for nylig, sammen med *Borch-Johansen* er flygtet i en Kajak fra Gilleleje til Helsingborg for derfra at fortsætte til Sverige. *Hammers* Opgave som Organisator for Modstandsbevægelsen er derefter overtaget af den unge *Chr. Rottbøll*, der kom hertil som Faldskærmsmand i April i Aar. *Rottbøll* har ledet Modtagelsen af de første Vaabenedkastninger i Jylland for et Par Maaneder siden og paa Sjælland — ved »Gyldenløveshøj« — for kort Tid siden. Den sidste forløb heldigt, men i Jyl-

land skete det Uheld, at de tunge »Containers« faldt saa langt fra Modtagelsesstedet, at man maatte lade dem i Stik-

ken. Beholderne blev fundet Dagen efter af Tyskerne, som nu har fordoblet deres Anstrengelser for at fange Faldskærmsfolkene. Dag og Nat jager Gestapo de danske Modstandsfolk hele Landet over.

Rottbøll dræbt ved Anholdelsen.

Radiotelegrafist Johannesen skyder en Kriminalassistent og tager selv Gift.

5. September. Gruppen omkring *Rottbøll* er derfor haardt trængt af Tyskerne, og den skifter af Forsigtighedshensyn Opholdssted fra Nat til Nat. Men det er nødvendigt at holde Forbindelse med England, og *Rottbølls* Radiotelegrafist *Johannesen* flytter ustandselig rundt med sin nye Radiosender, som han netop har faaet bygget, da den fra England medbragte blev ødelagt ved Nedkastningen.

Natten til i Gaar lykkedes det imidlertid Tyskerne at indkrese den illegale Sender, og det danske Politiet blev omgaaende sat paa Sporet. En Politistyrke paa 300 Betjente blev udkommanderet og afspærrede en Huskarré paa Vinkelager

ved Damhussøen. Her trængte man ind i en Lejlighed hos en Mand ved Navn *Krebs* og fandt Radiosenderen og Radiotelegrafisten *Johannesen*. Kriminalassistent *Østergaard Nielsen* gik frem mod *Johannesen*, som skød ham ned og dræbte ham paa Stedet. Inden de andre Betjente fik overmandet *Johannesen*, fik han Lejlighed til at sluge en Gifttablet og døde paa Vejen til Hospitalet.

I *Johannesens* Lommer fandtes en Lommebog med Optegnelser, der har ført til Arrestationer af en lang Række Modstandsfolk.

Rottbølls Død.

Den unge *Chr. Rottbøll* har maattet bøde med Livet for sin Indsats i Modstandskampen. Politiet fandt ham i Dag hos Ekspedient *Johan Balslev* i dennes Lejlighed i Øresundsgade. Kriminalassistent *Øst*, og en Overbetjent gik frem mod *Rottbøll*, der skød mod Politifolkene. Et Projektil traf *Øst* paa Underlivet, men prellede af mod Spændet i hans Tjenestebælte. Under den følgende Skudveksling blev *Rottbøll* dræbt.

Blandt de i den Anledning arresterede er Dr. med. *Esther Ammundsen*, der har forklaret, at hun efter Opfordring af *Christmas Møller* inden dennes Afrejse har taget sig af *Rottbøll*, som hun fik anbragt snart hos sin Fætter *Balslev*, snart hos sin Broder, Sekretær *Johs. Ammundsen*. De er begge arresterede, ligeledes Maler *Gilbert Nielsen*, Hovmester *Cajus Johannesen* og Radioteknikerne *Valgaard Christensen* og *Aksel Lund*, som har været medvirkende ved Bygningen af Radiosenderen. Desuden er arresteret fire unge juridiske Studenter og Underdirektør *Hertuf Holm*, der alle har huset Faldskærmsfolk. Yderligere er der foretaget 12 Arrestationer af Folk, der tilhører den illegale Bladgruppe »De frie Danske«.

Engelske Flyvere, der er fanget af Tyskerne, foran Hovedbanegaarden i København.

»Østens Helte« hjem paa Ferie

Skandaløse Optrin af Frikorpset.

8. Septbr.

Allerede da det for nogle Dage siden rygtedes, at Frikorps Danmark vilde komme hjem fra Østfronten paa en fire Ugers Orlov, var man klar over, at det forhadte Førræderkorps vilde give Anledning til Uroligheder. Det er utvivlsomt, at man i Berlin har tænkt sig dette usædvanlige Besøg som en Demonstration og en Trusel over for de stadig vrangvillige Danskere, men Tyskerne har som sædvanlig opnaaet det stik modsatte af det tilsigtede, idet Frikorpsfolkene skandaløse Optræden mere end noget andet har styrket den danske Modstandsvilje.

Frikorpset marcherer over Raadhuspladsen.

Modtagelsen paa Godsbanegaarden var sat op i stor Stil med Taler af Brigadeführer Kannstein og den danske »Fører« Frits Clausen, men Marchen gennem Byen, hvor »Sturmbannführer« Martinsen led i Spidsen for Korpsen, med Dannebrog Side om Side med Hagekorset, viste de hjemvendte »Østens Helte«, at det danske Folk kun har Foragt tilovers for Tyskernes Medløbere. Overallt blev Korpsen modtaget med isnende Tavshed, enkelte Steder lød der dog Fyraab, og det kom til Episoder med Haandgemæng, som Politiet dog hurtigt fik afværget.

Frikorpsfolkene laver Optøjer hos B. & W.

10. Septbr.

Tre Frikorpsfolk mødte i Dag en dansk Soldat, da de passerede Burmeister & Wains Bygninger i Overgaden. Da han ikke besvarede deres Hilsen, opstod der straks et forrygende Slagsmaal. Der var netop Frokostpause paa Burmeister og da Arbejderne fik Nys om Striden, løb de til. Frikorpsfolkene havde faaet Hjælp fra tililende Kammerater og kort efter kom Forstærkning fra Kasernen. Det blev en drabelig Kamp. Da en Frikorpsmand var slaaet til Jorden og hans Hue og Bajonet erobret, trak Arbejderne sig tilbage til Fabrikken.

Obersturmbannführer Martinsen belejrede nu B. & W., hvorpaa Arbejderne straks nedlagde Arbejdet. Martinsen førte lange Forhandlinger med Direktionen, idet han nægtede at rømme Værftet, for han havde faaet den paagældende Soldats Hue og Bajonet. Samtidig nægtede Arbejderne at udlevere Sagerne, saa længe Frikorpset opholdt sig paa Fabrikken. Til sidst maatte Martinsen bøje sig og give Ordre til Rømning, og det blev bestemt, at Frikorpset ikke maatte forlade Kasernen, saa længe der var Arbejdspauser hos B. & W.

Betty Nansen-Teatrets 25 Aars Jubilæum.

28. Septbr.

»Betty Nansen Teatret« har nu eksisteret i 25 Aar, og hele Ugen har været en eneste stor Jubilæumsforestilling. Alvorlige Stykker som »Gengangere« og »Elisabeth« har vekslet med muntre Forestillinger som »Paa paa Maltingen« og »Du kan ikke ta' det med dig«. I Aften, paa den egentlige Højtidsaften, havde Fru Nansen valgt dette sidste muntre Stykke for at understrege, at Jubilæet var en glad Begivenhed. Her spiller hun selv den ejede, forvirrede Moder i en henrivende hemningsfri og forvirret Familie. Kongen og Dronningen beærede det jubilerende Teater med deres Nærværelse, og Aftenen forløb festligt og muntert.

»Kammeratskabsaften« med Fest og Ballade.

10. Septbr.

I Gaar afholdtes offentligt Møde i K. B.-Hallen med efterfølgende Kammeratskabsaften for de tapre Soldater fra Østfronten. Repræsentanter for Tyskland var mødt op sammen med Frits Clausen, der tildelte Chefen Martinsen D. N. S. A. P.'s Emblem i Guld. Der blev oplæst Digte, og man sang danske og tyske Sange. Aftenen sluttede med tvangsfrit kammeratligt Samvær.

Uden for K. B.-Hallen var Idyllen ikke saa stor. Her samledes i Aftenens Løb op mod 15,000 Mennesker, som ikke var venligt stemt over for Festens Deltagere. Pludselig ankom en Vogn og 20—30 Personer sprang ud og gav sig til at slaa løs paa Forsamlingen. Det lykkedes dog det danske Politi at gribe ind og faa de mange Mennesker til at fjerne sig.

Betty Nansens-Teatrets Jubilæumsforestilling: »Du kan ikke ta' det med dig«. Fra v. t. h. Betty Nansen, Knud Almar, Knud Rex, Helga Frier og Henrik Bentzon.

Kongens Fødselsdag – skæbnesvangert Telegram

For hvert Aar, der gaar, bliver den Hyldest, der slaar Kongen i Møde paa hans Fødselsdag, større og varmere. Under sin Morgenridetur hilstes Majestæten med større Jubel end nogen Sinde; Titusinder af Mennesker trængtes om Rytter og Hest, og 60.000 Mennesker hyldede ham paa Amalienborg Plads.

Hitler rasende over Takketogrammet fra Kongen: „en Varekvittering“.

Renthe-Fink er kaldt tilbage, Minister Mohrs Tilstedeværelse i Berlin er „uønsket“.

Renthe-Fink har i Dag indfundet sig i Udenrigsministeriet og over for Scavenius givet Udtryk for selveste Føreren Adolf Hitlers Forbitrelse over den Maade, han er blevet behandlet paa af den danske Konge. Hitler havde som sædvanlig sendt Kongen et Lykønskningstelegram paa Fødselsdagen og derpaa faaet følgende Takketogram: »Dem Reichskanzler Adolf Hitler. Besten Dank für die Glückwünsche. Christian Rex.« Allerede sidste Aar havde Kongen stødt Hitler ved at takke kortfattet, men dengang dog skrevet »Meinem herzlichsten Dank« — men dette sidste var dog for galt, Hitler var rasende.

»Telegramkrisen« tilspidses.

Gesandtten var ogsaa oprørt: »En lille Konge i et lille Land kunde dog virkelig ikke behandle det stortyske Riges Fører paa den affejende Maade — Telegrammet var jo nærmest affattet som en »Varekvittering.« Gesandtten tilløjede, at »man nok skulde finde Udveje og Midler til at hindre en Gentagelse«, og meddelte samtidig, at han øjeblikkelig var blevet tilbagekaldt, ligesom det ikke ønskedes, at Minister Mohr (som netop i disse Dage opholder sig i København) vender tilbage til Berlin.

Kongen søger at afbøde.

Scavenius og Buhl har herefter haft en Forhandling med Kongen, og der er straks

afsendt en Note til Berlin for at afværge alvorlige Folger af den i sig selv latterlige, men højst pinlige Affære. I Noten har Kongen beklaget den Missstemning, som hans Telegram har vakt hos det stortyske Riges Fører; han havde ikke haft til Hensigt at udtrykke en mindre venskabelig Indstilling med sit Takketogram, der var holdt i den Form, han ved den Slags Lejligheder havde benyttet under hele sin 30aarige Regeringstid. Kongen beklagede, at hans Alder og Sundhedstilstand ikke tillod ham at rejse til Berlin og personlig fjerne den opstaaede Missstemning, men det vilde glæde Majestæten, om Rigskansleren i Stedet for vilde modtage hans Son, Kronprinsen.

Stalingrad vil blive erobret.

Bombastiske Førerord.

30. Septbr.

Rigskansler Hitler har i Aften paa et Massemøde i Sportspladsen i Berlin bl. a. udtalt:

Stalingrad vil blive erobret og holdt for Fremtiden. De kæmpe-mæssige erobrede Omraader vil blive organiseret. Englændernes Bombardementer af tyske Byer vil blive besvaret. Ingen borgerlig Stat vil overleve denne Krig.

Hitler i Virkeligheden forbitret over Frikorpsets Behandling.

Nu venter man paa Svaret. Man er klar over, at Takketogrammet kun er den Draabe, der har faaet Bægeret til at flyde over. Hitler skal i den sidste Tid have givet stigende Udtryk for sin Vrede over Forholdene i Danmark, især har det forbitret ham, at Frikorps Danmark er blevet modtaget med aabenlys Foragt. Det er samtidig blevet bekendt, at General Lüdke er tilbagekaldt og erstattet af v. Hanneken som Overgeneral for de tyske Tropper i Danmark.

Churchill sender Kongen et Budskab.

Opfordres til ikke at abdicere.

7. Oktbr.

Kronprinsen har i Dag ved et Møde i Studenternes Roklub gennem en Kurer fra Stockholm modtaget et Budskab, som Churchill har ønsket mundtligt skulde bringes den danske Konge fra den engelske Premierminister. Henvendelsen, som Kronprinsen har paataget sig at videregive til Kongen, gaar ud paa, at Churchill — saafremt den danske Konge i den nuværende Situation er interesseret i at erfare den engelske Regerings Standpunkt — tillader sig at henstille, at Majestæten ikke lader sig tvinge til at abdicere. Hvis Kong Christian, hvad man dog ikke var klar over, overvejede en Abdikation, vilde den engelske Regering — ikke mindst under Hensyn til den Skæbne, der var overgaaet Kong Leopold af Belgien — gerne præcisere denne Opfattelse i den nuværende Situation.

Ringe Aarsag, stor Virkning - Telegramkrisen udvikler sig til en Nervekrig i det dansk-tyske Forhold.

Intet Svar fra Berlin. — Scavenius bebrejder Danskerne deres »hysteriske Kongedyrkelse«.

Rygtet om Hitlers latterlige Fornærmelse over Kongens Takketelegram er hurtigt naaet ud over Landet og har afstedkommet adskillig Munterhed. Men paa Rigsdagen og inden for Regeringen er man ikke et Øjeblik i Tvivl om Situationens Alvor. Udenrigsminister Scavenius har paa et i Dag afholdt Pressemøde givet Udtryk for den Nervøsitet, der hersker inden for de ledende Kredse, idet man er ganske ude af Stand til at forudse, hvad der er Tyskernes Hensigt med at fremtvinge en Krise paa et saa taabeligt Grundlag. Men Scavenius har ikke gjort Sagen bedre ved sine Udtalelser, hvori han lagde Skylden for den opstaaede spændte Situation paa det danske Folks Indstilling med »den hysteriske Kongedyrkelse«, paa Forhaanelsen af Frikorps Danmark, samt den baade skjulte og aabenlyse Modstand mod Regeringens Bestræbelser for at skabe et godt Forhold til Besættelsesmyndighederne. Udenrigsministeren appellerede til Pressen om at medvirke til en Omstilling af den offentlige Mening.

Rigsdagen aabnes.

6. Oktober.

Telegramkrisen er stadig uløst, Situationen lige spændt. Fra Berlin høres ikke et Ord. Hvad vil der ske? Rigsdagen er i Dag blevet aabnet og Statsminister Buhl har i sin Aabningstale paa ny i besindige Ord manet til »et nært og godt Samarbejde mellem Danmark og Tyskland i det kommende Europa« og opfordret til »rolige og ordnede Tilstande«.

Festforestilling for Wessels 200 Aar.

Protest mod Piet Heins Prolog.

6. Oktober.

Hvem er Wessels Arvtager i Dag? Forleden undsagde Forfatterforbundet med Peter Freuchen og Soya i Spidsen Det kgl. Teater, fordi det havde udvalgt Piet Hein til at skrive Wessel-Prologen til Festen i Aften, og udnævnte Sigfred Pedersen til at være Arvtageren. Nu har Professor Paul V. Rubow ogsaa meldt sig paa Scenen med en Arvtager: Hans Hartvig Seedorff.

Carl Alstrup i sin sidste Filmsrolle som Stationsforstanderen i »Natekspressen«.

Carl Alstrup død.

3. Oktbr.

Carl Alstrup, vel nok vor populæreste Skuespiller, døde i Gaar 65 Aar gammel. Han begyndte som ung romantisk Elsker ude i Provinsen, kom til Frederiksberg Teater hos Emil Wulff, hvor han snart efter vandt et stort Navn som komisk Skuespiller, derefter til Skaarups »Scala«, hvis Førstekraft som Revyskuespiller og Visesanger han var gennem en lang Aarrække. Men Alstrup vilde andet og mere; han hadede den Genre, der havde skabt hans store Popularitet, han vilde tages alvorligt — og kæmpede en haard Strid for at overvinde sit Publikum. Man lo ad ham, da han omkring 1920 spillede Othello ved en halvt privat Forestilling, og pek ham ud paa Casino som »Kean«. Men han sejrede trods alt over Modstanden og vandt fuld Anerkendelse bl. a. som Soldaten Schwejk. Senere skabte han en Række ypperlige Skikkelser i Filmene, sidst som Stationsforstanderen i »Natekspressen«, der havde Premiére i Fargaars.

Karin Nellemose og Holger Gabrielsen i Wessels »Kærlighed uden Strømper«.

Piet Heins Prolog gør stor Lykke.

Det kgl. Teater havde sat alle Sejl til i Aftes i Anledning af Wessels 200 Aars Dag. Det blev en festlig og munter Aften og en kunstnerisk Sukces. Prologen havde paa Forhaand givet Anledning til Meningsudvekslinger, idet Erhvervsforfatterne var marcheret op som selvbestaltet konsultativ Institution; men Teatret selv havde anmodet Piet Hein om at skrive den, og det havde han gjort glimrende. Mogens Wieth og Ebbe Rode fremsagde Prologen, et helt lille Stykke med Rode som Wessel selv, og derved dannedes en naturlig Overgang til Forestillingens Hovedstykke: Wessels »Kærlighed uden Strømper«, i hvilket Karin Nellemose yder en aldeles blændende Præstation som Grete. Bagefter spillede »Kivfuglen« af Sven Clausen. I dette hypermoderne Stykke spilles det unge Ægtepar af Ingeborg Brams og Ebbe Rode, og det er ikke kedeligt! Den unge Dame eksploderer formelig af Talent.

Fredelige Dyr – ufredelige Mennesker

Girafføl i Zoologisk Have.

29. Septbr.

Med faa Dages Mellemrum er der født to Giraffer i Zoologisk Have, en enestaaende Begivenhed, idet end ikke den zoologiske Have i Chicago, der er Verdens største, kan opvise noget lignende. Det er de tre Giraffer, en Han og to Hunner, som Bøje Benzon har skænket Haven, der har formeret sig og dermed givet os en værdifuld Forøgelse af stor Sjældenhed.

Nyt Overgreb.

Lektor Adler Lund suspenderet.

10. Oktober.

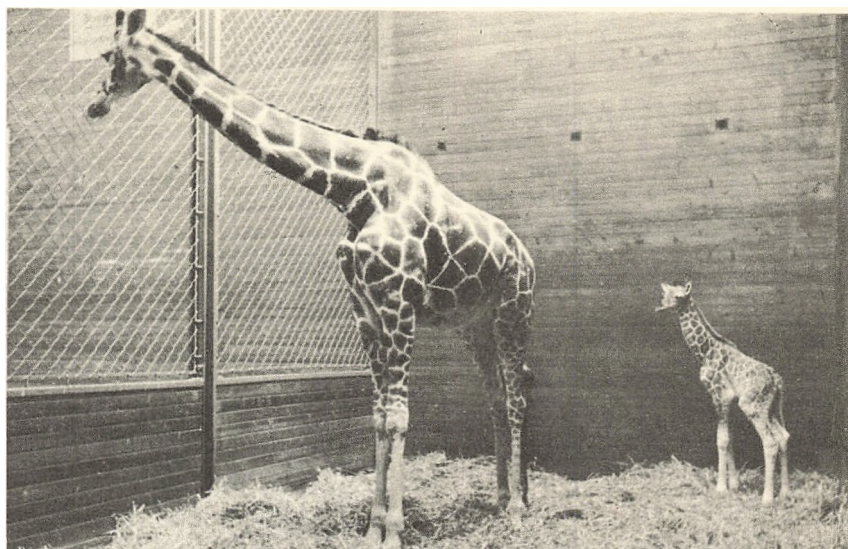
Lektor Adler Lund ved Roskilde Katedralskole er blevet suspenderet fra sin Stilling ved Skolen i Anledning

af nogle Artikler, han har skrevet i »Ungdom og Idræt«. I Begyndelsen af Aaret, da Lektor Adler Lund var ansat i Sønderborg, indberettede Politimesteren i Sønderborg til Udenrigsministeriet, at Adler Lund drev »en særdeles yderliggaaende tysk fjendtlig Agitation«, hvilket foranledigede, at Lektoren blev forflyttet til Roskilde. Efter Henstilling fra den tyske Gesandt er Sagen nu p. Gr. af de nævnte Artikler blevet genoptaget og Lektoren derefter suspenderet. (Nogle Maanedere senere idømtes Adler Lund i Mdr.s Hæfte, men fik atter i Maj 1913 Adgang til at genoptage sin Stilling ved Roskilde Katedralskole).

Lektor Adler Lund.

Efter Henstilling fra den tyske Gesandt er Sagen nu p. Gr. af de nævnte Artikler blevet genoptaget og Lektoren derefter suspenderet. (Nogle Maanedere senere idømtes Adler Lund i Mdr.s Hæfte, men fik atter i Maj 1913 Adgang til at genoptage sin Stilling ved Roskilde Katedralskole).

Giraf med sin Føl i Zoologisk Have.

Fru Mønniche stormer Ebberødgaard.

Forsøg paa med Vold at befri en Patient.

10. Oktbr.

Ebberødgaard blev i Gaar stormet af fyrretyve Personer. I Spidsen for Styrken befandt sig den noksom bekendte Fru Mønniche, Handelsskolen, der er Formand for en Forening, hun kalder »Den personlige Hæderligheds Værn«. Sværmen var bevæbnet med Stokke, og syv Plejere, der vilde spærre de vrede Mennesker Vejen, blev trakteret med Stokkeslag. I Forgaars havde der været Møde i et Lokale i Griffenfeldtsgade, hvor Fru Mønniche havde tordnet mod »de slette Forhold« paa Ebberødgaard, og hun krævede, at en Frk. N. N. skulde hentes ud af

Anstalten, med det gode eller det onde. Man var imidlertid nogenlunde forberedt paa Ebberødgaard, hvor Fru M. et Par Dage tidligere havde været paa Besøg og skældt Overlæge Schwalbe-Hansen ud for en Slyngel og et Menneskedyr. Som sagt kom det til Kamp med Plejerne, og Kampen var ulige, 7 mod 40; men saa arrivere Politiet, og saa fik Piben en anden Lyd! Mange af Angriberne flygtede ind i Skoven, men 13 blev anholdt, deriblandt Fru Mønniche og hendes prøvede Næstkommanderende Adoltoft, der skreg: »Dette er Justitsmord!« Det bliver en meget dyr Historie for de implicerede.

En vild Elgtyr svømmede hertil fra Sverige.

Elgtyreren fotograferet i Skoven i et ubevogtet Øjeblik.

30. September.

Man trænger lil at tale om noget andet — og saa taler man om en vild Elgtyr, der er set i Folehave Skov ved Hørsholm. Ligesom Elgkoen, der svømmede herover fra Sverige i 1933, er ogsaa Elgtyreren kommet svømmende til de danske Kyster. Nu er det spændende, om Elgtyreren kan finde Elgkoen, der holder til i Grib Skov ved Maarum.

10. Oktober.

Det er lykkedes en Privatfotograf at tage et Billede af Elgtyreren, som nu er i Store Djrehave. Her er ogsaa Elgkoen, saa nu er der begrundet Haab om en hel Elsdyrfamilie.

Den drabelige Fru Mønniche, Formand for »Den personlige Hæderligheds Værn«.

Urolige Uger med Frikorps-Optøjer

Skandaløse Optrin og blodige Bataljer.

26. September.
Paa Kongens Fødselsdag forefaldt en Episode paa Højbro Plads, hvor en Frikorpsmand fik et blaat Øje af en ukendt Mand. Denne var saa fornuftig at forsvinde i Mylderet. Da Politiet ankom, var Frikorpsmanden saa ophidset, at han satte Pistolen i Siden paa Betjenten og truede ham. Politibetjenten fik ved et dristigt Greb Pistolen fra ham, og han blev sammen med to andre ført til Politigaarden.

Nogle Dage senere skete en lignende Episode i Hellerup, hvor en Frikorpsmand begyndte at skyde meningsløst med sin Revolver, da der blev raabt Landsforræder efter ham. En Politibetjent kastede sig over ham, og da han satte sig kraftigt til Modværge, blev han slaaet bevidstløs med Pistolskæftet.

Krænkede Helte.

27. September.
Ved 16-Tiden i Gaar kom en National-socialist iført Organisation Todts Uniform gaaende ad Vesterbrogade. Det kom paa en eller anden Maade til Skænderi, og da nogle Frikorpsfolk opholdt sig i Nærheden, blandede de sig straks deri. Det danske Politi kom til og forsøgte at berolige Gemytterne, men Frikorpsmændene fandt deres militære Ære krænket, hvorfor de selv begyndte at arrestere omkringstaaende. Da Politiet skred ind heroverfor og lod de arresterede gaa, trak Soldaterne deres Pistoler og skød ind mellem Betjentene. Herved saarede fire Civilpersoner, deriblandt to Kvinder haardt.

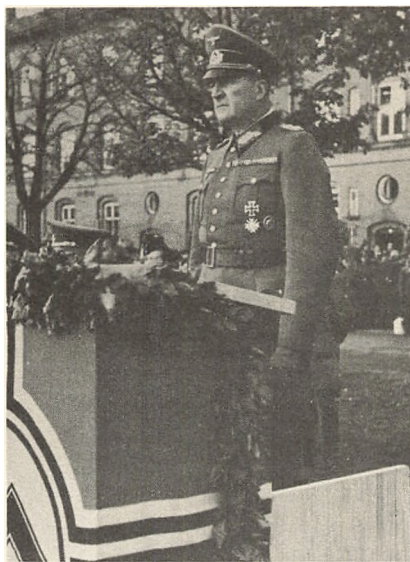
Senere paa Aftenen kom det atter til Episoder ved 18-Tiden og ved 23-Tiden paa Raadhuspladsen.

Politiet advarer.

3. Oktober.
Politiet har nu i Aften udsendt følgende:

»De to sidste Søndage har der et Par Steder i den indre By været større Sammenstimlen af Publikum, hvilket har bewirket eller i alt Fald begunstiget forskellige Episoder. . . . Politiet har den Opgave at forhindre, at Gadehalløj udvikler sig til noget større, og jeg vil bede den københavnske Presse — som saa ofte før — hjælpe med til, at Folk faar Forstaaelse af, at man ikke maa staa stille, fordi der er »noget paa Færde« eller Mulighed derfor. Medens Politiet maa spilde sine Kræfter paa at flytte de i og for sig skikkelige Mennesker, der gaar trent og modvilligt, forsvinder de Urostiftere, man skulde have fat paa. Man maa huske paa, at det kan blive nødvendigt, at Politiet maa gaa haardere frem end hidtil, og det kan under saadanne Forhold kun alt for let gaa ud over de nysgerrige.

Einer Møllerup,
Polititinspektør,
Chef for Københavns Ordenspoliti.

General v. Hanneken taler ved Afskedsparaden for Frikorps Danmark.

Ny tysk General.

13. Oktober.
Den hidtil befalende for de tyske Tropper i Danmark, General Lüdkke, er blevet kaldt tilbage til Anvendelse andetsteds. Til hans Efterfølger som øverstbefalende her i Landet er udnævnt Infanterigeneral von Hanneken, der allerede har overtaget Posten for 10 Dage siden. von Hanneken er ikke blot Soldat, men ogsaa Økonomieksperter og Rigsminister Funks Medarbejder. — Han er 52 Aar gammel.

Ængstelse for at Frikorpsset skal indsættes som Politi.

Den spændte politiske Situation efter Kongens Takketelegram til Hitler, med paafølgende Tilbagekaldelse af Gesandterne i Berlin og København, har i særlig Grad givet Næring til opskræmmende Rygter om, at Frikorps Danmark netop paa dette Tidspunkt var kaldt hjem for at fungere som et Slags Sikkerhedspoliti i tysk Tjeneste. Frikorpsfolkernes ufor-skammede og provokerende Optræden, og den Kendsgerning, at Tyskerne tolererede Optøjerne, medens det danske Politi stod magtesløst (det var forbudt det at gribe ind), har kun gjort Sagen værre og Rygterne end mere troværdige. Meddelelsen om, at Frikorpsset skal afrejse herfra den 13. Oktober, er derfor overalt blevet hilst med Glæde.

Fiks Idé af Frits Clausen.

Frits Clausen har udstyret sine Partifjæller — voksne og Børn — med nogle smaa gule Sedler, som disse afleverer i Forretningerne, hver Gang de gør et Indkøb. Paa Sedlens ene Side staar: »Frits Clausen skaber det nye Danmarks«, paa den anden Side staar: »Det

var en Nationalsocialist, der handlede hos Dem».

Det virker heldigvis de fleste Steder som en meget daarlige Anbefaling, og »Kunden« skal næppe ønske sig at komme igen i samme Forretning.

Kvikke Kaniner.

Der gaar ikke en Dag uden Optøjer, forarsaget af Frikorpsfolk. Særlig gaar det ud over Restauranterne. Forleden blev Inventaret i »Gold Digger« ødelagt og i »Den kvikke Kanin« maatte Politiet tilkaldes.

Banditterne skyder.

4. Oktober.
Paa Frikorpssets sidste Orlovsdag kom det i Dag til Episoder i Aalborg. Der opstod frygtelige Slagsmaal paa Nytorv og paa Vesterbro, og Frikorpsfolkene huserede som rene Banditter, trak Folk ud af Busser og gennemptryglede dem, ryddede Restauranter og skød gennem Garderne. Til sidst maatte den tyske Kommandant i Byen sende tyske Patruljer ud for at standse Urolighederne. Paa dette Tidspunkt var et Par Hundrede Mennesker saarede.

Svar paa Tiltale.

En tysk Officer inklinerede forleden for en ung Dame paa en københavnsk Restaurant, men hun rystede paa Hovedet.

»Er det, fordi jeg er tysk?« spurgte Tyskeren stød.

»Nej,« svarede Damen, »det er fordi jeg er dansk.«

General Gørtz (l. v.) og Brigadeführer Kannstein ved Afskedsparaden for Frikorpsset.

Afskedsparade – og en dyr Vittighed

De høje Herrer skridter Fronten af ved Frikorpsets Afskedsparade: længst til venstre Kannstein, derefter General Gørtz og endelig General v. Hanneken, fulgt af Martinsen.

Frikorpset rejst!

Lettelse over at komme af med de provokerende „Helte“.

14. Oktober.

Efter at Frikorps Danmark nu har terroriseret Landet i Løbet af de fire Uger, disse »Østens Helte« har været hjemme paa Orlov, føles det som en overordentlig Lettelse at komme af med dem. Afskeden fandt Sted i Gaar ved en Appel, der var henlagt til den nye Artillerikaserne paa Amager. Korpset, under Ledelse af Sturmbannführer Martinsen, blev afleveret til den nye øverstkommanderende v. Hanneken, der ved denne Lejlighed for første Gang traadte offentligt frem herhjemme. Generalen udbragte et »Heil Hitler!«, som af Korpset blev besvaret med et »Sieg Heil!« Ogsaa Brigadefører Kannstein talte til Frikorpset og sagde bl. a.: »Vor Fører Adolf Hitler har i en Tale for nylig givet os nyt Mod som aldrig før og forsikret os om, at vi med Tillid kan møde det, som kommer«.

Dansk General og dansk »Fører« til Appellen.

Afskedsparaden overværedes af den kommanderende danske General Ebbe Gørtz, der havde givet Møde efter Anmodning fra Regeringen. Frits Clausen var ogsaa mødt frem, ganske vist var han ikke inviteret, men havde maattet skaffe sig Adgangskort gennem nogle Frikorpsfolk.

Borgerrepræsentationens Formand siger noget, han ikke maa sige – og maa gaa.

En henkastet Bemærkning, der kostede dyrt.

16. Oktober.

Tyskernes Nervekrig mod den danske Befolkning ved at holde den i Uvished om, hvad »Herrefolket« agter at gøre med det lille besatte Land, er efterhaanden ved at tabe sin Virkning. Der sker jo aabenbart ikke noget, og nu er vi jo tilmed kommet af med de storpralende, uforskammede Frikorpsfolk og deres utaalelige Optøjer. Livet gaar igen sin vante, forholdsvis rolige Gang — og man kan aller le ad den naragtige, stortyske Fører og hans latterlige Fornærmelse.

Men ét er at more sig Mand og Mand imellem, noget andet, naar Munterheden

ligefrem kommer offentligt til Orde. Det skete paa Borgerrepræsentationens Møde i Aftes paa Københavns Raadhus, da Formanden, Landsretssagfører Karmark Rønsted, meddelte, at der paa Borgerrepræsentationens Fødselsdagshilsen til Kongen var indløbet et Takketelegram: »Min bedste Tak. Christian Rex«. Hvor paa Rønsted tilføjede: »Jeg formoder ikke, at nogen af de tilstedeværende har Indvendinger at gøre mod Svaret«.

Borgerrepræsentationens Formand, LRS. Karmark Rønsted, der ikke kunde dy sig og var alt for morsom.

Formanden nedlægger sit Mandat ved Mødets Slutning.

Det var lige saa pudsigt, som det var ubetænksomt, og da man saa, at »Fædrelandet«s Referent pludselig skyndte sig ud af Salen, forstod man, at Spøgen næppe vilde gaa stille af. Statsminister Buhl blev straks tilkaldt, og klar som man var over Konsekvenserne, enedes den socialdemokratiske Gruppe om at afværge Katastrofen ved at Karmark Rønsted ved Mødets Slutning meddelte, at han nedlagde sit Mandat som Formand.

Tyskerne vilde bagefter yderligere forfølge Sagen, men lod sig stille tilfreds med, at Rønsted helt udtraadte af Borgerrepræsentationen, hvorved hans Suppleant — tidligere Socialdemokrat, nu tilknyttet »Globus«Kredsen — Børge Jacobsen indtraadte i hans Sted.

Kongen styrter med Hesten!

Stedet uden for Esplanadepavillonen, hvor Kongen styrtede med Hesten og slog i Faldet Hovedet mod Stensætningen.

Kongen slaaet af Hesten og alvorligt tilskadekommet paa sin Morgentur.

Bestyrtelse og Ængstelse for Kongens Tilstand.

Kongen er i Morges paa sin sædvanlige Ridetur styrtet med Hesten ud for Esplanadepavillonen i Grønningen og er kommet alvorligt til Skade. Ulykkesbudskabet fløj som en Løbeild over Byen og det ganske Land. Alle blev grebet af Forfærdelse, først og fremmest Bekymring for den gamle Konge, der i disse tunge Aar er blevet alle Danskes Samlingsmærke og hvis Personlighed er omgivet af hele Nationens Respekt og Hengivenhed, men ogsaa Frygten for, at hans Bortgang midt under den alvorlige Krise med Tyskerne skulde faa skæbnesvangre Følger for Landet.

19. Oktober.

Hesten bliver sky og sætter i Galop ved Langelinje.

Kongen var i Morges redet ud paa sin prægtige Hest »Jubilee«, der havde faaet Navnet, fordi den var skænket som Jubilæumsgave. Hesten var blevet noget urolig af de mange cyklende Mennesker, der som altid flokkedes om Majestæten, men Kongen er en saa sikker og rutineret Rytter, at han snart fik den beroliget. Paa Hjemvejen blev »Jubilee« imidlertid ved Langelinjepavillonen sky for et eller andet og satte i Galop ned ad Bakken fra Langelinjebroen, Kongen selv følte et pludseligt Ildebefindende og tabte sin Garderhue i Farten ned ad Vejen. Det havde tilmed været let Frost om Morgenen, saa Føret var temmelig glat, Kongen vilde derfor fortsætte lige ud ad Vejen til Bredgade, men Hesten, der var vant til Vejen

venstre om Esplanadepavillonen til Amaliengade, drejede med et Ryk til venstre, og ved den pludselige Vending kastedes Kongen af Hesten og slog Hovedet mod den lave Stensætning omkring Esplanaden.

Blødende og forslaaet køres Kongen til Amalienborg.

Kongen laa blødende og forslaaet, men ved fuld Bevidsthed, da Oldfruen, Marie Nielsen, fra Esplanaden som den første ilede til, tog Kongens Hoved i sit Skød og forsøgte med sit Lommetørklæde at tørre Blodet af. Hesten lod sig roligt indfange, Ambulancen kom i Løbet af faa Minutter, Kongen gav Ordre til at køre til Amalienborg, tændte sig en Cigaret og hjalp selv med, da han blev lagt paa Baa-ren.

Kongen føres til Diakonissestiftelsen.

Professor Meulengracht var straks kaldt til Amalienborg, hvor han lagde den første Forbinding, men han fandt det rigtigst, at Kongen blev kørt til Diakonissestiftelsen. Dronningen, der opholdt sig paa Vallø, kørte i flyvende Fart — de 50 km paa 28 Minutter — til Kongens Sygeleje.

Tilstanden forværret, Fare for Kongens Liv.

25. Oktober.

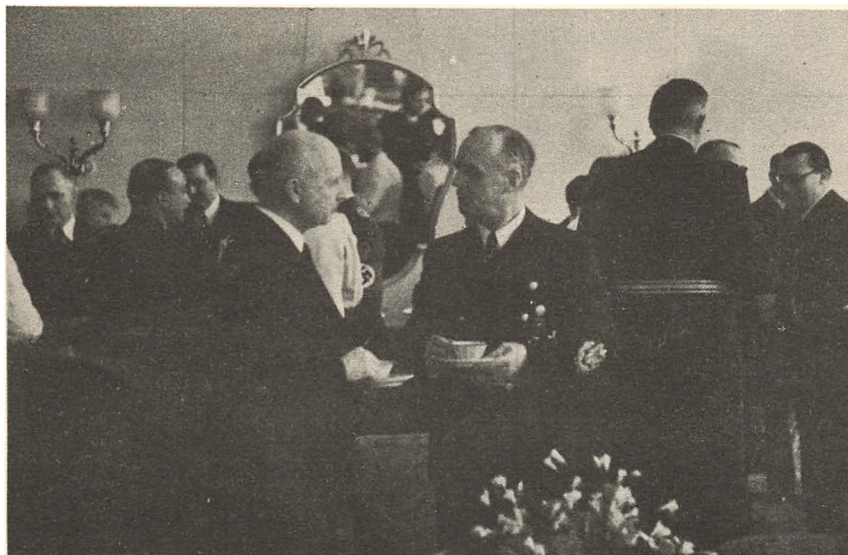
De daglige Bulletiner har hidtil kunnet berette om Kongens tilfredsstillende Tilstand, men der er nu pludselig indtraadt en Forværring, idet der er stødt en Lungebetændelse til. Dronningen har til Stadighed opholdt sig paa Hospitalet hos Kongen, men Tilstanden betegnedes i Aftes som saa alvorlig, at ogsaa Kronprinsen og Prins Knud har tilbragt Natten paa Diakonissestiftelsen.

Krisen overstaet.

29. Oktober.

Krisen i Kongens Tilstand maa nu betragtes som lykkeligt overstaet, efter at Kongen for to Dage siden har faaet en Blodtransfusion. Men Majestæten maa holde sig i fuldstændig Ro, og Regeringens Førelse er derfor overdraget Kronprinsen.

Scavenius kaldt til Berlin – Regeringskrise?

Scavenius (l. v.) og v. Ribbentrop (l. h.) ved en Reception i Udenrigsministeriet i Berlin.

Tyskerne vil tale med Scavenius.

Ribbentrop kræver en ny dansk Regering.

31. Oktober.

Udenrigsminister Scavenius har gennem den tyske Legation faaet Anmodning om at komme til Berlin d. 2. November for at drøfte Forholdene med den tyske Rigsudenrigsminister v. Ribbentrop.

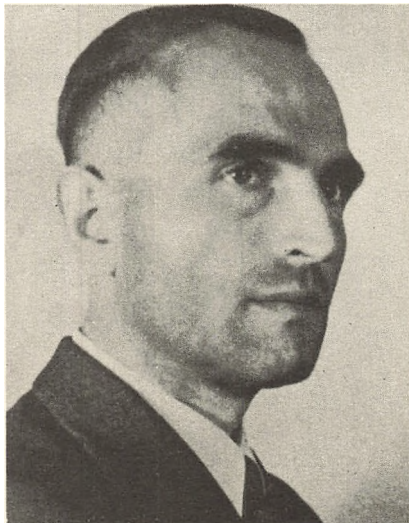
Kl. 15 afholdtes et Ministermøde, hvor man enedes om, at Scavenius skulde efterkomme Indbydelsen, men Statsminister Buhl fremhævede, at Scavenius ikke maatte slutte nogen Aftale eller skabe nogen Forventning i nogen Retning, idet enhver Beslutning maatte tages af den samlede Regering.

Ændret Kurs eller Trusel om tysk Indgreb.

Mandag 2. November.

Scavenius' Samtale med v. Ribbentrop fandt Sted i Dag i Berlin fra Kl. 12,10 til 15,15, delvis i Overværelse af Renthe-Fink og Dr. Werner Best, sidstnævnte udset til at være Renthe-Finks Efterfølger i Danmark som tysk befuldmægtiget. v. Ribbentrop erklærede, at Forholdene i Danmark havde udviklet sig saadan, at Føreren og den tyske Rigsregering var blevet meget betænkelige. Den danske Konges Svartelegram til Hitler var Draaben, som havde faaet Bægeret til at flyde over, og man saa sig nu nødsaget til at kræve dybt-gaaende Ændringer. Der var saaledes stillet Forslag om at forandre Danmarks Status, men fra anden Side tilraadede man mindre vidtgaaende Foranstaltninger, og det var nu overladt v. Ribbentrop at

ordne Sagen saaledes, at Forholdet mellem de to Lande blev det samme som før Krisen.

Dr. Werner Best.

Tyskerne forlanger en ny Regering.

Hertil var det nødvendigt, at der kom en ny Regering, der havde Tyskernes Tillid. Der krævedes, at Buhl skulde træde tilbage, da han var Statsminister under Telegramkrisen, at der i den nye Regering skulde være Flertal af upolitiske Ministre, at Fagbevægelsen skulde repræsenteres og at Medlemmer af det danske nationalsocialistiske Parti skulde have Sæde i Regeringen. Endelig skulde den nye Regering have Bemyndigelse af Rigsdagen til selvstændigt at handle i Spørgsmaal, der angik Forholdet til den tyske Besættelsesmagt.

Scavenius vil ikke være Statsminister.

Scavenius, som i hele sin Fremtræden var lige saa uimponeret og stejl i Berlin som paa Christiansborg, lod sig ikke røkke en Tøddel fra det Standpunkt, han nu en Gang indtog, og opnaaede herved bl. a. at Ribbentrop ændrede Kravet om nationalsocialistiske Ministre til »Personer, der staar Nationalsocialismen nær«. Renthe-Fink foreslog her Dr. jur. Popp-Madsen, hvilket Scavenius pure afviste, og Ribbentrop erklærede, at han ikke vilde blande sig i Personspørgsmaalet, men blot vilde udtale Ønsket om, at Scavenius selv overtog Statsministerposten. Dette afslog Scavenius; han mente ikke, han egnede sig til den Stilling og næppe heller kunde paaregne den fornødne Støtte hertil i den danske Befolkning.

Ribbentrop kræver Svar inden Mandag!

Ribbentrop krævede et omgaaende Svar, men da Scavenius erklærede umuligt at kunne afgive et saadant, fik han Frist til Mandag d. 9. Novbr., altsaa en Uge. Scavenius insisterede endvidere paa i København at have en Repræsentant for Tyskland, der havde Fuldmagt til at godkende den nye Regering, og som saadan vilde derfor Dr. Best indfinde sig Torsdag d. 5. Novbr. Den tyske Udenrigsminister paalagde Scavenius indstændigt at søge de tyske Krav opfyldt, da han i modsat Fald — naar han i det tyske Hovedkvarter paa næste Mandag skulde aflægge Beretning for Hitler og Svaret ikke var tilfredsstillende — kunde forudsige en hastig Reaktion fra tysk Side, der ganske vilde ændre Danmarks nuværende Status.

Sagen meget alvorlig.

Efter Samtalen med v. Ribbentrop telefonerede Scavenius til København om at indkalde til Ministermøde i Morgen. Han tilføjede: »Sagen er meget alvorlig«.

Politisk Uvejrlig – Scavenius vil gaa

Samarbejdspartierne afviser kategorisk de tyske Krav om ny dansk Regering.

Tirsdag 3. November.
Scavenius har paa Ministermødet i Dag refereret sin Samtale med v. Ribbentrop og forelagt de tyske Krav, som samtlige politiske Ministre fandt uantagelige.

Buhl skal blive og man vil ikke taale Nazi-Ministre.

Onsdag 4. November.

Regeringskrisen, den alvorligste under Besættelsestiden, har foranlediget Indkaldelse af Rigsdagsgrupperne, hvis jyske Medlemmer dog først kan ventes til København i Aften. Inden for Ministeriet fortsættes Drøftelserne, hvor Scavenius og Gunnar Larsen staar sammen om at gaa ind paa de tyske Krav for derefter at forhandle om Enkelthederne, medens de politiske Ministre og 9-Mands-Udvalget er

rede til at afvise Kravene som uantagelige, selv om det vil bevirke et definitivt Brud med Tyskerne.

Ved Aftenens Møder med Rigsdagsgrupperne er der fuld Enighed om at staa fast over for dette Anslag mod det danske Folkestyre. Hverken Kravet om Nazi-Ministre eller Bemyndigelseslov vil man gaa med til, og ikke mindst er man enig om at ville bevare en politisk Statsminister og som saadan kræve at Buhl fortsætter. Forhandlingerne til langt ud paa Natten slutter med den samlede Rigsdags faste Beslutning om at afvise de tyske Krav, koste hvad det vil.

Scavenius truer med at gaa, saafremt han ikke faar et Forhandlingsgrundlag.

Stormende Opgør mellem Buhl og Scavenius.

Torsdag 5. November.

Ved Ministermødet Kl. 11 forelagde Buhl Gruppernes og de politiske Ministres Beslutning. Scavenius, der havde aftalt Møde med Dr. Best paa Dagmarhus Kl. 17, svarede at Betingelserne for at han kunde gaa til dette Møde var den, at der var et Forhandlingsgrundlag, men dette var jo et reelt Afslag. Det mindste, han kunde møde med, var i hvert Fald en ny Statsminister — dog ikke ham selv, for han vilde ikke.

Buhl og Scavenius — hvem af dem skal gaa?

„Naar jeg gaar ud ad den Dør, er jeg ikke Minister mere“.

Buhl hævdede med Kraft, at Scavenius som Udenrigsminister havde den Pligt at fremføre Regeringens Standpunkt. Hertil svarede Scavenius med at pege paa Døren: »Naar jeg gaar ud ad den, er jeg ikke Udenrigsminister mere«. Saafremt han ikke kunde faa Tilslutning til et Forhandlingsgrundlag, vilde han øjeblikkelig trække sig tilbage.

Buhl foreslaar Bramsnæs.

Mødet hævdedes; men Buhl, der erkendte Umuligheden af at tage et Udenrigsministerskifte under disse Forhold, havde derefter en Samtale med Scavenius, over for hvem han erklærede sig villig til at trække sig tilbage og foreslog at henvende sig til Nationalbankdirektør Bramsnæs om at overtage Statsministerposten. Scavenius accepterede straks dette.

Kl. 15,30 forelagde Buhl for Ministrene og 9-Mands-Udvalget Forslaget om Bramsnæs som Statsminister, hvilket alle tiltraadte. Bramsnæs var dog ikke selv blevet spurgt, da han ikke var til at træffe, men Scavenius maatte gaa til Mødet med Dr. Best, og saa maatte man haabe paa, at Bramsnæs vilde indvilge.

Dr. Best imødekommende.

Dr. Best modtog Scavenius paa Dagmarhus Kl. 17. Han var skuffet over, at Scavenius ikke selv vilde være Statsminister, men accepterede Bramsnæs. Det væsentligste for ham var at faa en ny Regeringschef, som Tyskerne vilde anerkende, og med Hensyn til de andre Krav lagde han ikke større Vægt paa, om de øvrige Ministre var politiske eller ej, og Bemyndigelsesloven var kun tænkt om en Sikring af den tyske Værnemagt.

Bramsnæs siger nej!

Fredag 6. November.

Den Afspænding, der i Aftes var indtraadt i Krisen efter Scavenius' Samtale med Dr. Best, varede ikke længere end til i Formiddags, da Bramsnæs — under Henviisning til sin Alder og sit Helbred — afslog at overtage Statsministerstillingen. Bramsnæs havde straks sagt nej til Buhl, men paa indtrængende Opfordring indvilget i at tage en Samtale med Dr. Best. Her fastholdt han sin Vægring — og saa var man lige vidt.

Der blev paa ny sammenkaldt til Møder, hvis Resultat hen paa Dagen blev en Opfordring til Landbrugsraadets Præsident Hauch om at danne den nye Regering. Hauch erklærede sig villig efter nogen Betænkning.

Krisen tilspidises! – De Allierede i Afrika!

Dr. Best kræver, at Scavenius skal være Statsminister for en ny Regering.

Landstingsmand Hauch forkastes og der stilles fra tysk Side et Ultimatum.

Lørdag 7. November.

Scavenius forelagde i Dag for Dr. Best Forslaget om Hauch, men fik bestemt Afslag, ligesom de to Reserve-Emner, der derefter fremsættes, Overborgmester Viggø Christensen og Departementschef Kofoed i Finansministeriet, blev forkastet af Dr. Best. Han erklærede, at det nu var den yderste Frist og et bestemt Krav fra tysk Side, at Scavenius selv overtog Statsminister-Stillingen.

De øvrige tyske Krav modereres eller opgives.

Stillet over for dette Ultimatum satte Scavenius som Betingelse for overhovedet at gøre Forsøget, at der ikke fordredes Nationalsocialister optaget i Ministeriet og at største Parten af de hidtilværende Ministre bevarede. Dr. Best, som Aftenen i Forvejen havde været i Selskab med L. S.-Folk og danske Nazister, foreslog som Ministeremner bl. a. Forpagter Jørgensen, Randers, Knud Bach og Prof. Wanscher, men Scavenius afslog det, og Dr. Best indskrænkede da sine Krav til at Buhl, Alsing Andersen og Fibiger udskiftedes, at der oprettedes et Socialministerium med Laurits Hansen, og at Jørgen Jørgensen forflyttedes fra Undervisningsministeriet til et andet Ministerium.

Vægning ved at lade sig paatvinge Scavenius.

Paa Christiansborg var Stemningen spændt til det yderste, og jo længere det trak ud med Forhandlingerne, desto mere steg Ophidselsen. Man vægrede sig ved at lade sig paatvinge et Ministerium Scavenius efter tysk Diktat, men paa den anden Side maatte det erkendes, at Dr. Best havde ladet alle de øvrige Krav falde og nu kun insisterede paa at faa Scavenius til Statsminister. Skulde man tage et Brud paa dette Personspørgsmaal og dermed kaste Landet ud i en uvis Skæbne?

Forhandlingerne brister.

Bølgerne gik højt i de forskellige Partimøder, Forhandlingerne trak ud i det uendelige — og Dr. Best skulde have Besked, da han allerede i Morgen tidlig, Søndag, skal afrejse til Berlin og afgive Svaret.

Socialdemokraterne, Radikale og Retsforbundet tiltraadte den foreslaede Regeringsdannelse, men Venstre og Konserverative gik imod.

Kronprinsregenten maner til Sammenhold.

Forhandlingerne var gaaet i Staa. Kl. 23 blev Partiformændene kaldt til Amalienborg til Kronprinsregenten. Lægerne vilde ikke tage Ansvaret for at forurolige Kongen, der stadig er meget svag, og bebyrde ham med de oprivende Forhandlinger saa sent paa Aftenen. Kronprinsen

fremsatte over for Partiformændene sit Syn paa Sagen og fremholdt, at han vidste, han talte i Overensstemmelse med Kongen, naar han erklærede, at der ikke vilde blive dannet noget Ministerium uden om Rigsdagen, men at det gjaldt om at staa sammen. Et Brud nu vilde betyde uoverskuelige Ulykker for vort Land. Han anmodede Partiformændene om at genoptage Forhandlingerne med Rigsdagsgrupperne og prøve paa at finde frem til Enighed om den sidste Vej til at undgaa Konflikten: et Ministerium Scavenius.

Endelig Enighed.

Scavenius Statsminister.

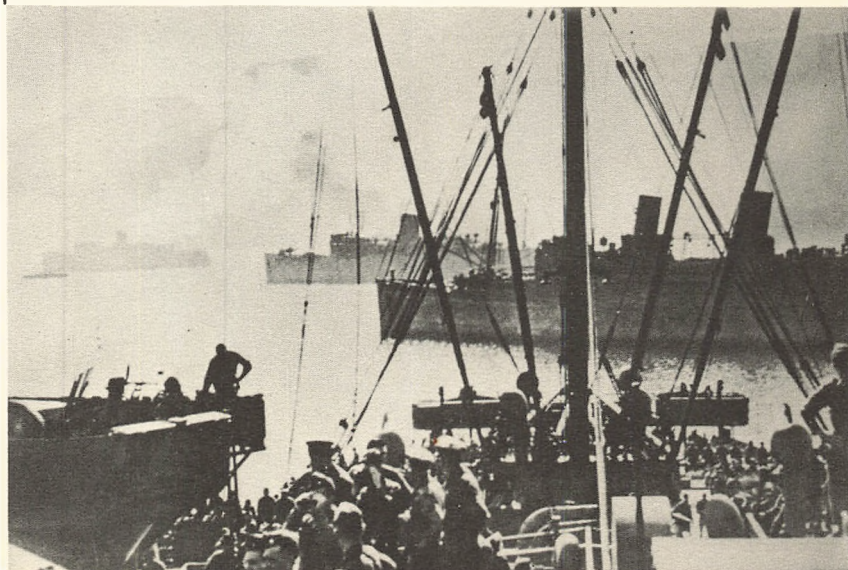
Kronprinsens Indtrængende og med stor Styrke fremsatte Appel til Sammenholdet gjorde et stærkt Indtryk paa Partiernes Repræsentanter, som nu efter Tilbagekomsten til Christiansborg — støttet stærkt af Buhl — fik endelig Tilslutning til at opfordre Scavenius til at danne Regering.

De allierede har i Dag foretaget en storstilet Landgang i fransk Nordafrika.

Søndag 8. November.

Britiske og amerikanske Tropper er i Morges i stort Antal gaaet i Land i fransk Nordafrika. Invasionen ledes af den amerikanske General Eisenhower.

Hitler erklærer i Aften i en Tale i München, at han aldrig har været saa tilfidsfuld som nu. Rommels Tilbagegang er uden Betydning, og det bliver ikke »Overgangsteren« Roosevelt, men Hitler, der kommer til at sige det afgørende Ord i Afrika.

Allierede Landgangsskibe uden for Oran i fransk Afrika.

Ministeriet Scavenius – efter tysk Diktat

Scavenius holder i Folketinget sin første Statsministertale. Bag ham ses paa Formandspladsen Hans Rasmussen.

De allieredes Afrikasejr giver nyt Haab og Mod.

I Glæden over de allieredes Invasion og Sejr i Afrika, som giver Haab om Krigens snarlige Afslutning med det rigtige Udfald, tager man i det store Hele Ud nævnelser af Ministeriet Scavenius med Ro. Man regner almindeligvis med en Afs pænding i Forholdet til Tyskerne efter Krisen og slaar sig til Taals med, at den danske Rigsdag og Kongen er bevaret. Der er dog i vide Kredse, og ikke mindst blandt Ungdommen, en Følelse af dyb Skuffelse og Beskæmmelse over, at det faktisk er Tyskerne, der har dikteret dette Regeringsskifte, og Scavenius betragtes som Indbegrebet af Eftergivenheds-Politikken og den utaaelige tyskvenlige Kurs. Konservativ Ungdom og Dansk Ungdoms-samvirke har saaledes udsendt Protest-skrivelser til deres Medlemmer.

Dyb Skuffelse hersker heldigvis ogsaa blandt de danske Nationalsocialister, som saa sikkert havde ventet at komme med i den nye Regering ved Tyskernes Hjælp. *Frits Clausen* kalder i »Fædrelandet« Scavenius-Regeringen »en lam Hest, der har forladt Stalden«.

Moderat Regerings-Erklæring — Bemyndigelsesloven vedtaget.

11. November.

Ministeriet mødte i Dag i Folketinget, og Scavenius afgav en Erklæring, der ligger paa Linje med de tidligere Regerings-erklæringer om et godt Forhold til Tyskerne; men Tonen var afdæmpet, og det er aabenbart, at Scavenius som Statsminister søger et bedre Samarbejde med Rigsdagen. Samtidig forelagde Thune Jacobsen Bemyndigelsesloven til Regeringen, hvorefter denne kan træffe Foranstaltninger over for Handlinger, som kan bringe Landets Sikkerhed i Fare. Loven bortfalder dog i Tilfælde af et Regeringsskifte.

10. November.

Endnu en Gang er Stormen afværget.

Scavenius' Ministerium er nu en Kendsgerning: *Buhl*, *Alsing Andersen* og *Fibiger* er blevet ofret, og *Knud Kristensen* har selv ikke ønsket at være med. Af de hidtidige Ministre er bevaret Forsvarsminister *Brorsen*, Landbrugsminister *Bording*, Handelsminister *Halfdan Hendriksen*, Justitsminister *Thune Jacobsen* og Trafikminister *Gunnar Larsen*, medens *Jørgen Jørgensen* er overgaaet fra Undervisnings- til Indenrigsministeriet og *Kjær-*

bøl har beholdt Halvdelen af sit Ministerium som Arbejdsminister.

Nyudnævnte er Departementschef *Holbøll*, Kirkeminister, Departementschef *Kofoed*, Finansminister, Undervisningsinspektør, Dr. phil. *Højberg Christensen*, Undervisningsminister, Folketingsmand *Elgaard*, Trafikminister, og De samvirkende Fagforbunds Formand *Laurits Hansen*, Socialminister. Scavenius er baade Stats- og Udenrigsminister.

Ministerbænkene i Folketinget ved det første Møde 11. November efter Regeringsudnævnelsen: forrest ses fra v. t. h. Scavenius, Kofoed, Brorsen og Bording, i anden Række Kjærbøl, Halfdan Hendriksen, Thune Jacobsen og Gunnar Larsen, i tredje Række Elgaard, Holbøll, Højberg Christensen og Laurits Hansen.

Held og Uheld - og for meget af det gode

Clara Pontoppidan og Bodil Kjer i »En Kvinde er overflødig«.

Dramatiker-Debut paa Det kgl. Teater.

**Knud Sønderbys Stykke
gjorde stor og forfjent Lykke.**

11. November.

Knud Sønderbys Debutskuespil »En Kvinde er overflødig« havde i Aftes Premiere paa Det kongelige Teater. Egentlig er det vel slet ikke noget godt Stykke, Sønderby har skrevet; det har alle et Debutarbejdes Mangler. Men alligevel er Forestillingen af meget stor Virkning paa Grund af sit Emne: Svælget mellem to Generationer og en Moders kærlighedsfulde Tyranni. Af særlig stærk Virkning er det, at Digteren ikke har formaaet at tage Parti, Konflikten bliver til Slut en Konflikt mellem to Partier, der begge har Ret. Det er et meget vanskeligt Stykke at spille, netop fordi begge Parter har Krav paa Sympati — og alligevel skal Konflikten føles uundgaaelig. Men Holger Gabrielsens meget intense og beundringsværdige Instruksion overvandt denne Vanskelighed, og Clara Pontoppidan, Bodil Kjer og Ebbe Rode ydede meget fint Spil som Konflikt-Trekanten.

„Nedskaarne Vinduer“.

**Butiksudstillingerne skal
reduceres mest muligt.**

21. November.

Handelsministeriet udsendte i Aftes en Bekendtgørelse, hvorefter Forretningernes Vinduesudstillinger af Varer fra og med d. 1. December skal indskrænkes. Hovedreglen bliver, at der fremtidig i Butiks- og Udstillingsvinduer kun maa udstilles en enkelt Prøve af de Varer, der kan købes i Forretningen.

Som Aarsag for denne Bestemmelse angives fra officios Side, at de rigelige Udstillinger, der har været foranstaltet af visse handlende, paa en uheldig Maade har kunnet give Anledning til Antagelse

Aksel Larsen fanget!

7. November.

Det er nu endelig lykkedes Tyskerne at fange den kommunistiske Folketingsmand Aksel Larsen, som lige siden Juni forrige Aar har været jaget over hele Landet, men hidtil har klaret sig »under Jorden«.

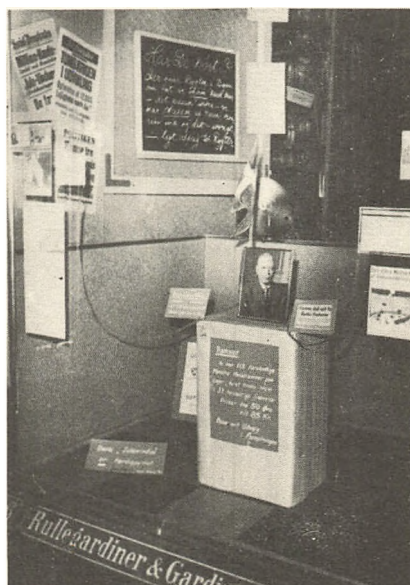
Tyskerne havde pejlet en Radiosender i en Villa i Vanløse. Politiet omringede nu Huset, hvor nogle Kommunistere blev taget. Man satte Vagt ved Villaen, og da Aksel Larsen nogle Timer senere intetanende indfandt sig, blev han fanget og ført til Vestre Fængsel, hvor han blev udleveret til Tyskerne og indsat i den tyske Afdeling.

af en Varerigelighed, som ikke er til Stede. Man tør ogsaa nok antage, at en medvirkende Grund er den, at de tyske Soldater bliver helt vilde, naar de ser de bugnende Vinduer.

Saa hellere kridte Vinduerne til.

27. November.

I Handelsministeriet er man i disse Dage travlt beskæftiget med at se paa Billeder af nedskaarne Vinduer, som de forskellige Brancheforeninger har indsendt til Ministeriet. Men det er langfra alle, der bliver antaget. Det er vanskeligst med Slagterne og Bagerne, og mange Forretninger overvejer at lade deres Vinduer kridte til for at undgaa videre Vrøvl.

Et sørgelig nedskaaret Vindue.

Den unge debuterende Violinistinde
Ellen Birgithe Nielsen.

Straalende Violin-Debut.

21. November.

I Odd-Fellow Palæets lille Sal debuterede i Aftes en syttenaarig Pige, Ellen Birgithe Nielsen. Ved den sidste Konkurrence til en Violinplads i Det kgl. Kapel havde hun vakt Furore, — nu vakte hun ikke blot Furore, hun simpelt hen væltede Huset. Hun spillede rent ud fantastisk. Hun er uden Tvivl det største udøvende Talent, der er kommet frem herhjemme i de sidste Aar.

Det gaar fremad —!

12. November.

Tyskerne er nu rykket ind i Vichy-Frankrig. Kampene er ophørt i Fransk Nordafrika. De franske Tropper har overgivet sig til de allierede.

17. November.

Fra Berlin meldes: »Det er lykkedes Generalfeltmarskal Rommel at trække sig saa hurtigt tilbage, at der ikke mere er Kampberøring mellem de britiske Styrker og Aksetropperne«.

I den Anledning spørges, hvad Forskel der er paa et Ur og Marskal Rommel? Jo, Uret gaar fremefter og siger Tik-tak, men Rommel gaar tilbage og siger Tak-tik.

Kongen er nu udskrevet fra Hospitalet.

22. November.

Kongen har nu overstaaet Følgerne af sit Rideuheld og er saa vidt restitueret efter den Lungebetændelse, der stødte til, at Majestæten i Dag er blevet udskrevet fra Hospitalet og vendt tilbage til Amalienborg.

Tragedie i Toulon, Komedie i Thisted

Da Tyskerne kom, sænkede de franske Marineofficerer deres Flaade i Toulons Havn.

Den franske Flaade sænket sig selv!

28. Novbr.

Tyske og italienske Styrker har i Nat besat den franske Flaadehavn Toulon. Den franske Flaade har sænket sig selv.

Clara Pontoppidan Æreskunstner.

29. November.

Studentereforeningen fejrede i Aftes sin nye Æreskunstner, Fru Clara Pontoppidan. Dr. phil. Frederik Schyberg indledte Aftenen med en aandfuld Skildring af Clara Pontoppidans straalende Udvikling fra Alexandrateatret til Det kgl. Teater.

Clara Pontoppidan og den ledende Senior, Prof. Lundsgaard.

Fantastisk Skandale i Thisted.

Tysk Telefonistinde opfinder Historie om Voldtægt og forarsager Udgangsforbud i Byen.

Den 24. ds. meddelte en tysk Telefonistinde i Thisted, at hun var blevet overfaldet af tre danske Arbejdere og voldtaget. Derpaa var hun blevet kastet i Vandet. Den tyske Kommandant, Oberst Rintelen, blev voldsom opbragt over denne Skændselsdaad, udstedte Udgangsforbud

November.
Jaa Lov til at forhøre Telefonistinden. Under Forhøret fremkom der saadanne Modsigelser, at man fattede Mistanke om, at hele Historien var lutter Opspind, og dette meddeltes Oberst Rintelen. Han og den tyske Læge paa Stedet overværede dernæst et Forhør, og efter dette tog de Kvinden i Enrum. Kort efter kunde Obersten fastslaa over for Danskerne, at Kvinden havde løjet. Hun havde fundet paa Historien for at dække over en privat Affære, som hendes Mand, der var tysk Soldat, ikke maatte jaa at vide. Oberst Rintelen maatte vedgaa, at »det var en Affære, som ikke havde tjent Værnemagten til megen Ære«.

Efterlysning

Et kvindeligt Medlem af den tyske Værnemagt i Thisted har anmeldt, at hun Tirsdag den 24. November 1942 Kl. ca. 18.45 i Nærheden af Sædum i Thisted er blevet overfaldet af 3 danske-vale Mandpersoner, der kæbbede hende og slæbte hende ned i Bækstrømen ved Fjorden. Inver de forsøgte at udøve Sædelighedsforbrydelse imod hende.

Da dette mishælede, kastede de hende i Fjorden, og da hun forsøgte at redde sig ved at svømme, kastede de Sten efter hende.

Deres Signalement beskrives saaledes:

Alle 3 temmelig aar af Alder, uordentlig paa-klaedt og alle iført Træsko; den een, der var ældre end de andre, var iført lyst Mørke-lækket, og en af dem var iført Overfrakke og Hat.

For Oplysninger, der kan føre til Gerningsmændenes Paa-gribelse, udsættes en Duxor paa initial INHU Kr., der udbetales eller Politiets nærmere Bestemmelser.

Mendendelser med Oplysninger sker til Kriminalpolitets Kontor i Thisted, Telefon Thisted 900, eller nærmeste Politimyndighed.

Politimesteren i Thisted Købstad m. v. den 25. Novbr. 1942.

E. B R I X

Efterlysning af »Voldtægtsforbryderen« i Thisted.

og udlovede en Dusør paa 10.000 Kr. for Paagribelse af Voldsmændene. Byen Thisted skulde betale en Bod paa 50.000 Kroner.

Hele Affæren Opspind.

Men det danske Politi tog straks Affære. Statsadvokaten for særlige Sager og Kriminalkommissær Himelstrup rejste til Thisted, og det lykkedes dem at

Amtslægen i Aalborg suspenderet fra Embedet.

1. December.

Amtslæge H. Bendix-Poulsen i Aalborg er paa Tyskernes Forlangende blevet suspenderet fra sit Embede. Aarsagen hertil er en Aarsberetning, hvori Amtslægen har paa-peget den stærke Stigning i Konssygdomme efter Besættelsen af Landet. Amtslægen beskyldes ogsaa for, at tyske saarede fra et strandet Skib paa Hals Barre ikke omgaaende kom under Lægebehandling.

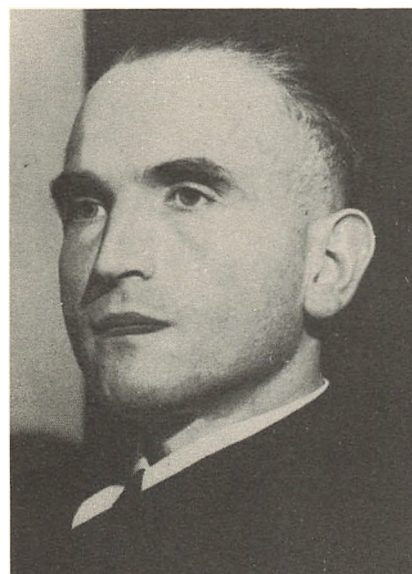
Amtslæge Bendix-Poulsen.

Hvem er værst – og hvem er Best?

»Lille Amalienborg« paa Osterbrogade, General v. Hannekens Residens.

Generalen og den befuldmægtigede strides om Magten i det besatte Land.

Den befuldmægtigede Dr. Werner Best.

De to nye tyske Magthavere, vi har faaet, den militære øverstkommanderende, General v. Hanneken, og den civile befuldmægtigede, Dr. Best, optræder uadalt yderst forskelligt. Dr. Best er høflig og smilende, aabenbart indstillet paa at ville vinde Forstaaelse. General v. Hanneken er en brutal, brovtende Militærttype, der betragter Landet som underkastet hans Befalinger. Fra første Færd er der tydelig Rivalisering mellem de to, der modarbejder hinanden efter bedste Evne. I stadig Kompetencestrid anklager de gensidig hinanden hos Rigsregeringen i Berlin.

Generalen kræver vort militære Udstyr.

Generalen har straks givet Ordre til, at alt dansk Militær skal rømme Jylland og tage Ophold paa Øerne. Desuden har han

uden videre gjort Fordring paa at faa udleveret den danske Hærs Materiel. Ved Forhandlinger med General Rolsted, og ved Dr. Bests Formidling, er det lykkedes at reducere Kravet til Udleveringen af det halve af vor militære Udrustning.

General v. Hanneken er saaledes ikke til at tage fejl af. Der er desuden næppe Tvivl om, at det er Dr. Best, der foreløbig har Overtaget. Med sin tilsyncladende Venlighed og »Forstaaelsespolitik« er Best den farligste af de to.

De to Herrer indretter sig komfortabelt.

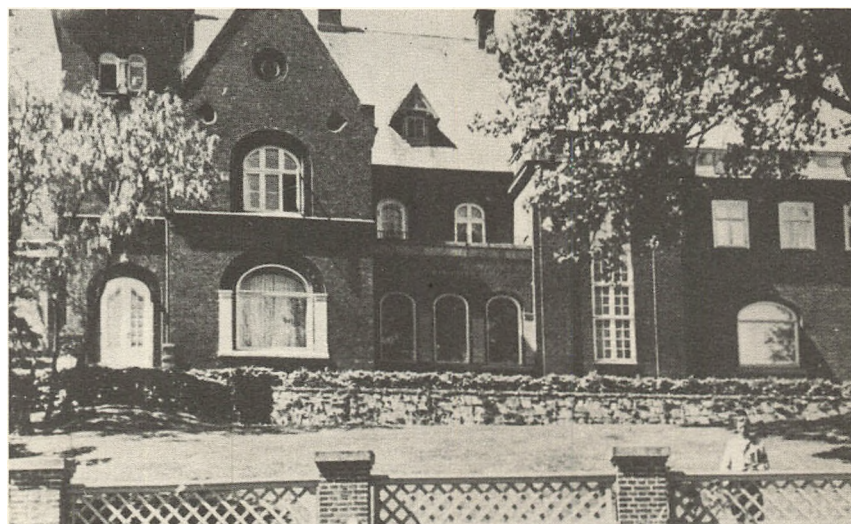
General v. Hanneken og Dr. Best har hver for sig gjort Fordring paa standsmæssige Boliger. Generalen ønsker saaledes ikke som de to tidligere tyske Generaler at bo paa Hôtel d'Angleterre.

men har udset sig Trælasthanler Simonssens Villa »Lille Amalienborg« paa Osterbrogade. Den danske Stat har maattet indvilge i at købe Palæet for en Million Kroner og indrette det til v. Hanneken, der har hejst Hagekorset over Bygningen og stillet tyske Vagter uden for sin private Bolig. Desuden har v. Hanneken krævet og faaet Nyboderskolen overladt til militært Hovedkvarter.

Dr. Best har kastet sine Øjne paa den store Villa »Rydhave« paa Strandvejen. Ogsaa den har Staten maattet købe og indrette efter den befuldmægtigedes Ønske. Men Dr. Best maa tillige have en Administrationsbygning, da Tyskerne ikke har Plads nok i Dagmarhus. Der er derfor projekteret Opførelsen af en stor Forretningsejendom ved Knippelsbro til Brug for Tyskerne. Bygningen skal paabegyndes, saa saare det lykkes at fremskaffe de fornødne Materialer.

Den militære oberstbefalende General v. Hanneken.

Den store Villa »Rydhave« paa Strandvejen, hvor Dr. Best har indrettet sig.

Tyskerne farer haardt frem —

Tre Faldskærmsfolk fanget.

Dramatisk Affære ved Høje Skodsborg.

4. December.

Tre danske Faldskærmsfolk er i Nat blevet fanget af det danske Politi i Konsulinde *Emmy Valentins* Lejlighed i Høje Skodsborg. Konsulinden, der i længere Tid har staaet i Forbindelse med den danske Generalstabs Efterretningssektion og herigennem har udført et stort og værdifuldt Spionagearbejde mod Tyskerne, skulde i nogle Dage huse Faldskærmsmanden, Styrmand *Max Johs. Mikkelsen*. Han var en af dem, der var kommet ned sammen med Rottbøll, men som nu efter Rottbølls Død i September maatte se at komme til Sverige og videre tilbage til England. En illegal Gruppe, der havde Forbindelse med Redaktør *Ole Kiilerich*, havde planlagt Flugten til Sverige, men paa Grund af Overforsigtighed trak det bestandig ud. Forleden, 1. December, meddelte *Mogens Hammer* (som paa ny er kommet hertil), at den nævnte Gruppe var blevet opløst, og *Kiilerich* gik saa i Gang med at faa Flugten realiseret.

Flugten opdages — Huset omringes.

Foruden *Mikkelsen* og dennes Kone skulde yderligere to andre Faldskærmsfolk med til Sverige, og i Aftes skulde det saa ske. Man gik efter Planen ned til Stranden ved Skodsborg for at tage en Robaad, der var lænket til nogle Pæle uden for en Fiskers Hus. Her blev de imidlertid overrasket af en Nattevagt, *Kiilerich* fik gemt sig i en Lyskasse, medens de andre løb lige i Armene paa Nattevagten, der fjernede sig — for at rapportere til Politiet, at han havde truffet nogle mistænkelige Personer. *Kiilerich* søgte tilbage til Konsulinde *Valentins* Lejlighed, og her indfandt de andre sig noget efter. Men de havde efterladt sig Fodspor i den nyfaldne Sne, Politiet omringede Huset, og de tre Faldskærmsfolk blev taget med.

Fru *Valentin* og *Kiilerich* slap ud gennem Politiafspærringen ved at han viste sit Pressekort og opgav en Historie om at have overnattet hos Fruen, som burde paaregne en vis Diskretion hos Politiet.

*

Gennem Vener af Modstandsfolkene inden for Politiet haabede man paa at faa de tre Faldskærmsfolk fri. Men Tyskerne har stedse blandet sig i Sagen og krævet dem udleveret. (De blev senere sendt til Tyskland. *Kiilerich* og Fru *Valentin* lykkedes det at komme til Sverige, hvorfra *Kiilerich* fortsatte til England).

Tyske Soldater plyndrer vore Butikker med General v. Hannekens Velsignelse. Her er en af dem, der har forsynet sig og er paa Vej hjem til Orlov i Tyskland med gode danske Varer — købt for vore Penge.

Tyskere som „faste Kunder.“

2. December.

Det er aller trukket op til en større Affære mellem General v. Hanneken og de danske Myndigheder. Generalen havde ved sin Tillæden givet Ordre til at ophæve den i sin Tid trufne Overenskomst, efter hvilken de tyske Soldater kun maatte købe, hvad der skønnedes at være til deres eget Brug. Nu skulde de danske handlende sælge, hvad Tyskerne forlangte, og nægtede de at udlevere Varerne, kunde Tyskerne simpelt hen lade de paa-gældende Butiksindehaverne arrestere. Generalen henholdt sig til, at Hitler i en Tale netop havde peget paa, at Soldaterne i de besatte Lande medbragte Varer herfra, naar de kom hjem til Tyskland paa Besog. Det har holdt haardt for at faa v. Hanneken til at tilbagekalde denne Ordre til Udplyndring, men han har dog til sidst maattet bøje sig. Handelsministeriet har i Dag maattet udsende et Cirkulære, hvorefter de tyske Soldater overalt skal betragtes som »faste Kunder«. Men fremtidig kan de altsaa kun købe til »personligt Brug«.

»Frit Danmark«-Folkene er i Dag blevet arresteret!

Prof. *Chievitz* og Biblioteksdirektør *Døssing m. fl.* hentet af Politiet og hensat i tysk Fængsel.

9. December.

Efter i nogen Tid at have indkredset Gruppen omkring »Frit Danmark« og fremskaffet Bevis for, at en Række kendte danske Mænd er nært tilknyttet denne illegale Virksomhed, har Tyskerne gjort Anmeldelse herom til Regeringen og forlangt dens Medvirken til at foretage Arrestationer af Prof. *Ole Chievitz*, Biblioteksdirektør *Th. Døssing* og Landsretssagfører *Prytz*. Desuden er Dr. med. *Fritz Neukirch*, Overretssagfører *Ernst Pedersen*, Odense, Direktør *A. C. Jensen* og Godsejer *Jarl, Strødam*, blevet arresteret sammen med en Del andre, men disse sidste er hurtigt blevet løsladt igen.

Prof. Fog undsluppet!

Professor *Mogens Fog* er det derimod ikke lykkedes Tyskerne at faa fat paa, da

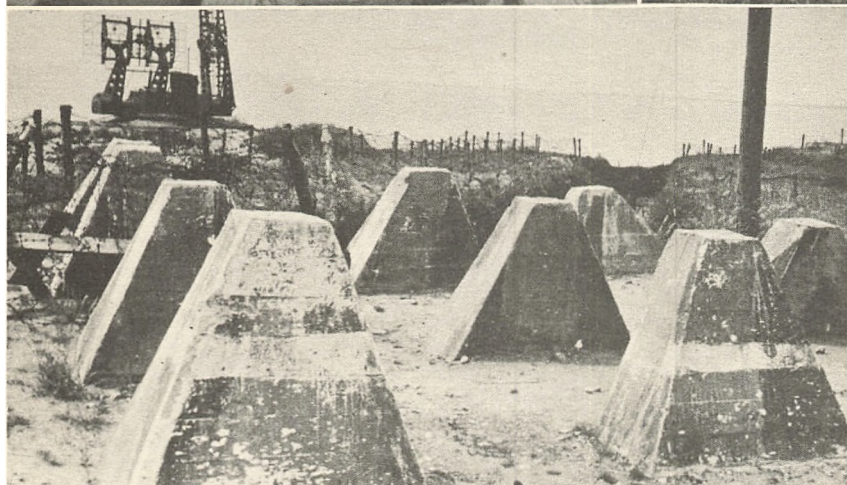
han for længst er gaaet »under Jorden«, ej heller Red. *Ole Kiilerich*, som straks efter Affæren ved Høje Skodsborg forleden har gjort sig usynlig.

Det udbredte illegale Blad »Frit Danmark« vil det heller ikke lykkes Tyskerne at faa standset, da der stadig er mange gode danske Folk, som er tilknyttet »Frit Danmark«, og som nok skal sørge for at fortsætte Bladets Virksomhed.

Forbitrelse over at gode danske Mænd kastes i tysk Fængsel.

Arrestationerne fandt Sted tidligt i Morges og har vakt uhyre Opsigt, da det drejer sig om saa kendte Folk som *Chievitz* og *Døssing*. Oprørende er det, at disse gode danske Mænd er blevet indsat i Vestre Fængsels tyske Afdeling, og at danske Myndigheder har været tvunget til at overgive dem i Tyskernes Hænder.

Slut paa Aaret -

General Hanneken sætter fuld Fart paa de tyske Befæstningsanlæg i Jylland. Herover ses til v. store Forsvarsværker ved Sedding, t. h. Afstandsmaaler paa Ildlederstationen ved Hanstedfortet, nederst Tankspærringer ved Vestkysten i Nærheden af Esbjerg.

Sprængstof stjæles fra Faxe Kalkbrud.

20. December.

For KOPA, de kommunistiske Partisaner, der gaar i Spidsen for Modstandsbevægelsen, er det stadig det store Spørgsmaal, hvordan de skal faa fat i Sprængstof til Sabotagen. I Aftes er det imidlertid lykkedes dem at gøre et Kup, idet man har hentet en større Portion Aerolit ved Faxe Kalkbrud. Det var dog nær gaaet galt. Alt var gaaet glat til at begynde med, da et Par af Sabotørerne for nogle Dage siden henvendte sig i Kalkbruddet og præsenterede sig som geologistuderende og Skolelærere, hvorefter de høfligt blev vist rundt og paa den Maade fik den bedste Lejlighed til at orientere sig. Kammeraterne blev saa kaldt til Faxe, og i Aftes fjernede de nok saa nemt 25 kg Aerolit fra et Redskabsrum paa Kalkbruddet, og med hver en Pakke af Sprængstoffet paa Bagagebænderne cyklede de mod København. Tyveriet var imidlertid blevet opdaget og Kystpolitiet alarmeret. Nord for Køge standsede nogle Betjente Sabotørerne,

men Politiet blev hurtigt afvæbnet af dem, og efter at have lukket Luften ud af Betjentenes Cykler fortsatte de mod Byen. Betjentene alarmerede derefter fra nærmeste Telefon en større Styrke, som snart fik fanget Sabotørerne. Fire af dem blev anholdt, men et Par Stykker slap fra Politiet og vendte velbeholdne hjem med 15 kg Aerolit.

Fremfor alt ikke dette!

Prof. Mogens Fog, der undslap ved Arrestationen af Frit Danmark-Folkene, har fra sit »underjordiske« Skjulested sendt et aabent Brev »Til mine Venner«, spredt i Tusindvis af den illegale Presse og læst over det ganske Land som en Maning til Sammenhold og Modstand. Prof. Fog omtaler bl. a. Prof. Chievitz' Arrestation og fremhæver, at Chievitz ikke er Kommunist: »Men han, og heldigvis mange andre Folk af forskellig politisk Anskuelse, har indset, at Fronten mod Nazismen maa være en Enhedsfront. En Samling af alle Kræfter, der siger: Ikke dette. Fremfor alt ikke dette! Og gør det i trug Forvisning om, at er først den nazistiske Fare nedkæmpet, saa kan vi andre frit drøfte de Former, hvorunder Landet skal styres i Fremtiden. Og lad mig sige det saa stærkt, jeg formaar: Jeg ønsker ikke, og jeg tror ikke, andre end Danske skal komme til at bestemme Landets Fremtidsskæbne — uden Hjælp af fremmede Vaaben.«

Tyskerne inviterer Pressen i Adlon.

16. December.

Lederen af det tyske Udenrigsministeriums Presseafdeling, Gesandt, Dr. Paul Schmidt, har under sit Ophold her, hvor han bl. a. har holdt Foredrag i Dansk-tysk Forening, haft Lejlighed til en Sammenkomst med de danske Chefredaktører ved en Middag i Davidsens Restaurant. Efter Middagen, hvor Dr. Schmidt havde til Hensigt at fremsætte sine Bemærkninger, maatte Gesandten imidlertid forlade Selskabet for at tage til Det kgl. Teater for at høre sidste Akt af Operaen »Bohème«, men han ønskede at træffe Pressens Repræsentanter bagefter i Natklubben »Adlon«, hvor der var reserveret et Bord for ham og hans Gæster. Dr. Schmidt tog til Det kgl. Teater. Da han senere indfandt sig i »Adlon«, fandt han Bordet tomt, ingen af Redaktørerne havde reflekteret paa Invitationen.

Gesandt, Dr. Paul Schmidt taler i Dansk-tysk Forening.

Det tredje Krigs-Nytaaer

Kongen i Radioen.

2. Januar.

Kongen holdt i Aftes atter en Nytaars-tale i Radioen og sagde bl. a.: »Jeg udtaler en dybtfølt Tak til alle, der med Blomster, Breve og Gaver glædede mig under min Sygdom, ligesom jeg ogsaa retter en Tak til Læger og Sygeplejersker, som i Opofrelse plejede mig under mit Sygeleje, og jeg haaber, at det ikke vil vare saa længe, før jeg har overvundet. Følgerne af mit Uheld og igen kan genoptage mit vanlige Liv. Jeg ønsker Velsignelse over alle Hjem og sender alle Landsmænd min hjerteligste Hilsen.«

Luftalarm over Landet.

9. Januar.

Sirenerne hylede i Aftes over hele Landet. Alarmen kom et Par Minutter over Kl. 21 og varede til Kl. 22,34. Over Hovedstaden saas ingen engelske Flyvere, men ved Aabenraa blev en engelsk Bombemaskine skudt ned, hvorved hele Besætningen paa fem Mand blev dræbt. Luftalarmen er den foreløbige Kulmination af den sidste Tids talrige kortvarige Alarmer.

I København udviste Folk i mangfoldige Tilfælde stor Ligegyldighed og Uforsigtighed. Talrige Københavnerne nægtede pure at gaa i Beskyttelsesrum, og Politiet maatte rundt om i Byen foretage ikke mindre end 25 Anholdelser.

Fru Nansens »Evighedsfilm«.

5. Januar.

Betty Nansen meddeler, at hun agter at optage en »Evighedsfilm« i sit Teater. Fru Nansen vil skabe en Film uden Rølliste, Firmamærke, Forfatter- eller Sceneinstruktørnavn, en Film, der kan staa gennem alle Tider. Den skal handle om Jesu Liv, og for at spare Penge indretter Betty Nansen, naar Sæsonen er forbi, sit Teater til Optagelsesatelier.

Prinsesse Caroline Mathilde med Prins Ingolf og den lille Prins Christian.

Intet Lys — tidligt i Seng.

9. Januar.

Fra og med i Dag er det forbudt at oplyse Butiks- og Udstillingsvinduer, og saa naar Butikkerne er aabne. Ligeledes forbydes Anvendelsen af Person-Elevatore i Forretningsejendomme. Udendørs og indendørs Reklamebelysning er stadig forbudt. Restriktionerne angaaende Lys i Lejligheder og paa Trappegange oprettholdes, men indskærpes strængt.

12. Januar.

Restriktionerne gaar nu ogsaa ud over Teatre, Biografer og alle Slags Forlystelser, som skal slutte Kl. 22. Restauranterne skal lukke Kl. 22,45, Selskabslokaler Kl. 24. Sidste Sporvogn og S-Tog kører Kl. 23,30.

Johs. V. Jensen fejres paa 70 Aars Dagen.

20. Januar.

Hyldet i Radio og Presse, i Bakkehuset og Studenterforeningen og ved Udsendelsen af et Festskrift fylder Danmarks

største nulevende Digter, Johannes V. Jensen, i Dag 70 Aar.

Fra hele Skandinavien er det strømnet ind med Hilsner, og kun Krigen forhindrer, at disse ogsaa er kommet fra England og U. S. A. og endnu fjernere Egne. Dansk Litteraturforening fejrede Digteren allerede i Gaar Aftes ved en ekstraordinær Sammenkomst i Bakkehuset. Foreningen holder ellers ikke Møder i Januar — for at spare paa Brændselet — saa man kan i dobbelt Forstand sige, at den har Ved til Fødselsdagens Hædersbaal. Kammas Stuer lugtede af Tørvereg — akkurat som Udflytterhusene paa Graabølle Heide.

Mindeskriftet, der er redigeret af cand. mag. Felix Nørgaard og Bibliotekar Aage Marcus, udsendes i Dag til 400 Enkelt personer og Institutioner, hvis Navne findes i Bogen. Det indledes med et lille Digt under en Tegning af Johs. Larsen:

Vi bringer den første Hilsen
til den, som blev Danmarks Tolk —
en Fortrop paa fire Hundred,
men fulgt af det hele Folk.

Blandt Bidragyderne er Hans Hartvig Seedorff Pedersen, Otto Gelsted, Johs. Brøndum-Nielsen, Hartvig Frisch, Johs. Larsen og Sikker Hansen.

Johs. V. Jensen fejres paa 70 Aars Dagen i Studenterforeningen — til højre den ledende Senior, Professor Lundsgaard.

Kongelig Daab.

16. Januar.

Prins Knuds og Prinsesse Caroline Mathildes lille Son blev i Dag døbt paa Amalienborg af kgl. Konfessionarius Neie nd a m. Den lille Dreng fik Navnene Christian Frederik Franz Knud Harald Carl Oluf Gustav Georg Erik. Daabshandlingen overværedes af Kongen og Dronningen og den kongelige Familie, og desuden var ogsaa Pastor Krohn, Lyngby, til Stele. Højtideligheden foregik i Residenspalæets store Havesal, hvor den gamle Døbefont og Daabsfadet, der er benyttet ved alle kongelige Daabshandlinger langt tilbage i Historien, var opstillet.

Den haarde Vinter.

4. Januar.

Store Dele af Landet havde i Gaar voldsomt Snefald, helt op til 24 mm Nedbør. Sneen voldte en Del Trafikvanskeligheder, og visse Steder blev Telefonforbindelsen og Elektricitetsforsyningen afbrudt.

9. Januar.

I Gaar forevedes Sabotage mod Nordbjerg & Wedells Baadeplads ved Skovshoved Havn. Det hele brændte.

★

Frits Clausen har været ude for et Biluheld; han har parkeret en Dame, som fik alvorlige Kæstelser. Tyskerne har henstillet til Pressen ikke at nævne Biluheldet, og da Bladene protesterede, blev det tilladt at fremkomme med en kort Meddelelse uden at man kom nærmere ind paa den danske »Forer's Kærlur.

Engelske Bomber mod B & W!

Sukkertabriken i Flammer. Kæmpebaalet kunde ses over hele Byen.

København bombet!

Det første Angreb paa Hovedstaden vækker Bestyrtelse – hvad bliver det næste?

27. Januar.

Kl. 17 i Eftermiddag er engelske Bombemaskiner fløjet ind over København. Bomber blev nedkastet af R. A. F. over Burmeister & Wains Skibsværft, der blev delvis ødelagt; men samtidig ramtes Sukkerfabrikken, som kom i Brand, og nogle for tidligt nedkastede Bomber voldte Ødelæggelser i Gunløgs-gade-Kvarteret, som maatte evakueres. 7 Mennesker dræbtes og ca. 70 blev kvæstet.

Bombardementet fandt Sted, netop som Tusinder af Mennesker var paa Vej til deres Hjem efter Dagens Arbejde. Bestyrtelsen var stor, nu følte det med ét, at det var dødelig Alvor, og Folk styrtede til Beskyttelsesrummene, medens Eksplosionerne drøned.

Man folte sig efterhaanden overbevist om, at Englænderne vilde skaane Kobenhavn. De mange Overflyvninger, der aldrig har haft Byen som Maal, og de mange Luftalarmer, hvorunder der kun skete ringe Skade fra Antiluftskylset, gjorde Folk trygge, saa de knap var at formaa til at søge Beskyttelse. Det er ogsaa senere blevet bekræftet, at Angrebet fra engelsk Side blev sat ind som en Demonstration, og bevist blev det, at den af Modstandsfolkene iværksatte Sabotage volder større materiel Skade og kræver færre Menneskeliv end Bombardementer fra Luften.

I alt otte engelske Maskiner fløj sydfra ind over København. Det skete i Tummørke lige ved 17-Tiden, og de kom saa overraskende, at Luftalarmsirenerne først hylede, da de første Bomber faldt. Hver Maskine kastede 4 Bomber; den første udløste sine for tidligt, og de faldt alle i Gunløgs-gade og Njals-gade. De følgende 8 Bomber ramte Sukkerfabrikken; fire af dem eksploderede straks og ødelagde Raffinaderiet, Syrelageret og to store Pakhuse. De næste Bomber faldt, som de skulde, hos B. & W., hvor den store Monteringshal med tre nye Dieselmotorer (til Tyskerne) blev knust; ogsaa Kedelhuset, Hærdetiet, Tegnestuen og Arkivet for Maaleinstrumenter led stor Skade. Resten af Bomberne faldt ved Christianskirken og i den store Lømmetørklædefabrik ved Knippelsbro, hvor tillige Krohns Bogtrykkeri har til Huse. Flere Bomber var tidsindstillede og eksploderede først senere. Nogle Bomber faldt i Havnen.

Lømmetørklædefabrikken i Knippelsbrogade blev fuldstændig raseret af Ilden.

Tidsindstillede Bomber – Beboerne evakueres

6000 Københavnerne husvilde.

27. Januar.

Da Afvarslingen endelig kom, var det blevet mørkt; men et mægtigt Flammebaal lyste ude over Christianshavn. Nu fik man at vide, hvad der var sket, og Tusinder af Københavnerne valfartede til Langgæbro. I Gunløsgade paa Islands Brygge, ved Christianskirken og i Nærheden af Knippelsbro samt paa B. & W.s Strandgadfabrik var der faldet ueksploderede, tidsindstillede Bomber. Myndighederne gav derefter Ordre til Evakuering af hele Kvarteret, der begrænses af Islands Brygge, Reykjavikgade, Isafjordsgade og Bergthorasgade. 6000 Mennesker maatte rømme deres Lejligheder. Afspærringen i dette og andre Distrikter forårsagede en omfattende Omlægning af Sporvognstrafiken, og hele Aftenen herskede der fuldstændigt Trafikkaos omkring de bomberamte Kvarterer.

Bomberne fjernes af dansk Militær.

28. Januar.

Rømningen af de truede Kvarterer er blevet tilendebragt i Løbet af Natten. Endnu ligger der 12 ueksploderede Bomber, deraf 7 i Havneløbet. Man er straks gaaet i Gang med at fjerne og uskadeliggøre Bomberne, og her har Sprængkommandoet fra det danske Militær udført et beundringsværdigt Arbejde. Med Fare for eget Liv har de uforfærdet løst den vanskelige Opgave. I et Tilfælde var det nær gaaet galt. Militæret og Falckfolk var i Færd med at fire en 250 kg tung Bombe ud gennem et Hul i Muren i et Hus i Gunløsgade, da den pludselig eksploderede, en Ildsojle stod i Vejret, Støv, Bjælker og Murværk susede gennem Luften, og da det atter blev muligt at orientere sig, manglede de tre øverste Etager af Bygningen. Det var et Mirakel, at de 6 Mand, der var beskæftiget her, slap fra det uden en Rift.

Ogsaa Christianskirken er beskadiget.

Blandt de Bygninger, der er blevet beskadiget ved Katastrofen, er Christianskirken.

Virkingen af en Bombe i Gunløsgade.

Lige bag ved den — kun et Par Meter borte — faldt en Bombe, som eksploderede i Nat og forårsagede stor Skade. Svære Dobbeldøre blev splintret, alle Ruderne knust; Billeder blev revet ned af Væggene og Fyldinger ud af Dørene. Loftet blev molesteret, og Stole og Bænkerader kastedes huller til bulter af Lufttrykets Voldsomhed. Ingen kom til Skade.

Tyskerne forsøger paa at udnytte Situationen.

28. Januar.

Tyskerne gør naturligvis alt for at udnytte det engelske Flyverangreb paa København. De spekulerer i den Panikstemning, som de formoder Københavnerne er grebet af ved dette første Bombardement af Hovedstaden. Men alle tager det ganske roligt, og selv om det dybt beklages, at der er gaaet Menneskeliv tabt, og man har sørgeligt Syn for, hvor store Ødelæggelser de engelske Bomber har forvoldt i Beboelseskvarteret ved Islands Brygge, er der ikke nogen fjendtlig Stemning mod Englænderne. Skønt Tyskerne har forbudt Aviserne at nævne Burmeister & Wain og paabudt dem at skrive, at »det var Sukkerfabrikkerne og Civilbefolkningen, de engelske Flyvere var ude efter«, er man dog fuldt klar over, at Angrebet netop gjaldt B. & W., som arbejder for Tyskerne.

Sandheden i den engelske Radio.

Tyskerne har udsendt en Kommentar, hvori det hedder:

»Den engelske Radiomeddelelse om Begivenhederne i Gaar er fuldstændig urigtig. Der er ingen militære Anlæg truffet, men derimod rantes en dansk Sukkerfabrik, der producerer Sukker til den danske Befolkning. De engelske Flyvere skød i Københavns Gader med dødbringende Vaaben.«

Angaaende det sidste er det oplyst, at det var Tyskerne, som bl. a. fra Dagmarhus skød med Maskingeværer ud over Raadhuspladsen.

Tysk Hykleri.

Det tyske Riges befuldmægtigede, Dr. Werner Best, har i et Telegram til Statsminister Erik Scavenius udtrykt sin Medfølelse i Anledning af Bombardementet, dette »meningsløse Angreb mod den aabne By København.«

Billedet er taget, da Bomben blev firet ned, umiddelbart før den eksploderede.

Politiets officielle Tal.

28. Januar.

Chefen for Statens civile Luftværn, Vicepolitichef Arthur Dahl, oplyser, at der siden krigens Udbrud er nedkastet 2105 Sprængbomber over Danmark, varierende i Størrelse fra 18 Kilo til 1800 Kilo. Af Brandbomber er der faldet 9756 i Størrelser fra 2 til 100 Kilo.

Disse Bomber har kostet 32 Mennesker Livet, har haardtsaaret 43 og letsaaret 130. Samtidig har de beskadiget fast Ejendom for mellem 10 og 12 Mill. Kr., hvortil kommer Løsoreskaden.

Under Bombardementet i Gaar faldt der 32 Sprængbomber af Vægtklassen 225 Kilo. Derimod er det umuligt at opgøre Antallet af Brandbomber helt nøjagtigt.

Den danske Sprængkommando under det livsfarlige Arbejde.

Stalingrad falder – Hitler er tavs

Tyskerne i Stalingrad har kapituleret!

Krigens mest afgørende Slag.

31. Januar.

Tyskerne i Stalingrad har kapituleret! Kun to ganske smaa adskilte tyske Grupper fortsætter endnu den haabløse Modstand mod Sovjet-Styrkerne, der for flere Dage siden helt omringede Byen og trængte frem i koncentriske Angreb. Generalfeltmarskal Paulus er sammen med hele sin Stab taget til Fange, efter at han mod Hitlers udtrykkelige Ordre havde hejst det hvide Flag og overgivet sig.

Samtidig er Kampene i Vestkavkasus taget til i Hefthighed, og Russerne trænger nu frem over en bred Front med stor Hast. Krigens afgørende Vendepunkt er naaet!

10 Aars Dagen for Hitlers Magtovertagelse.

Føreren selv er tavs, men Göring og Goebbels taler.

10 Aars Dagen i Gaar for National-socialismens Magtovertagelse er blevet højtideligholdt overalt i Tyskland, men Festen har faaet en dyster Baggrund med Stalingrads Kapitulation. Hitler er da ogsaa selv tavs, og Göring og Goebbels har i Stedet for maattet oplæse Førerens Proklama-

Statsminister Scavenius og Dr. Werner Best uden for Christiansborg, parat til at køre til Audiensen hos Kronprinsen paa Amalienborg.

Arrestationerne for illegal Virksomhed

Fortæst fra Side 1.

Myndigheder, tilstaaet at have deltaget i Drøftelser angaaende Bladet, Prytz tillige selv at have skrevet Artikler til dette.

Endvidere var i Sagen anholdt to andre Personer, der i Mellemtiden atter er blevet slaaet.

Eftersøgning af Professor Fog og Redaktør Kiilerich

Den iværksatte Undersøgelse har yderligere godtgjort, at Professor Mogens Fog og Redaktør Ole Kiilerich paa betydende Maade har deltaget i

„Frit Danmark“'s illegale Arbejde og i intim Forbindelse med Danmarks illegale kommunistiske Parti har fremmet „Frit Danmark“'s Formaal. Professor Mogens Fog og Redaktør Ole Kiilerich har ved at flygte unddraget sig Ansvar.

For Oplysninger, der kan føre til Paagribelsen af de to sidstnævnte Personer, udsættes en Belønning paa 5000 Kr. for hver. Meddelelse kan gives til Statsadvokaten for særlige Anliggender paa Politigaarden eller til nærmeste Politimyndighed.

Professor Mogens Ludolf Fog, født

Professor Mogens Fog og Redaktør Ole Kiilerich.

paa Frederiksberg den 9/6 1904, signaliseres saaledes:

Ca. 173 cm høj, slank, markeret Ansigt, sort Haar, iført graamelet Jakkesæt, sort Overfrakke, grønt, blød Hat, brune Handsker, svære brune Sko.

Redaktør Ole Gerhard Kiilerich Svendsen, født i København 10/6 1907, signaliseres saaledes:

175—176 cm høj, alm. Bygning, glat lyst Haar med Skilning, iført brunt, svært Tweed-Jakkesæt, blød Hat. København, den 1. Februar 1943.

Professor Fog og Redaktør Kiilerich efterlyses i danske Aviser.

tion til Hæren og Befolkningen. Hitler siger heri bl. a., at »ligeegyldigt hvad der end maatte komme, hverken Tid eller Vaaben vil kunne tvinge det tyske Folk i Knæ.«

Professor Fog og Red. Kiilerich efterlyses.

1. Februar.

Først i Dag meddeles det officielt, at Tyskerne i December har arresteret Prof. Chievitiz, Biblioteksdirektør Døssing og LRS. Rudolph Prytz som nogle af Hovedmændene i det illegale Blad »Frit Danmark«. Hidtil har de siddet i tysk Fængsel, men er nu overført til Vestre Fængsel. Derimod er Prof. Mogens Fog og Red. Ole Kiilerich stadig paa fri Fod, sporløst forsvundne trods Tyskernes energiske Eftersøgninger. De efterlyses nu i Pressen, der har maattet bringe deres Signalement som almindelige Forbrydere. — Samtidig er udsat en Belønning for Oplysninger, der fører til deres Paagribelse. Dvsøren er 5000 Kr. for hver.

Danske Strejker.

Danske Arbejdere forsøger efter bedste Evne at sabotere det Arbejde, de nødtvungent maa udføre for Tyskerne. Paa Skibsværfterne i Aalborg og Helsingør er Arbejdet blevet nedlagt med den Motivering, at Beskyttelsesrummene ikke er forsvarlige. Overalt har man maattet imødekomme Arbejdernes Krav, men Arbejdet er i hvert Fald blevet forsinket betydeligt.

Dr. Best hos Kronprinsen.

6. Febr.

Det tyske Riges befuldmægtigede, Dr. Werner Best, er i Eftermiddags blevet modtaget af Kronprinsen i Residenspa-læet paa Amalienborg i Overværelse af Stats- og Udenrigsminister Erik Scavenius. I næsten et halvt Aar har Dr. Best maattet vente paa denne Audiens, hvor han endelig fik Lejlighed til at overrække sine Akkreditiver. Men nu har Kronprinsen som Følge af Tyskernes Tryk ikke længer kunnet udskyde Audiensen, og den fandt derfor Sted i Dag under mere formelle end hjertelige Former.

Schalburg-Korpset.

Tyskerne og de danske Nazister har i Fællesskab oprettet et nyt Korps, der kaldes »Schalburg-Korpset« og hvis Opgave skal være at modarbejde den danske Frihedsbevægelse.

Aalborg-Profet spaar Verdens Undergang

Profetens Hovedkvarter i Aalborg, Tjørnevænget 21.

AALBORG

1000-AARS RIGET

ENKELT-BILLET

Kr. 3.50 3. Kl.

S S NOAHS ARK

Afg. 15. Marts 1943

Den kvindelige Kerub, der vogter Indgangen til Profetens Bolig.

Profeten Mikkelsen forudsiger Jordens Undergang og samler fanatisk Menighed.

Hans Tilhængere skal forinden afgaa med „Noahs Ark“ fra Aalborg og redde Livet.

25. Februar.

En ny Profet er opstaaet. Han hedder John Mikkelsen og er forhenværende Kommis. Han er kommet til Aalborg for at fortælle, at Jorden vil gaa under inden mange Dage. De, som imidlertid slutter sig til ham, skal gaa om Bord i Noahs Ark og sammen sejle til Tusindaarsriget. Mikkelsen er forhenværende Discipel i »Jehovas Vidner«, men brod ud og dannede sin egen Sekt »De sidste Israellitter«. De forkynder, at Verden vil forgaa den 10. Marts. Men hvis man vil boje sig i Støvet og kysse Profetens Fodder samt bede 263 Bonner, vil Verden først gaa under den 15. Marts.

Profetens Prædikener paa Grammofonplader.

Profeten virker ikke alene i Aalborg. Han har Disciple, der drager Landet over for at udbrede hans Budskab, og f. Eks. i Ringsted har flere Personer solgt, hvad de ejede, og er draget til Aalborg. Profetens Prædikener er nu indtalt paa Grammofonplader, og hans Disciple »spiller« dem for alle og enhver. Han siger bl. a. i disse: »Vi er ubetydelige, ringeagtede, haandede og bespottede, og i Spidsen for denne Israels Røst staar en Dreng, en Grønskolling (foruden mange andre gudløse Hjerters Benævnelser en overmoden Frugt). Men det skal I vide, at i Spidsen for denne Røst staar ikke nogen Dreng, men Guds levende og enbaarne Søn, hvis Tjener jeg af Guds Naade er blevet, i hvilken Tjeneste jeg giver det, Gud giver mig i Kristus.«

Solgt Hus og Hjem for at følge det nye Budskab.

Profeten faar større og større Tilslutning. En Mand i Hørsenggade har nylig solgt sit Hus for 18.000 Kr. og har forladt det hele med Kone og to Børn paa 5 og 7 Aar for at tilslutte sig Menigheden og overlade Profeten 12.000 Kr. til Driftskapital.

Profeten holdt en Overgang til hos en Pensionatsværtinde i Helgolandsgade; men paa Grund af ustandselige Forespørgsler efter »den sidste Israellitter« er han nu flygtet til Norresundby, hvor han har taget

Profeten Mikkelsen (til højre) ledsaget af en af sine trofaste Tilhængere.

Ophold hos en Familie, der er Medlemmer af Menigheden.

En 17-aarig Pige er blevet saa betaget af Talen om Noahs Ark, at hun flere Dage slakkede rundt i Havnen for at se efter Arken. Hun maatte bringes hjem af Falek, men hun lob bort igen. Til sidst svigtede hendes Nerver fuldstændig og hun maatte indlægges paa Kommunehospitalets Nerveafdeling.

»De sidste Israellitter« med Profeten i Spidsen venter nu kun paa, at Verden skal gaa under. Profeten indtager ikke Føde — den faar han fra Himlen. Det skal dog indskydes, at hans Tilhængere overøser ham med Gaver, hvoriblandt der findes ikke faa Naturalier.

Den gik ikke — og Jorden gik heller ikke under.

16. Marts.

Jorden gik ikke under i Gaar. Til Gengæld er Profeten Mikkelsen gaaet under Jorden.

Den tyske Presseattaché Dr. Meissner til Fronten.

Chefen for den tyske Presseensur i Danmark, Dr. Meissner, er faldet i Unaade hos sine egne. Han er blevet afskediget paa graat Papir og er blevet sendt som Officer til aktiv Tjeneste paa Ostfronten. At han officielt melder sig frivilligt, skal man ikke lade sig forvirre af. Sandheden er, at man i Berlin i de sidste Maaneder er blevet mere og mere utilfreds med den Maade, hvorpaa den danske Presse behandler Krigens Problemer, og Dr. Meissner har som Chef for den tyske Censur maattet tage Ansvaret. Han efterfølges af den Mand, der hidtil har været hans højre Haand, Jürgen Schröder, der ikke kan siges at være mere populær end Meissner blandt den danske Befolkning. Det ventes, at Censuren i Løbet af den nærmeste Tid vil blive skærpet betydeligt.

Men Verden holder, selv om den knager

I Aftes ophørte den tvungne Mørklægning af Sporvognene. Dette har bl. a. den Fordel, at Passagererne kan se, hvor de befinder sig, og Konduktøren kan forvise sig om, at alle er kommet med. Ogsaa for Fodgængerne er Nyordningen en glædelig Overraskelse, idet Sporvognene bliver lettere at se i Aftentimerne.

„Grevinden af Nørrebro“ med den muntre Fru Liva.

24. Februar.

I Gaar havde Nørrebros Teater Premiere paa en meget let og munter Komædie. „Grevinden af Nørrebro“. Den blev modtaget med stor Begejstring af det nørrebroske Publikum. Stykket er skrevet til Liva Weel, der gik paa med Humor, Friskhed og hele sit festlige Talent som en djærv Pensionatsværtinde og dennes Tvillingsøster. Ogsaa Else Marie afslørede et stort komisk Talent og præsterede det Kunststykke at lave en overordentlig morsom Parodi paa — — — sig selv.

Liva Weel i „Grevinden af Nørrebro“.

Total Mobilisering.

Tyskland kæmper for sin Eksistens.

18. Februar.

Paa Grund af den for Tyskerne saa haabløse Stilling paa hele Østfronten har den tyske Overkommando I Dag truffet Beslutning om en Totalmobilisering af hele det tyske Folk. Bunden skræbes, og Rigsminister Goebbels talte I Eftermiddag paa et Massemøde, hvor han udtalte, at Tyskland nu kæmper for sin Eksistens.

Tyskerne føler sig efterhaanden mindre og mindre trygge — her er en Fødevare-Transport under Vaabenbeskyttelse.

Danmarks »Særstilling«.

24. Februar.

Paa autoritativt Sted i den tyske Rigs-hovedstad udtales med Hensyn til Europas Mobilisering til den totale Krig, at Danmark indtager en Særstilling mellem de besatte Lande, og at dets Suverænitet ogsaa i dette Forhold vil forblive fuldstændig uantastet.

General Hanneken truer med at „slaa til“.

28. Februar.

Foranlediget af den sidste Tids mange Sabotager indkaldte General v. Hanneken i Gaar til et Pressemøde, hvor han skarpt misbilligede de stedfundne Handlinger. »Jeg venter af Regeringen og Politiet den skarpeste Forfølgelse af Gerningsmændene. Vær forvisset om, at den tyske Værnemagt ellers selv, naar den angribes som her, kan slaa haardt, og at den vil slaa haardt«. v. Hanneken beklagede sig over, at Pressen ikke hjalp med til at overbevise Befolkningen om, at Sabotagerne ikke gavner nogen som helst, heller ikke Amerika og England, og han sluttede med at sige: »Man maa nu gøre sig helt klart, at yderligere Forbitring af den tyske Værnemagt ved Sabotage og Angreb vil komme til at gaa ud over den danske Befolkning. Værnemagten vil slaa til, hvis Forholdene udvikler sig med yderligere Angreb paa den, som man altid slaar til, hvis nogen krænker en paa Gaden«.

Stadig flere Sabotager.

Større Sabotager i København: 1. Februar »Esplanaden«, Maskinfabrikkerne »Carltopp (7. og 25. Februar), »Atlas« (11. Februar) og Alfa. Ved Esbjerg og paa Fyn har der været flere Jernbanesabotager, ligeledes Sabotager paa Kystbanen ved Espergårde.

Sabotage-Vagter.

25. Februar.

Der er nu oprettet et Jernbanepoliti, som afpatruljerer Banestrækningerne, og Fabrikernes Sabotage-Politikorps er traaet i Funktion.

1943

Faldskærmsfolkene sætter ind —

Modstandskampen intensiveres og organiseres.

Marts.

Den danske Modstandsbevægelse er — bag om Ryggen paa Tyskerne — i Færd med at vokse op til en fast Organisation. Endnu arbejder Sabotagegrupperne over hele Landet uden samlet Plan, og hvor dygtigt Arbejde der end er blevet gjort af bl. a. de kommunistiske Pionerer, savnes ikke blot en Overledning, men Sabotørerne mangler ogsaa i høj Grad Instruktion, Vaaben og Sprængstof. Fra England, gennem Kontakten over Sverige, holdes Forbindelsen med de allierede, som først sendte Sneum, Hammer, Rottbøll og andre, bl. a. Radiotelegrafister, herover som Faldskærmsfolk. Men der er kun faa tilbage af dem, flere er blevet dræbt, andre er taget til Fange, og nogle har maattet flygte til Sverige.

Kaptajn Ole Geisler, ogsaa kaldet Ingeniør Axel Nielsen.

Faldskærmschefen, Major Flemming B. Muus.

Major Muus og Kaptajn Geisler i Spidsen for Organisations-Arbejdet.

Nedkastet over Nordsjælland og straks i Gang med Modtagelse og Sabotage.

Februar.

Nu i denne Maaned har Modstandsbevægelsen faaet en værdifuld Forøgelse i de to Danskere, Kaptajn i den engelske Hær *Flemming Muus* og Løjtn. *Geisler*, der er kommet hertil fra England som *Special Forces* særlige Udsendinge, med den Opgave at organisere Modstandsbevægelsen og Modtagelsen af Nedkastningerne.

Special Force's Folk.

Flemming Muus, som sprang ud med Faldskærm i Nordjylland — efter første Gang at maatte flyve tilbage til England, da Maskinen blev angrebet — er straks gaaet i Gang med at organisere den efterhaanden meget store, landsomspændende danske Modstandshær af Sabotører og sørge for Forsyningerne, der i stigende Antal nedkastes med Flyvere fra England. *Ole Geisler* er ligeledes kastet ned med Faldskærm i Begyndelsen af Maaned. *Geisler* opholdt sig i April 1940 i Kina, men brød straks op, kom til Canada, hvor han som Skandinav lod sig uddanne i Træningslejren »Lille Norge«. Herfra kom han til England og blev Faldskærmsmand for at kunne være med i Modstandskampen i Danmark.

Tredje Gang lykkedes det.

To Gange maatte *Geisler* flyve tilbage til England, da Maskinen blev angrebet over Danmark, men nu tredje Gang lykkedes det. Sammen med tre danske Kammerater sprang han ud en Aften og landede med Faldskærmen i Nærheden af Furesøen. En enlig Lystfisker var ved at lube Næse og Mund, da han saa Fald-

skærmen dale ned lige ved Siden af sig. *Geisler* og hans Kammerater fik Faldskærmen pakket sammen, gik til Holte og tog med S-Toget til København.

Geisler i Jylland.

Kontakt med Krofolkene i Hvidsten.

Kaptajn *Muus* dirigerede *Geisler* til Jylland for at organisere Modtagelserne dér, og »Ingeniør Axel Nielsen«, som er hans »nom de guerre«, er allerede i fuldt Sving. Bl. a. har *Geisler* faaet Kontakt med Kroejer *Marius Fiil* i Hvidsten-Kroen. Den 12. Marts kom *Geisler* til Kroen og fik snakket med Kromanden, og baade han og hele *Fiil*-Familien er nu hans bedste Medhjælpere i det farefulde Arbejde med at modtage og opbevare de Containers med Vaaben og Ammunition, som Englænderne kaster ned.

Den yngste Flyver.

29. Marts.

Den 23-aarige Flyverløjtnant *Jørgen Thalbitzer* er i Aftes sammen med en engelsk Officer flygtet i Kano over Øresund for at naa til England. *Thalbitzer* fik allerede som 18-aarig Certifikat som Flyver. Kort efter 9. April fik han under Paaskud af Forretningsrejse Tilladelse til at rejse til Tyrkiet. Herfra kom han over Kapstaden til London, hvor han indtraadte i Royal Air Force. I en Luftkamp over Tyskland blev han skudt ned og kom i tysk Fangelejr. Efter 5 Maaneders Forløb lykkedes det ham at flygte, og han naaede i god Behold til Danmark. Han vil nu tilbage til England for at kæmpe videre mod Danmarks Fjender.

(*Jørgen Thalbitzer* naaede aldrig over Sundet, men druknede. Antagelig er den lille Kano kæntrøt eller blevet paasejlet i Nattens Mørke.)

Den unge 23-aarige danske Flyver i R. A. F. *Jørgen Thalbitzer*.

I Rampens Lys – og et Lys der sluktes

Scenebillede fra »Dronningen gaar igen«. Fra venstre: Rasmus Christiansen, Illona Wieselmann og Bodil Ipsen.

To danske Premièrer.

3. Marts.

Folketeatret havde i Aftes Premièr paa Præsten i Vejlbys, Skuespil efter Blichers Novelle af Kaj Munk og Hans Brix. Det er jo tre celebre Forfattere, og Samarbejdet var resulteret i en ærlig Folkekomedie i gammel-dags Forstand. Der var stærkt Bifald, som særlig koncentrerede sig om Eyvind Johan Svendsen.

6. Marts.

Efter lange Forberedelser havde Det kgl. Teater i Aftes endelig Premièr paa Kjeld Abells Stykke »Dronningen gaar igen«. Stykket havde mange vittige og poetiske Enkelt-heder, men endte maaske lidt for filosofisk. Spillet var ypperligt. Bodil Ipsen glimrede som en Skuespillerinde, der iført sit Kostume som Hamlets Moder kommer ind paa en Kro, hvor hun mistænkes for et Mord.

Eyvind Johan Svendsen som Præsten i Vejlbys.

Dansk Teaters store Primadonna død.

Ved Betty Nansens Død

d. 15. Marts.

Betty Nansen naaede ikke at opleve det 50 Aars Jubilæum som Skuespillerinde, hun til Efteraaret havde glædet sig til at kunne fejre. Men ellers naaede hun at opleve mere end de fleste danske Scenekunstnere. Hendes Bane hører til de største og mest glansfulde i vor nyere Skuespilkunst. Hun var i en Aarrække den egentlige store Primadonna i københavnsk Teater; hun hentedes til Gæstespil ikke blot i de skandinaviske Hovedstæder, men ogsaa til Paris, hvor hun sammen med Henrik Bentzon spillede »Gengangere«. I det forløbne Efteraar fejrede hun sit 25 Aars Jubilæum som Direktrice for Betty Nansen-Teatret, vort hjemlige Théâtre Sarah Bernhardt — og fejredes efter Fortjeneste af sit trofaste Publikum ...

Knap 30 Aar gammel var Betty Nansen en Skuespillerinde, for hvem saa at sige alle Tidens Dramatikere skrev store og glimrende, om end ikke altid lige værdifulde Hovedroller, fejret og feteret som kun faa danske Skuespillerinder har været det. Som der er Skuespil i vor Guldalderlitteratur, der i Dag kun kan forstaaes, naar man husker, at de er skrevet direkte for Fru Heibergs særlige Evner, er der Skuespil i vor nye Dramatik, hvis kunstneriske Forklaring og Berettigelse er den, at det er Fru Nansens sceniske Væsen, de afspejler ...

Dansk Teater lider et smerteligt Tab ved Betty Nansens Død. Hun har betydet

meget baade ved sin Person og sin Kunst, ved sin Vilje og sin Intelligens. Hun har udfordret meget, men hun har ogsaa ydet meget. Der var over hendes Kamp i de sidste Aar noget tragisk-heroisk, som virkede bevægende — ogsaa paa dem, der ikke kunde billige, endsige beundre det flakkende, af og til desperate i hendes senere Dispositioner. Hun har som Skuespillerinde præsteret sceniske Ydelser i det store Format. Som Teaterdirektrice har hun beriget vort Repertoire med enkelte Forestillinger af skelsættende Betydning. Og hun formaaede at danne Mening om sin Kunst.

Hun var gennem hele sit Liv en kæmpende Kunstnerinde og dertil en Personlighed af større Maal end almindeligt i dansk Teater, der altid var rigt paa Talenter, men ikke paa Personligheder i denne store døde Skuespillerindes og Teaterdirektrices Format.

(Af Frederik Schybergs Kronik i »Politiken«)

Luftkampe over Landet.

16. Marts.

En engelsk Flyvemaskine er i Aftes blevet skudt ned af en tysk Jager fra Kastrup over Vandet ud for Stevns Klint. Maskinen sank straks. I Formiddags er Ligene af to engelske Piloter drevet i Land tillige med enkelte Dele af Maskinen.

En anden engelsk Maskine blev i Aftes skudt ned vest for Bornholm, og de Luftkampe, der fandt Sted over Danmark i Gaar, maa betegnes som nogle af de voldsomste under hele Krigen.

Betty Nansen som Moderen i »Hellige Flammer«.

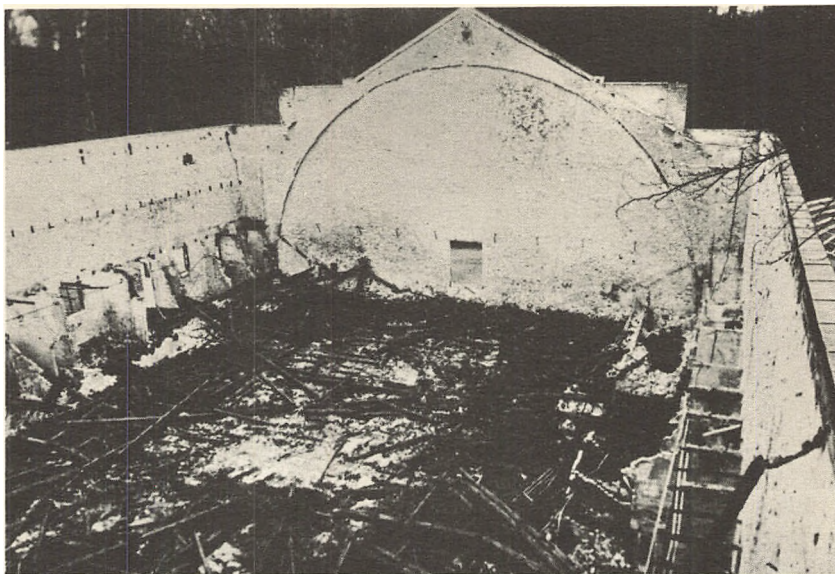
Bomber i Aarhus og Kolding

Bomber mod tyske Telefondamer i Kolding.

26. Februar.

Det begynder efterhaanden at gaa op for Folk, at Sabotagerne mod de Virksomheder, der arbejder for Tyskerne, er andet og mere end »Terror-Handlinger«. Navnlig efter Englændernes Luft-Angreb paa Burmeister & Wain forstaar man, at Sabotagerne skaaner os for Bombarde-menter, og at den tyske Fjende rammes uden at det koster dansk Blod.

Medens Stemningen saaledes er ved at vende sig til Gunst for Sabotørerne, kommer Meddelelsen om, at der er forøvet et Bombeattentat mod Højskolehjemmet i Graabrødrestræde i Kolding, hvor tyske Telefondamer har Kvarter. Ved Midnats-tid var en hjemmelavet Bombe anbragt uden for et af Vinduene, fire tyske Kvinder blev saaret. Der er dekretet Ud-gangsforbud i Kolding fra 18,30 til 6,30 og alle Forlystelser er lukkede. Mod-standsbevægelsen har intet at gøre med dette Attentat, som den tværtimod tager Afstand fra, da det ikke gælder noget krigsvigtigt Maal.

Tennishallen paa Aarhus Stadion efter vellykket Sabotage.

Spærretid i Aarhus efter store Sabotager.

28. Marts.

I Gaar satte Sabotørerne Ild paa en af Tyskernes Barakker i Aarhus. Tre tyske Soldater saaredes. Værnemagten er rasende. Det danske Politi har maattet ud-sætte en Dusør paa 20.000 Kroner for Anmeldelser, der kan føre til Paagribelse af Gerningsmændene, og der er indført Und-tagelsestilstand med tidlig Lukketid for Forlystelser.

23. Marts.

I Gaar eksploderede Bomber i Tennis-hallen paa Aarhus Stadion, der af Tyskerne var indrettet til Indkvartering. Alt var klappet og klart, selv Sengene stod opredt, da det hele ødelagdes af Branden, der fulgte Eksplosionerne. Nu er Værnemagten hvidglødende. Undtagelsestilstanden er skærpet. Forlystelser og Møder er forbudt, og der er Færdselsforbud paa Gaderne fra Kl. 19-6.

Nis Petersen død.

Af Gudmund Roger-Henrichsens Nekrolog i „Politiken“ over Forfatteren Nis Petersen, der afgik ved Døden den 9. Marts 1943.

Digteren Nis Petersen er død, 46 Aar gammel. Han havde fra sine tidligste Aar gjort op med alt, som smagte af borgerlig Tilværelse, han maatte vagabondere i Alverdens Riger for at lære Livet at kende i alle dets Former.

Der var Dybde i hans mærkelige Poesi, i »Nattens Pibere«, »En Drift Vers« og den sidste fra 1940 »Stykgods«. Af Romaner skrev han kun to, den, der slog hans Navn fast, »Sandalmagernes Gade«, og den, der viste, hvor højt han kunde naa i den episke Genre, »Spiltd Mælk« med Motiv fra den irske Borgerkrig ...

Og nu er denne store, rige Kunstner død. Seeren er blevet tavs. Vagabonden er holdt op med at strejfe om under

Nis Petersen.

Stjernerne. Danmark er blevet en arti-stisk Begavelse fattigere. — Tusinder af Læsere vil savne ham Landet over og nodes til at finde Trøst i de Værker, han har skænket os. Men det er i Sandhed ogsaa en rig Trøst.

Fem engelske Maskiner styrtet ned ved Esbjerg.

Under den store Indflyvning forleden Nat af engelsk-amerikanske Bombeflyve-maskiner blev der ved Esbjerg nedskudt 5 Maskiner. Paa nedenstaaende Billede ses en af disse i Ruiner ved Hjertinge-vejen i Esbjerg. Tusinder af Mennesker har i Paaskedagene været ude for at se Vragresterne.

Nedstyrtet engelsk Maskine ved Esbjerg.

Neger-Opera – og flere Sabotager

Skudt ned paa Gaden af en Frikorpsmand.

28. Marts.

I Nat ved 2-Tiden blev en Eks-pedient Axel Frederiksen fra Illum ud for Restaurant Botanique, paa Hj. af Nørrevold, standset af en Frikorpsmand, der bad om en Tændstik. Frederiksen havde imidlertid kun et Fyrtøj, og det svigtede nogle Gange, hvorover Frikorpsmanden blev meget opbragt og udbrød: »Det er dog en Helvedes Tid, det varer, se nu at faa lidt Fart paa, ellers skyder jeg.« Frederiksen svarede, at der var vel ingen Grund til at blive fræk. Men det var for meget for den sarte Frikorpsmand, som tog Revolveren og skød og ramte Frederiksen i Underlivet; han styrtede om og var død inden Ankomsten til Hospitalet. Den tapre Repræsentant for den ny Tids Orden fjernede sig med stor Hast.

Scenebillede fra Porgy og Bess paa det kgl. Teater.

Gershwins Neger-Opera „Porgy og Bess“ faar demonstrativ Sukces paa det kgl. Teater.

„Fædrelandet“ forsøger at faa nedlagt Forbud.

24. Marts.

»Paa Lørdag har vor Nationalscene Premiére paa den jodiske Negeropera »Porgy og Bess« med Urskovshyl og Mavedans som et ydmygt Skrabud for amerikansk »Kultur«, skriver »Fædrelandet« i Dag og kræver Opførelsen forbudt. Thorkil Barfod stempler Operaen som »en uhorrt Provokation, der omgaende burde resultere i, at Teatrets Chef uden Varsel fjernes fra den Post, hvor han allerede alt for længe har faaet Lov til at vise sin haabløse Uduelighed. Operaen betegnes som en fornærmelig Provokation mod Tyskland og en blodig Haan mod den danske Ungdom, der kæmper paa Ostfronten.

Straalende Sukces.

28. Marts.

Gershwins brillante Opera »Porgy og Bess« i Poul Kannenørffs Iscenesættelse havde i Aftes Premiére paa Det kongelige Teater. Det blev en oplagt Sukces, som dels skyldes Einar Nørbys og Else Brems' Indsats som Hovedpersonerne, Krøblingen og Helten Porgy og den depraverede Negerets Bess, dels den Omstændighed, at Stykket af Publikum demonstrativt opfattedes som en Protest mod de nazistiske Provokationer.

»Fra først til sidst blev »Porgy og Bess« fulgt med vaagen og lydhør Interesse. Stilheden røbede Betagelsen, det Gang paa Gang spontant frembrydende Bifald røbede Begejstringen, der til sidst kulminerede efter Tæppets Fald. Folk blev staaende og klappede minutlangt. »Porgy og Bess« blev fastslaaet som en Sukces i det helt store Format. (Axel Kjerulf i »Politiken«).

Teaterchef Hegermann-Lindencrone lykønsker Poul Reumert paa 60 Aars Dagen under Opførelsen af »Bygmester Solness«.

Reumert fylder 60.

27. Marts.

Blomster, Telegrammer og Breve strømmede i Gaar fra Morgenstunden ind til Poul Reumert, der paa sin 60-Aarsdag fejredes og hjledes som sjældent nogen er blevet det. Det kongelige Teater og Statsradiofonien havde særlige Reumert-Udsendelser, og Fodsejaren laurbærkransedes i Studenterforeningen. En Kres af Venner skænkede en Marmorbuste af Poul Reumert, der skal opstilles paa Det kgl. Teater. Efter en festlig Reception i Hjemmet kortte Reumert til Eresfrokost paa Skudebanen, der blev givet af Asa-Film.

„Søridderen“ sejler Faldskærmsfolk til Sverige.

Marts.

Tyskerne har det besværligt. Der laves uaf-ladelig Numbre med dem. Fortøden sneg 7 Personer sig om Bord i Minestrygeren »Søridderen«, der laa i Korsør Havn. Da Skibet var i rum So, dukkede de op og tvang Skibets Besætning (thvoraf tre Personer var impliceret i Sagen) til at sætte Kursen mod Sverige. Ved Kullen gik de 7 Mand og de tre, der havde hjulpet dem om Bord i en Baad og sejlede ind til den svenske Kyst. Søridderen sejlede tilbage til dansk Farvand. Det viste sig, at 5 af Flytningene var Faldskærmsagenter, som skulde tilbage til England, en ellers god Bid for Tyskerne. Man forsøgte at jaa dem udleveret, men Sverige nægtede det.

Horsør-Lejren faar ny Fængsels-Inspektør.

Marts.

Lederen af Horsør-Lejren, hvor Kommunisterne sidder interneret, Fængselsinspektør Bentzen optræder — paastaar de Internerede — unødigt strengt og behandler dem, som var de Forbrydere og ikke politiske Fanger. Det er nu lykkedes at faa Bentzen erstattet af Fængselsinspektør Cai Jensen fra Nyborg.

„Hvor faar I paa Tæven.“

Imellem alt det alvorlige kan smaa mindre Episoder forekomme som denne:

»En lidt bedugget Fyr, der i sin Rus ser alt i et straalende lyst Skær, kommer vakkende ned over Trianglen, da han faar Oje paa et Par tyske Soldater, der stive og strunke staa ved Stoppestedet. Han gaar hen til dem, omfavner dem kærligt og siger med et saligt Grin: Gøj, hvor faar I paa Tæven for Tiden. Tyskerne, der ikke kan forstaa, hvad han siger, men bliver meget rorte over denne Hjertevarme, som de ellers ikke er forvænt med fra Danskeres Side, nikker begejstrede og siger: Ja, ja, ja!

1943

Rigsdagsvalg – Folkestyrets Sejr

Vore Politikere har hele Tiden maattet tage Besættelsens Vilkaar og saaledes ogsaa i Spørgsmaalet om et Rigsdagsvalg været nødt til at afvente Tyskernes »Tilladelse«. Rigsdagsmandaterne udløber jo 3. April og maa efter vor Forfatning — som Tyskerne officielt har lovet ikke at antaste — fornyes inden denne Tid. Dr. Best har erklæret sig indforstaaet hermed, men Berlin har maattet spørges. Svaret er kommet, og Tilladelsen til at afholde Valg er givet. Medvirkende til denne Imødekommenhed er det utvivlsomt, at Dr. Best paa Forhaand har droppet Frits Clausen og hans danske Nationalsocialister, der kun vil kunne tabe ved et Valg. Frits Clausen-Folkenes bedste tyske Støtte, Presseattachéen Dr. Meissner er desuden væk — sendt til Fronten. M. H. 1. det danske Mindretal i Sønderjylland er det prekære Spørgsmaal ordnet saaledes, at Partiet, som véd, hvad det kan vente sig, har indvilget i ikke at deltage i Valget, men til Gengæld for Rigsdagsrepræsentanten faar Mindretallet oprettet et Kontor under Statsministeriet.

Valget er udskrevet til d. 23. Marts.

Vælgerne møder op paa Valgstedet for at afgive deres Stemmer.

Valget blev en storslaaet Bekræftelse paa det nationale Sammenhold.

Valget i Gaar blev det store Valg, som Folkestyrets Venner havde haabet, og det blev en enestaaende Bekræftelse paa det nationale Samarbejde. Den danske Vælgerbefolkning tilkendegav med overbevisende Styrke, at den ønsker Sammenholdet paa Rigsdagen fortsat til Gavn for Land og Folk, og for Splittelsesparterne har Valget været en dyb Skuffelse.

24. Marts.

mer og 31 Mandater (plus 5); Venstre 371.016 Stemmer og 28 Mandater (minus to); Retsforbundet 31.289 Stemmer og 2 Mandater (minus en); Bondepartiet 24.570 Stemmer og 2 Mandater (minus 2); Nationalsocialisterne 43.455 Stemmer og de hidtidige tre Mandater; og Dansk Samling 43.057 Stemmer og 3 Mandater (plus tre). I Modstrid med Grundloven havde Kommunisterne ikke faaet Lov af Tyskerne til at opstille Kandidater og mistede derfor deres tre Mandater.

Fiskerkonen ved Gl. Strand har gjort sin Pligt — paa Brystet har hun Dansk Ungdoms-samvirkens Mærke: Har stemt!

Knusende Nazist-Nederlag og Sejr for Folkestyret.

Samlingspartiernes Stemmetal voksede med 362.000 Stemmer fra 1.536.216 til 1.898.416. Splittelsen og Modstanderne, deriblandt Frits Clausens Nazistparti, repræsenterer kun 110.000 Stemmer. Samarbejdspartiernes Mandattal steg ved Valget i Gaar fra 136 til 140.

Overvældende Valgdeltagelse: ca. 90 pCt.

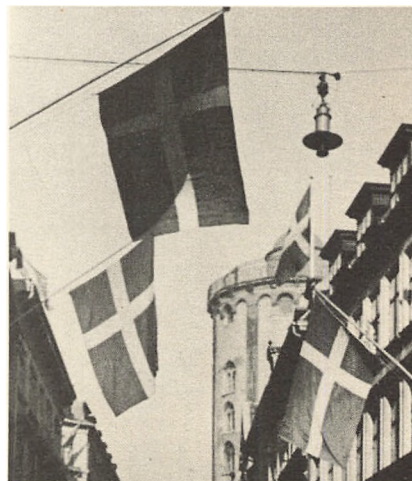
Valgdeltagelsen var saa stor, at man aldrig tidligere har set Mage til den. Fra en Række Kommuner meldes der om en Valgdeltagelse paa over 90, og i København var der en Gennemsnitsdeltagelse paa 93 % mod 82 % ved sidste Valg.

Stemme-Fordelingen.

Socialdemokratiet fik 891.533 Stemmer og 66 Mandater (plus fire); Det radikale Venstre 175.027 Stemmer og 13 Mandater (minus en); De Konservative 427.012 Stem-

Landstingsvalget.

Samtidig fandt der ogsaa Valg til Landstinget Sted paa Sjælland (bortset fra København), paa Bornholm og i det midterste og sydlige Jylland, indbefattet Sønderjylland. Ogsaa for dette Valgs Vedkommende blev det en storslaaet Demonstration for Demokratiet.

Flagene er hejst paa Valgdagen.

Stadig Stigning i Sabotagerne

Er Nazisten Ejnar Jørgensen Dansker eller Tysker?

Et af Nazisternes Mandater er tilfaldet Købmand Ejnar Jørgensen i Gimlinge. Nu er der imidlertid det uheldige, at samme Købmand var blevet idømt 3 Mdrs. Fængsel for Overtrædelse af Politivedtægten. Købmanden prøvede paa at slippe uden om ved at lade sig indrullere i Waffen SS, hvorefter Tyskerne paastod, at han ikke længer horte under dansk Retsvæsen. Udmærket, sagde man fra dansk Side, men saa kan han heller ikke blive Medlem af Folketinget, en Mand, der staar uden for Loven, kan ikke have Sæde i den lovgivende Forsamling. Resultatet blev, at Jørgensen blev udmeldt af SS, men da han i Forvejen havde appelleret sin Sag til Landsretten, har Folketinget maattet finde sig i at tage imod ham, i hvert Fald for nogen Tid.

Færdig med Frits Clausen.

For Frits Clausen og hans National-socialister blev Valget et katastrofalt Nederlag, de maa fortsat nøjes med det ringe Antal Mandater — tre — som de hidtil har haft. Mindre end 2 % af Danmarks samlede Vælgerbefolkning stemte for Frits Clausen.

Frk. Nordentoft fængslet for illegal Virksomhed.

29. Marts.
Den 39-aarige Lærerinde Inger Merete Nordentoft, der er Formand for »Københavns Kommunelærerindeforening«, er blevet idømt fem Maaneders Fængsel for at have huset en eftersøgt Kommunist i sin Lejlighed, fra hvilken han drev illegal Virksomhed.

Sabotage-Brand paa Helsingør Skibsværft.

Alvorlige Sabotager mod Virksomheder, der arbejder for Tyskerne.

Der gaar ikke en Nat, hvor Sabotørerne ikke er ude paa deres farlige Arbejde. Det er ikke længer forholdsvis ligegyldige Chikanerier over for Værnemagten, men bevidste Handlinger mod de Virksomheder, der arbejder for Tyskerne. I stadig højere Grad breder Forstaaelsen sig over for disse Sabotager, og i den store Befolkning er der stigende Sympati for den danske Ungdom, der med Livet som Indsats kæmper deres underjordiske Kamp mod Fjenden.

22. Marts blev der saboteret hos Skræderfirmaet Grauballe i Pilealléen. Aftenen efter gik det bl. a. ud over »Fehr & Co.« og Valby Maskinfabrik paa Hj. af Gl. Køgevej og Vigerslev Allé — det sidste Sted afvæbnedes Sabotagevagterne, hvorefter Bomberne blev anbragt, og der skete stor Skade ved Eksplosionen. 9. April saboteredes Helsingør Skibsværft.

Tyskerne fremtvinger Sabotage-Protest.

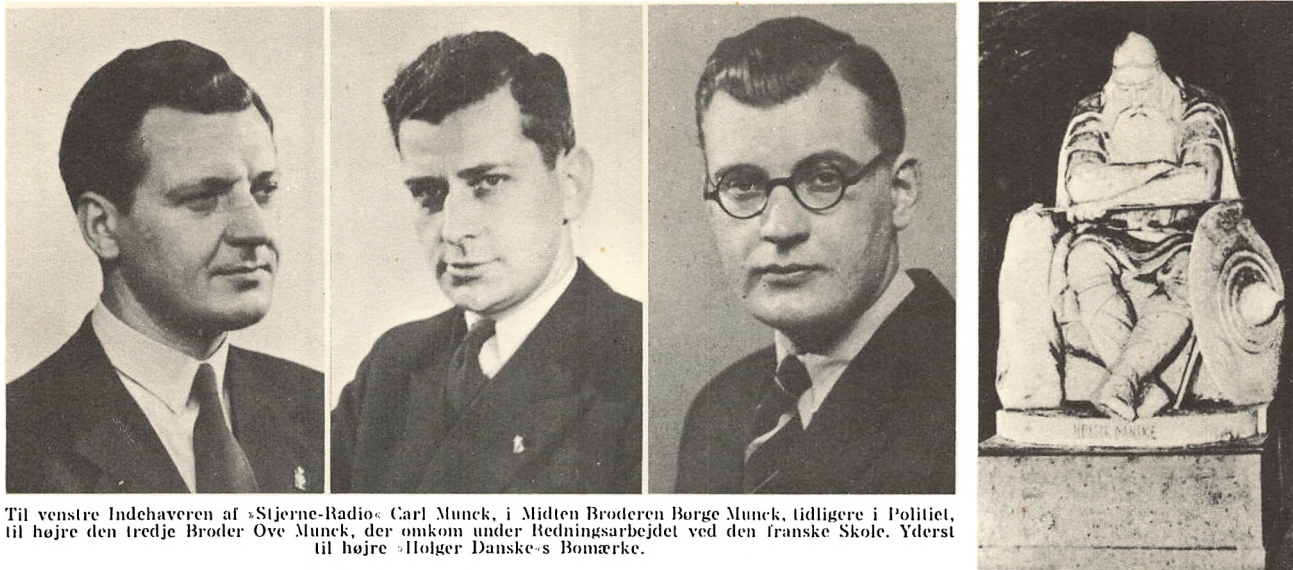
4. April.

Efter adskillige Skærmydsler paa Rigsdagen, hvor dog nogle af Politikerne efterhaanden har faaet Forstaaelse af Modstandskampen, har Nimands-Udvalget under tysk Pres set sig nødsaget til at udsende en Advarsel mod det stigende Antal alvorlige Sabotager over hele Landet. Der rettes derfor »en indtrængende Appel til den danske Befolkning om at forstaa Situationens dybe Alvor«, og det siges lige ud, at »fortsættes disse Sabotagehandling, og lykkes det ikke de danske Myndigheder at bringe disse lovstridige Handlinger til Standsning, kan alt, hvad vi i disse Aar har fastholdt og bevaret, komme i den alvorligste Fare«.

Saadan saa der ud i Grauballes Skræderværksted i Pilealléen efter Sabotørernes Besøg. Det var tyske Uniformer, der tilvirkedes her — men det er man nok færdig med foreløbig.

Holger Danske vaagner -

Til venstre Indehaveren af »Stjerne-Radio« Carl Munck, i Midten Broderen Borge Munck, tidligere i Politiet, til højre den tredje Broder Ove Munck, der omkom under Redningsarbejdet ved den franske Skole. Yderst til højre »Holger Danske«s Bømærke.

I „Stjerne-Radio“ i Istedgade startes Sabotage-Organisationen „Holger Danske“.

Brødrene Muncks og Tom Søndergaards Indsats for et virksomt Modstandsarbejde.

April.
Der ligger i Istedgade 31 en Radioforretning, der hedder »Stjerne-Radio«. Dens Indehaver er Carl Munck. Det er ikke nogen helt almindelig Forretning, og den er godt nok kendt i Kvarteret, her er altid fuldt af Folk uden for dens Vinduer, for der er baade noget at se paa og noget at more sig over. Der er bl. a. nogle store Landkort over de forskellige Krigsskuepladser, og paa disse Kort er »Stillingerne« markeret med Miniatur-Flyvemaski-

ner, de allierede i fin Stand, de tyske mærkværdigt nok temmelig havarerede. Men det er ikke alene det, her er ogsaa noget at høre paa. Paa Slaget 12,15 hver Dag drøner B. B. C.'s danske Udsendelser fra London gennem Højttaleren ud over Gaden, saa er der stort Opløb uden for Stjerne-Radio af Folk, der hører paa Nyhederne.

Carl Munck har naturligvis i den Anledning haft en Bunke Vrovl med Politiet, som efter Tyskernes Opfordring har maat-

tet gribe ind. Men Sagen er blevet klaret, og saa har Stjerne-Radio bare fundet paa noget nyt. Det er saaledes sket Gang paa Gang, at man inde i Radioforretningen har skyndt sig med at sætte »Tipperary« paa Grammofonen, naar en tysk Soldaterkolonne marcherer gennem Istedgade, med det Resultat, at »de grønne«, naar de passerer Stjerne-Radio, maa marchere i Takt til de engelske Toner.

Munck-Gruppen tager fat paa Sabotagen.

Bag denne sorgløse Munterhed, der faar Istedgade til at juble, naar det lykkes at drille Tyskerne, foregaar der imidlertid nok saa alvorlige Ting inde i Radioforretningen. Indehaveren Carl Munck og hans to Brødre Borge Munck, der er ansat i Politiet, og Ove Munck har i længere Tid sammen med Carl Muncks Forretningsfører Josef Søndergaard været med i illegalt Arbejde. Det begyndte med at Ove Munck fik Forbindelse med Folkene fra »De frie Danske«, og saa paatog man sig i Stjerne-Radioens Baglokaler at duplikere og distribuere et Oplag af det illegale Blad. Man fandt dog snart, at der maatte skrappere Midler til for at bekæmpe Tyskerne, og i al Hemmelighed dannedes saa en Sabotage-Gruppe. Den blev i Begyndelsen kaldt for »Munck-Gruppen«, da det var de to Brødre Munck, der var Sjælen i Foretagendet, men efterhaanden som der kom flere til, drøftedes det at give Organisationen et regulært Navn.

»Niels Ebbesen« eller »Holger Danske«.

Man vaklede mellem »Niels Ebbesen« og »Holger Danske«, men valgte saa det sidste, der senere skulde blive berømt over det ganske Land. Her i Stjerne-Radio's Baglokale startede Munk'erne og Søndergaard »Holger Danske«. Man tog Billedet af Statuen i Kronborgs Hvælvinger som Bømærke, og det tør nok siges, at man ikke kom til at gøre den gamle Kæmpe Holger Danskes Navn til Skamme.

»Stjerne-Radio« i Istedgade 31. Opløb uden for Forretningen, der lader B. B. C.'s danske Udsendelser drøne ud over Gaden. »Stjerne-Radio« blev to Gange raseret af Tyskermedhjælpernes Bomber.

- Stjerne-Radio i Istedgade

Til venstre Mogens Jarset, i Midten Max Bæklund og Tom Søndergaard, til højre Poul Moesgaard.

Mændene bag »Holger Danske«.

Vi har nævnt Brødrene Munck og Forretningsfører *Josef Søndergaard* som de oprindelige Ophavsmænd til »Holger Danske«. Men der mødte flere i det lille Baglokale til Stjerne-Radio, og snart udvidedes Gruppen. Den 37-aarige *Josef Søndergaard*, hvis Dæknavn er »Tom«, er Førstemanden i de fleste af disse Sabotager, der foreløbig dog foretages i mindre Omfang, væsentlig hemmet af Mangel paa Sprængstof og ogsaa af nogen Usikkerhed i Brugen af det Trotyl, som det nu og da lykkedes dem at faa fat paa. Men Brødrene Munck har faaet god Hjælp af Bopamanden, den 24-aarige *Knud Børge Jensen*, kaldet »Sprængschmidt«, som ikke bærer sit Navn forgæves. Blandt de mest uforfærdede og virksomme Medlemmer af Gruppen er *Mogens Jarset* (kaldet »Bob«), der allerede har en Mængde storartede Bedrifter at opvise, men de er iøvrigt Venner og Kammerater alle for én, *Poul Moesgaard* (kaldet »Evald«), *Max Bæklund*, *Globetrotter-Forfatteren Jack Bøg* og endnu flere, der efterhaanden kommer til og slutter sig sammen om at gøre det første vanskelige og farefulde Sabotage-Arbejde. Desuden har de nær Tilknytning til Overbetjent *O. Bertelsen* i Kriminalpolitiet, som med sine særlige Forbindelser er en stor Støtte for Gruppen, ligeledes faar de virksom Hjælp af Kaptajn *Søby* fra Hærens Depoter.

Den største Sabotør-Gruppe.

En Dag finder ogsaa en ung Mand, der hedder *Jørgen Schmidt*, ind til Brødrene Munck i »Stjerne-Radio«, og det varer ikke længe førend han er med i den fortrolige Kreds i Baglokalet. *Jørgen Schmidt* er Mekaniker ved Citroën-Fabrikerne, deraf hans Dæknavn »Citronen«, der skulde blive et af de mest kendte og højagtede inden for »Holger Danske«.

Fra en ringe Begyndelse, hvor disse en-

kelt danske Mænd i deres brændende Frihedstrang og uforsonlige Had til de tyske Undertrykkere besluttede at bekæmpe Tyrannerne, voksede »Holger Danske« op til at blive en meget stor og

omfattende Sabotage-Organisation, som ved Befrielsen kunde se tilbage paa en Række stolte Bedrifter — og samtidig mindes Tabet af en lang Række gode Kammerater.

»Livet er jo dejligt« i Riddersalen.

5. Maj.
Det lille Avantgarde-Teater i Riddersalen havde i Gaar Premiere paa et højt usædvanligt Skuespil af den amerikanske Forfatter

William Saroyan: »Livet er jo dejligt«. Det er ikke det store Drama, »Handling« i almindelig dramatisk Forstand er der ikke meget af, men i Lobet af det Par Timer, Stykket spiller, oplever man

Scenebillede fra »Livet er jo dejligt«:
Lis Smed, i Midten Jørn Jeppesen, til højre Erling Schroeder

en Række Menneskeskæbner paa en Bar, man lader Livet strømme forbi sig, fuldt af herligt Nonsens, rorende Smaalræk og Glimt af dyb Visdom. Menneskene viser sig som de er, smaalige og egoistiske, storsnudele og medfølede, alt en broget Blanding, der skiftevis frastøder og tiltrækker. Hovedpersonen *Joe* siger: »Det er Synd for Menneskene, for paa Bunden er de alle gode. Deres Madstræv er pinligt, men de har det skønne irrationelle i sig,« det, der gør, trods alt, at »Livet er jo dejligt«. Stykket virkede stærkt betagende i en upperlig Udførelse med *Erling Schroeder* i Hovedrollen som *Joe*, og med *Tiemroth*, *Lis Smed*, *Jørn Jeppesen* og *Vagn Kramer* i andre væsentlige Roller. (Stykket blev en langt-rækkende Succes og opnåede over 500 Optørelser).

1943

De ringer og kalder -

Fra Sabotørernes underjordiske Virksomhed: Øverst til venstre: Primitiv »Bomber«, til højre: »De Frie Danske« duplikeres i Baglokalet, i Midten til venstre, Bladets underjordiske Ekspedition, derunder: Sabotører i Færd med at fabrikere hjemmelavede Bomber, til højre: en tidsindstillet Bombe.

– vi kommer og knalder!

Til venstre: Knuste Ruder hos »Super Service«, til højre: Trinitatis Bogtrykkeri, som Sabotørerne har ødelagt, da »Kamptegnet« trykkes her.

Lukketiden udsat til Midnat. *En Bølge af Sabotager over Landet.*

4. April.
Handelsminister Halvdan Henriksen har i Dag truffet Bestemmelse om, at Byens Aftenliv fra og med den 1. Maj atter skal forlænges. Restauranter og andre Forlystelsesetablissementer som Biografer og Theatre faar Lov til at holde aabne til Midnat. Den forlængede Lukketid gælder indtil videre hele Sommeren indtil d. 1. September, og det er det glædeligste Budskab, danske Byboere har faaet i lange Tider.

Klage over Pressen.

13. April.
Den tyske Presseattaché Schröder har henvendt sig i Udenrigsministeriet for paa Dr. Rests Vegne at beklage sig over Pressens Behandling af det tyske Nederlag i Tunis. Telegrammet blev behandlet paa en Maade, der manglede Hjertelighed, dersom den ikke viste ligefrem stødigt Skadefryd.

6. April.
Sabotørerne er nu i fuldt Sving — og de gaar paa med Humør. Paa et Plankværk saas forleden malet følgende:

*De ringer og kalder,
vi kommer og knalder.*

Af de Hundreder af Sabotager nævnes her kun nogle enkelte:

Søndag Aften fandt en Række Sabotagehandlinger Sted i Hillerød: Fire Revolvermænd overfaldt Vagten paa Skævinge Hørsælteri og satte Ild til Laderne. Yderligere blev der forøvet Sabotage mod Vaskeriet, Frederiksværksgade 10, paa Garveekstraktfabriken og paa Gummihjulsfabriken. Sidstnævnte blev saa ødelagt, at alt Arbejde er standset.

7. April.
Hartmanns Maskinfabrik i København: En kraftig Bombe eksploderede paa Taget over den Bygning, hvor den vigtige Transformator var anbragt, og der blev anrettet saa stor Skade, at Fabrikken er uanvendelig for lang Tid.

9. April.
Sabotage forøvedes i Aftes mod L. C. Jørgensens Maskinfabrik i Ryesgade, Bilyværkstedet »Super-Service« paa Blegdamsvej og Maskinfabriken Petersen & Vraae A/S i Heimdalsgade.

10. April.
En tidsindstillet Aerolithbombe sprang i Gaar Morges paa Godsbanelinjen ved Svane møllebroen. Et stort Stykke af Skinnerne blev bortsprængt. Masser af Ruder knustes i Omegnen.

11. April.
I Aftes ved 20,30-Tiden skete der paa Ringsted Jernstøberi og Maskinfabrik, der arbejder for Tyskerne, en Eksplosion, der ødelagde Blæseværket til en af Støberiets store Smelteovne. Skaden er meget betydelig.

17. April.
Trinitatis Bogtrykkeriet er i Gaar Aftes blevet saboteret. Maskinerne blev fuldstændig ødelagt ved Bombningen. Men det var ogsaa Hensigten. Det er nemlig Trinitatis Bogtrykkeri, der har paataget sig at trykke »Kamptegnet«. Foreløbig maa »Trinitatis« melde Pas — og saa maa »Kamptegnet« jo se, om der findes andre, der vil trykke Smudsbladet.

19. April.
Paa Glud & Marstrands Fabrikker paa Rentemestervej skete der i Gaar en Bombeeksplosion, hvorved flere Maskiner ødelagdes. Bomben var anbragt i Gruben under en saakaldt Trækpresser i Maskinhallen.

Hillerød oplevede den 4. April en Række Sabotager, der fik Ruderne til at ryste i hele Byen. De gik ud over en Række tysk-arbejdende Virksomheder. Her er Resterne af Hestekofabriken paa Nordre Banevej.

Dømt for Mord – og pure frikendt

20. April.

Svend Borbergs Skuespil »Baaden« havde i Gaar Premiere paa Det kgl. Teater. Skuespillet, der oprindelig var indsendt anonymt, er et Spil om Folkelivet paa Færøerne, samtidig et Drama med Fordring om Sammenhold og Frihed under Broderskabets Love og et selvvalgt Overhoved med Retten til at befale. Hovedrollen som gamle Ola havde Thorkild Roose, der ses ovenfor med Johs. Meyer.

Drager Nielsen, der var dømt for Drogdengade-Mordet, blev frikendt.

Første Gang Dom for Mord er blevet omstødt.

10. April.

Der blev klappet i Nævningeretten i Dag, da Drager Nielsen fra Drogdengade blev kendt ikke skyldig i Drabet paa Kæresten den 23. August 1939 og fik tilkendt en Erstatning paa 25.000 Kr. for de 2½ Aar, han havde siddet i Fængsel. Dermed var den Nævningedom fra 1940, som tildelte ham 12 Aars Fængsel, omstødt. Forsvareren, LRS. Sv. Heltberg, der er Skyld i, at Sagen er gaaet saa lykkeligt for Drager Nielsen, var meget bevæget, da han sammen med den Frikendte modtog Tilhørernes Ovationer. Flere Tusinde Mennesker havde samlet sig foran Retsbygningen i Fredericiagade.

Stor Sejr for LRS. Heltberg, Bifaldsorkan i Retten.

Efter kun tre Kvarters Forhandling svarede Nævningene nej paa Spørgsmaalet om, hvorvidt Nielsen var skyldig, og Retsformanden var ude af Stand til at dæmme op for den Bifaldsorkan, der straks efter brød løs.

Drogdengade-Sagen er den første Sag, hvor den oprindelige Afgørelse i en Dom for Mord er blevet omstødt.

Til venstre LRS. Sv. Heltberg med Drager Nielsen, der blev pure frikendt for Mordet – fotograferede lige efter Frikendelsesdommen er faldet.

Prof. Chievitz løsladt. Den farlige Dr. Best.

Prof. Chievitz idømtes i Gaar 8 Maaneders Fængsel, hvorefter Halvdelen er afsonet og Resten blev udsat. Professoren blev løsladt og derefter tilsagt til en Samtale med Dr. Best. Da Chievitz indfandt sig, gik Best ham i Møde, rakte ham begge Hænder og sagde: »Vi er jo begge lige store Modstandere af Bolsjevismen.« Dr. Best erklærede, idet han udfoldede al sin belevne Elskværdighed, at han godt forstod Danskernes Følelser under Besættelsen — han havde selv været Sabotør, da Franskmandene havde besat Ruhr. Chievitz udtalte bagefter, at Best var en meget farlig Mand.

Frits Clausen-Partiet i fuld Opløsning.

Frits Clausen er ikke elsket — hverken af Danskerne eller af Tyskerne, og hans Parti smuldrer hen. Typisk er en Annonce fra Jyllandsposten den 14. Maj:

»Kammerater.

Paa DNSAPs Sysselting i Varde Søndag, hvor Føreren Frits Clausen gjorde op med de Utilfredse og ønskede at rense ud i Partiet, udtalte han:

»Vi har Førere nok. Jeg ser gerne et Konkurrenceparti følge efter«. Samtidig løste han enhver af os fra det ham givne Solidaritetsløfte, der ikke mere mente, at de kunde have Tillid til ham. Og han opfordrede dem til straks at udmelde sig af hans Parti.

Kammerater. Lad os følge hans Ord og gaa over til et Konkurrenceparti og til dette Formaal indkalde til et lukket Møde.«

Det gaar »planmæssigt« fremad —

Det er lidt besværligt med de nye Kødkort — men det gaar alligevel, naar man blot tager det med et Smil.

Kødkort-Kunderationering.

10. Maj.
Varemanglen begynder nu at blive følelig og Kunderationeringen indføres i stadig større Udstrækning. Nu har vi ogsaa faaet Kødkort, paa hvilket Køb af Kød, Flæsk og Kød-Paalæg skal noteres. Det gælder altsaa om at være gode Venner med sin Slagter og Viktualiehandler, der maa se at fordele Varerne saa retfærdigt som muligt. Ogsaa Restauranterne er blevet rationerede, de vil kun faa tildelt Kødmængder, der svarer til sidste Aars normale Forbrug minus 25 pCt.

Prof. Niels Nielsen valgt til ledende Senior.

Professor Niels Nielsen er blevet enstemmigt valgt til Professor Lundsgaards Efterfølger som ledende Senior i Studenterforeningen. I øvrigt har Studenterne nu ogsaa faaet deres illegale Blad »De danske Studenter«, der udkom første Gang 1. April.

Prof. Niels Nielsen ledende Senior i Studenterforeningen.

Kongen overtager atter Regeringen efter sin Sygdom.

15. Maj.
Kongen har nu overstaaet sin Sygdom og atter overtaget Regeringen. Det tyske Riges Befuldmægtigede, Dr. Best, som i næsten et halvt Aar har maattet vente paa at komme i Audiens hos Kongen, blev for et Par Dage siden modtaget af Majestæten.

Tysk Slagsmaal paa Dyrehavsbakken.

Maj.
Dyrehavsbakken er aabnet, og Tyskerne hjemsoeger i stort Antal den folkelige Forlystelse. Forleden lavede nogle berusede tyske Soldater Spektakler i Danserrestauranten Flora. De blev vist ud, truede med Vaaben og samlede stort Opløb. Inden der skete noget, kom danske Soldater imidlertid til og splittede Mængden.

Afrika-Krigen endt med stor allieret Sejr.

14. Maj.
Afrikakrigen er endt med en straalende Sejr for de Allierede med Tunis' og Bizertas Fald. Det er Montgomerys 8. Armé — »Ørkenrotterne« — der har den største Ære af at have slaaet General v. Arnims og Feltmarskal Rommels Hæere. Tyskerne forsøger paa alle mulige Maader at komme uden om Nederlaget. Der tales nu ikke mere om »elastisk Forsvar« og »planmæssigt Tilbagetog«. Hærberetningen fremhæver til Gengæld »de tysk-italienske Afrika-Afdelingers Heltekamp, som nu har fundet sin ærefulde Afslutning«, og paastaar dristigt, at Aksens Muligheder for at føre Krig efter Afrika er større end nogensinde.

Island løsriver sig fra Forbund med Danmark.

2. Maj.
Island har truffet Beslutning om en Ophevelse af Forbundspagten med Danmark uden de i Pagten fastsatte Forhandlinger, der ikke kan finde Sted paa Grund af Krigen. Det har givet Anledning til megen Diskussion og i mange danske Kredse stærk Opposition. Fra engelsk og amerikansk Side har Island modtaget Henvendelser med Opfordring til at udskyde Afgørelsen, til Danmark atter er frit, men Island er utilbøjelig til at vente.

Altinget har paa sit sidste Møde vedtaget definitivt, at den nye republikanske Forfatning skal træde i Kraft senest 17. Juni 1944, men derimod er Behandlingen af Forfatningens Indhold blevet udskudt til Altingets Møder i September.

Nye skrappe Skatter.

28. Maj.
Finansminister Kofoed har i Folketinget fremsat det store Skattelovkompleks, der omfatter Krigskonjunkturskat paa Personer (25 Mill.), bunden Opsparing for Personer (80 Mill.), Merindkomstskat for Selskaber (10—15 Mill.), bunden Opsparing for Selskaber (25 Mill.), Merindkomstskat for kooperative Virksomheder (1 à 2 Mill.). Endelig forudses nye indirekte Skatter paa Spiritus og Tobak.

Tenor-Debut paa Det kgl.

28. April.
Den unge Aalborg-Tenor Otto Svendsen debuterede i Gaar paa det kongelige Teater som Rodolphe i Puccinis Opera »Bohème«. Hans Stemme har ikke stor Fylde, men Sangeren benyttede sit Stemmestoffe baade klogt, musikalsk og temperamentsfuldt. Han blev flere Gange afbrudt af Bifald, og da Tæppet var gaaet ned, viste Publikum sin Bejstring ved at klappe i flere Minutter.

Den nye Tenor Otto Svendsen i sin Debutrolle som Rodolphe i »Bohème«.

1943

Luftalarmer over København

Første Sabotør-Dødsdom – Hærværk i Odense

Saadan saa der ud i »Ambassadeur« efter Tyskernes Besøg.

Første tyske Dødsdom i Danmark.

Dr. Best benaader med livsvarigt Tugthus.

7. Maj.

Den 12. April afsagde Tyskerne den første Dødsdom her i Landet over den 32-aarige kommunistiske Sabotør Hans Petersen, der havde været Hovedmanden i en lang Række Sabotager, bl. a. Branden mod Cannings Autoværksted i Griffenfeldsgade. Hans to nærmeste Medhjælpere i samme Bopa-Gruppe Harald Nielsen og Johnny Nielsen blev samtidig idømt livsvarigt Tugthusstraf. Statsminister Scavenius har imidlertid opnaaet, at Dr. Best har benaadet Hans Petersen og ændret Dødsstraffen til livsvarigt Tugthus. Hans Petersen er sammen med de to andre ført til Tyskland.

Officielt reagerer Aviserne — efter tysk Ordre — ved at advare indtrængende mod Sabotager. »Nationaltidende« skriver saaledes i en Leder i Dag bl. a.: »Gang paa Gang har Autoriteterne advaret mod Sabotagehandlinger. — Det lykkedes i det foreliggende Tilfælde ved Statsministerens Henvendelse og tysk Imødekommenhed

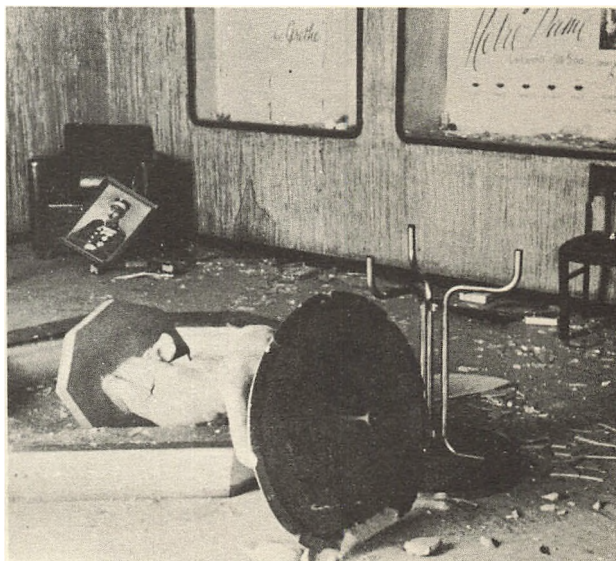
over for Danmark at faa Dødsdommen ændret til livsvarigt Tugthus. — Risikoen ved at deltage i Sabotagehandlinger kan ikke understreges stærkt nok. — Især kan det ikke stærkt nok tilraades Forældre og alle, som har Ansvar for Ungdom, at advare alle unge mod at forbyrde sig mod Myndighedernes Paabud.«

Sabotøren Hans Petersen dømt til Døden, men benaadet med livsvarigt Fængsel.

Frihedskampen standses ikke.

Det illegale »Frit Danmark« har en anden Opfattelse og skriver bl. a.: »Nu er en dansk Arbejder dømt til Døden for sin Indsats i Frihedskampen. Han blev ganske vist benaadet. Men denne Benaadning bør ikke mindske Befolkningens Agtpaa-givenhed. Det er en uomstødelig Kendsgering, at den første Dødsdom er afsagt. Tyskerne har villet prøve, hvor langt de kunde gaa. — Men det danske Folks Frihedskamp standses lige saa lidt af en Regerings valne Eftergivenessom af Undertrykkernes hensynsløse Terror.«

Selv Kongens Billede skaanedes ikke.

„Værnemagten optræder altid korrekt“.

„Ambassadeur“ i Odense hærget af tyske Bander.

13. Marts.

Forlystelsesetablissementet »Ambassadeur« i Odense er ødelagt. Den 13. Marts kom en Frikorpsmand, Søn af den nazistiske Folketingskandidat, Ostehandler Thor Nielsen, Nørregade, derind for at arrestere et Par Damer, som havde vakt hans Mishag. Det lykkedes dem imidlertid at undslippe, men Frikorpsmanden svor at ville komme tilbage, og Søndag Aften mødte han op, ledsaget af ca. 50 Tyskere. Ved 21-Tiden gik de i Gang med Terroraktionen. De skød Lysekronerne i Stykker, tvang Gæsterne til at løbe Spidsrod til Udgangen, knuste derefter alt Porcelæn, Borde, Stole, Musikinstrumenter, og hvad der ellers kunde ødelægges. Ambulancerne kørte som til en større Katastrofe, 10 Mennesker indlagdes paa Hospitalet. En Klage til Kommandanten i Odense resulterede i Svaret: »Værnemagts Medlemmer optræder altid korrekt!« — hvorefter tyske Kommandoer sendtes rundt paa Byens øvrige Restaurationer for at lede efter Danskere, der kunde tænkes at have været paa »Ambassadeur« tidligere paa Aftenen.

(Frit Danmark).

Frikorpsmand gaar amok i Beskyttelsesrum.

21. Marts.

Under Luftalarmen i Gaar i København kom en berygtet Frikorpsmand ved Navn Erik Møller ned i »Dagmarhus« Beskyttelsesrum. Han har mistet den ene Arm og forlangte, de siddende skulde rejse sig og give Plads for »Heltens«. Da ingen fandt sig foranlediget hertil, affyrede han sin Revolver mod Loftet, saa Cementstykker og Kugler fløj rundt i Rummet og saarede 3 Personer, hvoraf de to maatte indlægges paa Hospital. Hvornaar agter De at foretage noget effektivt mod disse Banditter, Hr. Justitsminister?

(Frit Danmark).

Blodige Kampe mellem Sabotører og Vagter

Bomberne knalder.

Bagbundne Sabotagevagter.

2. Maj.

Sidste Nat har Frihedskæmpere forøvet Sabotage paa AIS W. Heiber & Co.'s Værkstedsafdeling og Reserverlager paa Lyngbyvej. Der hørtes to voldsomme Detonationer og straks efter stod Flammer op fra Værkstedbygningerne. Da Folk ilede derhen, fandt de to Fabriksvagter, der laa kneblet og bundet under en Lastbil paa Pladsen. De blev hurtigt befriet og forklarede, at de var blevet overrumplede og overmandede af seks revolverbevæbnede Mænd, som pludselig var dukket op.

Brand i Frederikssund.

9. Maj.

Frederikssund Jernstøberi og Maskinfabrik, der arbejder for Tyskerne, er i Morges blevet hærgt af en katastrofal Ildbrand, der har lagt Værdier til flere Millioner Kr. øde. Jernstøberiet er anlagt midt inde i en tæt bebygget Bydel, og en Del Huse i Nærheden var en Tid stærkt truet.

En mægtig stor tysk Flyvemaskine er nødlandet i Havnen mellem Havnegade og Knippelsbro. Tyskerne holder de nysgerrige Københavnerne i passende Afstand.

Sabotagevagterne skyder paa Sabotørerne.

To Frihedskæmpere dræbt i Holbæk og Aarhus.

17. Maj.

Natten til i Gaar fandt der en Kamp Sted ved Holbæk Hørskætterri, hvorved to Sabotører og to Sabotagevagter saaredes. Det erkendes officielt, at Sabotagevagterne skød først. Frihedskæmperne flygtede i en Baad til Jægerspris, hvor de blev opdaget og maatte gaa i Land. En af Sabotørerne, Baadebygger Harry Svend Plambæk, Rørsangervej 1, var saaret i Hoften, saa han ikke kunde gaa. Han bad sine Kammerater bringe sig selv i Sikkerhed, idet han tilføjede: »Mig faar de ikke noget ud af!« Da han var blevet alene, skød han sig for ikke at komme til at røbe andre under den tyske Tortur. De flygtende blev set i Skovene af en Savværksejer, der henledte Politiets Opmærksomhed paa dem. De blev fængslet og overladt til Gestapo.

meret, kom til og kørte i Ambulance bort med den saarede Sabotagevagt, som laa og stønnede: »Jeg fik ham, jeg fik ham!« Inde i Fabriken fandt man saa den unge Frihedskæmper Willy Schmidt liggende dræbt med et Skudskaar i Halsen.

De bevæbnede Vagter er Skyld i Blodsudgydelserne.

»Frit Danmark« kommenterer de sidste Dages Sabotør-Drab i en Artikel, hvortil det bl. a. siges: »Hermed er Sabotagen gaaet ind i en ny Fase, hvor blodige Begivenheder ikke kan undgaaes. Det er ikke Frihedskæmperne, der har Ansaret for denne Udvikling. Enhver ved, at de hidtil har udført deres nationale Kampvirksomhed med en enestaaende Hensynsfuldhed over for deres Landsmænds Liv.

Den unge 22-aarige Sabotør Willy Schmidt, som under en Ildkamp i Aarhus blev dræbt af en Sabotagevagt, der selv blev dødelig saaret.

Arbejdere og Sabotagevagter er altid blevet bragt i Sikkerhed, før Sprængning eller Ilds-paasættelse fandt Sted. Nej, Ansaret for de danske Liv, Sabotagen kommer til at koste, ligger hos — vore Myndigheder, der har ladet Vagterne bevæbne.

To Sabotører som Politibetjente.

8. Maj.

Natten til i Gaar blev der forsøgt Sabotage mod Fabriken »Standard Electric« i Raadmandsgade, Lidt før Kl. 24 ankom den Mand, som skulde overtage Vagten efter en anden. Han fandt Døren staaende aaben. Indenfor stod to Politibetjente i Uniform. Vagtmanden spurgte, hvad der var paa Færde. De mente, at der var gaaet nogle mistænkelige Personer ind paa Fabrikens Grund, og af den Grund ønskede de at foretage et Eftersyn. Sammen med Portneren gik de to »Politimænd« ind i Lokalerne, hvor de pludselig afslørede sig som Sabotører. De trak Revolvere frem og holdt Portneren i Skak. Nu dukkede en tredje Sabotør op, og han anbragte en Bombe under en af Maskinerne. Derpaa forsvandt de tre Sabotører.

De havde imidlertid undladt at binde Fabrikens Folk og det lykkedes den ene af dem at fjerne Lunten paa Bomben og ringe til Politiet.

Industrisyndikatet faar sin første Bombe.

12. Maj.

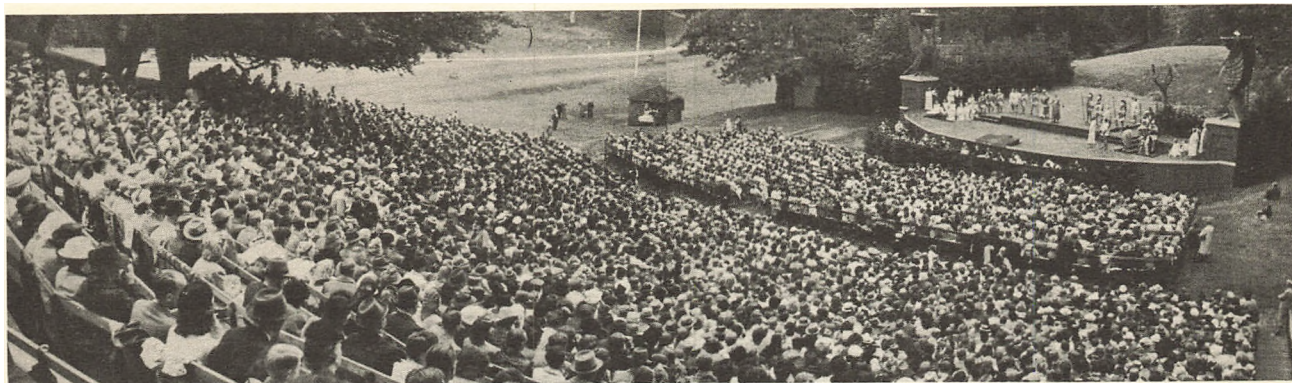
Natten til i Gaar forevædes Sabotage mod »Dansk Industrisyndikat« i Københavns Frihavn. En stor Ladning Trotyl eksploderede paa første Sal i Strømfordeleranlægget. Sprængstoffet var smuglet ind ved nogle Arbejderes Hjælp. Den for Tyskerne saa vigtige Fabrik er for længere Tid sat ud af Spillet.

Ildkamp i Aarhus.

28. Maj.

I Nat er ogsaa i Aarhus en ung Sabotør, den 22-aarige Kommunist Willy Schmidt blevet dræbt af en Sabotagevagt, som selv blev dødelig saaret. Sabotørerne gik først i Aktion mod Ford Motor Co., hvor tre Bomber bragede ved Midnatstid, derefter var der en større Eksplosion i Brdr. Jørgensens Bilværksted paa Silkeborgvej og senere en alvorlig Brand i Meiniches Drivremfabrik i Mejlgade. Omtrent samtidig gik fire unge Sabotører til Angreb mod det gamle Glasværk i Ole Rømersgade. I en Gadedør ved Siden af stod et Kærestepar, som Frihedskæmperne maatte holde op med deres Revolvere. Det lykkedes imidlertid den unge Pige at slippe bort og kort efter raabte Fabrikens Vagtmand Gevalt. Det kom nu til Ildkamp mellem Frihedskæmperne og Sabotagevagterne, hvorunder en Vagtmand blev haardt saaret. Politiet, som var alar-

Skærsommer og lyst Haab

Det imponerende Syn af 5000 Tilskuere til Friluftsspillet's Premiere paa »En Skærsommernatsdrøm«.

„En Skærsommernatsdrøm“ paa Friluftsteatret i Dyrehaven.

Ingeborg Brams som en straalende Puk.

15. Juni.
Truet af vældige Tordenskyer havde Friluftsteatret i Dyrehaven i Aftes Premiere paa »En Skærsommernatsdrøm«. Men Vejret holdt og de 5000 Tilskuere fik en straalende festlig Aften med Shakespeares Lystspil i en fornem Udførelse. Stykkets berømteste Figur Puk blev spillet af den purunge Ingeborg Brams. Hun var saa kaad og sprælsk, saa fuld af Lune og Lystighed, at hun gik lige i Folk og fik en overdaadig Succes. Erling Schroeder og Karin Nellemose, Palle Huld og Beatrice Bonnesen var de to atheniensiske Par, Martin Hansen og Signi Grenness Oheron og Titania og som Rendingarn morede *Valdemar Møller* i Spidsen

Ingeborg Brams som Puk.

for Haandværkerne, der opfører Dilettant-komodie: *Rasmus Christiansens Thisbe, John Prices Løve, Charles Tharnæs' Prologus* og *Charles Wilkens Mur*.

Best vred over Pressen.

19. Juni.
Dr. Best har igen beklaget sig over den danske Presse. I Gaar blev Kontorchef *Eske-lund* kaldt til den Rigsbefuldmægtigede, hvor han i tre Kvarter paahørte dennes Utilfredshed med den danske Presses Indstilling. Best besvarede sig over, at Bladene bragte de for Tyskland ufordelagtige Meddelelser i usædvanlig stort Udstyr, og at dette kunde have en uheldig Indflydelse paa Befolkningen.

21. Juni.
Den svensk-danske Landskamp i Gaar blev som sædvanligt en storstilet Folkefest. Og den danske Sejr paa 3—2 satte Stemningen yderligere i Vejret. Allerede Kl. 9 om Morgenen stillede Københavnerne op for at komme til Aarets store Fodboldkamp, belæst med Madpakker og Øllasker. Da Dronningen, Kronprinsen og Kronprinsessen ankom, blev de modtaget med orkanagtig Begejstring. Spillet blev fra først til sidst fulgt med Spænding og Tilraab fra alle Sider, og da den endelige danske Sejr var naaet, jubledes den mægtige Menneskemængde.

Dronningen og Kronprinsparret ankommer til Landskampen.

Spiritus og Tobak sættes op.

3. Juni.
Fra i Dag vil Restaurantpriserne paa Øl, Snaps, Vin og alle Slags stærke Drikke blive forøjet med 20 pCt. Samtidig forøjes Priserne paa Tobak. Cigaretter stiger 2 Øre pr. Stk., Cigarer 5 Øre. Til Gengæld bliver Kvaliteten ringere.

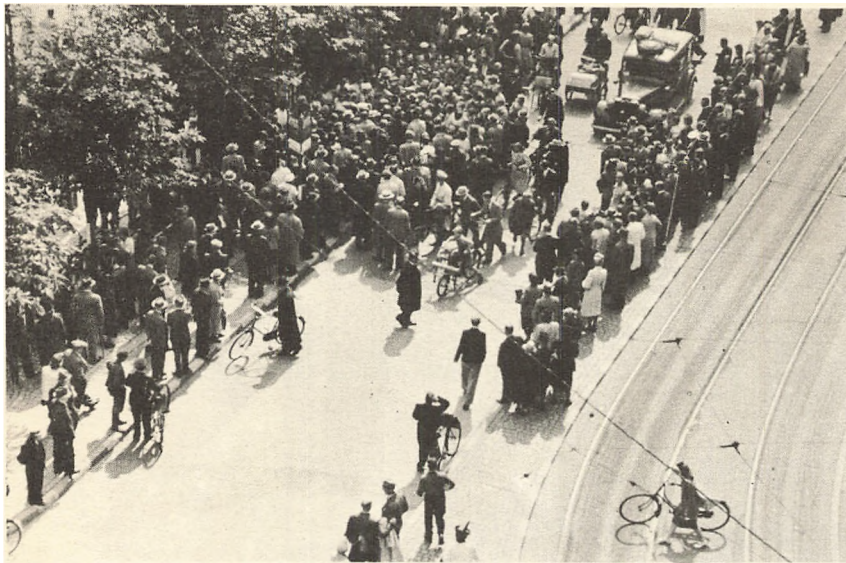
Sabotage mod Glud og Marstrand.

24. Juni.
I Gaar saboteredes *Glud og Marstrands* Fabriker i Uplandsgade. Da Vagtholdet Kl. 12 Nat blev afløst og alle Vagterne paa dette Tidspunkt opholdt sig i Vagtstuen, blev de holdt op og opgav straks enhver Modstand. En af Vagterne fulgte med og gav Sabotererne Adgang til Kraftstationen. Ved Sprængningen ødelagdes en Del af Fabrikens Inventar bl. a. en hydraulisk Træpresser.

Dansk-svensk Fodbold-Landskamp.

1943

En sur Betjent og 24 søde Studiner

Opløb paa Raadhuspladsen, da Betjenten anholder Studinerne.

En Tørvetriller-Betjent anholder en Flok Studiner paa Raadhuspladsen.

Fyraab, da Politibilen kører bort med dem.

25. Juni.
Det var Studenternes og Studinerne Dag i Gaar. Studenterholdene kørte omkring i Byen og luftede Livsglæden. De unge Mennesker raabte Hurra for Solen, for Regnskyllene — og for Betjentene. Det var der en ung Hjælpebetjent — et Føl — der for i Flint over. Han var ikke i Stand til at indgyde fireogtyve unge konne Studiner paa Raadhuspladsen Respekt, og han tabte i den Grad Balancen, at han lod Studinerne køre paa Stationen, som om det havde været Demonstranter eller berusede Personer. Der samlede sig hurtigt i Hundredvis af Mennesker, som alle udtrykte deres Indignation.

Anholdelsen skete netop, som de unge Damer vilde stige op i en Linie 14. En af dem raabte — »Længe leve Betjenten«, og denne Opfordring efterfulgtes af jublende Hurraer. Bleg af Vrede gik Betjenten hen til Vognstyreren og beordrede ham til at vente, til Politibilen kom. Da denne kørte bort med Studinerne, lød der høje Smæderaab mod Politiet, og Ophidselsen var stor.

Studinerne fik Lov at forlade Politistationen efter en Formaning, men dermed var Sagen ikke afgjort for Politiets Vedkommende, og Politiledelsen har senere maattet udsende en Beklæggelse af det skete. Politikommissær Groes Petersen er-

klærer: — Betjenten maa i udpræget Grad mangle humoristisk Sans. Det er ikke Politiets Opgave at staa i et daarligt Forhold til Befolkningen, tværtimod. Vi beklager det skete.

Marienlyst genaabner.

13. Juni.

I Aftes genaabnede Marienlyst under den nye Direktør Aage Stentoft, der selv tog imod de mange Gæster, som bl. a. talte Honoratiorene fra Helsingør. I Aftenens Løb havde den unge Direktør mange Overraskelser til sine Gæster, ægte Cigarer og Cigaretter og til Damerne Læbestifter. Igen paa Aftenen kom hele Apolloteatrets Personale kørende fra København og forlystede Selskabet, og derefter spillede Kai Ewans op til Dans.

Borgmester Peder Christensen og Direktør Aage Stentoft ved Indvielsen af Marienlyst.

De søde glade Studiner har ikke tabt Humøret af den lille Tur paa Stationen, men raaber ufortrødet Hurra efter »Løstaldelsen«.

Frikorpset i Kamp – paa Raadhuspladsen

Den første Spire til Frihedsraadet.

Ved Valget blev det klart for Modstandsbevægelsens Folk, at man savnede en Centralledelse, der i givne Situationer kan faa Føling med alle de forskellige Grupper og samle dem til en enig Optræden. Danmarks kommunistiske Parti har nu i forrige Maaned udsendt en Opfordring til en saadan Samling af og Samarbejde mellem alle de Kræfter, som bekæmper Tyskerne. Kommunisterne erklærer sig i Opraabet villige til at træde i Forhandling »med alle Partier og Organisationer, ikke mindst Socialdemokratiet og dets Organisationer samt Fagbevægelsen. — Vi føler os overbevist om, at vi ved fælles Indsats kan fremme Udviklingen, og at det danske Folks Samling til Handling er nødvendig for Landets Selvstændighed og Folkets Frihed!«

Frikorps-Urolighederne omkring Raadhuspladsen: Her ses dansk Polit i Færd med at jage Folk væk fra Frikorps-Banditterne. Bemærk Frikorpsmanden i Midten af Billedet med skudklar Revolver.

Blodige Optøjer paa Raadhuspladsen.

Schalburg- og Frikorpsfolk i Slagsmaal med fredelige Folk, der overfaldes og mishandles.

7. Juli.

Rundt omkring i Landet, i Høstebro, Aarhus, Fredericia og Esbjerg, huserer Frikorpsfolkene og terroriserer Byernes Borgere ved deres uforskammede Adfærd. Adskillige Steder er det kommet til blodige Optøjer.

Nu i Gaar Formiddags var det galt i København. Nogle Medlemmer af det nydannede Schalburg-Korps havde været til Begravelse og gik op i Restaurant Skandia paa Raadhuspladsen. Her forlangte de Kød, skønt det var kødløs Dag. Da det blev dem nægtet, begyndte de at ødelægge Inventaret, trak Pistolerne og truede med at hente Maden, hvis den ikke kom. Restauratøren tilkaldte Feltgendarmet og Politiet, og Restauranten blev lukket.

Schalburgfolkene gik nu ud paa Vester-

brogade, og da de et Stykke henne mødte et Par af deres Aandsfæller — nogle Frikorpsmænd — var Spillet gaaende. Turen gik til Raadhuspladsen for om muligt at yppe Kiv, og da nogle Mennesker kom forbi bærende Royal Air Force Emblemer, var Lejligheden kærkommen. Der opstod et større Slagsmaal, og Nazisterne lagde ikke Fingrene imellem. Imens det danske Polit maatte forholde sig passivt, da Frikorpsfolkene tilhører den tyske Værnemagt, gik de nazistiske Forbrydere løs paa fredelige Mennesker, væltede dem omkuld, sparkede dem i Maven og i Ansigtet, og da det ikke var morsomt længer, trak de deres Pistoler og Bajonetter. 4 Mennesker saaredes alvorligt.

Spektaklerne fortsatte til langt ud paa Aftenen.

Voldsomme Luftangreb paa Køl'n og Hamborg.

Store britiske Luftstyrker bombarderede Nat efter Nat tyske Byer. Køl'n har lidt overordentlig Skade — ogsaa Domkirken er ramt — og i Hamborg er store Kvarterer lagt i Grus. Det tyske Luftforsvar er kendelig svækket og de tyske flyvende „Hævntogter“ til England forekommer nu sjældnere.

Respektløs tysk Vise.

Tyskernes Gulgenhumor har givet sig Udslag i en Vise med disse alt andet end optimistiske Linier:

*Es geht alles vorüber,
es geht alles vorbei,
erst geht den Führer
und dann die Partei.*

Frikorpsfolk overfalder og torturerer en Cyklist, der er væltet om paa Gaden.

En saaret Dansker, der er faldet om efter et Slag i Hovedet med Blodet løbende ned over Ansigtet.

Et Blad vendes i Verdenshistorien

Allieret Landgang paa Sicilien.

12. Juli.
Store allierede Styrker er ved Daggrø gaaet i Land paa Sicilien. Invasionen blev foretaget af kombinerede Stridskræfter under General Eisenhowers Ledelse.

Tyskerne har maattet rømme Sicilien.

25. Juli.
Aksemagterne har rømmet Palermo. De Allierede har paa knapt 14 Dage kastet Tyskerne ud af Sicilien.

Mussolini taget til Fange.

25. Juli.
Det fascistiske Storraad har paa et Møde i Dag i Rom krævet Mussolinis Afgang. Kravet blev stillet af Grandi og 19 af Medlemmerne stemte for, deriblandt Mussolinis Svigersøn Grev Ciano, 7 stemte imod. Mussolini begav sig derefter til Kong Victor Emanuel, der lod Mussolini arrestere. Marskal Badoglio har overtaget den militære Ledelse af Landet og alle Bemyndigelser. Over hele Landet er der store Glædedemonstrationer.

Tre, der ikke fornægter deres pro-engelske Indstilling, men aabenlyst spadserer med R-A-F-Huer.

Straf for at gaa med RAF-Huer.

10. Juli.

Ritzaus Bureau erfarer:

»For nogen Tid siden er forskellige Personer ved Østre Landsret idømt Hæftestraf i Anledning af, at de har baaet Emblemer med et rødt cirkelrundt Felt, omgivet af et hvitt Felt, der altså er omgivet af et blaåt Felt.

I den senere Tid er derefter en Del Børn og unge Mennesker begyndt at benytte Huer eller lignende Hovedbeklædninger med samme Farver og Motiv. En saadan

Anvendelse af de paagældende Farver i dette Motiv er naturligvis ogsaa en Overtrædelse af de paa gældende Bestemmelser, og Politiet er derfor instrueret om at skride ind i disse Tilfælde.»

Forleden var der stor Opstandelse paa Vesterbrogade, da nogle tyske Soldater skred ind over for en ung Dame, som havde trolset Forbudet og bar en R-A-F-Hue. Det blev til et mægtigt Opløb uden for Persil-Huset med tysk og dansk Politi.

Til venstre et mægtigt Opløb uden for Persil-Huset paa Vesterbrogade: Tyskerne har fanget en ung Pige med en R. A. F.-Hue. Hun ses i Cirklen bevogtet af dansk og tysk Politi. Til højre afventer den arresterede unge Dame Politibilen, hvori den nidkære Tysker transporterer »Forbrøderen« til Dom og Straf for dette Anslag mod Værnemagten.

Forholdsvis stille før Stormen –

Dyrskue paa Bellahøj: Det sjællandske Dyrskue og Udstillingen »By og Borger« paa Bellahøj har haft en straalende Succes. Begyndelsen var vanskelig, idet Statsbanerne ikke saa sig i Stand til at transportere Dyrene. Men det gik — og naar Enden er god, er alting godt — det mener ogsaa ovenstaaende Par af Bellahøjs Stamgæster.

Ung Digter og Frihedskæmper dræbt ved et Vaadeskud.

1. August.
Den unge Digter Morten Nielsen er dræbt ved et Vaadeskud. Han blev kun 21 Aar gammel, men naaede alligevel at sætte Spor i dansk Lyrik, ikke mindst i den illegale Digtning. Morten Nielsen studerede sammenlignende Litteratur ved Københavns Universitet, men tog under Besættelsen en klar og utvetydig Stilling til Voldsherredømmet. Han udsendte Digtsamlingen »Krigere uden Vaaben« og gik aktivt ind i Modstandskampen. Under sit

Arbejde her, ved Indøvelse af Vaaben, er han i Gaar dræbt af et Vaadeskud. Morten Nielsen kunde som faa give Udtryk for den unge Frihedskæmpers inderste Tanker:

*Hier gaar de udad, udad,
falder og synker væk.
Og din var deres Munterhed
og desperate Skræk,
De synger i Dag og i Morgen med,
og hvem staar vel saa for Tur
til Moderne ude paa isgraa Marker
eller imod en Mur?
Hier gaar de udad, udad,
unge Mænd, som vi selv,
og ingen af dem fik levet sit Liv,
og ingen fik sagt det Farvel.*

Cigaretter paa Sort-Børs.

6. Juli.
Sortbørshandelen flourer som aldrig før, men det er ikke mere i saa høj Grad Rationeringsmærkerne, det gælder, som Cigaretter og særlig engelske, der noteres paa Børsen til Fantasipriser. Krisepolitiet har meget travlt med at standse denne ulovlige Handel. I Søndags gjorde de et godt Kup, idet der paa Bellahøj beslaglagdes et Lager paa 10.000 Cigaretter. Disse blev udbudt til Priser fra 3,50 til 5 Kroner for en 10 Stk. Pakke. Ialt har Krisepolitiet konfiskeret 1 Million Cigaretter. Men der skal nok mere til for at standse Sort Børs-Handelen med de eftertragtede Cigaretter.

Digteren Morten Nielsen.

Ny Borgmester.

24. Juni.
Redaktør H. P. Sørensen, der for nylig efter Tyskernes Ordre maatte forlade Chefredaktørposten ved »Socialdemokraten«, blev i Aften valgt til Borgmester i København som Ole Andersens Efterfølger. Der var stor Spænding om Valget, der stod lige paa Vippen. De Konserverklærede imidlertid, at de ikke ønskede at modtage Støtte fra det nationalsocialistiske Medlem, og hermed var Sagen afgjort. Efter Mødet blev H. P. Sørensen hyllet i stor Stil af baade sine egne socialdemokratiske Partifæller og af de øvrige Medlemmer af Bystyret, blandt hvilke han er overordentlig populær og afholdt.

H. P. Sørensen.

Sverige opsigr Transit-Aftalen med Tyskland.

Sverige har meddelt Tyskland, at den Transit-Aftale, hvorefter Tyskerne har kunnet føre Materiel og Tropper gennem Sverige til Norge, ikke længere kan opretholdes. Der har i lange Tider i den største Del af det svenske Folk hersket stor Harmen over denne Transit, og Regeringen, der i Begyndelsen af Krigen mente det opportunt at bøje sig for Tyskernes Ønsker, har nu fulgt den svenske Folkestemning og opsagt Overenskomsten. Tyskland har først reageret voldsomt og truet med alvorlige Mod-Forholdsregler, men det er blevet ved Truslerne — af den simple Grund, at Tyskland ikke vover at skaffe sig endnu en Fjende paa Halsen.

„Telefonok“ - mere end nok!

10. Juli.
Københavns Telefonselskab udkrev for nogen Tid siden en Konkurrence om en rammende Betegnelse for de alt for lange Telefonsamtaler. Dommerkomiteen har nu truffet sit Valg, og det blev Ordet: T E L F O N O K.

Paa Tobaksjagt: En Pakke Cigaretter skifter Ejer paa den sorte Børs formedelst 4 Kroner.

Stormen bryder løs -

Den kolossale Stigning i Sabotagerne mod Virksomheder, der arbejder for Tyskerne, hvortil kommer den stærkt forøgede Jernbanesabotage i Jylland, har i høj Grad ophidset de tyske Myndigheder. Stemningen i den danske Befolkning over for Sabotørerne er fuldstændig slaaet om, Regeringens Eftergivenheds- og Forhandlingspolitik er nu mere upopulær end nogensinde. Frikorps og Schalburgfolkenes Førræderbander, der terroriserer fredelige Folk hele Landet over, har bevirket, at Taalmodigheden er paa Bristepunktet. Endelig har Sveriges Opsigelse af Transit-Aftalen, og Tyskernes afmægtige Reaktion over for dette for dem livsvigtige Spørgsmaal, i afgørende Grad styrket Troen paa, at viljefast Modstand nu bør sættes ind.

Esbjerg er i Oprør. Demonstranterne drager syngende gennem Gaderne.

Dr. Best stiller Krav om at danske Sabotører sendes til Tyskland.

4. Aug.

Dr. Best har i Dag stillet Krav om, at alle danske Sabotører fremtidig skal stilles for tysk Krigsret og at Straffe over 8 Aar skal afsones i Tyskland. Scavenius er paa Ferie paa sin Ejendom „Voergaard“ i Jylland, og Finansminister Koføed, der fungerer som Statsminister, erklærede, at dette Krav, der er i klar Modstrid med alle Aftaler, maa forelægges det samlede Ministerium.

Uroligheder og Slagsmaal i Esbjerg.

Fredag 6. Aug.

Esbjerg er i Oprør. Kort efter Midnat udbrød der en mægtig Sabotage-Brand ved Havnen, hvor det store Fiskekasselager — 100.000 Kasser — Kontorbygningen og noget af Godsbanegaarden gik op i Luor. Tyskerne blev saa rasende over dette Hærværk, at de gik løs paa Fiskere og Brandfolk, og det hele udviklede sig til et blodigt Slagsmaal.

Tyskerne forværrer Situationen.

Lørdag 7. Aug.

Den tyske Kommandant, Korvetkaptajn Steckelberg, har i Eftermiddag beordret Undtagelsestilstand i Esbjerg med Udgangsforbud fra Kl. 22—5 og Lukning af Biografer og Restauranter Kl. 21. Befolkningen har svaret med at drage syngende gennem Gaderne, og det er kommet til nye Slagsmaal med Tyskerne.

Søndag 8. Aug.

Udgangsforbudet er skærpet med en Time. Befolkningen er stærkt op-

hidset, Demonstrationerne fortsættes. En Bombe er eksploderet i Restaurant »Lido«, hvor Tyskerne og deres Piger holder til.

Første Folkestrejke-Sejr i Esbjerg.

Mandag 9. Aug.

Smedene og Maskinarbejderne i Esbjerg er gaaet i Strejke som Protest mod Undtagelsestilstanden. Tyskerne er villige til at ophæve Færdselsforbudet, saafremt Strejken ophører.

Tyske Trusler - dansk Modstand.

Tirsdag 10. Aug.

Arbejdet er til Morgen genoptaget. En Episode har imidlertid skærpet Situationen. I Frokostpausen gik en Del af Arbejderne uden for Maskinfabrikken »Christola«, der ligger i Strandbygade lige over for Hotel Spangsborg, hvor Tyskerne har Kaserne. Med Revolvere tvang tyske Soldater Arbejderne igen ind paa Fabri-

Kravet afvises.

9. Aug.

Regeringen har enstemmigt afvist det tyske Krav. Samtidig har Scavenius draget Konsekvenserne af Situationen og foreslaaet, at han trækker sig tilbage.

Scavenius skal blive!

Dr. Best har over for Regeringens faste Afslag ladet Kravet om Sabotørerne falde, men til Gengæld nægtet at gaa med til en ny Regering. Det nuværende Ministerium med Scavenius, erklærer Dr. Best, er den sidste Mulighed for at undgaa tysk Militærdiktatur.

ken. Arbejdet blev straks nedlagt og Strejken breder sig. Ophidselsen er stigende, der agiteres for Generalstrejke, og Fagforeningslederne har ganske mistet Kontrollen over Arbejderne, der drager syngende gennem Byens Gader. Alle Butiker og Kontorer er lukkede. Tyskerne truer med at skyde paa »Oprørerne«.

Total Generalstrejke. Tyskerne giver efter.

Onsdag 11. Aug.

Generalstrejken er total. Kun Gas, Vand, Elektricitet og Hospitaler er undtaget. Hele Befolkningen staar samlet: Ingen gaar i Arbejde før Færdselsforbudet er hævet. Folkestrejken er en Kendsgerning. Regeringen har grebet ind og i Forhandling med Tyskerne opnaaet, at Færdselsforbudet hæves i Morgen tidlig. Tyskerne har tabt, Folkestrejken har sejret. I Morgen genoptages Arbejdet.

En Fange befries – stor Folkefest

Holger Danske-Lederen Tom Søndergaard, der er »gaet under Jorden« som Sømand.

To Frihedskæmpere agerer Politi og afhenter Tom Søndergaard i Vestre Fængsel.

Frækt og farligt Kup, en Köpenick-Historie.

10. Aug.
»Holger Danske«-Gruppens Leder Tom Søndergaard, som for nogen Tid siden blev taget af Politiet ved en Bekendts uheldige Manøvrer, er forleden — den 5. August — blevet befriet fra Vestre Fængsel af to af sine Kammerater.

Det er en fuldstændig Köpenick-Historie: Fra en Kiosk ringede Karl Munk til Vestre Fængsels Kontor og sagde, det var fra »Statsadvokatens Kontor for særlige Anliggender«, man vilde gerne have en Fange til Forhør. Fængslet svarede beredvilligt, at Fangen skulde blive sendt afsted under Bevogtning, men Karl Munk forklarede, at man allerede havde sendt

et Par Kriminalbetjente for at hente Manden. De to »Holger Danske«-Folk »Ewald« (Poul Moesgaard) og »Bob« (Mogens Jarset) tog en almindelig Taxa-Bil paa Vesterbros Torv og kørte ud til Vestre Fængsel. Ved den yderste Port aabnede Vagten for Bilen med de to »Kriminalbetjente«, der viste deres (af en ferm Sølvsmed fremstillede) Politiskilte, og de kørte nu ind i Gaarden, hvor Bilen standede foran Vagtlokalet. »Ewald« gik ind i Vagten, og lidt efter kom han tilbage med Fangen Tom Søndergaard, som han holdt ved Armen og satte ind i Bilen. Et Øjeblik efter kørte »Bob« og »Ewald« ud af Vestre Fængsel med den befriede »Holger Danske«-Leder. Historien blev først opklaret mange Timer efter, da Vestre Fængsel forespurgt hos Statsadvokaten, hvornaa Fangen blev returneret, og nu fik at vide, at man derfra ikke havde rekvireret ham. Tom Søndergaard er straks gaaet »under Jorden«.

Midt i en Urotid fejrer det festlige Tivoli sin 100 Aars Fødselsdag.

15. Aug.
Da Agent Carstensen i Dag for 100 Aar siden aabnede »Tivoli«, skabte han et folkeligt og samtidig fornemt Forlystelses-Etablissement, der i Aarenes Løb blev enhver Danskers Hjertebarnd og alle udenlandske Turisters uforglemmelige Minde. Christian VIII gav Bevillingen med den Motivering, at Københavnerne hellere maatte beskæftige sig med Tivoli end med Politik. En Uro-Lynafleder skulde Tivoli

være, det blev i hvert Fald en munter, fredfyldt Have, hvor Dagens Besværligheder glemmes. I Dag fejrer Tivoli 100 Aaret med store Fester i Landets mest alvorlige Periode, all andet glemmes for et Øjeblik for at se paa det historiske Vogntog gennem Byen. Det er Tivolis største Dag — i Aften er der saa maaende fuldt i Tivoli, at man ved 21-Tiden har maattet lukke Indgangen. Der er 130.000 gaaet gennem Tivolicapparaterne!

Kronprinsen er sammen med de to smaa Prinsesser ude for at fotografere Tivoli-Optoget.

Det historiske Vogntog med Tivoligarden i Spidsen passerer gennem uoverskuelige Menneskemasser Axelborg paa Vej ind til det 100aarige Tivoli.

1943

Kamp i Rold Skov - Aalborg i Oprør

Niels Erik Vangsted skudt under Ildkamp i Rold Skov.

18. Aug.
I Nat skulde en halv Snes Aalborg-Sabotører afhente nedkastet Ammunition i Rold Skov. Under Ledelse af den unge Bankassistent Niels Erik Vangsted begav de sig afsted, men i Skoven blev de overrasket af en tysk Politipatrulje. Det kom til en heftig Ildkamp, hvorunder Vangsted blev dræbt, medens Konstruktor Poul Edvin Kjær Sørensen blev fanget. De andre Sabotører undslap.

Demonstrationer ved Vangsteds Begravelse.

23. Aug.
Vangsteds Begravelse, der skulde have fundet Sted i Formiddags, er paa den tyske Kommandants Forlangende foretaget tidligt i Morges og kun i Overværelse af Familien. Til den dræbte Sabotørs Baare var sendt et Væld af Kranse, bl. a. en med Inskription paa Baandene »Tak for din Daad fra R. A. F.«, ikke fra Royal Air Force, men fra Cementfabriken »Rørdals Arbejdere og Funktionærer«. Politiet har udsendt Løbesedler om, at Begravelsen har fundet Sted, men tusindvis af Folk er valfartet til Graven og Kl. 13,30, hvor Begravelsen skulde have fundet Sted, var Ansgar Kirken fyldt til Trængsel til en Mindehøjtidelighed, og udenfor stod 10.000 Mennesker, som sang Fædrelandsange og Internationale.

Tyskerne skyder — Tumulter og Optøjer i Aalborg.

Nu greb det tyske Militær ind og skød fra Lastbiler paa Mængden, og hermed var Signalet givet til en Række blodige Episoder, hvorunder Tyskerne for rundt i Aalborgs Gader, slog og sparkede fredelige Mennesker, og skød vildt omkring. Paa Hotel Phoenix gik et Par Tyskere amok og dræbte Overtjener Bech uden ringeste Foranledning.

Poul Kjær Sørensen.

Jernbanesabotagen i Jylland bliver nu for hver Dag mere og mere alvorlig for Tyskerne. Efter et Attentat paa Skinnerne paa den jyske Længdebane er en Arbejdskolonne blevet udkommanderet for at reparere Skaderne. At Tyskerne er nervøse ved Situationen fremgaar tydeligt af Billedet, hvor Soldaterne skyder vildt efter de formodede Sabotører.

Den tyske Terror fortsættes. Folkestrejke i Aalborg.

24. Aug.
Tyskerne fortsætter deres Terror i Aalborg. Arbejderne paa Vej til Rørdals Cement Fabrik er blevet beskudt og en Arbejder Erik Larsen dræbt. Arbejdet er straks nedlagt, andre slutter sig til Strejken.

Ved et Kæmpemøde i en Grusgrav ved Hobrovejen har Politimester Bach talt for et frit Danmark og er blevet hyldet, paa Vejen derfra er Mængden paa ny blevet beskudt af Tyskerne, som yderligere har ophidset Stemningen ved at arrestere 25 Gidsler. De nazistiske »danske« Stikkere er blevet overfaldet og Tyskertøsen mis-handlede. Folkestrejken er i fuld Gang. Tumulterne fortsættes. Tyskerne har udstedt Færdselsforbud fra Kl. 20—6 og Lukning af alle Forlystelser. Generalstrejken er total. Urolighederne har krævet syv Døde og mange saarede.

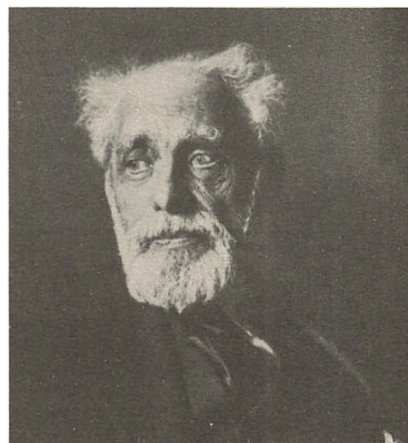
Den første danske Sabotør henrettet af Tyskerne.

28. Aug.
Den 27-aarige Konstruktor Poul Edvin Kjær Sørensen fra Aalborg, som blev fanget ved Kampen i Rold Skov, er af tysk Krigsret i Aarhus blevet dømt til Døden. I Morges har Henrettelsen fundet Sted — den første tyske Dødsdom over en Dansker, der er blevet eksekveret her i Landet. Ved Meddelelsen om Dødsdommen nedlagde Ilavnearbejderne i Aarhus Arbejdet og andre Virksomheder fulgte efter, hvorefter Generalstrejken blev total. Tyskerne har kørt Panserbiler og Maskingeværer op i Gaderne.

Tyskerne har — for at undgaa Demonstrationer — ført Liget af den første henrettede danske Sabotør til Warnemünde, hvor Begravelsen har fundet Sted.

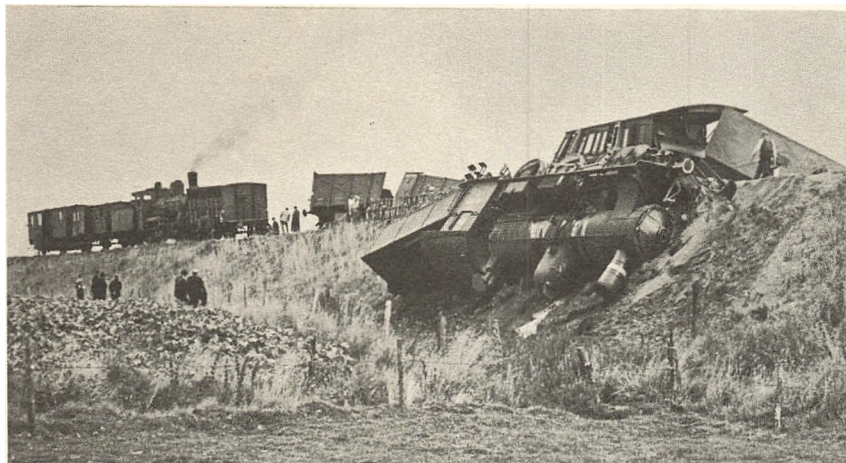
Henrik Pontoppidan død 86 Aar gammel.

22. Aug.
Danmarks store Forfatter Henrik Pontoppidan døde i Gaar 86 Aar gammel. Hans Produktion andrager ca. et halvt Hundrede Bind. Forrest staar Romanerne »Det forjættede Land«, »Lykke Per« og »De Dødes Rige«. »Henrik Pontoppidans Forfatterskab af samfundskritiske Romane vil blive staaende som et Mindesmærke over en Epoke og over en Personlighed,« skriver Dr. Schyberg i en Nekrolog i »Politiken«. »Han vil revse sine Landsmænd ogsaa efter Døden. Tidsholderne i det vil holde det levende, og Problemerne i det vil vække Debat, først og fremmest dog de evige Problemer, Personlighedens Problem — og Frihedens Problem, der for Pontoppidan maaske var det aller alvorligste af alle danske Problemer, den Frihed, som hver Generation maa tilkæmpe sig for sig selv.«

Henrik Pontoppidan.

Dr. Best i Berlin – „Forum“ bombet

24. Aug.

Sent i Aftes afsporede et passagerførende Godstog ved Aulum mellem Herning og Holstebro. Der var Ijernet et Stykke Skinne, hvorved Lokomotivet og to Vogne væltede ned ad Dæmningen. Tre Passagerer saaredes. Sabotagen var tiltænkt et tysk Godstog, som imidlertid — inud Planen — først var blevet afsendt efter det nu forulykkede Tog.

Kæmpehallen „Forum“ bombet!

En mægtig Eksplosion — kun Ydermurene staar tilbage.

24. Aug.

Kort før Kl. 13 bragede en mægtig Eksplosion, der hørtes over det meste af København. Det var »Forum«, der røg i Luften.

Tyskerne, som forbereder Sikkerhedsforanstaltninger mod de stigende Uroligheder, var i Færd med at trække store Militærstyrker til København, og Forum var netop blevet beslaglagt til Indkvartering af Tropperne. Der var allerede blevet bragt Senge og Sengetøj derind til flere Tusinde Mand.

Saa tog »Holger Danske« Affære. Tom Søndergaard fik fat paa en god Ven, Assistent Tronbjerg fra Frederiksberg tekniske Forvaltning, som i Embeds Medtør havde uhindret Adgang til »Forum« og snart kunde berette, at der kun befandt sig nogle faa tyske Arbejds-soldater i Kæmpehallen foruden 6 danske Haandværkere, der var i Færd med at reparere W.C.'er. — I Middagspausen kunde man regne med at Arbejderne var væk og kun Inspektør Krause og en Kontrollør til Stede paa Kontoret. Aktionen blev iværksat. Klædt i Overalls som Arbejdere holdt Bjarnason og Jens Lille-

lund Vagt uden for »Forum«, hvor tillige Bob Jarset opholdt sig i en Bil med to Maskinpistoler. — Tom Søndergaard og »Ewald« skulde tage sig af Inspektøren og Kontrolløren, som netop stod ved Hovedindgangen og snakkede. De blev holdt

Forum efter Bombningen.

Dr. Best kaldt til Berlin.

Situationen kritisk.

Urolighederne og Folkestrejkerne i de store Provinsbyer er ubedræglige Tegn paa, at Regeringen ikke længer har Kontrol med Situationen. Dr. Best har søgt en Forhandling med Socialdemokraterne Buhl og Hedtoft, men kun faaet at vide, at Tyskerne selv med deres Provokationer er Skyld i Optøjerne. De samarbejdende Partier har 21. Aug. udsendt et Opraab, hvori paa ny manes til Ro og Orden. Samme Dag har Dr. Best forlangt Svar af Scavenius, om Regeringen er rede til at imødegaa Uroligheder »om fornødent ogsaa med Indsats af Vaabenmagt«.

Dr. Best har imidlertid ikke afventet Regeringens Svar, men er d. 24. afrejst til Berlin, tilsagt af Hitler. 26. Aug., inden Dr. Best er vendt tilbage, er Svaret afgivet: en klar og bestemt Afvisning.

op og ført ind paa Kontoret ved Siden af Hovedindgangen.

Manden med »Øllerne«.

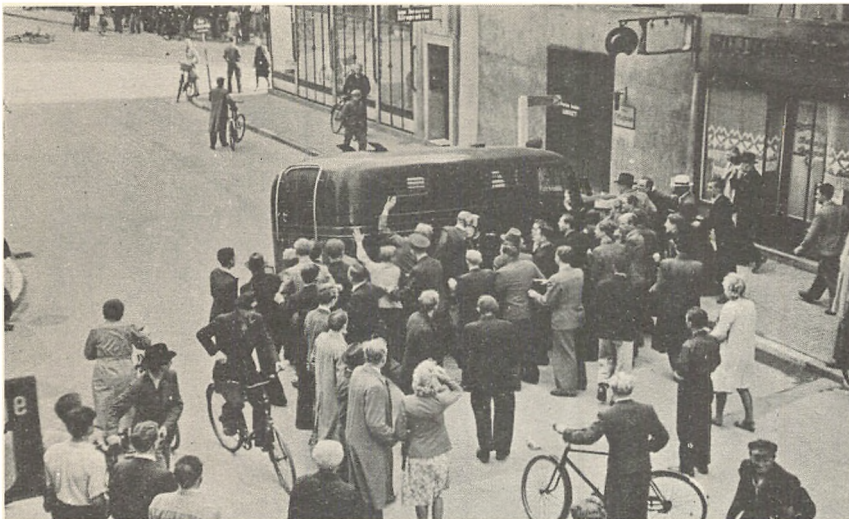
Saa kom Max Bæklund forklædt som Bud fra en Købmand, paa en Varecykle, og bar ganske rolig en Kasse Øl ind i Forum. I Ølkassen laa 28 Kilo Sprængstof, dækket af Ølflasker. Bæklund satte Ild til Luntten og løb ud af Bygningen. Et halvt Minut efter lød Braget, Ydermurene styrtede sammen, Glaslag og Vægge sprængtes, kun Jernskelettet stod tilbage.

Tom Søndergaard saares alvorligt af nedstyrtet Mur.

Ewald havde faaet Kontrolløren ført ud, men Tom Søndergaard stod endnu og skændtes paa Kontoret med Inspektør Krause, der gjorde en Mængde Vrevl — saa kom Eksplosionen før den var ventet, og medens Krause slap uskadt, styrtede en Mur ned over Søndergaard og kvæstede ham alvorligt. Han kunde dog slæbe sig ud og kom under Behandling af en Frihedskæmper-Læge.

Da Brandvæsen og Politi mødte med stor Udrykning, var Sabotørerne over alle Bjerge. »Forum« var en Ruin, hvortil Københavnerne i Dagens Løb valfartede i Tusindvis med alle Tegn paa Glæde over den Streg i Regningen det var for Tyskerne.

Folkestrejke i Odense

Tyske Provokationer.

Odense er i Oprør.

Politi tilkaldes fra andre Byer.

Tirsdag 17. August.

Situationen i Odense er yderst alvorlig. I de sidste Dage har der efter Provokationer fra tysk Side været store Uroligheder, som i Aftes førte til Sammenstød mellem tyske Soldater og civile Odenseborgere. Den konstituerede Politimester H. Rasmussen har maattet tilkalde Forstærkninger af Politi fra andre Byer. 24 Saarede er bragt til Sygehuset. Samtlige Biografer er lukkede.

UDGANGSFORBUD

som ingen retter sig efter.

Politibil væltet i Asylgade — Arbejdet nedlægges.

Onsdag 18. August.

Ingen maa færdes i Byens Gader, men Udgangsforbudet følges ikke. Overalt er der Sammenstimlen og blodige Uroligheder. I Asylgade er en Politibil blevet væltet af Mængden. Butiksrunder slaas ud hos Værnemagere, »Feltmadrasser« afstraffes paa aaben Gade. Der hersker stor Ophidselse i Byen og Arbejdet nedlægges overalt.

Tysk Officer, der skyder paa Mængden og saarer to Drengene, bliver afstraffet!

Den tyske Kommandant gaar amok og sætter ind med Mod-Terror.

Torsdag 19. August.

Urolighederne kulminerede i Dag, da en tysk Officer udenfor Grand Hotel blev nervøs over Folkemængdens truende Holdning. Han trak sin Revolver og skød paa Folk, hvorved to Drengene saaredes. Mængden kastede sig rasende over Officeren, der blev ilde tilredt.

Episoden har i den Grad ophidset den tyske Kommandant, Oberstløjtnant Weiss, at han har ladet Byen afpatruljere af sine Soldater, der farer paa Motorcykler gennem Gaderne og skyder vildt paa alle, de møder. Ogsaa Medlemmer af Schalburgkorpset deltager i Overfaldet paa fredelige Borgere. Stemningen er yderst ophidset og alvorlig.

Borgmesteren forsøger at afværge Konflikten.

Fredag 20. August.

Borgmester Werner har forgæves forsøgt at forhandle med Tyskerne for at afværge Konflikten. Byraadet har udsendt et Opraab om at genoptage Arbejdet, ligeledes Arbejdernes Fællesorganisation. Men Urolighederne vedvarer og Myndighederne staar magtesløse over for Folkestrejken.

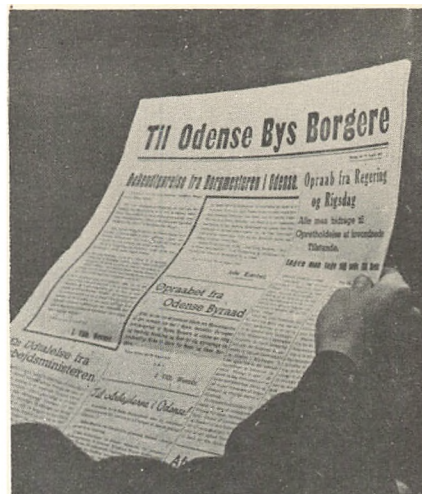

Det danske Politi havde under Folkestrejken det vanskelige Ilverv at skulle opretholde Ro og Orden. Demonstranter væltede en Dag Politibilen i Asylgade, øverst ser man det første Attak, paa det mellemste Billede er Foretagendet godt i Gang og paa det nederste er det lykkedes — men nu møder Politiet med Forstærkning og Demonstranterne flygter.

Den blodige Uge i Odense

Tyskerne kører paa Motorcykler gennem Odenses Gader og skyder med Revolvere paa alle, der kommer dem i Vejen. I Baggrunden Muren ind til Graabroedre Klosters Ilaave.

Regeringen griber ind!

Kæmpe-Demonstrationsmøde paa Stadion.

General Hanneken nægter at gaa med til mindelig Ordning.

Lørdag 21. August.

Urolighederne har ikke ladet sig standse. Folkestrejken vedvarer. Arbejdsminister Kjærboel og Direktør Svenningsen fra Udenrigsministeriet er ankommet sammen med Regierungsrat Kannstein. 5000 Demonstranter har afholdt Møde paa Stadion. Efter langvarige Forhandlinger med Oberstløjtnant Weiss er denne gaaet ind paa at gøre en Undskyldning for de tyske Soldaters Optræden, men General Hanneken har telefonisk nægtet at gaa ind paa et saadant Forlig. Regeringen har udsendt et Opraab om, at Folk ikke maa lade sig udæske til uoverlagte Handlinger.

Denne tyske Soldat skød og dræbte i Nørregade en ældre Odenseborger, der kom fredeligt cyklende.

Tyskerne holdes i tre Dage inde paa Kasernen.

Søndag 22. August.

10.000 Mennesker demonstrerede i Dag paa ny paa Odense Stadion. Borgmester Werner og Arbejdsminister Kjærboel har nu efter Forhandlinger med den tyske Kommandant faaet Løfte om, at de tyske Soldater skal forblive paa deres Kaserner Søndag, Mandag og Tirsdag. Overfor dette Løfte, som man haaber vil afspænde Situationen, opfordrer Myndighederne til at afblæse Folkestrejken.

Endelig Ro i Byen - Arbejdet genoptages.

Tirsdag 24. August.

Endelig i Dag er Folkestrejken endt, og Arbejdet er genoptaget. Hele Dagen i Gaar forhandlede Arbejderes Tillidsmænd, og Strejkeudvalget gik til sidst med til at aflyse Konflikten. Efter den voldsomme og urolige Uge er der nu atter Ro i Byen.

Med sit Gevær skød denne Mand paa Vognen efter en Dame i Kongensgade og ramte hende med et Skud i Nakken.

Det første faste danske Regerings-Nej!

Ekspllosionen paa Thielesvej.

Eksplussions-Ulykke.

25. Aug.

Ved Middagstid skete der en voldsom Eksplosion i en Beboelsesejendom paa Thielesvej paa Frederiksberg. Murværket og Gadevinduet i en Lejlighed paa 3. Sal sprængtes og slyngedes ud paa Gaden, og sammen med det et frygteligt lemlæstet Lig af en ung Mand. I Lejligheden fandtes endnu et kvæstet Lig af en Mand. Det viste sig, at Lejligheden, der tilhørte Fru Vibeke Reumert, for Sommeren var lejet ud til et Par unge Mennesker, som har været i engelsk Tjeneste og nu er kommet under Eksperimenter med Sprængstof. Nogle Timer senere skete en ny Eksplosion i Lejligheden, hvorved en Politimand og en Redder fra Zonen blev dræbt. Alle Husets Beboere er evakuerede.

Uro paa Raadhuspladsen.

26. Aug.

Der er en gærende Uro og stigende Ophidselse i København, hvor Meddelelserne om Begivenhederne ude i Provinserne har drevet Folk til Bristepunktet. Det er i Aftes kommet til Opløb og Uroligheder, først paa Grønttorvet, senere paa Raadhuspladsen og ud ad Vesterbro. 120 Personer blev anholdt af Politiet, 15 saarede Mennesker indlagt paa Hospitalet.

Fredag den 27. August.

Dr. Best er vendt tilbage til Berlin, men Spændingen om, hvad Hitler har beordret, er endnu ikke udløst, da Dr. Best ikke har ladet høre fra sig, men Dagen igennem har forhandlet med General Hanneken. Tyskerne trækker stadig store Troppestykker til København.

Ultimatum med desperate Krav.

Lørdag 28. Aug.

Dr. Best indfandt sig Kl. 9 i Morges hos Scavenius og overrakte ham to Skrivelser med et Ultimatum fra Tyskerne. Dr. Best erklærede, at hans Politik i Danmark havde slaet fejl, han var politisk en »død Mand«, han havde faaet en meget unaadig Modtagelse hos Hitler, der navnlig var oprørt over Mishandlingen i Odense af den tyske Officer. Dr. Best kunde kun give den danske Regering Frist til Kl. 16, inden hvilken Tid Svaret maatte foreligge.

sel paa Gaderne fra Kl. 20,30 til 5,30, Lukning af Restauranter Kl. 19,30, Aflevering af Skydevaaben og Sprængstoffer, Forbud mod at forulempe Tysklands danske Sympatisører, desuden Indførelse af Presseensur under tysk Medvirken, Oprettelsen af Standretter, Dødsstraf for Sabotører og for Besiddelse af Vaaben og Sprængstoffer.

Den anden Note krævede en Bod paa en Mill. Kr. af Odense, Udlevering af de skyldige i Mishandlingen af den tyske Officer, og indtil da Færdselsforbud i Odense med Lukning af alle Forlystelser. Var de skyldige ikke fundet inden 5. September, vilde Tyskerne udtage 10 Odenseborgere som Gidsler. I Tilfælde af fornyede Episoder af lignende Art vil Rigsregeringen skride til endnu skarpere Forholdsregler.

De to Noter forelægges.

Den ene Skrivelse stillede Krav om, at Regeringen straks indfører Undtagelsestilstand over hele Landet, Forbud mod Strejker, Forsamlinger, Forbud mod Færd-

Det endelige Brud: Klart dansk Afslag!

Regeringen har enstemmigt taget Beslutning om at afvise de uantagelige tyske Krav. Samarbejdsudvalget og Kongen har sluttet sig fuldt ud hertil. I Svaret, som blev afgivet til Dr. Best Kl. 15,30, udtales bl. a.: »En Iværksættelse af de fra tysk Side krævede Foranstaltninger vilde tilintetgøre Regeringens Muligheder for at holde Befolkningen i Ro, og Regeringen beklager derfor, at den ikke kan finde det rigtigt at medvirke til disse Foranstaltningers Gennemførelse.«

Nu venter man paa Tyskernes Reaktion. Hvad vil der ske? Telefon og Telegraf til Udlandet er afbrudt. Paa Raadhuspladsen defilerer tyske Tanks forbi en tysk Officer. Stemningen er spændt til det yderste, men alt er roligt i Byen.

Tyske Tanks kører op paa Raadhuspladsen.

29. August: Tyskerne tager Magten

General Hanneken har Kl. 4,10 til Morgen proklameret militær Undtagelsestilstand over hele Landet. En Proklamation herom er blevet opslaaet overalt paa Husmure og Plankeværker:

Embedsmænd og Funktionærer ved offentlige Myndigheder og Institutioner skal loyalt fortsætte med at opfylde deres Embedspligter efter tysk Anvisning. Ikke mere end fem Personer maa samles paa Gaden og offentlige Steder, alle Forsamlinger er forbudt - efter Mørkets Frembrud er al Færdsel paa Gaden forbudt, Strejker forbydes, ligesom Afbenyttelsen af Post, Telegraf og Telefon. Overtrædelser straffes ved tyske Standretter. Ved Voldshandlinger, Sammenstimlen o. s. v. vil der hensynsløst blive gjort Brug af Vaaben.

Lykkelig Følelse af Befrielse ved det endelige Brud med Tyskerne.

Den militære Undtagelsestilstand, og dermed den for Landet mærkelige Situation - uden fungerende Konge og Regering - har bragt Udløsningen paa de sidste Dages Spænding og Ophidselse. Følgen er en øjeblikkelig Afslappelse. I denne sollyse Sommer-Søndagmorgen er det ligesom om intet gør rigtigt Indtryk paa nogen. Mens Tyskerne med al deres bombastiske militære Knytnæve-Aktion har ment at skræmme og kue den danske Befolkning, er Reaktionen simpelthen ble-

vet det modsatte: en Følelse af lykkelig Befrielse ved at vi nu endelig har sagt et klart og utvetydigt Nej til nogetsomhelst »Samarbejde« med det forhadte »Herrefolk«.

Endnu har de færreste erfareet om Tyskernes lumske Overfald paa den danske Hær og Flaade.

Til Trods for tyske Tanks og Militærpatruljer, der færer rundt paa Gader og Veje og truer med at skyde ved den mindste Anledning, er der Ro over hele Landet.

Tidlig Søndag Morgen-Idyl paa Raadhuspladsen den 29. August med tyske Soldater og Raadhusduer.

Kommunisterne i Horserød „overtaget“ af Tyskerne i Nat. Det lykkedes kun nogle faa at flygte.

Kl. 3 i Nat kom Tyskerne til Horserødlejren, som de straks besatte. De var dog ikke med det samme klar over Lejrens Omfang og Indretning, og det lykkedes derfor henved 90 af de internerede Kommunistler at flygte. Resten af de internerede Kommunistler, henved 150, deraf syv Kvinder, maatte blive tilbage under skarp tysk Bevogtning. De mente dog ellers, at de fra de danske Myndigheder havde faaet Løfte om, at der skulde gives dem Lejlighed til samlet Flugt, og Lejledelsen havde i hvert Fald saa sent som i Aftes forsikret, at hvis Regeringen gav op og Tyskerne tog Styret, vilde den give de Internerede Besked og Mulighed for at slippe bort. Men det blev der ikke noget af. Justitsminister Thune Jacobsen havde i Aftes, da han af Hensyn til Tyskernes formodede voldsomme Repressalier over for en saadan Løsladelse ikke turde aabne Lejren, kun givet Ordre til, at det danske Vagtmandskab ikke maatte skyde paa eventuelle flygtende. De internerede Kommunistler, der Natten igennem ventede paa at faa den lovede Besked om at flygte, overraskedes nu af de tyske Tropper - og dermed var den planlagte kollektive Flugt forhindret.

Tyske Patuljevogne uden for Restaurant »Simpson« paa Raadhuspladsen.

29. Aug.: Hæren overfaldes og afvæbnes

Tyskerne samler de afvæbnede danske Soldaters Vaaben (forinden godt odelagte) i Kasernens Gymnastiksal.

Her — umiddelbart uden for Traadhegnet og Porten til Garderhusarkasernen i Næstved — blev Premierløjtnant Hansen-Nord skudt ned.

Blodige og raa Overfald paa Kasernerne.

General v. *Hanneken* har allerede for fem Dage siden trukket store Militærstyrker til København og stationeret Tropper i Nærheden af Garnisonerne paa Fyn og Sjælland — fra Jylland er som bekendt alt dansk Militær tidligere beordret til Øerne. Generalen ventede kun paa det danske Afslag for at slaa til, ikke i aaben Kamp, men efter Sædvane ved Overtumpling om Natten.

Ingen Modstand, med mindre Garnisonen overfaldes

Den danske Overkommando havde ved Forhandlingernes Afslutning i Gaar i Ministeriet faaet Besked paa, at Ilær og Flaade ikke skulde sætte sig til Modværge. General Gørtz henholdt sig til en tidligere givne Forholdsordre, hvorefter der ikke skulde ydes Modstand, med mindre det drejede sig om et Overfald. De forskellige Garnisonskommandanter var saaledes noget friere stillet.

En Garder vilde sprænge alle Tyskerne i Luften

I langt de fleste Tiltælde kom det netop til at dreje sig om regulære Overfald, og der blev derfor kæmpet adskillige Steder. De tyske Overfalds-Kommandoer mødte næsten overalt op i Nat Kl. 3,30—4, sprængte Kaserneporten og skød uden Varsel ind i Kasernerne til Besætningen overgav sig. Ved *Livgarder-Kasernen* paa Nørrevold gik det saaledes til, og under en Ildkamp dræbtes her Kaptajn *løjtnant Snerding* og Oversergent *Norvin*. Da Kasernen havde overgivet sig, fandt man en menig Garder, der havde forskanset sig alene i en af Skrivestuerne. Det havde været hans Hensigt at sprænge Kasernen (og sig selv!) i Luften, naar de danske Gardere var rykket ud og Tyskerne havde besat Bygningen.

Ildkamp, mange dræbte

Paa *Gernersgade Kaserne* sprængtes Porten efter at en civil Person, der havde bedt om Husly, ikke var blevet ind-

ladt. Tyskerne rykkede frem med Haandgranater. Der opstod et heftigt Skyderi, hvorefter Kasernen overgav sig.

Her dræbtes Oversergent *Karbo* og en Menig.

Paa *Skydeskolen* for Haandvaaben havde Kaptajn *G. Münter* kun 10 Arbejds-soldater under sig, og dem sendte han i Beskyttelsesrum, gik derefter op i et Gavlvindue og besejdede Tyskerne med en Maskinpistol og med Haandgranater. Han maatte overgive sig, da han ikke havde mere Ammunition.

I *Baraklejren* paa Amager kom det til en regulær Kamp i to Timer. Saa indstilledes Skydningen efter Ordre fra Krigsministeriet. 3 Døde.

Ogsaa i *Odense, Ringe, og Nyborg* blev der kæmpet, det sidste Sted faldt Kaptajn *Wesenberg*, Kornet *Madsen* og en Menig.

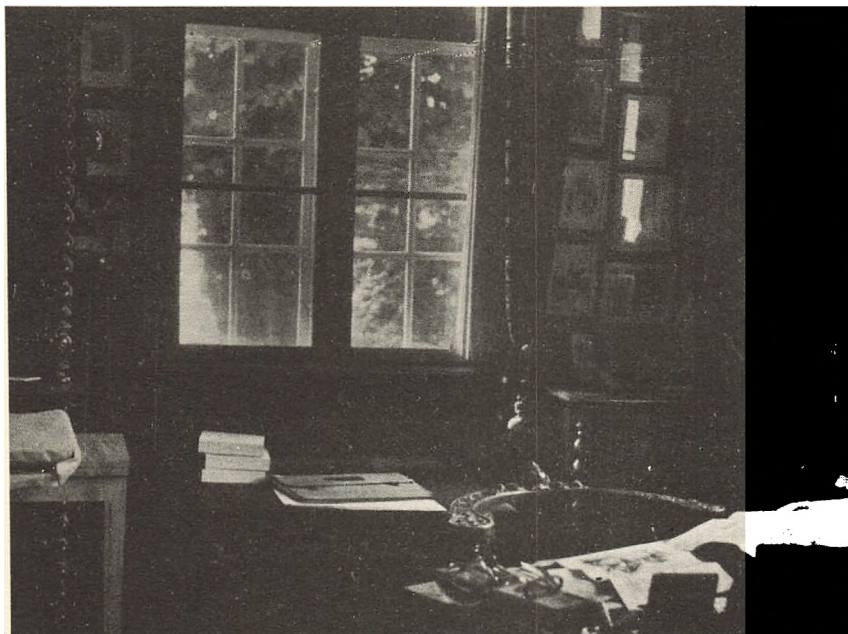
Haard Kamp i Næstved

I *Næstved* blev Garderhusarkasernen, hvor der laa 400 Mand, i de tidlige Morgentimer pludselig heftigt beskudt af de fremstormende store tyske Troppstyrker. Tyskerne naaede helt frem til Hegnet, da Premierløjtnant *Hansen-Nord* gik frem og raabte dem an. Han blev dræbt paa Stedet. Ogsaa Sergent *S. A. J. Andersen* blev dræbt. Tyskerne stormede ind paa Kasernen og afvæbnede det danske Militær.

I de tidlige Morgentimer transporterer Tyskerne deres Gidsler og danske Officerer til Internering.

29. Aug.: Kongen Fange paa Sorgenfri

Kongens Arbejdsværelse paa Sorgenfri, hvor Maskingeværkuglerne er gaaet ind gennem Vinduet og vilde have ramt Majestæten, hvis han havde siddet paa sin vannte Plads foran Skrivebordet.

„Godmorgen, min tapre General!“

Tyskerne har end ikke undset sig ved at overfalde Sorgenfri, hvor Kongen og Dronningen har deres Sommerresidens. Ved 4-Tiden i Morges gik en Afdeling paa 125 tyske Soldater til Angreb mod Slottet, hvor hele Vagten bestod af den vagthavende Kaptajn og 15 Gardere under Kommando af en Kornet.

Slottet beskydes med Maskingeværer.

Der blev straks kastet en Haandgranat ind i Vagtrummet og affyret Maskingevær-Salver mod selve Slottet. En Garder blev haardt saaret. To Kugler gik gennem Vinduet til Kongens Arbejdsværelse; havde Majestæten siddet i sin Skrivebordsstol, var han blevet dræbt.

„Hvorfor kommer De ikke paa anstændig Maade?“

Den tyske General *Ritter von Schleich* forlangte nu at faa Kongen i Tale. Han blev ført ind og Kongen modtog ham med Ordene: »Godmorgen, min tapre General!« v. *Schleich* svarede ikke, Kongen sagde: »Hvorfor kommer De paa denne Tid af Døgnet som en Tyv om Natten og skyder paa mine Folk, De kunde jo lige saa godt være kommet i Morgen paa anstændig Maade, det er jo Dem, der har Magten? Og saa vover De at skyde ind gennem mine Vinduer! De er en tapper Mand, Hr. General!«

Slottet blev derefter besat af tyske Soldater. Den danske Konge er Tyskernes Fange.

Tyske Vagtposter paa Amalienborg.

Paa Amalienborg kom det ikke til nogen Kamp. Kronprinsen afværgede, at der blev skudt paa Gardens Vagthold, hvorefter den blev afvæbnet. Tyske Soldater besatte Vagtposterne. Ogsaa Kronprinsen er Krigsfange.

General v. Hannekens Tale til Officererne.

Den danske Hær og Flaade er ved Tyskernes raa Overfald blevet sat ud af Spillet. De danske Soldater er foreløbig internerede paa Kasererne, og de danske Officerer, som er blevet taget paa deres Tjenestesteder, er ført til Hotel d'Angleterre, for derefter at blive internerede. Alle øvrige Officerer skal uopholdelig melde sig til den nærmeste tyske Kommandant, ellers straffes de i Henhold til Undtagelsestilstanden.

Paa Angleterre har General v. Hanneken samlet de fangne danske Officerer og i en Tale til dem beklaget, at han saa sig nødsaget til at bringe dem i denne Situation.

„en Lettelse i Deres tunge Lod“.

Med Harmen horte de danske Officerer paa den tyske Generals »ædelmodige« Hylkert, naar han erklærede: »Jeg kan sige Dem, mine Herrer, som en Lettelse i deres tunge Lod, at deres Tropper har kæmpet godt. I Barakleiren paa Amager er der endog gjort haardtmodig Modstand — og saa Kongevagten ydede god Modstand, og der blev anvendt Maskingeværer og Haandgranater.«

Kongen under tysk Opsyn

Om Kongen og Kronprinsen udtalte Generalen, at de »har taget det hele roligt og faltet«, og meddelte, at »de har fuld Bevægelsesfrihed« — dog med Tilføjelse af, at Kongen »ved Meddelelse til mig kan bevæge sig frit og saa ulen for Slottet«.

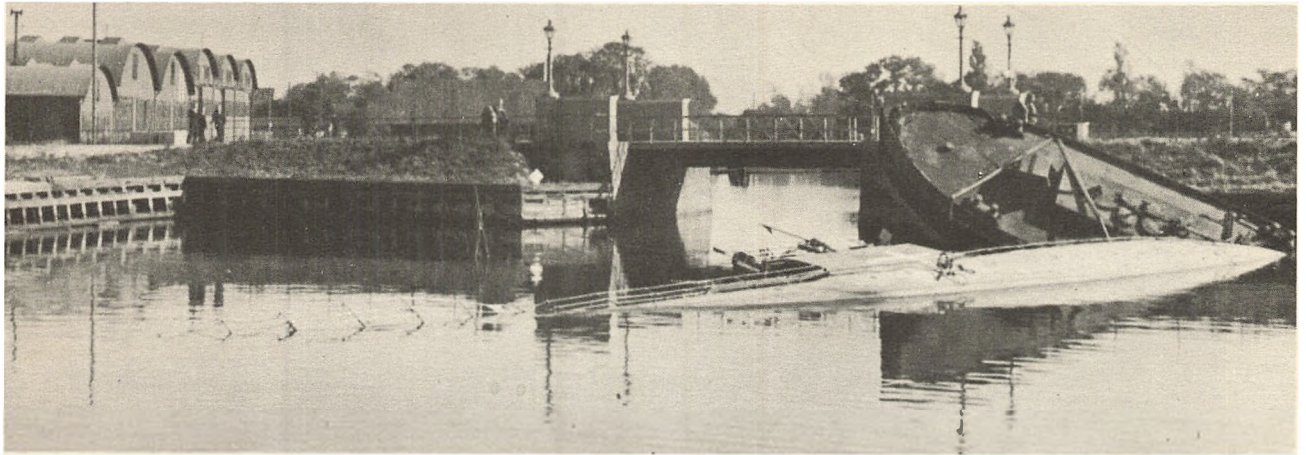
General Hanneken erklærede, at m. H. t. Officerernes og Soldaternes Skæbne maatte han afvente Direktiver fra Føveren: »Dette er, hvad jeg i Øjeblikket har at sige Dem«.

Tyske Soldater har overtaget Vagten paa Amalienborg.

1943

29. Aug.: Flaadestationen besættes -

Ministryeren »Søbjørnen« sprængt og kængret ved Nyholm-Broen paa Holmen.

Forsøg at naa Sverige - eller sænk Flaaden!

Viceadmiral Vedels Ordre — trods alt.

Allerede i Gaar var Viceadmiral Vedel klar over, at Tyskerne vilde bemægtige sig Holmen og de danske Krigsskibe. Han vilde derfor give Ordre til, at man paa Holmen skulde sætte sig til Modværge, hvis Tyskerne med Magt vilde trænge ind paa Flaadestationen, men dette vilde Forsvarsminister Brossen ikke tillade.

Vedel truede med at gaa af øjeblikkelig, men Ministeren blev ved sit. Resultatet blev da, at Forsvarsministeren i en Instruks forhød Kamp, medens Søværnskommandoen (Vedel) tilføjede: »Skibene kan efter Omstændighederne sænkes«. Af-talen mellem Viceadmiralen og Chefen for Kystflaaden, Kommandør Paul Ipsen, var iøvrigt, at Skibene skulde ligge for 1/4 Times Dampvarsel og søge at naa Sverige, hvis der eventuelt var Mulighed herfor. Paa Holmen anbragte man spanske Ryttere og andre Hindringer tværs over Vejene og lukkede alle Broer mellem Øerne

op. Om Bord i Skibene gjorde man klar saavel til at sejle som til at sænke og sprænge dem.

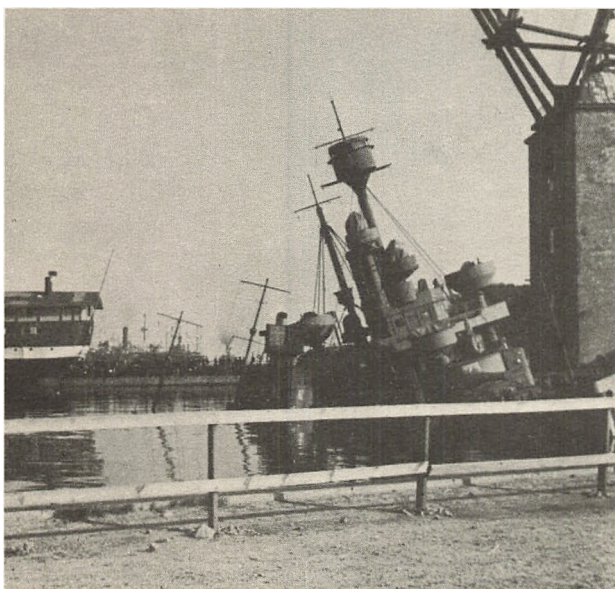
Tyskerne kommer.

I Morges Kl. 4 kørte tre tyske Vogne ind paa Holmen, men da de ikke kunde komme frem paa Grund af Spærringerne, ved Prinsessegadeporten, vendte de og kørte ud ad Refshalevej for at forsøge Kongeporten. Saa snart dette blev meddelt Viceadmiralen, gav denne straks Ordre til at sænke Flaaden, da det var

umuligt at faa Skibene til Sverige, fordi Tyskerne havde stillet Artilleri op paa Langelinje, Toldboden og Kvæsthusbroen.

29 danske Orlogsfartøjer sænkes af den danske Marine.

Ordren gik ved Blinksignaler ud til Skibene Kl. 4,08, og da de tyske Officerer naaede frem til Holmens Kontorer, var Sprængningerne og Sænkningerne i fuld Gang. De af Skibene, som ikke gik hurtigt nok ned, blev overhældt med Petroleum og sat i Brand. De tyske Officerer var rasende. De skældte de danske Officerer ud, skreg op om »Schweineerei« og truede med at bombardere Holmen. Men da var Skibene allerede sænket. Ialt sænkedes 29 danske Orlogsfartøjer, hvoraf de 21 var udrustede og under Kommando.

Artilleriskibet »Peder Skram« sænket under den gamle Kran. Ved dens Side ses »Hvalrossen«, hvorfra Signalet »Sænk«, blev blinket til alle paa Flaadestationen værende Skibe.

Tyskerne besætter Holmen og skyder.

Tyske Tropper besatte nu Holmen. De var saa nervøse, at de uden mindste Foranledning gav sig til at skyde paa de tilfangetagne danske Officerer. Saavel de danske Officerer som de danske Skibsbesætninger er nu internerede.

Blandt de internerede er ogsaa Viceadmiral Vedel. Straks efter Flaadens Sænkning meddelte han sig hos den tyske Admiral paa Hotel »Phoenix« og meddelte denne, at Flaadens Sænkning var sket udelukkende paa hans (Vedels) Ansvar og efter hans Ordre. Den tyske Admiral var Mandfolk nok til at række Vedel Haanden og sige: »Wir haben beide unsere Pflicht getan«.

Viceadmiral A. H. Vedel, der gav Befaling til at sænke Flaaden.

– men den danske Flaade sænkes!

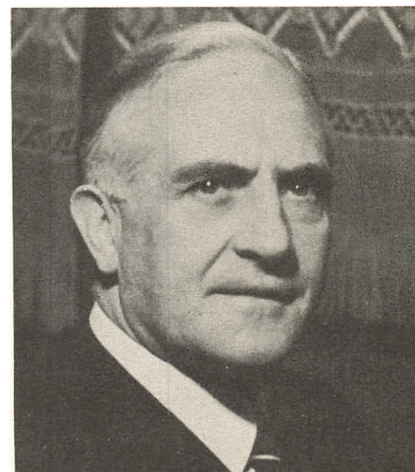
I Korsør blev to store nye Ministrygere, to ældre Ministrygere og 4 Kuttere overrumplet af store Styrker fra Land. Skibene laa ved Kaj; et Par af Officererne saaredes, men Overrumplingen var saa hurtig og voldsom, at al Modstand var haabløs. Dog blev der saaret og dræbt adskillige Tyskere i den korte Kamp. Paa samme Maade overrumplede Tyskerne to Ministrygere i Kalundborg Havn, og i Nyborg toges ogsaa to Ministrygere og desuden 4 Kuttere. Her skød Tyskerne løs paa Baadene og saarede flere, samt dræbte en Skildvagt, uden at der var løst et eneste Skud fra dansk Side. Den lille Ministryger M.S. 1, der laa i Skelskør, frelste sig, ført af Søløjtnant Gad, ved en eventyrlig Flugt i camoufleret Tilstand syd om Lolland og Falster til Trelleborg i Sverige. Flere andre smaa Enheder af Flaaden naaede over til Sverige, hvor de samledes i Karlskrona.

Den danske Flaades Skoledeling med Inspektionsskibene »Ingolf« og »Hvidbjørnen« og 3 mindre Skibe laa i Storebælt. Her blev Skibene bordet af tyske Marinere, der forlangte Skibene overgivet og det tyske Flag hejst. Dette skete, men samtidig gjorde man i begge Skibe alt klart til Sænkning. I »Hvidbjørn«, der førtes af Komm.kapt. Hempel-Jørgensen, lykkedes Sprængningen. Besætningen sprang i Vandet og man fik halet det tyske Flag ned; desværre blev Skibet flydende saa længe, at Tyskerne atter fik Flaget byttet om, inden det gik ned. Om Bord paa »Ingolf«, der kommanderedes af Skole-

Værkstedsskibet »Henrik Gerner« brænder i Flaadens Leje.

chefen Kommandør C. V. Evers, opdagede Tyskerne for tidligt, at Skibet skulde sprænges; de stillede da 10 danske Marinefolk op paa »Ingolf«s Dæk og truede med at skyde dem, hvis Sprængningen indtraf. Chefen besluttede sig derfor til at desarmere Sprængladningen, og paa den Maade fik Tyskerne Skibet ind til Korsør.

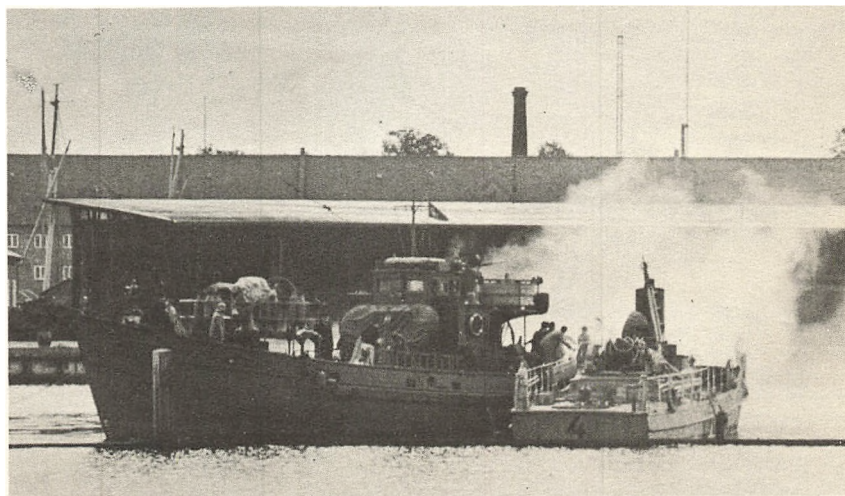
Kommandørkaptajn C. Westermann, Chefen for Artilleriskibet »Niels Juel«.

„Niels Juel“ søger forgæves at redde sig, beskydes - og sættes til sidst paa Grund!

30. August.

Artilleriskibet »Niels Juel« laa i Gaar i Høllæk. Chefen, Komm.kapt. Carl Westermann, var fra København blevet holdt nøje underrettet om Begivenhederne, og da han kort efter Kl. 4 om Morgenen den 29. fik Kodetelegrammet: »Søg svensk Søterritorium«, var Skibet klart til at gaa med det samme. Kursen blev sat ud af Isefjorden, men ved Hundested fik Skibet Besked om at afvente Viceadmiralens nærmere Ordre. Medens Skibet ventede, blev det beskudt af tyske Flyvere og besvarede Skydningen. Artillerikvartermester Andreassen blev saaret (han døde senere), og ved Sprængningen af de Bomber, Flyverne kastede ned lige ved Siden af Skibet, blev dette rystet saa voldsomt, at praktisk talt hele Artilleriudstyret og Elektricitetsforsyningen blev ødelagt. Kl. ca. 10 ankom en dansk Søofficer med Instruks fra Viceadmiralen om, at »Niels Juel« skulde ankre og afvente nærmere Ordre. Skibets Chef forstod imidlertid, at denne Ordre var afgivet under tysk Pres, og han vilde derfor ikke rette sig efter den. Da Skibet ved Bombeksplosionerne havde faaet baade Artilleri og Maskiner halvt ødelagt, opgav Komm.kapt. Westermann at sejle Skibet til Sverige, hvortil det aldrig vilde være naaet, da der uden for Isefjorden var spærret baade med Minelægger og med tyske Krigsskibe. I Stedet for vendte han og sejlede Skibet paa Grund ved Annebjerggaard inde i Isefjorden og søgte at sprænge det i Luften. Men Tændpatroulen svigtede, og da Tyskerne kunde komme hvert Øjeblik, maatte han nøjes med at lade Bundventilerne aabne og ødelægge alt om Bord af krigsmæssig Værdi.

Først i Dag ankom et Par tyske Hurtigbaade og besatte Skibet. Chefen lod hele Mandskabet træde an paa Agterdækket og takkede dem for deres Mod og glimrende Holdning; og med et Leve for Chefen og under Afsyngelsen af »Kong Christian...« forlod Besætningen Skibet. Kommandørkaptajn Westermann blev af Tyskerne ført til København og interneret.

Tysk Patruljebaad søger at slukke Ilden i den lille Ministryger M. S. 4, der laa ved Indsejlingen til Flaadens Leje. Dens danske Besætning svømmede, under heftig Beskydning, tværs over Havnen til »Larsens Plads«, hvor de kom om Bord i en af D. F. D. S.s Baade og blev skjult.

29. Aug.: „Det latterlige lille Land“

Ministeriet kan hverken gaa af eller blive!

General v. *Hanneken* har til Morgen meddelt Statsminister *Scavenius*, at hverken han eller de øvrige Ministre kan fortsætte eller deltage i et nyt Ministerium. Det har sikkert heller ingen af dem ønsket eller tænkt sig. Men hvad nu? Den afgaaede Regering og Partiernes Formænd har Dagen igennem ved en Række Møder drøftet den usædvanlige Situation. Under almindelige Forhold vilde Ministeriet simpelthen indgive sin Demission, men Kongen har gennem sin Kabinetssekretær ladet forstaa, at han vilde føle sig svigtet, hvis Ministeriet demissionerede. Man har fundet den Udvej, at Ministeriet indgiver sin Afskedsbegæring, som Kongen derefter nægter at modtage — dermed er Ministerne ude af Funktionen, men en ny Regering kan ikke udnævnes. Man tænker sig saa, at Departementscheferne fortsætter Administrationen, indtil Forholdene afklares.

Departementscheferne fungerer videre.

General v. *Hanneken* har ved Middagstid indkaldt Departementscheferne til et Møde i sit Hovedkvarter paa Nyboder Skole og har indtrængende henstillet til dem loyalt at fungere indtil videre med Brigadefører *Kannstein* som tysk Forbindelsesled. Direktør *Svenningsen* fra Udenrigsministeriet svarede paa Departementschefernes Vegne, at man vilde gøre hvad man mente tjente Landet bedst og tage Generalens Henvendelse op til en fælles Drøftelse.

Tyskerne ønsker en ny tyskvenlig Regering.

Med Erhvervenes Repræsentanter havde Generalen derefter et Møde og opfordrede til at opretholde Produktionen. Han udtalte, at efter Endtagelsestilstanden, forhaabentlig om ikke saa mange Dage, vilde Kongen og en ny dansk Regering paa ny overtage Landets Ledelse. De tyske Herrer har åbenbart den Tro, at det skal lykkes at kalde »Kanarieflugten« til Live igen.

Dr. Best er ophidset!

Dr. *Best* har i Eftermiddag paa »Dagmarhus« samlet Pressens Repræsentanter og overfor disse i en ophidset og ubehersket Tone givet Udtryk for, at Pressen ved sin fjendtlige Holdning er Skyld i den nuværende Situation. Dr. *Best* havde forsøgt at opnaa et godt Forhold i saavel Danmarks som Tysklands Interesse, men »Bladene har lagt Gift for os og ladet Folk tro, vi ikke kunde styre dette latterlige lille Land«. Nu vilde han ikke længer henstille, men befale Pressen, der kommer under streng Censur, og enhver Medarbejder er med sit Hoved ansvarlig for hver Linje han skriver.

Kø uden for et Ismejeri for at faa de Rester, Tyskerne endnu ikke har plyndret Forretningen for.

Flere Hundrede kendte Folk arresteres!

Tidlig i Morges — samtidig med, at Hæren og Flaaden blev overfaldet — har Gestapo arresteret en lang Række danske Borgere, mest kendte Folk i ledende Stillinger. Uden Oplysninger om hvorfor, er henved 400 Personer, deriblandt Politikere, Professorer, Pressefolk og Kunstnere, brutalt blevet hentet i deres Hjem og internerede.

AF Politikerne kan nævnes Folketingsm. *Kristen Ambj.*, Ith. Kirkeminister *Vilh. Fibiger*, Folketingsm. *Erik Finnemann-Bruun*, Landstingsm., Ing. *Einar P. Foss*, Ith. Minister *Hemming Haase*, Folketingsm., Red. *Ole Bjørn Kraft*, Landstingsm., LRS. *Hermold Lannung*, Landstingsm., Kapt. *O. H. Malchau*, Aarhus, Folketingsm. *Aksel Møller*, Forstelærer *P. A. Poulsen*, Kroager, Folketingsm., Red. *Carsten Raff*, Folketingsm., Dr. phil. *Hakon Stangerup* og Folketingsm., Højskoleforst. *Robert Stærnøse*, Aalborg, Af Professorer *Franz Blatt*, *Flemming Hvidberg*, *Jørgen Jørgensen*, *Hjal Koch*, *Einar Lundsgaard*, *Niels Nielsen*, *Albert Olsen*, *Edgar Rubin*, *Stender-Petersen* og *Erik Warburg*. Blandt Pressefolk Redaktørerne *Nic. Blædel*, *Karl Bogholm*, *Ernst Christiansen*, *Mag. Emil Frederiksen*, *Niels Haasager*, *Carl Herdahl*, *Svend Jacobsen*, *Carl Th. Jensen*, *Axel Harries Jørgensen*, *Peter Koch-Jensen*, *Axel Moos*, *Gunnar Nielsen*, *Knud Ree-Jensen*, *Th. Rosenberg*, *Poul Sabroe*, *Jørgen Sandvad*, Dr. phil. *Frederik Schyberg*, *Hakon Stephensen*, Pastor *J. Th. Thomsen*, *Ernst Woldby* og Kaptajn *Herbert Zeemann*. Af Forfattere *Kjeld Abell*, *Peter Freuchen*, *Viggo F. Møller*, *Knud Secher*, *Soja* og *Cai M. Wool*. Blandt Skuespillerne *Sam Beskow*, *Henrik Rentzon* og *Else Skouboe*, *Per Knutzon* og *Lulu Ziegler*. Desuden flere Skoleledere og Præster, Folk med Tilknytning til K. U. og andre Ungdomsorganisationer, til »Dansk Samling« og akademisk Ungdom, bl. a. *Egil Barfod*, *Jørgen Bock*, *Bo Bramsen*, *Otto Breinholt*, *Ib Brøndstrup*, *Tage Carstensen*, Højskoleforstander *C. P. O. Christiansen*, Biblioteksdirektør *Th. Dossing*, *Gunnar Enghøj*, *Haakon Falche*, *Aage Falk-Hansen*, Dir. *Aage Finsen*, *Knud Gjedde*, LRS. *Poul Hjerminv.*, Lektor *Poul Holt*, Sv. V. *Knudsen*, *Hemming Kraagh-Pedersen*, *Per Markussen*, Adjunkt *Karl Olsen*, Wm. *Schach-Nielsen*, *Ole Harkjær Simonsen* og LRS. *Il. Uloft Hansen*. Endelig kan nævnes *Gross*, *Bue Bjørner*, Billedskærer *Otto Bilow* fra Helligsø, Tuborgs Direktør *Einar Dessau*, Overrabbiner, Dr. *Max Friediger*, Antikvarbogh. *Erik Krarup*, IIRS. *Karsten Meyer*, Civiling. *Ove Meyer*, »Stjernen«s Underdir. *Peder Nørgaard*, Veksell. *Ludvig Trier* og Kontorehuf *Sig. Wechseltmann*.

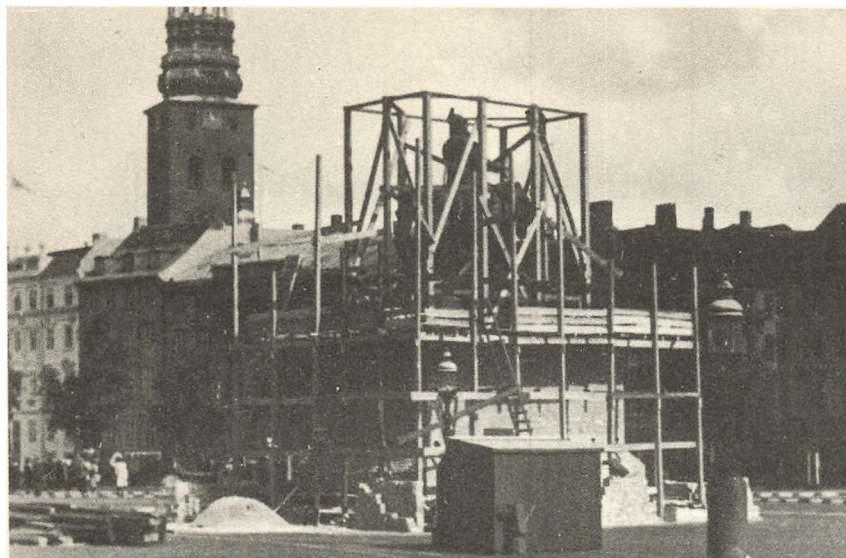

Ogsaa Politigaarden bærer Mærker af Dagens Maskingeværkugler.

Skyderier i Gaderne.

De, der er blevet taget i København, er alle ført til Alsgades Skole for senere at blive overført til Horsørøllejren. Ophidselsen er stor over de mange hensynsløse Arrestationer, og i Løbet af Dagen er der i København forefaldet adskillige Uroligheder, efterhaanden som Folk strømmer ind til Byen. Tyskerne har posteret Vagter overalt, og der skydes, saa saare der er Tegn paa Sammenstøden. Særlig paa Raadhuspladsen, Strøget og Vesterbro har der været Spektakler, indtil hele Byens Centrum blev afspærret. Adskillige er dræbt og saared. Politiet, som i Morges blev afvæbnet, fik Kl. 17 deres Vaaben igen og traadte paa ny i Funktion.

30. Aug.: Landet uden Konge og Regering

Grundlovens Giver, Frederik VII, staar foran Christiansborg, hvor de paa Grundlovens Bud folkevalgte Mænd og Kongens Ministre styrer Land og Rige. Nu er Konge, Regering og Rigsdag sat ud af Spillet. Meget å propos er Frederik VII »gaaet under Jorden« — her ses Rytterstatuen, som er i Færd med at blive muret inde.

Departementscheferne tager Styret.

Strejkerne hele Landet over er sluttet p. G. a. Undtagelsestilstandens Strejkeforbud. I Dag er alle gaaet i Arbejde og der er Ro overalt. Ministeriet har som nævnt indgivet sin Afskedsbegæring, som Kongen har nægtet at modtage. Kongen er sat ud af Spillet, Regeringen fungerer ikke mere og Rigsdagen kan ikke holde Møder, naar der hverken er Konge eller Regering.

Under disse Forhold maa Landets Administration varetages af Departementscheferne samt Direktøren for Udenrigsministeriet og Generaldirektørerne for Statsbaner, Post- og Telegrafvæsen. Ikke blot har General v. Hanneken som Landets Magthaver anmodet Administrationscheferne om at fortsætte, det er ogsaa tilkendegivet, at de Embedsmænd, der ikke forbliver paa deres Post, paa det strengeste vil blive straffet. Endelig har de nævnte Chefer faaet deres Beføjelse gennem følgende Udtalelse fra det afgaaede Ministerium:

Ministeriets sidste Ord.

»I denne for vort Land saa alvorlige Time ønsker vi paa ny at opfordre Befolkningen til at udvise Ro og Besindighed. Særlig er det os magtpaaliggende at udtale, at vi forventer, at alle Statens Tjenestemænd i den forhaabentlig korte Tid, Undtagelsestilstanden vil vare, forbliver paa deres Post og under deres Ansvar som Tjenestemænd fortsætter deres Gerning til Bedste for Land og Folk, saaledes, at det søges undgaaet, at der opstaar Gnidninger mellem Statens Organer og de tyske Autoriteter, der i Kraft af Krigens Love og den erklærede Undtagelsestilstand midlertidig har en særlig Myndighed at udøve.«

Denne Skrivelse har Kongen paategnet med et »Bifaldes, Christian R.«

Lempelse i Spærretiden.

I Dag er der ingen Aviser kommet — p. Gr. a. »tekniske Vanskeligheder«. Fra og med i Morgen lempes Undtagelsestilstanden paa Grund af Befolkningens rolige Opførelse saaledes, at Spærretiden fastsættes til Kl. 23 —5. Fortlystelser lukker Kl. 22, og Trafikken frigives paa S-Banerne. I Dag fungerer Telefonen altså normalt, ligesom Post og Telegraf.

»Enhver, der i Radiohuset begaar Sabotage ved at beskadige Installationer eller misbruger sin Adgang til Mikrofonen, vil blive stillet for en tysk Krigsret«.

Radioens Personale har ønsket at træde tilbage, men det er betydet Dir. F. E. Jensen og alle Radioens Folk, at Nedlæggelsen af Arbejdet vil blive betragtet som Sabotage, for hvilket der er Dødsstraf.

Ung dansk Journalist myrdet.

Paa Lundtoftevej har man i Gaar fundet Liget af en kendt yngre Københavner-Journalist, Red. Carl Henrik Clemmensen, der laa ved Fortovskanten i en Blodpøl fra flere Skudsaaer. At der forelaa en Hævnaakt var straks klart, og ligeledes, at Morderne skulde søges blandt danske Nazister og Schalburgfolk. Fru Clemmensens kunde oplyse, at hendes Mand i Gaar paa Østbanegaarden havde mødt en Journalist Nordahl-Petersen fra »Fædrelandet« og raabt Landsforræder efter ham. Det er opklaret, at Nordahl-Petersen har fortalt om dette Sammenstød til en anden Journalist ved »Fædrelandet«, den 32-aarige Flemming Helweg-Larsen, der har været S.S.-Mand i i Division »Viking« og for Tiden er hjemme paa Orlov. Gestapo har derefter, da det drejer sig om en S.S.-Mand, overtaget Sagen, og Helweg-Larsen har overfor det tyske Politii erkendt, at han sammen med to andre Schalburgfolk, Løjtnant Søren Kam og Jørgen Vald. Bitsch i Gaar tog ud til Clemmensens Hus i Klampenborg og under Opgivende af, at de var tysk Politii, havde tvunget ham til at tage med i Bilen. De kørte Clemmensen ud til Helweg-Larsens Sommerhus i Frederiksdal, hvor de »holdt Forhør«, derpaa kørte de ham ud til Lundtoftevej, beordrede ham ud af Bilen og skød ham ned.

(Flemming Helweg-Larsen blev af Gestapo sammen med de to andre Mordere sendt til Tyskland, hvor de blev frifundet for Mordet. »da deres Soldaterære var krænkede«, de skulde derpaa sendes til Fronten. Efter Befrielsen blev H.-L. fanget, domt til Døden og henrettet).

Radioen besat af Tyskerne.

Ogsaa Radioen blev i Gaar Morges Kl. 4 besat af Tyskerne. Direktør F. E. Jensen blev straks kaldt over i Radiohuset til den tyske Hr. Lohmann, som meddelte, at han var udnævnt til Radiokommisær med Dr. Schmidt og Mühlen som Hjælpere. Det første, den nye Radiokommisær foretog sig, var at opklæbe følgende Trusel forskellige Steder i Radiohuset:

Liget af den myrdede Red. Clemmensen som det blev fundet paa Lundtoftevej.

Danske Fanger i Horserød-Lejren

Et Spisehold af danske Fanger vender over Gaardspladsen tilbage til Barakkerne.

Fangerne skal paa Vejarbejde. Her er en tysk Soldat med Grusvognen - saa kan Arbejdet begynde.

Tyskerne har efterhaanden Besvær med at skaffe Plads til alle de danske Fanger. Fængslerne er overfyldte, hver Celle i Tugthuse og Arrestbygninger Landet over er taget i Brug for at »Hjerrefolket« kan faa sin Lyst styret med at uskadeliggøre de Danskere, der arbejder imod dem. Det er ikke blot Sabotører, grebet paa fersk Gerning, Kommuniste og Faldskærmsfolk, de spærrer inde, nu gælder det ogsaa Folk, der har et Navn og en fremtrædende Stilling, og derfor har de maattet tage deres Tilflugt til Horserød-Lejren, hvortil adskillige er blevet overført.

Vagttaarn med Projektor og Maskingeværrer.

Det er fuldkommen i Flæng, Tyskerne foretager Arrestationer af forskellige prominente Folk, som de spærrer inde paa den løseste Mistanke. Nogle af dem maa de da ogsaa efter kortere eller længere Tids Forløb give fri igen, ofte efter et helt paradisk »Forhør«, hvor Tyskerne opfinder en »Anklage«, der er grebet ud af Luften, og derfor maa lade Sagen falde. Fangerne har det dog nogenlunde taaleligt her i Horserød, hvor de i hvert Fald kan være i fri Luft det meste af Dagen.

Et Par Fanger nyder Solen efter Vaskedagen.

Dyster Alvor - og Smil trods alt

De faldne Danske fra 29. August begraves.

3. September.
Paa Bispebjerg Kirkegaard begravedes i Gaar Formiddags 11 danske Soldater, Officerer og Menige, som faldt den 29. August.

Overalt hvor Sørgetoget kom frem, stod Folk stille med blottede Hoveder og Front mod Kisterne for at vise de faldne danske Soldater den sidste Ære. Alle de Faldne begravedes i en stor Fællesgrav i Overværelse af de Paagældendes nærmeste Slægtninge.

„Deutsches Eck“ - d. v. s. „Lodberg“ - faar en Bombe.

3. September.
Tyskerne har rekvireret hele det store Danselokale Restaurant Lodberg i Paladsteatrets Bygning og indrettet en flot Officersmesse for Værnemagten. Med vanlig Beskedenhed og Smag har Tyskerne over Indgangen opsat et stort Skilt med »Deutsches Eck« — en uforskammet Udfordring, som i Gaar blev besvaret af en ukendt Mand, som fra en forbigående Sporvogn kastede en Bombe mod Bygningen. Desværre trillede Bomben over mod Fortovet langs Jernbanen og eksploderede dér uden at gøre den tilsigtede Skade paa »Deutsches Eck«. Nu er Omraadet afspærret og Sporvognene fores en anden Vej.

★

14. September.
Rejseforbudet, der har virket højest generende, er nu endelig hævet, og ligeledes faar Privatbiler igen Lov til at køre.

★

21. September.
Ildtil har man kunnet købe de fire svenske Aviser, der nogenlunde uhindret blev sendt til Danmark — Indskrænkningen gjaldt kun enkelte Numre, der i hvert Tilfælde blev beslaglagt. Men nu er de svenske Aviser totalt forbudt. Der staar Ting deri, som Tyskerne tror, vi ellers ikke faar at vide.

Ved de faldne danske Soldaters Fællesgrav paa Bispebjerg Kirkegaard.

Tysk Vagtmester skudt paa Vesterbro.

Kvarteret afspærres — en Mill. Kr. i Bod.

10. September.
Det meddeles gennem Ritzaus Bureau, at en tysk Vagtmester Natten mellem den 7. og 8. September er skudt ned paa Vesterbrogade og saaret saa alvorligt, at han senere afgik ved Døden.

Som Følge heraf er Undtagelsestilstanden skærpet i København.

Det er saaledes forbudt at køre paa Cykel i Storkøbenhavn mellem Kl. 20 og Kl. 5 — visse Kvarterer paa Vesterbro afspærres mellem Kl. 21 og Kl. 5 og endelig skal Byen København betale en Million Kroner i Bod.

For Oplysninger, der kan føre til Opklaring af Mordet, udsættes en Dusr paa 25.000 Kr.

Bomberne brager hver Nat. Sabotagerne stiger.

3. September.
Tyskerne har uden Tvivl tænkt sig, at de med Magtovertagelsen den 29. August og ved Hjælp af Undtagelsestilstand og Dødsstraffe havde faaet et virksomt Midde mod den stadig mere og mere intense Sabotage. Men de har grundigt forregnet sig. Der gaar ikke en Nat uden de store velkendte Drøn faar Folk bag Mørklægningsgardinerne til at løfte Hovedet: »Hvad mon det nu var?»

Der er efterhaanden ikke en eneste af de Virksomheder, der arbejder for Tyskerne, der undgaar deres Skæbne: 1. September Maskinværksted, Ryesgade 60, Dagen efter ikke mindre end fire Transformatorstationer i København, den 11. mægtig Eksplosion i Hartmanns Maskinfabrik, Vermundsgade 5, den 12. et vellykket Sabotør-Angreb paa Petersen & Wraaes Maskinfabrik, Heimdalsgade 32, Sabotagevagter og Arbejdere blev holdt op og sendt i Beskyttelsesrum inden Bomberne knaldede. Det er endda kun nogle faa enkelte Eksempler blandt de hver Nat mindst tre, fire Sabotager, som finder Sted.

Folk er blevet angstelige for at gaa ud om Aftenen, da det er mindre trykt at færdes paa Gaderne i Mørket, og tilmed højt besværligt at komme hjem med de overfyldte Sporvogne lige inden Spærretiden. Stig Lommer har faaet den tilsyneladende vanvittige idé at holde Premiere paa sin Sommerrevy i Saga-Bio Kl. 7 Morgen! Men Københavnerne har taget det som en god Spøj (med Brod mod Tyskerne), der var tre Timers Ekspresnotering. Ko ved Billetkontoret og hurtigt udsolgt. De morgenduelle Københavnerne mørede sig djilt.

Revy-Première Kl. 7 om Morgenen.

Bodil Kjer, Ebbe Rode og Mogens Wieth morer sig Kl. 7 Morgen over Hornbæk-Revyen.

Modstandskampens gode Hjælper:

Nicolaj Blædel,
»Danske Tidende».

Kate Fleuron afløste Kiilerich
som Red. af »Frit Danmark».

Poul Meyer,
Red. af »Hjemmefronten».

Niels Jørgensen,
»Blakkredsene», repræsenteret
i Frihedsraadet.

Bunch-Christensen, Red. af
»Studenternes Efterretnings-
tjeneste».

Næppe noget andet besat Land kan opvise Magten til den danske illegale Presse, der i Løbet af sidste Aar har antaget et fantastisk stort Omfang, baade hvad Antal, Oplag og Udbredelse angaar. Mange Modstandsgrupper er startet med det Formaal at udgive illegale Blade og er saa senere gaaet over til desuden at tage Del i aktivt Modstandsarbejde. Alle de store Organisationer har forlængst, som omtalt, deres egne vidtuddrede Aviser, Kommunisternes »Land og Folk», Ringens »Orientering», »De frie Danske» og »Frit Danmark», men der dukker stadig nye op, alle de større Provinsbyer har ogsaa deres lokale illegale Presse, og den Indflydelse denne har paa den offentlige Mening, ikke mindst paa Folks stigende Forstaaelse af Sabotagens Nødvendighed, er ganske overordentlig. Det er inden for alle Kredse af den danske Befolkning, at den Opgave er blevet taget op at oplyse om de virkelige Forhold gennem de illegale Blade. Kommuniste, Studenter, Kirkens Folk, alle er virksomme for at modarbejde det tyske Tyranni og stimulere Modstandsviljen. Arbejdet er farligt, Gestapo er bestandig paa Jagt efter Bladgrupperne, som Gang paa Gang er blevet revet op. Det koster Menneskeliv. Men Arbejdet fortsættes uførtrodt.

Olpavse i en Kælder, hvor »De frie Danske» sorteres og gøres færdig til Udsendelse.

De mindre af de illegale Blade nøjes med at blive maskinskrevne og duplikeret, enkelte andre bliver fotokopierede, og de største driver det endog til at blive trykte. Fremstillingen foregaar naturligvis under Jorden, i Baghuse og Kældere, ofte maa »Trykkerierne» flytte i største Skynding, naar Gestapo er paa Sporet.

Ogsaa Distribueringen af de stadig voksende, meget store Oplag, volder mange Vanskeligheder, men en stor Stab af uegennyttige og rigtigt indstillede unge Mennesker trodses Farerne og Besværlighederne og sørger for, at den illegale Presse kommer hele Befolkningen i Haende.

Peter de Hemme Gudme,
»Nordisk Front».

Bent Jørgensen,
Red. af »Fri Presse».

Johs. Fosmark,
»Studenternes Efterretnings-
tjeneste».

Pastor Helmig,
Red. af »Morgenbladet».

Peter Petersen,
Red. af »De frie Danske»
efter Holbech.

Den danske illegale Presse

DANSK DAAD LAND BOEN TIDEN UNGDOMMENS RØST V
 KAMPENS VEJ DE DANSKE STUDENTER NYHEDS Tjeneste PLOVEN FREMAD
 KUF FRI PRESSE ★ partisan NYDAG TRODS ALT
 ugens nyt FRI PRESSE DET FRIE ORD HAMMER OG SEGL
 Studenternes Efterretningsjeneste ØSTJYDSK
 Tidende Røbenhaan RANDERS
 NORDISK FRONT BORNHOLV URER 1944
 I DEN TID TIME FOLKETS RØST Gry DANSKE HJEMMEFRONTEN
 DEN TREDIE FRONT STAFET FRI DANMARK FALDSKERMEN LESVIGSK FRONT
 Tidens Tegn Vejen frem - ERISK MOD. NAMBUKKEN JANSKEREN
 Morsing! 29. AUGUST FRI DANMARK DERUDE FRA
 COMMENTATOR HAMPEN DANNEVIRKE FRI FORUM VENDERVAGT
 VIBORG S. MULDVÅRLEN S. BAUTA- STENEN Sjællands- KURERER NYHEDER
 PIONER ROSKILDE KUREREN FRIHEDSSTOTTEN BUDSTIKK KIRKENYT NISTEN
 STJERNEN VERDEN KURERENS NYT GRÆNSEVAGTEN
 DE-FRIE-DANSKE FRI UNGDOM DEN SIDSTE SUNDE FORNUFT Sydvestsjællands GEBLAD
 BUDSTIKKEN Frit jysk Tidende DEN DANKE PAROLE DYBBOLPOSTEN UDKIGGEN DANKE TIDENDE
 DEN FRONT TIDENS I GABESTOKKEN NYHEDS Tjenesten FREDERIKSSUND KUREREN
 VESTJYD KRITIKUS Kurer Information SAA ER BY SOM BORGER OBSERVER
 Observatøren HOS POEN Kontakt v. Ny Tid NITJ nyt folk NOR OG EN
 FRIT NYT JEN SORTE BOG Dansk Ungdom KRIGSHUMOR
 QUOD TELIX BREV NIELS JYDES BREVE SABOTAGE DANSK PRESSE
 I NORDENS FRIHED

Betydningsfuldt illegalt Møde paa Nørrebro

Sprog lærer Harrild og Frue i deres Lejlighed paa Nørrebrogade 156, hvor Frihedsraadet blev dannet og holdt sine første Møder.

Frihedsraadet dannes af Repræsentanter for alle de store Modstandsgrupper.

Det første Møde i Harrilds Maskinafskrivningsbureau.

16. September.
Modstandsbevægelsens Mænd har længe været klar over, at der tiltrænges en Samling af alle de Kræfter, som aktivt bekæmper Tyskerne. Det er nu ikke alene de kendte Grupper omkring *Frit Danmark*, *Ringens*, *Dansk Samling* og *Kommunisterne*, der er med i Modstandskampen, rundt om i Landet opstaar store Grupper, der arbejder mere eller mindre paa egen Haand, og endelig har den illegale Presse faaet en kolossal Forøgelse og Udbredelse. Alt dette gør en Samling paakrævet. Men hvordan? Det er

Modstandskæmpernes første Betingelse at virke saa skjult som muligt, selv inden for de enkelte Grupper kender man — af Forsigtighedsgrun-

de — ikke andre end sine allernærmeste Medarbejdere.

Men noget maa der gøres. Allerede i Juni udsendte Kommunisterne deres Opfordring til Samling, og nu i forrige Maaned har Prof. *Mogens Fog*, der stadig forgæves jages af Politiet, og Civilingeniør *Erling Foss* haft nogle Møder med »Ringens« Organisations, cand. mag. *Frode Jacobsen* for at drøfte Muligheden af et større Samarbejde. Begivenhederne omkring den 29. August har forsinket Planens Realisation, samtidig med at den er blevet endnu mere paakrævet.

Et længe forberedt Møde forsinket af 29. August.

Det Møde, der var forberedt, har nu endelig fundet Sted i Dag. Et saadant Møde af højst mistænkelige Mænd har kun kunnet foregaa i dybeste Hemmelighed og paa det mindst mulige opsigtsvækkende Sted. Ing. Foss havde fundet et saadant Sted hos Sproglærer *Harrild* og Frue i deres Lejlighed Nørrebrogade 156, hvor de har et Maskinafskrivningsbureau. De har tidligere duplikeret Foss' illegale Blad »Brevsprækken«, derfra Forbindelsen med Harrilds, der straks har stillet deres Dagligstue til Disposition. Her indfandt sig saa en Dag »Nielsen« (Børge Houmann), »Ravn« (Frode Jacobsen) og »Willumsen« (Aage Schoch), der alle præsenterede sig ved deres Dæknavn. Prof. *Noe-Nygaard* mødte fra Dansk Samling i Stedet for *Arne Sørensen*, der er alt for let kendelig af Ydre til at kunne deltage i Møderne. Prof. *Fog* var ogsaa til Stede og Ing. *Foss*, der ledede Mødet.

Danmarks Frihedsraad faar sin Daab.

Man blev hurtigt enig om det væsentligste, at danne en Sammenslutning, og efter at Ordet »Befrielses-Komité« var forkastet, vedtoges Navnet *Danmarks Frihedsraad*. Dette Raad repræsenterer Størsteparten af de illegale Bladgrupper, Kommunisterne, Dansk Samling, Frit Danmark og Ringen. Man vedtog at opfordre »Mikkelsen« (Kaptajn Flemming Muus) til at indtræde i Raadet som Repræsentant for Faldskærmsfolkene og fastlagde Raadets Opgaver, der skal bestaa i at samarbejde og oplyse den illegale Presse, vejlede Sabotagen, styrke Modstandsviljen i Folket og i givne Tilfælde give Paroler for Modstandskampen.

Prof. Mogens Fog.

Red. Børge Houmann.

Cand. mag. Frode Jacobsen.

Ing. Erling Foss.

Prof. Noe-Nygaard.

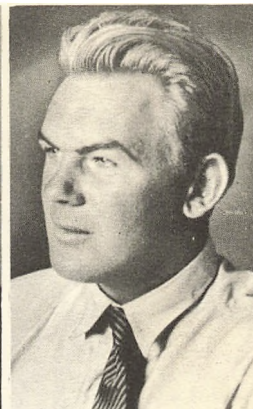
Frihedsraadets første Proklamation

Red. Aage Schoch

Kaptajn Flemming Muus.

Prof. C. A. Bodelsen
(fra 14/10, da Fog arresteres)Alfred Jensen
(fra Jan. 44 under
Houmanns Sygdom)Arne Sørensen
(afloser Prof. Noe-Nygaard
Dec. 43)

**Den nationale Folkefront mod Nazismen
er nu en Kendsgerning.**

Meddelelse om Dannelsen af Danmarks Frihedsraad.

Fra den Dag, de tyske Tropper i 1940 besatte vort Land, har Viljen til at yde Modstand mod Nazisternes voldelige Angreb paa vor nationale Selvstændighed og Samfundets værret levende i det danske Folk. Efterhaanden som den tyske Indflydelse paa Landets Styre tiltog, og Værnemagten i stadig højere Grad søgte at udnytte vore Hjælpemidler i sin Krigsførelses Tjeneste, opstod der i Danmark en Række Bevægelser og Blade, der gav Udtryk for Folkets Modstandsvilje og organiserede den danske Frihedskamp. Denne Virksomhed maatte paa Grund af vore Regeringers og vor Rigsdags Eftergivenesshed føres i Strid med Undtagelseslovgivningen, som de fremmede har gennemtvunget.

De Organer, der saaledes har ført an i Kampen mod Tyskerne, har i Arbejdet for det fælles Maal støttet hinanden, naar Lejlighed gaves, men de har ikke — som det er Tilfældet i andre undertrykte Lande — haft nogen fælles Ledelse. Efter den 29. August 1943 er imidlertid Ønskeligheden af et saadant Organ blevet aabenbar, dels fordi vort Folk under de skærpede tyske Forholdsregler ønsker den aktive Kamp ført med endnu større Kraft end hidtil, dels fordi Kampens Vilkaar er blevet saaledes strammet, at den mest effektive Organisation er paakrævet.

I Forstaaelse heraf er

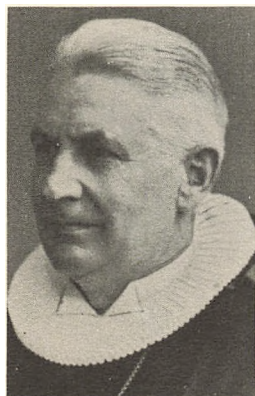
DANMARKS FRIHEDSRAAD

blevet oprettet og har vedtaget følgende:

- 1) Danmarks Frihedsraad er dannet af Repræsentanter for de danske Bevægelser, der i Fællesskab og i Overensstemmelse med Folkets Ønsker aktivt vil bekæmpe den tyske Besættelsesmagt, indtil Danmark igen er et frit og uafhængigt Land.
- 2) Raadet har optaget en Repræsentant for De frie Danske i Udlandet, hvis betydningsfulde Arbejde for Danmarks Sag vi i høj Grad anerkender.
- 3) Raadets Medlemmer afgiver højtideligt Løfte om i Arbejdet for Danmarks Frihed at sætte dette Maal over ethvert Partihensyn og enhver Særinteresse.
- 4) Raadet vil henvende sig til Folket gennem den frie Presse, hvis Opgave det er at vise de Veje, der fører til Friheden, og — trods vanskelige Arbejdsvilkaar — at bringe Befolkningen den ærlige Oplysning, som Tyskerne hindrer Presse og Radio i at udbrede.
- 5) Raadet arbejder for de demokratiske Ideer og vil bekæmpe ikke alene de ydre Fjender, men ogsaa de danske Nazister, Overløbere og Kapitulanter.
- 6) Raadets Opgave er at organisere Modstanden mod Tyskerne paa alle Omraader og med alle Midler, der staar til Folkets Raadighed.

September 1943.

DANMARKS FRIHEDSRAAD.

Biskop Øllgaard
(fra 2/9 44, da Schoch arresteres)Prof. Chieviz
(fra Febr. 44, da Foss rejser)Prof. Husfeldt
(fra April 45)Kontorchef N. S. Banke
(fra April 45)Dir. Ole Lippmann
(fra Marts 45)

Hanneken hævner sig — Best gør det ikke bedre

Den kendte København-restaurant »Wivex« efter Branden, der raserede hele det store Lokale.

Wivex brændt i Nat.

15. September.

Wivex brændte i Nat. Det meste af Restauranten ødelagdes af Ilden, ligesom Vandet forvoldte store Skader.

Ilden opstod som en ganske lille Brand bag Buffeten i Restauranten, men med Lynets Hast bredte Ilden sig gennem Restauranten. Snart stod hele Taget i Flamme og Brandvæsenet maatte hente Forstærkninger. Et Øjeblik truede Ilden med at brede sig til Selskabslokalerne, men en resolut Indgriben ved Fjernelse af nogle Kvadratmeter Parketgulv begrænsede Ilden her. I Stueetagen var Ødelæggelsen imidlertid total — alt brændte, bl. a. uerstættelige Noder. Skadesbeløbet opgøres til ca. 1½ Million Kroner.

Ildløs hos „Hector“.

17. September.

I Gaar opstod Brand i Hectors Skoleismagasin paa Strøget. Formentlig skyldes det en Kortslutning i den elektriske Installation. Branden blev opløst saa hurtigt, og Brandvæsenet greb saa energisk ind, at en Katastrofe blev undgået. Der blev dog adskillige Tusinde Par Damefodtøj og et værdifuldt Lager af Svarte, Metropolteatret, der har til Huse i samme Bygning, maatte aflyse sin Forstilling, da Rogen trængte ind i Teatret.

Tyske Soldater skydes ned paa Gaden.

Spærretid - Millionbøder og Kæmpe-Dusører.

19. September.

En tysk Soldat er i Aftes Kl. 20,45 — ifølge Politidirektor Stamms Meddelelse — »da han paa Cykel var paa Vej fra Avedøre til sin Bopæl i København, paa en Afstand af 5 m fejgt skudt ned bagfra af en dansk Cyklist og haardt saaret. Gerningsmanden flygtede.« For Oplysninger, der fører til Gerningsmandens Paagribelse, er udsat en Dusør paa 50.000 Kr. Der tilsikres den paagældende (Stikker) Diskretion.

20. September.

En tysk Underofficer er i Gaar i Odense paa Hjørnet af Vestergade og Magelos blevet skudt ned og dræbt. Dagen i Forvejen var en midaldrende Arbejder, Olof Andersen, da han tidlig om Morgenen var paa Vej til Staal-skibsværftet, blevet raabt an af en tysk Vagtpost og derpaa skudt ned og dræbt, skønt han ved Tilraabet stod af sin Cykle.

22. September.

General Hanneken har skærpet Udgangsforbudet i København og Odense med Spærretid fra Kl. 20—5. København skal betale ½ Mill., Odense en hel Mill. i Bod. Der er Forbud mod Spiritusudskænkning fra Kl. 17—10 over hele Landet. Det er desuden forbudt i Spærretiden at holde Vinduer aabne mod Gaden samt at opholde sig i Gadedøre, paa Altaner, Husstage og i Forhaver.

Dr. Best forsøger at faa ny dansk Regering, men afvises af Kongen og Regeringen.

23. September.

Dr. Best har henvendt sig gentagne Gange i Udenrigsministeriet og forespurgt Dir. Svenningsen, hvad det bliver til med et nyt Ministerium. Best har foreslaaet et af upolitiske danske Fagmænd, ellers maa der indføres tysk Civiladministration. Adskillige har ladet sig skræmme af denne tyske Trusel. Saaledes har flere meget kendte og fremstaaende Forretningsfolk været virksomme for at faa dannet et fagligt dansk Ministerium. Dir. Svenningsen har tilskrevet Kongen og anmodet Magistraten om at raadføre sig med Partierne før Svaret afgives til Dr. Best. En-

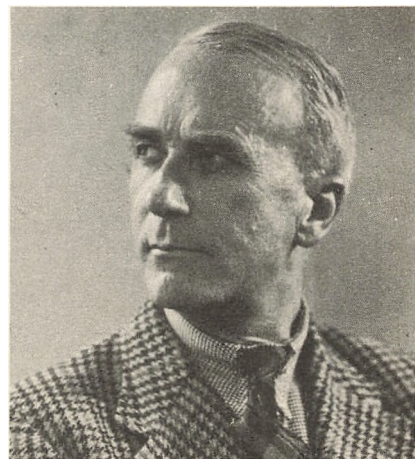
delig har Højesteretspræsident, Dr. jur. Troels G. Jørgensen i en Skrivelse til Kongen hævdet Majestætens Pligt til at skaffe Landet en Regering — en Henvendelse, som de øvrige Højesteretsdommere har taget Afstand fra. Kongen har 16. September haft et Møde paa Sorgenfri med Buhl, Fibiger, Knud Christensen, Munch og Oluf Pedersen og ganske tilsluttet sig Politikernes Afvisning af at danne nogen Regering. Hertil har 9-Mands-Udvalget sluttet sig, og Dr. Best har i Dag modtaget Svaret fra Dir. Svenningsen i Overensstemmelse hermed.

»Ned med Sabotagen«.

ORS. Krenchel i Radioen.

20. September.

I Gaar holdt ORS. Ejnar Krenchel et Radioforedrag med Tittlen: »Sabotage — Gadens Terror«. Krenchel gennemgik den sidste Tids Sabotagetilfælde og de sørgelige Tilstande, Resultatet gav, og han sluttede: »Træd aabent frem alle I, der er enige med mig. Lad Sabotørerne, deres Bagmænd og Financierere og hele deres klappende Teaterpublikum for Alvor forstaa, at den Dag er ikke fjern, da der lyder et samlet Raab over hele Landet: »Danmark fordømmer disse Forbrydere«. Krenchel er saa snedig, at han — med Tyskernes Velsignelse! — erklærer, at han »ikke optræder som Tyskernes Defensor«, men tværtimod siger de tyske Magthavere nogle afdæmpede Sandheder. Lytterne skal fanges — men lader de sig narre?

ORS. Ejnar Krenchel, der tordner i Radioen mod Sabotagen.

Det gaar — men ikke efter Tyskernes Hoved!

Mærkeligt »Aftenliv«.

22. September.

»Aftenlivet« i København antager efterhaanden mærkelige Former, ikke mindst efter den sidste Forordning med Spærretid fra Kl. 20. Teatrene har opgivet at spille, kun Det kgl. Teater gennemfører sine Forestillinger, der begynder Kl. 16.

Det har længe været galt med de overfyldte Sporvogne, men nu, hvor alle skal være hjemme inden Kl. 20, er det noget nær haablost at komme med de sidste Vogne. Det er da ogsaa mest Ungdommen, der holder ud til sidste Vogn — og de tager det Hele med høj Humør.

Rask Bedrift af Sabotører der henter Vaaben hos Politiet.

24. September.

I Gaar bankede det paa Porten til Blegdamsvejens Arrest, og paa den vagthavende C. B.-Betjents Forespørgsel svarede der: »Det er Frederiksberg Politi. Vi er her med en Fange.« Da C. B.'eren lidede lidt paa Porten, saa han udenfor to Betjente med en civilklædt Mand imellem sig. Han lukkede da helt op, men ikke saa snart var Mændene kommet indenfor, for de med Revolvere truede ham og en tililende Betjent ind i en tom Celle, som de laaste af. Aarsagen til Sabotørernes Besøg var den, at Vaaben, som ved Vaabenforbudet var blevet afleveret, opbevarede i Arresten. Nu var Vejen fri, og man gik i Gang med at stable Pistoler og Ammunition i Ølkasser. Et Øjeblik efter slæbte de tre Mænd 10 fyldte Kasser ud paa en af Politiets Biler og kørte bort. Da Tyskerne kom, var baade Fuglene Højet og Vaabnene væk. Den dristige Aktion lededes af »Knud« (Ib Mogens Bech Christensen).

Schalburgkorpsets nye Kamporganisation.

30. September.

Ritzaus Bureau meddeler:

»Den alvorlige Situation, i hvilken Danmark i Dag befinder sig, tvinger alle danske Statsborgere til den højeste Grad af Ansvarsbevidsthed.

Ingen ansvarsbevidst Dansker kan nu længere uvirksom betragte de meningsløse Ødelæggelser af danske Virksomheder.

Ingen ansvarsbevidst Dansker kan forblive ligegyldig over for den af fremmede Agenter provokerede Udvikling, der nødvendigvis maa føre vort Land ud i bolsjevikisk Kaos. For at bryde den fjendtlige Terror har vi fra i Dag besluttet at rejse en ny Kamporganisation inden for Rammerne af Schalburg Korpset.

Vi opfordrer alle Danske, som i denne alvorlige Tid er beredt til at yde en positiv Indsats for Danmark, til at slutte sig til denne nye Organisation. Anmeldelse kan finde Sted til: Schalburgkorpset, Blegdamsvej 23, København Ø.

København, den 29. September 1943.

sign. Poul Sommer,
Kaptajn.

Ved den sidste Sporvogn paa Raadhusspladsen. Ugenert Folkeliv midt imellem alle Trængsler.

Kongen fejrer stille Fødselsdag-og-hyldes.

26. September.

Kongen fejrer i Dag, efter eget Ønske, en stille 73 Aars Fødselsdag. Der var ingen ydre Arrangementer ud over den officielle Flagning og Butikkernes Udsmykning. Men Dagen blev alligevel festlig med mange Mennesker paa Gaderne i København. Og til Kongen gik der Tanker — og mere end Tankerne. Sorgenfri Slot modtog i Løbet af Dagen 6000 Telegrammer, 60000 Breve og Pakker, 56 Lastbiler, Flytteomnibusser og Ambulancer kørte Blomster til Slottet.

Intet kan standse den danske Sabotage.

27. September.

Paa Trods af Krenchel og Tyskerne fortsætter Jernbanesabotagen og Natten til 27. September tordner Bomberne hele Jylland igennem lige fra Aalborg til Padborg. Overalt paa den maaske vigtigste Trafiklinje i Danmark sprænges Skinnerne bort, paa Strækningen Faarup-Langaa saaledes ikke mindre end 20 Steder. For ikke at Tyskerne i Stedet skal føre deres Tog om ad Sidelinjerne forøves yderligere Sabotage mod Strækningerne Tønder-Ribe, Langaa-Viborg, Randers-Hadsund og Randers-Ryomgaard.

Skotøjsfabriken „Globe“ sprængt af Bomber.

30. September.

Ved en stor Sabotage paa Nørrebro i Aftes ødelagdes Skotøjsfabriken »Globe«. En halv Snes bevæbnede Sabotører overmandede Vagten og anbragte en Række Bomber. 9 Mennesker saaredes og en ældre Mand døde af et Chok. Skaden andrager 1½ Million og man regner med at 300 Mennesker bliver arbejdsløse.

Frits Clausen til Fronten.

1. Oktober.

Ritzaus Bureau meddeler:

Vi erfarer, at Foreren for Danmarks nationalsocialistiske Arbejderparti, Dr. Fritz Clausen, har meldt sig til aktiv Frontindsats i Vaaben S.S., saaledes som en betydelig Del af hans Partikammerater har gjort det ved deres Deltagelse i Kampen paa Ostfronten. De Medlemmer af Danmarks nationalsocialistiske Arbejderparti, som ikke kan gøre en aktiv Indsats uden for vort Lands Grænser, opfordrer Partiforenen til at indmelde sig i den nystiftede Gruppe af Schalburgkorpset.

Kaptajn Poul Sommer, den nye Korpchef.

Jøderne jages – tysk Skændsel

Efter den 29. Aug. har man i stadig stigende Grad frygtet, at Tyskerne skulde iværksætte Jødeforfølgelser ogsaa her i Landet. Frygten herfor er yderligere øget, da der den 31. Aug. blev stjaalet vigtige Papirer i den mosaiske Menigheds Sekretariat i Nybrogade, og Tyskerne derefter d. 17. Septbr. hentede Bibliotekar Fischer i Synagogen og tvang ham til at udlevere Lister over deherboende Jøder. Dr. Best har maattet indrømme, at denne sidste Aktion er blevet foretaget af Tyskerne, men kun for at konstatere Jødernes eventuelle Forbindelse med Sabotørerne. Dr. Best og Brigadefører Kannstein har fornylig været i

Den svenske Gesandt von Dardel.

Berlin, hvor de siges at have protesteret og fraraadet Forfølgelse af danske Jøder. Kannstein har ansøgt om at blive forflyttet.

Sverige er rede til at modtage Flygtninge.

Den herværende svenske Gesandt von Dardel, der samtidig er blevet underrettet om den forestaaende Razzia, har omgaaende sat sig i Forbindelse med sit Lands Regering og har derefter meddelt den mosaiske Menighed, at Sverige har erklæret sig rede til at modtage alle jødiske Flygtninge.

Uro og Angst og forbitrede Protester.

Onsdag 29. September.
Ved den jødiske Gudstjeneste i Morges i Synagogen har Menigheden faaet Meddelelse om, hvad der forestaar, og er blevet tilraadet at flygte hurtigst muligt. Mange har allerede i Dag fulgt Opfordringen og er flygtet til Sverige, endnu flere har forladt deres Hjem og skjult sig hos gode Venner. Det danske Folk er opskræmt og yderst ophidset, alle aabner deres Hjem for Jøderne og hjælper med, hvad de formaar. Man regner med, at de 7000 Hel-Jøder og de ca. 20,000 Kvart- og Halv-Jøder, der findes her (hovedsagelig i København), alle er blevet underrettet og advaret.

Kongen har gennem Dir. Svenningens indgivet en Protest, som det dog først i Aftes Kl. 22,30 har været muligt at overgive til Dr. Best, der lovede at videresende den til Berlin. Dr. Best erklærede dog, at Aktionen var besluttet, og en af Dir. Svenningens fremsat Plan om, at danske Myndigheder skulde internere de danske Jøder i Stedet for at Tyskerne deporterede dem, havde Dr. Best ingen Bemyndigelse til at træffe Bestemmelse om. En Bølge af Protester fra alle Kredse inden for den danske Befolkning er skyllet ind over Tyskerne. Men Berlin er tavs.

Rygterne om en nær forestaaende Jøderazzia tager fast Form.

En Tysker i Legationen røber, at der er givet Ordre fra Berlin, og advarer Jøderne.

Tirsdag 28. September.

Den Søfartskyndige ved den herværende tyske Legation v. Duckwitz, der er en god Ven af Danmark, og som gentagne Gange i Fortrolighed har vist en udpræget anti-nazistisk Indstilling, har i Dag henvendt sig til Legationssekretær Nils-Eric Ekblad i det svenske Gesandtskab i København og meddelt ham, at der fra Berlin er givet Ordre til en Razzia paa de danske Jøder. Dr. Best, ja selv v. Hanneken vides at have fraraadet en saadan Aktion, men stærke Kræfter i Berlin har faaet gennemtvunget, at Hitler har udstedt en Befaling om at foretage en Udrensning af Jøderne i Danmark.

Den svenske Legationssekretær Nils-Eric Ekblad.

Jøderne advares og tilraades at flygte.

For at afbøde de værste Slag og i hvert Fald søge at advare i Tide har v. Duckwitz gennem Ekblad sat sig i Forbindelse med Hedtoft, Buhl, H. C. Hansen og Alsing Andersen. Paa et Møde Tirsdag d. 28. Septbr. hos Ingeniør Herman Dedichen (Dæknavn: Sømanden) blev der iværksat en omfattende Organisering, bl. a. ved Hjælp af nogle af Politiets Biler, der havde til Formaal at advare flest mulig Jøder inden Torsdag Aften d. 30. Septbr. Man satte sig først og fremmest i Forbindelse med Formanden for det mosaiske Trossamfund, HRS. C. B. Henriques, der blev yderst bestyrtet over Meddelelsen. Den eneste Udvej synes at være et Forsøg paa at hjælpe de flest mulige Jøder til at flygte ud af Landet inden Forfølgelsen sættes i Gang.

Den tyske Søfartskyndige von Duckwitz.

Razziaen paa de jødiske danske Medborgere

Flygtningchaade paa Vej over Sundet til Sverige.

Natten efter første Oktober jages, arresteres og deporteres 500 Jøder.

Fredag 1. Oktober.

Kl. 21,45 spærres Telefonen. Razziaen paa de danske Jøder er i fuld Gang. Den modbydelige Menneskejagt foregaar paa den Maade, at to bevåbnede tyske Politisoldater, fulgt af et Par dansktalende Schalburgfolk, trænger ind i Lejligheder, der indehaves af Jøder. De fleste Steder optræder Tyskerne, og navnlig deres danske Hjælpere, med den yderste Brutalitet. Træffes der nogen hjemme, bliver Beboerne — Gamle og Unge, Oldinge og Børn — slået ned til de ventende Lastvogne og kørt til de forskellige Opsamlingssteder. Oftest gaar de dog forgæves, da de fleste Jøder forinden har forladt deres Hjem og skjult sig eller er flygtet til Sverige.

Syge og Gamle slæbes bort.

Men adskillige Syge og Gamle har hverken kunnet eller villet flygte. I det jødiske Alderdomshjem i Krystalgade kastes de gamle Mennesker mellem 60 og 80 Aar ud af deres Værelser og bunkses sammen i Synagogen. Nogle Steder udspilles dybt tragiske Scener: Tyskerne ringer paa, ingen lukker op, Døren sprænges, Patruljer trænger ind i Lejligheden, men finder kun et rædsels-slagent Menneske, som har taget Gift for at dø før de tyske Bødler kommer.

Lørdag 2. Oktober.

Fra Opsamlingsstederne er de fangne Jøder blevet ført ned til nogle Transportdamperc ved Langelinje, hvor de staves sammen i Lasten. Man regner med, at ca. 500 Jøder er blevet arresteret og nu skal deporteres. Den hele Razzia er planløs og vilkaarlig. Fejltagelserne mangfoldige. I flere Tilfælde arresteres selv ikke-jødiske Beboere af en Lejlighed, der tidligere har tilhørt en nu afdød Jøde. Ogsaa Halv- og Kvart-Jøder og Jøder gifte med Arier, der alle efter Ordren er undtaget, bliver ført bort.

Til Theresienstadt!

Transportskibene med de fangne Jøder er afsejlet. Det forlyder at Jø-

derne skal føres til en Fangelejr i Theresienstadt, en halv Snes Mil nord for Prag. Med Transportskibene deporteres samtidig ca. 150 Kommuniste, som har været interneret i Horserød — de skal føres til Stuthoflejren ved Danzig.

Dansk Baad med jødiske Flygtninge er i Nattens Mulm og Mørke sejlet fra Danmark og naar nu i det første Morgengry den svenske Territorialgrænse.

Jøderne »udskilles« og Soldaterne frigives.

Tyskernes Skændsel — og den danske Befolknings Afsky og Forbitrelse — bliver ikke mindre efter en skamløs officiel Meddelelse i Dag, der taler sit eget tydelige Sprog:

»Efter at Jøderne, som ved deres tysk-fjendtlige Ophidselsesvirksomhed og deres moralske og materielle Støtte til Terror- og Sabotagehandlinge, hvilket i væsentlig Grad har bidraget til Skærpelsen af Situationen i Danmark, ved de fra tysk Side trufne Forholdsregler er blevet udskilt af det offentlige Liv og hindret i fortsat at forgifte Atmosfæren, vil der som Opfyldelse af det Ønske, der næres i videre Kredse af den danske Befolkning, i de nærmeste Dage blive paabegyndt Løsladelse af internerede danske Soldater, og Løsladelsen vil finde Sted i det Tempo, der bestemmes af de tekniske Muligheder.«

General Gørtz og Viceadmiral Vedel har øjeblikkelig protesteret mod at nogen af Hærens eller Marinens Folk løslades »paa andre danske Statsborgeres Bekostning.«

Flammende Protester.

Protesterne strømmer ind: Studenterforeningen, Universiteterne i København og Aarhus, der lukkes i en Uge, Stats-embedsmændenes Samraad, de politiske Partier, Ungdomsorganisationerne. Hele Landet staar samlet i forbitret Protest.

Undtagelsestilstanden ophæves efter 5 Ugers Forløb.

6. Oktober.

Undtagelsestilstanden, der har været i fem Uger, er fra og med i Dag ophævet. Færdselsforbudet bortfalder hermed. Teatre og Forlystelser maa have aabent til Kl. 22.

Flugten til Sverige – illegale Transporter

Dansk Flygtningeskonnert møder den svenske Patroljebåd ude i Sundet.

Tusindvis af danske Flygtninge sejles over Sundet til Sverige.

Et storstilet Hjælpearbejde for Næsen af Tyskerne.

I Dagene efter Jøde-Razziaen kulminerede Flugten til Sverige. Jagten paa de ikke-ariske Medborgere var kun aftaget i Styrke, men ingenlunde indstillet, og de Jøder, der havde skjult sig rundt om i Landet, søgte derfor i stigende Antal at slippe over til Sverige. Fra alle Sider blev der sat et storstilet Hjælpearbejde i Gang, ogsaa det danske Polit i gjorde sit til, at Flugten kunde iværksættes.

Danske Fiskere sejlede i disse Nætter

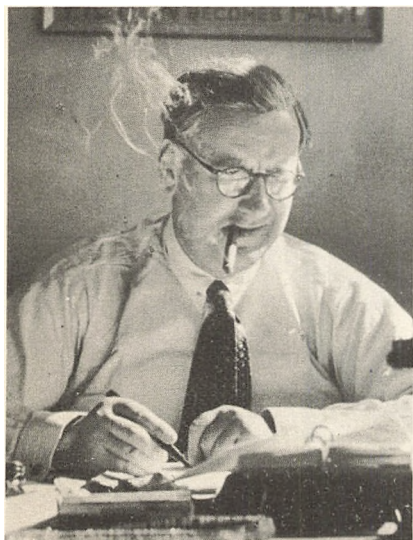
med fuld Last af jødiske Flygtninge over til Sverige. Det var en farlig Sejlads og Fiskerne tog ofte den store Risiko højt betalt. Men de velhavende maatte betale for de fattige. Gennemsnitsprisen laa i en Periode paa et Par Tusinde Kroner.

»Dansk-svensk Flygtingetjeneste«.

Den største Organisation »Dansk-svensk Flygtingetjeneste« blev startet omtrent samtidig med Aktionen mod Tyskerne. En Kreds af svenske Jøder stillede en stor Sum Penge til Raadighed for en Hjælpeorganisation til Fordel for de danske Frihedskæmpere, og gennem Red. Ebbe Munck fik Red. Leif B. Hendil Opfordring til at søge oprettet en organiseret Baadrute. Medens Hendil ledede Arbejdet fra Malmø, blev i København Grosserer Robert Jensen — kaldet »Postmesteren« og »Tom« — Chef for Flygtingetjenestens store Afskilningsapparat. Det var et stort Arbejde, der her blev udført, og »Dansk-svensk Flygtingetjeneste« gjorde en betydningsfuld Indsats. Senere da »Tom« blev skudt i sit Kontor paa Forchammersvej (se Side 451) blev den omfattende Virksomhed fordelt paa flere Hænder, bl. a. tog den unge Sabotør, Lederen af Gruppen »1944« Ib Mogens Bech Christensen fat, medens Leif B. Hendil stadig ledede Arbejdet fra Malmø og selv — forklædt som Skipper — deltog i mange af de farefulde Ture over Sundet.

Faste illegale Ruter, Post- og Kurérforbindelser.

I dette Efteraar udbyggedes iøvrigt de faste illegale Ruter paa Sverige. Det gjaldt jo ikke blot om at bringe Flygtninge over Sundet, og blandt dem særlig Faldskærms- og Modstandsfolk, der var jaget af Gestapo og maatte bringes i Sikkerhed, men i nok saa høj Grad om at holde en daglig Forbindelse vedlige med Sveriges-Folkene og gennem dem med de allierede Hovedkvarterer. Kurierer, Post o. s. v. maatte overføres. Blandt de største Ruter var »Postmesteren«, der blev døbt om til »Speditøren«, der havde Tilknytning til de illegale Læger og til »De frie Danske« med Dir. Mikkelsen, Skandia, og Overbetjent Weiss, og »S. E. Transporten«, der var startet af »Studenternes Efterretningstjeneste«, ledet bl. a. af Peter Fyhn og Styrmænd Eiler Haubirk, senere med Arne Sejr som Chef. Desuden oprettedes en Rute mellem Frederikshavn og Göteborg, »Dansk Hjælpetjeneste«, ledet af Werner Gyberg i Forbindelse med Tom Søndergaard og Gylding-Sabroe, og paa Sjællands Nordkyst havde Solojntnant Kiær en Rute paa Helsingborg. Ogsaa Ostbornholms Damp »Carl« og »Ostersøen« opretholdt illegale Transporter paa dens legale Ture, idet Flygtninge, Kurierer og Post blev anbragt i den svenske Lodsbaad, naar Dampene gik igennem Falsterbo-Kanalen. Endelig blev mangt og meget besørget af Færgerne mellem København og Malmø, og mellem Helsingør og Helsingborg, ligesom Flyveruterne paa Sverige i høj Grad blev udnyttet. Foruden de nævnte var der adskillige mindre, men meget virksomme Ruteforbindelser.

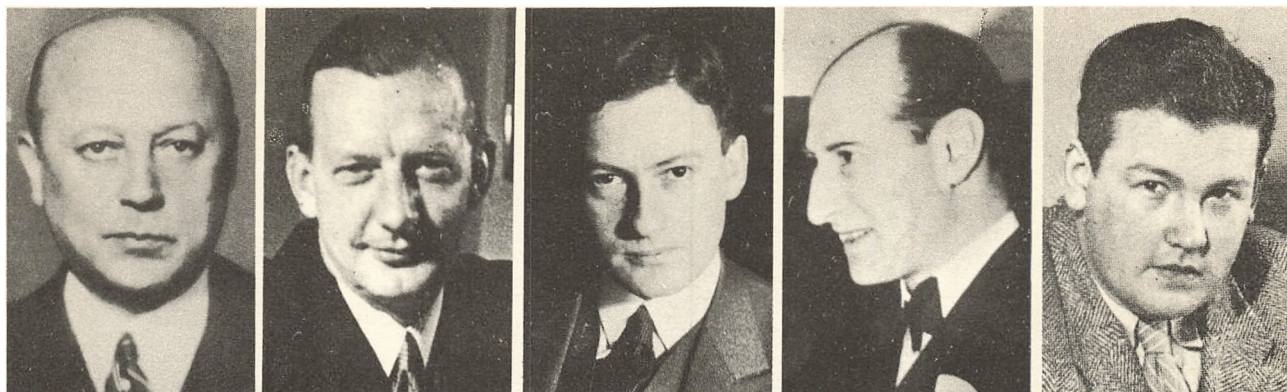

Red. Leif B. Hendil, der skabte og ledede den betydningsfulde Dansk-svensk Flygtingetjeneste.

Arne Sejr, der allerede den 9. April 1940 som Skoledreng i Slagelse Gymnasium udsendte en Løbeseddel »Danskerens 10 Bud«, og som senere blev virksom i Modstandskampen, bl. a. som Chef for »S. E.-Ruten«.

Sverigesfolkene - Udefronten

Kammerherre Kruse.

Legationsraad Torp-Pedersen.

Prof. Dr. jur. Hurwitz.

Kontorchef Wechselmann.

Red. Svann Sechusen.

Danskernes store Indsats i Sverige.

Ebbe Munck som uofficiel Gesandt og Erik Seidenfaden Leder af Pressetjenesten.

Medens den danske Gesandt i Stockholm, Kammerherre J. C. W. Kruse, hidtil havde indtaget en officiel Holdning i Overensstemmelse med den danske Regering, erklærede han — og hele Gesandtskabets Personale — sig uafhængig efter 29. Aug. og var dermed rede til at gøre en Indsats for de Flygtninge, der nu fra Danmark strømmede til Sverige. Allerede inden dette Tidspunkt havde Legationsraad *Emil Torp-Pedersen* været en stor Støtte for det illegale Arbejde i Stockholm, men kunde nu yderligere sætte sine Kræfter ind paa at hjælpe sine Landsmænd.

Den svenske Befolknings hele Indstilling, der væsentligst var bestemt af den svenske Regerings Neutralitets-Standpunkt, ændredes med ét Slag efter Jødeforfølgelserne. De danske Flygtninge blev modtaget med åbne Arme og hjulpet paa alle Maa-

der af Myndigheder og Private. Der oprettedes Skoler for Børnene, danske Studenter fik Adgang til Universiteterne, Videnskabsmænd og Kunstnere blev i udstrakt Grad givet Muligheder for at virke. Manglen paa Arbejdskraft gjorde det ogsaa lettere at skaffe danske Arbejdere Beskæftigelse rundt om i Sverige.

Ebbe Munck, Frihedsraadets Repræsentant.

En meget betydningsfuld Indsats blev gjort af danske Pressefolk, som allerede i nogle Aar havde opholdt sig i Stockholm, i første Række *Ebbe Munck*, der blev Frihedsraadets Repræsentant i Sverige og som med fremragende Dygtighed formidlede Forbindelsen mellem Modstandsbevægelsen i Danmark og de allierede Myndigheder. Han fungerede faktisk som en Slags uofficiel Gesandt og holdt haade de administrative og økonomiske Traade i sin Haand.

Dansk Pressetjeneste.

Straks efter 29. August oprettedes i Stockholm »Dansk Pressetjeneste« af Red. *Erik Seidenfaden*, der hermed skabte en Nyhedstjeneste af uvurderlig Betydning, idet der herfra blev givet Udlandet — i Særdeleshed de allierede Nationer — Oplysninger om det danske Folks virkelige Sindelag og om Modstandskampen. D. P. T., som under Seidenfadens Ledelse arbejdede med 30-40 faste Medarbejdere, kom til at fungere som et frit dansk »Ritzaus Bureau« for B. B. C.'s danske Udsendelser, for den svenske Radio og for Pressen i Sverige og de allierede Lande. Dansk Pressetjeneste, der senere ogsaa knyttede Red. *Næsselund Hansen*, *Børge Oulze* og *Sten Gudme* til sig, blev tillige et Udgangspunkt for den politiske Rapportgivning til de allierede Landes Regeringer. Omtrent samtidig udsendte K-U-Manden, Red. *Svann Sechusen* Bladet »Danskeren«, der udsendtes til de danske Flygtninge i Sverige.

De danske Flygtninge og den danske Brigade.

Flygtningene organiseredes og der oprettedes et Flygtningekontor i Stockholm, ledet af Prof., Dr. jur. Stephan Hurwitz, og da denne tog til England af Kontorchef Sigurd Wechselmann.

Under Ledelse af Generalmajor H. Knudtzon og med Oberstløjtnant F. L. Hvalkof som Regimentschef opbyggedes »Den danske Brigade«, som ved Befrielsen bestod af fem Bataljoner paa 5000 Mand, uddannet i forskellige Lejre og fuldt militært udrustede. Til Brigaden hørte et Lægekorps og et Lottekorps af kvindelige danske Flygtninge.

Til at begynde med voldte det nogen Vanskelighed at faa de svenske Myndigheders Tilladelse til den militære Uddannelse af Flygtninge. Men Foretagendet blev camoufleret som en »Politiforlægning« og efterhaanden udvidedes Samarbejdet med de svenske militære Myndigheder, der var helt indforstået med den Opgave, som Brigaden skulde løse. Den svenske Hærledelse og den svenske Regering vilde i givet Tilfælde ikke blot tilade Brigadens Afrejse, hvis det kom til en allieret Invasion i Danmark, men endog med Flyvere og Krigsskibe støtte den danske Landgang.

Red. Ebbe Munck.

Red. Erik Seidenfaden.

Der sættes haardt mod haardt -

Den ene af Hangarerne ved Flyvetroppernes Reparationsværksteder paa Kløvermarksvejen efter BOPA-Bomberne

BOPA-Aktionen mod Flyvetroppernes Reparationsværksteder paa Kløvermarksvej.

Flot gennemført Overrumplings-Sabotage.

6. Oktober.

BOPA har i Gaar været ude paa en stor Historie, en flot gennemført Sabotage, som totalt ødelagde Flyvetroppernes Reparationsværksted paa Kløvermarksvej, der helt er overtaget af Tyskerne.

De var kun 6 Mand om Aktionen, foruden en Dækningsgruppe paa 3 Mand, og det var særlig de tre store Hangarer, det gjaldt. Man havde længe forberedt Historien, nøje undersøgt Arbejds- og Vagtholdene og endelig valgt at gaa til Værks i Frokostpausen Kl. 10. To og to cyklede de derud og var der til aftalt Tid. Alt var som det skulde være, de fleste Arbejdere var i Marketeriet og i Vagten spiste man ogsaa Frokost. Aktionsgruppen paa de 6 Mand klippede sig igennem Pigtraadshegnet og kravlede en efter en over Plankeværket, der omgiver hele Pladsen. Endnu var de ikke blevet opdaget. To og to gik de til hver sin i Forvejen aftalte Hangar. I den første var der kun nogle faa Arbejdere, som let lod sig holde op og føre i Sikkerhed, i den anden sad de tilbageblevne Arbejdere samlet midt i Hallen og var ogsaa nemme at holde i Skak og føre til Beskyttelsesrummet, men i den tredje Hangar stod ikke mindre end tyve Arbejdere, endda spredt rundt om i Lokalet. Med Aandsnærværelse og Myndighed lykkedes det alligevel at faa hele Snesen, der forsøgte at løbe og springe ud ad Vinduerne, gennet sammen i en Klump. Mens den ene Sabotør med

Revolveren skudklar fulgte Arbejderne enkeltvis over i Beskyttelsesrummet, maatte den anden med sin Skyder holde de resterende op.

Det gik. Alle tre Steder blev derefter Bomberne anbragt, Sabotørerne løb ud af Hangarerne og var i Sikkerhed, da tre Eksplosioner kort efter drønedes over Amager.

Hund og Kat.

Menneskene kriges og slaas, men ogsaa Dyrne har deres fødte Fjender. Ovenstaaende Billede taler for sig selv.

Ortskommandoen i Aalborg bombet!

15. Oktober.

Det gaar livligt til i Aalborg. I Gaar kastedes Bomber mod Tyskernes Ortskommando, som ødelagdes. Som Modtræk har Tyskerne nu beslaglagt Aalborg tekniske Skole i Danmarksgade og har gennemført Færdselsforbud mellem Kl. 20 og Kl. 5.

Oberstløjtnant Ørum befriet.

22. Oktober.

Efter hemmelig Aftale med Politiet er Oberstløjtnant Ørum, som i 1941 fik livsvarigt Tugthus for »Spionage«, blevet overført fra Vestre Fængsel til Kommunehospitalet. Herfra er han i Gaar blevet »hentet« af to »Revolvermænd«, d. v. s. Frihedskæmpere, der gav ham et medbragt Sæt civilt Tøj og ganske roligt efter Besøget spadserede ud med ham af Hospitalets Port. Et Forsøg forleiden paa at befri politiske Fanger fra Vrildsløse mistykkedes derimod efter en fornyet Ildkamp med Fængselsbetjentene.

Stort Vaaben-Kup.

Udstyr til 100 Frihedskæmpere.

»Knud« er hans Dækningsnavn og som saadan kendes han inden for illegale Kredse som Med-Redaktør af »Studenternes Efterretningstjeneste«. Med sine 21 Aar har han allerede afsonet 3 Maaneders Fængsel for at have malet Kampraab paa Jernbaneviadukter. Han er oprindelig Kunstmaler, nu Sabotør med Liv og Sjæl, hans borgerlige Navn er Ib Mogens Bøch Christensen. Sidst har han været virksom med Transport af jødiske Flygtninge til Sverige, og nu har han i Spidsen for 6 Kammerater foretaget et dristigt Vaabenkup fra et Vaabenlager, som fra Holbæk Garnison var bragt ud i Boserup Skov og skjult dér. Udbyttet blev Karabiner, Revolvere og Haandgranater, fuldt Udstyr til mindst hundrede Frihedskæmpere.

København fylder 500 – og faar 5 Mill. i Bod!

Resterne af »Kafé Mokka« efter Bombe-Ekspllosionen.

Kvindelig fundet i Skoven.

23. Oktober.
To Skovarbejdere har fundet Liget af en Kvinde i Rude Skov. Det viste sig at være Fru Mathilde Meyer, som for nogle Dage siden bortførtes af Revolvermænd fra sin Villa, Ehlersvej i Hellerup. Fru Meyer var dræbt af fem Skud i Hovedet. Hendes Mand, der er Jøde, var flygtet til Sverige, og hun var alene hjemme, da hun blev bortført af en illegal Gruppe. (Det er senere opklaret, at Beskyldningen mod Fru Meyer for at være Stikker er urigtig, og Modstandsbevægelsens Ledelse har intet haft at gøre med Drabet.)

Endnu to Likvideringer.

26. Oktober.
I Gaar har atter to Mennesker maattet bøde for at have forraadt deres Landsmænd. Officielt hedder det: »To ukendte Personer har den 25. ds. Kl. 21,45 paa Ij. af Gothersgade og Kronprinsessegade fra Baghold skudt paa de to danske Statsborgere, den 25-aarige Carl Vilhelm Nielsen og den 20-aarige Hans Henrik Jensen. Nielsen fik et Skud i Ryggen og er som Folge deraf afgaaet ved Døden. Jensen er haardt saaret. Der er udsat en Belønning paa 20,000 Kroner for Oplysninger, der fører til Opdagelse af Morderne. Meddelelser, der er af Betydning for Sagens Opklaring, skal rettes til Dagmarhus«.

Ingen Grund til at feste.

15. Oktober.
København fejrede i Gaar sin 500 Aars Fødselsdag i Stilhed. Der var ingen Deputationer eller Festligheder af nogen Art. Gaver og Hilsener strømmede dog ind, bl. a. fra Kongen og fra Stockholm Stad.

Den første Likvidering.

6. Oktober.
I Morges fandt man Liget af en Mand i Utterslev Mose. Det er det første af Frihedsbevægelsens autoriserede Stikkerdrab. Mekamiker Jens Olsen havde til Gestapo angivet sin Kammerat, den 25-aarige tidligere Spanienskæmper og dristige Bopa-Sabotør Aage Nielsen, som blev taget. Jens Olsen blev derfor i Nat kørt ud til Utterslev Mose og skudt. Det var forinden oplyst, at Jens Olsen havde paa-taget sig at bringe noget Sprængstof ind i en Fabrik, som skulde saboteres. Midt under Aktionen forlangte han Betaling af Aage Nielsen for sit »Arbejde«, hvilket naturligvis blev ham nægtet, hvorefter han angav ham.

Det første Offer for Gestapos bestialske Tortur.

18. Oktober.
Aage Nielsen, den unge Bopa-Mand, som den 23. September blev stukket af en Kammerat og taget af Gestapo, er i Dag død i Vestre Fængsel efter at have gennemgaaet umenneskelige Lidelser under det tyske Politis bestialske Tortur. Man har forsøgt paa alle Maader at faa ham til at røbe sine Kammerater, men den unge Frihedskæmper, der selv var blevet forraadt, var ikke at formaa til at tale. Uden et Ord lod han sig tortere paa det grusomste af de tyske Bøddler, indtil Døden udfriede ham af hans Lidelser.

Tysker-Knejpen „Kafé Mokka“ i Frederiksberggade hærget af Bomber.

3 Tyskere og en dansk Kvinde dræbt – et halvt Hundrede Personer haardt saaret.

28. Oktober.
»Kafé Mokka« i Frederiksberggade er et yndet Tilholdssted for Tyskerne og deres Tøse. I Aftes Kl. 22, da Lokalet var fyldt med ca. 250 af de sædvanlige Stavgæster, sprang en tidsindstillet Bombe, der var anbragt bag en Radiator. To tyske Soldater, en tysk Politimand og en dansk Kvinde blev dræbt og et halvt Hundrede andre alvorligt saaret ved Ekspllosionen, der fuldstændig hær-gede Lokalet.

Spærretid og 5 Mill. i Bod for Tysker-Kaféen.

Saa skal Københavnerne igen til at gaa tidlig hjem og i Seng. I Anledning af Mokka-Attentatet er der paa ny indført Spærretid fra Kl. 20–5 i Storkøbenhavn, og Byen København skal betale en Bod paa 5 Millioner Kroner. De forskellige Teatre aflyste Forestillingen i Aftes, men spiller igen i Dag. Det kgl. Teater begynder allerede Kl. 15,45.

Flittig Metalindsamler.

Det kniber med Metallet, især til Øl- og Mælkekapslerne, og man har derfor – med Politiet i Spidsen – sat en Indsamling i Gang af alle Metallkapsler, og iøvrigt ogsaa andre Metal-Dele, for at raade Bod paa den meget følelige Mangel. Indsamlingen har allerede givet overraskende gode Resultater. Paa Billedet til højre viser en Dreng, der har været en særlig flittig Indsamler, det imponerende Resultat af sin Jagt paa Mælkekapsler.

Tusindvis af Metallkapsler.

Invasions-Rygter - Hovedkvarter i Silkeborg

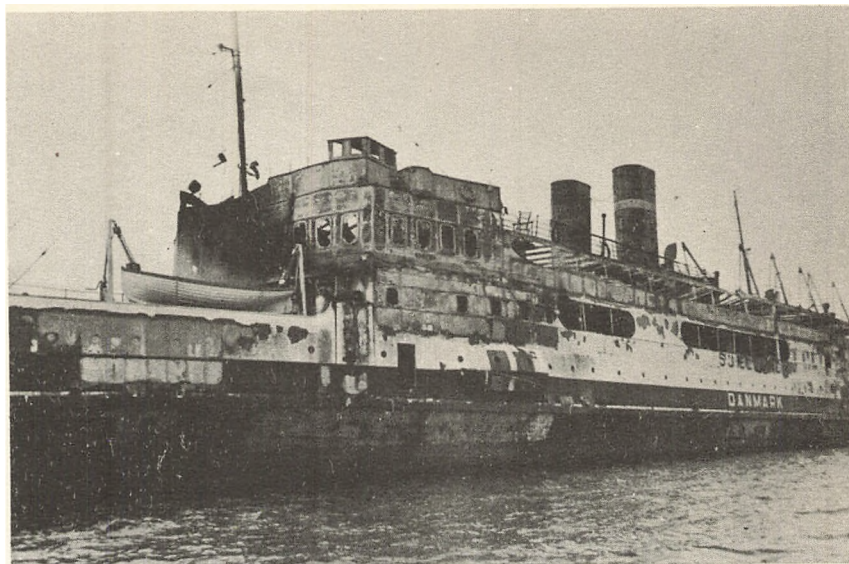
Militæret løsladt og hjemsendt.

Hærens og Flaadens Mandskaber og Officerer er i Dagene 20.—22. Oktober blevet løsladt og hjemsendte.

General v. Hanneken flytter til Silkeborg.

11. November.

Paa Grund af Invasionsfaren er de tyske Tropper i Jylland erklæret i højeste Alarmberedskab, og General v. Hanneken med sin Stab har taget Ophold i Silkeborg. Da det nye tyske Hovedkvarter vil faa Brug for en Embedsmand, som i Spidsen for de danske Myndigheder kan føre Forhandlinger og i det hele taget repræsentere den danske Centraladministration, vil Stiftamtmand *Herschend* ligledes tage Ophold i Silkeborg.

Storebæltsfærge »Sjælland« hærget af Bomber og Brand.

Storebæltsfærge bomberamt og brændt.

Passagererne reddedes, men tre Redningsfolk dræbt.

4. November.

En tidsindstillet Sprængbombe eksploderede i Gaar paa Storebæltsfærge, da den var paa Vej fra Nyborg til Korsør. En voldsom Ild brød los, men Færge var saa nær ved Korsør, at den ved at sætte fuld Fart paa naaede ind i Havn. Alle Passagererne kom i Land, og kun nogle enkelte var blevet lettere saaret ved Eksplosionen. Da Redningsmandskabet gik i Gang med at slukke Branden, sprang imidlertid en ny Bombe, som dræbte to Falefolk og en Brandmand, som saarede 16 andre. Efter den sidste Eksplosion vilde ingen tage Ansvar for at fortsætte Slukningsarbejdet, og Færge blev

slæbt uden for Korsør og sat paa Grund. Her er den saa godt som brændt op. Samme Aften skete en Eksplosion paa Færge »Odin«, der laa i Nyborg Havn, men Skaderne var kun ubetydelige.

Alle visiteres nøje og Rejserne forsinkes stærkt.

5. November.

Storebæltsfarten er genaabnet i Dag. Færgerne kan kun tage et begrænset Antal Rejsende, da Salonerne under Dækket er afspærrede. De Rejsende maa kun medbringe en mindre Kuffert og ingen

løse Pakker. Alle visiteres grundigt, det tager mange Timer, og Rejserne forsinkes, saa det tager tit op mod et Døgn at naa fra Nordjylland til København.

Prof. Hartvig Frisch voldsomt mod Sabotagen.

14. November.

Prof. *Hartvig Frisch* holdt i Gaar *Rustale* i Studenterforeningen. Hans Udtalelser har vakt den største Opsigt i Modstandskredse. *Hartvig Frisch* udtalte bl.a.: Jeg erkender aubent, at Alltallet paa den danske Færge flyder mig med Væmmelse. Man kan ikke paa samme Tid tale om Humanisme og Menneskeret og saa samtidig billige en Voldsmentalitet, som ikke kender ringeste Hensyn til Landsmænds Liv.

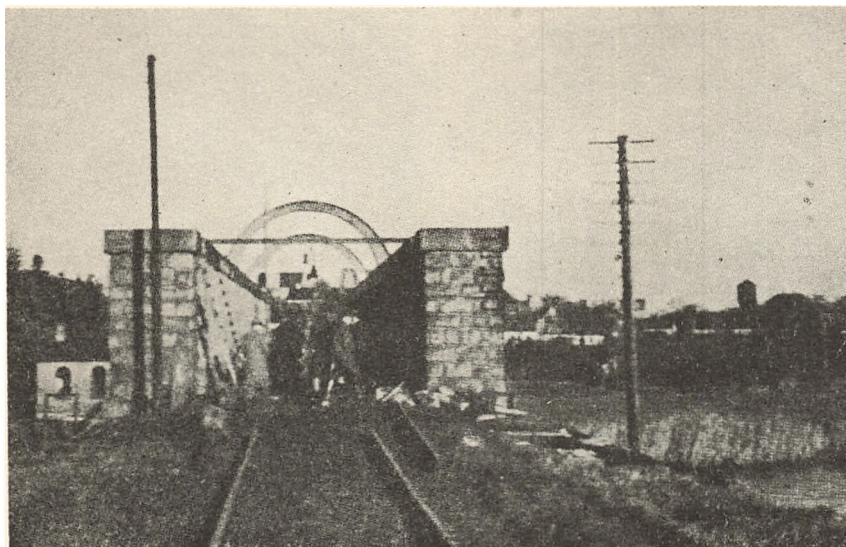

Trængsel ved Storebæltsoverfarten, hvor Kontrollen er blevet skærpet. Man maa kun medbringe en mindre Kuffert og ingen løse Pakker.

Alle visiteres grundigt ved Storebæltsoverfarten — det tager mange Timer.

Randers-Sabotørernes store Aktion

Langaabroen, set fra Syd, efter den store Sabotage.

Langaa-Broerne er sprængt, Togtrafikken er helt lammet.

Storstilet jydsk Jernbane-Sabotage.

20. November.
Kaptajn Geisler, kaldet Ingeniør Axel Nielsen, har faaet Gang i den jydsk Jernbancsabotage. Planen er kort og godt gaet ud paa at sprænge Gudena-Jernbanebroerne ved Langaa, ødelægge Sporskiftcentralen paa Aarhus Hovedbanegaard og afbryde Sidelinjerne til Længdebanen, Viborg-Grenaa, saa der heller ikke kan køres uden om Langaa. Det første Forsøg maatte p. Gr. a. et Uheld opgives, i Stedet for sprængtes Jernstøberiet i Langaa i Luften. Men nu i Onsdags 17. November røg Broerne, Sporskiftcentralen og Længdebanen — en 100 pCt. vellykket ogorstilet Jernbancsabotage, der for lang Tid lammer den tyske Transport i Jylland.

Brosprængningen var betroet en Randers-Sabotørgruppe med Læge Jørgen Røjel, Adjunkt Kai Hoff, Maskinarbejder Sven Johannesen og Bankassistent Oluf Kroer.

100 kg Sprængstof blev kørt derud af Randers-Lægen Thorup Petersen og baa-ret de sidste to km til Jernbanelinjen, hvor Vagten — to danske Reservepolitibetjente — var med i Komplottet. Be-

tjentene blev efter Aftale afvæbnet, kneblet og bundet til en Stolpe i passende Afstand fra Sprængningerne, Sprængstoffet anbragt og »Blyanterne« trykkede. Hvor-paa Sabotørerne skyndsomt cyklede tilbage til Randers og gik i Seng. Knap havde de lagt sig, før Braget fra de tre sprængte Langaa-Broer fik Husene i Randers — 15 km borte — til at ryste. Saa var det sket.

Tre af Randers-Gruppen maatte bøde med Livet.

Gestapo har sat et mægtigt Apparat i Bevægelse for at finde Sabotørerne, en Stikker har sat dem paa Sporet, nogle Arrestationer er foretaget, som igen har ført til, at Kroer er blevet fanget. I hans Iljhem har de fundet de Pistoler, der var taget fra Langaa-Betjentene — Sagen er oplagt. Kort efter arresteredes Johannesen, mens Røjel flygtede fra Sygehuset og gik under Jorden.

Til sidst fik de ogsaa fat paa Adjunkt Hoff, der havde Vaaben og Sprængstof liggende. Han blev ført til den gamle Dragonkaserne i Randers og pint umenneskeligt. Under et Tortur-Forhør fik han et pludseligt Raserianfald, greb en Stol og slyngede den af al Kraft i Hovedet paa Forhørslederen, sprang op i Vindueskarmen for at flygte, men dræbtes øjeblikkelig af Tyskernes Kugler.

(Kroer og Johannesen blev henrettet d. 2. December.)

Krenchels Bogtrykkeri i Gothersgade bombet.

21. November.

I Gaar Aftes efter Kl. 19 indtraf en stærk Eksplosion i Ejendommen Gothersgade 93—95, (hvor der ligger det Bogtrykkeri, der har trykt Krenchels Pjecer). Femten af Ejendommens Beboere blev mere eller mindre alvorligt saarede og bragt til Kommunehospitalet. 30 danske Familier maatte evakueres. Den opstaaede Skade er meget betydelig.

»Telefonbomber«.

19. November.

En ny Slags Sabotage er opfundet: Telefonbomberne. Man ringer op og advarer mod Eksplosioner, der vil finde Sted, og det kan paa den Maade lykkes at standse eller forsinke Tyskernes Arbejde. Saaledes meldtes i Gaar pr. Telefon, at Aarhus Banegaard skulde bombes i Lobet af kort Tid. Tyskerne flugtede rædselsslagne, og i flere Timer var Trafikken standset.

Turnus-Kandidaten i Randers,
Læge Jørgen Røjel.

Adjunkt Kai Hoff.

Maskinarbejder Sven Johannesen.

Bankassistent Oluf Kroer.

„BOPA“s første Dagangreb

Midt i Storby-Trafiken bombes Transformatorstationen ved Lygten.

Tusinder af Folk er paa Nørrebrogade Tilskuere til den dristige og spændende Sabotage-Aktion.

23. November.

„BOPA“ har i Dag gennemført sit første Dagangreb, en dristig Sabotage mod den store Transformatorstation paa Nørrebrogade ved Siden af Slangerupbanen. Det er helt fantastisk, at det gik godt, Kl. 15 om Eftermiddagen midt i den stærkeste Trafik paa den befærdede Hovedgade. Der blev naturligvis ogsaa mægtigt Opløb og Panik — men det var maaske netop det, der gjorde, at det gik godt i Forvirringen, og saa naturligvis den Omstændighed, at Planen var vel forberedt og blev gennemført med utrolig Præcision og Koldblodighed. Aktionen lededes af „BOPA“s Førstemand, den støtte og sikre „Børge Brandt“ (Blikkenslager Børge Thing).

Der skete følgende: Kl. 15 ankom Dækningsgrupperne, som tog Opstilling paa begge Sider af Transformatoren, ved Høj-

Transformatorstationen ved Lygten, ved Siden af Slangerupbanen, som Bopa har bombet.

banen paa Nørrebrogade og ved Nordre Fasanvej, alle med Ordre til med Vaaben at standse enhver tysk eller dansk Politiudrykning, men ellers lade Trafiken passere for ikke at vække unødigt Opsigt. Ved Gitterporten til Transformatoren blev Vagtmandskabet og et Par Betjente, der kom til, holdt op af Aktionsgruppen, som trængte ind i Bygningen. Alt for nysgerige Folk, som standsede op, blev anmodet om at gaa videre.

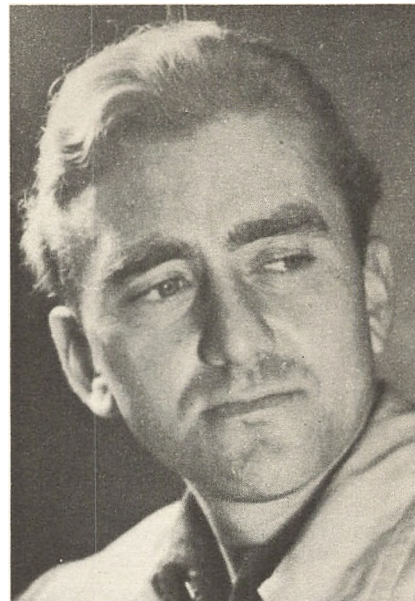
Dramatiske Øjeblikke.

Det første Uheld: en Staaldør ind til Transformatorens Indre er smækket i Laas, en Sabotør, der maser med den, kommer til at skyde sig i Haanden og maa bringes bort. Folk begynder at danne Opløb ude paa Gaden. Staaldøren sprænges med en Bombe — Folk farer rædselslagne til alle Sider, men vender tilbage, denne Gang er der vel et Tusind Tilskuere, Trafiken er ved at bryde sammen. Pludselig høres Tudehornet paa en Udrykningsbil, Dækningsfolkene griber til deres Haandgranater, Folk trykker sig op ad Mu-

rene for at søge Dækning — men Tude-Bilen drejer til alles Lettelse af ved Hjørnet, det var kun en Ambulance. Andet Uheld: i Virvaret er en Politibetjent paa Cykle sluppet igennem Afspærringen og giver sig til at skyde med sin Revolver, en af Dækningsmændene rammes, men ogsaa Betjenten skydes ned. Ingen af dem er haardt saaret, og de bringes bort.

Nu sker det!

Nu — tre Kvarter efter Ankomsten — kommer Aktionsgruppen løbende ud, Bomberne er anbragt og antændt, Slangerupbanen og de nærmeste Huse er evakuerede og de tilbageholdte Betjente og C. B.'ere sendes ud paa Gaden med store Papskiltel om Haalsen med Opfordring til Folk om at skynde sig bort. Et Øjeblik efter er der vild Panik, Folk løber for Livet — og i Forvirringen forsvinder ogsaa BOPA-Folkene. Faa Minutter efter

Bopa-Lederen: Børge Thing (Brandt).

drøner Bomberne, Transformatorstationens Indre er totalt ødelagt, Strømmen til 400 Nørrebro-Fabriker (af hvilke en Mængde arbejder for Tyskerne) er afbrudt, Maskinerne standser, Lyset gaar ud og Sporvognene staar stille.

Dagangrebet midt i Storbyens Myldre-Trafik er gennemført efter Planen.

Carl Th. Dreyers Film „Vredens Dag“.

14. November.

Carl Th. Dreyer havde i Gaar Premiere paa sin nye Film „Vredens Dag“, der skildrer Middelalderen med dens Hekseprocesser. Filmen ligger paa et kunstnerisk højt Niveau, men den er noget stillestående. Der er dog meget virkningsfulde Scenebilleder, og i den kvindelige Hovedrolle har den talentfulde unge Skuespillerinde Lisbeth Movin faaet en stor og vel-fortjent Succes.

Filmen »Vredens Dag«: fra v. Thorkild Roose, Preben Lerdorff og Lisbeth Movin.

Naziflag, »Deutsches Eck« - og et Forbud

Soyas »To Traade«.

Et Forbud i sidste Øjeblik, som Teaterchefen ignorerer.

25. November.

Det kgl. Teater havde i Aftes Premiere paa Soyas nye Skuespil »To Traade«. Der var nær ikke blevet nogen Forestilling, da Tyskerne — to Timer før Tæppet skulde gaa — igennem Udenrigsministeriet nedlagde Forbud mod Opførelsen. Det kgl. Teaters Chef *Hegermann-Lindencrone*, der har indlagt sig stor Fortjeneste ved sin besindige og blidt afvisende Holdning over for Tyskerne, lod svare tilbage, at han umuligt kunde modtage noget Forbud paa saa sent et Tidspunkt. Teatret var udsolgt og en Aflysning, der først kunde gives Publikum, naar det indfandt sig, vilde vække en Opsigt, som næppe var tilraadelig. Teaterchefen foretrak derfor at lade som ingenting og spille Stykket. Det imponerede i den Grad Tyskerne, at de overhovedet ikke bagefter lod høre fra sig.

Soyas nye Stykke er andet Led af hans Skæbnetrilogi, der indledtes med »Brudstykker af et Mønster« paa Folketeatret. Ogsaa her er det Problemet om Tilværelsens Tilfældigheder, der beskæftiger Forfatteren. Stykket er sat op med sikker dramatisk Virkning, idet to parallelle Situationer krydser hinanden, Karakter-skildringen er fremragende, medens selve den filosofiske Udredning er noget tvivlsom. I de fem Hovedroller saa man Holger Gabrielsen, Karin Nellemose, John Price, Elith Pio og Else Højgaard. Udførelsen var fortrinlig. Iscenesættelsen ved Christen Jul forstandigt afdæmpet.

»Herrefolket« udfordrer ved hver en Lejlighed den danske Befolkning og fremturer med en Taktløshed, der ikke skal gøre Forholdet bedre mellem de skikkelige Borgere og de hovne tyske Myndigheder. Det er bittert og faar Harmen til at blusse at se Naziflaget vaje over Hotel d'Angleterre, men endnu værre er det, at Restaurant Lodberg ved Paladsteatret nu er indrettet til tysk Restaurant og at Bygningen er forsynet med store Bogstaver, der forkynder, at her er »Deutsches Eck«.

Sortbørs paa Kaffebar.

25. November.

Ved 14-Tiden i Gaar kørte fem store Politibiler op foran Kaffebaren Fælledvej 16, hvor Sortbørsfolk holder til. 30 Betjente besatte alle Udgange, og alle, der opholdt sig i Lokalet, ca. 70 Gæster, blev anholdt og ført til Politigaarden, hvorefter deres Forhold blev undersøgt. 35 kunde løslades med det samme, 20 fik skrevet Rapport, mens 15 blev tilbageholdt paa Stationen.

Bomber i Metropol.

29. November.

Lordag ved Midnat opdagede en Politipatrolje Ildskær i Forhallen til Metropolteatret i Frederiksberggade. Da Brandvæsenet blev tilkaldt, viste det sig, at der var anbragt Brandbomber mellem Stole-rækkerne, hvoraf en Del var brændt, ligesom det var gaaet ud over Tæpperne paa Gulvet.

Scenebillede fra Soyas »To Traade« paa Det kgl. Teater. Paa Baaren Holger Gabrielsen, bøjet over ham Karin Nellemose. Staaende bagved ses i Midten Walt Boelsen, Preben Neergaard, Albert Luther og Aage Fønss.

Terror skal mødes med Terror —

Flere Henrettelser af Frihedskæmpere.

Dr. Best forsvarer sig, men Frihedsraadet advarer.

4. December.

Officielt meddeles, at fem danske Sabotører ifølge Krigsretsdøm er blevet henrettet d. 2. Decbr. Det drejer sig om Randerfolkene, der udførte Sprængningen af Jernbanebroen ved Langaa: Maskinist Svend Johannesen, Sparekasseassistent Oluf Kroer, Ekspedient Anders Andersen og Handelslærling Otto Christiansen, foruden Student Georg Møller Christiansen, der var Leder af en anden Sabotørgruppe.

Det er Jeres egen Skyld.

11. December.

Dr. Best er i Anledning af Henrettelserne, der har vakt den største Afsky og Harm, fremkommet med en Udtalelse, hvori han nærmest siger til det danske Folk: det er Jeres egen Skyld! Enhver der ikke forhindrer Sabotage, tager Afstand fra den eller træder op imod den er medskyldig i, at de unge Mennesker maa bøde med Livet: »hver enkelt Borger maa først slaa sig for sit eget Bryst og sige til sig selv: du har selv villet det og forskyldt det.»

Skaanselsløs Kamp!

Frihedsraadet har svaret Dr. Best i et aabent Brev, hvori gøres opmærksom paa de Følger, som Fortsættelsen af en saadan Politik vil faa for Udviklingen af Forholdet mellem Danmark og Besættelsesmagten. — Den tyske Krigsmagts Anvendelse af »den yderste Skarphed og Konsekvens i Afværgelsen af Angreb« skræmmer os ikke«. Videre hedder det: »Vi, der kæmper for vort Lands Befrielse, kan ikke ved nogen Form for Trusel eller Vold tvinges til Passivitet over for Fjenden — vi vil derfor ikke paa det nuværende Tidspunkt undlade at gøre de tyske Troppers Øverstbefalende bekendt med de danske Frihedskæmperes urokkelige Beslutning om at skærpe vore Kampmidler i samme Forhold, som man fra tysk Side skærper sine.

Vort Svar paa Tyskernes Forkyndelse af den skaanselsløse Kamp er — skaanselsløs Kamp.

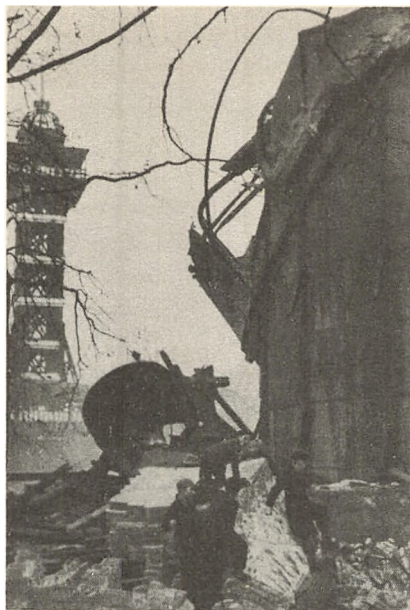
Danmarks Frihedsraad.

Tysk Soldat skudt ned.

6. December.

Fra tysk Side meddeles: Lørdag den 4. December Kl. 19,10 er en tysk Soldat blevet snigmyrdet paa aaben Gade ved at blive skudt ned af Banditter paa Vester Voldgade.

Da Udviklingen af dette Gangsteruvæsen og den hyppige Forekomst af saadanne Forbrydelser kun er mulig, fordi de stedlige Myndigheder og Befolkningen ikke skridter tilstrækkelig virksomt ind mod Forbryderne, og fordi enkelte Befolkningskredse understøtter Forbryderne, er der paalagt Byen København en Bod paa 2 Millioner Kroner.

Vandtaarnet i Søndermarken efter Eksplosionen — bagved ses Taarnet i Zoologisk Have.

Vandtaarnet i Søndermarken ødelagt ved Eksplosion.

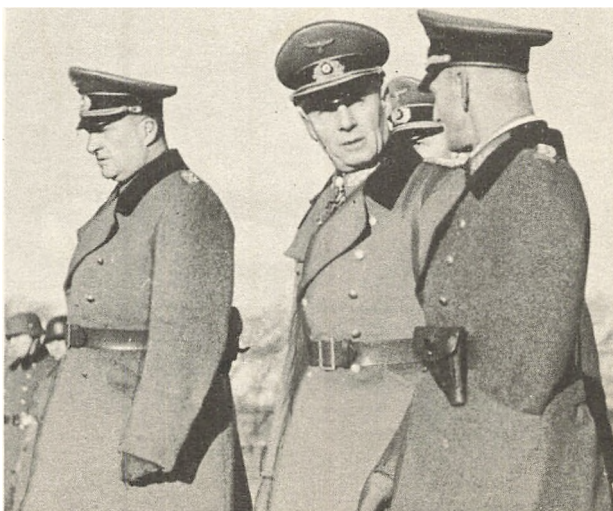
14. December.

Ved en Eksplosion sprængtes Vandtaarnet ved Søndermarken i Gaar Morges Kl. 4,30. Hele Murstenskolossen sank sammen og tonsvære Murværksstumper kastedes 40-50 Meter væk. En stor Vandmasse sejlede ned gennem Søndermarken. Saa stor var den, at Mursten og Brokker førtes med saa langt som til Dalgas Boulevard. Skaden opgøres til en Million Kroner. Den fuldkommen meningsløse Sabotage er foretaget af Schalburgfolkene i Haab om, at Folk skal tro, det er Modstandsfolkene, der har været paa Spil med netop et saa meningsløst Foretagende.

Generalfeltmarskal Rommel i Danmark.

11. December.

Generalfeltmarskal Rommel har i nogle Dage — ledsaget af tyske Fæstningsingeniører — rejst rundt i Jylland for at inspicere de tyske Forsvarsanlæg, særlig Fæstningerne langs Vesterhavet. I Gaar var Feltmarskallen i København for at overvære en Militærparade ved Ingeniørkasernen. Rommel boede paa Hotel d'Angleterre, og mange nysgerrige stod uden for Hotellet for at se den berømte General. Selv efter hans Bortkørsel blev nogle staaende — Folkevittigheden sagde: for ogsaa at se Montgomery, som jo plejer at følge ham lige i Hælene.

Feltmarskal Rommel (i Midten) under Paraden ved Ingeniørkasernen. Til venstre General Hanneken, til højre Generallejtant Richter.

Frihedskæmpere i Fare -

Matematiklærer Svend Otto Nielsen, kaldet »John«, forklædt som Politibetjent.

„John“ - en af Frihedskampens Store.

Frihedskæmperne rekrutteres fra alle Lag i Befolkningen. En af dem, der allerede har indlagt sig størst Fortjeneste ved sit Mod, sin Energi, sit muntre elskelige Sind og rene Idealisme, er »John«, der i det borgerlige Liv hedder Svend Otto Nielsen og er Matematiklærer i Skovshoved. En skønne Dag maatte den 35-aarige Skolelærer gaa under Jorden. I længere Tid har han været tilknyttet »Holger Danske« og udført en Række dumdristige Sabotager, der har gjort ham elsket og beundret af Kammeraterne — og hadet af Tyskerne.

I Begyndelsen af December har John været ude paa et af de store Kup. Det gjaldt om at skaffe Englænderne nøje Oplysninger om nogle særlige Pejleapparater i de tyske Jagere, hvorfor han forklædt som Mekaniker en Aften snek sig ind i Lufthavnen i Kastrop. En af de danske Mekanikere i Lufthavnen skulde være hans Medhjælper, men midt under Aktionen blev de opdaget, John slap bort i Mørket, maatte skyde en tysk Vagtpost ned og sætte en dansk Betjent Revolveren for Brystet for han bragte sig i Sikkerhed. Det var nær gaaet galt denne Gang, men John klarede Situationen.

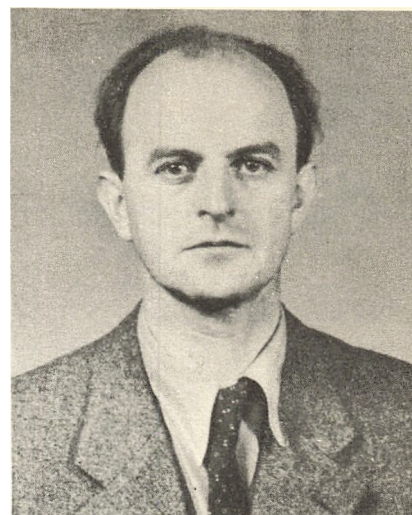
„Holger Danske“'s første Stikker-Likvidering.

21. December.

I Gaar foretog »Holger Danske« sine to første Stikkerlikvidationer. Det var Kaptajnøjntant Østergaard-Petersen og Redaktør Gaust, der blev henrettet ved Skydning. Kaptajnøjntant Østergaard-Petersen ledede Dansk Folkeværn, der efterhaanden var blevet ren Stikkertjeneste, og Gaust havde indrettet et Stickerbureau under Navnet »Teknisk Krystal Laboratorium«, hvor uheldige Danskere for omkring 800 Kroner om Maaneden skaffede Oplysninger til Gestapo.

„Finsen“ - „Holger Danske“'s snarraadige Organisator.

Jens Lillelund, en af »National Kasseapparat«s Repræsentanter, har lige fra Besættelsens første Tid været en uforsonlig Modstandsmænd, som hurtigt kom i Forbindelse med »Holger Danske« og deltog i Sabotagerne — bl. a. Bombningen af »Forum« — sammen med Tom Søndergaard. Hans Dæknavn er »Finsen«. Kort efter »Forum«-Affæren maatte Tom tage til Sverige, hans Gruppe blev opløst, og de fleste andre »Holger Danske«-Folk blev ligeledes nødsaget til at flygte. Lillelund fik nu samlet Resterne af Gruppen, knyttede nye Forbindelser, og det lykkedes ham i Løbet af kort Tid at genopbygge »Holger Danske«, der fik en fast Organisation, bestaaende af en halv Snæs Grupper paa 10 Mand hver. »Finsen« viste sig at være en dygtig Organisator, der arbejdede Ilaand i Ilaand med »Frihedsraadet«, Faldskærmsfolkene og »Bopa«.

Repræsentant Jens Lillelund, kaldet »Finsen«

John og Finsen i Kamp for Livet.

Norsk kvindelig Stikker forraader dem.

10. December.

De to Frihedskæmpere »John« og »Finsen« har i Gaar været ude for et skændigt Angiveri, der efter en dramatisk Episode bragte John i haardt saaret Tilstand i Kløerne paa Tyskerne, medens Finsen med Nød og næppe reddede Livet.

»Veninden« Fru Delbo.

De skulde mødes i en Lejlighed inde i Byen, men opdagede, at Stedet var skygget, og enedes derfor om at tage ud til en fælles Bekendt, den norskfødt Fru Delbo, der bor i Faxegade paa Østerbro, og som af Modstandsfolkene var kendt for sin Hjælpsomhed over for nødstedte Sabotører. Hun havde mange Gange huset dem og gjort dem store Tjenester. Hun var sikker nok. John og Finsen tilbragte Aftenen hos Fru Delbo, sammen hørte de engelsk Radio og gik endelig til Ro i det Værelse, hun stillede til deres Raadighed. Næste Morgen drak de Morgenkaffe sammen, fulgtes ned ad Trappen, da Fru Delbo bad dem vente et Øjeblik, medens hun gik ind i en Forretning. Det varede lidt, men de blev urolige ved at se to mistænkelige Mænd, der stod paa Hjørnet, de sprang derfor paa deres Cykler og kørte ned mod Odensegade.

Forfulgt af tyske Biler.

De oplagde nu en Bil med tre, fire Mænd. Der fulgte efter dem, de satte Farten op, nu helt sikre paa, at de blev forfulgt. De cyklede derefter i rasende Fart ud paa Østerbrogade, drejede ned ad Rymsgade, stadig i uvovilligt Tempo. Men nu var der to Biler efter dem, som pludselig satte Farten op og om et Sekund vilde indhente dem. Med et Rjyk bremsede de Cyklerne op, Bilerne suste forbi dem, — lynsnart vender de for at køre op mod Østerbrogade i endnu større Fart, men Tyskerne er sprunget ud af Bilerne og skyder vildt efter dem. Hol de naar Østerbrogade, er de frelst, de stamper i Pedalerne og spur-

ter for Livet, kører i Zigzag for at undgå Kuglerne, men pludselig styrter John til Jorden, ramt af flere Skud. Finsen slipper omkring Hjørnet.

Johns sidste Kamp.

En halv Snæs Tyskere omringer John, som saaret ligger paa Gaden, men faar skudt den første Tysker, der nærmer sig, ned og saarer endnu en, inden han overmandes og slaas bevidstløs med Slag i Tindingen af et Pistolskæfte. Derpaa kastes han ind i Bilen og køres til Shellhuset.

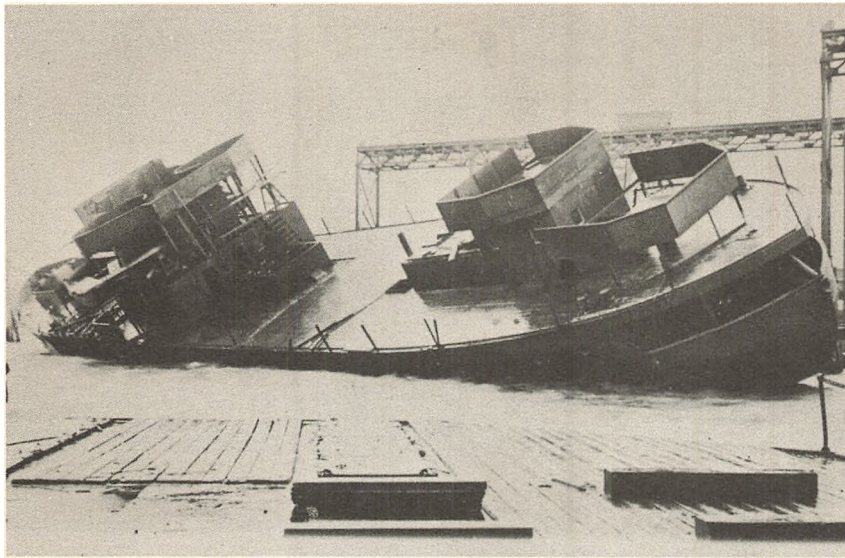
John henrettet - Fru Delbo likvideret.

Dagen efter blev det bekræftet, at det virkelige var Fru Delbo, der havde stukket dem. Finsen ringede hende op, fortalte, hvad der var sket, og at han nu maatte flygte til Sverige. Hun vilde lige komme ud og sige farvel til hende Kl. 15. Fru Delbo var rystet over det skete. Men Kl. 15 saa Frihedskæmperne fra deres Skjul, at Tyskerne var underrettet og gemt i Guleløse i Faxegade afventede Finsens Ankomst. Han kom ikke, men slap over til Sverige, hvorfor han senere ledede en illegal Transportforbindelse og endnu en Gang ved Besøg i Danmark havde Held til paa ny at samle »Holger Danske«, der havde lidt store Tab.

Et af de største Tab var John, som dødeligt ramt laa uden Pleje i Vestre Fængsel, indtil han nogle Maaneder ind i 1944 blev dømt til Døden og den 27. April om Morgenen blev baaret ud af Fængslet. Krøbling, som han var blevet af sine uplejede Saar, stillede de ham op ad Fængselsmuren og skød ham.

Frihedskæmperne havde ikke glemt Stikkeren Fru Delbo. Efter et mislykket Forsøg blev hun likvideret i Marts.

Men intet kan standse Kampen —

Den tyske Forpostbaad, som bygges paa Svendborg Skibsværft, har tre Gange været udsat for Sabotage — sidste Gang lykkedes det at sænke den.

Tysk Forpostbaad sænket paa Svendborg Skibsværft.

20. December.

Modstandsfolkene i Svendborg har et godt Øje til de Nybygninger, som Tyskerne foretager paa Svendborg Skibsværft. To Gange har Frihedskæmperne været ude efter en tysk »Sperrbrecher«, en Forpostbaad, som begge Gange led betydelig Skade. Nogle Uger efter fik Tyskerne dog Skaderne udbedret og Arbejdet — omend betydelig forsinket — kunde genoptages paa Værftet. Men Frihedskæmperne sagde alle gode Gange tre, i Gaar trængte de paa ny ind paa Svendborg Skibsværft, og denne Gang lykkedes det at sænke den tyske Sperrbrecher, der blev saa medtaget, at det næppe kan betale sig at gøre den til Baad igen.

Kraftcentralen sprængt hos Burmeister & Wain. Maskinerne totalt ødelagt.

22. December.

Det første Forsøg for nogle Dage siden paa at sprænge Burmeister & Wains Kraftcentral bag Christianskirken paa Christianshavn maatte opgives, fordi et Par af Deltagerne var saa uheldige at falde i Kanalen. Men i Gaar lykkedes det. Sprængstoffet, ca. 75 Kilo, var i Forvejen blevet bragt ind paa Værftet i smaa Portioner og skjult i Garderoben. Sabotagen udførtes af fem Mand, hvoraf de to arbejdede paa Værftet. Mændene, der arbejdede i Kraftcentralen, kunde naturligvis ikke stille noget op mod den væbnede Magt, men Maskinmesteren var nær ved at græde over, at hans dejlige Maskiner nu skulde ødelægges. Da alt var klart, tændtes Luntene, Sabotørerne styrtede ud og varskoede alle Arbejdere i Nærheden, og saa røg alle de 11 Bomber af og ødelagde totalt de store Maskiner.

Hvad Englænderne 11 Maaneder tidligere ikke havde faaet gjort ved deres Bombeanfald, skønt det kostede 7 døde, 75 saarede, 3400 Husvilde og over 7000 Kilo Bomber, er altsaa nu blevet udført af 5 Mand med 75 Kilo og uden at gøre anden Skade end netop i det Rum og ved de Maskiner, som skulde ødelægges, et Eksempel, der viser, at dansk Sabotage er langt billigere, langt sikrere og langt mere human end Anvendelse af Luftvaaben. Denne Del af Burmeister & Wains Virksomhed er nu lammet for Maaneder.

Tyske Haandlangere forøver en Række opsigtsvækkende Mordforsøg.

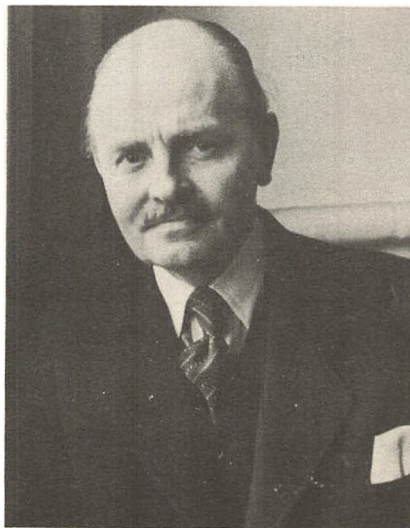
Folketingsmand Ole Bjørn Kraft og Redaktør Chr. Dam
skydes ned i deres Hjem.

31. December.

Kampen skærpes mellem Tyskernes danske Haandlangere og Modstandsfolkene, som nødvendigvis maa søge at udrydde disse Landsforrædere. Der er i den senere Tid forefaldet flere saadanne Episoder, saaledes den 18. December paa Toldbodvejen, hvor danske Patrioter havde Held til at faa Ram paa den tidligere Kriminalbetjent *Max Pelving*, der dog kun blev lettere saaret. Tyskernes Lejesvende har omgaaende iværksat en Modterror og i Aftes gjort Mord-Attentat paa Folketingsmand *Ole Bjørn Kraft* og Redaktør *Chr. Dam*.

Ole Bjørn Kraft blev ved 19-Tiden i Aftes i sit Hjem, Vendersgade 28, skudt ned af en ung Mand, der ringede paa og bad

om at tale med Folketingsmanden. Saa saare Kraft viste sig i Entréen, rantes han af fire Skud. Gerningsmanden undslap. Ole Bjørn Kraft blev i meget alvorligt saaret Tilstand ført til Hospitalet. Samtidig indfandt fire Revolvermænd sig hos den sønderjydske Redaktør *Chr. Dam*, Dosseringen 14. Ogsaa Dam blev haardt saaret og omgaaende indlagt paa Hospitalet. Attentaterne har vakt stor Forbitrelse, ingen er i Tvivl om, hvem der staar bag disse Mordforsøg, hvis Opklaring Tyskerne modsætter sig.

Folketingsmand Ole Bjørn Kraft, som de tyske Haandlangere har forsøgt at myrde.

»Dansk Sabotage-Værn« ORS. Krenchel farer frem.

20. December.

Ved et Møde i København i Gaar stiftedes »Dansk Sabotage Værn«. Overretssagfører *Krenchel* var Aftenens Hovedtaler, og det vedtoges at udsende en Resolution, hvori udtales »den skarpeste Fordømmelse af den Terror, der truer med at styrte vort Samfund ud i kaotiske Tilstande«.

Mødet blev transmitteret af Radioen.

Herrefolket paa Dagmarhus

Gestapos Hovedkvarter.

Hagekorsflaget vajer over *Dagmarhus*, hvor »Herrefolket« har sit Hovedkvarter.

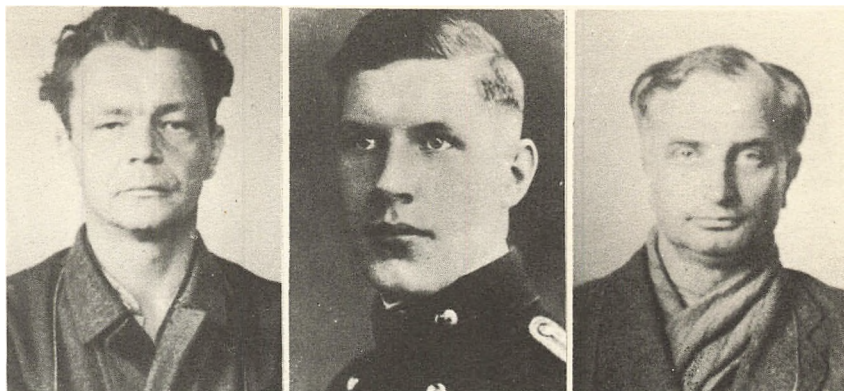
Medens den Øverstbefalende over de tyske Tropper i Danmark, General v. *Hanneken* residerer i Silkeborg, har den Befuldmægtigede Dr. *Best* sine Kontorer her paa *Dagmarhus*. Her er ogsaa Hovedsædet for det tyske *Sikkerhedspoliti* og *Gestapo* (Geheime Staatspolizei). Da det tyske Politi efter 29. Aug. sidste Aar blev kaldt her til Landet, var det nok oprindeligt Mening, at det kun skulde skaffe Ro og Orden under de urolige Strejkek dage og derefter trækkes bort igen. Men S.S.'erne og Gestapo er ikke blot blevet her, men har udbygget hele Organisation og dermed tiltaget sig den politimæssige Magt over hele det danske Folk.

„Den højere Pancke“.

I Forbindelse hermed er Obergruppenführer *Gunther Pancke* blevet forflyttet hertil som »højere Politigeneral for S.S.-Gericht Dänemark«. *Pancke*, der er i Midten af 40'erne, har tidligere haft Kommandoen over Standarte 50 i Flensborg og sidst gjort Tjeneste i »S.S.-Rasse- und Siedlungshauptamt« i Berlin. *Pancke* er sideordnet Dr. *Best* og General v. *Hanneken* og modtager sine Ordre direkte fra *Himmler* i Berlin. Han er den tyske S.S.-Rigsførers Yndling, sendt herop af ham for at bekæmpe de danske Partisaner — og for at holde *Best* og v. *Hanneken* til Ilden.

Dr. Werner Best og Politigeneral Pancke.

Gestapochefen Otto Bovensiepen, Kriminalrat Bunke og Dr. Hans Wäsche.

Dr. Karl Heinz Hoffmann.

Bovensiepen, den mest forhadte af dem alle.

Den skærpede tyske Kurs over for det genstridige Danmark er yderligere markeret ved, at Sicherheitsdienst — S.D. — har faaet en ny Chef i Standartenführer *Otto Bovensiepen*, der har afløst Østrigeren Dr. *Mildner*, som kun har været her nogle faa Maaneder, men skønnes at være for moderat. *Bovensiepen*, født 1901, har forud ledet Sikkerhedspolitiet i Berlin. Han er velbegavet, men uddannet og yderst brutal, frygtet selv af sine Medarbejdere.

Den kultiverede Bøddel Dr. Hoffmann.

Den særlige Gestapo-Afdeling ledes af Dr. *Karl Heinz Hoffmann*, 32 Aar gammel, uddannet som Jurist, studeret bl. a. ved Universitetet i Cambridge, Assessor ved Statspolitiet i Koblenz og sidst ansat ved Gestapo i Berlin. Dr. *Hoffmann* er kultiveret, hofflig og forekommende, men han er fanatisk Nazist, trods sit i det ydre vindende Væsen er han paa Bunden hensynsløs og skyer ingen Midler for at komme den danske Modstandsbevægelse til Livs. Hans bedste Vaaben mod de danske Sabotører og Frihedskæmpere er den Stab af *Stikkere*, han har hvervet blandt foragtelige »Danske«, som for høj Betaling sælger deres Landsmænd og forraader deres Land, saakaldte »Vertrauensmänner«.

Bunke og Wäsche.

Under Dr. *Hoffmann* sorterer Kriminalrat *Bunke*, der har gjort sig særlig forhadt ved sin Brutalitet i Behandlingen af de danske Modstandsfolk, som han — Kriminalmand af Profession — med hensynsløs Energi har opsporet og faaet i sin Magt. Blandt de mange andre Afdelings-Ledere af den vidtforgrenede tyske Polititjeneste i Danmark skal blot nævnes en enkelt, Studienrat, Dr. *Hans Wäsche*, en lille, uanselig og højst utalende Person (født 1903), tidligere Lærer i Tyskland, en Overgang ansat ved Set. Petri tyske Skole i København, efter atter et Ophold i Tyskland paa ny kommet hertil som Repræsentant for Nordische Gesellschaft, hvorefter han gjorde sig nyttig inden for S.D.s Efterretningstjeneste med Oprettelsen af et stort Kartotek over alle mistænkelige Danske inden for Kunst, Kultur og Handel. Dr. *Wäsche*'s Rapporter til Gestapo, fremskaffet gennem udstrakt Benyttelse af betalte »danske« Spioner, har bragt mange gode danske Mænd og Kvinder i Tyskernes Klør.

Tyskernes Terrorbander

Otto Skorzeny.

Otto Schwerdt (Peter Schäfer).

Henning Brøndum.

Henry Bothildsen Nielsen.

Herrerne paa Dagmarhus, der havde faaet Hitlers og Himmlers Ordre til at bekæmpe den danske Modstandsbevægelse med de haardeste og mest hensynsløse Midler, ønskede ikke selv at være direkte implicerede i de Terrorhandlinger, der nu skulde iværksættes. Selv om Ordrene kom fra dem, vilde de helst bevare Skinnet længst muligt af at være hævede over aabenbare Skændselsgeringer.

Peter-Gruppen.

Den af Obersturmbannführer *Otto Skorzeny* ledede Terrorgruppe var udset til at ordne Sagerne i Danmark. *Skorzeny* lagde Planerne nede i Berlin, men sendte Hauptsturmführer *Otto Schwerdt* herop som Leder af Banden, der blev kaldt »Peter Gruppen« efter *Schwerdts* Dæknavn »Peter Schäfer«. *Skorzeny* havde vundet sit Navn, da han befriede Mussolini fra hans Fængsel i Italien, *Schwerdt* havde været hans Medhjælper ved denne Lejlighed.

I Slutningen af forrige Aar (December 1943) kom *Schwerdt* til København med tre Tyskere og startede straks sin »Peter Gruppe«, hvis første Bedrift var det mislykkede Mordforsøg paa Red. Chr. Damm. Men nu var Terror-Organisationen skabt, og det kommende Aar skulde vise, at der

ikke arbejdedes forgæves. En Bølge af Terror gik over Landet. Størsteparten af de Mord og de Bombninger, der gik under Fællesnavnet »Schalburgtage«, var »Peter Gruppen«s Værk.

Terror-Gruppens danske Landsforrædere.

Foruden de tyske Terrorister, der var knyttet til Banden, fik »Peter« nu ogsaa virksom Assistance af flere »Danske«, der var ankommet fra Berlin, hvor de var blevet uddannet i Terror, suppleret yderligere med nogle danske Landsforrædere. De danske Medlemmer af Gruppen var: *Henning Emil Brøndum*, *Kaj Henry Bothildsen Nielsen*, *Ib Nedermark Hansen*, *Aage Thomas Mariegaard*, *Robert Lund*, *Helge Erik Lundquist* og *Svend Thybo Sørensen*. (Alle dødsdømt og henrettet 9. Maj 1947). Endvidere *Poul Alfred Grell* og *Kaj Chr. Jensen* (Fængsel paa Livstid), *Ove Hans Vestergaard* (8 Aars Fængsel), endelig *Poul Ejner Berthelsen*, *Willy Tage Strynbo* og stud. med. *Fritz Køppe* (alle tre likvideret af Modstandsfolkene) og *Ib Birkedal Hansen* (fanget i Tyskland og ført til Danmark som Arrestant).

Stikkere og Terrorkorps.

Tyskerne blev hurtigt klar over, at den eneste Mulighed de havde for at komme ind paa Livet af den danske Modstands-

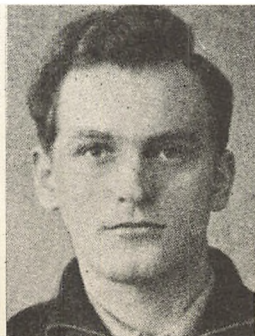
kamp var ved Hjælp af danske Forrædere, »Stikkerne«, som de da ogsaa benyttede sig af i udstrakt Grad. Det viste sig desværre, at det ikke var alt for svært for dem at erhverve denne foragtelige Hjælp mod Betaling. De prøvede ogsaa paa at finde Hjælpere inden for det danske Politi, og det lykkedes beklageligvis at faa dannet nogle saakaldte Faggrupper af Politifolk med nazistisk Indstilling. De virkede til at begynde med i det skjulte, men efter Aktionerne mod Politiet traadte de mere aabenlyst frem. Der blev da oprettet det senere saa berygtede Hipo-Korps under Ledelse af *Erik V. Petersen*, der hidtil havde ledet »E. T.«, en Efterretningstjeneste under Schalburgkorpsset. Næstkommanderende var *Mogens Reholt*. De blev begge likviderede, hvorefter *Oktavius Norreen* blev Chef. Under Hipo-Korpsset sorterede bl. a. *Schiøler-Gruppen*, ledet af *Ib Gerner Nielsen*, og *Jørgen Lorentzen-Gruppen* med mange Mord og Terrorhandlinger paa Samvittigheden. Endelig var der »Lille Jørgen«-Gruppen, ledet af *Jørgen Chr. Sørensen*, og endnu senere *Sommerkorpsset*, der blev oprettet af den tidligere Flyverløjtnant i Marinen *Poul Sommer*. Sommerkorpsmand var bl. a. »Den lille Banan«, *Edu. Anker Petersen*, kaldet *Due*, der arresteredes i Forbindelse med Drabet paa Red. Sig. Thomsen. Sommerkorpsset havde flere Terrorgrupper, saaledes den berygtede »Tosca-Bande«

Ib Nedermark Hansen.

Aage Mariegaard.

Robert Lund.

Helge Lundquist.

Svend Thybo Sørensen.

Digterpræsten Kaj Munk myrdet

Kaj Munk.

Hitler beordrer Hævmord.

Dr. Best, General v. Hanneken og Politigeneral Pancke har mellem Jul og Nytaar været hos Hitler i Hovedkvarteret et Sted bag Østfronten. Føreren gav Ordre til, at den danske Modstandsbevægelse skal bekæmpes med Modaktioner, for hvert Drab paa en Tysker, eller en af deres Hjælpere, skal omgaaende følge et Hævmord paa en fremtrædende Dansker, for hver Sabotage paa en for Tyskerne arbejdende Virksomhed skal et dansk Foretagende ødelægges.

Gestapo paa Dagmarhus er straks gaaet i Gang med at udføre Hitlers Ordre.

Lederen af den tyske Morderbande S.S.-Manden Paul Söhnlein.

Onsdag 5. Januar.

Kaj Munk er myrdet! Hans Lig er i Morges fundet i en Grøft ved Hørbylund Bakker, ti km fra Silkeborg. Paa Liget var hæftet en Seddel, hvorpaa der var nedkradset:

»Du Svin har alligevel arbejdet for Tyskland«

Den fordrejede Skrift, Bogstavernes gotiske Præg og det ubehjælpssomme Danske taler sit tydelige Sprog. Alle véd, hvem der staar bag det afskyelige Mord paa Digterpræsten. Der har gaaet Rygter om, at Tyskerne vilde sprænge Det kgl. Teater i Luften. I Stedet for har Banditterne valgt at myrde Kaj Munk.

Mordet planlægges.

Mordet er blevet planlagt paa Dagmarhus, og til at udføre det har man valgt den 31-aarige S.S.-Mand Paul Heinrich Söhnlein, der har været her fra Besættelsens Begyndelse og taler flydende Dansk. Söhnlein rejste forleden til Kiel for at faa sit Haar farvet rødt og vendte i Forgaars, 3. Januar, tilbage til Odense som

»Journalist Peter Sørensen«. Her mødte han en fra Dagmarhus udsendt Bil med tysk Politinummer Pol. 198-935, hvori befandt sig fire Medhjælpere, alle tyske. Morderbanden kørte til Jylland, overnattede i Herning og fortsatte i Gaar Morges til Ringkøbing. Herfra ringede Söhnlein til Vedersø Præstegaard, udgav sig for Turist og fik bekræftet, at Kaj Munk var hjemme.

Morderne i Præstegaarden.

I Aftes Kl. 20 kørte Morderbilen ind i Vedersø Præstegaard. To af Mændene blev staaende ved Bilen, medens Söhnlein og de to andre gik ind i Huset, hvor Døren var uafaaet. I Forstuen mødte de Fru Munk, som paa deres Spørgsmaal svarede, at hendes Mand ikke var hjemme. De fremviste nu et Politiskilt, skulbede Fru Munk til Side og gik ind i Stuerne. Söhnlein og den ene af Mændene gik op ovenpaa til Kaj Munks Arbejdsværelse, hvor det var planlagt, at Mordet skulde finde Sted. Arbejdsværelset var imidlertid tomt, de gik ned igen, og her kom Kaj Munk dem selv i Møde. Han havde talt i Telefonen med en Ven i Ringkøbing.

Børnene løber til.

Söhnlein beordrede Kaj Munk op i Arbejdsværelset, men han har bagefter villet paastaa, at Synet af Børnene, der nu kom ind, fik Morderne til at ændre deres Plan. De kunde ikke faa sig til at skyde Faderen for Øjnene af Børnene og sagde derfor: »Saa spiller vi ikke Komedie længer. Det er det tyske Politi. De skal følge med os med det samme.« Kaj Munk var ganske rolig, fik Lov til at pakke en lille Kuffert med noget Tøj og tog kort Afsked med Børnene og med sin Kone. »Stol paa Gud«, sagde han.

Præsten køres bort og myrdes.

Med Digterpræsten imellem sig kørte Morderne nu med Bilen tilbage over Ringkøbing og fortsatte videre mod Silkeborg. Söhnlein har senere forklaret, at de »stalle ganske fordrageligt sammen om Forholdene i Danmark«. Præsten har næppe tænkt sig andet, end at han skulde i Forhør hos Tyskerne. Pludselig lod Söhnlein Bilen standse op med den Motivering, at de skulde forrette deres Nødtørft. Ogsaa Kaj Munk blev beordret ud af Vognen. En af Tyskerne tog sin lydlose Pistol og skød paa Kaj Munk, der styrtede om paa Vejen. Der blev affyret endnu nogle Skud mod ham, hvorpaa de bar Liget ned i Grøften og hæftede Sedlen paa ham. De fem Morderne sprang ind i Bilen og kørte mod Aarhus.

Kaj Munks Lig, fundet i Grøften ved Hørbylund Bakker ved Silkeborg.

Sorg og Forbitrelse over Mordet

Eftersøgningen af Morderne indstilles — efter tysk Ordre.

Bil-Nummeret, der hurtigt blev opklaret som hørende til Dagmarhus, har røbet, at det er Tyskerne og deres Haandlangere — som har forøvet Mordet. Kriminalassistent *Himmelstrup*, som med 30 Betjente har faaet overdraget at opklare Mordet, er straks kommet paa Sporet af Banditterne, men Politiet har faaet hemmelig Ordre til ikke at foretage sig videre. Det kan jo ikke være tydeligere, men der er intet at gøre — hverken de virkelige Ophavsmænd paa Dagmarhus eller deres Haandlangere, der har gjort sig usynlige, kan man komme til Livs. Men man véd fuld Besked.

Kjeld Abell.

Kjeld Abells gribende, spontane Demonstration paa Det kgl. Teater.

Onsdag Aften 5. Januar.

Mordet paa Kaj Munk har selvsagt i særlig Grad gjort et dybt Indtryk paa Det kgl. Teater. Det store Flag er gaaet paa halv Stang over Bygningen paa Kongens Nytorv, men der kommer omgaaende tysk Ordre til at standse »utidige Demonstrationer«, og Flaget maa tages ned igen.

I Kredsen af Skuespillere og Forfattere omkring Det kgl. Teater er man dybt rystet og mener, at »der maa gøres noget«, men det er paa den anden Side yderst farligt for Teatret, der i Forvejen er truet. Det paatænkes at aflyse Forestillingen Soyas Skuespil »To Traad«. — men det maa opgives som en alt for direkte Udfordring.

Spillet afbrydes - Kjeld Abell gaar ind paa Scenen.

Ved 16-Tiden, da Forestillingen begynder p. Gr. a. Spærretiden, gaar Forfatteren *Kjeld Abell* op paa Teatret. Han staar ude i Kulissen og taler med Ebbe Rode. Pludselig tager Kjeld Abell sin Overfrakke af, giver den til Rode og gaar ind paa Scenen, hvor Holger Gabrielsen og Karin Nellemose staar midt i Spillet, som de forbløffede afbryder. Kjeld Abell gaar ned til Rampen og siger ud til Publikum: »Jeg beder Dem alle om at rejse Dem op og et Øjeblik mindes Danmarks store Dramatiker, som i Dag er død«. Folk i Teatret rejser sig overrumplet og bevæget, Kjeld Abell gaar ud af Scenen, hvor Spillet et Øjeblik efter fortsættes.

Nazi-Fiskehandleren og Digterpræsten.

Torsdag 6. Januar.

En nazistisk Stikker, Fiskehandler *Jens Chr. Petersen*, er i Gaar Morges — samtidig med Mordet paa Digteren *Kaj Munk* — blevet likvideret paa Gaden i Slagelse. Tyskerne har over for Pressen forlangt, at Meddelelsen om disse to Drab »bringes i nøjagtig samme Størrelse, Udstyr og Placering. — Der skal vedrørende den ene af de myrdede bringes Nekrolog, Billedc, Personalialia o. l. af nøjagtig samme Omfang og i samme Udstyr og Placering som den, man ønsker at bringe vedrørende den anden. Disse Regler skal overholdes paa det nøjeste«. Tyskerne har ikke med Urette frygtet den danske PresSES voldsomme Reaktion over for Mordet paa *Kaj Munk* og har med det latterlige Paabud om at sidestille Stikker-Fiskehandleren, der forraadte sit Land, med Digterpræsten, der gjorde sit Land den højeste Ære, tvunget Pressen til at indskrænke sig til den blotte Meddelelse. Ordren er saa nøje efterfulgt i samtlige Blade, at Misforholdet raaber til Himlen — og Tyskerne har atter opnaaet det modsatte af deres Hensigt.

Kun et enkelt Blad, Horsens Avis, kom for Skade i Skyndingen at bringe en længe Nekrolog om *Kaj Munk* og maatte derfor Dagen efter bringe en tilsvarende lang Nekrolog over Fiskehandleren som en »energisik og dygtig Agitator for det nationalsocialistiske Parti«.

POLITIKEN

København, Torsdag den 6. Januar 1944

10 Min.

Kaj Munk myrdet

Kaj Munk blev bortført i en Bil af fire Mænd

I Gaar Morges fandtes han dræbt af Revolverkugl i Plantage ved Silkeborg

Ritzens Bureau meddeler:

Forfatteren, Pastor *Kaj Munk* blev i Gaar Eftermiddag opsøgt i sit Hjem i Vederne af fire Mandspersoner, der erklærede at være Myndighedspersoner, og at de havde til Opgave at anholde ham. *Kaj Munk* blev derefter kort bort i en Bil.

I Morges er han fundet liggende dræbt i en Plantage ved Silkeborg Bakker. Han var blevet afføvet ved Revolverkugl.

Politiet har konstateret, at de fire Personer, der har afhænt *Kaj Munk* i hans Hjem, ikke tilhører nogen Myndighed.

Der er etableret en stor Eftersøgning af de paagældende Personer.

Signalementer

Der er udsendt følgende Signalement af fire Personer, der siges for Mordet paa *Kaj Munk*:
40-46 Aar, middelsk, brunt, bemærkelsesværdigt kortklippet Overdel, rødt fjernt Ansigt. Over-

Dag-Angrøb paa Kiel, Luftkamp over Danmark
Større Aktivitet i Italien

Det store Slag i Ukraine fortsat
Side 2

Opretholdelsen af Frankrigs Orden og Sikkerhed

Den nye Generalsekretær har påbegyndt Arbejdet

Paris, Onsdag, 5.1.44

Den tidligere Generalsekretær har den afspærrede Organisation til Op-

retholdelsen af Orden og Sikkerhed i Frankrig. *Herr-Christe Joseph Garmad*, har nu påbegyndt sin Virksomhed med

Hovedsædet i Internationales Le-nuier, Rue de Mousou i Paris, og har

J. H. Møller

Den tidligere Generalsekretær har den afspærrede Organisation til Op-

retholdelsen af Orden og Sikkerhed i Frankrig. *Herr-Christe Joseph Garmad*, har nu påbegyndt sin Virksomhed med

Hovedsædet i Internationales Le-nuier, Rue de Mousou i Paris, og har

J. H. Møller

Slagelseborger myrdet

Fiskehandler *Jens Chr. Petersen* dræbt efter Skududveksling

Efter at have affyret de to dræbende Skud forsvandt Gerningsmanden

Ritzens Bureau meddeler:

En 33-aarig Fiskehandler *Jens Chr. Petersen*, Stenstuegade 19, Slagelse, er i Morges Kl. 7,08 blevet skudt ned paa Aaben Gade i Slagelse.

Jens Petersen, der tilhørte det nationalsocialistiske Parti, kom gaaende fra sin Bolig i Stenstuegade og blev, da han befaandt sig ud for Ejendommen Herrestræde 22, skudt ned af en ukendt Person. Han ramtes af to Skud i Hovedet efter en forudgaaende Skudveksling og døde paa Stedet.

Øjenvidner beretter, at der i Gerningsøjeblikket passerede en Bil og en Cyklist forbi. Cyklisten forsvandt ned ad tilstødende Gade.

Liget blev efter at være fotograferet af Kriminalpolitiet i Fælkes Ambulance ført til Sygehuset, og Politiet arbejder nu med Sagens Opklaring.

Fra Slagelse foreligger ingen Signalement.

Fordømmelse af

Danmark sørger – endnu et Skændselsdrab

Kaj Munks Begravelse i den lille Vedersø Kirke.

Kaj Munks Begravelse i Vedersø. Storslaaet Deltagelse i den gribende Højtidelighed.

8. Januar.

Da *Kaj Munks Lig* i Forgaars i en Rustvogn kørtes gennem Silkeborg, samledes et mægtigt Følge paa henved 4000 Mennesker; ved Bygrænsen standsede Ligtoget, man sang »Alt staar i Guds Faderhaand«, og Pastor *Aagaard* takkede paa Fru Munks Vegne for den store Deltagelse.

I Dag fandt Begravelsen Sted fra den lille Vedersø Kirke, der slet ikke kunde rumme det mægtige Følge. *Kaj Munks Ungdomsven, Dr. theol. Niels Nøjgaard*, holdt en gribende Tale over Ordene »Ild er jeg kommen at kaste paa Jorden, og hvor vilde jeg, at den var optændt allerede«. Et halvt Hundrede Præster havde

givet Møde med Biskop *Scharling* i Spidsen. *Aksel Schiøtz* sang *Ewalds »Udrust Dig Helt fra Golgatha«*. Pastor *Aastrup* takkede for Familien, og Følget sang »Vor Gud han er saa fast en Borg«.

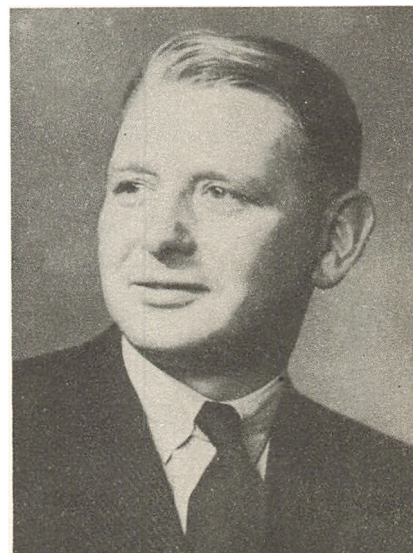
Langt ud over Danmarks Grænser har Mordet paa Digterpræsten vakt Opsigt og bevirket, at man i endnu højere Grad har faaet Forstaaelsen af den danske Modstand mod det tyske Tyranni.

Det første tyske „Clearing-Mord“.

Læge *Vigholt*, Slagelse, skudt i Konsultationsværelset.

6. Januar.

Det første »Clearingmord« er i Dag blevet begaaet i Slagelse, idet nogle Schalburgfolk har myrdet den kendte og ansete Læge *Willy Vigholt*. Mordet var planlagt som Clearing for den nazistiske Fiskehandler *Petersen*, som i Gaar blev dræbt paa Gaden i Slagelse, og Hævn-mordet var overdraget til Frikorpsmanden *Knud Henning Lasson*, som imidlertid ikke kunde faa sig selv til at nedskyde Lægen, da han under Paaskud af at have faaet noget i Øjet søgte ham i hans Konsultationsværelse. *Lasson* løb sin Vej, men Sagfører *Holm* fra Slagelse, som stod og ventede paa ham uden for Huset, gik saa selv op til Læge *Vigholt* og skød ham ned. *Vigholt* rantes af en Kugle i Mundhulen, vendte sig for at flygte, men fik saa yderligere tre Skud gennem Rygen. Haardt ramt slæbte han sig op i sin Privatlejlighed ovenpaa, her segnede han om, blev bragt paa Centralsygehuset, men var død ved Ankomsten hertil. Læge *Vigholt* blev 44 Aar, han havde en stor Praxis i Slagelse, var kendt og afholdt og havde særlig gjort en Indsats for Byens Sportsungdom. Han var Bestyrelsesmedlem i den konservative Vælgerforening.

Den myrdede Slagelse-Læge Willy Vigholt

Kaj Munks Kiste bæres ud af Vedersø Kirke.

Politikerne fordømmer, Frihedsraadet forsvarer Sabotage og Attentater.

Buhl, Fibiger, Knud Kristensen, A. M. Hansen og Oluf Pedersen har som Repræsentanter for Socialdemokraterne, de Konservative, Venstre, de Radikale og Retsforbundet udsendt et Opraab, hvori udtales »Fordømmelse af den Attentatvirksomhed, som har udviklet sig, og hvorved man paa Grund af modstridende Indstilling og Anskuelse stræber hverandre efter Livet. Vi forkaster Voldsmetoder — vi føler os berettigede til at udtale vor Harm og Sorg over de forefaldne Attentater og Overfald og til indtrængende at paapege Nødvendigheden af, at denne Udvikling ophører«

Stikkerne maa uskadeliggøres.

Samtidig har Frihedsraadet i sin Nytaarshilsen til det danske Folk klarlagt, hvordan i 1943 »Trykket af de nazistiske Voldsmetoder blev saa uudholdeligt, at hele det danske Folk maatte reagere, og Modstanden blev alvorligt skærpet gennem øget Sabotage, Obstruktion og Folkestrejke. — De nazistiske Mennesker, der i den senere Tid har fundet Døden eller er blevet saaret, er ikke angrebet paa Grund af deres Overbevisning, men alene fordi de mod høj Betaling havde paataget sig at efterspore Landsmænd, der er aktive i Frihedskampen, og udlevere dem til Gestapo. Disse Stikkere er ikke uskadeliggjorte som Straf, men fordi de har foraarsaget talrige Menneskers Fængsling og fleres Henrettelser, og udelukkende for at forebygge, at de ved fortsat Angivervirksomhed skal bringe endnu flere i Livsfare.«

Imellem Slagene -

Daglige Sabotager.

Alene fra Nytaar og til Midten af Januar har Modstandsfolkene iværksat henved et halvt Hundrede virkningsfulde Sabotager. Det er gennemsnitlig tre-fire om Dagen, eller rettere om Natten, hvor man efterhaanden har vænnet sig til at høre Dronene fra de store Eksplosioner.

Blandt de mere bemærkelsesværdige Sabotager skal nævnes:

4. Jan.: Sabotagebrand i *Helge Bangsted's Villa* i Lyngby.

6. Jan.: Restaurant »Jomsborg« i Aarhus.

7. Jan.: Sabotører sætter Ild paa en *Systue* i København, hvor der syes Uniformer til Tyskerne.

8. Jan.: Montagehal, Blokværksted og Tegnestue hos *Burmeister & Wain* paa *Wilders Plads* ødelagt af Bomber og tyske *Godsvogne* bombet paa *Gentofte Station*.

9. Jan.: *Heiber Service* Automobilværksted, Lyngbyvej, bombet.

11. Jan.: *Pedershaab* Fabrikernes Transformator i Brønderslev ødelagt.

12. Jan.: *Super Spring-Madras-Fabrik*, København, og *Aarhus Oliefabrik* bombet.

15. Jan.: »*Always*« Radiofabrik i Sydhavnen bombet og et stort »*Holger Danske*« Angreb paa *Burmeister & Wains* Strandgadeværft.

Skibskatastrofe i Horsens Fjord.

Damperen „Agda“ eksploderet — 14 Mennesker omkommet.

17. Januar.

En frygtelig Katastrofe har ramt Horsens By og den lille Fjordø Endelave. Horsens Dampskibsselskabs Fjorddamper »Agda« er Lørdag Aften ved 18,45-Tiden sunket, og alle Ombordværende, Besætningen paa fire Mand og ti Passagerer er omkommet.

En Eksplosion indtraf, da Skibet befandt sig midt i Horsens Fjord, kun en

Den lille Fjorddamper »Agda«, der eksploderede og gik til Bunds med Mand og Mus.

halv Times Sejlads fra Endelave. Ulykken har gjort seks Hjem faderløse. Størsteparten af de omkomne var fra Endelave, og da næsten alle Beboerne paa den lille Ø er i Familie med hinanden, er hele Øsamfundet direkte ramt af den frygtelige Hændelse.

Man iagttag Katastrofen fra Endelave, og da man saa Skibets Lys forsvinde, ilede saa godt som alle Endelaves Fiskerbaade og Lodsbaaden fra Hjørnø til Ulykkesstedet, som straks kunde findes, da det markeredes af en stor Olieplet. Enkelt Vragrester blev fundet, men ingen Mennesker. Det var en kold Aften, og Passagererne har sikkert alle siddet inde i Kabytten, hvor de er blevet dræbt ved Eksplosionen, der knuste hele Forskibet. I Gaar gik alle Flag paa Halv i Horsens og Endelave, og Sorgen er stor begge Steder. Blandt de omkomne er den kendte kvindelige Missionær Frk. Anna Sønderborg, der har opholdt sig 14 Aar i Indien.

Grev Ciano skudt!

12. Januar.

Italiens tidligere Udenrigsminister, Mussolinis Svigersøn, Grev Ciano, er som Medlem af det fascistiske Storraad, der gennemtvang Mussolinis Fald, blevet dømt til Døden. Kort før Kl. 9 i Morges er Ciano blevet henrettet ved Skydning.

Stikker-Likvideringer.

Kunstmaler *Nordahl-Mortensen* i Aarhus, der har udfoldet stor Stikkervirksomhed bl. a. angivet de Modstandsfolk, der bombede Søest Maskinfabrik, er blevet likvideret. Ligeledes Fru *Skov*, Randers, hvis Mand er ved den tyske Østfront, og som selv har angivet en Række Randers-Borgere. Endelig er Landmand *Rasmus Holm*, Brabrand, likvideret for at have angivet Repræsentant *Alf Jensen*, som ved Juletid henrettedes af Tyskerne.

Lys igen paa Trappegangene.

Den senere Tids mange Overfald og Roverier har bevirket, at der nu er givet Tildeling til, at Lyset aller maa tændes paa Trappegangene. Trappebelysningen skal dog slukkes med det samme, naar der er Flyveralarm.

Film om Danmarks Oldtid.

7. Januar.

Danmarks Oldtid er blevet filmet! Resultatet forevistes i Gaar i Koncertpalæet. Den unge Instruktør *Preben Frank* har megen Ære af sit vanskelige Arbejde. Han har ikke digtet, men nøje fulgt den strenge Videnskabs, d. v. s. Professor *Brøndsted's* og Magister *Glob's* Anvisninger, og Nationalmusæets kostelige Skatte er paa denne Stum- og Smalfilm virkelig blevet levendegjort. Filmen ledsages af et Foredrag af Prof. *Brøndsted*.

Et af Billederne fra Oldtidfilmen, der er blevet den store folkelige Sukees.

„Schalburgtagen“ sætter ind

Tyskernes Terror.

Studerforeningen og Café „Parnas“ bombet.

10. Januar.

Tyskerne og deres Haandlangere bliver efterhaanden som Nederlagets Time nærmer sig mere og mere desperate i deres Metoder. Det gælder frem for alt om at skabe Usikkerhed i den danske Befolkning ved Hjælp af Drab og Terrorhandling. Men i det store Hele, og ikke mindst ved Hjælp af de illegale Blade, staar det klart, om det er Tyskerdrab eller Stikkerlikvidering, og hvorvidt det drejer sig om Sabotage eller det modsatte, som med et nyt og virksomhedsfuldt Slagord kaldes *Schalburgtage*.

I Aftes Kl. 19,40 drøede en vældig Eksplosion ud over Vestre Boulevard. Flere Bomber var blevet anbragt i Kælderen til Studenterforeningen, men der var heldigvis paa det Tidspunkt kun faa Mennesker i Bygningen. Der blev anrettet stor Skade, bl. a. blev Senioratsværelset, hvor der en halv Time forinden havde været Møde, totalt raseret. Skaden beløber sig til over 100.000 Kr. En anden Schalburgtage blev omtrent samtidig forøvet mod Restauranten »Parnas« i Lille Kongensgade. Restauranten var netop blevet lukket, Gæsterne havde forladt Lokalet, som blev fuldstændig pulveriseret ud mod Gaden.

Den raserede Restaurant »Parnas«.

England anerkender den danske Modstand.

Betydningsfuld Udtalelse af Udenrigsminister Eden.

13. Januar.

Den engelske Udenrigsminister Anthony Eden har i Gaar paa Dorchester Hotel fremsat følgende Udtalelse: „Alle de modige Danske, der sammen med deres Fæller i de okkuperede Lande bidrager til at svække det nazistiske Greb, vil vi betragte som Medkæmpere i de Forenede Nationers Rækker“.

Gestapodrab i Aarhus.

Tandtekniker Kæraas Hustru dræbt.

13. Januar.

Tandtekniker
Leo Kæraa.

Gestapo indfandt sig tidligt i Morges hos den kendte Tandtekniker Leo Kæraa paa Krathusvej i Riisskov ved Aarhus. Husassistenten, der lukkede op, forklarede, at Hr. og Fru Kæraa befandt sig i Soveværelset paa første Sal. Da Tyskerne stormede derop og vilde bryde ind i Soveværelset, satte Kæraa Skulderen mod Døren, hvorpaa der blev affyret Revolverskud mod den lukkede Dør.

Baade Kæraa og Fru Kæraa blev haardt saarede kørt til Amtssygehuset, hvor Fru Kæraa straks efter døde.

(Kæraa blev senere overført til det tyske Lazaret paa Njælandsvej i Kbhvn. og reddede Livet. Anledningen til Gestapos Aktion var Kæraas illegale Virksomhed, bl. a. havde han huset sin Ven, Flyverløjtnant Jørgen Ulrich, der var engelsk Faldskærmsmand. Ulrich slap over til Sverige).

Fru Kæraa.

Studerforeningen paa Vestre Boulevard efter Bombningen.

Og Sabotagen giver Svar -

»Always«-Fabriken i Sydhavnen efter den store Bombe-Eksplosion, der fuldstændig hærgede Bygningen.

Sabotage mod Virksomheder, der arbejder i Tyskernes Tjeneste.

Hele Landet hærget af Ødelæggelser, men Folk forstaar at skelne mellem godt og ondt.

Sabotagen og Schalburgtagen lader ikke en Dag gaa uden større eller mindre Hændelser, der giver Genlyd over hele Landet. Men efterhaanden begynder Folk at kunne skelne mellem de gode og de onde Handlinger, idet Schalburgfolkernes Attentater er tydelig Terror, der ikke har anden Hensigt end at skræmme og forvirre, medens Modstandsbevægelsens Sabotager maaltvist er rettet mod Virksomheder, der arbejder for Tyskerne.

„Always“ bombet.

Radiofabriken »Always« i Sydhavnen blev 15. Januar fuldstændig ødelagt ved en grundigt forberedt og heldigt gennemført Sabotage. En direkte Telefonledning fra Dagmarhus til Fabriken havde Sabotørerne i Forvejen afbrudt. Seks Bomber blev anbragt i Værkstedbygningen, som helt blev ødelagt. Skaden opgives til 3 Mill. Kr.

„B. & W.“

hærget af Bomber.

Med kun en Uges Mellemlum er »Holler Danske« gaaet til Angreb mod Burmeister & Wain. Den 8. Januar sejlede

Sabotørerne i Baade til Wilders Plads, lagde tre store Sprængladninger og anrettede ved Eksplosionen store Skader i Blokværkstedet, Tegnestuen og en af de store Montagehaller. 15. Januar gik det ud over Strandgade-Værkstederne, hvor der anrettedes store Ødelæggelser, saa Arbejdet foreløbig maa indstilles.

Eksplosions-Sabotagen paa Godsbaneegaarden i Aarhus. Man ser Jernbanevognene med Hjulene i Vejret efter Flyvturen op i Luften. Redningsmandskabet i Færd med at »rydde op«.

„Telefonbomber“.

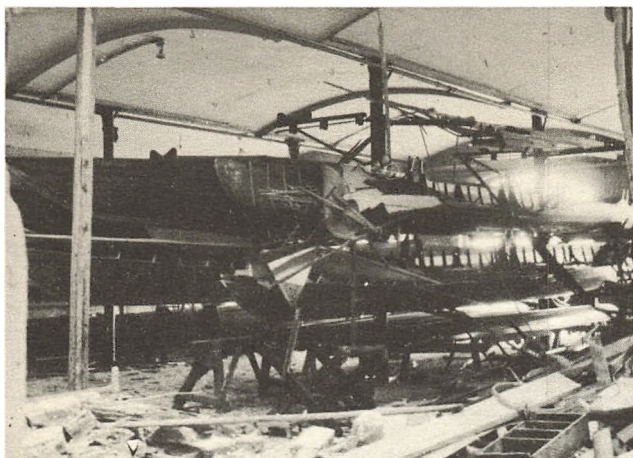
Man har opfundet et forholdsvis uskadeligt, men højt generende og i mange Tilfælde meget virkningsfuldt Middel til at skræmme Folk og midlertidigt gøre Afbræk i forskelligt Arbejde. Det er de saakaldte »Telefonbomber«. Der bliver ringet op til en eller anden Virksomhed, og en Stemme i Telefonen giver en kort Meddelelse om, at der er lagt Bomber i den paagældende Fabrik, og at man maa forlade den skyndsomst før Eksplosionen. Ingen tør gaa ud fra, at det er Bluff, saa Arbejdet standses og alle gaar med Undtagelse af en Sprængkommando, der gennemsøger Bygningen — og intet finder. Men Formaålet, at standse Arbejdet, er lykkedes. »Telefonbomberne« er først praktiseret af Modstandsbevægelsen over for Jernbanelinjer, der skal trafikeres af Tyskerne, men uansvarlige Personer, ofte rene Dreng, der blot er ude paa at lave Sjov, har optaget Ideen og volder stor Gêne med disse Opringninger, der ikke kan kontrolleres.

Voldsom Eksplosion paa Aarhus Banegaard.

Sabotage mod Godsbanegaarden.

Den 20. Januar lykkedes det de jyske Sabotører at gennemføre et virkningsfuldt Angreb paa Aarhus Godsbanegaard. Der skete pludselig en voldsom Eksplosion, hvorved en Række Godsvogne med uhyre Kraft blev kastet oven paa Vognene paa et andet Spor og hele Terrænet paa den Maade blev ufremkommeligt for almindelig Rangement. Det gav mange Dages Forsinkelse for Tyskernes Transporter.

Hærværk og Terror-Mord

Studenternes Roklub bombet.

Studenterhytten ved Sjælsø nedbrændt efter Attentatet.

Schalburgkorpsets Ugerninger.

Bomber og Brand og Terror-Mord.

15. Januar. I Aftes lidt før Kl. 20 eksploderede en Bombe i Hagerups Boghandel i Fiolstræde 10. Bogladen blev fuldstændig ødelagt, og adskillige Ruder gik med i Løbet i Universitetsbiblioteket lige over for. Schalburgfolkene har villet hævne, at Hagerup i sit Vindue har haft en Udstilling af Kaj Munks Bøger.

18. Jan. En voldsom Eksplosion rystede i Aftes ved 21,30-Tiden Kvarteret omkring Onsgaardsvej i Hellerup. Det viste sig, at der var anbragt Bomber i Hellerup Flødeisfabrik, der ligger paa Onsgaardsvej Nr. 3. Hele Fabriken blev ødelagt, og Fabrikant L. Jensen, der opholdt sig i sin Villa ved Siden af Virksomheden, blev saaret af Glassplinter. Samtidig blev fire Rengøringsassistenter, der var paa Vej til NESA Sporvejsselskab, saaret af Glassplinter. De maatte alle fire bringes i en Ambulance til Amtssygehuset.

25. Januar. Schalburgfolkene har særlig Kik paa Studenterne. I de tidlige Morgentimer i

Gaar rettedes et Bombeatentat mod Studenternes Roklubs Baadhus i Svanemøllebugten. Eksplosionen var saa voldsom, at Murene helt op til 2. Sals Højde har slaaet Revner, og i Baadehallen er ikke mindre end 17 Baade af forskellige Typer blevet ødelagt. Desuden er der sket betydelig Skade i Kontoret, Arkivet og i Klubbens Materialerum.

Flere af de ødelagte Baade tilhørte ikke Roklubben, men var bestemt for Roklubber i Aarhus og Aalborg.

30. Januar. Studenterhytten ved Sjælsø er i Fredags Aftes blevet ødelagt af en voldsom Eksplosion. Tre unge Mennesker var taget ud i Hytten for at overnatte, da to revolverbevæbnede Mænd ved 23-Tiden trængte ind og beordrede dem til at staa op og gaa udenfor. Revolvermændene anbragte en Brandbombe i Hytten, og kort efter skete Eksplosionen, og der opstod en heftig Brand. Huset nedbrændte til Grunden, og Brandvæsenet, der var tilkaldt fra Birkerød, kunde intet stille op.

Kaptajn i Livgarden saaret og Politibetjent dræbt.

Kaptajn, Grev Kjeld Brockenhuus-Schack.

2. Februar. Mandag Aften er der forøvet to Pistolattentater i København. Da Kaptajn i Livgarden, Grev Kjeld Brockenhuus-Schack vilde gaa Aftentur, opdagede han, idet han kom ud af sin Villa paa Torkel Badensvej i Hellerup, et Par Mænd, som stod et Stykke nede ad Vejen. Kaptajnen er forblevet truet paa Livet, og da han fandt Mændene fordægtige, skyndte han sig tilbage. Han opdagede nu, at Mændene fulgte efter ham, løb op mod Villaen og naaede lige at faa smækket Døren i, da en Serie af Skud smædede gennem Døren. Kaptajnen ramtes i Armen og i Siden og førtes til Hospitalet. Der er dog ikke Fare for hans Liv.

En Times Tid senere kom den 24-aarige Politibetjent John Christian Falkenaas kørende hjem fra Tjeneste. Paa Randbølvej i Vanløse overhaledes han af en Bil, hvorfra der affyredes en Række Skud. En forhipasserende Cyklist fandt kort efter Politibetjenten liggende udstrakt paa Rabatten mellem Fortovet og Cyklestien. Han havde faaet 12 Kugler i Ryggen. (Det er senere — efter Befrielsen — oplyst, at begge disse Attentater blev forøvet af »Peter-Gruppen« efter Ordre fra General Pancke).

Hagerups Boghandel i Fiolstræde efter Bombe-Eksplosionen.

Men Modstanden styrkes –

Storstilet Sabotage mod General Motors og „Nordwerk“.

Bopa sprænger den store Fabrik i Luften.

29. Januar. Som bekendt har »General Motors« maattet afgive deres store nye Bygning til Tyskerne, som har givet Fabrikken Navnet »Nordwerk«. BOPA-Gruppen har nu sørget for, at dette »Nordwerk« foreløbig er sat ud af Virksomhed, idet Gruppen har sprængt Fabrikens Kraftcentral i Luften. Hele Omraadet er nærmest en Fæstning. SS-Folk patruljerer Dag og Nat, der er anbragt Pigtraadshegn, spanske Ryttere, faste Vagtposter i Betonstillinger og meget andet, og Lyskastere sender hele Natten skarpe Søgelys ud over Terrænet. Udefra var det umuligt at nærme sig Kraftcentralen.

En hemmelig underjordisk Gang bliver opdaget.

Men ved et Held opdagede man, at der gaar en underjordisk Gang fra en af Fabriksbygningerne til Kraftværket. Ved Hjælp af en Vagt, der arbejdede sammen med Sabotørerne, fik man, tidligt om Morgenen, lukket et Vindue op i denne Fabriksbygning, og i et ubevogtet Øjeblik klatrede 9 Mand ind gennem dette Vindue, medbringende 100 kg Sprængstof. En Vagt inde i Fabrikken blev hurtigt taget i Forvaring og saa gik Turen ned i Kælderen, hvor Indgangen er til den underjordiske Gang. Her sad en Sabotagevagt ved en Telefon og skulde hver 5. Minut ringe til Portvagten og melde, om alt var i Orden. Ogsaa han blev overrumplet og tvunget til at telefonere sin Melding.

Sprængstoffet anbringes.

Turen gennem den underjordiske Gang var meget besværlig; hvert Øjeblik maatte man bryde Døre op, som i lange Tider ikke havde været aabnede. Men omsider

naaede man frem til den Lem, der fører op til Kraftcentralen. Sprængstoffet blev anbragt her, hvorefter man forsigtigt aabnede Lemmen og advarede de Mænd, der passede Maskinerne. Tilbageetog skete hurtigt, men undervejs forsøgte Telefonvagten at stikke af og slaa Alarm, og

Spærretiden er fra i Dag udsat til Kl. 22

Teatre, Biografer og Restauranter maa holde aabent til Klokken 21

S-Tog og Sporvogne kører to Timer længer

S-Togene kører 2 Timer længer

Der indføres i Aften gennem Ritzens Bæres tilgode Meddelelse:
FRA officiel trykt Side meddeles, at Spærretiden i Storbanehaven af Slagelse til visse Erhvervs-Interesser fra og med Tirsdag den 27. Januar 1944 ændres saaledes, at Færden paa Gaden og Vejle vil tilføje indtil Kl. 22. Det er endvidere tilladt Restaurant, Teatre, Biografer o. s. v. at holde aabent det højeste indtil samme Tidspunkt.

To Timer længer Aftenly

Indtil i Aften gik Spærretiden for København, Frederiksberg, Gentofte, Brøndby, Sønderby, Gentofte og Lyngby-Tårnby Kommuner fra og med Tirsdag den 27. Januar 1944 ændres saaledes, at Spærretiden for disse Kommuner vil blive indtil Kl. 22. Spærretiden gælder om Hvermands og Hvermandsvej i København K.
 Udtaget fra Porten ved Færden paa Slagelse Gade, Vej og Vejle i Spærretiden er de samme Færder som tidligere.
 Christiania Løst, Hvermandsvej, Sønderby, Sønderby og Sønderbyvej i Sønderby Kommune vil indtil Kl. 22.
 Al Bæres og Gadebelysning skal slukkes kl. 21. Løst og Sønderbyvej i Sønderby Kommune skal slukkes kl. 22.
 Politibetjentene af Kl. Oktober 1943 er i øjeblikket i øvrigt betrukket til at patruljere, der Tirsdag den 27. Januar 1944 vil blive betrukket i Aftenlyden og Færden den 27. Januar 1944 indtil i Morgen og Hvermandsvej.

Frihedsraadet advarer mod Provokationer.

Frihedsraadet har i disse Dage udsendt en alvorlig Advarsel mod Provokationer, falske illegale Blade o. lign. Flere norske Quisling-Folk er kommet her til Landet og søger at faa hjælpsomme Mennesker til at hjælpe dem til Sverige, hvorefter de stikker Hjelperne, saasnart »Transporten« er organiseret! Andre Nazister gaar rundt og samler Penge ind til den illegale Presse og stikker saa de godtroende Givere! Et Led i denne Kampagne har ogsaa været at ødelægge forskellige Sports-etablissementer og saa udsprede det Røjle, at det er gjort af Frihedsbevægelsen eller af Kommunisten. Tyskerne er ogsaa begyndt at udgive et »illegalt« Blad, som de ganske frækt kalder »Land og Folk«, og hvori de lader »Kommunisterne« aabenhjert luge Ansvaret for Attentatet paa Ole Bjørn Kraft. Derfor opfordrer Frihedsraadet Publikum til at vise den højeste Forsiglighed med at inddrage sig paa stige Sager med Folk, de ikke kender godt.

Sabotage-Pause dekretes - der ventes Invasion i Foraaret.

Frihedsraadet og Modstandsfolkene har fra General Eisenhower og det allierede Hovedkvarter faaet en Underhaands-Melding om, at en Invasion kan ventes i Løbet af Foraaret, hvorfor Modstandsstyrkerne maa holde sig parate inden 1. Marts. Frihedsraadet har derefter givet en Ordre til at holde en Pause i Sabotagerne for at Militær-Organisationen kan blive oplygget i Ro.

Sabotagebrand i Randers.

31. Januar. I Aften opstod Brand i Klædefirmaet Chr. Junckers Forretning med Lager og Systue i Slotsgade i Randers. Bygningen var af gammelt Bindingsværk, saa det varede ikke længe, før alt var omspændt af Flammer. Sabotørerne advarede Brandvæsenet mod Sprængbomber, som ogsaa skulde være udlagt, saa Brandfolkene maatte holde sig fra Brandstedet.

Sabotage-Branden paa Junckers Klædefabrik paa Hjørnet af Helene-stræde og Slotsgade i Randers.

Ogsaa »Dansk Adler« i Sydhavnen blev den 20. Januar ødelagt ved Sabotage.

Saa er det dansk Film, der bombes

Saadan saa Optagelses-Atelieret paa »Nordisk Film« ud efter Bombe-Ekspllosionerne.

Schalburgtage mod »Palladium«, »Nordisk Film« og »Asa«.

Ateliererne bombes og ødelægges.

Terror-Banderne, der handler efter hemmelige tyske Ordre, fortsætter med deres Skændselsgerninger. Sabotagen paa »Nordwerk« forleden, der er særlig følelig for Tyskerne, som herfra har faaet leveret adskilligt krigsvigtigt Materiel, har i første Række skullet hævnnes. For at slaa to Fluere med ét Smæk har Schalburgtagen taget Sigte paa vore danske Filmsselskaber, hvorved man i Almindelighed tager Hævn over danske Virksomheder, men samtidig faar Lejlighed til at ramme danske Film — til Gengæld for, at Folk vægrer sig ved at gaa til de tvangsspillede tyske Film.

„Palladium“ i Hellerup bombesprængt.

1. Februar.

I Gaar lykkedes det Schalburgfolkene ved to voldsomme Ekspllosioner at forvandle Palladiums tre Scener ved Hellerup Havn til en eneste Ruinhob. Ilden

bredte sig ogsaa til de nærliggende Baadehuse, der tilhører Damernes Roklub og Kajakklubben »Nova«. Skaden paa Palladium er betydelig og Optagelserne, der var i fuld Gang, maa foreløbig indstilles

»Asa«s Atelier i Lyngby, hvor Bomberne har ødelagt alt.

„Nordisk“ og „Asa“.

8. Februar.

Kl. ca. 22,40 i Aftes lød der en voldsom Ekspllosion, som hørtes over det meste af Storkøbenhavn. Det viste sig, at en Bombe var eksploderet i Filmsoptagelses-atelieret »Asa« i Lyngby. Ved Ekspllosionen sprængtes en Mængde Ruder i Byggelsen omkring Atelieret.

Kl. 23,08 lød der endnu et kolossalt Drøn over det meste af Byen. Denne Gang viste det sig at stamme fra en Bombe, der var eksploderet paa Nordisk Film i Valby. Skaderne paa Nordisk Film og paa Asa er store og anslaaes til 1/2 Million Kroner. Det formodes, at Skaderne er ensbetydende med Lammelse af den danske Filmsproduktion i hvert Fald et halvt Aar.

Palladiums Atelier-Bygning ved Hellerup Havn er kun et Jernskelet.

Urolige Tider – blodige Opgør

Tyskerne foretager Gade-Razzia og Kropsvisitation paa Strøget i København.

Gade-Razziaer.

Tyskerne forsøger at „kæmpe“ Befolkningen.

Februar.

Nu og da foretager Tyskerne en pludselig Razzia paa vore Gader i Haab om ved en OVERRUMPLING at faa fat i nogle af Modstandsfolkene. En tysk Politibil kommer farende og standser med et Ryk, bevæbnede Gestapo-Soldater springer ud, danner Kæde og afspærrer en Gade eller et Kvarter. Alle Trafikanter, der tilfældigvis befinder sig inden for Afspærringen, bliver grundigt undersøgt og visiteret, før de faar Lov til at gaa videre. Er der det mindste mistænkelige ved dem, bliver de holdt tilbage og taget med i Politibilen til nærmere Undersøgelse. Det er en højst ubehagelig Omgang, og for mange af vore illegale Folk, der er gaaet »under Jorden«, betyder det en direkte Fare. De fleste har dog lært ikke at have kompromitterende Papirer paa sig, og de er efterhaanden allesammen forsynede med Legitimationskort, der er bedre end de ægte, fordi de ikke røber Indehaverens virkelige Navn, men giver ham ud for at være en tilfældig Person, som Tyskerne ingen Interesse kan have af at sikre sig.

Nordahl Grieg dræbt.

5. Februar.

Den norske Forfatter Nordahl Grieg er blevet dræbt, da han som Krigskorrespondent i et britisk Bombeplan var med i Luftangrebet mod Berlin Natten mellem d. 2. og 3. December. Den officielle Meddelelse om, at han er faldet, er i Dag udsendt af den norske Eksilregering i London.

Blodig Batalje paa Christianshavn.

Illegal Sveriges-Transport overfalder af Stikkere.

3. Februar.

Vore tapre Modstandsfolk er vante til at klare sig i en snæver Vending over for Tyskerne, men det er næsten umuligt for dem at gardere sig imod de modbydelige Forrædere, der sniger sig ind i Grupperne, paa Skrømt deltager i Modstandsbevægelsen, for saa pludselig en Dag at optræde som Stikkere og angive deres tidligere Kammerater.

Tre danske Stikkere angiver Modstandsfolk.

Saadan er det gaaet til i Dag, at en illegal Transport til Sverige, der skulde foregaa fra Asiatisk Plads paa Christianshavn, er endt med et blodigt Opgør, hvor flere danske Frihedskæmpere mistede Livet. En dansk Stikker Poul Einer Berthelsen havde haft Held til at komme ind i en illegal Gruppe, som ligeledes tog to af hans Stikker-Kammerater, Ib Nødermark Hansen og Knud Østergaard Larsen for gode Varer, og anbragte dem paa et Hvilehjem paa Landsdommervej hos nogle Sygeplejersker, hvorfra de saa, naar der blev givet dem Besked, skulde hjælpe med ved Transporten fra Asiatisk Plads. De tre Stikkere havde imidlertid underrettet Dagmarhus og General Pancke om Affæren, og da Transporten i Dag skulde foregaa, mødte det tyske Politi op paa Asiatisk Plads.

To Frihedskæmpere dræbes.

Forinden havde de tre danske Stikkere, saa saare de ankom til Asiatisk Plads, med deres Maskinpistoler forsøgt at holde Transportens Leder op, hvorved Sekretær Frits Blichfeldt-Møller og Politibetjent Hans Jørgen Christiansen blev skudt ned, og Student Chr. Algren Petersen dødeligt saaredes. De to første døde,

Schalburg-Korpset fejrer Fødselsdag.

2. Februar.

Med store Annoncer forsøger Schalburg-Korpset at hverve nye Medlemmer, der vil lade sig uddanne til »Soldater, som i en given Situation kan paatage sig Løsningen af soldatermæssige Opgaver herhjemme«. Man spørger, hvad det er for »Opgaver«, og frygter, at Schalburgfolkene skal sættes ind som Politi af Tyskerne, saafremt General Pancke skulde gøre Alvor af sin Trusel om at opløse vort danske Politikorps.

Formodningen herom har yderligere forøget Afskyen for dette Korps, hvis Navn i Forvejen er knyttet til de modbydelige Schalburgtager. Hvor forhadte Schalburgfolkene er, kom tydeligt til Kende i Dag, da Korpset — paa Etaars-Dagen for sin Oprettelse — foretog en Parademarch gennem København. Det kom til flere Sammenstød og Demonstrationer.

den sidste reddede Livet. Det tyske Politi arresterede en Mængde af de implicerede, bl. a. flere af Sygeplejerskerne.

Revolver-Mord paa kendt Aarhusianer.

4. Februar.

En af Aarhus kendteste Sagførere, Landsretssagfører Holger Christensen, er i Aftes skudt ned foran sin Gadedør. Landsretssagfører Christensen forlod sit Kontor ved 17.30-Tiden og begav sig til sit Hjem i det store Ejendomskompleks »Klintegaarden« paa Skovvejen. Da han kom ind i Gaarden til Komplekset for at gaa over til »Strandfløjen«, har en Mand øjensynlig staaet skjult i et Budskads nær ved Gadedøren. Han har aflyret et Skud lige i Nakken paa Landsretssagfører Holger Christensen, som dræbtes paa Stedet.

Landsretssagfører Holger Christensen.

Tysk Mistro til dansk Politi

Tinghuset i Svendborg schalburgteres.

9. Februar.
Schalburgfolkene huserer ogsaa i Svendborg, hvor der i Dag er bleven kastet Bomber mod Tinghuset. Bygningen blev svært medtaget, og Kriminalpolitiets Kontorer raseredes fuldstændig.

Spærretiden ophæves!

10. Februar.
Det forholdsvis ringe Antal Sabotager i den sidste Tid har givet de tyske Myndigheder en kærkommen Anledning til at ophæve Spærretiden, som voldte dem selv adskillige Kvaler. Bl. a. har de tyske Soldater gjort Ophævelser over, at de som alle andre i Landet maa holde sig inde fra Kl. 22. Men nu kan Forlystelserne og Restauranterne igen holde aabent til Kl. 23 og Sporvognene og S-Togene sende de sidste Vogne af Sted Kl. 23,30.

Attentat mod Professor Warburg.

15. Februar.
Der er i Gaar Eftermiddags forovet et Attentat mod Professor Warburg i dennes Bolig ved Rigshospitalet. Kl. 15,15 ringede det paa Yderdøren, en Klinikdame lukkede op. Hun fandt de Mænd, der stod udenfor, mistænkelige, og da de spurgte efter Professoren, svarede hun, at han ikke var hjemme. De trak da Revolveren og truede hende, og hun udstødte et højt Skrig. Professor Warburg kom til, smækkede lynsnart Døren i, men den ene Mand lyrede en Række Skud ind gennem Døren, Attentatmændene fløjtede derefter i en Bil. Ingen af de Skud, der blev affjret, ramte de tre Personer.

Erik Warburg.
Professor

Brandmurene gennembrydes.

13. Februar.
Som Sikkerhedsforanstaltninger under eventuelle Luftangreb har Indenrigsministeriet i Gaar udsendt Meddelelse om, at der i Bygninger, hvori der i Kælderen er indrettet Tilflugtsrum, skal foretages Gennembrydning af Brandmurene, saaledes at der tilvejebringes Passage til Nabobygningernes Kældre.

Politistationen i Svendborg efter Schalburgtaget. Hullet i Muren gaar lige ind til Kriminalpolitiets Kontor.

Tyskerne beskylder dansk Politi for Maskepi med Sabotørerne.

24. Februar 1944.
Den 6. Februar blev der foretaget et større Sabotageforsøg mod en Motorfabrik i Aabenraa. Man overmandede Sabotagevagten, men forinden havde han set sit Snit til at alarmere det danske Politi. Der blev sendt fem Betjente hen for at se, hvad der var i Vejen, men da de mødte op enkeltvis, blev de holdt op af Sabotørerne en for en. Efter at Sprængstoffet var blevet anbragt, fjernede alle sig, og Politiet turde naturligvis ikke nærme sig Sprængladningen, der kunde eksplodere, hvad Øjeblik det skulde være. Saa kom der tyske Soldater til Stede; de fik i Tide klippet Ledningen over til Bomberne.

Har Betjentene „fyret op i Luften“?

Men nu anklager Tyskerne Politiet for at spille under Dække med Sabotørerne. Der var af det danske Politi afgivet Skud mod Sabotørerne, men Tyskerne erklærede, at man havde fyret ret op i Luften, og en halv Snes Dage senere blev hele Aabenraas Politikorps kaldt til Parole af Tyskerne, medens Stationen blev omringet af tyske Soldater, væbnet til Tænderne. Seks af Betjentene blev kaldt frem og arresteret og sendt til Dagmarhus i København. Her kom de flere Gange i Forhør og Anklagen lod paa at have haft Forhaandstaler med Sabotørerne.

Betjentene frigives.

Fra Departementschefregeringens Side blev der straks gjort kraftig Indsigelse hos Bovensiepen og Dr. Hoffmann. Til Slut har man nu frigivet Betjentene, da der ikke forelaa tilstrækkeligt Grundlag for Fængsling »ud fra dansk Retsopfattelse«. Ved Frigivelsen udtalte Kriminalrat Bunke, at han ikke forstod, at 6 Betjente ikke havde kunnet nedlægge saa meget som en eneste Sabotør!

Varde Politimesteren og to Fuldmægtige arresteres.

16. Februar.
Ritzaus Bureau erfarer:
»Den 9. Februar har det tyske Sikkerhedspoliti i Varde anholdt tre danske Politiembedsmænd, der har optraadt aktivt imod det tyske Rige derved, at de har ydet Sabotører Hjælp.

De paagældende er:

- 1) Politimester i Varde, Jørgen Bech Simony, f. d. 5. Februar 1887 i Aalborg.
- 2) Politifuldmægtig i Varde, Poul Emil Gerne Mikkelsen, f. d. 20. Marts 1916 i Brøndbyvester.
- 3) Politifuldmægtig i Varde, Henning Schlanbusch, f. 1. April 1905 paa Frederiksberg.

Politimester Simony.

Anholdelsen skyldes den Kendsgerning, at en af de Sabotører, der den 6. ds. deltog i Sabotagen mod Callesens Maskinfabrik i Aabenraa, og som var blevet saaret under Ildkampen mod det tyske Politi, blev holdt skjult af de tre Politimænd, ligesom de ogsaa har været ham behjælpelig med hans videre Flugt. Under Forhørene har de kunnet overbevises om Deltagelse i en hel Række lignende straffbare Handlinger.

Politimester Simony havde bl. a. transporteret Sabotørerne i en Politibil samt været med til at skjule Vaabenlagre.

1944

Patrioterne jages af Gestapo -

Bomber mod Bankbygning i Aarhus.

23. Februar.

Paa Aarhus Raadhusplads aabnedes i Gaar Handelsbankens nye Hus. Men Feststemningen fik en brat Ende. Et Par Minutter før Midnat eksploderede flere Bomber i Bygningen. De var anbragt ved Indgangen til Kontormøbelfirmaet Karl Randrup. Forretningen blev raseret og alle Ruder pulveriseredes, ligesom de fleste Ruder i Kvarterets andre Bygninger og Bankbygningen. Flere Privatlejligheder led stor Skade, Abels Kunsthandel blev ødelagt, og det samme var Tilfældet med Raadhuskaféen. Selve Bankbygningen var ikke saa svært beskadiget. Man mener, at Skaderne andrager ca. en halv Million. Man har foreløbig dækket Bankens Facade med Presenninger.

Aarhus nye Handelsbank, ramt af Bomber paa selve Indvielsesdagen, staar nu indpakket i Presenninger.

Brdr. Staffeldt hentes af Gestapo.

Lederen af „Holger Danske“ gaar i Fælden.

Jørgen Staffeldt.

»Holger Danske« har lidt store Tab under de mange Sabotage-Aktioner, som de uforfærdede Modstandsfolk i stigende Grad deltager i. Gang paa Gang er Grupperne blevet rekonstruerede, blandt andet er man kommet i Kontakt med flere Folk fra »Dansk Samling«, i første Række Jørgen Staffeldt, som fra sidste Efteraar har været Partiets Repræsentant i Frihedsraadets Kommandoudvalg, og hans Broder Mogens Staffeldt, Indehaveren af »Nordisk Boghandel«, først i selve Dagmarhus og senere paa Kongens Nytorv. Siden Jens Lilleund, efter Stikker-Affæren i December sidste Aar med Fru Delbo, maatte flygte til Sverige, har Jørgen Staf-

feldt været Leder af »Holger Danske«, og Mogens Staffeldt har fungeret som Organisationens Kasserer.

Mogens Staffeldt.

Gestapo gør et Kup.

16. Februar.

Længe har Tyskerne været paa Sporet af de to Brødre Staffeldt, og i Dag lykkedes det Gestapo at overrumple dem. En dansk-talende Person kom ind i »Nordisk Boghandel« paa Kongens Nytorv og fik Jørgen Staffeldt lokket ud ved at bruge hans Dæknavn »Peter Jørgensen«. Han blev straks taget med over til Hotel d'Angleterre, hvor han kom i Forhør hos Gestapo og deres danske Stikker, Bog-

trykker Hammeken. Kort efter fik man ogsaa lokket Mogens Staffeldt i Fælden. Brødrene endte i Vestre Fængsel. (Mogens blev frigivet efter 8 Maaneders Forløb, medens Jørgen Staffeldt blev sendt til Tyskland; han maatte arbejde i Skiferbjergene ved Porta Westphalica, og her døde han af Tuberkulose i Julen 1944).

Ny Leder af „Holger Danske“.

Efter Staffeldts Arrestation er Ledelsen af »Holger Danske« blevet betroet den unge Reserveløjtnant Knud Gamst Pedersen, som allerede i længere Tid har været et meget aktivt og uforfærdet Medlem af Gruppen.

Knud Gamst Pedersen.

Men helt har vi ikke tabt Humøret

Mange Slags Fornøjelser.

Det er mærkeligt, at man tilsyneladende kan vænne sig til alt. I saa Henseende afgiver Københavnerne et godt Eksempel paa, at selv det ubehageligste i den Grad kun blive en Vane, at man simpelthen ikke mere lægger Mærke til det. Københavnerne ser overhovedet ikke mere, at Tysskerne færdes paa Gaderne, skont Herrefolket selv synes at være opsat paa, at vi ikke skal glemme vore »Gæster«. Pludselig marcherer tyske Tropper med stort Hornorkester i Spidsen over Kongens Nytorv, det smelder fra Instrumenterne og Gaderne fyldes med Militærmarchens skingrende Toner. Danskerne hører det ikke og ser dem ikke. Man passerer en Flok uniformerede tyske Telefonpiger — de er kun Luft! — og Vagtposterne foran Persilhuset paa Vesterbro, som S.-S.'erne har erobret, eksisterer ikke for den travle Københavner. Men inde i hver ærlig dansk Sjæl føles alt dette usynlige og alvorlige som en stadig Pine — vi ved blot, at en skønne Dag saa er det overstaulet som en stuy Sigdom.

»Genboerne« paa Det kgl. Teater, opført af Studenterskuespillere. LRS. Eigil Jensen deklamerer »Rosen blusser...«

„Genboerne“ fylder 100 Aar.

Studenterkomedie paa Det kgl. Teater.

21. Februar.
I Gaar fyldte Hostrups »Genboerne« 100 Aar. Stykket er skrevet som Studenterkomedie, og det var derfor helt i sin Orden, at den paa Fødselsdagen blev opført af Studenteramatører. Men ganske afgjort havde Hostrup ikke for 100 Aar siden drømt om, at Fødselsdagen vilde blive fejret paa selve den danske Skueplads. Den Idé, at lade Studenterskuespillere holtre sig i de klassiske Roller paa Det kgl. Teaters Scene, var jo ogsaa dristig, men Festopførelsen i Gaar Eftermiddags blev en overraskende smuk Forestilling, udført i rent akademisk Aand. Landsretssagfører Eigil Jensen var saa fortræffelig som Løjtnant von Buddinge,

at han sikkert i Dag vil finde sin Brevkasse stopfuld af Engagementstilbud fra samtlige danske Teaterdirektører. Susanne Palsbo var en djærv Kobbersmedemadam (i Jonna Neiiendams berømte blommefarvede Silkes), og baade Malle og Rikke viste tydeligt, at de havde faaet deres Roller gaaet igennem af Fru Anna Bloch. Alle spillede frisk, indtagende og studentikost i dette Ords bedste Betydning.

Ogsaa Orkesteret var saa akademisk som vel muligt, 19 Mand, dirigeret af Kay Poggensee og sammensat af vore fineste akademiske Kammermusik-Amatører. Familien Hostrup var repræsenteret ved 22 Medlemmer, deraf en paa Scenen.

Tyske Telefonpiger.

Tysk Musikkorps foran Angleterre.

Tysk Vagt foran Persil-Huset.

Jyden, han er stærk og seig –

Tysk Soldat er beordret ud for at afpatruljere en jysk Jernbanelinje – men Jernbanesabotagen fortsættes!

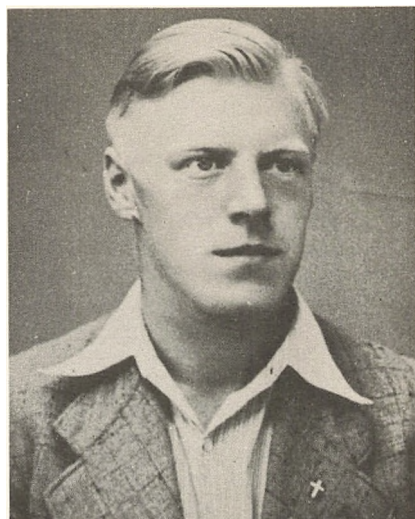
Jysk Modstandskamp mister to gode Mænd, men „Toldstrup“ rykker frem.

Modstandskampen i Jylland, der har saa straalende Resultater at opvise, ikke alene hvad angaar Bombninger af Virksomheder, der er krigsvigtige for Tyskerne, men navnlig paa Jernbanesabotagens Omraade, har nu maattet sige farvel til sin glimrende Organisator og fremragende Leder, Godsejer *Flemming Juncker*, Overgaard. Afskeden var noget brat. Gestapo var ude efter ham, hvad de for Resten har været lige fra den første Begyndelse, han tog fat og rejste hele Jylland rundt for at samle de spredte Modstandsgrupper og bringe System og Orden i de mange Nedkastninger og Fordelingen af Sprængstof og Vaaben. Beständig var de lige i Hælene paa den store, høje, let genkendelige Mand, der optraadte under et Utal af Dæknavne: »Faber«, »Ehlers«, »Mandarin«, »Ejlertsen«. Men

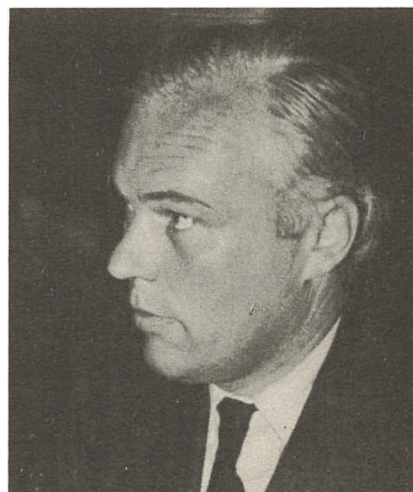
April.

denne Gang var det nær gaaet galt, Gestapo omringede Huset, hvorfra Juncker i sidste Øjeblik forsvandt ud ad en Bagdør. Nu er han lykkelig og vel ankommet til England.

Junckers nærmeste Medhjælper, den unge teologiske Student fra Viborg, *Chr. Ulrik Hansen*, en af Modstandskampens bedste Mænd, har man ogsaa mistet, idet han for en Maaned siden blev taget af Tyskerne og arresteret sammen med Aarsgruppen. Der er næppe Tvivl om hans Skæbne. (Chr. Ulrik Hansen henrettedes den 23. Juni 44). Men trods alt gaar Modstandsarbejdet i Jylland støt videre, idet den allerede navnkundige »Toldstrup«, Toldassistent *A. Jensen*, har taget Ledelsen af det nordjyske Hovedkvarter, og med helt fantastisk Energi, Snildhed og Vovemod fortsætter Junckers Arbejde.

Den unge jyske Modstandsmænd, stud. theol. Chr. Ulrik Hansen, taget af Gestapo 27. Febr., henrettet 23. Juni 1944.

Godsejer *Flemming Juncker*, der nu er flygtet til England.

Et jysk Modtagehold i Færd med at bjærge en Faldskærm, som med Containers er kastet ud fra en engelsk Flyvemaskine.

Den jyske Forsyningschef »Toldstrup«, der nu viderefører Junckers Arbejde.

Ledende Modstandsfolk-og „Privatliv“

Godsejer *Flemming Junckers* Rejse — eller rettere Flugt — til England var saadan set nok et Tab for den jyske Modstandsbevægelse, men paa den anden Side er det en uvurderlig Gevinst at have netop ham i umiddelbar Forbindelse med den engelske Hærledelse, hvor han er tilknyttet General Eisenhowers Hovedkvarter. Han kender som ingen anden Modstandsarbejdet i Jylland, er fortrolig med hver eneste Modtageplads og véd nøje Besked med de Kræfter, der hvert enkelt Sted staaer til Raadighed. Naar den jyske Sabotage, specielt Jernbanesabotagen, og Forudsætningen for den — Nedkastningen af Ammunition og Vaaben — er blevet gennemført paa saa storlaaet en Maade, skyldes det ikke mindst det intime Samarbejde og den stadige Kontakt, der har været mellem Modstandsfolkene i Jylland og den engelske Overkommando, og at dette opnaaedes, er igen *Flemming Junckers* store Fortjeneste.

Jyllands Forsyningschef.

Og saa naturligvis, at man i Jylland har en saa fremragende Mand som »Toldstrup«, der allerede i 1940 — da han sad som Toldassistent i Skive — gik med fuld Kraft ind i det illegale Arbejde. Nu ved *Junckers* Bortrejse har *Toldstrup* maattet tage Orlov fra sin Tjeneste for helt at kunne hellige sig Jobbet som jysk Forsyningschef. Han er overalt og allevegne, snart som »Kjeldsen«, snart som »Eskildsen« eller »Støvring«, ustandselig jaget af Gestapo, men altid lige uforfærdet og med et Humør, der er en Velsignelse, naar det ser allermost trist og farligt ud. Med imponerende Myndighed og en fremragende Organisationsevne er »Toldstrup« afholdt som ingen anden af sine Medhjælpere, der gaar i Ilden baade for ham og Sagen.

Militære Ekspert.

En glimrende Støtte har det jyske Modstandsarbejde faaet i Oberstløjtnant

Sjællands Modtagechef, Dir. Stig Jensen.

Knud Rex og Berthe Qvistgaard i en vild og voldsom Scene af Noel Cowards »Privatliv«.

Vagn Bennike, som for en Maaned siden kom til Jylland som særlig Sprængstofekspert og militærteknisk Raadgiver for *Juncker*. Ved *Junckers* Rejse er den dygtige Officer blevet koordinerende Leder af de jyske Regioner. (Senere ved Oprettelsen af Jyllandsledelsen blev han Chef for denne). En anden dansk Officer, der bogstaveligt dumpede ned i Jylland, var Faldskærmsmanden, Kaptajn i det engelske Regiment »The Buffs«, *E. T. Vang*, som under Dæknavnet »Kaptajn Bent« kom til at spille en stor Rolle.

Sjællands Modtagechef.

Blandt Sabotagens Pionerer skal ogsaa nævnes *Dir. Stig Jensen*, der tidligt kom i Forbindelse med Special Forces og blev en fremragende Leder af Vaabenmodtagelserne paa Sjælland.

Faldskærmsmanden, Kaptajn i »The Buffs«, E. T. Vang.

Oberstløjtnant *Vagn Bennike*, Jyllands militære Chef.

„Privatliv“ - forrygende Sukces paa Frederiksberg.

15. April. *Frederiksberg Teater* havde i Gaar Premiere paa »Privatliv«, et Lystspil af *Noel Coward*. Hele Stykket er en Spøg, en crotisk Forvekslingsfarce med fire Personer. Et ungt Ægtepar skilles og rejser med hver sin Mage paa en ny Bryllupsrejse. Det sker, at de to Par møder hinanden, og at de fraskille løber bort sammen. Handlingen kædes sammen af funklende Dialoger, der kræver alt af Skuespillerne, Lune, Erotik, Perspektiv, Modernitet og ung Ynde. Alt dette repræsenteredes af *Berthe Qvistgaard*, der denne Aften fik sin hidtil største Sejr som *Amanda*. Ogsaa *Edwin Tiecmroth*, *Knud Rex* og *Grethe Holmer*, der havde de andre Hovedroller, høstede stort Bifald.

Clearing-Mord – Bandit-Bander

I den sidste Tid er Svendborg blevet hjemsøgt af Schalburgtjage-Bander. Her ses tv. Kielbergs Boghandel paa Møllergade efter Bandens Besøg. Billedet th. viser Sponholz' Herreekviperingshandel efter et lignende Besøg. Paa første Sal findes Sagfører Elmquists (den senere Justitsministers) Kontor.

Tyske og „danske“ Terrorbander clearing-myrder gode danske Mænd.

Mord forekommer daglig, ingen véd sig sikker mere. Tyske Terrorbander og »Danske«, der er Tyskernes Ilaandlanger, huserer over hele Landet og »clearing-myrder« gode danske Mænd, der overhovedet intet har haft med Modstandsarbejdet at gøre, men som maa bøde med deres Liv blot som Hævn for de Stikker-Likvideringer, Frihedskæmperne i Nødværge maa foretage. Saaledes likvideredes den 1. Marts de to farlige Stikkere, den tidligere Driftsingeniør hos General Motors *Peter Due Petersen* og Assurandør *K. M. Klitgaard*.

Mord-Attentat paa Adjunkt Foged i Odense.

Der fulgte nu en Række »Hævn-drab«. 3. Marts trængte to Tyskere og et Medlem af »Peter Gruppen« *Thyboe-Sørensen* ind til Adjunkt *Foged* i Odense. Foged sad med sin lille Datter paa Skødet og Fru

Foged var ogsaa i Stuen. Den ene Tysker rev Barnet bort fra Faderen og skød paa ham. Foged havde dog Kræfter nok til at gøre Modstand og Banditterne forsvandt. Adjunkten blev bragt paa Hospitalet, hvor man reddede hans Liv. Lærerne i Odense samlede om en skarp Protest, hvori udtryktes Harmen og Afsky for disse »Attentater paa gode danske Mænd«. 4. Marts kastedes Bomber mod Politistationen paa Raadhuset i Odense. Fra 6. Marts indførtes Spærretid i Odense. Den varede i 3 Uger.

Kaptajn Mackeprang myrdet uden for sin Villa.

5. Marts blev Kaptajn *Gustav Mackeprang* skudt uden for sin Villa i Charlottenlund. Mackeprang havde som Kontorchef i »Det frie Nord« været paa Tjenesterejse i Sønderjylland. Hans Hustru havde netop hentet ham paa Charlotten-

lund Station, og de var knapt naaet uden for Villaen, da et Par tyske Banditter sprang frem og skød ham ned. Han segnede død om paa Fortovet, medens Morderne forsvandt. Fru Mackeprang, der stod ved Siden af sin Mand, fik et Nervechok.

Red. Sigurd Thomsen skudt ned og dræbt.

Redaktør Sigurd Thomsen.

Den 23. Marts blev »Social-Demokraten«s Rigsdagsmedarbejder *Sigurd Thomsen* skudt ned i Nørre Farimagsgade, da han sent om Aftenen lige havde forladt Bladet for at gaa hjem.

2. Marts. Det store Møde, som Overretssagfører *Ejner Krenchel*, i Aften skulde afholde i Aarhus-hallen, er blevet afløst af »tekniske Grunde«. — Der var kun solgt 65 Billetter.

12. Marts. Handelsministeriet har udstedt Forbud mod Fremstilling af Beklædning med Luksuspræg. Forbudet omfatter saaledes al Strand- og Badebeklædning, herunder Badekaaber, Badecapes, Strandhætte, Strandtørklæder og Strandsko.

Forbudet omfatter ligeledes Fremstillingen af Dameveste, Friserkaaber, Sengetrøjer, Kimonoer og Slaabrokke, Hjemmejacker og Ridebenklæder og -jacker.

Det er ogsaa forbi med de vide Nederdele og de lange Selskabskjoler.

Adjunkt Niels Foged.

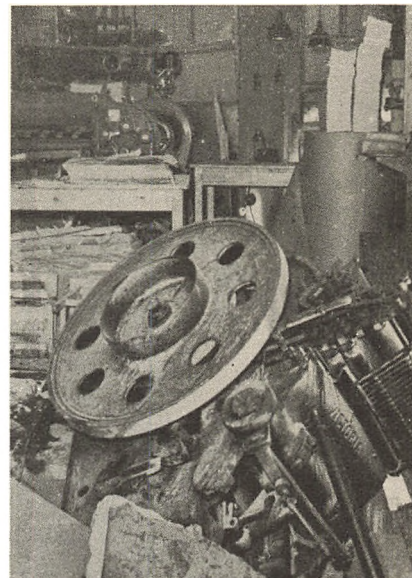

Kaptajn Gustav Mackeprang.

Og videre gaar det i samme Spor

Aalborg Stiftstidende efter det voldsomme Bombeattentat. Den hærgede Bladbygning set fra Bernhard Rees Gade.

Maskinerne i Stiftsbogtrykkeriet blev fuldstændig ødelægt.

Aalborg Stiftstidende hærget af Bomber efter tysk Ordre.

Tysk Hævn for dansk Sabotage.

18. Marts.

»Peter Gruppen« fortsætter sine Skændselsgeringer. Denne Gang er det særlig gaet ud over Aalborg, som Tyskerne paa Dagmarhus har givet Ordre til alvorligt skal afstraffes paa Grund af de mange Sabotager, som i den senere Tid har fundet Sted i Limfjordsbyen. Blandt andet er for nogle Dage siden et Installationsfirma, der fremstiller Støjsendere til Tyskerne, blevet bombet, og en meget virksomhedsfuld Sabotage mod Cementfabriken, hvor Tyskerne har oplagret adskilligt krigsvigtigt Materiale, har endelig faaet Herrerne paa Dagmarhus til at tabe Taalmodigheden.

Herfra har »Peter Gruppen«s tyske Leder, »Peter Schaeffer«, faaet sine direkte Ordre om at foretage sig noget opsigtvækkende i Aalborg til Skræk og Advarsel, og Peter er ankommet til Aalborg, hvor han har konfereret med de der-værende Gestapofolk, bl. a. S-S-Chefen Hoefler. Resultatet forelaa Natten til i Gaar, hvor Stiftstidendes Bygning var Genstand for en omfattende Bombning. Bygningen, hvor Bladet har Redaktion og Trykkeri, blev meget haardt medtaget. Sættmaskiner og Rotationspressen blev fuldstændig ødelagt, en Trykkeriarbejder blev haardt saaret, og flere Bygninger i Nabolaget, bl. a. Politistationen, fik alvorlige Beskadigelser. I Forbindelse med den voldsomme Eksplosion fandt der en Ildkamp Sted mellem Tyskerne og Mod-

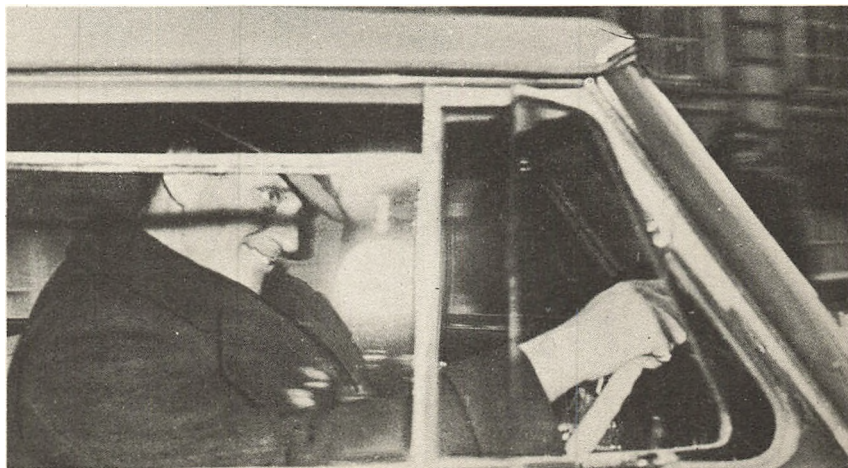
standsfolkene, herunder dræbtes Hoefler. »Aalborg Stiftstidende« vilde have været nødsaget til at standse Virksomheden, saafremt de andre Aalborgblade ikke var kommet deres Kollega til Hjælp. Men Stiftstidendes gamle Redaktør Schiøtz-Christensen, der er oppe i 80'erne, og som slap levende fra Attentatet, skønt han bor i den bombede Bygning, fik straks Tilbud om at faa Bladet trykt andetsteds,

og Stiftstidende fortsatte derfor Udgivelsen — til stor Ærgrelse for Tyskerne.

Tysk Systematik.

Forleden var en fremtrædende dansk Mand paa Embeds Vegne nødt til at føre en Samtale med en højtstaaende tysk Officer. I Samtalens Løb lod Danskeren en Bemærkning falde om, at Tyskerne efterhaanden gjorde sig forhadte overalt i Verden. Den tyske Officer indrømmede, at der maaske nok var noget om det, men der var saamænd ingen Grund til at tage det højtideligt. Med et Smil føjede han til: »Jeg skal nemlig sige Dem, at efter Krigen, naar Tyskland har sejret, vil vi s y s t e m a t i s k gøre os elsket!«.

Kronprinsen fylder 45 Aar.

Kongefamilien er Genstand for hele den danske Befolknings Beundring og staar som Enheds-tegnet for Nationen. 11. Marts fyldte Kronprins Frederik 45 Aar. Her ses Tronfølgeren ved Rattet i sin Bil inden Fødselsdagsfrokosten.

Jysk Modstand – Kroen i Hvidsten

Den gamle, smukke karakteristiske Landevejskro nord for Randers.

Tre af Kromandens Børn lytter i Krostuen til Radioen, l. v. Ritha, t. h. Tulle, og i Baggrunden Niels Fiil.

Krokonen Gudrun Fiil i Færd med at lave sin berømte Kaffe.

Hvidsten-Folkene arresterede!

12. Marts.

Der er rettet et smerteligt og alvorligt Slag mod den danske Modstandskamp, idet Folkene paa Hvidsten Kro i Gaar er blevet arresterede af Gestapo. Netop i disse Dage for et Aar siden tog Chefen for Faldskærmsfolkene i Jylland, *Ole Geisler* (kaldet »Axel») til Hvidsten Kro paa Randersegnen og kom i Snak med Kroejeren *Marius Fiil*. Det varede ikke længe førend *Marius Fiil* gav Haandslag paa at hjælpe Frihedskæmperne, og han holdt sit Ord. I det forløbne Aar har ikke blot Kromanden selv, men hele hans Familie, været de mest aktive i Modstandsarbejdet, haade Krokonen *Gudrun Fiil*, deres Søn *Niels* og Døtrene *Tulle* og *Gerda*, og Tullens Mand *Peter Sørensen*, har deltaget i det farefulde Arbejde med at modtage

Containers fra de engelske Flyvere og skjule Faldskærmsfolkene i Kroen, der har været et Centrum for hele den jyske Modstandskamp. Kromanden fandt »Europas fineste Modtagelsesplads« bag Allestrup Gaard, og her er Nat efter Nat modtaget Sprængstof og Ammunition i Tonsvis. Det er et storartet og beundringsværdigt Arbejde, der er udført af Folkene fra Hvidsten Kro — støt og stædigt, uden overflødige Ord, med sindig Ro og brændende Tro paa at være med i Kampen for at befri deres Land har de udført deres farefulde Iiverv.

Nu er det forbi med Modstandskampen paa Hvidsten Kro. I halvanden Maaned har Gestapo skygget Familien Fiil, og efter at en fanget Faldskærmsmand var blevet pint til at røbe Kroen, har Gestapo slaaet til og hentet Krofolkene. Alle er blevet arresterede, med Undtagelse af Fru Fiil og den yngste Datter paa 14 Aar. Med Hænderne lænket paa Ryggen førtes de til Arresten i Aarhus.

Kromanden *Marius Fiil* i Skjortærmere uden for Kroen med Døtrene *Tulle* og *Ritha*.

Men Dagene gaar -

Bombe raserer en Kaffebær paa Fælledvej.

21. Marts.

En Kaffebær paa Fælledvejen raseredes i Gaar af Bomber. Det gamle Hus, hvor Kaffebæren var indrettet i Stueetagen, blev totalt ødelagt, Glasskaar fra de søndrede Ruder, Murbrokker og Træstumper slyngedes ud paa Gaden, og Falcks Redningskorps havde et stort Arbejde med at rydde op efter den voldsomme Eksplosion. Det var »Schalburgtage« — hvad Grunden saa end kan være til, at man havde udset sig Kaffebæren som Offer for det meningsløse Ilærværk.

Efter Eksplosionen paa Kaffebæren paa Fælledvej — Falck ved at rydde op.

Premiærer paa Det kgl. og Folketeatret »Macbeth« og Soyas »30 Aars Henstand«.

Trods alt gaar Livet sin Gang. Fra alle Sider bestræber man sig paa at holde ud og fore sine Foretagender igennem, saa godt det nu lader sig gøre, i sikker Overbevisning om, at jo mindre man lader sig paavirke af de blodige og frygtelige Begivenheder, desto mere gælder man den seje, stille og stærke Udholdenhed intillit Befrielsens Dag.

Ogsaa Teatrene fortsætter som sædvanlig. Det kgl. Teater har haft Premiere paa Shakespeares »Macbeth«, med Bodil Ipsen og Poul Reumert i Hovedrollerne, og Folketeatret opfører Soyas nyeste Skuespil »30 Aars Henstand«, det tredje af hans Skæbne-Skuespil, hvori Inge Hvid-Møller og Angelo Bruun ydede fremragende Skuespil-kunst.

Baale Det kgl. Teater og Folketeatret har haft en stor kunstnerisk Succes paa disse to nye Forestillinger. Shakespeares Drama virkede stærkt i en uop- perlig Uilførelse, hvor vore førende Skuespil- lere gjorde en betydelig Indsats. Soyas nye Stykke viste atter sin Autors sikre dramatiske Evne for Opbygning og Koncentration, selve Emnet interesserede, og Udførelsen var fortrinlig for de to Hovedrollers Vedkommende.

Øverst: Poul Reumert og Bodil Ipsen som Macbeth og Lady Macbeth paa Det kgl. Teater. Nederst: Angelo Bruun og Inge Hvid-Møller i »30 Aars Henstand« paa Folketeatret.

Modstandsarbejdet ordnes og organiseres.

Militære Grupper og Landet inddeles i Regioner.

Som nævnt fik Frihedsraadet i Januar hemmelig Ordre fra England om at gøre alt parat her i Landet til, at Modstandsbevægelsen kunde yde den størst mulige Hjælp under en eventuel Invasion, som mentes at ville finde Sted omkring 1. Marts. Frihedsraadet nedsatte straks et M-Udvalg med Repræsentanter fra Modstandsfolkene og fra Ilær, Flaade, Polit og Special Forces, og man gjorde i Hast alt for at opbygge en effektiv, omend nok saa beskedent Modstandshær.

Nu er man imidlertid klar over, at Invasionen ikke foreløbig vil komme, og man har derfor givet sig Tid til at udbygge Organisationen og faa den bragt ind i mere faste Former. Hele Landet er saaledes blevet inddelt i 6 Regioner, en for København, en for det øvrige Sjælland, en for Fyn og tre for Jylland. Endvidere har Frode Jacobsen været illegalt i Stockholm for at forhandle med Englændernes Chef for Modstandsbevægelsen i Norge og Danmark, Commander *Hollingworth*. Endelig er der dannet et fælles Bladudvalg for den illegale Presse, bestaaende af Niels Jørgensen, Peter de Hemmer Gudme og Børge Outze, med det Formaal at lade »Information« bringe det danske Nyhedsstof til samtlige illegale Blade, medens »Nordisk Nyhedstjeneste« besørger Nyhederne bragt videre ud af Landet ad illegale Veje.

Sommertid.

23. Marts.

Statsministeriet meddeler i Dag, at vi igen i Aar skal have Sommertid. Den begynder d. 3. April Kl. 2 om Morgenen, paa hvilket Tidspunkt alle Landets Ure skal stilles frem til Kl. 3.

1944

To Biografer og en Vinstue bombes

De sørgelige Rester af det store Kinopalæet paa Hjørnet af Gl. Kongevej og Vodroffsvej.

Kinopalæet totalt ødelagt af tyske Terroristers Bomber.

Det store københavnske Biografteater staar som en Ruin og vil næppe blive genopbygget.

Mandag 3. Juli.

I den sidste Tid har det danske Publikum ganske afgjort givet Biografernes tvangsindlagte tyske Film den kolde Skulder. Fra Frihedskæmpernes Side er man nu gaaet til direkte Aktion. Saaledes fjernede de forleden ved et Hold-up en tysk Film fra »Palladium« i Køben-

havn midt under en Forestilling. Tyskernes danske Haandlangere har ikke været længe om at svare igen: den 31. Marts ødelagdes Kinopalæet totalt ved en mægtig Bombeeksplosion, og Natten efter blev Platanbiografen bombet. Det sidste Attentat lykkedes kun delvis. Da Kinopalæet i den senere Tid er blevet brugt som Biograf for tyske Soldater, staar man ret uforstaaende over for denne Schalburgtage.

Platanbio bombet som »Hævn« for Kinopalæet.

Ved Forhørene over Brøndum-Banden efter Kapitulationen forklarede et af Bandens Medlemmer, Nedermark Hansen, at det var Brøndum-Banden, der havde sprængt Kinopalæet, hjulpet af nogle Tyskere. Man havde brugt 50 Kilo Sprængstof. Bombningen af Platanbiografen skyldtes en Fejltagelse. General Pancke vidste ikke, at det var hans egne Folk, der havde ødelagt Kinopalæet, og derfor gav han Ordre til, at denne Misgerning skulde hævnes! Nedermark Hansen, der var med til at udføre »Hævnen«, forklarede, at man hertil havde anvendt russiske Kanonbomber, som ellers brugtes til at sprænge de Kanoner med, man ikke kunde tage med sig under et Tilbagetog. Saadanne Bomber blev hejst ned gennem Biografens Luftkanaler og fyret af.

Bombningen af Platanbiografen paa Vesterbrogade.

Tyske Film tvangsindlægges.

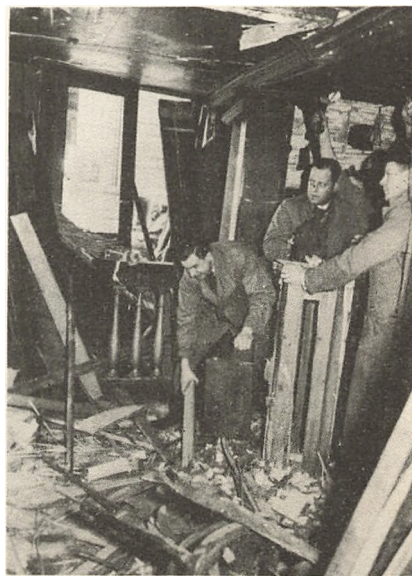
Tyskerne er i det Hele taget meget vrede over, at Danskerne ikke vil se tyske Film. Bl. a. har Dr. Best nu udstedt den Forordning, at alle Biografteatre, der ikke er Premiæreteatre (disse har en fast Ordning), for Fremtiden skal opføre mindst to tyske Film maanedlig; hver Film skal vises i mindst fire Hverdage eller to Hverdage og en Søndag. Som en Slags Svar herpaa er der nu paa mange københavnske Plankeværker anbragt Plakater, hvorpaa der staar: »Nazisterne bomber danske Film. Boykot tysk Film!« Da Kortfilm fra de Lande, Tyskland er i Krig med, ogsaa er forbudte, og da man har Vanskelighed ved at fremskaffe svenske Film i tilstrækkeligt Antal, ser det slemt ud for Biografteatrene for Tiden. De tyske Film spiller for tomme Illuse.

Trods Bomber og Ødelæggelser bevarer Københavnerne deres Humør, som f. Eks. den Sporvognskonduktør, der ved Stoppestedet ud for Kinopalæets gabende Ruin raabte ind i Vognen: »Frituftsteatret!«

Hviids Vinstue paa Kongens Nytorv bombet.

Et af Københavns kendteste Lokaler, Hviids Vinstue paa Kongens Nytorv, der i mange Aar har været Samlingsstedet for mange Kunstnere og andre kendte Københavnerne, er i Gaar blevet et Offer for Schalburgtage. Husets Vicevært, der netop gik en Runde i Lokalerne, blev haardt saaret og er senere død.

Under Forhørene over Brøndum-Banden efter Krigen kom det frem, at Hviids Vinstue skulde ødelægges som Hævn for Attentatet mod Tyskerkaféen »Mocca« i Frederiksberggade i Oktober 1943, og det var Meningen, at Bomben skulde kastes ind i Lokalet, medens der var Gæster til Stede. Dette vilde Attentatmændene dog ikke gaa med til (de var endnu nye i Faget!) Lokalet var tomt, da Bomben blev smidt, men Vinstuen blev fuldkommen raseret, og »Grand Café« paa Førstesalen ovenover blev ogsaa stærkt beskadiget.

Efter Eksplosionen i Hviids Vinstue paa Kongens Nytorv.

En rask Bedrift – og flere Bomber

Bomber mod Baadehuset ved Langelinje.

6. April.
Det store og kendte Baadehus under Søfartsmonumentet i Lystbaadehavnen ved Langelinje, hvor Roklubberne »Skjold«, »D.F.D.S.« og »Glimt« har til Huse, er i Gaar blevet bombesprængt. »Schulburgtugen« blev grundigt gennemført, ikke mindre end fem Bomber blev bragt til at eksplodere inde i Baadehuset, der fik alvorlige Skader. Dele af Betonmurene og Promenadebænkene styrtede ned, og samtlige de kostbare Kaproningsbaade blev ødelagt. Skaden opgøres til 200.000 Kr., men værre er det, at Baadene slet ikke kan erstattes.

Baadehuset ved Lystbaadehavnen paa Langelinje hærgnet af Bomber.

»Knud« sætter Ild paa UFA's Kontor og alle tyske Film futter af!

Et dristigt Foretagende — glimrende udført.

6. April.
Det har længe harmet vore Modstandsfolk, at de tyske Terrorgrupper med deres »danske« Slyngel-Medhjælpere har rettet deres Hærværk mod Filmselskaberne og Biograferne. Det er ren og skær Ødelæggelseslyst og blindt Raseri mod Foretagender, hvor almindelige Folk helt uden for Modstandskampen søger Adspredelse i de mørke Tider. Frihedskæmperne har ikke villet lade det gaa upaatalt hen, men har besluttet at gøre et virkningsfuldt Modtræk over for Banditterne. Der til kommer, at det tyske UFA-Filmselskab bliver mere og mere paagaende i sin Propaganda og tvangsindlægger UFA-Ugerevyerne og andre tyske Film i Biograferne. Selv om Folk almindeligvis reagerer over for de tyske Film og holder sig borte, er der dog stadig alt for mange, der lader sig lokke.

„Knud“ gaar til Aktion.

I Gaar foretoges saa Aktionen mod UFA's Kontorer i Nygade i København. Forinden var et Par Frihedskæmpere

trængt ind til UFA's Sekretær i hans Privatbolig og havde tvunget ham til at

Ib Mogens Bech Christensen.

udlevere Nøglerne til Kontorerne. Nøglerne blev givet videre til en Modstandsgruppe, som nu lukkede sig ind i Lokalerne i Nygade, hvor de aabnede alle Filmboksene, tog Filmene ud, en 30—40 Stykker, og hæftede Enderne af Filmrullerne til nogle Aviser, der blev gennemvædet med Petroleum. De tog derpaa alt, hvad der var af Skrivemaskiner og andet brugbart Materiale, satte Ild paa Aviserne og skyndte sig bort. Det blev et mægtigt Baal, Filmene flammede op og udviklede en saa enorm Varme, at Brandvæsenet, da det kom til Stede, maatte opgive Redningsarbejdet og indskrænke sig til at hindre Ilden i at brede sig til de andre Lejligheder.

Ib Mogens Bech Christensen, Lederen af „1944“.

Denne dristige og modige Bedrift blev udført af den 23-aarige Ib Mogens Bech Christensen, der allerede — under sit Dæknavn »Knud« — er kendt som en af vore mest aktive og uforfærdede Modstandsfolk. Allerede som 21-aarig ung Kunstmaler blev han i Begyndelsen af 1942 arresteret af Tyskerne for at have malet Kampraab og Smædeord mod Besættelsesmagten rundt omkring i Byen. Da han slap ud efter 3 Maaneders Fængsel, gik han aktivt ind i Sabotagen, foretog dumdristige Vaaben-Røverier og arbejdede yderligere som Medredaktør af »Studenternes Efterretningstjeneste«. Ved Nytaarstid i Aar har »Knud« startet sit eget illegale Blad »1944« og er tillige Leder af sin egen Modstandsgruppe, som ogsaa hedder »1944«.

Frihedsraadets Hilsen til Folk den 9. April.

... Vi har maattet sande, at Kampen koster Ofre. Med Henrettelser, Tugthusstraffe, Deportationer og Massearrestationer har Tyskerne søgt at komme den danske Frihedsbevægelse til Livs. Ved Julepogromer, Gidseljængslinger, politiske Hævntalenter og provokatoriske Hærværkshandlinger har de hjemlige og fremmede Nazister villet skræmme og splitte Befolkningen. Men Hjemmefronten har ikke vaklet noget Øjeblik, og Folket har uden Tøven eller Tvivl ydet sin Tilslutning og Støtte... Danmarks Krig mod Tyskland føres Dag for Dag ubønhørligt videre. Ikke af regulære Troppstyrker i aaben Mark, men af offervillige Mænd og Kvinder, der paa egen Haand har dannet Grupper og Organisationer...

9. April for femte Gang

Under de mange Overflyvninger er flere engelske Flyvemaskiner skudt ned. Billedet viser en engelsk Flyvemaskine, der tændte flere Ejendomme i Landsbyen Venslev i Sydvestsjælland i Brand. Man ser ud gennem en Lade, hvis ene Hjørne er skaaret helt af. Forrest ligger Maskinens Vrag, bagved Nedstyrtningskrateret.

Luftværnsskyts kræver Menneskeliv.

Dræbt under Tur i Kongens Have med Kone og Barn.

8. April.

Ved Middagstid i Dag hylede Sirenerne — der var Flyvere over København. Straks efter begyndte en heftig Skydning med Antiluftsskyts og Folk flygtede i Hast til Beskyttelsesrummene. Men ikke alle naaede at komme i Dækning. Det viser sig Gang paa Gang, at der ikke tages tilstrækkeligt Hensyn til Varslingen, mange undlader at gaa i Kælderen og Trafikanterne paa Gaden søger ikke hurtigt nok i Beskyttelsesrummene. Det kom her til at koste flere Mennesker Livet, bl. a. blev en ung Mand dræbt og en Dame blev haardt saaret. Den dræbte er den 33-aarige cand. mag. *Børgvald Johansen*, Upsalagade, som kom gaaende i Kongens Have sammen med sin Kone og et lille Barn. Medens Konen og Barnet slap uskadt, blev Johansen ramt i Ryggen af Splinter fra en eksploderet Luftværnsgranat. Han døde umiddelbart efter.

Dræbt i sin Seng af eksploderende Granat.

Under Skydningen i Dag slog en Granat ned i en Lejlighed paa fjerde Sal i Vævergade 4. Den 48-aarige Invaliderente-

nyder Ernst Oscar Schmidt, der laa i sin Seng, blev ramt af den splintrede Granat og døde paa Stedet. Lejligheden blev fuldstændig ødelagt. En anden Granat slog ned i Tagetagen Thyregodsvej 14 i Valby, men her skete kun ringe Skade og ingen Mennesker kom noget til.

Da Redningskorpset trængte ind i den bomberamte Lejlighed, fandt de Beboeren dræbt i sin Seng.

To Minutters Stilhed.

Stille og værdig Demonstration.

9. April.

Frihedsraadet har dekretet to Minutters Stilhed i Dag Kl. 12 i Anledning af 9. April, som vi oplever for femte Gang. Da det er 1. Paaskedag, er der ikke megen Trafik i Byernes Gader, men overalt stod Folk stille de to Minutter — en værdig Demonstration, som Tyskerne ikke kan gøre noget ved. Dagen forløb uden større Uroligheder.

Men Tyskerne benyttede Dagen til et Mord.

Nogle Dage i Forvejen er et nazistisk Ægtepar i Slagelse blevet likvideret. Det har Tyskerne benyttet som Anledning til et Hævn mord paa en fuldkommen sagesløs Mand og valgt 9. April som Dato for Ugerningen. Tidlig i Morges afhentede 3 Mand i tyske Politiformer den kendte socialdemokratiske Lærer, Lektor *Jens Albert Ibsen* i Slagelse, og førte ham bort i en Bil under Foregivende af at han skulde i Forhør. I Bilen blev Lektor Ibsen skudt og Liget kastet ud paa Landevejen i Nærheden af Kindertofte. Tyskerne har hagefter paastaet, at de tre Mænd var Røvere, som havde stjålet de tyske Uniformer.

Lektor
Jens Albert Ibsen

Brand paa Lillebæltsbroen.

5. April.

Natten til i Dag udbrød en voldsom Brand midt paa Lillebæltsbroen. Der blev ødelagt ca. 50 Meter af Skinnelegemet, saa al Trafik over Broen maatte suspenderes. 10.000 Paaske-rejsende maatte forcere Broen til Fods i Dag.

Hitler-Fødselsdag med Mord og Bomber

Dr. Bests Chauffør skudt i Bilen.

Frihedskæmperne likviderer farlige Stikkere.

Blodige Begivenheder markerer Hitlers Fødselsdag den 20. April. Ogsaa hos os er Dagene omkring Førerens Festdag præget af den Terror, han selv har givet Ordre til.

19. April.

Frihedskæmperne maa i Nødværge uskadeliggøre de Landsforrædere, der er Tyskernes Stikkere. Saaledes er i Dag Radioforhandler Gundel bleven likvideret i sin Butik, Vesterbrogade 126.

Kort efter lykkedes det at faa Ram paa endnu en farlig Stikker, tidligere Repræsentant, nu Chauffør for Dr. Best paa Dagmarhus, Tage Lerche, der kom kørende i sin Bil ned ad Frederiksberg Bakke. Paa Hjørnet af Pileallé blev Lerche overhalet af en Frihedskæmperbil, der aabnede Maskingeværrild mod ham. Lerche blev dræbt paa Stedet, desværre blev hans 7-aarige Søn, der sad ved Siden af ham, ogsaa ramt og døde kort efter.

Raa tysk Hævn: Bomber mod fyldt Sporvogn

20. April

Tyskernes Raseri kender ingen Grænser. Stikker-Likvideringerne skal hævnnes, og der er straks givet Ordre til at foretage noget effektivt. Det skete omgaende. Paa det Sted, hvor Lerche var bleven dræbt ved Pileallé-Hjørnet, blev der i Aften kort før Kl. 23 kastet Bomber mod en overfyldt Sporvogn og ligeledes blev en Bombe kastet udfor Gundels Radioforretning. Den raa Ugerning fik dog ikke den frygtelige Virkning som tiltænkt, men mange saaredes af Glassplinter og Granatstykker, 29 blev bragt paa Hospitalet.

K-U'ere arresteres.

Tyskerne har udsendt en officiel Meddelelse, hvori det hedder, at man p. G. a. -en vis Ro i den politiske Tilstand, havde forberedt at løslade talrige Arresteranter, men at Begivenhederne de sidste Dage har forandret dette Forhold, tværtimod har man arresteret flere politiske Gangstere. Gestapo har da ogsaa foretaget ca. 100 Arrestationer, særlig inden

for Konservativ Ungdom, aabenbart i den Hensigt at sikre sig Gidsler. Bl. a. er Formanden i København Erik Hannstrup Clemmensen og Gentofte-Formanden Ole Harkjær Simonsen arresterede. Derimod er den nylig afsatte Næstformand O. E. Christensen straks efter blevet løsladt. Det er senere oplyst, at han var Stikker.

„Hestetyven“ likvideret af „Bopa“.

20. April.

Det lykkedes i Gaar Bopagruppen at likvidere en af de farligste Stikkere her i København, den saakaldte »Hestetyv«, hvis Virksomhed allerede for henved en Snes Aar siden havde bragt ham i Konflikt med Loven. Han havde været mange Aar i Udlandet. I Begyndelsen af Besættelsesaaerne arbejdede han for det danske Politi og benyttedes endog af Justitsministeriet til at skaffe Underhaands-Oplysninger om danske Nazister. Til sidst vilde man ikke have mere med ham at gøre, hvorefter han gik i Tyskernes Tjeneste som Stikker.

Han holdt til paa smaa Beværtninger og Bohémecaféer og man havde flere Gange set ham forsvinde ind i »Dagmarhus« til Tyskerne. Det Tidspunkt var kommet, hvor man ikke længer kunde risikere at have en saadan rutineret Spion og Stikker gaaende frit rundt, og det blev derfor besluttet at likvidere ham. I lang Tid havde man observeret ham, og saa i Dag slog man til, fordi man forstod, at han var begyndt at føle sig utryg. I Formiddag fandt man ham inde i Café »Rosengaarden« bag Nørrevold, men han var i Selskab, og man kunde ikke komme til at skyde ham. Lidt efter gik han, og den Gruppe af Mænd, der skulde foretage Likvideringen, fulgte ham, dels til Fods, dels paa Cykle. Han besøgte andre Caféer, tog ud til Rosenørns Allé og mødte

Tyskerne har ogsaa taget Vægtergaarden i København. Udenfor et tysk Skilderhus med Vagt, paa Taarnet den tyske Nazi-Orn.

en ung Dame, som han derefter inviterede ind paa Café Buriis. Senere fulgte han hende til en Pension, og efter at have afleveret hende der gik han selv hen i Vestergade og aflagde et Besøg paa Kontoret hos Firmaet F. L. Smidth. Endelig vendte han, stadig skarpt forfulgt, tilbage til »Rosengaarden«, og her mødte han sin Skæbne. To Mand af Gruppen gik ind i Caféen og skød ham ned henne ved Baren.

»Hestetyven«, den farlige Stikker.

Opslag paa Plankeværk: Pas paa, Stikkeren lytter!

Stigende Forbitrelse mod Landsforræderne

SIDE 2 De frie Danske No 7

DANSKE STIKKERE PAA DAGMARHUS OG ANDRE LANDSFORRÆDDERE, DER HELLER IKKE OVERLEVER FREDEN !

MAX ANDREAS PELVING
født 27-1-1899

ARNE OSKAR HAMMEKEN
født 11-11-1906

RUDOLF PEDERSEN
født 11-6-1906

ROBERT ANDREAS PETER
SÖSTMANN MENT f. 26-2-1902

EDVARD ANKERAGE PETERSEN
kaldet Den lille Banan f. 15-1-1902

SVEND BERNHARD KILVO
født 28-12-1895

KAJ JØRGEN GODTFREDS
SCHMIDT

JOHN WILLIAM SCHRØDER
født 15-1-1898

HANS DIEHL
født 1-4-1907

ANTON MARIUS BRIKS
BØL NIELSEN født 9-2-1921

LOUIS VERNER JESSEN
SILLEMANN f. 11-4-1891

ERIK VICTOR PEDERSEN
født 1-11-1902

Se nærmere om disse Forbrydere Side 12

Schalburgkorpsets skændige Parademarch.

1. April.
Schalburgkorpset foretog i Dag en Parademarch gennem København fra Hovedbanegaarden til Frimurerlogen. Der var fire Kompagnier med Musikkorps i Spidsen og Danneløst Side om Side med den sorte S. S.-Fane. Civile Nazister eskorterede Korpset og overfaldt brutalt Folk, der ikke hilste Forræderkorpset. Mange blev mishandlet og maatte føres til Hospitalet. Ankommet til Trianglen blev en Reservebetjent, Venningsstedt, der var postet dér for at lede Trafiken, overfaldet af Nazisterne, fordi han ikke gjorde Hønnør for Fanen, men lod dem »passere Gaden«. Om Aftenen marcherede Korpset tilbage til Banegaarden og lavede herunder nye Optøjer, standsede bl. a. en Sporvogn, hvorfra de paastod, at der var bleven skudt, halede Folk ud af Vognen og kropsvisiterede dem. Ophidselsen er stor mod det forhadte Korps, men det danske Politij staaar magtesløst over for Banditterne, der beskyttes af Tyskerne.

Tysk Minestryger skyder dansk Mand.

16. April.
De danske Myndigheder i Sønderborg har over for den tyske Kommandant nedlagt Forsøgning i Anledning af en beklagelig Begivenhed, der i Gaar fandt Sted ved Chr. IX's Bro. Aarsagen var den, at en tysk Minestryger pludselig gav Hld, hvorved en dansk Statsborger, Sekretær i Landbruksministeriets Foderstofkontor, O s c a r T h u e s e n, København, blev dræbt, mens en ung Dame fra Sønderborg saaredes. Den tyske Kommandant har udtalt sin dybe Beklagelse over Tilfældet.

Blodige Begivenheder. Overfald paa tyske Soldater og Stikker-Likvideringer.

De blodige og uhyggelige Begivenheder tager mere og mere Fart. Ilver Dag bringer Meddelelse om nye Skændelsgerninger, begaaet af Tyskernes særlige Bander, hver Nat brager Eksplosionerne. Frihedskæmperne værges for sig ved at likvidere Stikkerne, Tyskernes lejede Banditter svarer med Mord paa sagesløse Folk. Saaledes er en tysk Soldat Torsdag d. 20. bleven slaat ned paa Enghavevej og berøvet sin Pistol af to Mand, senere paa Aftenen blev en ung Mand skudt ned paa en Sporvogn af en dansk Nazist. I Aalborg har Sabotører bombet en Værnemagers Kontor og en Nazi-Cigarhandlers Butik, Rørdal Cementfabrik blev sat i Brand og i Havnens sænkedes et tomt tysk Hospitalskib. Fredag d. 21. forsøgte et Par Mænd at tage Vaabnene fra en tysk Sergeant paa en Sporvogn uden for Kommunehospitalet i København. Sergeanten satte sig til Modværge og blev dræbt, de to Mand forsvandt.

Det illegale Blad »De frie Danske« har udsendt et imponerende flot April-Nummer med Artikler af Christmas Møller og Mogens Fog. Paa Forsiden et stort Billede af »Churchill. Alle Danskes sande Ven«. En Rekord har Bladet sat ved at bringe ovenstaaende Side med Billeder af 12 danske Stikkere i tysk Tjeneste.

Ufrivillig Hitler-Film i tolv Biografer

„Carltop“ bombet.

22. April.

BOPA har i Dag gennemført en stor Sabotage mod Maskinfabrikken »Carltop« paa Roskildevej. I Aktionen deltog 30 Bopa-Folk, som først holdt Fabrikens 50 Arbejdere op, derpaa afspærrede Roskildevej ud for Fabrikken og endelig lagde Bomber i Bygningen, der sprang i Luften med et vældigt Brag. En Arbejder, der noget borte kom trækkende med sin Cykle, blev ramt af en Bjælke, der slyngedes ud ved Eksplosionen, og dræbtes paa Stedet. Ogsaa Sørensens Maskinfabrik paa Stubmøllevej blev bombet. Samtidig var Schalburg-Folkene paa Spil; de ødelagde »Lyssekronefabriken« paa Blankavej i Valby (det var Brøndums første Schalburgtage) og sprængte S. L. Mollers Bogtrykkeri i Rosenørns Allé i Luften, det sidste fordi der her blev trykt illegale Blade og Kaj Munks Bøger.

Carltop-Fabriken paa Roskildevej efter Sabotagen.

»Hold up« i Biografen. Frihedskæmperne tvinger Operatørerne til at udlevere de tyske Film.

Hitler-Karikaturer i Københavns Biografer.

Søndag 23. April.

Frihedskæmperne tog forleden Aften til Windsor Biografen i København, hvor de tvang Operatøren til at udlevere den tyske Film »Den gyldne Stad«.

I Aften, Søndag, blev det helt store Slag slaæet. Smaa Modstandsgrupper paa hver en to-tre Mand hjemsøgte paa samme Tid om Aftenen ikke mindre end en halv Snes Biografteatre i København. Overalt skete det samme: Operatøren blev holdt op og Forestillingerne blev afbrudt. Folk blev i Højtalerne anmodet om at vente et Øjeblik, saa skulde de faa noget ganske ekstra at se. Pludselig viste der sig derefter paa Lærredet en Række overdaadigt morsomme Karikaturer af Hitler, som fik Publikum til at brøle af Latter. Straks efter hørtes en Grammofonplade med en Appel til Folk om at holde ud, nu nærmede sig snart Befrielsens Time. Hele Landet jubler over den gode Spøg.

Paramounts Bygning paa Vestre Boulevard. Til højre ses Ib Schønberg, der betragter Schalburgtagens Ødelæggelser.

Biograferne lukker!

Tyskerne er rasende forbitrede. Dr. Best har dekretet Lukning af samtlige Biografteatre i Storkøbenhavn. (Lukningen kom til at vare til 29. Maj.)

Filmskontorerne paa Vestre Boulevard bombet.

Brandbomber mod Paramounts Bygning.

Mandag 24. April.

Gengældelsen for den ufrivillige Hitler-Film har ikke ladet vente paa sig. »Peter-Gruppen« har hærget »Paramount«

Bygning paa V. Boulevard med Brandbomber. Huset en alm. Beboelsesejendom mellem Brandstationen og Stormgade, rummede en Mængde Filmskontorer og »Paramount«s herværende Repræsentant, Tage Nielsens Privatlejlighed. Alt i Huset raseredes, Etage-Adskillelserne brasede sammen, og kun Facademuren staar tilbage med gabende Vindueshuller. En 16-aarig Søn af Ejendommens Vicevært blev dræbt og fl. Brandfolk kom alvorligt til Skade.

Tyskerne hævner sig blindt og brutalt

Dr. Best truer - og henretter ung Student.

24. April.

Dr. Best har i Dag sammenkaldt de københavnske Chefredaktører og fremsat en truende Udtalelse om, at de sidste Dages Voldsforbrydelser mod den tyske Værnemagt gør det »umuligt at udvise Naade overfor fangne Sabotører, der efter Loven har forbrudt deres Liv«.

Trods Løfter bliver Niels Stenderup skudt.

Dr. Best har straks slaet til og statueret et Eksempel. Allerede om Lørdagen d. 23. havde Dr. Best meddelt Udenrigsministeriet, at han ophævede det Løfte, han havde givet om at underrette Ministeriet om hver afsagt Dødsdom, saaledes at der var Mulighed for at indgive Benaadningsansøgning. Sent Søndag Aften meddelte Best Kontorchef *Eskelund* i Udenrigsministeriets Presseafdeling, at den 20-aarige Student *Niels Stenderup* var blevet henrettet, og at *Eskelund* med Trusel om Arrestation skulde sørge for, at »Telegrammerne om Henrettelsen af Niels Stenderup og Attentatet mod en tysk Sergeant (skudt paa Sporvognen d. 21. April) skal bringes af alle Blade mindst 2-spaltet paa Forsiden, enten ved Siden af hinanden eller under hinanden«.

Hensigten var ganske aabenbar. Og Ordren maatte følges. Den unge Stenderup havde siddet arresteret siden Februar, hvor han en Dag paa Københavns Hovedbanegaard havde forsøgt at tage Pistolen fra en tysk Soldat. Under Haandgemængningen havde Stenderup saaret Soldaten med en Kniv. Stenderup, der var Søn af Fuldmægtig Stenderup i Udenrigsministeriet, maatte nu bøde med Livet, mindre som Straf for sin egen Hændelse, mere som Demonstration og Gengæld for den sidste Tids Hændelser.

Student Niels Stenderup.

Et af de falske Flyveblade »fra London«, som Tyskerne lod kaste ned.

Falske Flyveblade.

28. April.

I Gaar Morges Kl. 9 dalede der aller Flyveblade i Tusindvis ned over København fra en Flyver. Byen var i Alarmtilstand, saa ingen, eller kun meget faa, saa Flyveren. Derimod fik næsten alle fat i de nedkastede Flyveblade. De bar Overskriften: »Frihedsposten Nr. 1, London April 1944«. Besynderligt nok fulgte saa: »Opraap til det danske Folk«. Uvilkaarligt mindedes man et andet »Opraap« fra 9. April 1940, og det fik Publikum til at se lidt nøjere paa den »engelske« Frihedspost. I Teksten stod der bl. a., at de Allierede snart vilde komme og besætte Danmark, navnlig med sultne Russere og Negertropper. Endvidere stod der: »Det, som maatte blive odelagt, vil hurtigt blive erstattet og genopbygget. De uhaandgribelige Værdier, som ingen kan erstatte, vil vi bestræbe os for at skaae...« De fleste forstod, at denne »Frihedspost« fra London var fabrikeret paa Dagmarhus og kasted ned af en tysk Flyver for at indjage Befolkningen »Invasionskræk«.

Oprørende Clearing-Mord paa Kommunelæge Jørgensen, Gentofte.

Lægen blev dræbt i sit Konsultationsværelse.

25. April.

Den kendte og ansete 57-aarige Kommunelæge *Stefan Jørgensen*, Vældegaardsvej 6 i Gentofte, er i Dag ved 15-Tiden blevet skudt ned og dræbt af en ukendt Mand.

Mordet fandt Sted i Lægens Konsultationstid. Tilbage i Venteværelset sad to Mænd, og da Lægen kom ud, affyrede den ene en Serie Skud mod ham, hvorefter de flygtede i en Bil. Det oprørende Clearing-Mord paa Lægen, der intet har haft med Modstandsbevægelsen at gøre, og som heller ikke politisk har virket i det offentlige Liv, har vakt stor Forbitrelse. Tyskerne fralægger sig Ansvar, men alle véd, at det er sket efter Ordre fra Dagmarhus til de dansk-tyske Terror-Bander, hvis Opgave det er for hver Stikker-

Likvidering at finde en tilfældig kendt dansk Mand og skyde ham ned til Skræk og Advarsel.

Kommunelæge Stefan Jørgensen.

„- fordi de tænkte og talte som Danske“

Frihedsraadets skarpe Svar til Dr. Best.

Som Svar paa Dr. Bests Proklamation har Frihedsraadet udsendt et aabent Brev, hvori det bl. a. hedder:

»De vover at hævde, at de tyske Myn-digheder »med Beklagelse« er Vidne til »Voldshandlinger«, »Ødelæggelser« og »Blodorgier af Mord paa Danske«. Men De véd lige saa vel som vi, at Tysklands uprovokerede Overfald paa vort Land den 9. April 1940 er den Voldshandling, der aabnede Vejen til de nuværende lovløse Tilstande i Landet. De véd, at det er nazistiske Bander, der i blind Ilævnfølelse har foranstaltet Ødelæggelser af Sportslokaler, Studenterbygninger, Filmateliers, Biografer og Restauranter, og som kaster Bomber mod overfyldte Sporvogne.

De véd, at Mordene paa Kaj Munk, Dr. Vigholt, Lektor Ibsen, Red. Thomsen, Dr. Stefan Jørgensen o. fl. er foranstaltet af Gestapo og deres betalte Haandlangere. Disse Mænd blev udelukkende myrdet, fordi de tænkte og talte som Danske ...

De kan lade brænde, hærge og myrde. De kan fængsle og henrette. De kan lokke eller true. Men De kan aldrig knække vor Vilje og vor Evne til at bekæmpe den Magt, der har styret Verden ud i Krig og berøvet Danmark dets Frihed...«

„John“ henrettet!

Stor-Sabotøren skudt efter umenneskelige Lidelser.

27. April.

I Dag til Morgen er en af Modstandsbevægelsens største og mest beundringsværdige Folk blevet henrettet af Tyskerne. Det er Matematiklærer Svend Otto Nielsen, som under sit Dæknavn »John« har udført en Række storslaaede, dristige og maalbevidste Sabotager sammen med andre Holger Danske Folk. I November 43 blev han som omtalt forraadt af den norske Stikker Fru Delbo og haardt saaret bragt til Dagmarhus. I Vestre Fængsel har han siden henligget i en Fangekælder som Krøbling uden Lægetilsyn og har gennemgaaet umenneskelige Lidelser. Men sine Kammerater røbede han ikke, trods bestialsk Tortur. I Morges blev han haaret ud til Henrettelsespladsen og skudt.

I et Brev, skrevet efter at »John« havde faaet at vide, at han skulde dø inden tre Timer, staaer der bl. a.: »I Dag blev jeg baaret op paa Dagmarhus, Krigsretten blev sat Kl. 20, og jeg blev dømt til Døden... Hiittil har jeg taget det mærkelig roligt, nærmest med Antydning af et Smil, om Gud vil, gaar jeg i Døden paa samme Maade. Jeg ønsker at dø med Værdighed.« I et andet Brev skrev han: »Jeg er ikke bange for at dø, og jeg haaber heller ikke, at jeg bliver det, men prale skal man heller ikke for tilligt, der er Grænser for Mod.«

De tyske Politibilere kommer pludselig farende og standser paa Raadhuspladsen, hvor de tilfældige Fodgængere fanges ind og føres til Dagmarhus. Udbyttet af disse Razziaer er som Regel ikke stort, men »Herrefolket« faar Lejlighed til at demonstrere sin Brutalitet.

Razzia paa Raadhuspladsen.

Tyskerne visiterer tilfældige Trafikanter paa Gaderne i Haab om at gøre en god Fangst.

Trafikanterne jages af Gestapo paa Raadhuspladsen foran Dagmarhus.

24. April

Tyskerne har i Dag foretaget omfattende Razzia'er paa Raadhuspladsen. Politibilene kørte op, Pladsen afspærredes, og alle de mange tilfældige Trafikanter blev ført til Dagmarhus, hvor man dog kort efter blev nødt til at løslade dem. Ogsaa adskillige københavnske Restauranter blev »raserede« og Gæsterne taget med af Gestapo. Efterhaanden samlede der sig en voksende Mængde foran Dagmarhus. Det tyske Politi mødte op og jagede Folk væk. Der opstod Uroligheder baade paa Raadhuspladsen og i Istedgadekvarteret.

Prinsesse-Salut og andre Bomber

Nu er Tivoli og Bakken aabnet — en ny lys Sommer er over Landet, trods Gru og Rædsel. Her gøres de sidste Forberedelser i Foraarsolskinnet, før Tivoli slaar Portene op.

Prinsesse-Salut — i Ørstedsparken.

Frihedskæmperne brænder 20 Bomber af til Ære for den nyfødte Prinsesse.

30. April.
Kronprinsesse *Ingrid* nedkom i Gaar Aftes Kl. 22,15 med sit andet Barn, en yndig lille Prinsesse. Under de nuværende Forhold afgives ikke Salut ved kongelige Personers Fødsel. Ellers skal et kongeligt Barn i den lige Arvelinje have 21 Salutskud, hvad enten det er en Prins eller en Prinsesse, men de Skud, der falder for Tiden, har jo desværre en alt andet end festlig Betydning.

Teltholderforeningens populære Formand er ude og lufte Hestene før »Bakken«s Aabning.

2. Maj.
Den nyfødte Prinsesse fik alligevel sine Salutskud! Men det blev paa en mildest talt irregulær Maade. Saluten blev nemlig afgivet i . . . Ørstedsparken, og det var »Underverdenen« der afgav den med ca. 20 Bomber. Med det dystre Ord »Underverdenen«, der benyttes i Meddelelsen fra Ritzaus Bureau, menes, saaledes som det fremgaar af de illegale Blade nu til Morgen, nogle raske Sabotører, der syntes, det var Synd, at den lille Prinsesse ikke skulde hænges af Danmarks nuværende »væbnede Magt«. Men Sabotørbomber er nu engang ikke Legetøj, og Bomberne efterlod da ogsaa mange dybe Kratere i Parken, ligesom Ruderne sprang i en Sporvogn, der netop kørte forbi. Naar Bladene i øvrigt meddeler, at »talrige Mennesker fik et Chok og maatte underkastes Lægebehandling«, mærker man jo nemt, hvor denne Meddelelse er redigeret. Københavnerne, der hver Aften hører Sabotagekaldene rundt om i Byen, er efterhaanden blevet godt trænede til at tage en Smule »Knaldeffekt« med Sindsro, ja, endog med et Smil.

Læge-Eksamen med skarpladte Revolvere.

En Episode, som turde være enestaaende i Kulturhistorien, er udspillet paa Københavns Universitet ved medicinsk Embedseksamen. En Elev, som skulde op i intern Medicin, modte beovæbnet med to Revolvere ved Eksamenbordet ledsaget af 6 bevæbnede Mænd, der holdt Vaagt, mens han var oppe. Det var den berøgtede Stikker, stud. med. Fritz Koppe.

kendt fra Attenlatet mod Professor Warburg. Koppe sad med Hænderne fultet om Revolverne i Lommen under Eksaminationen. Han fik Karakteren 13.

(De frie Danske).

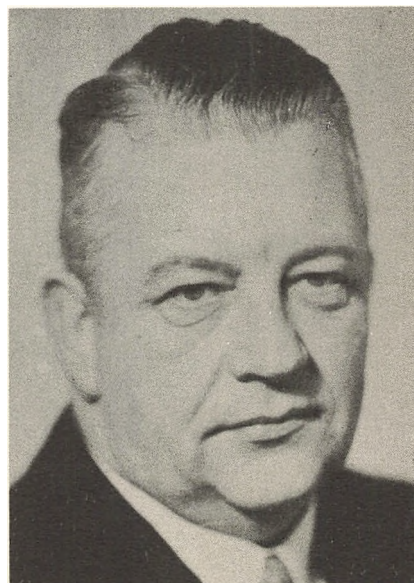
Hver Dag er præget af Bomber og Mord.

28. April.
Det ærgrer Tyskerne og deres Forbryder-Bander, saa hurtigt det lykkes at faa nye Ruder sat ind, naar Schallburgtagen har knust alt Vinduesglas i de forskellige Kvarterer. Brøndum-Banden har derfor i Dag — efter Bovensiepens Ordre — bombet Korsør Glasværk, der leverer Størsteparten af Glasruderne, vi bruger i Landet. Ogsaa anden Schallburgtage har Banderne haft travlt med, bl. a. Oliemøllen paa Lyngbyvej og Trykkeriet i Rigensgade, der arbejder for »Det frie Nord«. Til Gengæld bombede Sabotørerne i Aftes Maskinfabrikken »Atlas« paa Nordre Fasanvej.

Der har i øvrigt været Uroligheder med Skyderi rundt om i Københavns Gader. I Aftes blev Reserveheltent Bo Caspersen skudt ned paa Højbroplads, i Aften har Betjente været udsat for Skydning paa Nikolaj Plads og Kongens Nytorv, og paa Vesterbrogade er en tilfældig Forbipasserende Graver Andersen, der kom gaende fredeligt med Kone og Børn, blevet dræbt af et Revolverprojekttil.

Ingeniør Børsholt myrdet som Clearing.

30. April.
Civilingeniør *Viggo Børsholt* er i Gaar Morges paa Richsvej, da han var paa Vej til sit Kontor, blevet skudt ned bagfra og dræbt. Børsholt var Direktør for Dansk Normaltid, Medlem af det konservative Folkeparti og Næstformand i Ingeniørforeningen, en stillfærdig, ikke politisk fremtrædende Mand, almindelig agtet og afholdt. Det afskyelige Clearingmord er atter en af Tysker-Bandernes meningsløse Ugerninger.

Ingeniør *Viggo Børsholt*.

Frihedskæmpere dødsdømmes og henrettes

Tysk Flyvemaskine styrter ned i Sortedamssøen.

9. Maj.

I Gaar styrtede en af den tyske Marines store Flyvelaade ned i Sortedamssøen ved Fredensbro efter først at have forsøgt at nødlande paa Søen. Maskinen kom flyvende lavt hen over Husene ved Søen. Med voldsom Kraft faldt den ned paa Skraaningen mod Sortedamssøseringen og rev i Faldet flere Træer omkuld. En ældre Herre, der spadserede ved Søen, blev ramt og dræbt (Grosserer Carl Harris), mens andre fik mindre Kvæstelser. Besætningen omkom.

BOPA-Chefen Børge Thing redder Livet.

Dristigt Flugtforsøg,
der lykkedes.

10. Maj.

Et Eksempel paa den Snarraadighed og Koldblodighed, hvormed vore Sabotagefolk optræder, er den vellykkede Flugt, »Børge Brandt« (Børge Thing) præstereede i Gaar. Han blev sammen med nogle Kammerater fanget af Gestapo i Axelborg, hvor han sad og drak en Øl lige over for »Deutsche Ecke«. Der var ingen Vogn til at bringe Fangerne væk, og ved at syselsætte sig med Betalingen af Øllet kom Brandt til at gaa sidst ud. De gik i Gaasegang forbi Cirkus, med en Tysker mellem hver Fange. Brandt havde altsaa en Tysker foran sig og kun én bag ved sig. Midt i Jernbanegade kommer der en Sporvogn kørende imod dem. Lynsnart gjorde Brandt sine Beregninger, og da Sporvognen var næsten helt henne ved ham, sprang han hen foran den, tværs over Sporene og om bag den. Vognstyrelsen kunde ikke bremse saa hurtigt, og derfor kom Brandt øjeblikkelig i Dækning bag Sporvognen. I det samme kørte der en Taxa forbi ind mod Raadhuspladsen. Hurtigt sprang Brandt op paa Trinbrættet og brølede til Chaufføren: Kør til! Chaufføren var øjeblikkelig klar over Situationen og traadte Speederen i Bund og for af Sted, hen til Raadhuspladsen, paa to Hjul rundt om Hjørnet og videre. Tyskerne havde ikke den fjerneste Chance. Først langt inde i den indre By standede Bilen. Brandt stod ned fra Trinnet, betalte og takkede Chaufføren. »Det behøves ikke,« var Svaret, »Gestapo har sendt min Broder til Tyskland ...«

Færdig med Frits!

7. Maj.

Frits Clausen har gennem Ritzaus Bureau udsendt en Meddelelse om, at han nedlægger sit Hverv som »Fører« for de danske Nazister. Han er simpelthen blevet tungel dertil efter sine sidste Meriter. Partiet føres videre af et Råd med C. O. Jørgensen, Th. Larsen og Holger Johansen som Ledere.

Tysk Marineflyver, der er styrtet ned i Sortedamssøen.

Lundstrøm valgt til Professor ved Akademiet.

2. Maj.

Boljerne har gaaet højt i Kunstnerverdenen, idet Akademiraadet skulde vælge Sigurd Wandels Efterfølger som Professor ved Akademiet. Maleren Vilh. Lundstrøm blev udpeget som Favorit, men Lundstrøm var lige ved at forspilde sine Chancer, da hun til en Interviewer ved Social-Demokraten udtalte, at hun gad sgu ikke lære Eleverne noget. Men nu er Lundstrøm valgt, og i frisdede Kunstnerkredse hilses hans Valg med stor Glæde, ikke mindst fordi denne udfordrende moderne Maler er en Brand i Næsen paa Nazisternes reaktionære stupide Kunst-Diktatur.

Maleren Vilh. Lundstrøm, der er valgt til Akademi-Professor.

Masse-Dødsdomme over danske Sabotører.

Fra officiel tysk Side meddeles:

»Den 12. Maj 1944 er de følgende blevet dømt efter Krigslovene for Begunstigelse af Fjenden:

- 1) Georg Brockhoff Quistgaard, København, til Døden.
- 2) Arne Lütten-Hansen, København, til Døden.
- 3) Carl Jørgen Larsen, Aarhus, til Døden.
- 4) Monica Emily Wichfeld, Engestofte, Lolland, til Døden.
- 5) Hans Christian Hovmand, Øster Thoreby, til 12 Aars Tugthus.
- 6) Hjarl Munthe-Østerbye, København, til 10 Aars Tugthus.
- 7) Else Elisabeth Baastrup-Thomsen, København, til 6 Aars Tugthus.
- 8) Jens Kristian Jessen-Schmidt, København, til 3 Aars Tugthus.
- 9) Poul Genner Nielsen, Sakskøbing, til 2 Aars Tugthus.

Frifundet blev:

- 1) Wilhelm Grandt, Nakskov.
- 2) Niels Frederik Alfred Jørgensen.
- 3) Viggo Dmitri Wichfeld.

Det afhænger alene af, hvorledes de illegale Elementer og de for den offentlige Orden og Sikkerhed ansvarlige Institutioner i den kommende Tid forholder sig, om Dødsdommene skal fuldbyrdes eller om Forholdene i Landet gør det muligt at benaade de Dødsdømte.»

★

Fra 20.—23. Maj henrettedes de tre dødsdømte Mænd. Fru Wichfeld blev — mod sin Vilje — benaadet med livsvarigt Fængsel.

1944

Dansk-engelsk Modstandskvinde

Godsejerinde Monica Wichfeld skjuler Faldskærmsfolk paa Lolland-Falster.

Monica Wichfeld, Godsejerfrue paa Engestofte ved Maribo, gift med Stamhusbesidder Jørgen Wichfeld, endte sit Liv 50 Aar gammel d. 27. Febr. 1945 i Waldheim Tugthus mellem Dresden og Leipzig. Hendes uforfærdede Frihedskamp førte til, at Gestapo arresterede hende i Januar 1944. Hun dømtes som den første Modstands-Kvinde til Døden, blev benaadet og deporteret til Tyskland, hvor hun døde.

Den unge Englænderinde, der blev dansk Godsejerinde.

Den 12. Juli 1894 fødtes Monica Masny-Beresford i London. I den første Verdenskrig gjorde hun Tjeneste ved Hjemmefronten i London, og her mødte hun den danske Attaché Jørgen Wichfeld, som hun blev gift med i 1916. Efter nogle Rejseaar overtog de Wichfeld'ernes Ejendom, Stamhuset Engestofte ved Maribo.

Monica Wichfeld kommer ind i illegalt Arbejde.

I Sommeren 1942 kom Monica Wichfeld ind i illegalt Arbejde igennem Forfatteren Ilmar Wulff, som med sin Familie havde lejet sig ind i et lille Hus, der hører til Godset Engestofte. Mange Patrioter og Flygtninge søgte Ly hos Wulff og det varede ikke længe før Fru Wichfeld og hendes Datter Varinka (senere Fru Major Muus) hjalp ham og Flygtningene paa alle Maader med Penge og Uddeling af illegale Blade. Sprængstoffer og Vaaben blev anbragt paa Engestofte og derfra befordret til Wulffs Hus, hvor det blev gravet ned.

Gestapo paa Sporet.

Fru Wichfeld arresteres.

I 1944 kom Katastrofen. Den 13. Januar kom 5 civilklædte Gestapofolk til Engestofte. De tog Hr. og Fru Wichfeld samt Sønnen Viggo med. Wichfeld og Sønnen blev givet fri næsten med det samme, men Fru W. blev taget med til Kbhvn. Hendes Sag stod meget daarligt. Hun havde huset Flygtninge og Faldskærmsfolk.

Frihedskæmperne arrangerer en Flugt.

Da Frihedsbevægelsen indsaa, at hun vilde faa en Dødsdom, blev der arrangeret en Bortførelse. En tysk-talende Dame, Fru Claire Hansen-Buchardt, paatog sig det farlige Hverv at overtale en Gestapomand til at medvirke ved Bortførelsen. Han hed Renner og skulde have en større Sum for at lade Fru W. slippe fri under en Transport fra Vestre Fængsel til Dagmarhus. Men da Renner soldede vildt med de Penge, han havde faaet i Forskud, blev Tyskerne mistænksomme. Renner mødte en Dag paa Dagmarhus død-

drukken og med Lommerne fulde af 500 Kr.-Sedler. Saa blev det hele opdaget.

Første Kvinde dømt til Døden.

Uforfærdet til det sidste.

Fru Wichfeld var lidenskabelig Ryger, og det regnede Gestapo med. En Dag tilbød de hende en Pakke

Monica Wichfeld.

Chesterfield, hvis hun vilde røbe hvad hun vidste om en bestemt Sag. Til Svar knipsede hun til Cigaretten, man rakte hende.

Den 12. Maj 1944 blev der afsagt Dødsdom over Fru Wichfeld og tre andre for at have ydet Bistand til Fjenden. Hun modtog Dødsdommen aldeles roligt. Da Dommeren derefter spurgte hende, om »hun havde været straffet tidligere«, brød hun ud i høj Latter, og de andre dødsdømte lo med. Hun fik Tilladelse til at tage Afsked med sin ene hjemmевærende Søn. Man gav hende Lov til at indsende Ansøgning om Benaadning, og for Familiens Skyld gjorde hun det. Ansøgningen skrev hun paa Klosetpapir og paa Engelsk. Hendes Medfanger fortæller, at hendes Holdning i Fængslet var som en Dronnings. En tysk Soldat kyssede hendes Haand og sagde: »Jeg beundrer Dem«.

Benaadet mod sin Vilje.

Den 17. Maj meddeltes det Familien, at hun var benaadet med livsvarigt Tugthus. Da hun fik at vide, at hun selv var benaadet, men ikke de tre andre, sagde hun: »Saa har det ingen Interesse«. Afrejsen til tysk Tugthus skete 2. Juni. Der var to Kvinder foruden Fru W. og der blev passet paa dem af 10 Soldater! Fangerne blev efter en rædselfuld Rejse sat i Tugthuset i Cottbus. Senere flyttedes de til Waldheim Tugthus mellem Dresden og Leipzig. Det skete den 5. Februar 1945. Under Flytningen led Fangerne meget, og i Waldheim var Disciplinen skrap. Fru Wichfeld blev syg — hun var over 50 — og blev anbragt paa Lasarettet. Her døde hun snart efter. Hun havde ønsket at dø ude i Ryvangen. Nu ligger hun begravet paa Kirkegaarden i Waldheim ved Dresden.

Engestoftes Hovedbygning.

Litterær Strid – og anden Forargelse

Dr. phil. Hakon Stangerup og Magister Henning Kehler strides - og fælder hinanden.

En Fejde mellem to kendte københavnske Pressemænd og Litteratur-Kritikere har vakt overordentligt Røre. Det begyndte med, at »Nationaltidende«s litterære Medarbejder, Dr. phil Hakon Stangerup, allerede i Efteraaret 43 blev haardt angrebet for at have overdraget de ham betroede Oversættelser af udenlandske Romaner til »Negre«, unavngivne Folk, som gjorde hele Arbejdet, mens Stangerup selv tog Æren og Ansvar for det. Et uboldbart Dementi fra hans Side medførte, at han maatte ned-

Dr. phil. Stangerup.

lægge sit Mandat som konservativ Folke-tingsmand og tage sin Afsked fra Bladet, særlig efter at der i illegale Blade var rejst Beskyldninger mod ham for unational Holdning, hvormed særlig hentydedes til en paastaet tyskvenlig Artikel, Stangerup i 1940 havde skrevet i »Nordisk Revue« om »Kulturel Oprustning«.

Sagen tog en alvorlig Vending, da »Berlingske Tidende«s Litteraturmedarbejder, Magister Henning Kehler, tog Affære og direkte henvendte sig til »Nationaltiden-

de«s Bestyrelse med Opfordring til at afskedige Stangerup.

Medarbejderforeningen i »Nationaltidende« indbragte Sagen for en Æresret inden for »Journalistforbundet«, der betegnede Kehlers Adfærd som »en i høj Grad ukollegial Handling, der ubetinget maa misbilliges«, hvorefter Kehler ekskluderedes af Journalistforbundet for et Aar og samtidig blev afskediget fra »Berlingske Tidende«.

Magister Kehler.

Urolige Tider - man sikrer sig saa godt man kan.

Under de uhyggelige og urolige Forhold, hvor ingen mere, ved sig sikker, og hvor enhver — selv den uskyldigste og mest sagesløse — pludselig midt paa Gaden baade Dag og Nat risikerer at komme midt op i blodige Begivenheder, væbner alle sig med en Fatalisme, der nærmer sig Ligegyldighed og Sløvhed over for uafvendelige Hændelser. Man modtager de daglige Meddelelser om grufule Mord, Henrettelser og bestialske Drab med en ydre Ro, som dog ikke afsvækker den brændende Forbitrelse mod de Folk, der spiller Herrer i Landet og over deres Terror med kynisk Raahed. Med Beundring følger man Beretningerne om de tapre og dristige

Frihedskæmperes Bedrifter, der giver Genlyd hver Nat, naar Dronene fra Eksplosionerne forkynder, at nu er paa ny en Virksomhed, der arbejder for Tyskerne, standset for en Tid.

Rundt om i Byerne giver de urolige Tider sig ogsaa et synligt Udtryk, idet saa godt som alle de store Forretninger efterhaanden forsyner deres Butiksrunder med Træskodder. Langs Husfacaderne er der ligesom rejst Plankeværker med kun smaa Aabninger ind til Udstillingsvinduerne. Naar Butikkerne lukker, lukkes ogsaa Skodderne, en Forsigtighedsforanstaltning, der værner baade mod Roveri, vildfarne Kugler og Virkningen af nærliggende Eksplosioner.

Butiksvinduerne sikres: øverst Obels Tobaksforretning paa H. af Gl. Torv og Nygade, i Midten Amagertorv, nederst Boghallen i Politikens Hus paa Raadhushpadsen.

1944

Tyskerne har travlt – paa flere Maader

7. Maj.

I Nat har Peter-Bandens Medlem Bothildsen Nielsen været paa Spil i Assens og bombet Plums Boghandel paa Torvet. Forretningen blev totalt raseret, ligeledes Lejligheden ovenover, der beboedes af Skoleinspektør Bjørn. Hele Ejendommen blev saa fuldstændig ødelagt, at den maa rives ned til Grunden.

Stormagasinerne bombes.

14. Maj.

Der er ikke megen Metode i Tyskernes Terror, det eneste, de aabenbart gaar ud paa, er ved fortsatte Ødelæggelser, ligegyldig hvor meningsløse de er, at skræmme og forvirre Folk. Muligvis tror de, at man lader sig narre af Schallburgtagen og tillægger Modstandsbevægelsen disse taabelige Bombninger, der ikke har noget som helst krigsmæssigt Formaal, for derigenem at oparbejde en Stemning imod Sabotørerne. Men Folk er straks klar over, hvad der er hvad.

De sidste Dages Forsøg paa at ødelægge de københavnske Stormagasiner taler deres tydelige Sprog: det er Peter-Gruppen med Henning Brøndum i Spid-

sen, der paa ny har været ude paa at terrorisere, muligvis med den taagede Forestilling, at disse store Virksomheder skulde rammes til Gengæld for en Anelse om, at de hemmeligt understøtter Modstandsbevægelsen.

Natten til i Gaar bombedes *Illum* paa Østergade, i Dag gik det ud over *Magasin du Nord*s Udstillingshal ved Bremerholm og *Daells Varchus* paa Nørregade. Ingen Steder skete større Skade.

(Nogle Dage senere rantes ogsaa *Julius Kopp*s Forretning i Vimmelskaflet, Firmaerne *Aulin* paa Nørrebrogade og *Carl Jacobsen* paa Hj. af Nørrefarimagsgade.)

„Den danske Pimpernel“ fanget af Gestapo.

12. Maj.

Løjtnant *Erling Kiær* i Snekkersten, der har gjort en beundringsværdig personlig Indsats i den illegale Øresunds-transport, er i Nat endelig blevet fanget af Gestapo. I Løbet af de sidste otte Maaneder har han med sin hurtiggaaende Motorbaad gennemført henved 150 Ture over Sundet og reddet 1400 danske Flygtninge over til Sverige. Omvendt har han bragt adskillige Spioner hertil, besørget Post og i det Hele opretholdt en betydningsfuld Kontakt mellem Frihedsraadet og vore Folk i Sverige.

Alt det har Tyskerne for længst vidst Besked med og gjort sig al tænkelig Umage for at fange »den danske Pimpernel«. Hidtil var det altsammen forgæves.

Omringet af Tyskerne.

I Nat, da Løjtnant Kiær alene sammen med sin Mekaniker sejlede fra Helsingborg for at komme tilbage til Danmark, blev han imidlertid overrumplet af de tyske Patruljebaade, som i Løbet af et Ojeblik afskar ham fra enhver Mulighed for at slippe enten tilbage til Sverige eller ind til den danske Kyst. Det lykkedes ham dog at faa Vaabene og Posten – bl. a. en meget kompromitterende Kurérpost – kastet over Bord. Tyskerne aabnede Lid imod ham, og han forsøgte som en sidste desperat Udvej at sætte fuld Speed paa og forcere Vejen mellem to Patruljebaade, mens Kuglerne peb dem om Ørerne, men pludselig blev Motoren ramt af et Projektil. Baaden laa stille, og i Løbet af Sekunder var Tyskerne paa Siden af ham.

Løjtnant Kiær er af Gestapo blevet ført til det tyske Hovedkvarter, *Villa Wisborg* i Helsingør, hvor han er blevet udsat for brutal Tortur.

(Senere blev Løjtnant Kiær indsat i *Vestre Fængsel*, derefter i *Froslev-Lejren*, for til sidst at blive deporteret til *Koncentrationstjeren i Westfalen*. Han overlevede Rædslerne her og befriedes af Englænderne).

Magasin du Nord's Udstillingshal efter Bombningen.

Julius Kopp's Forretning i Vimmelskaflet hærgnet af Bomber.

Nonnen Kasperek frikendt for Giftmord

„Glade Enke“ paa Det ny Teater.

18. Maj.

Vort fejrede Operettepar, *Elsie Marie* og *Hans Kurt*, er nu naaet frem til den moderne Operettes klassiske Stykke *Den glade Enke*. Det ny Teater, der saa længe har glædet sig til at vise de to Kunstneres Sammenspil og Sammensang som *Hanna Glawary* og *Danilo*, havde Premiére paa *Léhar's* berømte Operette i Aftes i meget stor Opsætning. Det blev en kæmpesucces. Parret sang og dansede Enkevals, saa Publikum daaned af Betagelse, og *Elsie Marie* havde en ekstra privat Succes med sin musikalsk meget smukke Udførelse af *Vilja-Sangen*.

Elsie Marie og Hans Kurt i »Den glade Enke« paa Det ny Teater.

Prof. Lomholt griber ind i den opsigtsvækkende Sag mod Nonnen.

Agnes Kasperek pure frikendt for Giftmordsforsøg.

27. Maj.

I 1936 blev en Nonne, *Agnes Kasperek*, der gjorde Tjeneste paa St. Josefs Hospital i København, anklaget for at have gi-

Agnes Kasperek.

vet St. Josefs-Sostrenes Priorinde og Vicepriorinde Gift (Scopolamin), dog i saa ringe Mængder, at man kunde se bort fra en ligefrem Anklage for Mordforsøg. Begge Sostrene var efter Sigende blevet syge af Giften, især Priorinden. Grunden til Søster Kaspereks »Had« til sine Overordnede skulde være den, at disse i flere Aar ikke havde villet tillade, at hun fik Behandling for en ondartet Ekslem paa Hænderne. Da Behandling ikke længer kunde undgaas, havde de uden Lægernes Viden ladet hende underkaste sig en saa forceret Røntgenbehandling, at hun fik sine Hænder stærkt ødelagt. Siden da har hun været Invalid og har faaet tilkendt Erstatning af Hospitalet. Der var i Dagene for hendes »Attentat« paa Priorinderne forsvundet tre Flasker med giftig Medicin fra Hospitalets Medicinskab, bl. a. en Flaske Scopolamin, og Kasperek skulde have udtalt, at der »vilde ske« noget med Priorinden. Paa dette Grundlag blev Kasperek dømt baade ved Byretten og ved Landsretten og udsøndede en Straf paa 1 Aars Fængsel.

Prof. Lomholt angriber Dommen over Kasperek.

For et Aars Tid siden tog Prof. Dr. *Lomholt*, som i to Aar har behandlet Kaspereks Hænder paa Finsen-Institutet,

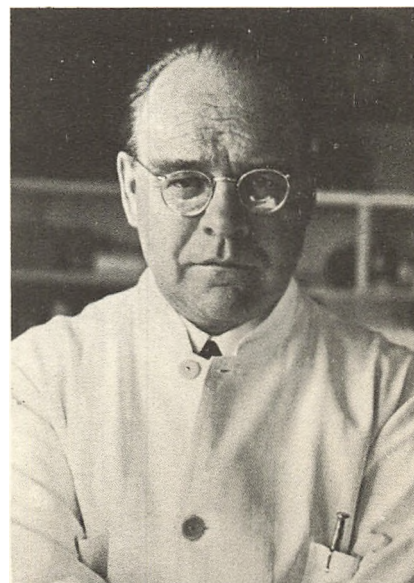
hele Sagen op igen og udsendte en Bog: »De to Giftattentater — var hun skyldig?«. Heri hævdede han, at Kasperek var ganske uskyldig, og at der var blevet begaaet et Justitsmord. Senere har han udsendt endnu en Bog, der meget skarpt angreb den fældede Dom.

Sagen genoptages og flere Læger møder som Vidne.

Resultatet blev, at Klageretten bestemte, at Sagen atter skulde for Landsretten. Dette skete for en Maanedes Tid siden, og Proceduren var meget dramatisk. Vore højeste Lægeautoriteter blev afhørt som Vidner, og stor Sensation vakte det, da Professor *Eggert Møller* i Skranken holdt en formelig medicinsk-neurologisk Forelæsning og hævdede, at Priorinden slet ikke var blevet forgiftet, men havde haft et Anfald af Encephalopatheia hypertensiva, en Hjernesygdom, som fremkaldes ved højt Blodtryk. Det fremhævedes ogsaa, at den Læge, der først blev tilkaldt til Priorinden, ikke havde set det fjerreste til de udvidede Pupiller, der er afgørende Symptom ved Scopolaminforgiftninger.

Landsretten frikender Nonnen Agnes Kasperek.

Retten afskede derefter Retslægeraadet en Erklæring, og paa Grundlag af denne afsagde Landsretten i Gaar sin Dom: »Agnes Kasperek bør for Tiltalen for Vold mod sagesløs Person (»Giftattentaterne«) fri at være«. — Publikum i Retssalen raabte hurra — en stor Dag ikke alene for *Agnes Kasperek*, men ogsaa for Prof. *Lomholt*, der har sat alt ind paa at faa hende renset.

Prof. Svend Lomholt.

1944

Ung Sabotør skudt paa Raadhuspladsen

Den tyske Bil (i Forgrunden til venstre) er kørt op, Tyskerne har netop skudt den unge Sabotør, der er segnet om.

En tilfældig forbigående tysk Officer (midt i Klyngen foran Liget) griber ind, men opdager hurtigt Fejltagelsen.

Faderen (til højre) staar ved Siden af sin faldne Son — de tilfældige Ojnevindere staar som forstenede.

Liget af den dræbte unge Sabotør bæres hen til den tyske Bil.

Student Leif Bruhn Petersen skudt af Tyskerne for Øjnene af sin Far.

Blodige dramatiske Optrin paa Raadhuspladsen.

23. Maj.

Gestapo har i længere Tid søgt at fange den unge Frihedskæmper, stud. jur. *Leif Bruhn Petersen*, Søn af den kendte Pressemænd, Redaktør Waldemar Petersen, »Sorø Amtstidende«. I Morges fik Tyskerne opsporet den unge Sabotør i det Pensionat, hvor han boede, men da de kom, reddede Leif Bruhn Petersen sig ud paa en Altan, klatrede ned og slap væk. Han havde imidlertid aftalt med sin Fader, der skulde komme fra Sorø, at hente ham paa Københavns Hovedbanegaard, ufor-sigtig nok gjorde han det, og sammen spadserede de fra Banen ud i Byen.

Da de nogle Minutter senere gik over Raadhuspladsen og netop kom ud fra Kiosken over for Bristol, kørte en Bil op paa Siden af dem, fire revolverbevæbne-

de Mænd sprang ud og i Løbet af et Sekund skød den ene af dem Leif Petersen ned. Han segnede om for Øjnene af den forfærdede Far.

Tysk Officer griber ind — men forsvinder hurtigt.

En tysk Officer, der tilfældig kom forbi, greb ham, der havde skudt, og raabte »Verbrecher!« — men de andre civilklædte Tyskere gjorde ham hurtigt forslaaeligt, hvem de var, hvorpaa Officeren skyndsomst trak sig tilbage.

Tyskerne slæbte den døde Student og hans Fader ind i Bilen og kørte til Dagmarhus. Paa det tyske Feltlasaret paa Nylandsvej konstateredes det, at Leif

Petersen var død. Redaktør Waldemar Petersen blev sendt til Vestre Fængsel, men kort efter slap han ud.

Luftslag over Aalborg. Fire engelske Flyvere i Kamp med 20 tyske Maskiner.

17. Maj.

Der har i Dag været udkæmpet et formeligt Luftslag over Aalborg. Tyskerne holdt Flyveøvelser over Byen og havde 20 Maskiner i Luften, da pludselig fire engelske Jagere dukkede op. Englænderne gik straks til Angreb, beskød de tyske Maskiner fra alle Sider, dykkede ned og angreb dem nedefra, satte til Vejs og beskød dem fraoven. I alt blev elleve tyske Maskiner skudt ned i Limfjorden, Bygningerne paa Flyvepladsen led en Del Skade og adskillige Mennesker blev saarede. En engelsk Jager maatte nødlande, en anden styrtede i Limfjorden.

Heltemodig Kamp og ærefuld Død

Opsigtsvækkende Anholdelse af jydsk Officerer og Politifolk.

Fra officiel tysk Side meddeles: Den 26. 5. 1944 er følgende Personer blevet anholdt i Jylland som alvorligt mistænkte for Spionage og Deltagelse i en illegal militær Organisation:

Oberstløjtnant *Svend Erik Johnstad-Møller*, Fredericia, — Politimester *Aage August Agersted*, Aarhus, — Redaktør *Ejnar Bjørn Hanssen*, Aabenraa, — Politimester i Aarhus *Ejnar Høeck*, — Handelsskammis *Harald Lyck*, Sønderborg, — Politikommissær *Hans Egede Rein-Jensen*, Aarhus, — Kaptajn i Grænsegendarmeriet *Aage Malling Jacobsen*, Kollund, — Redaktør *Ejnar Kirkegaard*, Aarhus, — Politikommissær *Aage Jæger*, Randers, — Orlogskaptajn *Svend Greve*, Aarhus, — Overkriminalbetjent *Jørgen Nielsen*, Aabenraa, — Amtmand *Kresten Refslund-Thomsen*, Aabenraa, — Poliassistente *Ansgaard*, Viborg, — Kriminalbetjent *Alfred Christian Mogensen*, Horsens, — Overbetjent *Jørgen Jensen Sørensen*, — Politikommissær *Knud Wiese*, Aarhus, — Farvermester *Thorikild Jacobsen*, Aabenraa, — Politimester *Brix*, Tønder, — Kaptajn *Digmann*, Tønder, — Redaktør *Bernsen*, Tønder, — fhv. Kaptajn *Sechusen*, Esbjerg.

Oberst i Grænsegendarmeriet *Svend Bartholin Paludan-Müller*, Graasten, blev dræbt, da han modsatte sig Anholdelsen.

Oberst Paludan-Müller kæmper ene Mand mod 40 Tyskere

Den 26. Maj arresteredes en Række gode danske Mænd i Jylland, og blandt dem, der skulde tages under Bevogning, var Oberst *Svend Paludan-Müller*. Obersten, der var Chef for Grænsegendarmeriet, var den 9. April dybt skuffet over ikke at maatte kæmpe mod Voldsherrerne, og han var blandt de første, der gik ind i illegalt Arbejde. Da Tønder fejrede sit 750 Aars Jubilæum ved en stor Festlighed, viste han sit Sindelag offentligt: Danskere og Tyskere var forsamlet til Fest, og Stemningen var venlig, indtil Oberst Paludan-Müller rejste sig og gjorde opmærksom paa, at de smukke Taler intet havde paa sig. Forholdet mellem Danmark og Tyskland, sagde han, vil være ødelagt de næste 200 Aar efter det, der skete den 9. April.

Oberst *Paludan-Müller* var forberedt paa Tyskernes Besøg, og han havde flere Gange sagt til sine Venner: »Jeg giver mig ikke godvilligt.»

Tyskerne kommer -- den første skydes ned.

26. Maj.

Klokken var endnu ikke seks, da civilklædte Gestapofolk bankede paa Døren til Oberstens Villa i Graasten og krævede at komme ind. Det tyske Politi ønskede at tale med Obersten. *Paludan-Müller* svarede, at de kunde træffe ham paa hans Kontor Kl. 10. Da der ikke blev lukket op, sprængte Tyskerne Døren, men den første, der kom ind, segnede om paa Gulvet, ramt af en Kugle fra Oberstens Revolver. Tyskerne flygtede saa ud i Ila-ven, hvor de gik i Dækning bag Træer og Buske.

Præsten forsøger at mægle.

Nede i Byen var man blevet opmærksom paa Skuddene, og da man hørte Aarsagen, forsøgte man at mægle. Præsten i Graasten, *Pastor Hvidt*, ankom og fik Lov til at gaa gennem Ila-ven for at naa op til Villaen og formaa Obersten til at overgive sig. Da Døren var blevet spærret, maatte han kravle gennem et Vindue og traf Obersten oppe paa første Sal. Præsten forsøgte at overtale ham til at indstille Skydningen og opgive den haabløse Kamp mod Overmagten. Men Obersten stod fast. Han bad blot om, at hans

Oberst Svend Paludan-Müller.

Hustru, den 17-aarige *Datter* og *Husassistenten* maatte blive ført ud af *Huset*. *Derpaa* lagde han sit *Gevær* og modtog *knælende Præstens Velsignelse*. *Saa* sagde han *blot*: »Tak, kære *Pastor*. Sørg for min *Kone* og *Dagny*.» *Pastor Hvidt* fandt *Kvinderne*, der endnu var i *Natdragt*. De vilde klæde sig paa, men *Tyskerne* raabte, at de skulde skynde sig, da *Sprængkommando*en fra *Aabenraa* var ankommen. De fik derfor kun *Tid* til at tage *Overtøj* paa og fulgte saa med *Præsten* efter en kort *Afsked* med *Obersten*. »Gud være med Jer,« lød hans sidste Ord efter dem.

Kampen genoptages.

Hustruen og Datteren tvinges til at overvære den.

Derefter genoptoges Kampen, og *Kvinderne*, som *Præsten* vilde have ført over i *Præstegaarden*, blev af *Tyskerne* tvunget til at staa i *Lysthuset* og følge Kampen, hvori civilklædte *Gestapomænd*, *Hjemmeværnsfolk* samt 36 svært bevæbnede *Mænd* kæmpede drabeligt for at gøre det af med denne ene kæmpende danske Officer. *Tyskerne* havde et Tab paa 2 døde og flere saarede.

Da *Haandgranaterne* kastedes mod *Villaen*, opstod der *Brand*, men først ved 9-Tiden ophørte *Skydningen* fra *Huset*. For en *Sikkerheds Skyld* sendte man *Brandmændene* i *Forvejen*; *Obersten* kunde jo endnu være i *Live*. Men oppe paa første *Sal* fandt man hans *Lig*.

En Haandgranat havde dræbt den tapre Oberst.

Det forkullede og ødelagte *Lig* laa i de endnu rygende *Ruiner*. Antagelig er *Obersten* blevet dræbt ved *Ekspllosionen* af en *Haandgranat*, der er gaaet ned gennem *Taget* og *Loftet*. *Straks* efter begav *Pastor Hvidt* sig op i *Villaen* og bad ved *Siden* af den døde *Helt* et *Fadervær*. *Tyskerne* saa *lige gyldige* til, kun *Brandmændene* tog *Hjelmen* af.

Oberstens Frue og *Datter* førtes som *Fanger* til *Kolding*, hvor de dog senere blev løsladt.

Flagene i Graasten gaar paa halv.

Da man i *Graasten* hørte, at *Kampen* var forbi, gik alle *Flag* paa halv *Stang*, og *Butikkerne* lukkede. *Tyskerne* rasede, men *Flagene* forblev paa halv, og *Butikkerne* forblev lukkede. *Tyskerne* vilde først have begravet *Obersten* et ukendt *Sted* for at dølge den *Skam*, at én *Dansker* havde kunnet holde *Stand* i over tre *Timer* mod 40 *Tyskere*. Men *Mindretallets Fører*, *Jens Møller*, forudsaa *Befolkningens Reaktion* og udvirkede, at *Liget* blev udleveret. Den 1. Juni blev *Oberst Paludan-Müller* begravet fra *Snesere Kirke* paa *Sjælland* (*Tyskerne* havde forbudt at begrave ham i *Jylland*), og *Kirken* var fyldt til sidste *Plads*. En *heltemodig*, *brav dansk Mand* blev stedt til *Hvide*.

1944

Allieret Invasion i Frankrig!

Stiftstidendes Bygning i Odense efter Bombningen.

Befrielsens Time er nær!

Tyskerne har rømmet Rom og de Allierede er gaaet i Land i Frankrig.

Med jublende Glæde har man overalt i Danmark modtaget Budskabet om, at Tyskerne viger paa alle Fronter, og at de Allierede er gaaet i Land i Frankrig. Radiomeddelelserne fra B. B. C. i London og fra Sverige aflyttes i aandeløs Spænding. Alle ser hen til, at Befrielsens Time er nær.

5. Juni.

Rom er blevet rømmet af Tyskerne. Den italienske Konge, Victor Emanuel, har abdiceret. Rigskansler Hitler proklamerer: »I snævert Samarbejde med det fascistiske Italien og Rigets andre Forbundsfæller vil der blive skabt de nødvendige Forudsætninger for, at Invasionens Aar paa det mest afgørende Sted kan bringe Modstanderne et tilintetgørende Nederlag».

6. Juni.

De Allierede har Kl. 1.30 begyndt en storstillet Invasion i Frankrig. Aktionen er sat ind i Bretagne fra Selens Munding til Cherbourg. Store Styrker af Faldskærmsoldater og Luftlandetropper landsættes inde i Landet og Mængder af Landsætningsbaade gaar ind til Kysten under Dækning af et voldsomt Bombardement fra de allierede Krigsskibe og 11.000 Flyvemaskiner. De Allierede har allerede faaet dannet Brohoveder.

Den allierede Invasionsflaade paa Vej mod den franske Kyst.

Odense oplever voldsom Schalburgtage-Nat.

Stiftstidende hærget af Bomber.

27. Maj.

Natten til i Gaar kom Schalburgtagen til Odense i den helt store Stil. Bomberne drøede om Natten rundt i Gaderne, og to store Forretninger i Kongsgade, »Frank A.-Vinstuen og »Fyens Stiftstidende«s Bygning paa Graabrødretov var fuldkommen hærgete, da Dagen brød frem. »Stiftstidende«s Trykkeri var saa odelagt, at Bladet maa trykkes hos »Fyens Tidende«, der kollegialt har stillet sit Trykkeri til Raadighed. Foruden de her nævnte Forretninger blev mange andre Bygninger mere eller mindre medtaget. Man antager, at disse Schalburgtager skal være en Hævn for Likvideringen for nogle Dage siden af Stikkeren Harald Sørensen, der var »Hausmeister« i den tyske Politikaserner.

Den 27. efterfulgtes Schalburgtagen af et Mord og et Mordforsøg. To Mænd skød Trælasthandler N. H. Hein ned paa hans eget Kontor, og lidt senere blev Bankdirektør H. Hoffmann, Handelsbanken, skudt ned paa Trappen til Dombuset. Hein var død paa Stedet, Hoffmann er meget haardt saaret. (Han kom sig senere).

Tysk hemmeligt Vaaben.

27. Maj.

I Gaar prøvede Tyskerne atter et af deres hemmelige Vaaben. Med Udgangspunkt i Peenemünde skulde en Raketbombe sendes mod Mons Khint, hvor en stor Skjedeskive var sat op. Overalt var der spærret af, og Kl. 8.55 ankom Bomben og eksploderede med et Kæmpebrag 75 Meter fra Maalet. Et Par Dage senere kom Gestapo for at opsamle Sprængstykkekerne fra det nye Vaaben. De maatte imidlertid gaa med uforrettet Sag, for alt Materiale var allerede sendt af Sted — til England med en Hilsen fra de danske Patrioter. (De frie Danske).

Stor-Sabotage – første Partisanangreb

Resterne af Globus-Fabriken paa Roskildevej efter BOPA's Aktion.

BOPA stormer Globus-Fabriken.

100 Frihedskæmpere i Ildkamp med Sommer-Korpset, der maa overgive sig.

6. Juni.

Det var en Tilfældighed, at dette det første danske Partisanangreb faldt paa selve Invasionsdagen, for det var længe i Forvejen blevet bestemt, at den 6. Juni vilde BOPA med sin Leder *Borge Thing* i Spidsen angribe Globus-Fabriken paa Roskildevej ved Glostrup, som lavede Flyvemaskinedele til Tyskerne. Fabriken var skarpt bevogtet af Sommer-Folk med Maskingeværer og Vagttaarne, den eneste Udvej for en ordentlig Sabotage var at storme Fabriken.

Partisan-Hærens Opmarsch.

6. Juni.

Planerne var nøje udarbejdede. Ca. 100 Bopa-Folk deltog i Angrebet, som skulde finde Sted paa Slaget 19, og de mange Frihedskæmpere drog i god Tid derud, forklædt som Spejlere og Arbejdere og C-B'ere, nogle med Tøgel, andre paa Cykler, det gjaldt om ikke at vække Opsigt. Snart efter kom nogle Lastbiler, der medførte Sprængstoffet. De standsede et Stykke fra Fabriken, idet de lod, som om de havde faaet Motorskade.

Saa bryder det løs!

Klokken mangler kun nogle Minutter i 19. Opmarschen er færdig, alle parate paa deres Pladser. Inde i en Have ligger en Gruppe i Skjul, faa Meter paa den anden Side af Hegnet gaar en Sommer-Mand Vagt. Pludselig vender Sommer-Manden sig mod de skjulte Folk bag Hegnet og raaber: Hvem der?

Længere kommer han ikke, saa begynder Maskinpistolerne at skrattle. Haandgranaternes dumpe Drøn flænger Luften, det er som om alle Helvedes onde Aander er sluppet løs. Sommer-Manden giver et Vræl fra sig og falder, og saa stormer Bopa-Folkene fra alle Sider frem over Havehegn og Buske ind mod Fabriken.

Fra Skydetaarnene tordner den ene Salve imod dem efter den anden, Første Hold

maa søge Dækning, det er for farligt at gaa frem, men saa sætter andet Hold ind med deres Maskingeværer. Det hjælper. Nu holder Skydningen op derindefra. Sommer-Folkene er flygtet ind i Vagbygningen, hvor de forskanser sig.

Fabriken stormes - Vagtholdet kapitulerer.

«Fremad», lyder det, «Fremad». Og fremad gaar det. Bopafolkene løber langs Fabriksbygningen og kaster Haandgranater ind gennem Vinduer og Døre for at sikre sig, at ingen Fjender gemmer sig og falder dem i Byggen.

Tilslidst er alle Sommer-Folk drevet sammen i en enkelt Bygning. Herfra fyrer de mod Sabotørerne, som nu er ved at faa Overtaget. De sender Salve efter Salve, Haandgranat efter Haandgranat derind, og saa varer det ikke længe, før man fra det Indre af Bygningen hører Raabet: »Naade . . . Naade!»

Skydningen holder straks op. Sommerfolkene bliver kommanderet ud og stillet op ad Muren for senere at blive fort bort. Lastbilerne kører ind til Fabriken, 175 kg Sprængstof bliver læsset af. Hver Mand tager sin Pakke og farer hen til det Sted, han i Forvejen har faaet anvist.

„Globus“ sprænges i Luften.

Lastbilerne kører atter ud og holder nu parat med Motoren i Gang. Bomberne anføres. Om tre Minutter ryger det hele i Luften.

Bopa-Folkene styrter ud af Bygningen, springer op paa de ventende Lastbiler, der øjeblikkelig kører bort fra det farlige Sted. Lige nøjagtig tre Minutter senere lyder nogle kæmpemæssige Drøn, og Bygningen synker i Grus. *Grundahl Hansens* Fabrik »Globus«. Leverandør til den tyske Værnemagt, ser sig ikke mere i Stand til at kunne levere Flyvemaskinedele til Luftwaffe.

Et drønende Hurra - og et dræbende Skud.

Da Bilerne kører tilbage mod København, staar der i Hundredvis af Mennesker, der paa Afstand har overværet Begivenheden, og de giver de raske Sabotører begejstrede Hurraer med paa Vejen, mens der fra Vognene viftes med Maskinpistolerne.

Den sidste Gruppe, der skulde hjem, havde faaet Benzintanken skudt i Stykker. En Rutebil blev rekvireret, alle Bopafolkene smidt ind i den, og med en af Bopas Læger, Dr. Hagens, som Chauffør gik det i strygende Fart mod København. Paa Vejen passerede de Fabriken »Carl-torp«, der bevogtes af Sommerfolk, som rasende gav sig til at beskyde Bilen. Kuglerne slog gennem Rutebilens Ruder, og pludselig sank Chaufføren, Dr. Hagens, sammen, ramt af en Kugle i Nakken. Bilen var ved at gaa i Groften, først i sidste Øjeblik lykkedes det en af Kammeraterne at faa den rettet op. I rasende Fart fortsatte Bilen ind til Byen med Bopafolkene, de tapre Frihedskæmpere, der selv lige var sluppet med Livet fra den haaarde Dyst, men nu sad tavse om deres afholdte Kammerat, Dr. Erik Hagens.

Lykønskning fra Eisenhower.

Et Telegram naaede ad illegal Vej Bopa fra Eisenhowers Hovedkvarter. Der stod:

»Congratulation to Danish saboteurs, reference Grundahl Hansens

S. H. A. E. F.

Læge Erik Hagens, der blev dræbt ved Sabotagen mod Globus.

Fynske Sabotører i Arbejde

Svendborg-Sabotører udfører stor Bedrift.

7. Juni.

Allerede i December i Fjor sænkede man en tysk »Sperrbrecher« paa Svendborg Skibsværft. Tyskerne hævede den, men den blev sænket igen i Februar i Aar. Og nu i Gaar har Sabotørerne udført en helt fantastisk Daad. Sabotørerne havde slaet sig sammen med en Del af Værftsarbejderne, der selv udførte Sprængningerne. For at fjerne Mistanken til Værftsarbejderne krøb to Sabotører over Værftsmuren og holdt Portneren op. Det lykkedes at sprænge fire Skibe, nemlig den uheldige »Sperrbrecher« for tredje Gang og desuden to Minefartøjer paa 800 Tons og en tysk Dampner ude i Havnen.

Hovedmanden fanget ved Gestapo-Razzia.

Tyskerne er rasende og har foretaget en stor Gestaporazzia, som desværre har kostet dyrt, bl. a. blev Sabotøren Poul Petersen Holm taget. (Poul Petersen Holm flygtede senere fra Frøslevlejren. Han blev dog atter fanget og henrettet).

Modstandsfolk i Odense i stor Stil.

„Ingeniør Larsen“ og „Walther“ gør Helvedet hedt for de forhadte Gestapoer paa Fyn.

14. Juni.

I dette Foraar og nu i Sommer er alle illegale Kræfter paa Fyn blevet sluttet

Kaptajn J. P. Carlsen, kaldet „Ingeniør Larsen“.

Branden i Firmaet Breinholdt Nørgaards Eff. i Overgaden.

sammen under Ledelse af »Ingeniør Knud Larsen«, hvilket er Dæknævnet for Dansk-Canadieren J. P. Carlsen, Kaptajn i den engelske Hær, som er naet her til Danmark ad Luftvejen og nu har opholdt sig nogen Tid i Odense, hvor man har set ham drive om paa Restauranter og Barer, og hvor man har anset ham for en Slags Værnemager. Kun faa har vidst, at han i al Stilhed har organiseret Størsteparten af den fynske Modstandsbevægelse, fremskaffet Forsyninger til Sabotørerne, organiseret Transporten af nødlandede Flyvere og sidst men ikke mindst skabt Forstaaelse og Samarbejde mellem de kommunistiske og de borgerlige Modstandsgrupper.

Medens »Ingeniør Larsen« saaledes har taget sig af Organisationen, har Odense haft sin lokale Storsabotørgruppe, der Gang paa Gang har udført de dumdrigeste Foretagender. Denne Gruppe ledes af »Walther« (Dæknavn for Erik Olsen), en ung Odensemand, hvis Virksomhed nærmer sig det fantastiske. Walther og hans Folk regnes som Sabotører med til Landets fineste Ekspertter. Det er dem, der Gang paa Gang har ødelagt Skibe og stoppet Trafikken i Kanalen ind til Odense ved

Miner og selvlavede Torpedoer, ofte i aabenlys Ildkamp med de tyske Bevogtningsstyrker langs Kanalen. Og det var dem, der for tre Dage siden udførte den store Sabotage mod Tyskernes Vognpark i Holm Jensens store Reparationsværksted i Odense. De udførte den paa den Maade, at de benyttede en Værkstedsvogn fra Elektricitetsværket samt Elektrikernes Uniformskasketter og kørte lige ind i den tyske Vognpark. En Sabotagevagtt maatte skydes, og en anden omkom under Ruinerne.

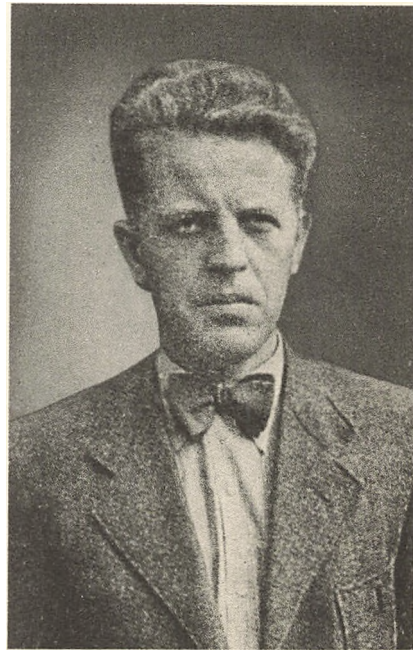
Hævn-Nat i Odense.

Bomber og Brand i Byens Hjerne.

15. Juni.

I Nat er Odense atter blevet gennemrystet af Bombeeksplosioner, og Brandskæret fra de bombede Huse i Odenses Hovedgader har gjort Natten til Dag i Byens Hjerne. I Vestergade ødelagdes I. G. Jacobsens Værhus og Grupens Hjørne; i Overgade gik det ud over Firmaet Breinholdt Nørgaards Eff., og i Kongensgade ødelagdes Firmaet Hoffmanns Forretning. Men mange andre Huse i Nabolaget blev naturligvis ogsaa slemt medtagne.

Det drejer sig atter, ligesom ved Bombningen af Stiftstidende den 26. Maj, om Schalburgtage, rimeligvis som Hævn for Ødelæggelsen af den tyske Vognpark hos Holm Jensen. Men i dette Tilfælde er Schalburgtagen udført paa Ejendomme med Beboelseslejligheder, altsaa et gentent Forsøg paa Mordbrand.

Maskinmester paa Odense Elektricitetsværk Erik Olsen, kaldet »Walther«.

Schalburg-Folkene bomber—

Yachtpavillonen paa Langelinie bombet.

11. Juni.

I Nat blev Langeliniepavillonen fuldstændig raseret af Schalburgtagebomber, og samtidig ødelagdes Golfklubbens Bygning paa Eremitagen. Der kan ikke være Tvivl om, at alle disse taabelige og formaalsløse Voldsgerninger er udført af den samme Bande.

„Domus Medica“ brandhærgtet.

Nazi-Medicineren Køppe likvideret.

18. Juni.

For et Par Dage siden blev Stikkeren, stud. med. *Køppe*, likvideret paa St. Hans Torv i København. Det var ham, der mødte op til Eksamen ledsaget af bevæbnede SS-Mænd. I Dag tog Tyskerne og deres danske Hjælpere Hævn ved at ødelægge Lægernes Foreningshus i Amaliegade »Domus Medica«. Otte Mand trængte ind i Huset og lagde Spræng- og Brandbomber i forskellige Rum; da Portneren gjorde dem opmærksom paa, at Huset ogsaa var Hotel, og at der sov seks Gæster ovenpaa, svarede Mordbræn-

Den fuldstændigt knuste Langeliniepavillon, som der mærkeligt nok ikke gik Ild i.

derne, at det skulde han ikke bryde sig om. Kort efter begyndte Sprængningerne, og snart var »Domus Medica« et sydende Baal. Det lykkedes dog at frelse Gæsterne. Da Forbryderne gik, raabte de til alle, de mødte: »Det er en Hiilsen fra Koppe!«

»Valby Englændere« og Swing irriterer Brøndum.

Under Forhørene af Brøndumbanden udtalte Brøndum, at disse Schalburgtager mod Langeliniepavillonen, Golfklubben, Domus Medica o. s. v. var sket for at drille Modstandsbevægelsens Folk, som Brøndum kaldte for »Valby-Englændere«. Naar K. B.-Hallen ogsaa var blevet ødelagt, skyldtes det, sagde Brøndum, at man havde spillet Swing-Musik i den!

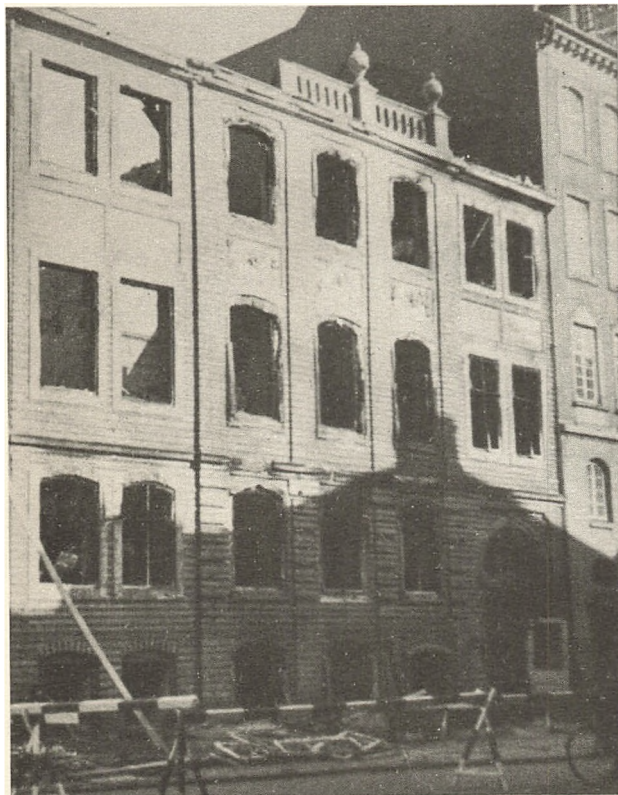
K. B.-Hallen ødelægges.

Noget Timer efter knaldede Bomberne ude paa Peter Bangsvej. Det var den store K. B. Hall, det gik ud over. Hele den midterste Del af Hallen samt Scenen blev sprængt i Stumper og Stykker.

Bodil Ipsen faar Biograf.

11 Juni.

Skuespillerinden, Fru Bodil Ipsen, har faaet Bevilling til Odeon-Teatret, en Biografbevilling, der har staaet megen Diskussion om. Henvend et lille Hundrede Ansøgere havde meldt sig, og blandt dem talrige kvalificerede. At Fru Ipsen fik Bevillingen skyldes først og fremmest hendes fremragende Indsats som Filmsinstruktør.

»Domus Medica«s Facademur, det eneste, der blev tilbage af Bygningen.

K. B. Hallen efter Schalburgtagen.

Storm paa Frimurerlogen

Frimurerlogen paa Blegdamsvej, Schalburgfolkernes Hovedkvarter. Bemærk Plakaten: Livsfare!

Dumdrigt Angreb paa Schalburg-Folkernes Hovedkvarter paa Blegdamsvej.

Varm Tak for sidst til Landsforræderne.

20. Juni.

Som bekendt har Schalburgkorpset indlojeret sig i Frimurerlogen paa Blegdamsvej. Herfra foregaar deres Terror-ture rundt i Byens Gader. Fra Modstandsfolkernes Side har man længe haft Lyst til at give dette Hovedkvarter en lille Hilsen. Det skete i Gaar. 18 Mand under Ledelse af »Knud« (Ib Mogens Bech Christensen) udførte Angrebet, der senere af Tyskerne takseredes til at være udført af — — — 100 Mand! I en Lejlighed paa Østerbrogade blev Vaabnene gjort klar og et Par Bomber fabrikeret. Mænd og Vaaben fordeltes derpaa i tre Vogne, to Personvogne og en stor Kulvogn. Med Kulvognen i Midten kørte saa Kolonnen hen ad Blegdamsvejen. I første Personvogn sad de to kendte Sabotører »Citronen« og »Flammen«, og i Forbifarten gav de Logen det glatte Lag med Maskinpistoler; saa drejede de Vognen paa tværs af Sporvognsskinnerne for at forhindre, at nogen Sporvogn kom ind i Ildlinien. Det samme gjorde den bageste Personvogn. Kulvognen drejede ogsaa paa tværs af Gaden, saa dens Bagende pegede lige mod Frimurerlogens Portal. Bagsmækken aabnedes, og Rekylgeværløb kom til Syne.

Voldsom Ildkamp.

Saa knaldede Salverne. Schalburgvagtposter faldt om, Vinduesruder gennemhulledes, Rekylgeværkuglerne trængte ind i Vagtlokalet og i Værelser paa første Sal, og inde i Bygningen opstod den vildeste Forvirring. Omsider lik Schalburgfolkene samlet sig til Modstand, og Ildkampen blev almindelig. Men nu maatte Vognene igen væk; der kunde jo hvert Øjeblik komme tyske Tropper til Hjælp. Bomberne fik man ikke anvendt, men det

lykkedes at komme bort med alle tre Vogne. I den forreste var Rattet skudt væk, saa »Citronen« maatte styre Bilen ved at dreje Ratstammen med de bare Næver! I Kulvognen laa der to Saarede og een Død, og de to Bomber viste sig at være gennemhullede af Kugler, der heldigvis (et rent Vidunder!) ikke havde ramt Satsen. Inde i Frimurerlogen havde man ikke mindre end 21 dræbte Schalburgmænd og Tyskere og desuden mange Saarede.

»Tom«s illegale Rakter over Raadhuspladsen St. Hansaften.

Masse-Henrettelser.

23. Juni.

Tyskerne farer frem med naadeløs Grusomhed overfor de fangne danske Patrioter og dømmer dem til Døden. Alene i denne Maaned er d. 6. to Deltagere i Globus Sabotagen bleven henrettet, d. 11. faldt tre Dødsdomme, d. 12. henrettedes Lærer Herman Boye, Senderborg, og Sparekasseassistent Helmar Weldike, Viborg, og i Dag har syv Frihedskæmpere maattet dø: stud. theol. Chr. Hansen, Landmaaler Emil Balslev, Købmand Børge Lauritzen, Klejnsmed Jens Lind, Købmand Michael Westergaard Jensen, Skibskaptajn Poul Gjessing og Mejerist Hans Henriksen.

Illegale Raketter over Dagmarhus!

24. Juni.

Det var St. Hansaften i Gaar, og den fejredes særlig festligt paa Raadhuspladsen i København. Naturligvis var ogsaa her, som overalt i Byen, mørkelagt, men pludselig saa man, til stor Overraskelse for alle, der befandt sig paa Pladsen, en Raket fare hen over Dagmarhus; et Øjeblik efter kom der en til, saa ti til, saa tyve til... et helt Bombardement af Raketter hen over Taget paa Tyskernes Højborg i Hovedstaden! Det var »Tom« alias Robert Jensen. Bestyreren af, hvad man kunde kalde »Hovedpostkontoret for illegale Breve og Pakker til Sveriges«, der havde faaet den dristige, morsomme Idé, at bombardere Dagmarhus med uskylde Fjrværkeriraketter for paa den Maade at fejre St. Hans. »Tom« havde ogsaa laaet Fotografier med, og nogle Dage senere kunde man finde Billeder af Toms St. Hans-Raketter i alle allierede Blade, som havde faaet Billederne tilsendt via Sverige, gennem Toms eget Postvæsen.

Riffelsyndikatet bombet!

Det bombede og brandhærgede »Riffelsyndikat«, der blev sat helt ud af Spillet.

Sabotørernes Stordaad med Ødelæggelsen af Tyskernes Vaabensmedie.

50 Frihedskæmpere holdt Vagten op og bombede Fabrikken, som nu er en rygende Ruinhob.

23. Juni.

Danske Sabotører tilføjede i Gaar den tyske Rustningsindustri i Danmark et Pletskud. Den stærkt bevogtede Vaabenfabrik, Dansk Riffelsyndikat, i Københavns Frihavn blev totalt ødelagt, og samtidig sikrede man Modstandsbevægelsen 72 Maskingeværer og to 20 mm Maskinkanoner fra Lageret. (Information.)

Paa Trearsdagen for de tyske Nazisters Overfald paa Sovjetunionen føjede danske Patrioter en ny storlaaet Bedrift til den Række af dristige Aktioner mod Fjenden, som har vakt Beundring i hele den frie Verden. („Land og Folk“)

Patrioterne kom forklædt som C. B.'ere.

Et vel forberedt og glimrende gennemført Kup.

Det skete kort før Kl. 17,30. Patrioter fra »Bopa« havde »laant« to Vogne af C.B.U.-Kolonnen paa Charlottenborg og kørte nu — ialt ca. 50 Mand forklædt som C.B.'er — ud til Riffelsyndikatet i Frihavnen, hvor de nemt kom gennem Afspærringen ved at forevise deres Brand- og Ambulancetegn. Hvad kunde man tro andet, end at C.B.'erne skulde afholde en almindelig Brand- og Ambulance-Øvelse. — Kaptajn Westenholtz, der stod i Spidsen for det 130 Mand stærke Vagtkorps, havde faa Dage forinden overmodigt erklæret, at naar alle Fabriker i København laa i Grus, saa vilde Syndikatet uhindret arbejde videre — derfor garanterede hans Folk.

Det gik anderledes. Ved Syndikatets Port blev to Vagter holdt op og

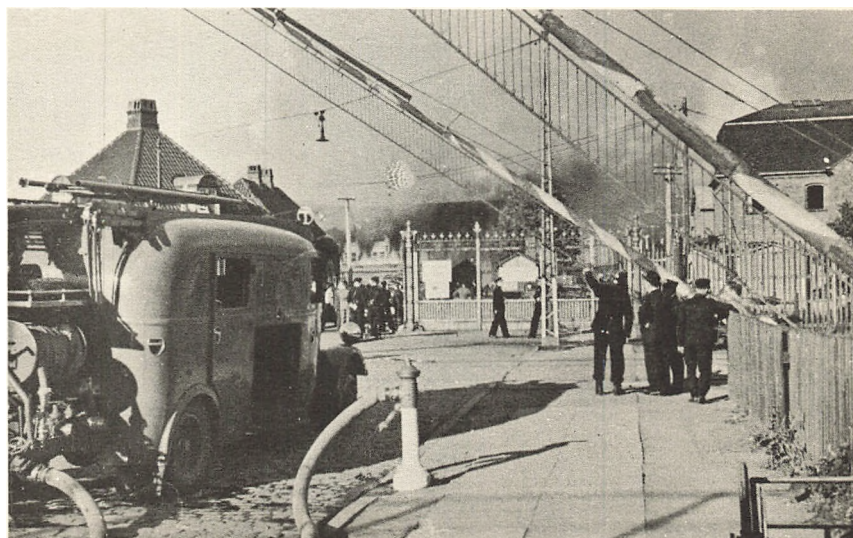
tvunget til at aabne for Frihedskæmperne, som hurtigt fik de 300 Arbejdere gjort forstaaelig, at de skulde forholde sig rolige og forsvinde, naar Fabrikens Sirene lød. Resten af Sabotagevagterne, hvoraf flere i Forvejen var »rigtige« og indviede, blev afvæbnede. Der blev anbragt 5 store Sprængladninger i Bygningerne, samtidig læssedes Vognene med Vaaben fra Lageret, Kl. 18,25 lød Sirenerne, Arbejderne tog Benene paa Nakken, og saa lød der et øredøvende Brag. Eksplosionerne var saa voldsomme, at Ruderne i hele Kvarteret knustes — og Riffelsyndikatet var sprængt.

Ophidsede Tyskere skyder paa S-Togene.

Brandvæsenet blev sat ind i store Mængder, men kunde intet udrette. Tysk Militær kom jagende i Biler og paa Motorcykler, afspærrede hele Terrænet og de tilstødende Gader, og skød vildt paa enhver, der nærmede sig. I Aarhusgade opstilledes Maskingeværer. Da Passagererne i et S-Tog (Københavnerne kørte frem og tilbage mellem Østerport og Svanemøllen for at se Branden) raabte Hurra, beskød Tyskerne i Raseri Toget, men saarede dog ingen.

Arresteret for at raabe Hurra!

Det er lykkedes tysk Politi at anholde en Del af de Mennesker, som raabte Hurra i S-Toget. Der var Stikkere med Toget. Paa Politistationen i Rosenvænget har ti »danske« S-S-Mænd afhentet en Reserve-Politibetjent, som beskyldes for at have pebet i Fingrene ad dem, da de havde Vagt ved Riffelsyndikatet under Branden. (Information.)

Brandvæsenet mødte op med stor Udrykning for at bekæmpe Branden. Det skal siges til vore gæve Brandmænds Ære, at de skyndte sig langsomt med at slukke — og det lykkedes først, da der ikke var mere end Ydermurene tilbage.

Brøndum-Banden i fuldt Sving

C-B-Skolen bombet.

22. Juni.
Schalburgfolkene har bombet C. B. Grundskolen i Rosenvængets Hovedvej 16. Naar Skolen skulde rammes, var det fordi, der var blevet skudt paa Vagterne foran »Germanischer Lietstelle» som ligger i Nærheden. Der boede dog ingen i Villaen, som ved Sprængningen var blevet totalt ødelagt.

„Borgernes Hus“ hærget af Schalburg-Bomber.

24. Juni.
Den kendte Bygning paa Hjørnet af Frederiksborggade og Rosenborggade, der bærer Navnet »Borgernes Hus«, og som rummer det konservative Folkepartis Kontorer og Mødelokaler for Hovedstadsoptionen, er nu ogsaa faldet som Offer for den dansk-tyske Schalburgtage-Bande. I Nat kørte en Bil med slukkede Lygter frem foran Bygningen, og fra Bilen kastedes Bomber gennem Vinduerne i Stueetagen ind i Huset. Eksplosionerne sprængte en stor Del af Huset, og det var først efter et grundigt Oprydningsarbejde, at Frederiksborggade atter blev passabel.

»Borgernes Hus« i Frederiksborggade. Hele Hjørnet er sprængt i Luften og Gaden er ufremkommelig.

Bombe-Eksplosioner i Studentergaarden.

Studenterne i Livsfare.

24. Juni.
Nogle Timer efter at »Borgernes Hus« var sprængt i Luften kom Turen til Studentergaarden paa Tagensvej. Bomberne blev anbragt i Lyskasserne og det var klart, at Eksplosionen betød den største Livsfare for de mange Studenter, der laa og sov i Huset. Gulvet paa første Sal i Sydfløjen styrtede da ogsaa ned

over Stue-Etagen og fire Studenter kom alvorligt til Skade. Den umenneskelige Ugerning, som endda kun ved et Lykke-træf ikke kom til at koste Menneskeliv, har vakt stor Forbitrelse. (Brøndum har senere i et Forhør erklæret, at han »saa stort paa, om der omkom nogle Studenter. Der var jo Overflod af Alma-mater-Sønner. Et Par Stykker mere eller mindre spillede ingen Rolle.» Naar Studentergaarden skulde rammes, var det som Hævn for Studenternes Efterretningsvæsen og alt det illegale Arbejde, som Studenterne var med i.)

Studentergaarden paa Tagensvej efter Brøndum-Bandens Bombe-Attentat.

Sabotørerne henter Trotyl i Avedøre-Fortet.

En dristig og rask Bedrift.

24. Juni.
Som Hævn for Ødelæggelsen af Riffel-syndikatet blev »Borgernes Hus« sprængt i Luften og Studentergaarden beskadiget. Men nu har Sabotørerne taget Revanche. Fra Forterne Avedøre og Bagsværd skulde der transporteres 2100 kg Trotyl ind til Arsenallet i Avedøre. Det skete med en Lastbil. Men paa Vejen til Avedørefortet sprang bevæbnede Folk op paa Bilen, kørte med ind i Fortet, hjalp til med at læsse Sprængstoffet paa Vognen og kørte saa med ud igen. Da man kom til Rødovre, blev Lastbilens Folk sat af, og Sabotørerne forsvandt med Bilen og de 2100 kg Trotyl. Tyskerne svarede med at forbyde al Kørsel med Lastbiler mellem Kl. 16 og 5. Samme Aften angreb Sabotørerne dog ufortrødent Fabrikkerne »Ambi« og »Nordwerk« i Ryesgade og udfægtede en fordelagtig Ildkamp med tyske Soldater og SS-Folk.

Standret paa Sjælland.

Tyskernes Lyn-Justits.

Fra tysk Side meddeles: 24. Juni.
For at muliggøre en hurtig Paadømmelse af Forbrydelser af den Art, som der flere Gange er blevet forøvet af den københavnske Underverden, er de tyske Domstole paa Sjælland blevet bemyndiget til at paadømme de for dem paaklagede Forbrydelser under Anvendelse af Standretsprocedure.

Det store Kup: Tivoli bombet!

25. Juni.

Peter-Gruppen, der ledes af Tyskeren Peter Schäffer, og som tæller Landsforræderne Henning Brøndum og Bothilsen Nielsen blandt sine Medlemmer, har i Nat foretaget det store Kup, der er beregnet paa at ryste Københavnerne: Tivoli er blevet bombet og delvis ødelagt.

Planen hertil er udarbejdet paa Dagmarhus af Bovensiepen, og i den udtrykkelige Hensigt at ophidse Befolkningen, saa det endelig skulde lykkes at faa Modstandsfolkene kaldt frem af deres Skjul, for at Tyskerne kunde ramme dem og lamme hele Bevægelsen. Det lykkedes ikke. Men Hadet til Banditterne har de opnaaet at gøre endnu mere brændende.

Det ryger endnu i Grunden, hvor »Glassalen«, Tivolis ældste og smukkeste Bygning, er brændt ned.

Tivoli hærgnet af Bomber og Brand.

Koncertsal, Glassal, Arena og endnu flere Bygninger er rygende Ruiner.

Brøndum-Banden og Svend Staal-Gruppen havde 14 Mand med sig samt et Par tyske Kvinder fra Kontrasponagen. De medbragte otte Kufferter med Sprængstof. Der posteredes Vagter ved alle Indgange. Kl. eet om Natten kravlede Brøndum med et Par Følgesvende over Muren ind i Tivoli ved Wivex, overrumplede de faa Kontrollører, der havde Nattevagt i Ilaven, og aabnede Porten ud til Tietgensgade for Resten af Banden. Et Par Elektrikere, der arbejdede paa Modelbanen maatte fjernes, og saa kunde man gaa i Gang. Sprængstoffet blev anbragt i Koncertsalen, Arena, Glassalen, Taver-

na, Radiobilen, Spejlhallen, Rutschebanen og alle Bomberne var forsynede med Lunter paa 10 Minutters Varighed. Samtidig med, at Banden fortrak, blev de fangne Funktionærer løsladt, og saa begyndte Bomberne at eksplodere. Kort efter stod alle Bygningerne i lys Lue.

Ilele den store Koncertsal er brændt af; kun Facaden staar tilbage i stærkt medtaget Tilstand. Og hvad værre er: uerstættelige Noder og Instrumenter er ved denne Brand gaaet til Grunde. Alle Boderne bag Koncertsalen er brændt, Spillehallerne, Dansepladsen, Radiobilerne, Den blaa Vogn og en Del af Rutschebanen.

Kun »Arena«s Ydermur mod Vestre Boulevard staar tilbage.

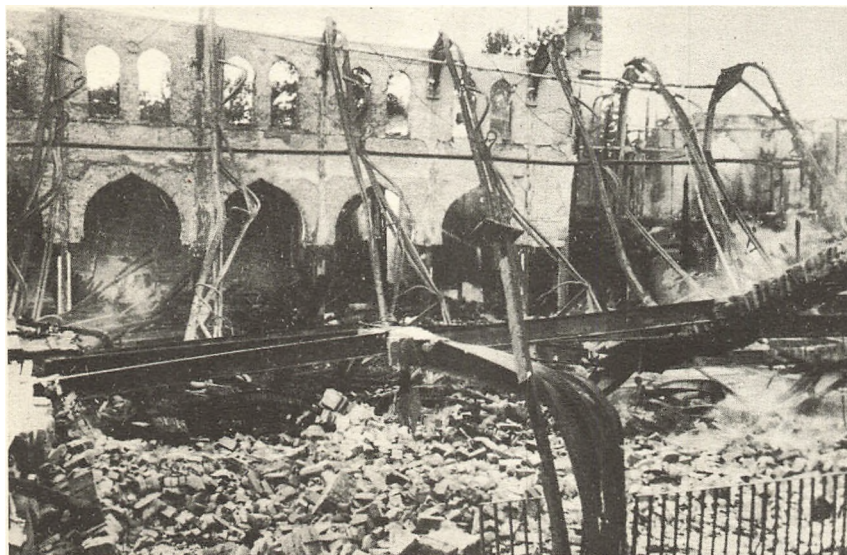
Glassalen er brændt ned til Grunden, Arena er sprængt. Endnu til Morgen er Tivoli et brændende Baal.

26. Juni.
Ødelæggelsen af Tivoli maatte ikke nævnes i noget Blad. Først nogle Dage efter stod der i Aviserne en lille Notits om, at »Tivoli genaabnes i Morgen.«

Porcelænsfabriken bombet af »Peter«.

25. Juni.

I Nat er det ogsaa gaaet ud over den kgl. Porcelænsfabrik — atter efter Ordre fra Peter-Gruppens Ledelse. En Del af Fabriksbygningerne har faaet store Skader og Virksomheden maa betydeligt indskrænkes.

Koncertsalen staar som en Ruin med røgsværtede nøgne Mure og et Kaos af Murbrokker og forvredne Jernbjælker.

1944

Spærretid fra Kl. 20 – „Gaa tidlig hjem!“

Spærretid fra Kl. 20 i de lyse Sommeraftener.

Københavnerne er ophidsede til det yderste!

Søndag 25. Juni.

Københavnerne er til det yderste ophidsede over de sidste Dages Tysker-Terror. I Gaar bombedes Studentergaarden og Borgernes Hus, otte Sabotører henrettedes, og i Nat har Schalburgfolkene hærget Tivoli, saa baade Koncertsalen og Glassalen og meget mere er brændt ned til Grunden, og det kære, gamle Forlystelses-etablissement har maattet lukke. Ikke mindst det sidste har bragt Raseriet paa Kogepunktet, og hertil kommer at Schalburgkorpset prækt fralægger sig Andel heri, skønt alle véd, at det netop er disse Tyskernes danske Landsforrædere, der har foretaget disse Ugerninger. Nu til Aften, i Radioens Udsendelse Kl. 22, har Tyskerne proklameret Spærretid i Storkøbenhavn fra Kl. 20 til Kl. 5, desuden er »Ansamlinger af mere end fem Personer« forbudt paa Gader, Veje og Pladser, ved Overtrædelser heraf vil de tyske Patruljer ufortøvet skyde.

At man midt paa en højlys og varm Sommeraften skal spærres inde fra Kl. 20, og at dette proklameres som en Straf for Uroligheder, som Tyskerne selv har givet Ordre til — det er simpelthen mere end Københavnerne kan tage. Hvad vil der ske?

Forretninger, hvis Indehavere er kendt som Nazister og tyskenlige, stormes og ødelægges.

Københavnerne reagerer ved ikke at respektere Spærretiden og trodse Tyskerne.

Tusinder paa Gaden efter Kl. 20 – mange Steder Uroligheder. Baal i Gaderne og Skydning.

Mandag, 26. Juni.

Som efter fælles Aftale er Københavnerne stiltiende bleven enige om ikke at rette sig efter Tyskernes sidste Parole.

Det begyndte med, at Arbejderne hos Burmeister & Wain gik hjem Kl. 12, og snart efter fulgtes Eksemplet af andre Fabrikker. Skal de spærres inde Kl. 20, vil de have fri Kl. 12 for at faa 8 Timers Frihed, bl. a. for at passe deres Kolonihaver, da de ikke stoler paa, at Tyskerne skaffer dem Mad nok til Vinter.

„Gaa tidlig hjem“-Parolen.

Denne »Gaa tidlig hjem“-Parole har med rivende Hast grebet om sig i hele Storkøbenhavn. Man nævner med Vilje ikke Ordet »Strejkes«. Strejker er forbudt, men Arbejderne vil selv bestemme, hvor meget de vil arbejde.

Uroligheder over hele Byen.

Ved Spærretidens Begyndelse Kl. 20 i Aften er Gaderne fyldt med Tusinder af Mennesker, som ikke lader sig tvinge ind. Tyskerne farer frem med Patruljer, skyder og jager Folk bort, men et Øjeblik efter er de der igen. Man begynder at bygge Barrikader og mange Steder flammer store Baal midt paa Gaderne. I Istedgade er det særlig kommet til alvorlige Uroligheder. En tysk Flyver har fra lav Højde skudt paa Folk i Rantzausgade. I Holte er et tysk Militærtog bragt til Afsporing, og Tyskerne har skudt vildt paa alle og enhver i Holte, hvorved to fredelige Borgere, der kom fra Fisketur, Herreekviperingshandler Diderichsen og Direktør Jens Chr. Jensen, er bleven haardt saarede. Ialt er 7 dræbte og 19 saarede ved Urolighederne.

Mange Steder begynder Ungdommen at bygge Barrikader i Gaderne.

Tyskerne forsøger at lempe – men forgæves

Ambulancerne kører op, de saerede føres bort.

Brøndum-Bandens to Biler farer gennem Istedgade og skyder paa alle og enhver.

Tyskerne udsætter Spærretiden - for sent!

Hvidsten-Folkene henrettes - Blodige Bataljer.

Tirsdag 27. Juni.

»Gaa tidlig hjem«-Bevægelsen har nu bredt sig til saa godt som alle Virksomheder. Ogsaa fra Kontorerne begynder Folk at gaa hjem og helt katastrofalt er det, at Brødfabrikkerne ophører Kl. 12. Tyskerne har udsendt en skarp Advarsel. Intet hjælper. Atter i Aften trodes Spærretiden af uoverskuelige Menneskemængder. Saa kom der et Tordenvejr med Styrregn, og det kunde faa Folk i Ilus. Alligevel har Dagen kostet 16 saerede, men ingen dræbte.

Tyskerne forhandler.

Onsdag 28. Juni.

Tyskerne er blevet betænkelige ved Situationen. De Virksomheder, der arbejder for Tyskerne er jo ogsaa lammede. Bl. a. har Dr. Walther, der varetager Tyskernes Interesse i de danske Leverancer, allerede for nogle Dage siden i drøje Ord bebrejdet Dr. Best den klodsede og skæbnsvangre Maade, hvorpaa han søger at tvinge Danskerne. Der er bleven

forhandlet med Udenrigsministeriet om at faa Arbejdet i Gang igen, saafremt Spærretiden udsættes til Kl. 23.

Atter i Aften Baal i Gaderne, Uroligheder og Skyderier. Overalt bygges Barikader.

Hvidsten-Folkene henrettet til Morgen.

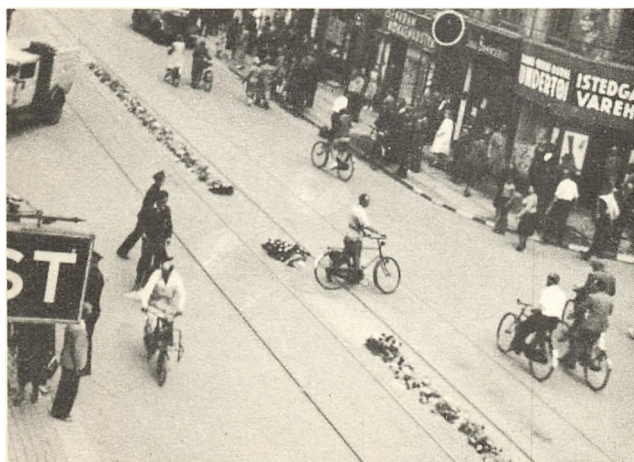
Torsdag 29. Juni.

Dr. Best har til Morgen ladet Hvidsten-Folkene henrette. Hvidsten-Folkene, der arresteredes i Marts, betragtes overalt i Landet som Modstandskampens bedste og braveste Mænd, stoute, stilsfærdige Jyder, der har gjort en fremragende Indsats ved Vaabnedkastninger fra Faldskærmsfolkene. I Morges er de skudt i Ryvangen: Kroejer Marius Fiil, hans Søn Niels Fiil, Svingersønnen Bryggeriarbejder Peter Sørensen, Mekaniker Johan Kjær Hansen, Radiohandler Niels Kjær, Karetmager Sø-

ren Kristensen, Møller Henning Andersen og Dyrlæge Albert Iversen. Kroejerens Datter Kristine Sørensen og en anden Datter Gerda Fiil har faaet to Aars Fængsel.

Brøndum-Banden huserer i Istedgade.

Spærretiden er nu udsat til Kl. 23. Men Lavinen, der ruller, er ikke til at standse. Atter i Aften er der Kæmpe-Demonstrationer paa Gaderne, Baalene flammer og Barrikaderne rejser sig overalt. I Istedgade kom det til særlig blodige Sammenstød. Man stoppede Sporvognene, og langs Sporene lagde man Blomsterkranse, hvor Dagen i Forvejen Danske var bleven skudt. Brøndum-Banden tog heraf Anledning til at fare gennem Istedgade med to Biler, hvorfra de skød vildt til højre og venstre. Ogsaa paa Vesterbros Torv kom det til en Episode, hvor en gal Nazist gav sig til at skyde. Manden blev omringet og saa ilde medtaget, at han maatte bringes til Hospitalet. Dagen havde 7 dræbte og 53 saerede.

Der er lagt Blomsterkranse langs Sporvejsskinne, hvor Danske er dræbte under Kampen.

Det danske Politi kører Blomsterkransene bort og lægger dem paa Soldatergravene.

Københavnerne svarer spontant med Folkestrejker

Folkemængden trænger ind i »Buldog«s Magasin paa Nørrebrogade og smider Varerne ud paa Gaden, hvor de brændes.

Fredag 30. Juni.

Aviserne bringer til Morgen Meddelelsen om Hvidstens-Folkenes Henrettelse. Samtidig er der udbrudt Folkestrejke.

Hvad er Folkestrejke? Simpelthen det, at en hel Befolkning rejser sig i voldsom Harme og som én Mand siger: Nu vil vi ikke mere.

Straks i Morges truede Folk med at vælte Sporvognene. Saa blev Sporvognskørslen standset. Kl. 8 nedlagde Telefondamerne Arbejdet. Telefonen var stum. Kl. 10 sluttede S-Banens Personale sig til Strejken. Der gik ingen Tog mere. Derefter gav Postbudene op. Der blev ingen Post bragt ud, og Postkasserne tømtes ikke. Kl. 11 var Folkestrejken total. Fabriker, Kontorer og Butiker lukkede. Og Folk gik hjem. Bogstavelig gik, for der var intet at køre med.

Den store Bulldog-Bygning er sat i Brand og vil snart være en rygende Ruin.

Dr. Best forkaster Politikernes Opraab.

Dagen igennem har der været forhandlet mellem Dr. Best og Udenrigsministeriets Direktør Sven Ingsen. Repræsentanter for de politiske Partier og fra Kommunen er opsat paa at faa Strejken afblæst, da man frygter voldsomme Repressaller fra Tyskernes Side med eventuelt Bombardement af Byen, og ogsaa fordi Levnedsmiddelforsyningen vil svigte. Man er derfor enedes om at udfærdige et Opraab om at standse Strejken, men Dr. Best har totalt kasseret det.

„Buldog“ brænder!

Hen paa Eftermiddagen har Folk mange Steder totalt ødelagt nazistisk indstillede Handlendes Butikker. Man har ikke rovet og plyndret: Varerne er blevet brændt midt paa Gaden. Paa Nørrebro samlede Folkemængden sig straks om det kendte Varehus »BULDOG«, der ejes af *Bryde Nielsen*. Alle Varerne blev smidt ud af Vinduerne og brændt paa Gaden og tilsidst satte man Ild paa selve Bygningen, som hurtigt forvandlede til et Kæmpebaal. Skæret blev iagttaget helt ovre i Sverige. Herfra sendte man Meddelelser til London, og Kl. 18,15 kunde Københavnerne høre om deres egen Folkestrejke i den engelske Radio! Der er ogsaa sendt Billeder fra Strejken til Sverige og til den allierede Presse gennem det illegale »Information«, der ledes med stor Dygtighed og Energi af Red. *Børge Outze*.

Under »Buldog«s Brand har Tyskerne grebet ind. De dræbte fem Personer og saarede en Snes.

Løvrigt har Tyskerne hele Dagen draget Tropper fra Sjælland og Fyn sammen i og omkring København, og i Aften-timerne er Blodbadet begyndt. De har endogsaa faaet Maskinkanoner med; bl. a. er Nørrebros Runddel blevet bombarderet med Granater! Ambulancerne Hylen har lydt gennem Gaderne; ogsaa Ambulancerne er blevet beskudt.

Det danske Politiforsøg at jage Demonstranterne bort fra »Buldog« — men Tyskerne er i Hælene paa dem, saa forsvinder Politiet — og saa skyder Tyskerne.

Man tager den truende Situation med Ro

Alle, der kan, forsøger at komme ud af Byen.

Tyskerne truer, Situationen tilspidses. Byen oversvømmes med tyske Tropper, og de, der kan, forsøger at tage bort.

Fredag 30. Juni.

Tyskerne vedbliver at trække Tropper til Byen. Dr. Best og General Pancke er opsat paa at knuse Folkestrejken med alle voldelige Midler. Samtidig med, at Politikerne og Arbejdsorganisationernes Ledere forsøger at afhøde det Slag, som de véd, at Tyskerne forbereder mod Hovedstadens Befolkning, har Frihedsraadets Medlemmer i al Hemmelighed været samlet til et Møde i Gothersgade, og her har man formuleret et Opraab, der maner Folk til at holde ud og fortsætte Strejken, indtil Tyskerne giver sig. Her staar altsaa to modstridende Opfattelser skarpt imod hinanden, de danske Myndigheders Ønske om at lempe sig igennem og Frihedsraadets faste Beslutning om ikke at give efter. Det er Frihedsraadet, der har Folket med sig og er i nøje Kontakt med hele Folkestemningen. Nu vil man ikke mere.

Mindstekravene for at afblæse Strejken.

Mindstekravene for at afblæse Strejken er af Frihedsraadet formuleret saaledes: Spærretidens Ophævelse, Schalburgkorpset fjernet fra København, Garanti for, at Tyskerne ikke bagefter foretager Repressalier.

Kl. 19 har Direktør Svenningsen paany været til Konference hos Dr. Best, som fik forelagt Udkastet til det Opraab, som de politiske Partier og Arbejdslederne var enedes om for at faa Folk til at gaa i Arbejde igen. Men Dr. Best afviste paany,

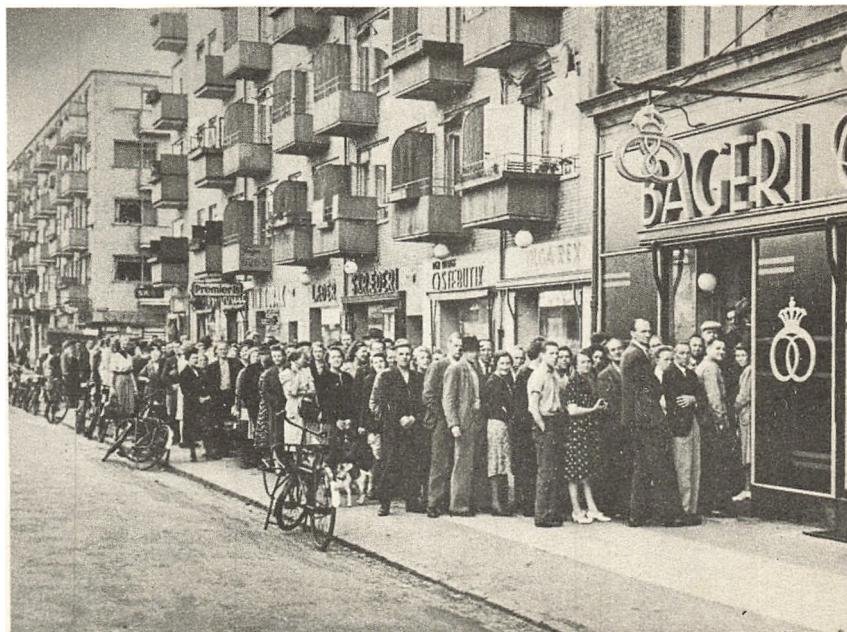
nu skulde Københavnerne faa at føle, hvad det vil sige at trodse den tyske Værnemagt.

Flugten fra Byen med Biler og Cykler.

Den truende Situation har ikke taget Humøret fra Københavnerne. Man er pludselig som een Familie. Vildfremmede Folk taler med hinanden og enhver forsøger at hjælpe sin Nabo saa godt, som det kan lade sig gøre. Man er klar over, at det kommer til at knibe haardt med Levnedsmidler, nu da alle Tilførsler til Storbyen er standset. Det er allerede komplet umuligt at opdrive et Rugbrød. Men Bagerne bager paa Livet løs alt det Franskbrød og Surbrød, som de kan overkomme, og foran enhver Bagerbutik er der endeløse Køer. Men ogsaa her gaar det i al Gemytlighed.

Ingen véd, hvornaar Byen bliver afspærret.

Da alt Arbejde er standset, er der ligefrem Søndagsstemning over Folk, de har jo fri og Vejret er straalende. Enhver, der har mindste Chance for det, gaar eller cykler ud af Byen og opsøger Familie eller Venner i Omegnen. Mange slaar sig sammen og jaar fat i Lastbiler for at blive befordret til deres Sommerhuse. Der er en myldrende Trafik ud ad alle Landeveje, som fører fra Byen — hvem véd, hvornaar den bliver spærret af, saa man ikke længere kan komme afsted!

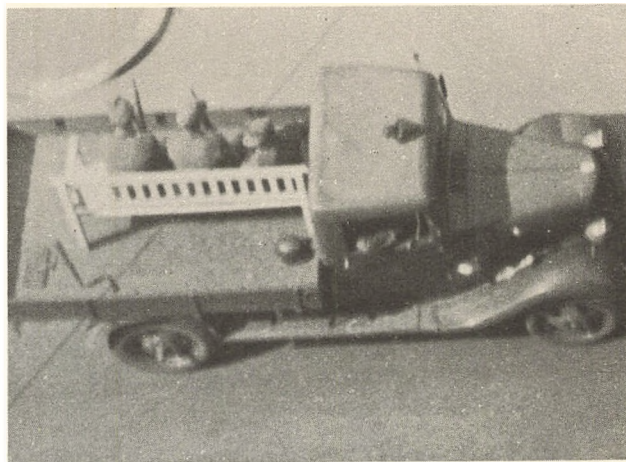

Foran Bagerbutikkerne staar der endeløse Køer.

Blodige Spor efter de tyske Banditter

Tysk Patrulje i stjaalet Lastbil.

Idyl paa Lastbil — Herrefolket har »organiseret« en Havbænk.

Paa Menneskejagt med Maskinpistol mod en vaabenløs Befolkning.

Byen er uden Aviser. Men Mand og Mand imellem fortæller om alt, hvad der sker i disse Dage — meget er opværende, men det danske Smil fornægter sig ikke.

Paa Hjørnet af Frederiksborgvej og Tubborgvej blev et cyklende Ægtepar ramt af en eksploderende Granat fra en af de tyske Kanoner. De blev saa frygtelig tilredt, at Begravelsen af dem var umulig. Beboerne i Kvarteret lagde i fem Dage Kranse paa Stedet. Folk stod i Kø for at komme til at vise deres Deltagelse.

Flere Steder skød de tyske Soldater paa Kvinder, der stod i Kø foran Levnedsmiddel-føretningerne. Der var ogsaa Tilfælde, hvor Schalburgfolk udenfor Kommunehospitalet fratog Modre den Mælk, de netop havde hentet til deres Smaaborn.

I Blaagaardsgade affyrede Tyskerne en Tankkanon ned gennem Smedegade. Granaten ramte Ejendommen Thorupsgade 15, hvor den eksploderede i 2. Sals Højde, raserede Lejligheden og dræbte en ældre Kvinde, der boede der.

En »dansk«, men tyskbegeistret Mand har maattet lade Livet ved Skæbnens Ironi. Han sad paa sin Allan ude paa Frederiksberg og udbredte sig om, hvor dygtige Tyskerne var til at regere. »Se nu bare denne lille Affære her,« sagde han og slog ud med Haanden. »den ordner de i en Ruf. Det var de sidste Ord, han fik udtalt i dette Liv, for i det samme kom en tysk Patrulje forbi og affyrede nogle Salver. En af Kuglerne ramte Manden, der sank død om.

I Baggensengade har Beboerne i en Ejendom hejst danske og allierede Flag paa Tøjsnore, som er spændt tværs over Gaden. Tyskerne blev helt afsindige, da de saa Flagene og forfulgte Folk op ad Trapperne, mens de skød i Blinde. I en Lejlighed skød de gennem Entrédøren og dræbte derved en ung Arbejderhustru og hendes spæde Barn. Flere andre Steder skød Tyskerne gennem Dørene og saarede adskillige.

Paa Ljngbøjvej mente Tyskerne, at der var bleven skudt paa dem fra en Ejendom, hvorefter de kørte en Kanon frem og beskød Huset. Bagfter trængte Soldaterne ind i Huset og foretog en Razzia. Man fandt en Student i et Værelse, og da en tysk Officer stak Hovedet ud af Vinduet for at give en Ordre, skød Soldaterne udenfor paa ham i den Tro, at det var en af Beboerne. Officieren blev ramt i Hovedet og døde paa Stedet.

Tyskerne farer Byen rundt i Last-Biler, som de har stjaalet alle mulige Steder fra. Blandt andet havde de taget en Bil i Birkerød og kørte med den, fuldt belæsset med Maskingevær og Revolver-Tyskere, ind gennem Københavns Gader. Foran paa Vognen var malet *Ebberødgaard*. Folk faldt næsten om paa Gaden af Latterkrampe, naar de saa det kostelige Syn af de drabelige Krigere — fra *Ebberødgaard*.

Standset Sporvogn i Istedgade.

Sønderskudt Butik paa Amagerbrogade.

Gas, Vand og Elektricitet afbrydes

Fredag 30. Juni.

Ud paa Eftermiddagen har Tyskerne besat Hovedbanegaarden, Postgaarden paa Købmagergade, hvor Telegrafene og Rigestelefonen har til Huse, Kanoner og Maskingeværer er kørt op paa alle større Pladser og vigtige Gadehjørner i hele Byen. Ved alle Udfaldsveje er opstillet Pigtraadsspæringer og posteret militære Afdelinger. Alt er parat til at afspærre Byen og knuse al Modstand.

Kl. 21 har Tyskerne besat Gas-, Vand- og Elektricitetsværkerne og afbrudt Forsyningerne. Belysningsdirektør Børresen har dog opnaaet, at Gassen ikke afbrydes, men sættes ned paa et Minimumstryk, idet han har gjort gældende, at en total Afbrydelse vil afstedkomme Luft i Rørene og der ansamles Knaldgas, som uvægerlig fører til Eksplosioner. Paa den Maade er der i hvert Fald reddet saa meget Gas, at det er muligt at koge Vand, naar blot man har tilstrækkelig Taalmodighed. Det elektriske Lys er det mindre svært at undvære i de lyse Sommeraftener, men Radioen er stum, og det er slemt. Allerværst er det med Vandet, selv om adskillige i Forvejen har fyldt alle Kander og Krukker og Badekar.

Med Afbrydelsen af Vand, Gas og Elektricitet er Byens Befolkning med ét klar over Situationens Alvor. Men alt bliver taget med Ro og godt Humør — endelig faar man da Lov til at trodse Tyskerne.

II hjørnet af Solitudevej og Nørrebrogade. Tysker-Banderne har netop med Maskingeværer fejret Gaden ren — et Offer ligger død tilbage.

Blodige Sammenstød i Aftentimerne.

Brøndum-Banden kører gennem Gaderne og skyder vildt til alle Sider.

Selv om det lykkedes for mange at slippe ud af Byen, betyder denne frivillige Evakuering intet i Forhold til Storbyens Københavns Befolkning. Her var Tusinder og atter Tusinder af Mennesker paa Gaderne, og de var ikke til Sinds at rette sig efter Tyskernes Ordre eller bøje sig for deres Trusler. Overalt flammede Baalene. Man slæbte alt gammelt brændbart Stof ud midt paa Kørebanen, Stole, Borde, gamle Sofaer og Madrasser og stak Ild paa. Saa dansede man omkring Baalet

indtil Raabet lød: Tyskerne kommer! Saa var Gaderne som blæst paa faa Sekunder, alle var forsvundet ind i Husene. Knappt var Patruljen væk, før Gaden atter myldrede af Folk.

Højt Kamphumør.

Men det gik naturligvis ikke af uden blodige Sammenstød. Tyskernes Brutaltet med at lukke for Gas og Vand og Elektricitet satte Kamphumøret yderligere op, og Landsforræder-Banderne i Tyskernes Sold skulde nok sørge for, at det ikke gik stille af, naar de viste sig.

Brøndum-Banden farer Byen rundt.

Saaledes havde Brøndum-Banden faaet til Opgave at køre rundt i Byen og splitte Opløbet. De var tyve Mand ialt, iført tyske Uniformer. I to Opel-Kaptajnvoerne huserede de særlig paa Nørrebro, i Istedgade-Kvarteret og paa Amagerbrogade. Fra Bilerne fyrede de med Maskingeværer paa Folk, de skød i Blinde til højre og venstre, kørte som vanvittige, rettede Kuglerne mod de flygtende Mennesker, mod aabentstaaende Vinduer og Gadedøre. Pludselig standsede de foran Baal og Barrikader i Gaderne, sprang ud og tvang med deres Pistoler Folk ud af Husene, beordrede dem til at slukke Baalene og bryde Barrikaderne ned. Saa kørte de videre. Faa Minutter efter brændte Baalene paa ny og Barrikaderne blev atter rejst. Dagen kostede 28 dræbte og 180 saarede.

Der er sket et eller andet. Folk stimler sammen, men pludselig er Tyskerne der — og saa gælder det om at komme væk.

1944

Belejringsstilstand – Byen afspærres!

Lørdag 1. Juli.

Paa røde Plakater, der slaas op overalt i Storkøbenhavn, proklamerer Tyskerne Byen i Belejringsstilstand. Opraabet er undertegnet af General Richter, den øverstkommanderende for Sjælland. Tyske Tropper farer rundt i Gaderne. Alle Udfaldsveje fra København er spærrede. Tværs over Gader og Veje er anbragt „spaniske Ryttere“. Den, der forsøger at forcere Afspærringen, bliver øjeblikkelig skudt.

Tyske Tropper farer rundt i røvede Lastbiler og skyder paa alt og alle. Det er simpelthen livsfarligt at færdes paa Gaderne. Tudende Ambulaner, der ofte bliver beskudt, men trods alle Farer, og hvis Mandskab udfører Heltegerninger, jager gennem Byen og samler de dræbte og saarede op for at bringe dem paa Hospitalerne.

Trods alt rejses der stadig flere og flere Barikader og Baalene brænder overalt. Københavnerne lader sig ikke knægte. Men én Ting opnaar Tyskerne ikke, trods alle deres Provokationer. Det er deres højeste Ønske at faa lokket Modstandsfolkene frem, hele den underjordiske Hær af Sabotører, som de saa ved at sætte Militæret ind paa én Gang kunde gøre det af med. Men det lykkes ikke. De organiserede Frihedskæmpere lyder Parolen om at holde sig borte. Det er selve Folket, der gør passiv Modstand.

Uforfærdet Ungdom paa Barrikaden.

Imponerende Barrikader paa Nørrebrogade.

Det københavnske Rak skal smage Pisken, erklærer Dr. Best.

Dr. Best har erklæret overfor Departementscheferne, Politikerne og De Samvirkende samt Byens Ledelse: »Alle har Ansvar for dette, fra Kongen og nedefter. Det københavnske Rak skal smage Pisken. Vi har før vist, at vi kan ordne en By som København, og vi skal vise det igen. Fra nu af kun blind Lydighed og Underkastelse.« Hermed afbrødes Forhandlingerne brat.

Forhandlingerne genoptages.

Men i Eftermiddag er der endelig sket noget afgørende: Dr. Best, Gestapo og SS-Ledelsen er paany kommet i Modsætning til de mere moderate, der har en Del af Militæret bag sig. Man indser, at de danske Leverancer af Mad og andre Produkter til Tyskland vil lide alt for meget, hvis man lader det komme til det yderste. Derfor har Tyskerne selv i Eftermiddag genoptaget Forhandlingerne. Man har lovet at aabne igen for Gas, Vand og Lys, hvis de danske Myndigheder vil udsende et Opraab om at standse Strejken. Det allerede formulerede Opraab vil kunne bruges, hvis et deri forekommende Udtryk: »at Besættelsesmagten beklageligvis mener at være tvunget til visse Foranstaltninger,« bliver ændret. Der maa ikke staa »Besættelsesmagt« og »beklageligvis«.

Frihedsraadets Opraab om at holde ud.

Imidlertid har Frihedsraadet atter udsendt et Opraab, hvori det bl. a. hedder: »Frihedsraadet understreger endnu en Gang, at Strejken maa fortsætte med usvækket Energi og Styrke, indtil der fra tysk Side er stillet betryggende Garantier

for, at Schallburgkorpset fjernes, at den faktiske Undtagelsestilstand (Spærretid m. m.) ophæves, at Byens Tillørselsveje aabnes, og Forsyningen med Vaud, Gas og Elektricitet genoptages.« Ogsaa talrige illegale Blade opfordrer i Dag til at holde ud. Parolen er: ud med Schallburgkorpset, bort med Stikkerne, væk med Spærretiden! Paa Nørrebro løjede man til (med Kridt paa Kørebanen foran en Barrikade): Ned med Best! Og i Istedgade klæbde man store Plakater op, hvorpaa der stod: ISTEDEGADE OVERGIVER SIG ALDRIG.

I Dagens Løb har det danske Tab været ca. 23 dræbte og 134 saarede.

Hagekorset brændes paa et Baal i Gaden.

Med godt Humør tages alle Vanskeligheder

Folk henter Vand ved Søerne — til at vaske op i og til at skylle WC'er ud.

Enestaaende Sammenhold.

Alle hjælper hinanden.

Søndag 2. Juli.

I Dag til Morgen har hele Byen, uanset at det er Søndag, haft travlt med at proviantere. Ganske vist er Byen afspærret, men med enestaaende Dristighed og Opfindsomhed holder Folk i Byens Udkanter Bagveje aabne for Passage; dette gælder bl. a. de smaa Haver i Nærheden af Ryvang og Lyngbyvej. Den gensidige Hjælp fortsættes i eventyrlig Maalestok. Værst kniber det med Vand til WC'er og med de overfyldte Skraldespande. Mange Steder har man indrettet primitive Komfurer i Gaardene. Danske Politibetjente har travlt med at advare Folk, naar tyske Patruljer nærmer sig. En national Solidaritetsfølelse, stærk som aldrig før i Danmarks Historie, har grebet alle.

Danske Myndigheders Opraab: Aflæs Strejken!

Tyskerne har for saa vidt givet efter, som de har lovet at genaabne de kommunale Værker i Aften, og paa dette Grundlag har de officielle Myndigheder endelig i Eftermiddag udsendt det Opraab, der længe har ligget færdigt; dog er de faa Ord »Besættelsesmagten« og »beklageligvis« strøget. Opraabet er yderst pessimistisk:

»Arbejdsnedlæggelsen i København har bragt Hovedstadens Befolkning i en skæbnesvanger Situation. Konsekvenserne af en fortsat Strejkebevægelse er uoverskuelige. . . Faren for Indgreb med Virkninger af uoprettelig Karakter er overhængende. . . Alle og enhver opfordres derfor indtrængende til straks at genoptage deres daglige Gerning.« Dette Opraab, der ikke med et Ord nævner de Krav, Befolkningen strejker for at faa opfyldt, er undertegnet af alt, hvad der før den 29. August i Fjor havde Magt og Myndighed i Byen: Københavns, Frederiksberg og Gentoftes Kommuner, Arbejdsgiverforeningen, Arbejdernes Erhvervsraad, Dansk Dampskibsrederiforening, Grosserer-Societetet, Fællesrepræsentationen for Haandværk og Industri samt De Samvirkende Fagforbund, og det er »tiltraadt« af Departementscheferne og Formændene for de gamle politiske Partier.

Frihedsraadet: Hold ud!

Men samtidig har Frihedsraadet udstedt et nyt Opraab, hvori det hedder: »Frihedsraadet understreger endnu en Gang, at Strejken maa fortsætte med usvækket Styrke og Enighed, indtil der fra tysk Side er stillet betryggende Garantier.

Det »officielle« Opraab har, det kan siges allerede nu, gjort megen Skade. For det første har det svækket Folkestrejken Front, og for det andet har det vist det allierede Udland, at det officielle Danmark endnu ikke synes at have den mindste Forbindelse med den Modstandsbevægelse, der ene kan redde Danmarks Navn, Ære og Fremtid, hvis de Allierede sejrer. Det er ikke for meget sagt, at alle i Aften er spændt til det yderste; hvad vil der ske i Morgen? Hvem vil sejre, det officielle Danmark eller Frihedsraadet?»

Et Brudepar, der kommer gaende til Holmens Kirke — Brudekaret kører ikke.

Udsalg af Konserves fra Kommunens Lagre.

1944

Tyskerne bøjer sig: Folkestrejken har sejret!

Direktør Svenningsen i Udenrigsministeriet.

Dr. Werner Best.

Dr. Walther, der varetager de tyske Forsyninger fra Danmark.

Professor Fog fra Frihedsraadet i »underjordisk« Ukendelighed.

Folkestrejken er endt med Sejr!

Vand, Lys og Gas kommer igen, og Trafikken begynder at komme i Gang.

Mandag 3. Juli.

I Aftes kom Vand, Lys og Gas Igen, og Byens Afspærring er blevet hævet. Men Folkestrejken fortsætter! Ingen lader sig vildlede af, at der atter er Vand i Køkkenet: man fylder roligt og sindigt alle Kar og Baljer for at være forberedt til en ny Lukning. I Morges mødte en Del Mennesker paa Kontorer og Fabriker, men de gik lige saa hurtigt hjem igen. Ingen Virksomhed lukkede op; den totale Folkestrejke er stadig en Kendsgerning.

at opfordre Befolkningen til paa dette Grundlag at genoptage Arbejdet, saaledes at alle Virksomheder er i Gang Onsdag Morgen...«

Arbejdet genoptages.

Onsdag 5. Juli.

Alle Virksomheder er i Gang. Det menes, at Kampen har kostet København 100 døde og 650 saarede.

Frihedsraadet gør Status op:

»Ser man tilbage paa disse bevægede Dage, der vil faa en særlig Plads i Byens og Landets Historie, vil alle vi, der oplevede dem, især huske, at Modstandsbevægelsen viste sig fuldt ud disciplineret og holdt sig helt borte, skønt der var rig Lejlighed til at udnytte Situationen med Sabotager og Skydning. Meget mod Tyskernes Ønske lod vore Modstandsmænd sig ikke provokere. Man vil aldrig glemme den utrolige Offervilje, Samdrægtighed og Hjælpsomhed, alle Byens Borgere viste mod hinanden. Endelig ved vi fra Meddelelser i den svenske Radio, at Udlandet har fulgt vor Kamp i aandeløs Spænding og udelte Beundring. Det skal nok vise sig, at denne Folkestrejke totalt har ændret Danmarks Om-dømme i de allierede Lande.«

Sporvogne med Betjente ved Siden af Vognstyren.

Det lykkedes ikke Borgmester H. P. Sørensens at faa Byens Trafik i Gang i Morges. Folk standsede alle Sporvognene. Senere paa Dagen er Sporvognene atter kørt ud, med to danske Betjente ved Siden af Vognstyren paa hver Vogns Forperron! Det ser nærmest komisk ud, og kun meget Jaa tør køre med Vognene. Ogsaa S-Tojlene er kommet i Gang, men Toppangen er med et mildt Ord uregelmæssig. Dr. Best og »der højere Pancke« raser, og Situationen er ulovligere end nogensinde.

Opfordring i Radioen fra de danske Myndigheder.

Imidlertid er der hele Dagen blevet forhandlet med Dr. Best, og man er kommet saa vidt, at man har faaet Lov til at lade ledende Mænd tale i Radioen til Befolkningen uden Censur. Tyskerne har desuden lovet at fjerne de tyske Tropper fra Gaderne.

Saa tog »De Officielle« fat i Radioen; det var Buhl, Kraft, Eiler Jensen, Ing. K. Thomsen og Viggo Christensen. Talerne var en Gentagelse af Opraabet, tilsat med en »Tanke paa dem, der i disse Dage er blevet ulykkelige Ofre for Begivenhederne« (Buhl). Radiotalerne er blevet optaget paa Staalbaand og udsendt flere Gange i Aftenens Løb.

Frihedsraadet afblæser Strejken fra Onsdag.

Frihedsraadet har faaet yderligere Oplysninger, der viser, at Tyskerne faktisk har givet sig paa flere vigtige Punkter. Paa Grundlag af disse Oplysninger har Fri-

hedsraadet nu i Aften udsendt sit tredje Opraab under Strejken, og i dette giver Raadet Ordre til, at Arbejdet skal genoptages Onsdag Morgen. Det hedder i Opraabet bl. a.: »Hverken Terror eller Forsøg paa Udsulning formaaede at knække Folkets Vilje til Modstand. Den blev kun stærkere deraf, og en lang Række Provinshyer sluttede op for at støtte Københavnernes modige Kamp. Disse Hundre-tusinders vaabenløse Demonstration mod Tyskernes Maskingeværer, Kanoner, Tanks og Flyvemaskiner er en enestaende Begivenhed i den europæiske Frihedskamp mod Nazismen... Denne ubøjelige Modstand har i Dag, Mandag, tvunget Tyskerne til at gøre yderligere Indrømmelser, der er saa betydningsfulde, at DANMARKS FRIHEDSRAAD ikke tager i Betænkning

Professor Mogens Fog er »gaaet under Jorden« i et Sommerhus i Byens Nærhed. Her sidder han paa en af Folkestrejkenes varme Sommerdage med sin Skrivemaskine i Haven og skriver Frihedsraadets Opraab, som hele Byens Befolkning retter sig efter.

Frygtelig Eksplosion i Aarhus Havn

Udsigt mod Sydhavnbassinet i Aarhus Havn med de store Ruinhobe paa Kajen.

Store Dele af Havnen fuldstændig ødelagt.

Et halvt Hundrede dræbte, henimod 300 saarede, deraf 50 alvorligt.

5. Juli.

I Gaar Kl. 13,45 indtraf en frygtelig Eksplosion i Aarhus Havn paa den saakaldte 10-Meter Kaj. Virkningen var frygtelig. Talrige Mennesker blev saaret og dræbt, Tusinder af Ruder langt op i Byen knustes, og selve Havneomraadet med de store Bygninger ligger delvis i Ruiner. For at fremme Hjælpearbejdet og holde Folk borte fra Havnen, hvor nye Eksplosioner truede, lod man Sirenerne give Flyvervarsel fem Timer i Træk.

Al Sporvejstrafik er stoppet og Gadebelysningen ødelagt, da Luftledningerne er faldet ned.

Tyskerne kaster Skylden paa Kommunisterne!

Medens enhver Meddelelse om Katastrofen i Aarhus 4. Juli tidligere var bleven forbudt, blev nu 1. August tvangsindlagt en Artikel, hvori Tyskerne benyttede Ulykken til anti-kommunistisk Propaganda:

Det er fastslaaet, at Eksplosionen skyldtes Sabotage. Der foreligger Bevis for, at en kommunistisk Sabotagegruppe har givet Anvisning paa, at der skulde øves Sabotage i Aarhus Havn. Den regnede herunder med, at den kommunistiske Ophidselseskampagne for en Sympati-strejke, der skulde begynde den 4. Juli Kl. 14, vilde lykkes, saaledes at Arbejderne paa dette Tidspunkt vilde have forladt deres Arbejdspladser — men som Følge af en Fejlregning fra de Herrer Sabotørers Side skete Eksplosionen 10 Minutter før Kl. 14 med det Resultat, som vi kender. — Det er ingen Overdrivelse at sige, at dyb Harm og Afsky bredte sig overalt — Aarhus-Katastrofen er den direkte Følge af en ryggesløs Forbryderkliges bestialske Virke.

Kornkompagniets Silo, hvor den høje Del blev delvis ødelagt, den lavere Del fuldstændig hærget.

Men Sandheden var en helt anden!

En Kasse Ammunition faldt ned fra Kranen og eksploderede:

»Frit Danmark« opklarede den fulde Sandhed om den frygtelige Ulykke, der skyldtes Uforsigtighed:

»Ti Minutter før Ulykken indtraf, havde en tysk Officer været nede i Aarhus Havn paa Ti-Meter Kajen, hvor en Del danske Arbejdere var i Færd med at indlade Ammunition i en Lægter, som kunde rumme 150 Tons. Til Trods for, at Arbejderne forud havde faaet indskærpet, at de skulde udvise yderste Forsigtighed, bebrejdede han dem heftigt, at Arbejdet ikke gik hurtigt nok fra Haanden og bad dem sætte Tempoet op, hvad de modvilligt gik med til. Dette er naturligvis gaaet ud over Forsigtigheden, og danske Myndigheder kunde allerede faa Dage efter Katastrofen gennem private Vidneafhøringer af de saarede slaa fast, at det, der skete den 4. Juli Kl. 13,45, sandsynligvis var, at Kranen tabte en Kasse med Ammunition ned i Lægteren, idet Gribekloen ikke havde faaet ordentlig fat. Ganske vist var naturligvis de fleste Øjenvidner dræbt; men enkelte, som var i Nærheden, og som mirakuløst har overlevet Ulykken, har uafhængigt af hinanden givet denne Fremstilling; den er forøvrigt blevet bekræftet af overlevende tyske Øjenvidner.«

1944

Attentat mod Hitler – uden Held!

Frihedsraadet har opfordret Folk til i Dag 12. Juli at mindes Folkestrejkenes Ofre ved to Minutters Stilhed. Paa Slaget tolv standsede al Trafik hele Byen over. Alle Fodgængere stod stille, Vogne, Cyklister og Sporvogne standsede og alle blottede Hovedet. Paa Fabriker, Kontorer og Værksteder, hvor Frokostpausen netop begynde, rejste alle sig og stod ret. Den pludselige Stilhed over den store By virkede betagende.

Den berygtede fynske Stikker „Poul Tysker“.

13. Juli.

Det er atter lykkedes de modbydelige Stikkere at sælge nogle af deres Landsmænd til Gestapo. Denne Gang er det sketovre paa Fyn, hvor to kendte Nazister fra Raagelund har angivet en Gruppe Frihedskæmpere til Tyskerne. I Gaar var Gruppen ude til Skydeøvelser i en Grusgrav, og bagefter samledes man i Geels Kro, der ligger paa Strækningen mellem Odense og Kerteminde. Her blev Gruppen pludselig overfaldet af Gestapo. Der udspandt sig en Iidkamp, og en ung Mand fra Odense, blev dræbt, medlens to af hans Kammerater blev saaret. Den kendte ondartede fynske Storstikker, Poul Hansen, kaldet »Poul Tysker«, var Hovedmanden i Foretagendet. Han blev saaret under Kampen, men reddede denne Gang Livet – og det er saadan set det sørgeligste ved Historien.

Den berygtede fynske Stikker »Poul Tysker«

Attentat-Forsøg og Kup-Planer.

20. Juli.

Under et Møde i Dag i Hovedkvarteret, hvor Føreren havde samlet Hærledelsens højeste Officerer, er der gjort et Attentat paa Hitler, som kun ved en ren Tilfældighed reddede Livet. Mange af de tilstedeværende Officerer blev saaret, nogle alvorligt. Midt under Konferencen eksploderede en tidsindstillet Bombe, der var anbragt i en Dokumentmappe, som ubemærket var stillet ind under det Bord, hvor Hitler sad. Faa Sekunder før Eksplosionen havde Hitler rejst sig og var gaaet nogle Skridt bort fra Bordet, som han vendte Ryggen til - og det blev hans Frelse.

Kort efter Attentatet modtog Hitler et forud aftalt Besøg af Mussolini, med hvem han lod sig fotografere i det bomberamte Værelse. I Aften har Føreren talt i Radioen til det tyske Folk for at slaa alle Rygter ned om hans Død og for at redegøre for Komplottet, der staar bag Attentatet.

21. Juli.

Det viser sig, at Attentatet mod Hitler er Resultatet af en længe forberedt og meget omfattende Sammensværgelse, der tæller en Række højtstaaende Militære og mange Embedsmænd. Blandt de sammensvorne var Oberst, Greve Stauffenberg udsat til at forøve Attentatet, det var ham, der medbragte Bomben og anbragte den for Fødderne af Hitler. Umiddelbart efter Eksplosionen forsvandt Greve Stauffenberg i Virvaret og fløj til Berlin, hvor det lykkedes ham og hans Medsammensvorne at tiltvinge sig Magten over Hjemmeværnet og en Radiostation, idet de meddelte, at Føreren var død. Kup'et var lige ved at lykkes, men nogle hitlertro Folk fik telefonisk Forbindelse med Hovedkvarteret og forpurrede del hele. Revolten blev paa seks Timer slaaet ned, Hovedmændene er fanget og øjeblikkelig henrettet.

Hitler og Mussolini ser paa det bombehærgede Konferenceværelse.

Frihedskampens „Postmester“ dræbt

Den bombede Rutebilstation i Aalborg.

Rutebiler i Aalborg bombet.

29. Juli.
Aalborg Rutebilstations store Garagekompleks er i Nat lagt i Ruiner ved tre voldsomme Eksplosioner, der fremkaldte heftig Brand. Tre Rutebiler blev stærkt beskadiget og syv totalt ødelagt. Ogsaa Naboejendommen gik det stærkt ud over, og den samlede Skade anslaaes til over 1½ Million Kroner. Det er Tyskerne, der har foretaget denne Provokation — alle de tyske Biler var fjernet Dagen i Forvejen.

Svend Trondbjerg.

Frihedskæmperen „Tom“ skudt ned under Ildkamp paa Forchammersvej.

Gestapo raserer Kontoret — Ole Geislers Flugt.

24. Juli.
En af Frihedskampens allerbedste Mænd, Grosserer Robert Jensen, kendt under sit Dæknavn »Tom«, er i Dag blevet dræbt af Gestapo, som pludselig trængte ind paa hans Kontor paa Forchammersvej 7 i København og skød baade ham og hans Medhjælper Svend Trondbjerg.

Robert Jensen og hans Kompagnon i Radiofirmaet Werner Gyberg har begge været med i Modstandsbevægelsen fra dens første Begyndelse. Senere maatte Gyberg flygte til Sverige, hvor han er en glimrende Leder af den illegale Gøteborgrute. Robert Jensens Indsats kan ikke vurderes højt nok, fuld af Humør og Energi har han udført et kolossalt og beundringsværdigt Arbejde som »Rheder« paa dansk Side for Leif B. Hendils »Dansk-svensk Flygtningtjeneste«, der

ikke blot har hjulpet utallige Danske over Sundet, men ogsaa sørget for Efterretningstjenesten og Posten. Det er ikke for intet, at »Tom« er kaldt Frihedskampens »Postmester«.

Gestapo stormer „Postkontoret“.

I Eftermiddag havde »Tom« netop faaet besørget Posten og lige taget Afsked med Ole Geisler, der gik ned ad Trappen fra Kontoret paa Forchammersvej. Op ad Trappen stormede sværtbevæbnede Gestapo-Folk, som dog ikke genkendte Geisler, Storsabotøren og Faldskærmsmanden, men antog ham for en tilfældig Besøgende. Tyskerne tvang ham dog ud paa Gaden, og beordrede ham til at lægge sig plat paa Maven i Rendestenen og posterede Vagt, der vilde skyde, hvis han rørte sig. Gestapo ringede saa paa hos »Tom«, der selv lukkede op, men straks var klar over, hvem det var, og lynsnart knaldede Døren i. Han stormede ind i Kontoret, kastede en Bog mod Vinduesruden til Gaden — det aftalte Tegn paa, at de Indviede ikke maatte nærme sig Huset —, vilde storme ud i Køkkenet sammen med Trondbjerg for at slippe bort den Vej, men Tyskerne havde sprængt Entrédøren og sendte nu Maskingeværssalver og Haandgranater mod de to, der begge segnede døde om. Den tredje tilstedeværende i Kontoret Ahlgreen Petersen var lige forinden i et Sæt sprunget ud af Vinduet til Gaden, hvor Tyskerne skød ham ned for bagefter at tage ham med til Shellhuset. (Han reddede Livet trods sine frygtelige Skudsaar).

Ole Geislers Redning.

Efter Aktionen tvang Tyskerne Ole Geisler med op paa Kontoret, hvor han maatte laade som intel, da han saa sin gode Ven Toms Lig. Tyskerne var henrykte over Kip'et og saa optagne, at Geisler i et ubevogtet Øjeblik kunde springe ud af et Gaardvindue. Uden at

blive ramt af de Geværssalver, Gestapo sendte efter ham, sprang han over Gaardens Plankeværk og bragte sig i Sikkerhed.

Døssing dansk Gesandt.

Biblioteksdirektør Thomas Døssing, som paa Frihedsraadets — og særlig Ingeniør Alex Foss' — Initiativ er bleven udsendt som Modstandsbevægelsens danske Gesandt i Rusland, er nu efter illegal Rejse over Sverige ankommet til Moskva, hvor han har overtaget sin Post.

Clearing-Mord i Hellerup.

25. Juli.
Den kendte Kolonialhandler, Amtsraadsmedlem Waldemar Jensen, Hellerup Strandvej 98, er i Dag bleven clearingmyrdet af Tyskerne som Hævn for den sidste Tids Likvidationer af en Række Stikkere og Værnemagere.

Den myrdede Købmand Wald. Jensen i sin Butik i Hellerup, der tidligere er bleven schalburgeter.

Grosserer Robert Jensen, kaldet »Tom«.

Bomber mod fyldt Hillerødtoget

Voldsom Eksplosion med frygtelig Virkning i det overfyldte Tog.

Tre dræbte og seksten saarede.

28. Juli.

I Aftes, da Nordbanetoget lidt før Kl. 22 netop havde forladt Lillerød Station paa Vej mod Hillerød, eksploderede en Bombe i en af de store Vogne, der var fyldt med Passagerer. Virkningen var frygtelig, tre Mennesker blev dræbt, seksten saaredes, deraf ni meget alvorligt. Mange andre fik Skrammer og Chok. Vognens Indre blev fuldstændig raseret. Toget, der næppe var kommet i Gang, standsede brat, der blev nogle Sekunders Stilhed — saa hørte man Raabene og Skrigene fra de saarede. En Læge, der var med Toget, bragte den første Hjælp, snart efter kom Hjælpetog, Ambulancer og Falckvogne, og de tilskadekomne bragtes til Hillerød Sygehus.

Skønt efterhaanden vænnet til alle Slags Rædsler og Ugeringer, har dette Togattentat gjort et dybt Indtryk. Det er allsaa nu kommet saa vidt, at de tyske Terrorbander lader det gaa ud over uskyldige Rejsende. Det raa og grusomme Attentat paa Nordbanetoget er iværksat af Peter-Gruppen efter tysk Ordre og som Hævn for de mange af Modstandsbevægelsens Jernbane-Sabotager mod de tyske Transporttog.

Nordbanetoget efter Eksplosionen.

Bevis for at Peter-Gruppen myrder danske Patrioter efter tysk Ordre.

1. August.

Peter Gruppens »danske« Forbrydermedhjælpere har fuldt op at gøre med at myrde deres Landsmænd. Dag efter Dag meldes om de afskyelige Clearing-Mord paa ganske uskyldige Mennesker. Blandt de mere opsigtsvækkende er Mordet den 21. Juli paa Kordegn Asbo, der blev skudt

ned, medens han sad paa Klokkerkontoret i Hlyskenstræde, og i Dag er Guldmed Palle Skaanstrøm, Kultorvet 13, bleven myrdet.

Hvis man tidligere har vægret sig ved at tro paa, at disse Clearing-Mord sker efter Ordre fra Dagmarhus, er man nu ved en Tiltældighed kommet i Besiddelse

af et uomstødeligt Bevis. Ved Mordet paa Guldmed Skaanstrøm blev det danske Politi tilkaldt, og her fandt man en Jakke, som en af Morderne havde lagt fra sig og glemt i Skydningen. I en Lomme paa Jakken fandtes en Skrivelse paa Tysk, stilet til Svend Thybo Sørensen, en af Peter Gruppens Medlemmer. I Skrivelsen stod:

»For fremragende personlig Indsats og særlige Ydelser ved Gennemførelsen af en særlig Opgave i det besatte Omraade udtaler jeg min Anerkendelse.«

Skrivelsen var undertegnet Himmler. Altsaa selveste den højeste tyske Gestapo-Chef takker en af Morderbanden for »fremragende Indsats«. Thybo Sørensen var ganske vist ikke selv med ved Mordet paa Skaanstrøm, men det er oplyst, at han havde laant Jakken til en af sine Kammerater i Gruppen.

I dette som i alle andre Tilfælde, hvor Tyskerne er implicerede i Ugerningerne, har det danske Politi maattet indstille Eftersøgningerne af Forbryderne.

»Stumpen«s Død for Næsen af Gestapo.

Ingeniør »Knud Larsen«, Fyns illegale Fører Kaptajn J. P. Carlsen, har i nogen Tid maattet savne sin Næstkommanderende Hans Johansen, bedst kendt som »Stumpen«. Nu vil han forgæves vente paa ham, »Stumpen« er død. Efter en Sabotage-Affære i Bogense, hvor »Stumpen« atter en Gang havde vist sig som den storartede Modstandsmand, kom Gestapo paa Sporet af ham, og han maatte skyndsomst flygte til København. Men »Stumpen« var for godt et Bytte til at Tyskerne vilde opgive ham, og det er lykkedes dem at finde ham i en Lejlighed i Nyhavn, hvor han holdt sig skjult. Den 2. Juli dundrede Gestapo paa Døren, »Stumpen« var klar over, at det var forbi — og saa foretrak han (for ikke at komme til at røbe sine Kammerater) at tage en Gifttablet. Da Gestapo naaede ind til »Stumpen«, var han død.

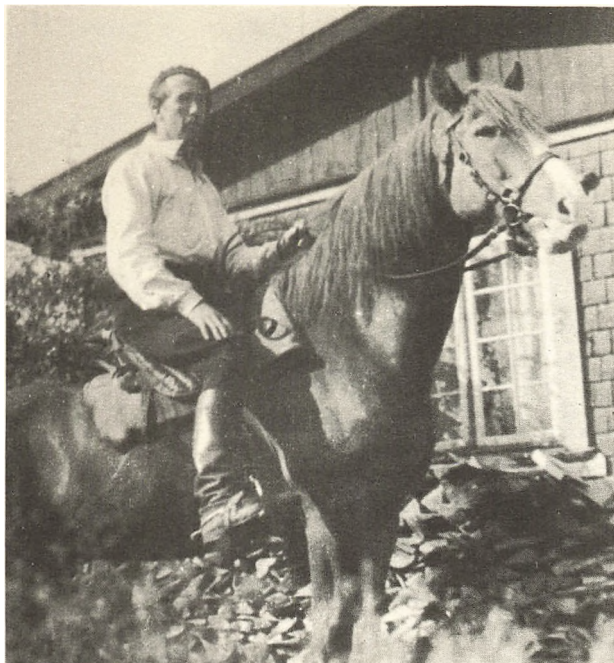
Bombe-Eksplosionens frygtelige Virkninger i det Indre af Vognene i Hillerødtoget.

Et Mord i Helsingør

Billedskærer Otto Bülow myrdet af Tyskerne.

3. August.

For nogle Dage siden likvideredes i Helsingør den tyske Tegner ved Skibsværftet *Walter Bögel*, som havde angivet 5 af Arbejderne til Gestapo for illegal Virksomhed. Han var altsaa Slikker og maatte som en farlig Mand uskadelligøres.

Billedskærer Otto Bülow til Hest uden for sit Hus i Helsingør.

Skudt ned i sit Værksted medens Broderen opholdt sig inde i Huset.

Men Tyskernes Hævn lod ikke vente længe paa sig. Antagelig har de som Offer udset sig Ingeniør *Henning Bülow* ved Skibsværftet i Helsingør, men det blev nu ikke ham, men Broderen, Billedskærer *Otto Bülow*, der maatte undgælde med Livet. De to Brødre bor i Helsingør i *Henning Bülows* Ejendom »*Mary Hill*«, der ligger paa en stejl Bakke, *Henning* i selve Hovedbygningen, mens *Otto* har et mindre Havehus og sit Værksted i en gammel Vognport. Begge Brødre er kendt for deres tysk fjendtlige Indstilling, *Otto Bülow* har været interneret i Horsørød. Billedskæreren er en meget kendt, original Personlighed, høj og stor, har berejst Alverdens Lande, er i Udseende og Optræden paafaldende og mærkværdig, men ligetil og meget afholdt. Han er en passioneret Rytter og færdes næsten altid til Hest.

To Tyskere spørger om Vej.

Netop som *Henning Bülow* i Gaar kom hjem til sit Hus i Helsingør efter nogle Dages Ferieophold hos Venner paa Landet, mødte han et Par Tyskere, som var paa Vej ind gennem Haven, aabenbart for at skyde Genvej til S.S.-Hovedkvarteret »*Haus Wiking*«, der ligger paa den anden Side af »*Maryhill*« paa *Fredericia-*

vej. Tyskerne benyttede saa ofte denne Gennemgang, saa *Henning Bülow* fæstnede sig ikke særlig ved det, og da de

Den storslaaede Begravelse med det mægtige Følge uden for Mariakirken i Helsingør.

høfligt spurgte, om de ad denne Vej kunde komme til *Fredericiavej*, pegede *Bülow* blot paa *Laagen*, og gik derpaa ind i Huset. Knap var han kommet indenfor, før han hørte Skud, men uden at ane Uraad — der blev saa ofte skudt i Nærheden af Huset — kiggede han ud ad Vinduet og saa den ene af Tyskerne løbe underligt forvirret om nede i Gaarden. Han løb nu ned ad Trappen, og saa fra Trappevinduet den anden Tysker ligge paa Knæ foran Vognporten og sigte med en Revolver ind i *Otto Bülows* Værksted.

Fire Skud i Ryggen og Baghovedet knust.

Der lød fire Skud, *Henning Bülow* styrtede afsted, saa Tyskerne tage Flugten, og i Værkstedet fandt han sin Broder liggende paa Maven foran Høvebænken. Han var dræbt af fire Skud i Ryggen, og Baghovedet var knust. Der gik Bud efter *Otto Bülows* Kone, som var ved Stranden med deres lille Barn, *Politi* og Ambulance kom straks efter. Men *Otto Bülow* var død.

Tre Dages Strejke og mægtig Begravelse.

6. August.

Mordet paa Billedskærer *Otto Bülow* har fuldstændig ophidset *Helsingørs* Befolkning. Alle kendte ham og holdt af denne mærkelige, men lige saa elskelige som originale Mand. Spontant har Arbejderne svaret med en tre Dages Strejke. I Dag blev *Otto Bülow* begravet fra *Mariakirken*, og hele *Helsingør* vilde vise den myrdede Mand den sidste Ære, alle i Byen flagede paa halv og demonstrerede ved at møde op. Kirken var fyldt til sidste Plads. Udenfor stod uigennemtrængelige Menneskemasser. Kirkegaarden maatte afspærres af Politiet, men i øvrigt forløb Dagen værdigt og roligt.

Skudt - „under Flugtforsøg“

Det er livsfarligt blot at staa stille uden for Shellhuset, hvor den tyske Vagt øjeblikkelig skyder — men her er alligevel et Billede af Gestapos Hovedkvarter, bevogtet som en Fæstning, forsynet med en Bom, der kun hæves for Passage af tyske Biler.

Tyskerne hævner Likvideringen af den farlige Stikker Sustmann-Ment.

10. August.

En tysk Soldat er blevet skudt ned ud for Peter Lieps Hus i Dyrehaven, en anden paa Lyngbyvej, og en tysk Vagtmester paa Vesterbrogade i København. Endelig har Skæbnen indhentet den farlige danske Stikker, fhv. Politibetjent Sustmann-Ment, der er bleven skudt ned paa Forperronen af en Sporvogn paa Nørrebrogade. Der gaar haardnakkede Rygter om, at der i Shellhusets Kælder er blevet skudt elleve danske Patrioter som Repræsentanter herfor.

Flere Frihedsfolk skudt af Tyskerne.

10. August.

Gestapo indfandt sig i Dag i Snekkersten Kro, hvor man tog Krovært Thomsen og førte ham til Vestre Fængsel. Men de var ude efter endnu større Vildt, idet de havde opsporet, at to af Modstandsbevægelsens kendteste Folk, Kriminalbetjent Holger Kristoffersen og Vagtmester Jørgen Juel-Jensen ventedes til Kroen for at konferere med Thomsen. Da de to kom spadserende intetanende fra Stationen paa Vej til Kroen blev de begge skudt ned bagfra af Gestapo. Tyskerne oplyser, at de blev dræbt »under Flugtforsøg«. Sekretær i Arbejdsministeriet,

cand. polit. Erik Kofoed er bleve skudt af Tyskerne i Dag paa Fortovet uden for sit Hjem.

„Flugtforsøget“ arrangeret som et modbydeligt og nedrigt Bedrag.

Hovedmanden for denne Skændselgerning er Ib Birkedahl Hansen, der har

Tegningen taler for sig selv: »Skudt under Flugtforsøg«.

Elleve Patrioter skudt!

Dr. Bests Dementi.

12. August.

I Aftes bragte den svenske Radio Meddelelsen om Skydningen af de elleve Patrioter i Shellhusets Kælder. Fra Udenrigsministeriet henvendte man sig til Dr. Best, der foranledigede udsendt et Dementi, som i Dag til Morgen findes i de danske Aviser. Alligevel holdt Rygtet sig, da Ligene af de elleve Patrioter er blevet set i Shellhusets Kælder.

Alligevel skudt - „under Flugtforsøg“.

14. August.

I Dag har »Pressekontoret hos den højere S. S.- og Politifører i Danmark«, General Pancke officielt meddelt, at »elleve Voldsforbrydere«, der skulde føres til Koncentrationslejre i Tyskland er bleven »skudt under Flugtforsøg«. Rygtet har altsaa talt sandt, trods Dr. Bests Dementi. Det har vakt en Storm af Forbitrelse i alle Kredse af den danske Befolkning. De myrdede er: Former G. M. Dahl, Gortler K. E. Gyltholm, Assistent P. Hagelin, Revisor Axel Jensen, stud. polit. J. Martens, Fabrikarbejder V. Mehl, Kunstmaler E. Nyemann, Prokurator K. H. Schiøth, Assistent E. F. Sommer, stud. vetr. P. Sonne og Bogbinder Carl Berg Sørensen.

villet hævne Likvideringen af hans Stikker-Kammerat Sustmann-Ment, og derfor af Kriminalrat Bunke har faaet Lov til at udvælge nogle af de Patrioter, der stod paa Ments Lister. Natten mellem 7. og 8. Aug. tog Birkedahl Hansen med sin Gruppe (og personlig assisteret af Bunke) til Vestre Fængsel, fik udleveret de elleve Patrioter, som under skarp Bevogtning blev læstet paa en Lastbil. En af Gruppen, den danske Stikker Arvid Waltenstrøm, lod sig efter Aftale føre med som en tolvte Patriot med den særlige Opgave at arrangere Flugtforsøg. Paa en Sidevej ved Ustved mellem Roskilde og Ringsted blev Patrioterne beordret ud for at træde af paa Naturens Vegne, Waltenstrøm gav de elleve Tegn til at flygte i Mørket, selv kastede han sig ned i en Grøft, mens Maskingeværerne sendte Salver mod de »flygtende«, der alle elleve blev dræbt paa Stedet. Waltenstrøm krøb op af Grøften og hjalp med at læsse de 11 Lig paa Vognen, der blev kørt til Shellhuset.

Paris befriet – det lysner trods alt!

24 Timers Protest-Strejke.

16. August.

Frihedsraadet har opfordret til at demonstrere mod det bestialske Mord paa de elleve Patrioter ved en 24 Timers Strejke, der begyndte i Gaar Kl. 12 og afsluttedes i Dag paa samme Tid. Folk følger Frihedsraadets Parole med beundringsværdig Disciplin. Døgn-Strejken er gennemført saavel i København som ude over Landet.

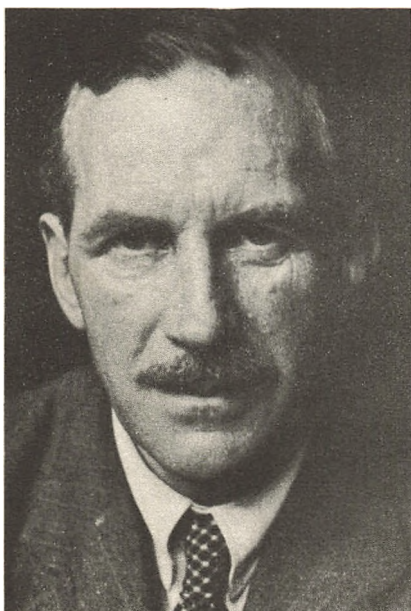
Endnu flere Mord!

17. August.

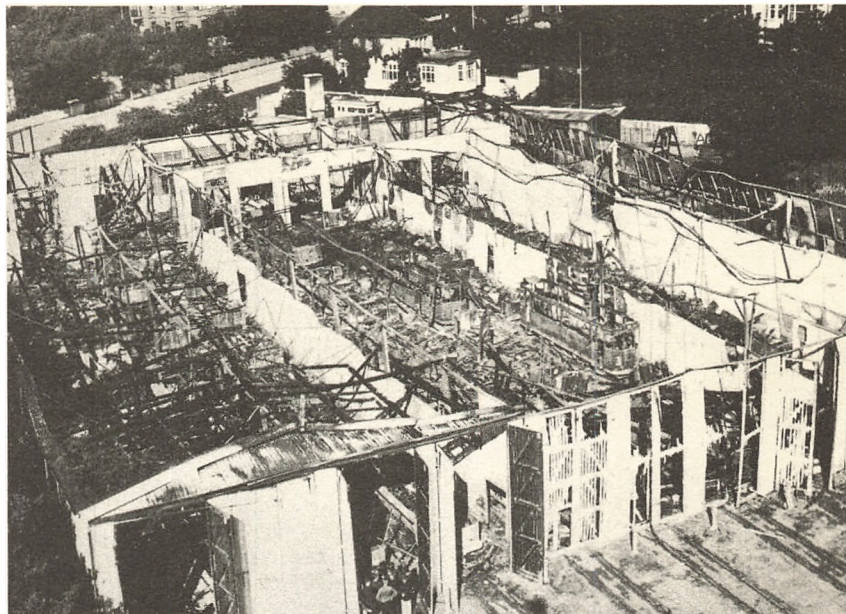
Tyskerbanderne farer stadig frem med deres Mord-Terror. Den 11te forsøgte Brøndum at skyde Red. Gunnar Helweg-Larsen paa hans Bopæl paa Nørrevold, men da Brøndum ringede paa, blev Døren kun aabnet med Sikkerhedskæde og efter det første Skud smækket i. Det følgende Skud prellede af mod Entrédøren, der var forsynet med Panserplade. Attentatet mislykkedes totalt.

I Forgaars blev B.T.'s militære Medarbejder, Kaptajn Herbert Zeemann, skudt ned i sin Bolig, Sandelsvej 29 i Budvinge. Morderne indfandt sig ved Middnatstid og udgav sig for Kriminalpolitiet, der forlangte at Kaptajnen skulde følge med. Da han vendte sig om i Entréen for at tage sit Tøj, blev han skudt ned og dræbt.

I Dag er Stølefabrikant Marius Nykvist i Odense blevet myrdet af Tyskerne, antagelig som Clearing for Likvideringen af den nazistiske Køreleder H. C. Hansen, som forleden blev skudt paa Gaden i Odense. Arbejderne paa Nykvist Fabrik har svaret med en Proteststrejke.

Kaptajn Herbert Zeemann.

Aarhus Sporvogns-Remise sprængt og fuldstændig hærgnet af Tyskerne.

Alle Aarhus Sporvogne bombet.

Remisen sprængt — hele Trafikken maa indstilles.

22. August.

Krisepolitiets Leder i Aarhus, den nazistiske Kriminalbetjent P. O. Sandhøj blev forleden likvideret af de aarhusianske Frihedskæmpere. Tyskerne har straks givet Ordre til en Hævnaktion, som fandt Sted i Dag: Aarhus Sporvejes Remise er bleven sprængt i Luften og alt Materiel er ødelagt, saa Aarhus er fuldstændig uden Sporvogne og Omnibusser.

Tre Bomber var anbragt i Remisen, der sprængtes med et øredøvende Brag, og alt hvad der fandtes i det store Bygningskompleks blev fuldstændig ødelagt. Remisen brændte ned til Grunden. Skaden er opgjort til 6 Mill. Kr. Det drejer sig om samtlige Sporvogne og Busser i Aarhus, hvorfor Driften totalt har maattet indstilles.

Groft tysk Falsum.

26. August.

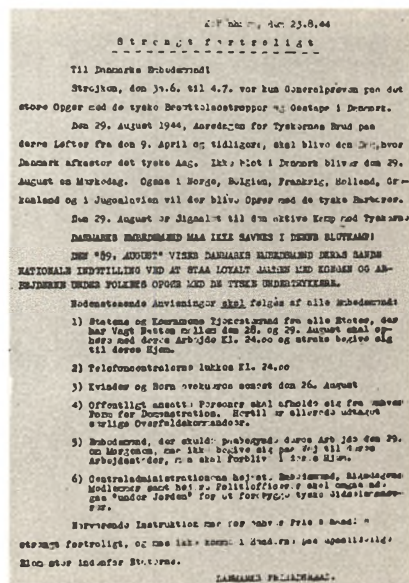
Det danske Politi har i Nat paagrebet syv Personer, der var i Færd med at opslaa Plakater rundt i Byen. Det var et Oprab fra Frihedsraadet, hvori gives Signal til aktiv Kamp mod Tyskerne den 29. August og med Opfordring til Danmarks Embedsmænd om denne Dag at nedlægge Arbejdet og gaa under Jorden. Oprabet er naturligvis et Falsum. De syv, der forsøgte at slaa Proklamationen op, tilhører alle Sommer- og Schalburgkorpsen. Det er konstateret, at det er Tyskerne, der har fabrikeret den klodsede og taubelige Proklamation.

Frihedsraadet har opfordret til 2 Minutters Stilhed paa Mindelagen — og den skal nok blive fulgt.

Paris befriet!

29. August.

Al tysk Modstand er ophørt i Frankrigs Hovedstad. Befrielsen vækker Jubel overalt i Danmark. Tyskernes katastrofale Nederlag paa alle Fronter giver nyt Haab. Frihedsraadet har sendt General de Gaulle en begejstret Lykønskning.

Den tysk-fabrikerede Provokation, et frækt Falsum i Frihedsraadets Navn.

Brutal Bortførelse – bestialske Mord

Ingeniør Snog-Christensen, Grundejernes Formand, bortført af fem Mænd.

Intet Spor af Banditerne, der kørte bort med ham i en blaa »Opel-Kaptajn« med falsk Nummerplade.

31. August.

Fem pistolbevæbnede Mænd har i Gaar Morges ved 8-Tiden bortført Grundejerforeningens Formand, cand. polyt. I. E. Snog-Christensen, da han stod i Begreb med at køre bort i en Taxabil fra sin Villa, Asgaardsvej 7 paa Frederiksberg, for at deltage i et Møde inde i Byen. Drejer det sig om et røverisk Overfald — eller hvad ligger der bagved? Ingeniør Snog-Christensen tog ikke Del i noget politisk Arbejde. Man nærer den største Ængstelse for, hvad der kan være sket.

Ingeniør I. E. Snog-Christensen.

„Der hænger noget ned fra Bilen!“

Ingeniør Snog-Christensen skulde i Gaar Morges til et Møde i Bernstorffsgade og havde bestilt en Taxabil til at hente sig Kl. 8 ved sin Villa, Asgaardsvej 7, den lille, fredelige, blinde Sidevej til Frederiksberg Allé. Hans Kone fulgte ham ud til Bilen, morgenfrisk og i godt Humør som sædvanlig sagde han Farvel og Bilen kørte bort. Da den nærmede sig Hjørnet af Frederiksberg Allé, raabte en Mand: Der hænger noget ned! Taxa-Chaufføren bremsede op, men i det samme Vognen standsede, traadte to Mand ud fra hver sit Fortov og tvang med Revolvere Snog-Christensen til at stige ud af Bilen. Manden, der havde standset Bilen, truede med sin Revolver Taxa-Chaufføren til at gaa tilbage ned ad Villavejen; hvis han raabte op og ikke parerede Ordre vilde han blive skudt. Imedens førte de to andre Mænd Snog-Christensen hen til en anden Bil, en blaa »Opel-Kaptajn«, der holdt ved Hjørnet af Alléen, og kørte i stærk Fart bort med ham ind ad Byen til.

Politiet alarmeres, stor Udrykning, men intet Spor.

Fru Snog-Christensen, som kort efter fik Meddelelse om det passerede, brød helt sammen. Ingen kan forklare Motivet til Bortførelsen. Snog-Christensen, der er 65 Aar, i vide Kredse en agtet og afholdt Mand, har aldrig deltaget i politisk Arbejde; han er kendt for sin stilfærdige Fremtræden, sin store Arbejdsevne og sit elskværdige Væsen. Politiet paa Frederiksberg og i København har i Løbet af Dagen og Natten sat alt disponibelt Mandskab ind paa energisk Eftersøgning af de formentlige Røvere, men man staar paa bar Bund.

Dyb Mystik om Bortførelsen.

Grundejerforeningen udsætter en Dusør paa 10.000 Kr.

5. September.

Bortførelsen af Ingeniør Snog-Christensen har rystet alle, og man

er ganske uden Forstaaelse af Motivet til denne Kidnapning paa aaben Gade. Ingeniøren skildres af alle som en fredsommelig og stilfærdig Mand, der passede sit Arbejde og ikke blandede sig i andres Ting. Politiet har modtaget en Mængde Henvendelser fra Folk, der mener at have set den paagældende Bil, bl. a. paa Vej til Roskilde. Andre Spor fører til Nordsjælland. Alt er blevet nøje undersøgt, men uden Resultat. Der hviler fortsat dyb Mystik over Bortførelsen. Grundejerforeningen har udsat en Ducør paa 10.000 Kr. for Oplysninger, der kan føre til Opklaring af Forbrydelsen.

Men Modstandsfolkene var ikke i Tvivl!

Søgi Shellhuset eller Schalburglogen

De illegale Blade sagde det lige ud:

Information, 31. August: Der er intet nyt om Snog-Christensen eller hans Bortførelse, som ganske givet skal søges i Shellhuset eller Schalburglogen. Man mener i indviede Kredse, at Kidnapning er Gestapos nye hemmelige Vaaben, der skal afløse Clearingmordene. Kendte Personers totale Forsvinden, under mystiske Omstændigheder, vil virke mere skræmmende end Mord, idet Fantasien faar frit Spillerum med Hensyn til de Ulykkelige Skæbne. Man bør spørge Hr. Boven siepen, hvor han har gjort af Grundejerforeningens Formand.

»Land og Folk«, 9. Septbr.: Indenfor det danske Politi anses det for givet, at Grundejerforeningens Formand, Snog-Christensen, er bortført af Schalburgkorpset, og man maatte sikkert regne med at staa overfor en »Bortførelses-Kampagne«.

Asgaardsvej, fotograferet fra Frederiksberg Allé nogle Timer efter Bortførelsen. I Nr. 7 paa venstre Side af Vejen havde Snog-Christensen sin Villa. Bil Nr. 2 paa Billedet holder paa det Sted, hvor Taxa'en blev standset.

Myrdet af Tyskernes „danske“ Banditer!

»FÆDRELANDET« er moralsk rystet!

„Nu maa det være Slut med
Revolverrøver-Uvæsenet!“

»Fædrelandet« 31. August.

Tidspunktet er nu inde til, at Politiledelsen stikker Hovedet ud af Busken og een Gang for alle gør Regnskabet op med de københavnske Revolverrøvere. Det hele kan, som vi utallige Gange har sagt det, gøres utroligt let. Man behøver nemlig blot at kæmpe den københavnske Underverdens Medlemmer for Skydevaaben.

Villaen Strandvejen 272 i Snekkersten, hvor Gestapo havde et Hovedkvarter. Det lille Hus ved Siden af, der hører til Ejendommen, benyttede Tyskerne til Weekend-Hytte. Her til førtes Snog-Christensen af Banditerne, som samme Aften skød ham paa Stranden i den til Ejendommen hørende Strandhave.

Ingeniør Snog-Christensen myrdet i Snekkersten.

Bovensiepen og Dr. Wäsche, som begge var „godt fulde“, gav Ordre til Mordet.

Tilstaaelsen i Retten den 27. Juni 1945 og 16. Juni 1946.

Ved Forhørene over Brøndum-Banden og Peter-Gruppen er Mordet paa Ingeniør Snog-Christensen i August 1944 nu fuldt opklaret.

Snog-Christensen skulde efter Tyskernes Ordre ikke blot myrdes, men forsvinde. Gestapochefen Bovensiepen og Studienrat, Dr. Wäsche gav Ordren til Lederen af »Peter-Gruppen«, Otto Schwerdt, der lod den gaa videre til sine »danske« Haandlangere Bothilsen-Nielsen, Brøndum og Nedermark-Hansen. Efter Brøndums Forklaring, var Bovensiepen og Wäsche »begge to godt fulde«, da de gav denne Ordre.

Mordet paa Snog-Christensen skulde være Hævn for en Tysker, som var forsvundet.

Hovedmændene ved Bortførelsen og Mordet. Tyskernes to danske Haandlangere, Til venstre Bothilsen-Nielsen, til højre Brøndum, fotograferet under Forhøret over Peter-Gruppens Skændselsgerninger.

Dræbt ved et Nakkeskud.

★

Liget sænket i Øresund, emballeret i
Hønsetraad med indlagte Fliser.

★

Ved Forhøret oplystes, at Tyskerne havde givet Morderne en Liste over en fire-fem kendte Personer, som skulde myrdes. Paa Listen stod bl. a. Kaptajn Arne Stevns og Redaktør Stein fra »Børsen«. »De var ikke hjemme«, forklarede Brøndum, »og saa standsede vi ved Snog-Christensen. Her var særlig gode Observationsforhold ved hans Villa«.

Brøndum, Bothilsen-Nielsen og Nedermark Hansen foretog sammen med et Par Tyskere Bortførelsen paa Asgaardsvej, hvorpaa Bothilsen-Nielsen sammen med Tyskerne kørte Snog-Christensen til Snekkersten, hvor Gestapo havde et Hovedkvarter i Villaen Strandvejen 272. Ud paa Aftenen blev Snog-Christensen ført ned paa Stranden og dræbt med et Nakkeskud. Ligets Lommer tømtes, og Indholdet blev taget med til Shellhuset, hvor det blev brændt. Liget blev rullet ind i Hønsetraad, som var fyldt med Fliser. Man roede en Time ud i Øresund og sænkede Liget i Vandet.

Bunkers skyder op som Paddehatte

En amerikansk Bombemaskine er Natten til 12. September efter en Luftkamp styrtet ned i Ørslev Kohave ved Vordingborg. Ved Nedstyrtningen ramte den store Flyvemaskine et Boelsted, der blev fuldstændig knust og Ruinerne hærget af Brand. Alle i Huset, Mand, Kone og tre voksne Børn omkom i Flammerne. Tre amerikanske Flyvere blev fundet som Lig, en fjerde haardt saaret.

Danmarks eneste kvindelige Gangster anholdt for Røveri og Mordforsøg.

11. August. København har i disse Dage oplevet et talende Eksempel paa, hvorledes Krigen medfører Kriminalitet og Forraaelse. Den 23. Juni blev der fra en Pengetransport til Frederiksberg Kommune røvet 41.000 Kroner. Under Arbejdet med Sagen blev Politiet klar over, at man her havde at gøre med en stor Bande, og at Lederen af denne Bande var en 27-aarig Kvinde ved Navn *Karen Holm*. Banden har begaaet en Række andre brutale Røvier og bl. a. ogsaa skudt en Mand ned. Man havde efterhaanden faaet fat i syv Mænd og to Kvinder, og for fem-seks Dage siden lykkedes det at overrumple selve Bandens »Hjerne«, Danmarks eneste kvindelige Gangster. Det skete i en Villa i Søborg. Fire Kriminalbetjente havde skjult sig i Huset, da hun kom cyklende hjem fra Bad, i Bluse og Shorts, og til alt Held undgik man en Ildkamp, skønt *Karen Holm* som Regel medfører Revolver.

Karen Holm gaar til Bekendelse.

I Gaar aflagde hun fuld Tilstaaelse. Hun indrømmede at have ledet Røveriet paa Pengetransporten; hendes eget Udbytte her havde været 7000 Kroner. Det er ogsaa hende, der havde tilrettelagt det Kup mod Aldersrenteuddeler *Lang*, der blev skudt ned, men kom fra det med Livet. *Karen Holm* og hendes Gangsters

vil derfor ogsaa blive tiltalt for Mordforsøg, og der venter dem alle en meget streng Straf.

Bunkers-Byggeriet standses.

21. August. Siden Februar har der hele Landet over været arbejdet paa at grave Bunkers og støbe Kupper over disse til Beskyttelsesrum under Luftangreb. Overalt paa Pladser, Torve og i Parker skyder disse Bunkers op som Paddehatte. Men i Dag er Arbejderne gaaet i Strejke, de vil have mere i Løn, saa nu henligger det hele i et Kaos. Billedet viser Gravearbejderne i Muslingeskallen foran Københavns Raadhus.

Hørt og set.

Hindbær, Solbær, Stikkelsbær og Ribs er ganske forsvundet fra det københavnske Marked. Maksimalpriserne har gjort, at der intet kommer frem. Ribsene bliver hængende paa Buskene, og spørger man Ejerne hvorfor, svarer de: »Det kan ikke betale sig at plukke dem! Saa nu gaar Turen for mange af Byboernes Vedkommende fra København ud paa Landet for selv at købe Bærrerne »paa Busken« og selv plukke dem.

★

Vittige Hoveder fortæller, at Tyskerne nu sælger alle deres Felkkøkkener paa Østfronten — hvorfor? — jo, for nu kan de jo naa hjem og spise.

★

Danmark havde Natten til 21. August den varmeste Nat, der nogensinde er maalt herhjemme. Nattens laveste Temperatur var saaledes ikke mindre end 20,7 Grader.

★

5. September.

I Gaar lukkede Tivoli og sluttede den mærkeligste Sæson, den har oplevet i sin mere end 100-aarige Tilværelse. Samtidig fejrede Hovedstadens eneste »væbnede Magt« for Tiden (over Jorden), nemlig Tivoligarden, sin 100-Aars Fødselsdag. Det blev en stor Oplevelse ikke blot for Gardens 180 Mand, men for alle tivoliiglade Københavnerne i Alderen fra 3 til 90. Kl. 15.30 holdt Korpset stor Parade i Tivoli; i Dagens Anledning var Garden forstærket med Hestgardister, og de røde Galavaabenfrakker var bleven ekstra børstede. Under Paraden fik Korpset overrakt et Par Faneplader, og Tivolis Publikum sparede ikke paa Lykønskninger og Hurraraab.

Klart Brud paa tyske Løfter

„Holger Danske“s Leder
arresteret og dræbt.

Lærer Knud Larsen fanget
og pint ihjel.

»Holger Danske«, der har udført saa mange fremragende Bedrifter, men ogsaa har maattet se store Dele af sit tapre Mandskab efterhaanden falde fra som dræbte, saarede eller flygtede, har i Dag yderligere lidt et smerteligt Tab: Lederen af »Holger Danske«, Kommuelærer Knud Larsen, kaldet »Bergstrøm«, er død i Vestre Fængsel. For kun faa Dage siden, den 5. September, lykkedes det Tyskerne at fange Knud Larsen i Grosserer Bomhoffs Villa paa Harsdorffsvej i København. Villaaen blev sprængt i Luften og Knud Larsen kastet i Vestre Fængsel. Paa fem Dage har de pint ham ihjel. Knud Larsen, der blev 33 Aar gammel, var en elsket og afholdt Skolelærer, i Foraaret gik han fra »Bopa« med hele sin Sabotage-Gruppe ind i »Holger Danske«, hvis Leder han blev, her lige saa elsket og beundret af sine Kammerater som han havde været det af Eleverne i Skolen.

**Teglers og Villadsen
fortsætter.**

Den unge, fremragende Sabotør Hans Teglers, som med sine 18-19 Aar allerede har indlagt sig store Fortjenester, staar vel nærmest til at være Knud Larsens Efterfølger, men han føler sig for ung til alene at tage Ledelsen af den store Organisation, der nu vil blive fort videre af ham med Prokurist, Personalechef i »Magasin du Nord« Viggo Villadsen som den egentlige Chef, der tillige repræsenterer »Holger Danske« overfor Frihedsraadet. Ledende Folk indenfor »H. D.« er tillige Overbetjent Berthelsen, Læge Jørgen Røjel, Overbetjentene Harald Petersen og Kieding samt Falck-Manden Kisling.

Tyske Vagtposter overvaager Fangerne i Frøslev Lejren.

*To Hundrede danske Frøslev-Fanger
sendes til tyske Koncentrationslejre.*

Brutal Provokation efter »højere Ordre«.

16. September.
I Marts, da Frøslevlejren blev bygget, afgav Tyskerne det bestemte Løfte, at Lejren skulde bruges til danske politiske Fanger, at ingen mere skulde deporteres til Tyskland, men at tværtimod de i Tyskland værende Fanger skulde sendes tilbage til Frøslevlejren. I Gaar har Tyskerne uden Varsel sendt ca. 200 Fanger fra Frøslev til Tysklands Koncentrationslejre. De danske Departementschefer har straks nedlagt Protest mod dette Løftebrud, men har faaet det Svar, at Deportationen er sket efter »højere Ordre« til Pancke og v. Hanneken, og at den herskende »Mordterror« i Landet ganske har ændret Forudsætningerne for Marts-Aftalen.

Saasnart Deportationen blev bekendt i Sønderjylland, etablerede Danskerne Jernbanestrejke i Padborg. De tyske Kommandanter har indtaget en truende Holdning og besat de sønderjydske Sta-

tioner med Militær. Dr. Best har overfor de danske Departementschefer erklæret: »Nu taler Mars!«.

17. September.
»Frihedsraadet« har udsendt Strejkeproklamationer over hele Landet. I København blev Strejken i Gaar paa det nærmeste total, og Parolen fulgtes forøvrigt overalt i Landet.

**Tyske Masakrer
paa Raadhuspladsen.**

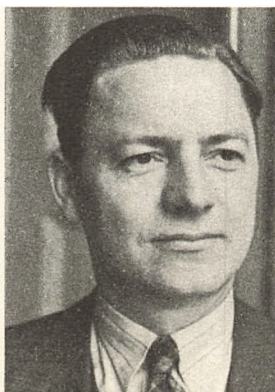
Natten til i Gaar var Raadhuspladsen i København Skuepladsen for et uhyggeligt Drama. Lidt over Midnat gav en tysk Patrulje sig til, uden Varsel, at beskyjde de Grupper af Mennesker, der altid staar for at vente paa Morgenaviserne, og de tyske Vagter ved Dagmarhus deltog livligt i Skydningen. 23 Danske og 4 Tyskere blev bragt til Hospitalerne.

Naar Rollerne byttes om.

I Himmlers Blad »Das schwarze Korps« har der fornylig staaet en bemærkelsesværdig Artikel, der viser, at Tyskerne ikke er fremmed for den Tanke, at Rollerne kan blive byttet om, saaledes at det bliver de Allierede, der besætter Tyskland: »Tyskerne har selv erfaret«, hedder det i Artiklen, »at besat Land i bedste Fald kun tilhører Besættelsesmagten der, hvor deres overlegne Vaaben rækker hen. Overalt har bevæbnede Folk givet os nok at bestille, overalt har de forstyrret Krigsførelsen, Forvaltningen og Trafikken betydeligt — hvis Tyskland maatte gribe til samme Metoder i Tilfælde af allieret Besættelse, saa vilde tyske Mænd bag Fjendens Front kæmpe i deres eget Land — i den Slags Krig klarer den dygtigste Kæmper sig bedst.« Nazisterne, der har lært noget af »Modstandskampen«, tilløjer: »De allierede Soldater vil ikke finde Freden i det erobrede Land. Døden vil lure paa dem paa hvert et Hjørne.«

Knud Larsen, kaldet
»Bergstrøm«.

Personalechef i »Magasin du
Nord« Viggo Villadsen.

Den kun 18-aarige Sabotør
fra Østre Borgerdydsskole,
Hans Teglers.

Tysk Nederlag derude – tysk Terror herhjemme

Tyskerne er blevet bange, de tør ikke længere lade Sporvognene køre forbi Dagmarhus. 13. September omlægges i Hast Sporene forbi Politikens Hus, saa Jernbanegade og Vestre Boulevard kan spærres af.

Universalfabrikerne i Aarhus bombet. Rask Bedrift af de jyske Sabotører.

13. September. I Forgaars lykkedes det efter velforberedt Arbejde af Jens Lillelund at faa Ram paa en Del af Ingeniør Schmidts »Universalfabriker« i Fredensgade i Aarhus.

De gæve Sabotører havde længe haft et godt Øje til Virksomheden, hvor Schalburgfolkene holdt til, men Bygningerne var stærkt bevogtede, og Attentatet havde været temmelig haabløst, hvis ikke Fabrikernes Forvalter havde været en god dansk Mand, der vilde række Foretagendet en hjælpende Haand. Han modtog simpelthen en stor Kasse med »Maskindele« og anbragte den et passende Sted i Bygningen. Kassen var fyldt med en Portion Sprængstof og en Mængde tidsindstillede Blyanter. Kl. 4 Morgen lød et Brag og hele Forhuset sank i Grus. I Dag fik selve Fabriken, der ligger bagved, sin Bekomst. Tre Sabotører gik ganske roligt ind gennem Forhusets Ruiner og lagde Bomber ved alle Maskinerne. Nogle Minutter efter var det sket, Fabriken røg i Luften.

Universalfabrikerne i Aarhus efter Bombningen. Brandmanden var roligt paa, at det brænder.

De sidste Dages skæbnetunge Hændelser.

1. September. C.B.-Betjent skudt i Ringsted af Schalburgfolk. — Strejker og Schalburg-optøjer.
2. Redaktør Schoch arresteret sammen med Kate Fleron paa Søndre Fasanvej i København.
3. Banearbejder V. Poulsen skudt i Helsingør. — Strejker paa Skibsværftet.
5. Ildkamp paa Ridsvej i København, hvor Frihedskæmpere har et Vaabenlager. Stud. jur. Kai Ole Hammerich dræbt. Tre Gestapo-Folk skudt.
6. Sabotører bemægtiget sig Oplag af Rifler paa Grønlands Plads.
8. Stikkeren V. G. Kierne likvideret i København.
10. Mislykket Attentat paa Kreditforeningsdirektør Poul Rasmussen, København.
11. Nazisten, Poliitiassistent Louis Sillemann skudt ved Holmens Bro i København. Tyske Terrorister dræber Barber Sponholtz, København, og Kontorist Helge Møller, Odense. Drabsforsøg mod Forstander L. C. Lomholt, Teknisk Skole, Odense, der blev haardt saaret, men reddede Livet.
12. Tysk Officersaspirant skudt paa Vesterbrogade i København. Tysk Underofficer skudt i Aalborg.
13. Nazi-Journalist Aage Petersen og Magistratssekretær Vikkelsoe-Jensen skudt i Glostrup.

„Peer Gynt“ paa Det kgl.

15. September.

Det kongelige Teater genoptog i Gaar Ibsens Storbærk »Peer Gynt«. Mogens Wieth skabte en ny Skikkelse af Peer Gynt, som ganske staar Maal med forrige Tiders. De øvrige Hovedroller udførtes af Clara Pontoppidan som Mor Aase, Lily Weiding som Solveig, Else Højgaard som den Grønklæde og Margot Lander som Anitra. Frederik Schjberg sluttede sin Anmeldelse i POLITIKEN: »Publikum modtog den store og smukke og lange Forestilling med Glæde. Der var Begejstring for Mogens Wieth og megen og fortløbet Anerkendelse af Teatrets Indsats. Af og til løb der en Gysen af særlig Art over Tilskuerpladsen. Det var, naar Digterens Tekst, nedlen under Fremførelsen, rørte paa sig som et stort, laadtent og farligt Dyr, vældige uberegnelige Naturkræfter, der tumlede sig inden i et nydeligt, stateligt Bur.«

Lily Weiding som Solveig og Mogens Wieth som Peer Gynt.

19. September: Pancke slaar til!

14. September.

General Pancke har i Dag udsendt en Meddelelse om, at »den Maade, paa hvilken de politiske Mord i den senere Tid har taget Overhaand, har gjort det umuligt for den højere S. S. og Politifører i Danmark længere at taale, at det danske Politi ikke med al Energi modarbejder den forbryderiske Underverdens Gangstermetoder«. Departementschef Eivind Larsen har derfor faaet tilstillet Paa bud om at sørge for, at det danske Politi »med alle til Raadighed staaende Kræfter« eftersøger Morderne og straffer dem.

Den Trusel taler sit tydelige Sprog. Tyskerne forbereder ganske øjensynligt et eller andet Kup, og indenfor Politiet er man forberedt paa at blive stillet overfor endnu skrappe Fordringer. Mange Steder paa Politigaarden og Politistationerne har man i Hast brændt eller skaffet af Vejen kompromitterende Papirer.

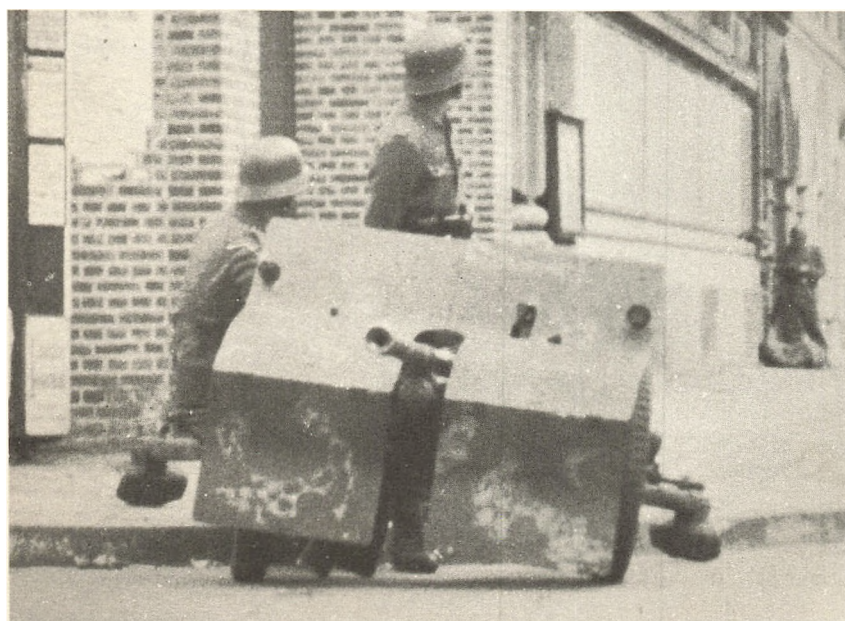
Udenfor Politigaarden i København. Tyskerne har sat Vagt og Kanoner udenfor Indgangen.

Falsk Luftalarm — Politigaarden stormes, Politistationer besættes og Politiet afvæbnes.

Ved et Kup sætter Tyskerne det danske Politi ud af Spillet.

19. September.

Nogle Minutter over Kl. 11 hylede Sirenerne. Folk gik trent til Beskyttelsesrummene, de fleste blev staaende i Gadedøre og Vinduer, paa Jernbanestationer og Arbejdspladser. Solen skinnede fra en høj klar Himmel, der hørtes Ingen Flyvemaskiner og Intet Antiluftsskyts. Det var ligesom man ikke rigtig troede paa denne Luftalarm. Flere Politihold rykkede dog pligtro ud paa deres Poster. I Løbet af en halv Times Tid under denne døde trykkende Venten fløj Rygtet pludselig som en Løbelid: Tyskerne har overfaldet vort Politi, Politigaarden og Politistationerne er besat, hele det danske Politi er afvæbnet og arresteret!

Pansrede Maskinkanoner køres op paa Gadehjørnerne.

Pancke lokker den øverste Politistab i en Fælde.

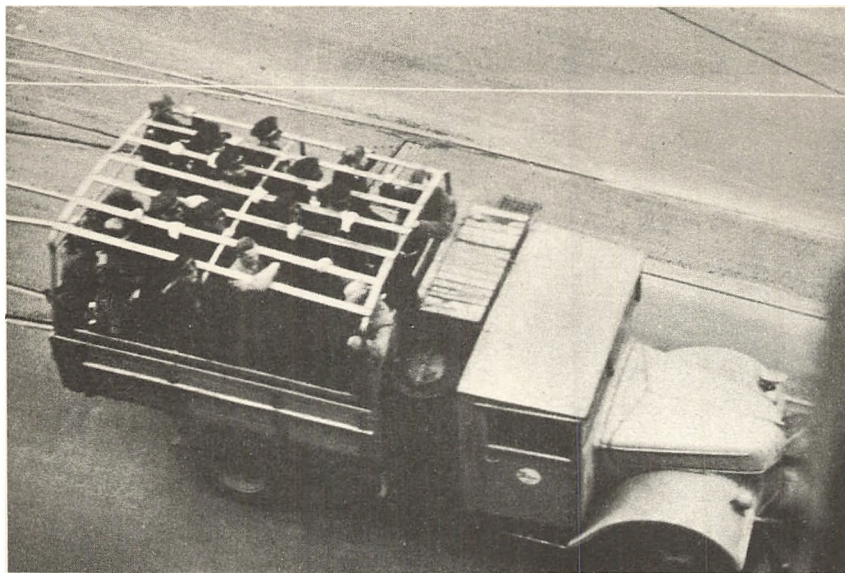
Det var gaet saadan til: Kl. 10,45 indfandt efter Ordre Departementschef Eivind Larsen, Rigspolitichef Begtrup Hansen og Politidirektør Stamm sig hos General Pancke paa Dagmarhus. »Den højere S. S. og Politifører« ønskede en Konference med de Herrer, der pligtskyldigst og loyalt gav Møde. Efter kort Ventetid blev de tre Politichefer imidlertid under bevæbnet Eskorte ført til Turisthotellet ved Siden af Dagmarhus og her belagt med »Ehrenhaft«, altsaa indespærret. Saa var de sat ud af Spillet.

Ved Forræder-Kup overrumpler Politigaarden.

Samtidig havde et stort Antal yngre Personer indfundet sig paa Hittegods-kontoret paa Politigaarden i København under Foregivende af at efterlyse bortkomne Ting. I samme Øjeblik Sirenerne hylede afslørede de »Besøgende« sig som sværtbevæbnede Tysker-Medhjælpere, der i Løbet af faa Minutter spredtes over hele Politigaarden og holdt Politifolkene op. Udefra blev samtlige Indgange til Politigaarden beskydt af Tyskere, der var kørt op med Kanoner, ogsaa Vagterne afvæbnedes, og ved dette Forræder-Kup lykkedes det at overrumple den ellers sværtbevogtede Politigaard. Samtlige Politifolk blev tvunget ned i Søjlegården, hvor de i Timevis maatte afvente deres uviste Skæbne.

1944

19. September: 1700 Politifolk deporteres!

Paa Lastvogne køres de fangne københavnske Betjente til Frihavnen.

Politifolkene stuves sammen paa Lastbiler og køres til Frihavnen.

Kl. 12 afblæstes Luftalarmer. Men da var allerede, i Løbet af en Time, hele den Del af den danske Politistyrke, der gjorde Tjeneste, afvæbnet og fanget. Som det var gaaet paa Politigaarden i København, gik det hele Landet over paa samtlige Politistationer. Tyskerne stormede ind, overrumplede Mandskabet og arresterede det. Nogle Steder lykkedes det at yde en kort Modstand, men Politiet var for faatalligt og uforberedt. I Odense dræbtes under Aktionen mod Politistationen den kendte Fodboldspiller, Politibetjent Børge Rasmussen.

Raa Behandling paa Politigaarden.

I alt er henved 2000 Politifolk faldet i Kløerne paa Tyskerne. I Søjlegaarden paa Politigaarden fik de indespærrede Politifolk Lov til at staa og vente, uden Mad og Drikke, flere af dem endda uden at have faaet deres Uniformsfrakker paa. Nu blev de stuvet paa Lastbiler og kørt ud til Frihavnen, hvor der laa en stor Dampner parat til at føre dem bort. Alt var saaledes forberedt.

Betjentene i Frihavnen.

Om Bord paa M/S »Cometa« bragtes i Eftermiddagens Løb ca. 2000 Politifolk fra København, Frederiksberg og Nordre Birk. Stemningen blandt dem var alvorlig, men dog fortroingsfuld, idet man regnede med en midlertidig Internering som den Hæren blev til Del i August/September 1943.

mange Fanger, sattes Grænsen lidt senere til 55. Desuden blev øjeblikkelig frigivet nogle Politifolk, der var kendt af Tyskerne som tyskvenlige. Ogsaa Kammeraterne kendte dem, og det var ikke med blide Øjne, de saa dem forsvinde i Land. Det næste der skete var, at 100 Kriminalbetjente blev pillet ud og sendt tilbage — først til Shellhuset, og derefter til Politigaarden, hvor de blev interneret. Antallet af Politifolk i Frihavnen sank saaledes stadig.

Reddet ved et Tilfælde.

Enkelt lykkedes det ogsaa at slippe væk i Forvirringen. Saaledes melte en Betjent til den vagthavende Tysker, at han havde hele Familiens Rationeringskort paa sig, og han fik saa Lov til at gaa op paa Dækket for at stille sig i Række med dem, der led af forskellige Skavanker. Heroppe begyndte pludselig nogle af dem at gaa ganske roligt hen ad Dækket og ud over Landgangsbroen. Han fulgte efter og spadserede uden at blive anstøt ned paa Kajen og forsvandt.

Stuvet sammen i Lasten føres 1700 Betjente til Tyskland.

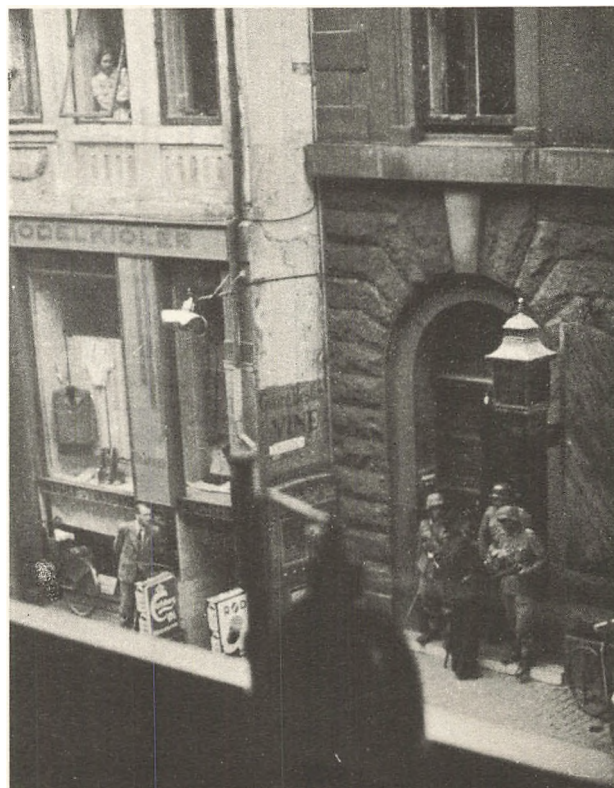
Sent paa Aftenen, befandt der sig 1680 danske Politifolk tilbage i »Cometa«, stuvet sammen i Lasten, der lukkedes til.

Det var helt umenneskelige Forhold, præget af ufattelig Raahed.

Kl. 23 lød Motorernes Larm. Skibet sejlede. Det gik mod Tyskland.

Ude i Landet.

Politiet ude rundt omkring i Landet er paa samme Maade bleven taget af Tyskerne og ført til Tyskland. Efter en kort Internering er de kørt sydpaa, stuvet sammen i Kreaturvogne. Da Toget med Politifolk fra Aalborg passerede Randers var en stor Menneskemængde mødt op paa Stationen, hvor de raabte Hurra som Hyldest til Betjentene. Men man bad dem gaa, i Aalborg havde Tyskerne skudt paa de Mennesker, der sagde Farvel til Betjentene.

Væbnet tysk Vagt udenfor Politistationen i Antonigade efter Overrumplingen og den korte Modstandskamp.

19. September: Kamp paa Amalienborg

Amaliegade afspærret foran Slotspladsen, hvor Politiet er klar til Kamp.

Tyskerne i Ildkamp med Kongens Politi-Vagt paa Amalienborg.

Alt klar til Kamp — Beslutsomme Politisoldater.

Siden Efteraaret i Fjor har Vagten paa Amalienborg været overtaget af Politiet; hvert Vagthold er paa 1 Politiasistent og 53 Mand. Da der Kl. 11 blev givet Flyvervarsel og man faa Minutter senere paa Amalienborg fik at vide, hvad der var sket med Politiet, forudsaa man straks, at Tyskerne ogsaa vilde komme og hente Politiet paa Amalienborg og maaske gøre Kongen til Fange. Den kommanderende Politimand, Politikommissær Nielsen-Ouø, lod straks Kongen vide, hvorledes Sagerne stod, og samtidig tog man fat med at spærre Slotspladsen af.

Der skete straks det mærkelige, at Hundreder af Mennesker meldte sig til

Assistance. Unge og Gamle, Arbejdere og Kontorfolk kom som skudt op af Jorden

og hjalp til med at slæbe de tunge spanske Ryttere paa Plads og bygge Barrikader i de fire Indgange til Slotspladsen. Fra »Larsens Plads« tilbød man at levere Sandsække, og som ved et Trylleri blev Sække skaffet til Veje, fyldt og baaret paa Plads. Aldrig har Amalienborg set en lignende Travlhed. Man kunde jo vente Tyskerne hvert Øjeblik. Nielsen-Ouø og Slotsforvalter, Kapt. Schlichtkrull gik rundt og gav gode Raad og opildnede Folkene, Kommandoer var overflødige! Midt under Arbejdet kom Dronningens Bil susende ind paa Pladsen. Hds. Majestæt havde været til Golf i Rungsted, men var blevet kaldt tilbage af Kronprinsen.

Tyskerne kommer!

Da alt var færdigt, Civilpersonerne borte og Politiet gaaet i Stilling bag Barrikaderne, indtraadte et Øjeblik Stilhed; men kort efter svingede en stor Kolonne tyske Tropper ind i Amaliegade oppe ved Tolbodvej. Der var ca. 60 Mand; de forreste havde Maskingeværer og Haandgranater. Ud for den gamle Fødselsstiftelse delte Kolonnen sig og marcherede frem langs Husrækkerne. Saa traadte Kapt. Schlichtkrull, Nielsen-Ouø og Kongens Adjudant, Kapt. Henningsen frem midt paa Kørebanen og raabte: »Halt, zurück!« Bag Barrikaderne laa Politimændene med Fingeren paa Aftrækkeren og Karabinerne hvilende paa Sandsække.

Den første Salve mod de fremrykkende Tyskere.

Tyskerne tog slet intet Hensyn til Advarslen. De forreste gik løs paa den længst fremskudte Pigtraadspærring, om trent ved det italienske Gesandtskab, og straks lod Kapt. Henningsens Befaling: »Saa maa der skydes!« Nielsen-Ouø vendte sig mod sine Politifolk og kommanderede: »Skyd!« Salven faldt omgaaende.

Det var ikke muligt at skyde forkert, hvert Skud ramte paa den korte Afstand. Mange Tyskere faldt, og Resten geraadede i den vildeste Forvirring og søgte Dækning. Enkelte Skud faldt der dog fra Fjenden, og en Betjent saaredes i Hovedet.

Alle hjælper med til at lave Sandsæks-Barrikader paa Amalienborg.

Kampberedt Betjent paa Amalienborg.

1944

19. September: Kampen indstilles

Mange faldne Tyskere.

Ved den første Salve faldt 9 Tyskere i Amaliegade. Men Slotspladsen blev ogsaa beskydt af Marinesoldater, der logerede i »Damehotellet« i Frederiksgade. Gennem Brandmurens Glukhuller kunde de ramme Kolonnaden, og her saaredes to Mand. Det lykkedes at bringe denne Skydning til Ophør. Imidlertid fik Tyskerne Forstærkning fra Kastellet, og nu gik de atter frem, denne Gang med yderste Forsigtighed. Klokken var nu 13,30, og det var stegende varmt. Fra Hofhusholdningen blev der uddelt Bajere i Massevis til de kæmpende. Man drak og skød og drak igen og passede godt paa Flaskerne, for dem maatte han endelig have med tilbage, sagde Lakajen!

Nyt Angreb fra den sydlige Amaliegade.

Tyskernes andet Angreb fra Nord blev imidlertid ikke til noget, da de ældre Soldater ikke kunde faa de unge med sig en Gang til, men saa satte et nyt Angreb ind fra den sydlige Del af Amaliegade op mod Kolonnaden. Samtidig havde en tysk Kanonbaad lagt til ved Larsens Plads og begyndte at skyde ind mod Palæerne, dog først efter at den havde skudt paa alt muligt andet; Tyskerne troede, at der laa Snigskytter i alle Kvarterets Vinduer. Angrebet fra Amaliegade-Syd blev ogsaa slaaet tilbage, men Kanonskuddene fra Kanonbaaden talte et alvorligt Sprog, og dertil kom det, der skete i Amaliegade-Nord. Her huserede Tyskerne aldeles vildt. De havde som sagt den Oplattelse, at der blev skudt paa dem fra flere Huse i Gaden, og derfor gav de sig til at fyre paa alle aabne Vinduer. De trængte ind i Husene, smed med Haaandgranater og skød ind i Gaardene. Mange Beboere blev saaret, enkelte døde kort efter. Det smukke gamle Hus, Nr. 42 (det hollandske Gesandtskab) blev beskydt af en lille Kanon, der blev hentet fra Kastellet, og Ejendommen Nr. 39 blev brændt ned til Grunden. Gaden var fuld af saarede og døde, Murbrokker, Skud, Skrig og Brandrøg.

Tyskerne skød som vilde og kastede Brandbomber i flere Huse i Amaliegade. Ejendommen her, Nr. 39, er totalt nedbrændt.

Amalienborg-Politiets Geværssalver ned ad Amaliegade kostede Tyskerne mange faldne. Her ligger én skudt paa Fortovet.

»En Misforstaaelse« siger den højere Pancke.

Imidlertid arbejdede man i Udenrigsministeriet. Her havde General Pancke meddelt, at det beroede paa en Misforstaaelse, at Amalienborg var blevet angrebet, og da man fik den Besked paa Slottet og samtidig saa, at Kanonbaaden nu havde rettet sin Kanon mod selve Residenspalæet, gav Kongen Ordre til at

standse Kampen. Kapt. Henningsen og Kapt. Schlichtkrull gik midt ud paa Gaden mellem Barrikaderne og vinkede til Tyskerne. Denne farlige Mission gik godt tre Steder, men i Amaliegade-Syd skød Tyskerne endnu, og her blev Kapt. Schlichtkrull haardt saaret i Underlivet.

Under hele Kampen viste Politimændene en glimrende Holdning og kæmpede med højt Humør; den 19. September paa Amalienborg var et stort Lyspunkt i den for Politiet ellers saa sørgelige Dag.

Popp-Madsen foreslaas som Politichef.

Kl. 11,30 modte Ekspeditionssekretær i Justitsministeriet, Dr. jur. Popp-Madsen, efter Tilsigelse hos General Pancke paa Dagmarhus. »Den højere S. S.« vilde gerne have et nyt dansk Politistavlet paa Benene, og han mente, at Popp-Madsen, kendt Nazist og i ledende Stilling indenfor Schalburgkorpset, vilde være Manden til at overtage baade Eivind Larsens og Begtrup Hansens Stillinger som Departementschef og Rigspolitichef. Men da Popp-Madsen indfandt sig i den røde Bygning for at faa Departementschefernes Tilslutning til denne Plan, blev han pure afvist, man ønskede ikke under nogen Form noget Samarbejde med ham.

Dr. jur. Popp-Madsen, der følte sig kaldet til at være øverste Politichef.

19. September: Modstandskampen styrkes

Tyske Patruljer med Maskingeværer, Kanoner og Haandgranater ses overalt paa alle Gadehjørner. Tyskerne er aabenbart nervøse for den Situation, de selv har fremkaldt.

Resten af Politiet, fem Tusind Mand, gaar under Jorden som Modstandsfolk.

Ikke saa snart aflæstes den falske Luftalarm Kl. 12, før Rygtet om Angrebet paa Politiet naaede ud til Befolkningen. Øjeblikkelig nedlagdes alt Arbejde. Butikerne lukkede, Togene holdt op med at køre og Sporvognene indstillede Driften. Over alt var Stemningen ophidset og truede med at bryde ud i desperat Kamp mod Overmagten. Men det lykkedes Frihedsraadet at holde igen. Man opfordrede i rolige og besindige Vendinger til at fortsætte Generalstrejken til i Overmorgen Torsdag, hvor Arbejdet genoptages til normal Tid, samt manede til at undgå Opløb og helst holde sig borte fra Gaderne. Som sædvanlig fulgtes Frihedsraadets Parole. Havde Tyskerne haabet, at de ved deres Provokationer kunde lokke Modstandsbevægelsen frem, blev de skuffede. Tværtimod ramte de sig selv. Det er lykkedes dem at uskadeliggøre ialt 2000 Politifolk, men til Gengæld opnaar de at største Delen af de tilbageblevne 5000, der er gaaet under Jorden, nu gaar aktivt ind i Modstandskampen.

I øvrigt blev Eftermiddagen og Aftenens Timer et typisk Billede paa tysk Terror. Tyske Patruljer rasede som gale gennem Gaderne og skød til alle Sider. Nogle Steder i Byen tændtes Baal og rejstes Barrikader. 11 Danskere er dræbt og talrige saarede.

Radioavisen gaar!

Tyskerne indfandt sig i Dag paa Radioavisen og krævede, at de forskellige Erklæringer ang. Politiets Arrestation skulde oplæses. Dette nægtede den samlede Redaktion med Red. Grunnet i Spidsen og forlod øjeblikkelig Radioen.

Man prøvede saa med Speakeren, der pure afsløg det. Der blev derefter etableret en ny Radioavis, som ledes af S. S. Untersturmbahnführer Bjørn Bjørnsson.

Nyhavn 51, som Tyskerne har sprængt, fordi der — paastaar de — er skudt paa dem fra Huset.

Pancke forsvarer sig.

General Pancke har i en længere Udsendelse forsøgt at retfærdiggøre det brutale Overfald paa det danske Politiet. Han motiverer Aktionens med, at han havde faaet uomstødelige Beviser for, at Politiet støttede Modstandsbevægelsen. General Pancke har hævdedet, at Politiet ikke blot tillader de illegale Kræfter at operere, men i mange Tilfælde selv hjælper dem.

Tyskerne sprænger Hus i Nyhavn.

Onsdag 20. September. Medens Befolkningen i det store Hele tager Situationen med Ro og følger Frihedsraadets Opfordring til kun at demonstrere ved at lade Arbejdet hvile i Dag, er Tyskerne ganske øjensynligt nervøse og venter sig alt efter Politiets Fjernelse. Patruljer med Maskingeværer og Kanoner farer rundt i Gaderne. I Aften Kl. 20.05 sprængte Tyskerne Huset i Nyhavn 51, der blev stærkt medtaget. Tyskerne paastod, at der var skudt paa dem fra Huset, og derfor skulde det ødelægges.

Kongens Fødselsdag, stille, storslaaet Hyldest

26. September.

Danmark befinder sig i den mærkelige Situation, at Kongen er hindret i at udøve sin Suverænitet, Regeringen er gaet, og nu er ogsaa Politiet væk. Tyskernes Terror bliver frygteligere Dag for Dag, i samme Grad som det gaar dem ilde paa alle Fronter. Det uundgaaelige Nederlag er synligt for alle. Men vi har en bitter Ende endnu, det gælder blot om at holde ud, med samme Ro og Besindighed som Kongen, der i Dag holder Fødselsdag i fuldkommen Stillehed, men alligevel er Genstand for en storslaaet Hyldest med Hilsener og Blomster.

Paa Kongens Fødselsdag afspærredes Amalienborg Plads for at undgaa Demonstrationer. Men Betjenten lader dog en lille Pige slippe igennem med sine Blomster og viser hende, hvor hun skal aflevere dem i Residenspalæet.

Blodig Batalje i Vedsted i Sønderjylland.

Fejret Kongens Fødselsdag og skudt af Tyskerne.

26. September.

I Vedsted Forsamlingsbygning i Sønderjylland, kendt som A. Bonde's Gæstgiveri, fejrede man i Dag Kongens Fødselsdag med Sange og Taler. Netop som Festen var ved at slutte, blev Bygningen voldsomt beskudt, og nogle unge Mennesker, der havde været i Kamp med Tyskerne uden for Kroen, kom stormende ind. Flere af dem var saarede, bl. a. Kusk Andersen fra Haderslev. S. S.-Folkene trængte nu ind i Forsamlingsbygningen og greb Andersen, der netop vilde til at springe ud af Vinduet. Han blev frygtelig mishandlet og til sidst slæbt uden for og skudt. De andre saarede Danske førtes i Arrest til Lasarettet. Tyskerne havde flere haardt saarede. Gæstgiver Bonde selv blev arresteret og Vedsted Forsamlingshus blev bagefter af Tyskerne sprængt i Luften og fuldstændig ødelagt. Fra tysk Side paastaas det, at S. S.-Folkene blev beskudt »fra Baghold« af Sabotørerne, og at Gæstgiveriet var Tilholdssted for Modstandsfolkene.

Stor-Razzia i Københavns Gader.

Pancke „kæmmer“ Byen.

28. September.

General Pancke har straks villet demonstere, at han har overtaget Polititjenesten i København. I Gaar lod han afholde en Stor-Razzia i Hovedstaden, ved hvilken man fik Lejlighed til at se, hvordan det tyske Sikkerhedspoliti opfatter sin Opgave. Ifølge tysk Meddelelse fra Pressekontoret for »Den højere S. S.«, overfaldt Tyskerne en Række Tilholdssteder for den københavnske Underverden for at fange og uskadeliggøre Storstadens Forbrydere. Man holdt sig især til Folkekøkkener, smaa Hoteller og Kafebarer. Det var, erklærer Pancke i Dag, Tyve, Røvere, Bedragere og Alfonsoer, man var ude efter. Nogle af disse har Tyskerne sikkert ogsaa faaet fat i. Men desuden medtog de uden videre alle Personer, som forekom dem »mistænkelige«, f. Eks. Arbejdsløse, Kommuniste og Folk, der tilfældigt kom dem i Vejen. De Arbejdsløse skal nu have Tvangsarbejde ved tyske Befæstningsanlæg i Sønderjylland; de »mistænkelige« skal overgives til Gestapo.

Aarhushallen bombet ved Schalburgtage.

1. Oktober.

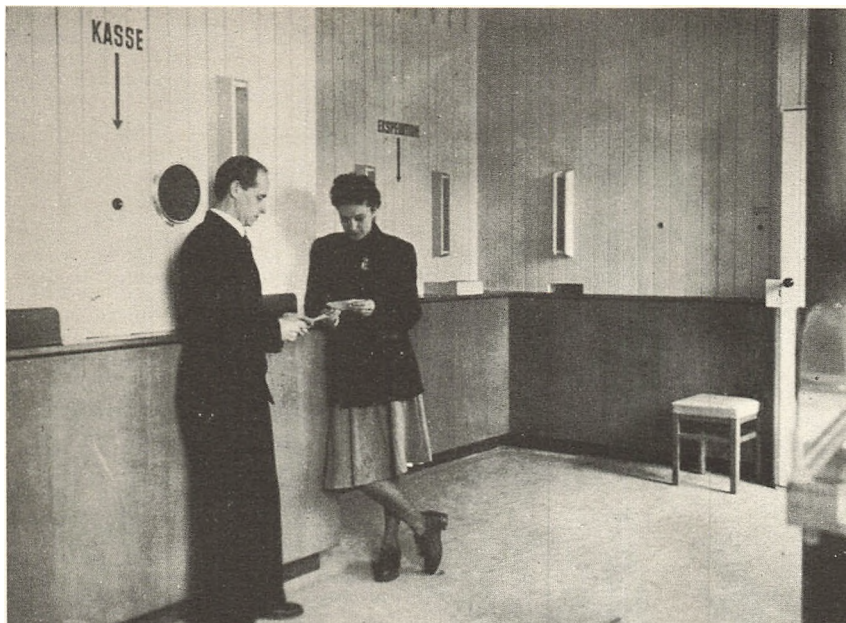

Fra Aarhushallens Scene ser man gennem de sprængte Mure hen over Ruinerne af Caféen og den sammenstyrtede Gavlf af Huset i Sct. Knudsgade.

Sidste Nat ved 2-Tiden eksploderede tre Bomber i Aarhushallens Restaurant. Den med Restauranten sammenbyggede Ejendom blev delvis ødelagt, og af dens Beboere blev 4 dræbt og 3 haardt saaret. Straks efter udbrød der en heftig Brand, som ødelagde Aarhushallens Garderobe og Foyer. Flere andre Bygninger var i yderste Fare. Et stort Oprydnings- og Eftersøgningsarbejde blev straks sat i Gang, og 5 Timer efter Katastrofen fandt man 10 Kvinder helt uskadt under Ruinerne.

Man har set Gerningsmændene; de kom kørende i den snart berygtede Opelvogn med 2 Nummerplader, saa man staa altsaa overfor endnu en Udaad af Tyskernes Haandlangere. I Dag vajer Flagene paa Halv over hele Aarhus By.

Lovløse Tilstande uden Politi

Bankerne er særlig udsatte for Overfald og Plyndringer. De har derfor sikret deres »Kasser« med Bræddevægge fra Disk til Loft. Ekspeditionen foregaar gennem smaa Luger.

HIPO oprettes som Hjælpepoliti.

Schalburgfolkene fra E. T. terroriserer og spiller Herre paa Politigaarden.

I den vanskelige Situation, der er opstaaet for General Pancke efter at det danske Politi er bleven sat ud af Spillet, er den store E. T.-Gruppe (en Afdeling inden for Schalburgkorpset) kommet til at spille en stor Rolle. Pancke har faktisk forregnet sig, da han overfaldt Politiet og deporterede de 1700 af Korpset, som han kunde faa fat paa. Han havde troet, at Resten af Politifolkene — ca. 5000 — havde ladet sig skræmme til at fungere videre. Men de er simpelthen gaaet under Jorden og har tilført Modstandsbevægelsen et uvurderligt, veltrænet og dygtigt Personale. Og Sagen er den, at Tyskerne slet ikke kan klare den politimæssige Opgave, dels mangler de Folk, dels mangler de Forudsætninger — bl. a. sproglige — for at kunne gøre det mest nødvendige Arbejde.

Erik V. Petersen og hans HIPO'er.

Derfor er det, at Panckes Øjne er faldet paa E. T.-Gruppen (Efterretningstjenesten), som allerede har vist sig nyttig i Tyskernes Tjeneste. Gruppen, der ledes af den tidligere danske Politimand Erik V. Petersen, er bleven udnævnt til HIPO (Hilfpolizei) og indstalleret paa Politigaarden, hvor det bistaar Tyskerne med Afhøringer og endvidere skal sættes ind i Tilfælde af Optøjer og Uroligheder. HIPO-Chefen Erik V. Petersen har dog bibeholdt sit hidtidige Kontor i Dahlerupsgade 1, hvor HIPO'erne daglig maa aflægge Rapport om, hvad de har faaet opklaret angaaende Sabotører og Modstandsfolk, ikke mindst om de Politifolk,

der er under Jorden. HIPO er bleven den store Stikkercentral, og dens Medlemmer, iført sorte Uniformer, terroriserer allerede overalt og har faaet et om muligt endnu mere forhadet og foragtet Navn end de Schalburgfolk, som de stammer fra. Paa Øvelsesskolen paa Høveltegaard uddannes disse Banditer og Landsforrædere, ofte tidligere straffede Personer, der tilhører Samfundets værste Udskud.

Hipodrenge holder Skydeøvelser i Parken ved Høveltegaard.

Tyveri og Plyndring.

Byernes lyssky Elementer benytter sig af den politiløse Tid til Overfald og Tyverier, ogsaa til større, organiserede Overfald paa Pengetransporter til Banker og Lønningskontorer. Saaledes røvede tre Danskere i tysk »Marinevægter«-Tjeneste 190.000 Kroner i en Bank i Helsingø, og i Løbet af Oktober Maa-ned er der til Forsikringselskaberne anmeldt Tyverier for over 2 Millioner Kroner.

Rygter om Voldtægt.

Ogsaa Rygter om de mest fantastiske Ugeringer spredes over Landet, navnlig Rygter om Voldtægt foretaget af tyske Soldater. Det har dog vist sig, at praktisk talt alle Rygterne blot er et Udslag af Folks Nervøsitet. Fra Hospitaler og Læger og mange andre Steder har man indhentet Oplysninger, og det har da vist sig, at der siden det danske Politis Fjernelse kun er blevet anmeldt 2-3 Tilfælde af Voldtægt.

Rommel er død.

6. Oktbr.

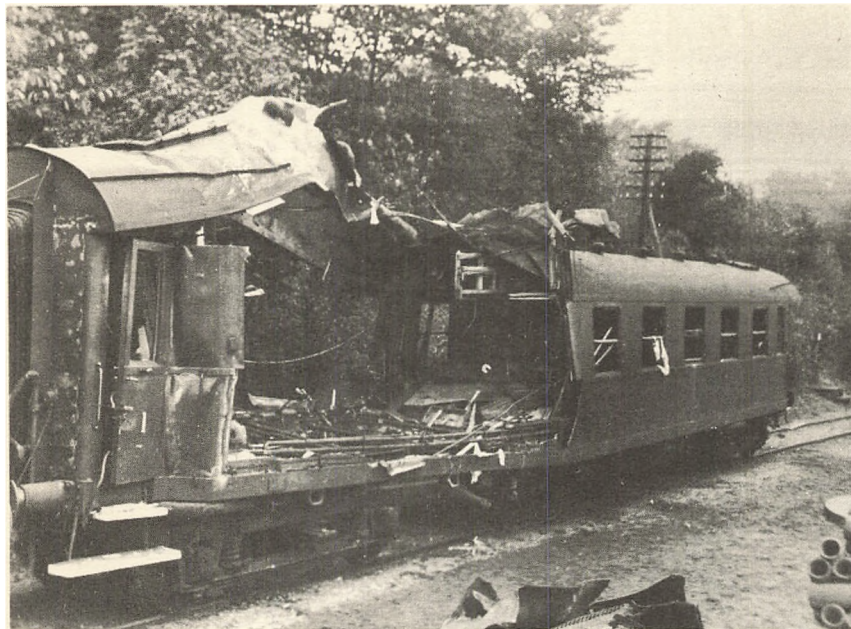
Generalfeltmarskal Rommel er ifølge officiel tysk Meddelelse afgaaet ved Døden som Følge af en Bilulykke paa Vestfronten. Generalen skal efter Hitlers Ordre begraves paa Statens Bekostning. (Senere er oplyst, at Rommel blev tvunget til Selvmord efter paastaet Forbindelse med Sammensværgelsen mod Hitler.)

Schalburg-Chefen arresteret.

10. Oktbr.

Schalburgkorpsets Chef Kaptajn K. B. Martinsen er blevet kaldt til Berlin, hvor han (for sin Kritik af Tyskerne i Danmark) er bleven arresteret. Premierløjtnant T. I. P. O. Madson har overtaget Ledelsen af det hensygnende Korps.

Oprørende Attentat mod Jyllandsekspressen

Saa frygtelig var Virkningen af Morderbandens Bomber i Jyllandsekspressen.

Brøndum-Banden sprænger efter tysk Ordre fyldt Jernbanevogn i Luften.

10 Dræbte, 40 Saarede — kun ved et Tilfælde begrænsedes Ofrenes Antal.

9. Oktbr.

Da Aftenekspressen fra Fredericia nordpaa Kl. 19,45 i Aftes befandt sig ca. 3 km Nord for Hobro, ramtes Togets første Passagervogn af en Eksplosion. Eksplosionen fandt Sted midt i Waggonen, og hele Vognen blev sprængt i Stumper og Stykker. Alle de tilstedeværende dræbtes eller blev mere eller mindre kvæstede.

Yderligere sprængtes Ruderne i de følgende Vogne, hvorved mange Passagerer paadrog sig Snitsaar, flere alvorligt.

Paa Ulykkesstedet udspillede frygtelige Scener umiddelbart efter Eksplosionen, som kunde høres 3—4 km bort (helt ind til Hobro). Der udbrød Panik, Skrig og Raab lød overalt.

Ialt dræbtes 10, mens 30—40 saaredes.

Blodig Hævn-Ordre fra Shellhuset.

Det var Brøndum og hans dansk-tyske Bande, der havde udført den oprørende Morddaad. Ordren til at udføre den var kommet fra Shellhuset; det skulde være Hævn for en Jernbanesabotage i Nærheden af Hobro, og man ønskede, at Attentatet skulde udføres mod et Tog med saa mange Passagerer som muligt.

Brøndum og hans Hjælpere ankom til Hobro Station noget før Togets Ankomst i en lille Opelvogn, fra hvilken de medtog to Mapper, der var stoppet med Sprængladninger. Brøndum tog selv den ene Mappe, medens den anden blev baa-ret af en tysk Hjælper. Begge gik de ud

paa Perronen og blandede sig med de mange Mennesker, der ventede paa Toget. Da dette kom, gik Brøndum og Tyskeren hver for sig op i Toget. Paa Perronen holdt et Par af Banden Vagt som Dækning i Tilfælde af uforudsete Omstændigheder. Opelbilen blev sendt lidt ud at køre i Byen, da en benzindrevet Bil for Tiden altid vækker Opsigt og vilde have tiltrukket sig uønsket Opmærksomhed foran Stationen.

Mapper med Sprængstof hænges op i Sidegangene.

Brøndum var gaaet op i den første Personvogn efter Lokomotivet, og Tyskeren i den næste. Bomberne skulde

indstilles paa Sprængning efter 10 Minutters Forløb. Mapperne blev anbragt paa Knager ude i Sidegangene, en i hver Vogn. Det saa ikke paafaldende ud, at der her hang nogle Mapper, og naar de var anbragt i den Højde, kunde man stikke Sprængblyanterne ind i Ladningen uden at bøje sig; det vilde se ud, som om man bare vilde tage noget ud af Mappen. Der skete saa det, at Tyskeren blev et Par Minutter forsinket af nogle Rejsende, der spærrede Vejen, medens Brøndum straks fik armeret sin Sprængladning. Tyskerens Bombe vilde derfor først tænde et Par Minutter senere end Brøndums, og denne tilfældige Omstændighed blev Aarsag til, at mange Mennesker reddede Livet.

Bomberne springer med øredøvende Brag.

Da Bomberne var godt og vel anbragt, forlod de to Gangstere Toget, sluttede sig til Vagten paa Perronen, gik ud af Stationen og satte sig ind i Opelbilen. Toget var da allerede kørt, og et Øjeblik efter skete den forfærdelige Eksplosion. Det var Brøndums Bombe, der sprang. Den raserede hele den forreste Vogn; Passagerer, Rejsesgeds, Tasker og Kufferter fløj gennem Rummet; ikke en eneste Passager slap uskadt.

Den anden Bombe uskadeliggjort.

Men den anden Bombe sprang ikke. Den skulde være sprunget et Par Minutter senere, men under det vilde Kaos, der opstod ude paa Gangen, er Mappen med Sprængstoffet paa en eller anden Maade blevet revet ned paa Gulvet, og Sprængblyanten er knækket eller blevet trampet af, og derved er en Mængde Passagerer sluppet fra den Død og Lemlæstelse, der ellers havde været dem sikker. Man har senere fundet den uhyggelige Mappe med Sprængstoffet og i dette et Hul, der viser, hvor Blyanten har siddet.

Mord og Drab i Flæng paa Gader og Veje.

Der er snart ikke et Menneske i Landet, som ikke har været Øjenvidne til en eller anden af de blodige Begivenheder, der i tæt Rækkefølge linder Sted paa aaben Gade og ved højllys Dag. Mord og Drab og Likvideringer har i den Grad taget Overhaand, at der skal særlige Omstændigheder til, for at det vækker større Opmærksomhed. I København likvideredes den 4. Oktober Fru Agnete Giese paa Godthaabsvej, hun havde været ansat i Schalburgkorpset, og den 5te blev en Stikker dræbt paa Gaden i Aalborg. Brøndum-Banden blev udsendt til Aalborg og ankom den 7., forsynet med en Liste over Ofre, Tyskerne vilde have clearing-myrdede, bl. a. Købmand Beck i Asylgade. Da de ikke traf ham, skød de i Stedet for hans Kommis Chr. Andersen. Samme Dag blev Læge Richard Raetzel skudt i Aalborg. Brøndum udgav sig for Sabotør, bad Raetzel gaa med til en saaret Kammerat, hvad Lægen gjorde; da de kom til det Sted, hvor Stikkeren var bleven dræbt, trak Brøndum Revolveren og skød Lægen ned. Han døde paa Stedet.

Bomber mod Blade i Aarhus og Svendborg

Sort-Børs-Herrerne faar læsterlige Klø.

Forleden havde »Børs«-herrerne i Randers drevet Frækheden saa vidt, at de paa Skille reklamerede med: »friskskrællede Cykler« og udbød stjaalet Vasketøj, der endnu var vaadt fra Vaskebaljen, til Salg! Blandt Byens Befolkning dannedes hurtigt en Kreds af Mænd, for største Parten Smedesvende, som i Mandlags omringede hele Sorte-Børs Omraadet og gennempryglede Hagerne, saa Blodet flød. Mange Hundrede Mennesker overværede Afbankningen, der varede en Times Tid.

I Forgaars kom Turen til Sorte-Børs Grosse-kerne i Aalborg. Her havde henved 100 Nitterdrengene fra Skibsværftet paataget sig Afstraffelsen, og den blev foretaget saa grundigt, at flere af »Grossererne« maatte køres paa Hospitalet.

Endelig i Gaar tog man fat i Kolding. Her var tre Mænd fra Suhmsgade i København kommet paa Tourné for at »handle« med Uldløj; men det kommunale Vagtværn fanget dem og afleverede dem paa Raadhuset, hvor Borgmesteren selv sammen med Vagtværnschefen idømte dem en god Dragt Prøjel. Meget fornuftigt lod man Sagkundskaben — 5 Kolding-Boksere — udføre Afstraffelsen; hvorefter de blev smidt ud af Byen.

Sprængningen af »Svendborg Avis«, hvorved det ogsaa gik ud over Naboejendommen med »Svendborg Amtsavis«.

Tyskerne er atter ude efter de store danske Provinsblade.

„Demokraten“ i Aarhus og „Svendborg Avis“ bombet.

9. Oktbr. I Nat lød der en kraftig Bombeeksplosion i Aarhus. Det var »Demokraten« store Bladhus paa Banegaardspladsen, der blev bombet. En meget kraftig Sprængladning blev kastet ind gennem et af de store Vinduer til Trykkeribygningen, Accidenstrykkeriets Afdeling, som blev fuldstændig raseret. Desuden blev Bladets Stereotypianlæg fuldstændig ødelagt.

En ældre Dame døde af Chok'et ved Eksplosionen.

Det er Peter-Gruppen, der har været ude med Bomber efter tysk Ordre. Man vil hævne de mange store Sabotager, der har fundet Sted de sidste Par Uger, og som har gjort Aarhus til en af Landets mest hærgede Byer.

Svendborg Bys Centrum hærgedes i Nat af to store Bombeeksplosioner. Den kraftigste lød Kl. 2,34 og fandt Sted i

»Demokraten« store Bladbygning i Aarhus — her set fra Gaarden, efter at Eksplosionen har hærget Rotationspressen og Accidenstrykkeriet i Stuen og paa første Sal.

»Svendborg Avis«' Ejendom i Nikolajgade. Den treetagers Bygnings Mure styrtede totalt sammen. Der opstod voldsom Brand.

Bladets Sættemaskiner styrtede ned over Rotationsmaskinen i Kælderen, saa det vil tage lang Tid, før Forholdene kommer i Orden.

En anden Bombe eksploderede paa Hjørnet af Gerritsgade og Kattesundet, og Ødelæggelserne herfra falder sammen med Ødelæggelserne fra Eksplosionen i Bladhuset.

Ogsaa »Svendborg Amtsavis«, der er nærmeste Nabo til »Svendborg Avis«, har lidt svær Overlast, idet Bygningen er molesteret og Trykpressen er overdænget med Sten og Kalk.

Tysk Damper „Scharnörn“ sprængt i Aarhus Havn.

Stolt Sabotør-Bedrift.

11. Oktbr.

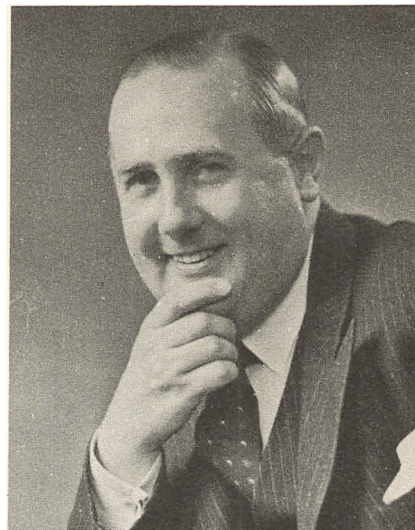
Det er lykkedes Aarhus Sabotørernes lille modige 5-Mands Gruppe, der opererer i Aarhus Havn, at ødelægge den store tyske Damper »Scharnörn«, der laa ved Kaj med en Ladning Cement. Sprængningen blev udført af en eneste Mand, og ved højlys Dag. Det var Elektriker Hans Thomsen, der foretog den; han er ansat ved Havnen og kunde derfor gaa uantastet om Bord i Skibet under Foregivende af, at han skulde udføre Elektrikerarbejde. Han kom ned i Lasten, og her »glemte« han sin Elektrikertaske, som indeholdt 15 Kilo Sprængstof med de nødvendige »Blyanter«. Elektrikeren gik uantastet og roligt i Land igen, og 8 Timer senere lagde det stolte Skib sig blidt til Ro paa Havnens Bund. Al Cementen blev ødelagt, men de stenhaarde Cementsække blev dog senere brugt af Tyskerne til Barrikader i Aarhus' Gader!

Haardt Slag mod Frihedsbevægelsen

Direktør Niels Mikkelsen, Skandia.

14. Oktbr.
Gestapo har i Dag gjort en god Fangst: Den ledende Kraft indenfor Frihedsraadet, og faktisk det eneste Navn, som Folk sætter i Forbindelse med det ellers helt anonyme Raad, Professor Mogens Fog er endelig bleven overrumplet og faldet i Tyskernes Kløer. Samtidig er Lederen af de illegale Blades Nyhedstjeneste, Redaktør Børge Outze bleven taget sammen med den fremtrædende Modstandsmand, Direktør Mikkelsen, »Skandia«, og »De frie Danske«s Redaktør Kaj Holbech er skudt.

Kaj Holbech, »De Frie Danske«s Redaktør.

Gestapo kommer paa Sporet af et Redaktionsmøde i »De Frie Danske«.

Lejlighed paa Gl. Kongevej omringes —
Redaktør Kaj Holbech skudt ned og dræbt.

Der skulde i Eftermiddag være et Redaktionsmøde hos Direktør Mikkelsen, Gl. Kongevej 93. Gestapo var gennem Stikkeren, Bogtrykker H a m m e k e n, kommet paa Sporet af Sammenkomsten og omringede Lejligheden, hvorved Fog, Outze og Mikkelsen gik i Fælden. Holbech kom nogle Minutter senere, men da han saa Gestapo, vendte han om og sprang ned ad Trapperne. Hammeken skød efter ham, en Kugle gik gennem Ryggen ind i Hjertet, og han var dræbt paa Stedet.

Professor Fog fra Frihedsraadet fanget.

Længe havde Professor Mogens Fog undgaaet sin Skæbne ved at leve »under Jorden«, med klog Forsigtighed var det lykkedes ham at holde sig skjult hos for-

Stikkeren, Bogtrykker Hammeken, der skød Kaj Holbech.

skellige Venner i Byens Omegn, men »Frihedsraadet« krævede ofte hans Nærværelse og de forskellige Paroler, som Raadet udstedte i de bevægede Dage under Folkestrejken og ved Politiets Arrestation, var han med til at affatte. Hans kloge og besindige Ledelse var ikke mindst Skyld i, at Frihedsraadet fik en saadan Autoritet, at hele Landet faktisk betragtede det som en illegal Regering, hvis Opfordringer nøje blev fulgt. Prof. Fog blev af Tyskerne pint og plaget under Forhør, men selv efter at Bovensiepen havde givet Ordre til at anvende Tortur, lykkedes det ikke at faa nogle Oplysninger ud af ham. Frihedsraadet fortsætter med Prof. C. A. Bodelsen som Repræsentant for »Frit Danmark«.

»Information«s Redaktør Børge Outze laver Numre.

Red. Børge Outzes Tilfangetagelse var ogsaa et godt Kup, og Gestapo mente med ham at have lammet hele den illegale Presses Nyhedstjeneste. Men ogsaa den fortsatte. »Information« udkommer stadig, først med Red. Sigvald Kristensen, Soc. Dem. (der snart maatte flygte til Sverige), derefter med Kaj Johansen, Landbrugsraadet, Red. Nesh Henriksen, Politiken, og Red. Eigil Steinmetz, Nationaltidende. Outze fik la-

vet et godt Nummer med Dr. Hoffmann, som han bildte ind, at han var tysk Medhjælper, en Slags Spion ved Østfronten. Der blev givet Outze Lejlighed til (med Hoffmanns Vidende) at flygte fra Shellhuset d. 15. November. Dagen efter flygtede han til Sverige og fortsatte herfra sit Modstandsarbejde.

»De Frie Danske« Redaktør Kaj Holbech dræbt.

Red. Kaj Holbech var ansat ved B. T. og »Billedbladet«. Allerede tidligt gik han ind i Modstandsarbejdet og blev Redaktør af »De frie Danske«, en glødende begejstret og fanatisk Sjæl, aabnemundt og naiv, en storartet Kammerat og en Slider for den nationale Sag, der havde hele hans Hjerter. Han faldt midt under sit Arbejde — han har næppe kunnet ønske sig en bedre Død.

Skandia-Direktøren Mikkelsen - Tortur og Frelse.

Direktør Niels Mikkelsen, Restaurant Skandia i Richshuset paa Raadhushuspladsen i København, var en af Modstandsbevægelsens sikreste Støtter, en dygtig og klog Mand med udpræget Organisations-evne. Han traadte ind i Kredsen omkring »De frie Danske« og støttede Udgivelsen af Bladet med Raad og Daad, og var ligeledes meget virksom i Arbejdet med de illegale Forbindelsesruter. Mikkelsen blev ført til Vestre Fængsel og udsat for Mishandlinger, der dog ikke førte til noget Resultat for Tyskerne. Man forsøgte med forgiftede Indsprøjtninger for at lamme hans Modstandskraft, hersede med ham med en Hypnotisør, der til sidst maatte give op. Mikkelsen var saa udmattet, at han forudsaa det Øjeblik, da han ikke længere kunde undgaa at røbe, hvad han vidste, og han forsøgte med en Lomme-kniv at skære Pulsaaeren over og ramme Hjertet med Kniven. Dødeligt saaret blev han bragt paa Frederiksberg Hospitals tyske Afdeling og undgik flere Forhør, indtil han befriedes ved Kapitulationen.

To Frihedskæmperes Heltedød

Saadan saa Morgenen efter Ruinerne ud af Prokurist Nyegaards Villa paa Strandvejen, hvor »Flamme« fandt sin Død.

„Holger Danske“ har mistet to af sine mest fremragende Folk:

„Citronen“ og „Flamme“, som begge med faa Dages Mellemrum er bleven opsporet af Gestapo og har fundet Heltedøden. Der gaar eventyrlige Frasnagn om „Citronen“s straalende Humør og fantastiske Vovemod og Snarraadighed, ikke mindre om „Flamme“s Ro og Koldblodighed, Behændighed og Dri- stighed.

„Citronen“ og „Flamme“ faldt ikke levende i Tyskernes Kløer.

De to Frihedshelte gav først op, da den sidste Patron var skudt af og den sidste Udvej var spærret.

15. Oktbr.
I Nat var Gestapo kommet paa Sporet af den kendte Modstandsmand, cand. polit. Aage V. Strøm Tejsen og indfandt sig i hans Villa i Gentofte, Jægersborg Allé 184. Strøm Tejsen var imidlertid forsvundet, men havde overladt sin Villa til »Citronen«, som Tyskerne paa den Maade — og ganske tilfældigt — fik fat paa.

»Citronen«s rigtige Navn var Jørgen Haagen Schmidt, hans Dæknavn kom af, at han som Mekaniker havde været ansat paa Citroën-Fabrikerne — Citroën-Schmidt blev til Citronen. Den Dag, Politiet blev taget, havde Citronen blandt sine mange Forklædninger uhel-

digvis netop iført sig en Politiform, og kom nu d. 19. Septbr. intetanende kørende som Betjent i sin Bil paa Nørrevold. Schalburgfolk standsede ham, gendelte ham ikke, men det var jo en Betjent, altsaa skulde han arresteres, og Citronen blev anbragt i en Gaard paa Sct. Hans Torv, bevogtet af en enkelt Mand. Citronen tog Chansen, forsøgte at flygte, men ramtes af et Skud i Ryggen. Haardt saaret blev han i en Ambulance kørt til Hospitalet, men under Transporten bad han om Vand, skød sin Vogter ned og havde Held til at flygte.

Den sidste Kamp mod overvældende Styrker.

Nu havde han gemt sig i Strøm Tejsens Villa og var stadig yderst svag efter sine Saar. Da Gestapo kom i Nat, skød han den første Tysker ned, og da de havde faaet Forstærkning fra Jægersborg Kaserne, optog den haardt saarede Frihedskæmper alene Kampen med de mange Tyskere, der mødte med Haandgranater og Brandbomber. Han solgte sit Liv dyrt. Endnu fire Tyskere dræbtes af Kugler fra hans Maskinpistol under den tre Timer lange Kamp, førend Citronen segnede død om i det brændende Hus.

„Flamme“ overrumpler i en Strandvejsvilla.

18. Oktbr.
»Flamme« havde faaet sit Dæknavn efter sit ildrøde Haar. Han hed Bent Faursschou-Hviid, Søn af Værten

i Hotel »Birkegaarden« i Asserbo. Han var kun godt 20 Aar, skulde uddannes i Restaurationsbranchen, men kom fra Begyndelsen med i Frihedskampen, hvor han med uhejlet Dygtighed deltog i Sabotager og senere særlig tog sig af Likvideringen af Slikkere. Roligt og koldblodigt indkredsede han sine modbydelige Ofre og ryddede dem af Vejen, naar Beviserne for deres Landsforræderi var sikre.

„Flamme“ tager Gift.

Selv jagedes han af Gestapo Dag og Nat, og i Nat lykkedes det endelig at fange ham. »Flamme« opholdt sig da i Prokurist Erik Nyegaards Villa paa Strandvejen 184 i Charlottenlund. Villaaen blev pludselig omringet af Tyskerne, Flugt var umulig; og optage en Kamp var ugerligt, da Familien og Børnene, som var hjemme, vilde blive udsat for Fare. Flamme gemte sig da i et Værelse paa første Sal og tog den Cyankalium-Ampulle, han altid bar paa sig. Tyskerne fandt ham død. Nyegaard blev arresteret, Villaaen sprængt og brændt ned til Grunden.

»Citronen«, Mekaniker Jørgen Haagen Schmidt.

»Flamme«, Bent Faursschou-Hviid.

Gunstige Forhold for Tyve og Røvere

Den danske Befolkning følger paa beundringsværdig Vis Frihedsraadets Opfordringer, men paa et Punkt kniber det: de tyske Film. Der er stadig alt for mange, der lader sig friste af Biograferne, som tvinges til at spille tyske Stykker. Her et Eksempel fra Palladium, der opfører »Drommesøen«. Bemærk »Alt udsolgt« til alle Forestillingerne.

„Fjernemagten“ har „organiseret“ for 10 Mill. Kr. Cykler fra Fabrikker og Lagre Landet over.

26. Oktbr.

Tyskerne har i Dag sendt væbnede Patruljer rundt til samtlige Cykelfabriker og Cykelhandlere og har uden videre taget alt, hvad de kunde finde af Cykler. Ethvert Lager er blevet plyndret, saa der praktisk talt ikke findes en eneste Cykel mere at faa i hele Landet. »Fjernemagten« har paa denne Maade »organiseret« ikke mindre end for 10 Mill. Kr. Cykler. Folk er oprørte — men hvad er der at gøre? Værnemagten har udsendt en officiel Erklæring om, at de »af tvingende Grunde har opkøbt (!) alle nye Cykler«, men at det »drejer sig om en isoleret Foranstaltning, som ikke vil blive udvidet«. Det kan man jo godt sige, for nu er der nemlig ikke flere Cykler at hugge.

Røverier og Plyndringer.

9. Nov.

Antallet af Røverier er taget stærkt til i den sidste Tid.

30. Oktober har Røvere plyndret et Fagforæningskontor og bortført Kassebeholdningen paa 75.000 Kroner.

2. November blev tre Medlemmer af samme Familie saaret, da de modsatte sig et Røveri, her i København. Samme Dag plyndrede væbnede Mænd to Funktionærer fra Københavns Kommune for 125.000 Kroner, som de havde hentet i Privatbanken og skulde bringe til Kommunens Hovedkasse. Røverne førte de to Mænd i Bil ud i Utterslev Mose og plyndrede dem der.

3. November blev der røvet 10.000 Kroner fra Landmandsbankens Svaneølleafdeling.

4. November blev der røvet 20.000 Kroner fra Postkontoret i Borups Alle og 10.000 Kroner paa et Rodekontor i Brønshøj.

6. November blev der røvet 5000 Kroner fra en Bank paa Lyngbyvej.

8. November tog nogle Røvere 700 Kroner fra et Ismejeri i Saxogade efter at have saaret Indehaverens Hustru dødeligt med en Hammer.

En Række sociale Institutioner i København har udsendt et Opraab om at hjælpe Byens Fattige med Tøj. Man har sat en stor Indsamling i Gang. Paa Billedet ses vore raske Svømmepiger i Færd med at samle ind.

Kunstnerne og Radioen.

30. Oktbr.

Uansvarlige Personer, der er altfor nidkære i deres »Patriotisme«, har i den sidste Tid forlystet sig med at sende Kranse eller Miniatur-Ligkister til Kunstnere, der har optraadt i Radioen. Frihedsraadet tager Afstand fra den Slags misforstaaede Demonstrationer, idet det erkendes, at mange er tvungne til at medvirke, og at ingen Danskere fornuftigvis kan have noget imod, at Radioen ikke udelukkende betjenes af Tyskerne og deres Medløbere.

„Mørkelodser“.

31. Oktbr.

København har faaet 25 »Mørkelodser«, der er til Disposition for gamle Folk og nervøse Damer, der ønsker at blive fulgt hjem eller til Sporvogne i Aftentimerne, naar Byen er mørkelagt. Mange Steder er indført Konvoj-System ved Aftentning f. Eks. af Aftenskole-Elever.

Drastiske Forholdsregler.

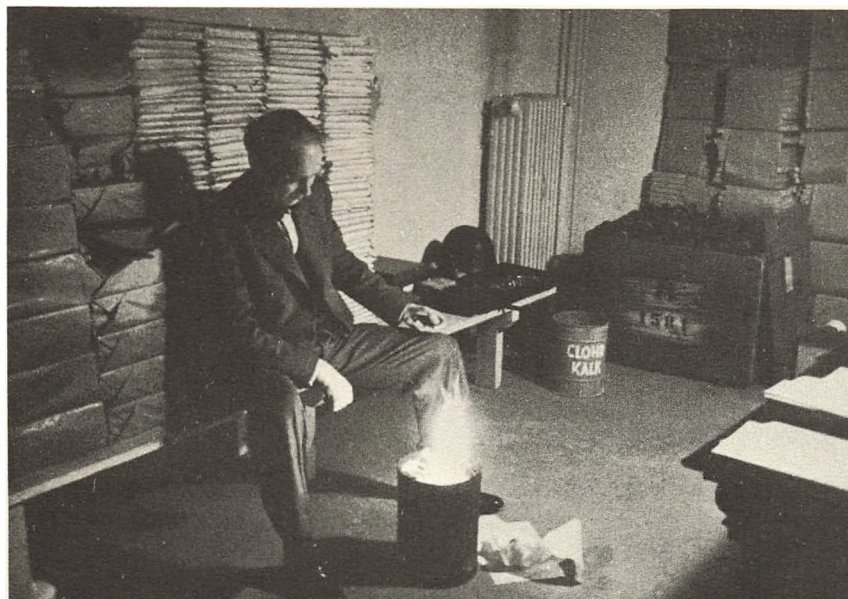
1. Nov.

Kredslæge Frk. Glud.

Den meget energiske Kredslæge i Roskilde, Frk. Glud, har i længere Tid truet med at ville tage skrappe Forholdsregler mod de Konssyge-Patienter, der ikke melder sig eller unnlader at møde til Behandling. Nu er Dr. Glud gaaet over til direkte Aktion, idet hun i Gaar har offentliggjort Navnet paa en saadan mandlig Syfilis-patient i Avisen.

Politiet er gaaet under Jorden

Kriminalassistent H. C. Andersen i Baglokalet paa H. C. Ørsteds Vej, hvor han brænder Papirer, som det kan være skæbnsvangert at ligge inde med.

serede den første Samling af de spredte Politifolk og fik paa ny Kriminalpolitiet i Gang med Undersøgelser og Afhøringer. Ganske særlig fortjenstfuld var Oprettelsen af Kartoteket over Slikkere, Værnemagere og Tyskervener. Alt det blev sat i Sving af det underjordiske Politi.

Butik paa H. C. Ørsteds Vej som »Politigaard«.

Til en Begyndelse holdt H. C. Andersen og hans Souschef Hans Christensen til i en Hjørnelejlighed paa Vesterbrogade. Men den blev »stukket«, og de maatte forlægge Residensen til Nikolajvej, senere til et Firma paa Nørrebrogade og en Kaffe forretning i Smallegade. Men længst holdt H. C. Andersen ud i en Butik paa H. C. Ørsteds Vej. Udefra saa dette Politiets »Hovedkvarter« meget fredeligt ud som »Holst & Co's Papirvarelager«, og tilfældigt Besøgende fandt heller ikke andet end Papirsvietter og Konvolutter, Spil og Legetøj paa Hyldeerne. Men i Baglokalet arbejdede H. C. Andersen og hans Folk mellem Maskinpistoler og Haandgranater, her var Centralen for hele det vidtomspændende Arbejde, som Politiet trods alt udførte i den politiløse Tid. Der var ikke den Forbrydelse, som undgik Politiets Opmærksomhed, og ofte var det under de vanskeligste og farligste Forhold, der maatte arbejdes, naar Undersøgelserne skulde foretages lige for Næsen af Tyskerne. Der var bl. a. den rygtede Forbryderbande, som kaldte sig »Les Apaches«, og som havde til Specialitet at true velhavende Folk i Frihedskampens Navn, ofte med Held til at presse Penge af dem i Angst for at blive likviderede, om de saa end aldrig havde saa ren en Samvittighed. I mange Tilfælde lykkedes det at bremse op for dette Uvæsen. Nogle Gange lykkedes det Tyskerne ved Hjælp af Landsforræder-Stikkere at fange enkelte illegale Politigrupper, men Organisationen var opbygget saadan, at den ene ikke vidste Besked med den anden, og derfor ikke kunde røbe noget af Betydning.

Politiet lader sig ikke kue!

7000 Mand gaar aktivt ud i Modstandskampen.

Tyskerne satte d. 19. September det danske Politi ud af Spillet og deporterede de 2000 Mand, de kunde faa fat paa. Men der var ca. 7000 Politifolk tilbage, og dem lykkedes det ikke Tyskerne at fange, de gik alle under Jorden og tilsluttede sig Frihedsbevægelsen, som paa den Maade fik en højst værdifuld Forøgelse med dette trænedede og rutinerede Korps.

Blandt de ledende Politifolk, der var undsluppet Razziaen d. 19. Septbr., var Politimester *Seidenfaden*, der blev Chef for Landsledelsen af det »underjordiske« Politi med Politinspektør *Sven Hollen* som praktisk Organisator. I Landsledelsen sad desuden Politinspektør *Melle-rup*, Politikommissær *Schou*, Politias-sistent *Svend Rasmussen*, Politias-sistent *Lykkestrup* og Kriminalassistent *H. C. Andersen*.

Det illegale Politi organiseres.

Sagen var den, at man indenfor Politiet øjeblikkelig var gaaet i Gang med at organisere de Politistyrker, Tyskerne ikke havde faaet fat paa. Det var et besværligt Arbejde, mange var gaaet saa grundigt under Jorden, at det først efter længere Tid var muligt at naa frem til dem. Men det lykkedes, og Politiets Folk gik alle som en med Liv og Sjel ind i Frihedskampen. De havde længe nok været nødsaget til at opretholde et Skin af Loyalitet overfor Regeringen og dermed ogsaa overfor Tyskerne; nu kunde de fuldt og helt vise deres Sindelag.

Kriminalassistent H. C. Andersen arbejder videre.

Et meget stort Arbejde udrettedes af Kriminalassistent H. C. Andersen. Han blev ogsaa taget paa Politigaarden 19. Septbr. og slæbt ned til Damperen i Frihavnen, men han var saa heldig at være lige netop saa gammel, at han blev frigivet. Man betragtede den stilsfærdige ældre Politimand som ufarlig. Og saa blev H. C. Andersen netop den drivende Kraft indenfor Politiet under Jorden, organi-

Underjordiske Kriminalpolitifolk arbejder videre, bl. a. med Kartoteket over Stikkerne.

1944

Royal Air Force over Aarhus

31. Oktbr.

Modstandsfolkene i Jylland har længe næret et brændende Ønske om paa en eller anden Maade at ramme Gestapo-Hovedkvarteret i Aarhus; i Aarhus Universitets to Kollegiebygninger IV og V har den jydsk Gestapo-chef v. Schwitzgebel og hans Næstkommanderende Rothenberg indrettet sig sammen med hele den store Stab af tyske Gestapofolk og danske Stikkere, og nu i de sidste Maaneder er de kommet saa foruroligende nær ind paa Livet af hele den jydsk Modstandsbevægelse, at de truer med, hvad Dag det skal være, at lamme den fuldstændig. Gennem Stikkere og Tortur af fangne Sabotører ved de alt for god Besked med hele den illegale Hær. Man har derfor rettet en Henvendelse til London, om ikke Royal Air Force muligvis kan rette et Luftangreb mod Gestapo i Aarhus. I Dag kom Svaret: R. A. F. har bombet Universitetet og fuldstændig lagt Gestapo-Hovedkvarteret i Grus.

Hovedbygningens Frontparti, der blev ramt af Understellet paa den ene engelske Maskine — men Maskinen klarede sig.

24 engelske Moskito-Maskiner bomber Aarhus Universitet.

Det jydsk Gestapo-Hovedkvarter ødelagt.

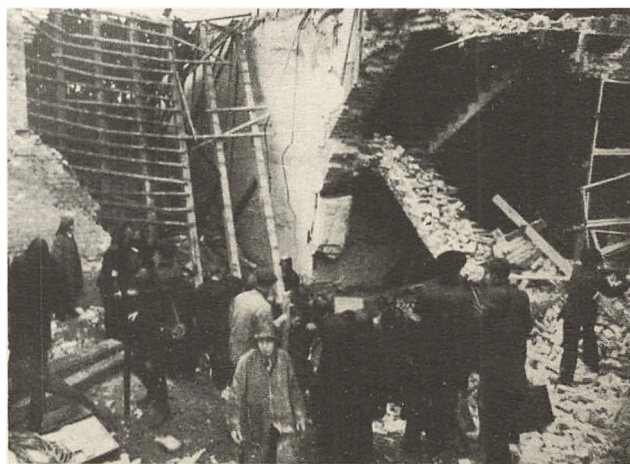
Et Kvarter før Kl. 12 i Dag hylede Sirenerne over Aarhus og straks efter hørt voldsomme Bombeeksplosioner. 24 engelske Moskitomaskiner kom i Hushøjde strygende hen over Aarhus. De kom i fire Sektioner med 6 Maskiner i hver. Hver Maskine udløste en Bombe over Universitets-Komplekset, 6 Bomber faldt i Hovedbygningen, som endnu er under Opførelse, Resten i Kollegielængerne, paa Artillerikasernen i Langelandsgade, hvor Tyskerne har Oplag, og i det omliggende Villakvarter. Bombningen var det fineste Præcisionsarbejde fra Englændernes Side, men det var ogsaa nøje forberedt i de mindste Detailler. Hundrede tyske Gestapofolk dræbtes, bl. a. Schwitzgebel og Rothenberg, ogsaa danske Stikkere fandt Døden, men desværre mistede tillige 12 danske Fanger Livet. Vigtigst af alt er det dog, at Gestapohovedkvarteret er fuldstændig ødelagt, og dermed det Kartotek og de Lister, Tyskerne har over de jydsk Modstandsfolk.

Engelsk Præcisionsarbejde.

Angrebet var planlagt af Videluftmarskal Sir B. Embry, der selv deltog i Togtet og herom har fortalt: »Pludselig kunde vi se Gasbeholderen og Byen foran os. Vi lukkede Bombelemmen op og fløj med stærk Fart i Hushøjde frem mod Angrebsstedet. Flyvehøjden var saa lav, at en Maskine ramte Universitetsbygningens Tag og tog betydelig Skade, men Føreren havde Held til at flyve den tilbage til Basen. I dette Øjeblik kom der flyvende en tysk Maskine imod os i ca. 300 m Højde, den havde ikke set os. Det var en Lækkerbiskken, men vi var nødt til at lade den flyve. — Et Øjeblik senere fløj vi henover de røde Tage, langs med Hovedvejen, og der laa de to Bygninger! Bomberne blev udløst, en Drejning til venstre, og vi var paa Vej hjem.«

En Fuldræffer gik gennem Muren ind i den store Aula.

En Bombe ramte det store Auditorium, der styrtede sammen. Mange saaredes og dræbtes her. Blandt de saarede var Universitetets Arkitekt C. F. Møller og hans Medarbejdere, Arkitekterne Carl Windeløff og Max Boye-Rasmussen.

Gestapo-Hovedkvarteret i Grus

Gestapohovedkvarteret i Universitets-Kollegierne — fotograferet ca. 1 Time efter Bombardementet. I Baggrunden Langelandsgades Kaserne, hvor der ogsaa faldt Fuldræffere.

Pastor Sandbæks mirakuløse Redning og Flugt fra Bødlerne.

Bomberne springer midt under Forhøret.

For godt en Maaned siden angav en Stikker (Kioskejer Justesen, Hobro) Pastor Harald Sandbæk, der blev taget af Gestapo paa Ildsten Højskole, hvor Præsten efter den jydsk Sabotagechef's Opfordring ledede en formelig Sabotør-Skole. Hos Gestapo i Aarhus var han bleven underkastet umenneskelig Tortur, slaaet, pisket og sparket af sine sadistiske »Forhørsledere«. Nu sad han atter paa tredje Sal i Kollegiebygningen overfor den mest frygtede af Forhørsdommerne, Kriminalsekretær Werner og tre andre Tyskere, skulde paany pines til at røbe sine Kammerater — da hørtes Braget af Bomberne.

Tyskerne springer for Livet.

Pastor Sandbæk fortæller: »Det var forbausende at se, med hvilken fantastisk Fart det store, noget blegfede Menneske kunde komme

paa Benene, og inden jeg kunde tænke mig, hvad der overhovedet var paa Færde, var han sprunget som en gal ud ad Døren ud paa den lange Kollegiegang. — De tre andre fulgte pr. omgaaende hans Eksempel. Over Stole og Borde — blot ud af Værelset. — Jeg sprang ud paa Gangen og naaede lige at se, at alle Gestapofolkene, som var løbet hen ad Gangen til højre, smed sig paa Maven og kravlede hen mod Gavlen af Huset. Jeg smed mig ogsaa omgaaende paa Maven — valgte Vejen til venstre — naaede imidlertid ikke at kravle mere end nogle faa Skridt — saa kom Bom-

Begravet under Ruinerne og reddet — af Tyskerne.

Pastor Sandbæk styrtede ned og begravedes mellem Murbrokkerne. Lidt efter vaagnede han op i bælgravende Mørke. Pludselig hørte han en skrig »Aa

Gud, lad mig dø — aa Gud lad mig dø«. Med høj Stemme bad Præsten Fadervor. Saa blev alt stille. I tre Timer laa Pa-

Pastor Harald Sandbæk, senere fot. i Brigadens Uniform som Feltpræst.

stor Sandbæk her i Mørket, forberedt paa at dø. Men hellere kvæles her end pines ihjel af den Bande Sadister. Saa hørte han endelig Lyden af en Haakke. »Den kom hastigt nærmere, og da den var nær nok, raabte jeg af al Magt. Saa- dan er vi Mennesker altsaa, at skønt man et Par Timer før havde været Gud taknemmelig for at faa Lov at dø, saa ønskede jeg nu at leve, at komme fri. De gravede mig ud, og da jeg ikke havde Ilaandjern paa, og da jeg svarede dem paa Dansk, troede de vel, at jeg var en af de danske Stikkere — i alt Fald bragte de mig til et dansk Hospital.«

Annonceret død — og flygtet til Sverige.

Paa Hospitalet opklaredes det snart, at det var Pastor Sandbæk, og man fik ham bragt af Vejen, skjult hos en Familie i Aarhus, og derfra sendt til Sverige. Pastor Sandbæks Familie indrykkede en Dødsannonce i Aviserne. Tyskerne troede selv, at han var omkommet under Bombardementet.

De hærgede Kollegie-Bygninger med de massakrerede Tyskerbiler mellem Murbrokkerne.

Sabotør-Bedrifter og Hævn-Mord

Den mægtige Flyveplads Vest for Aalborg, bombet af Sabotører.

Aalborg Flyveplads hærges af en fantastisk dristig Sabotage.

40 Maskiner, Hangarer og Bygninger ødelagte — mange Tyskere dræbte.

5. Novbr.

Flyveplads Vest ved Aalborg, som Tyskerne har udbygget under Besættelsen, er Europas største, den er af imponerende Dimensioner med kolossale Startbaner, Hangarer og Værksteder, og den har kostet eventyrlige Summer. I de sidste Dage har denne Tyskernes Stolthed været Genstand for en Sabotage, der er intet mindre end en storslaet Bedrift. Flere af de store Hangarer og 40 Flyvemaskiner er brændt, uerstatteligt Specialværktøj er ødelagt og Officersmessen sprængt.

Bomber i Frokostpakkerne.

Naar det er lykkedes at gennemføre denne Sabotage paa den stærkt bevogtede Flyveplads, hvor Værnemagtens Folk Døgnnet rundt færdes i Hundredvis, skyldes det i første Række en Specialarbejder *Thorkel Nielsen*, der havde sin Gang paa Flyvepladsen sammen med en Gruppe paa fem Mand af ligesindede danske Arbejdere. I længere Tid forberedte de Angre-

bet, fabrikerede et halvt Hundrede Sprængbomber og et Dusin Brandbomber, som de smuglede ind paa Flyvepladsen i uskyldigt udseende Madpakker. Det lykkedes dem uset at faa anbragt Bomberne paa forskellige Steder, hvor man regnede med størst Virkning og forleden, den 2. Novbr., var alt parat, Sprængblyanterne var trykket ind og Eksplosionerne ventedes Kl. 1,30 Nat.

Bedre sent end aldrig — men saa kom det ogsaa!

Sabotage-Chefen Toldstrup og hans Stab mødtes paa et Højedrag udenfor Aalborg for at se paa Bombningen, som man ventede sig meget af — men der kom ikke noget. Først Kl. 2 sprang en enkelt Bombe. Skuffede gik Sabotørerne hjem. Men i Dagene derefter skete det, den ene Bombe sprang efter den anden, forsinket paa Grund af Frosten. Mange Tyskere mistede Livet. Ødelæggelserne var saa omfattende, at Flyvepladsen hærgedes og kun delvis kunde lages i Brug efter Oprydning og Istandsættelse.

Engelsk Lykønskning.

Fra den engelske Overkommando kom et Telegram med Lykønskning og Forsikring om, at Aalborg-Sabotørerne hermed havde ydet en fremragende Indsats. Hovedmanden *Thorkel Nielsen* blev taget af Gestapo, som trods Tortur ikke kunde faa noget ud af ham. Han blev sendt i Koncentrationslejr i Tyskland. Tyskerne var uvisse, de var tilbøjelige til at mene,

at det var Forrædere inden for Værnemagten, der havde anbragt Bomberne, idet der i den senere Tid var forekommet flere Tilløb til Mytteri blandt de tyske Tropper.

To Clearing-Mord.

Fabrikant *O. Malling Olsen*, »De forenede Pakkasefabriker«, er af Brøndum-Banden bleven myrdet den 31. Oktbr. To Mand indfandt sig paa hans Kontor og skød ham ned.

Det er ogsaa Brøndum, der har skudt den 73-aarige Indehaver af Havemanns Magasin paa Vesterbro, Grosserer *Johan Havemann*, den 2. Novbr. Han tog med 7 Mand af Banden ud til Villaaen Nyvej 9, hvor Havemann, da han hørte Støj ved Hoveddøren, gik ud i Entréen og spurgte: »Hvem er det?« I samme Øjeblik fyrede Banden igennem Døren og Havemann dræbtes paa Stedet. Mordet skulde være Hævn for den Dagen i Forvejen likviderede Stikker, fhv. Politibetjent *Rudolf Petersen*, der var skudt ned paa en Sporvogn i Rantzausegade.

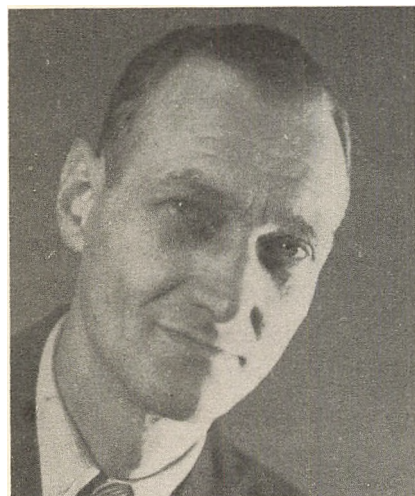
Fynsk Sabotage-Daad.

Transformator ved Faaborg sprængt i Luften.

Ude ved Bojden i Nærheden af Faaborg har Tyskerne opført et Transformatoranlæg i et Taarn. Faaborgs »underjordiske« Byleder, Løjtnant *Toftager Hansen*, Grev *Lennart Ahlefeldt-Laurvig-Lehn*, Forvalter paa Brahetrolleborg, samt to Mænd fra Dyreborg, har haft Held til at ødelægge Transformatoranlægget totalt og dermed maaske en helt ny tysk Krigsopfindelse, noget i Retning af V 2.

Den helt fantastiske Daad blev udført paa den Maade, at man rejste et helt Stillads med en kraftig Sprængladning ved Siden af Taarnet. Det lykkedes dem at slippe væk, og et Øjeblik efter blev Taarn og Transformator fuldstændig sprængt.

Ahlefeldt blev senere Leder af den sydfynske Modstand, men den 8. Marts 1945 angav en Stikker ham til det tyske Politi i Odense, og tyve Dage senere blev han henrettet.

Specialarbejder *Thorkel Nielsen*, Hovedmanden for Sabotagen ved Aalborg Flyveplads.

Grev *Lennart Ahlefeldt-Laurvig*.

Rask Bedrift – afskyelige Hævn-Mord

Tilfældige Spadserende paa Gaden skydes ned.

6. Novbr.

Brøndum-Banden har i Aftes paa Hjørnet af Vestergade og Larsbjørnsstræde skudt to tilfældige Spadserende ned, cand. pharm. *Jørgen Damgaard* og *Stig Johansen*. Motivet: Hævn for en dræbt tysk Soldat.

7. Novbr.

Peter-Gruppen har i Aften blodigt hævet to tyske Politifolk, som i Gaar blev fundet dræbt paa Enghavevej. Terroristerne, iført tyske Politiformer mødte op paa samme Sted paa Enghavevej og gav sig pludselig til at skyde paa de fuldkommen uskyldige og intetanende Folk, der tilfældigt passerede Stedet. I Istedgade blev Bankbud *Alfred Hjort Andersen* og Mekaniker *Møgelvang* dræbt, i Dannebrogsgade Kontrollør *Westergaard Sørensen* og Arbejdsmand *Robert Andersen*.

„Storebælt“ sejlet til Sverige for Næsen af Tyskerne.

7. Novbr.

I Gaar sejlede den smukke nye danske Færge »Storebælt« med vajende Flag ind i Hålsingborg Havn og blev modtaget med Jubel. Hermed er en særlig flot Sabotagedaad udført, som har været længe forberedt af Færgens Styrmand *Henning Hansen*, Lægen *Eigil Halting* samt Frihedsraadet og en Gruppe Sabotører fra »Holger Danske«. Tyskerne har allerede beslaglagt tre af vore Færger, og det var klart, at de snart ogsaa vilde tage vor nyeste og fineste »Storebælt«. Det skulde forpurres, og det blev det. Færgen skulde fra Korsør til København til det aarlige Eftersyn, og den 3. November om Aftenen fik Styrmanden, der skulde fungere som Kaptajn paa Turen, 5 Sabotører bragt om Bord og skjult. Næste Dag sejlede Færgen af Sted, ledsaget af en tysk Ministryger. Turen Nord om Sjælland gik godt, men ved Hundested ankrede man op en hel Nat, og i den Tid fik de skjulte Sabotører hverken vaadt eller tørt. Turen fortsattes den 6., og denne Gang sejlede Ministrygeren forrest! Da man var naaet indenfor Netspærringen til Øresund, var Øjeblikket kommet. Styrmand Hansen gav det aftalte Banketegn i Skibets Højtaler, og Sabotørerne stormede frem, holdt Mandskabet (ogsaa Styrmanden) op, satte en navigationskyndig Mand paa Broen, drejede Skibet og satte fuld Fart paa lige ind mod det svenske Territorium og gled fri og uskadt ind i Hålsingborg Havn.

(Denne Daad vakte stor Opmærksomhed ude i Verden. Molotov sagde til den danske Gesandt Døssing, at han ikke havde oplevet noget saa grinagtigt under hele Krigen!)

To tyske Værnemagts-Politisoldater med Messingskilt paa Brystet fotograferet i Farten paa Gaden i København. Hvis Fotografien var bleven opdaget, var sikkert han blevet taget og Billedet konfiskeret.

Tysk Politi.

Jo værre det gaar Tyskerne ude paa Slagmarkerne, desto mere desperat og bestialske opfører de sig her i det besatte Land. Det er klart for alle, og vel efterhaanden ogsaa for Tyskerne selv her i Landet, at Nederlaget er uundgaeligt og Sammenbrudet nært forestaaende. Det gør dem fuldkommen rasende, og de gør efterhaanden intet for at dæmme op mod Raaheden og Rædslerne. Man ser vel endnu Værnemagtens Politi — med Messingskiltet paa Brystet — patruljere i Gaderne. Men det foretager sig intet for at hindre de Myrderier paa uskyldige Mennesker, som dagligt forekommer.

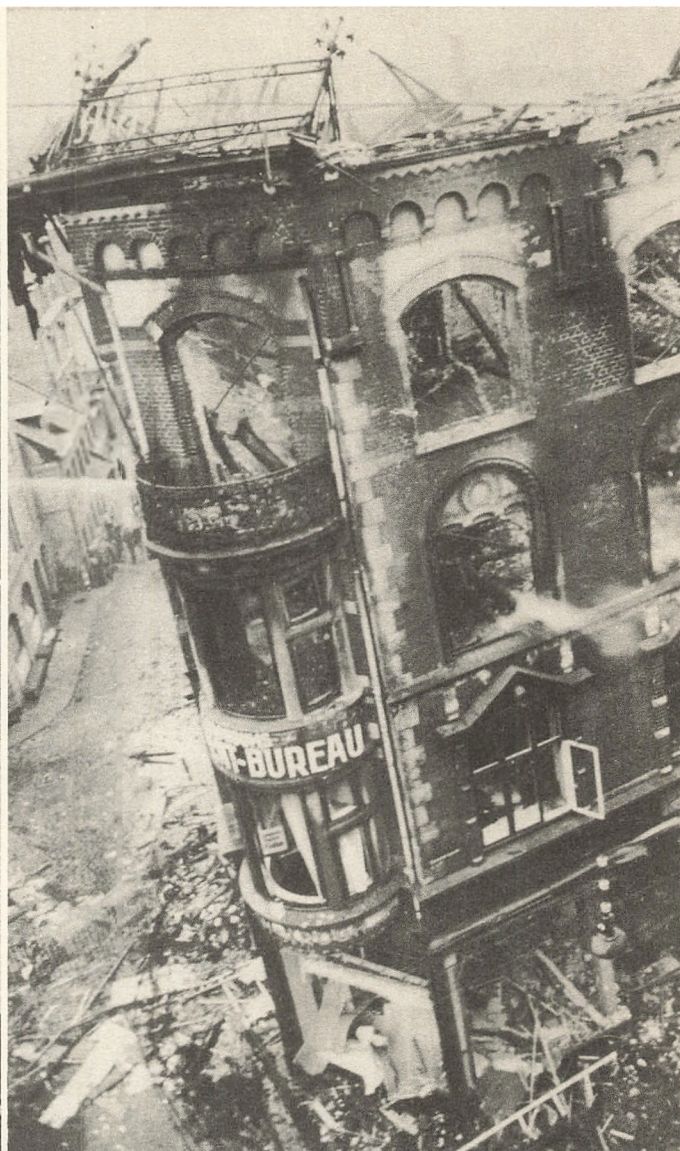
Artistoptræden paa aaben Gade.

Folks Tilpasningsevne er ganske mærkelig. Hovedstadens Gader er daglig Skueplads for blodige Begivenheder, ingen ved sig mere sikker, enhver kan ved en Tilfældighed blive skudt ned. Men et nyt Gadebillede har alligevel vist sig. Arbejdsløse Artister har fundet paa at give Opvisninger paa aaben Gade og samler Dagen igennem et stort Publikum, der ofrer en Skilling, naar Ilatten gaar rundt. Her ses Artister paa Raadhuspladsen.

1944

Peter-Gruppens Provinsturné

Peter-Gruppen med Brøndum og Bothilsen Nielsen har været paa en omfattende Provinsturné og hærgnet med Bomber og Brand i alle de større Byer, alt som Tyskerhævn for Stikker-Likvidationer og Sabotage. 10. Novbr. gik det ud over Strøget i Odense med Vestergade og Kongensgade, hvor en Mængde store Forretningsejendomme og Fyens Venstreblad ligger. 11. Novbr. kom Turen til Svendborg med Sprængning af Bygninger i Møllergade, hvor to Kvinder dræbtes. Egghoffs store Magasin ødelagdes totalt. Samme Dag hærgedes Aalborg, bl. a. Bispensgade med Jens Bangs Stenhus. 12. Novbr. blev Hovedgaden i Aarhus bombet, saaledes Ejendommen Søndergade 1 A, fuldstændig raseret. I Kongensgade i Esbjerg hærgede Terroristerne, hvilket havde en 24 Timers Strejke til Følge. Den 13. gik det ud over Vejle og den 17. gjaldt det Viborg. Det er mægtige Millionbeløb, Skaderne andrager.

Øverst til venstre Schalburgtagen i Møllergade i Svendborg med Egghoffs Magasin, her over det hærgede Strøg i Odense, øverst til højre Iljorneejendommen Søndergade 1 A i Aarhus, der blev totalt raseret.

Knugende Forhold — men blot holde ud!

Flere og flere forfærdende tyske Terrormord.

Forholdsvis faa Stikker- likvideringer.

Der er ligesom en vis Stilstand i Sabotagerne, simpelthen fordi det efterhaanden er lykkedes at ramme saa godt som alle de Virksomheder, der arbejder for Tyskerne. Til Gengæld er der Fart i den jyske Jernbanesabotage. Hver Dag og hver Nat sprænges Skinnevejene, saa Tyskernes Transporter i høj Grad forhindres, eller i hvert Fald sinkes.

De tyske Terrorbander raser i stigende Grad. Schalburgtagerne hærger hele Landet og Myrderierne har naaet et Højdepunkt af Raahed. Det er forholdsvis faa Likvideringer, der finder Sted, saaledes blev den 8. Novbr. Købmand *Jespersen* likvideret i Aarhus, den 13. maatte *Ing. Olaf Schmidt*, Universalfabrikken i Aarhus, bøde med Livet for sin Nazi-Færd, den 17. blev Schalburg-Majoren *Stahr* skudt paa en Sporvogn ved Svanemøllen, og den 24. Direktør *F. Due Petersen* likvideret paa Køgevejen.

Mordene paa gode danske Mænd i November ser saadan ud: 9. Provisor *Ulrik Dircks*, Svaneapoteket, Odense, 13. Red. *Laurids V. Jensen*, Esbjergbladet, og Læge *Poul Carstensen*, Esbjerg, 20. Grønthandler *Mogens Pind*, Strandvejen, Kbhvn., 22. Slagtermester *Carl Frandsen*, Lyngby, 23. Ingeniør *Svend A. Spelling*, Aarhus, 25. Pastor *Egon Johannesen*, Kbhvn., 29. Assistent i D. F. D. S. *Svend Aage Rasch*, Kbhvn., og 30. Forstander for teknisk Skole i Aalborg, Arkitekt *P. Stegmann*.

Udsigt fra Cellevinduet i Vestre Fængsel, hvor Fangerne er paa Gaardtur.

Illegale Billeder fra Vestre Fængsel.

Vestre Fængsels »Tyske Afdeling« er efterhaanden blevet Hoveddepotet for Tyskernes politiske Fanger. Det begynder i Reglen med en Tur til Shellhuset, det tyske Politis Central i København. Derfra bringes Fangerne ud i Vestre Fængsel, hvor Ventetiden tilbringes, med kortere Besøg i Shellhuset eller Dagmar-

hus for at blive taget i Forhør med eller uden Tortur, til den endelige Dom er faldet. Fra Vestre Fængsel foregaar saa Fordelingen af »Forbryderne«, nogle til tyske Koncentrationslejre, andre til Frølev og endelig nogle til Dagmarhus, hvor Dødsfangerne i Reglen maa vente paa den sidste Tur, ud til Ryvangen.

Disse to Billeder er blevet taget af en Fange, hvem det lykkedes at smugle et Fotografiapparat med ind i Vestre Fængsel. Foroven ses Fangerne paa Gaardtur, den eneste Adspredelse Dagen bringer. Nederst Silhouetten af et Par Fanger, der fra det tilgitrede Vindue kan se Toppen af Husene i Enghavekvarteret.

Hamlet i Riddersalen.

23. Novbr.

Det er ikke altid de største Teatre, der gør den største Indsats. I hvert Fald er det Gang paa Gang hændt, at det meget lille Teater i Allégade paa Frederiksberg, »Riddersalen«, har vovet sig i Lag med betydningsfulde Op-gaver. I Aftes spillede man saaledes Shakespeares »Hamlet« med *Erling Schroeder* som Prinsen af Danmark. Det var en beundringsværdig Ydelse, gennemført med levende Fantasi, Finhed og Klogskab.

Bag Jerngitteret sidder Fangerne og ser ud over Enghavekvarteret — mod Friheden.

Erling Schroeder som Hamlet.

Haardt mod Haardt – fra begge Sider

Aarhus Haandværkerforening bombet. Indenfor ses Resterne af Scenen.

Schalburg-Bomber og Sabotage-Brande.

2. December.

Haandværkerforeningen i Aarhus er i Dag bleven bombet, og saa grundigt, at Bygningen har lidt betydelig Skade. En kvindelig Buffist blev dræbt og to Tjenerne saaredes alvorligt. Ogsaa Haandværkerforeningen i Silkeborg er bleven schalburgeret, desuden »Nørreriis«-Restauranten i Randers og en Boghandel i Skanderborg. Men Sabotørerne har heller ikke holdt sig tilbage, men ødelagt et Par Konserverfabriker i Odense, der leverede til Tyskerne. Sabotørerne telefonerede om Morgenen, at der var lagt Bomber ud, hvorefter de selv indfandt sig som »Sprængkommando«, der skulde fjerne Bomberne. I Stedet for anbragte de deres egne – og saa røg det hele i Luften.

Digteren Johs. V. Jensen har faaet Nobel-Prisen. Det har ofte været paa Tale, at han skulde have den store litterære Ærespris, men Gang paa Gang er en anden bleven foretrukket. Nu er det endelig sket, og sent er bedre end aldrig, selvom man vel almindeligvis synes, han burde have haft den forlængst. At Nobelprisen falder netop nu til en dansk Digter, virker saa meget mere glædeligt – afskaaret som vi er fra Verden – men altsaa alligevel ikke glemt.

Alt for mange Ord!

Rigskansler Hitler har udsendt en Proklamation, hvori det bl. a. hedder:

»Jeg ser det i Dag mindre som min Op-gave at holde Taler, end at forberede og gennemføre de Foranstaltninger, som er nødvendige for den endelige, sejrige Gennemførelse af denne Kamp.«

Sort Dag for gode danske Mænd.

7. Decbr.

Tyskernes Haandlangere har i Dag skudt Justitsministeriets Motorsagkyndige, Civilingeniør Erik Falck, der havde paa-draget sig Tyskernes Vrede ved at stille særlig strenge Fordringer til Landsfor-ræderne og deres Biler. Man var klar over, at han paa Embeds Vegne forsøgte at lægge dem saa mange Hindringer i Vejen som muligt – og det skulde hævnes. I Dag, da Ingeniør Falck var i Færd med at køre sin Bil ind i Gaarden til Teknologisk Institut, blev han skudt ned og dræbt paa Stedet.

Om Formiddagen havde Brøndum op-søgt Vagtkontrollør Hans Møller i hans Lejlighed i Vermlandsgade og dræbt ham; han var Sekretær i K. U.

Dagen skulde ikke gaa til Ende uden endnu et Drab paa to gode danske Mænd. Paa Viborgvej i Aarhus kom der to Maler-Fagforeningsmænd, Albert Andersen og Albert Rasmussen, gaende sammen, da de pludselig blev standset og skudt ned af Bothilsen Nielsen, der bagefter erklærede, at han kun havde faaet Ordre til at skyde den første, men han havde ogsaa taget den anden med »for at være sikker i sin Sag«.

Ingeniør Erik Falck.

1000 Maskinpistoler taget for Øjnene af Tyskerne.

Frækt Kup paa Hærens Vaabenarsenal.

18. November.

Sabotørerne har i Gaar udført et Kup, saa dristigt, at det grænser til det fantastiske. De har taget 1000 Maskinpistoler fra Hærens Vaabenarsenal lige for Øjnene af Tyskerne. Forklædt som Murere og Arbejdsmænd kørte de op foran Vaabenarsenalets Port paa Amager Boulevard med to Lastbiler. Ved Porten stod to Østrigere paa Vagt, og dem havde man faaet til at gaa med i Aktionen. Inde paa Arsenalet blev Arsenalets egne Arbejdere tvunget til at læsse Maskinpistoler paa Sabotørernes Vogne, men da man havde Lejlighed til at tage meget mere, end man havde turdet regne med, tog Sabotørerne ganske roligt endnu fem Vogne, danske Vogne, som Tyskerne havde beslaglagt.

Langebro gaar op!

Alle 7 Vogne blev læsset med Vaaben og kørte derefter ganske uantastet ud af Porten, medtagende de to hjælpsomme Østrigere, uden at Tyskerne opdagede det

fjerneste! Bilerne passerede Langebro, og i samme Øjeblik gik Broen op og blev oppe i stive 10 Minutter! Det var en anden Gruppe Sabotører, som, med dertil egnede Midler, havde »overtalt« Brovagten til at lade Broen gaa op bag de syv Vogne og saaledes spærre for al Forfølgelse.

Kødløse Restauranter. Svindel med Kødtildelingerne.

10. Novbr.

Det er i den sidste Tid bleven opdaget, at adskillige store og fine Restauranter i København har indkøbt adskilligt mere Kød end deres Tildelinger gav dem Lov til. Restauranterne og Leverandørerne har simpelthen indbyrdes svindlet og ført Kontrollen bag Lysel. De paagældende Restauratører har maatte møde i Retten, og baade Slagtere og Køkkenchefer er bleven klappet af, ligesom Værterne selv har maattet vedtage store Bøder. Men værre er det, at flere af Restauranterne helt er bleven frataget deres Kødtildelinger, saa de nu kun er i Stand til at servere Fjerkræ og Vildt.

Odinstaarnet i Odense falder –

Det er højst generende med de Støjsendere, som Tyskerne har oprettet rundt omkring og særlig i Københavns Omegn for at vanskeliggøre Aflytningen fra Udlandets Radio. 9. December hørtes over det meste af Hovedstaden en Snes voldsomme Eksplosioner. Det var Støjsenderen paa Amager Fælledvej, der blev sprængt i Luften af vore Frihedskæmpere.

Tyskerne sprænger Odinstaarnet.

Brøndum gaar efter tysk Anvisning i Gang med den interessante „symbolske“ Sprængning.

15. Decbr.

Det kendte Odinstaarn ved Odense, Byens 211 Meter høje Vartegn, er ikke mere! Tyskerne, d. v. s. Hr. Bovensieben og hans danske Hjælper, havde besluttet, at Taarnet skulde sprænges, ovenikøbet paa en særlig »symbolsk« Maade, idet det faldne Taarns Top skulde pege manende mod Odense By. Der blev sat et stort Arbejde ind paa Foretagendet. Man foretog indviklede Beregninger vedrørende Taarnets Modstand og de Mængder af Sprængstof, der skulde anvendes de forskellige Steder. Gangsterchefen Brøndum havde 10–12 Mand til Raadighed, og Sprængstoffet leveredes af Sikkerhedspolitiet i Odense. Tyskerne var nemlig ogsaa interesseret i Taarnets Fald, da man antog, at det ved Hjælp af Taarnet var nemt for de engelske Flyvere at lokalisere »Husmandsskolen«, hvor Gestapo har Hovedkvarter.

Fængtraade blev sat til, og otte Minutter efter Antændelsen lød der et kæmpemæssigt Brag: Odinstaarnet vaklede og brasede sammen. Og nu ligger Taarnet i Ruiner: igen et Eksempel paa Tyskernes fuldkomment formaalsløse Ødelæggelseslyst.

Taarnet vakler og styrter sammen med et Brag.

Sprængstoffet blev formet saaledes, at det kunde slutte tæt omkring Taarnets hørende Piller, og de enkelte Bomber indsyedes i Faldskærmsstof. I Gaar arbejdede Brøndum med to Mand oppe i 18 Meters Højde for at anbringe Ladringerne paa rette Maade. Hurtigtvirkende

Ruinerne af Odinstaarnet. Taarnet var opført i 1931–35, og til Opførelsen anvendte man de Staalrør, der benyttedes til Støbningen af Sænkemaskerne til Lillebæltsbroen.

„Knud“ overtager Posten til Tyskerne.

Storartet Kup af 1944-Gruppen.

15. Decbr.

Den unge Ib Mogens Bech Christensen, ogsaa kaldet »Knud«, har i Gaar i Spidsen for sin »1944-Gruppe« udført en storartet Bedrift. Iført Postbude-Uniformer indfandt Frihedskæmperne sig i Gaarden til Centralposthuset i Tietgensgade og gjorde sig — uden at vække Opsigt — nyttige under Arbejdet med at læsse Postsække paa en Postbil. Da Bilen var læsset og begyndte at køre ud gennem Porten, sprang Knud op ved Siden af Chaufføren, et Par andre Modstandsfolk entrede Vognen bagfra, og saa gik Turen ud i Byen. Chaufføren fik en Pistol i Siden, saa han bare blev ved med at køre, og imens »sorterede« de andre Postbilens Indhold. Alle Breve til Dagmarhus, Shellhuset, det tyske Gesandtskab o. s. v. blev taget fra. Da det var gjort, sprang Knud og hans Kammerater af, og Bilen fik Lov til at køre videre. De ringede dog til Posthuset og fortalte, at det var Frihedskæmperne, der havde været paa Spil — for ikke at bringe Chaufføren i Forlegenhed. Det var et storartet Kup, man havde gjort, Brevene gav et helt Væld af nyttige Oplysninger og viste bl. a., hvem Tyskerne var paa Sporet af, hvorefter de paagældende omgaende blev advaret og fik bragt sig i Sikkerhed.

Bomber mod Ø. K. i København

Ø. K.'s Bygning bag Niels Juel-Statuen i Ruiner efter Schalburgtagen.

Østasiatisk Kompagnis store Bygning paa Gammelholm sprængt.

Brøndum-Bandens Hærværk mod den store verdensomspændende Virksomhed.

Tidligt i Morges slog den tysk-danske Schalburgtage et af sine store Slag. Det var Ø. K.'s Hovedsæde, den smukke Bygning bag Niels Juel's Statue, der blev Ofret denne Gang. I Løbet af nogle faa Timer var hele Ejendommen en rygende Ruin. Uerstattelige Skibsmodeller og Papirer var blevet ødelagt.

Brøndum sniger sig ind med Sprængbomber.

19. Decbr.

Det var som sædvanlig Brøndum og hans Bande, der udførte »Heltedaaden«. Ved 6-Tiden om Morgenen gik Brøndum og hans Folk ind gennem Porten sammen med Rengøringskonerne, holdt Portneren og de ti Koner op og afvæbnede Vagtværnsfolkene. To af disse blev tvunget til at bære Kufferterne med Sprængstoffer, 30 kg i hver Kuffert, op paa 1ste Sal. Her blev Bomberne anbragt i en Telefonbox, der stod midt i et stort Kontor, i Fløjen ud mod Holbergsgade og flere andre Steder under Borde og Trapper. Alle Kufferterne blev forbundet med en Centraltænding paa Trappen, og Tændingen blev indstillet paa 5 Minutter. Tyskeren Waldenburg blev sat til at tænde Luntene; imedens jog Brøndum alle de Personer, der stod under Bevogtning i Gaarden, ud paa Gaden. Vagtværnsfolkene blev sat til at stoppe Trafikken paa Gaden, medens Brøndum selv trak sig tilbage til Kongens Nytorv for herfra at nyde Synet af sit

stolte Værk. Umiddelbart efter de voldsomme Eksplosioner udbrod der en meget heftig Brand, skønt Brandbomber ikke var blevet anvendt, og snart var den store Bygning et flammende Baal. Intet blev reddet.

Prins Axel skulde have været skudt.

Da Brøndum senere i Forhørene efter Befrielsen kom til dette Punkt i sit Syndereregister, fortalte han, at han først havde foreslaaet at ramme Kapitalisterne og Ø. K. ved at myrde Prins Axel! Forslaget var gaaet til Behandling i »højere« Kredse, men Dr. Best havde dog ment, at et saadant Mord vilde være for farligt. Man mente at kunne nøjes med Bygningen, hvilket Brøndum følte sig meget stødt over. Ved at ødelægge Ø. K.s Hovedkontor vilde man rette et Slag mod de kapitalstærke Firmaer, der efter Sigende skulde have garanteret Løn til danske Officerer og til de internerede Politifolks Paarørende, hvis Staten skulde være nødt til at standse disse Udbetalinger.

Politiske Fanger befries i Horsens.

Storm paa Tugthuset.

31. Decbr.

I Gaar undslap samtlige politiske Fanger, 15 ialt, fra Horsens Tugthus. I Middagspausen stak Fængselspræsten et Par Pistoler til Fangerne og bad dem holde sig rede til Flugt under den daglige Gaardtur. Paa et givet Signal stak to Sabotører Hovedet op over Fængselsmuren og rettede deres Maskinpistoler mod Fangevogterne, medens tre Fanger holdt Resten af Vogterne i Skak med de modtagne Revolvere. Saa blev der anbragt Stiger paa Indersiden af Muren, og i en Fart forsvandt alle de 15 Fanger, medens Sabotørerne stadig passede paa Vogterne. Udenfor Muren fik Fangerne civilt Tøj paa og blev kørt væk i en Ambulance til hjælpsomme Folk i Horsens. Det hele tog ikke mere end 5 Minutter!

Ung Odense Skuespiller myrdet udenfor Teatret.

30. Decbr.

I Gaar Aftes har dansk-tyske Mordere, Medlemmer af den berygtede »Peter-Gruppe«, dræbt den unge, talentfulde Odense-Skuespiller Bent von Müllen. Han kom gaaende med to Kolleger ud fra Odense Teater og blev passet op af tre Mænd, som med koldt Blod skød ham ned. Blandt v. Müllens mange Roller vil man særlig mindes hans udmærkede Peer Gynt.

Bent von Müllen.

Sang og Spil skal der ogsaa til -

»Saturnalia«. Til v. Poul Wiedemann, til h. Karin Rendsberg, i Midten Thyge Thygesen, forvandlet til et Æsel.

Ny dansk Opera.

Jørgen Bentzons »Saturnalia«.

16. Decembr.
Komponisten Jørgen Bentzon, der for længst har et Navn blandt vore yngre Tonekunstnere, havde i Aftes paa Det kgl. Teater Premiere paa sin første Opera »Saturnalia«. Han har selv skrevet Teksten til sit Værk, der er bygget over Apulejus' »Det gyldne Æsel«, et ypperligt Emne, der giver farverige Scenebilleder og mange muntre Optrin, medens det kniber noget med den dramatiske Spænding. Musikken er skrevet i et nutidigt Tonesprog, livfuldt og ofte med storslaaet Virkning, ikke mindst i de store og brillant formede Kor. Med Thyge

Thygesen, Poul Wiedemann og Karin Rendsberg i Hovedpartierne gjorde Operaen stor Lykke.

Opsigtsvækkende Sang-Debut.

13. Decbr.

Paa en Koncert i Aftes i Odd Fellow Palæets lille Sal vakte en hidtil ukendt Sangerinde, Frk. Kirsten Thrane Pedersen, saa stor Opsigt, at Debuten af samtlige Kritikere fastslaas som ganske enestaaende. Da Kirsten Thrane Petersen be-

nyttede at synge og aabenbarede en stor og klangfuld dyb Mezzosoprano, rev hun Publikum i den Grad med sig, at hendes Succes var sikret. Politikens Anmelder slutter med Ordene: »Begejstringen var ovenud. Man vilde ikke slippe hende, og saa fik man Griegs »Min Tankes Tanke« sunget saa skønt, med en Inderlighed og samtidig et saa storladent Temperament, at det næsten tog Vejret fra en. En saadan Røst, et saadant Sind og en saa usvigelig rigtig Musikfølelse. Hvis ikke den Treenighed skal bringe det endog meget store Resultat engang, ja, saa skal usædvanlige Evner i sjældnen Grad blive forkludrede.«

Fra Kirsten Thrane Petersens Debut-Koncert. Fra v. Kirsten Thrane Petersen, Emil Christoffersen og Aftenens Akkompagnatør Kjeld Olsson.

Store litterære Pris-Belønninger.

28. Decbr.

I Gaar faldt Afgørelsen i den Romankonkurrence, som Gyldendal, »Hjemmet« og »Palladium« har udskrevet. Vinderen blev fhv. Adjunkt Frk. Gudrun Gregersen, der fik tildelt den store Præmie paa 35.000 Kr. for sin Roman »Kommen af Skarnsfolk«. — Der var ialt indsendt 179 Romaner til Konkurrencen.

Gudrun Gregersen.

31. Decbr.

Politiken har indstiftet en Kunstnerpris paa 10.000 Kr., som fremtidig hvert Aar ved Nytaarstid tildeles en ung Kunstner, enten en Skribent, en Musiker, en Skuespiller, en Maler eller en Billedhugger. Prisen kan ikke søges. Det er Bladets Bestyrelse, der uddeler Æresprisen efter Indstilling af Politikens Litteratur-, Teater-, Musik- og Kunst-Kritikere. I Aar er Kunstnerprisen tildelt den unge Forfatterinde Sonja Houberg, som fornylig vakte Opsigt med sin Roman »Syv Aar for Lea«.

Sonja Houberg.

Fra Baryton til Tenor.

27. Decembr.

Den unge Operasanger Erik Sjøberg har i et Aar haft Orlov fra Det kgl. Teater for at studere Sang i Stockholm. Sjøberg var Baryton, da han rejste ud, men nu er han kommet hjem som Tenor og i Aftes sang han Don José i »Carmen« paa Det kgl. Teater. Det blev en stor Sejr for den unge Sanger, der har udviklet sig ganske overordentligt, hans Tenor har den helt ægte Klang, og ogsaa dramatisk ydede han det fortræffelige.

Erik Sjøberg som Don José i »Carmen«.

1945

Sabotørernes Nytaars-Salut

Stille før Stormen!

1. Januar.

Saa stille et Nytaar har man vel aldrig oplevet. Teatre, Varietéer og Danserestauranter lukkede allerede Kl. 18. Alle Gader var mennesketomme.

Men det er Stilhed før Stormen. Alle føler det. De sidste Maaneders Begivenheder paa alle Fronter taler deres tydelige Sprog om Tysklands snarlige Sammenbrud og Krigens Afslutning, men samtidig er det som om alle Helvedes onde Aander er sluppet løs, Tyskerne og deres Hjælpere blandt Landsforræderne bliver mere og mere desperate, Mord og Vold og Røvier kulminerer, hverken Lov eller Ret findes mere i Landet. Og hvordan vil Afslutningen forme sig? Vil Tyskerne godvilligt trække sig tilbage, eller forestaar endnu det sidste blodige Op-gør? Danmarks Modstandshær har vokset sig stærk under Frihedsraadets faste Ledelse. Jernbanesabotagen i Jylland har antaget et fantastisk Omfang, ellers saboteres kun de for Tyskerne vigtigste Virksomheder. Alle Danske venter *Friheden* af det nye Aar.

Raadhuspladsen en Dag ved Aarsskiftet 1944-45. Det ser saa fredeligt ud: de gamle Lotte-Drosker paa Holdepladsen, Artister optræder for et tilfældigt Gade-Publikum, men i Baggrunden Mængder af Bunkers, der sætter Krigens Præg paa Billedet.

„Torotor“-Fabriken sprængt i Luften.

Bopa og K. K. udfører en stor Bedrift.

2. Januar.

Fabriken »Torotor« i det gamle St. Andreas-Kollegium paa Kollegievej i Ordrup er i Morges sprængt i Luften og totalt ødelagt. »Torotor« lavede Underdele til det tyske V-II-Vaaben, saa den skulde standses. Man har forsøgt flere Gange,

bl. a. prøvet paa at smugle nogle Sabotører ind med et Vognlæs Teaterkulisser til Teatermaler *Bang-Sørensen*, der har sit Malerloft paa Kollegiet. Foretagendet mislykkedes, Portneren anede Uraad, slog Alarm, men Sabotørerne slap væk.

En direkte Storm paa det svært bevog-

tede Kollegium maatte man ogsaa opgive, men »Bopa« — under Ledelse af den ganske unge Gymnasiast *Jørgen Jespersen*, kendt og frygtet som Modstandsfolkernes berømte »K. K.« — fandt paa Raad. I

Den unge Gymnasiast fra Østre Borgerdyd, Jørgen Jespersen, Modstandsfolkernes berømte »K. K.«

Morges Kl. 7 indfandt Sabotørerne sig forklædt som Arbejdere ved Arbejdstidens Begyndelse, samtidig kom en Lastbil med »Varer« til Fabriken (d. v. s. 300 Kilo Sprængstof), som det lykkedes dem at faa læsset af og anbragt uden at det tyske Vagtmandskab bemærkede noget usædvanligt. Alle tilstødende Veje var afspærret af andre Sabotører, der fik de rigtige Arbejdere væk, og faa Minutter efter var den store Fabrik sprængt i Luften.

Sabotørerne slap alle heldigt bort. En Del af det tyske Vagtmandskab dræbtes, og en Ambulance-Chauffør, der ikke standsede paa Tilraab, blev skudt af en Rekylskytte.

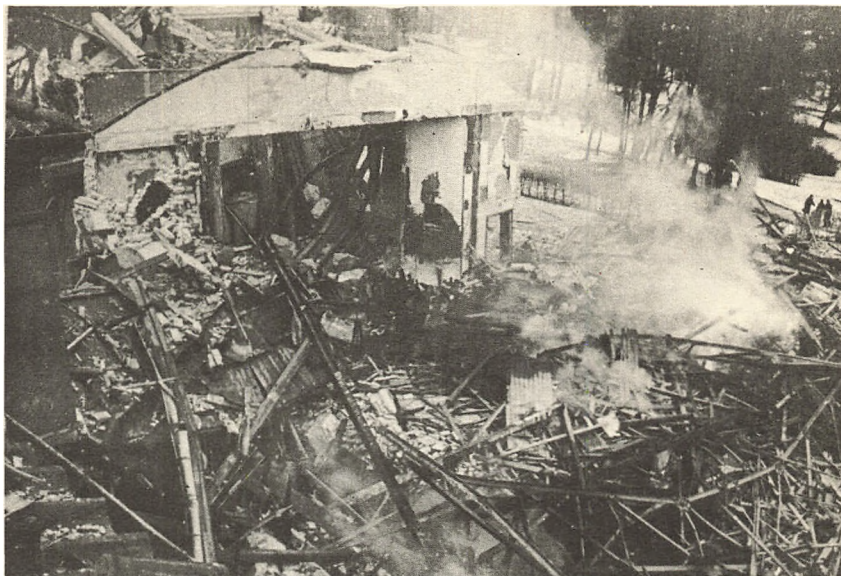

»Torotor« i Ruiner efter den vellykkede Bopa-Sabotage.

Sprængbomber Nat efter Nat

Kommando-Centralen i Aarhus sprængt i Luften.

12. Januar.
I Handelsbankens Hus paa Raadhushuset i Aarhus har Tyskerne indrettet en hemmelig Kommandocentral i Kældereagen. Her er traadløs Telegrafi, Fjernskriver o. s. v., og det Hele er omgivet af stærkt bevæbnede tyske Vagtposter. Ved et Tilfælde opdagede Aarhus-Sabotørerne, den berømmelige »5te Kolonne«, at Tyskerne holdt til her, og Landinspektør G. Westy Larsen udkastede straks en snedig Plan til at sprænge hele Herligheden i Luften. Maskerede som Maalerkontrollører skaffede han og en Medhjælper sig Adgang til et lille Kantine-Køkken, hvor en Enkefru Ravn lavede Mad til Mejerikontorets Personale. Herfra førte en Nedfaldsskakt lige ned til et Vagtløkke udenfor den tyske Kommandocentral i Kælderen, hvor en Mængde tyske Officerer sad og arbejdede. Sabotørerne fik anbragt en tidsindstillet Sprængbombe i Skakten — og i Nat gik den af! Kommandocentralen med de mange dyre Apparater røg i Luften.

12. Januar.
Vennelyst-Teater i Aarhus er i Dag blevet bombet af Tyskernes danske Terrorbander. Billedet viser de sørgelige Rester af Teatersalen, der er styrtet sammen og brændt. Man ser ogsaa den Del af Scenen, der er bleven staaende midt i Brandtomten.

„Tuborg“ i Hellerup hærgnet af Tyskerne.

Brøndum-Banden har tidligt i Morges sprængt store Dele af Tuborg-Bryggerierne i Hellerup. Gennem Direktørboligens Have trængte de ind i Fabriksbygningen, holdt Arbejderne op, og lagde Sprængbomber i Kedel- og Maskinhuset. Ødelæggelsen er meget omfattende. Driften maa fuldstændig indstilles. Skaderne beløber sig til ca. 5 Mill. Kr. og herved 1500 Arbejdere bliver arbejdsløse. — Tuborg-Sprængningen er et Led i den Kæde af Ødelæggelser, som Tyskerne iværksætter som Hævn for Sabotager. Siden Nytaar har de desuden bombet en Række Villaer, og Privathuse, hvor de mener, at Sabotører har haft deres Tilhold og gemt Vaaben, saaledes i Valby, paa Frederiksberg, paa Mariendalsvej i København og flere Steder i Odense.

Den store Maskinhal og Kedelrummet paa Tuborg efter Bombingen.

Daad og Drab følger Slag i Slag.

Sabotagerne rettes nu mod Krigens Slutning væsentligst mod Virksomheder, der fabrikerer Dele til V-II Vaabnet, saaledes 13. Jan. mod Maskinfabrikken »Præcision« paa Emdrupvej, den 18. mod Emmeches Maskinfabrik paa Grundtvigsvej og den 22. mod Hans Justs Magasiner, »Elektromekano« i Aarhusgade. Ved Sabotagen mod Emmeches Fabrik kom det til en større Ildkamp, der krævede Døde og Saarede paa begge Sider.

I Nødværge over for de danske Stikkere, der er en dødelig Fare for Modstandsfolkene, fortsættes ogsaa Likvideringerne. Saaledes blev Tyskernes Medhjælper i Aalborg Einar Lauersen dræbt, men omgaende blev Likvideringen hævnnet ved Drabet paa Dyrsløge Axel Møller og hans Assistent Ole Vagn Larsen den 13. Januar i Brønderslev.

Flyvere beskyder Troppe-transport-Tog.

8. Januar.
Den jydsk Jernbanesabotage fortsætter i det nye Aar og i stadig stigende Tempo, der praktisk talt hindrer Tyskerne i at føre Tropperne fra Norge sydpaa. De Allierede deltager i disse for Tyskerne skæbnsvangre Aktioner ved fra Luften at beskyde Transporttogene. I Søndags har amerikanske Flyvere saaledes beskydet en Del Tog i Sønderjylland og paa Fyen. Danske Rejsende er samtidig blevet Ofre for disse Angreb. Der meldes 24 dræbte og 50 saarede.

Lystspil paa Teatret - Tragedie i Virkeligheden

19. Januar.
Soyas Ungdomsarbejde »Parasitterne« havde i Aftes Premiere paa Det kgl. Teater. Det var især Clara Pontoppidan, der som Gruesens forkuede Kone ydede uforglemmelig Kunst, og Gruesen spillede dygtigt af Johannes Meyer. Billedet viser fra v. Clara Pontoppidan, Augusta Blad og Johannes Meyer.

Blodig Kamp paa Amtssygehuset i Gentofte mellem Hipo og Frihedsfolk.

18. Jan.
Nogle Frihedskæmpere i Bil blev forfulgt ud ad Frederiksborg- og Vangedevej af en Bil med Hipoer. Det lykkedes Hipoerne at punktere den forfulgte Bil med Pistolkugler og at saare et Par af Frihedskæmperne, den ene, »Egon«, endog meget haardt. Egon søgte Hjælp i en Villa, hvorfra det lykkedes at faa ham transporteret til Gentofte Amtssygehus. Men en Stickerske havde set, hvad der foregik i Villaen, og meldte det til Hipoerne, som derpaa begav sig til Sygehuset. Her havde man alarmeret en Gruppe Frihedskæmpere, og da Hipoerne kom, blev de modtaget med Pistolskud. Der udviklede sig en kraftig Ildkamp ude paa Gangene, medens Lægerne opererede Egon, og Hipoerne maatte trække sig tilbage med en dræbt og et Par saarede. Ogsaa Frihedskæmperne mistede en Mand. Nogen Tid efter kom Hipoerne tilbage med Forstærkninger, men da var Egon allerede blevet bragt til Lukasstiftelsen. Da ogsaa dette Hospital fik Hipoebesøg, maatte Egon atter flyttes, denne Gang til et privat Hjem. Hipoerne holdt de to Hospitaler besat en Dags Tid og arresterede Dr. Baadstorp. De Frihedskæmpere, der havde slaat Hipoerne tilbage paa Amtssygehuset, tilhørte »Holger Danske«-Gruppen, og den Kammerat,

der blev dræbt under Ildkampen, hed *Ejler Hurtigkarl*. Efter Befrielsen lykkedes det at fange Stickersken.

Tysker-Drab.

19. Jan.
I Aftes er Direktør *H. C. Hansen*, Baltica, bleven myrdet i sit Hjem i Villaen Lysagervej 11 i Charlottenlund. Brøndum og et Par Medhjælpere sprængte Entrédøren og forfulgte Direktør Hansen og hans Frue, der var løbet op paa første Sal. Brøndum beordrede Fru Hansen til at stille sig med Ansigtet mod Væggen i Soveværelset, hvorefter han paa Altanen udenfor Soveværelset myrdede Direktøren med to Skud gennem Hovedet.

Kasserer i Varedirektoratet dræbt af Røvere.

20. Jan.
Et Mord, der ikke har noget at gøre med hverken Sabotører eller Tysker-Hjælpere, fandt Sted i Gaar paa Varedirektoratets Kassererkontor. Fire pistolbevæbnede Røvere trængte ind paa Kontoret, holdt Personalet op og forlangte hele Pengebeholdningen udleveret af Kasserer *Holger Andersen*, der imidlertid ikke lod sig true, men tværtimod lukkede Pengeskabet i og nægtede at udlevere Nøglerne. Saa skød de Kassereren ned, fik lige taget et mindre Beløb, der laa paa Skranken, og flygtede.

To Mord i forskellig Belysning.

Grosserer Prieme myrdet af Tyskerne.

25. Jan.

Aviserne meddeler i Dag:

Folketingsmand, Grosserer *William Prieme* er i Gaar ved Middagstid bleven dræbt paa Gaden. Han var Medlem af Folketinget for Det konservative Folkeparti fra 1932 og sad i Finansudvalget, ligesom han beklædte en Række Poster i forskellige Nævn og Raad, han var saaledes i Priskontrolraadet og i Fondsbørsens Bestyrelse.

Privat for Redaktionerne.
Fortroligt.

Det meddeles, at ud over ovenstaaende ingen som helst Omtale maa bringes af Grosserer Priemes Død, saa lidt som der maa bringes nogen Nekrolog. Billede (1-sp.) maa bringes.

Censuren.

Det, der ikke maatte fortælles, var, at Gross. Prieme blev skudt af Tyskerne med Brøndum og Bothilsen Nielsen som Medhjælpere. Da han ved 12-Tiden forlod sit Kontor i Mikkelsbryggersgade for at gaa til Frokost, stod to Mænd udenfor Gadedøren og skød ham ned. Han døde paa Stedet.

T. I. P. O. Madsen likvideret af Frihedskæmpere.

25. Januar.

Den 22. Jan. lykkedes det Modstandsfolkene at likvidere Premierløjtnant *T. I. P. O. Madsen*, som siden Martinsens Arrestation i Berlin i Efteraaret har været Chef for det hensygnende Schalburgkorps. I Dag har Tyskerne udsendt dette under Overskriften *Snigmord*:

Pressekontoret for den højere S. S.- og Politijøfer i Danmark meddeler:
»Den 22. Januar Kl. ca. 10.30 blev Premierløjtnant *T. I. P. O. Madsen* og hans Ledsager *Kaj K. Nielsen* skudt af ukendte Snigmordere foran Ejendommen Ndr. Frihavsgade 72 i København.«

Efterhaanden forstaar man at læse sine Aviser.

Folketingsmand W. Prieme.

Terrorbanderne hærger Landet

Brændslet slipper op Drastiske Nedskæringer.

20. Jan.

Brændselsituationen er katastrofal, vore Reserver er snart opbrugt, og nu har Tyskerne udstedt totalt Forbud mod Udførsel af Brændsel, hvorved 30 danske Kulskibe i tyske Havne holdes tilbage. Fra Februar nedskæres Jernbanetrafikken til en Femtedel, Gasrationen sættes en Trediedel ned og Elektriciteten halveres. Indenfor 10% Overforbrug af Gas og Elektricitet betales med 3 Kr. pr. Kubikmeter og 2 Kr. pr. Kilowatt, kommer man over 10% lukkes der for Tilførslerne. Teatre og Biografer og Restauranter lukkes Kl. 20,45, sidste Sporvogne og S-Tog kører Kl. 21,20.

23. Jan.

Tyskerne har forlangt 10 Procent af Statens i Forvejen minimale Kulreserver sendt til Norge. Sabotørerne har faaet travlt med at ødelægge Kulkranerne rundt om i Landet for at hindre Udplyndringen.

Apolloteatret hærget af Ild og Bomber.

Apolloteatret og Allers Etablissement bombehærget af Tysker-Banderne.

20. Jan.

Ved tre Bombeeksplosioner ødelagdes Apolloteatret i Nat totalt. En kraftig Brand opstod, og hele fem Timer kæmpede Brandvæsenet med Ilden.

Kort før Midnatstid ankom til Apollo-Teatret en 6-7 revolverbevæbnede Personer. Aftenens Forestilling var forlængst forbi, og kun to Bartendere og to af Apolloteatrets Damer var endnu tilbage i Bygningen. Fire af Revolvermændene holdt dem op, mens Resten anbragte Bomber rundt om i Teatersalen. Ved Eksplosionen styrtede Taget ned, mens Scenens Snoreloft faldt saa heldigt, at det skabte en Barriere mellem Ilden og Pantomimeteatret. Ilden fik saaledes ikke Lov til at brede sig, men den naaede dog at rasere en stor Del af Tivolis Kontorbygning. Den samlede Skade anslaaes til ca. 3/4 Million.

Det var alter Brøndum og hans Bunde, der udførte Bedriften. Under Forhørene om Sagen fortalte Brøndum, at det havde været et hyggeligt og muntert Job: Før Sprængningen havde han beordret Bartenderne til at lave flere Cocktails, sammensat af Whisky og svensk Punch, og disse var blevet nydt, medens Bomberne anbragtes i Orkestergraven.

Allers store Bladvirk- somhed i Ruiner.

24. Jan.

Ved Midnatstid sprængtes Carl Allers Etablissement (Familie-Journalen) i Luften. Kl. 23,35 lød tre kraftige Eksplosioner, der efterfulgtes af en heftig Brand. Først ved 3-Tiden om Morgenen var Branden under Kontrol, men da var hele Etablissementet en stor Ruinhob.

Ikke mindre end fem Blade blev ramt af Katastrofen, nemlig: Illustreret Familie-Journal, Weekend, Skipper Skræk, Nordisk Mønster Tidende, og det nye Radioblad, og samtidig rantes Carl Allers Bogforlag. Skaden andrager adskillige Millioner.

Schalburgtagen udførtes af Sommer- og Hii-pofolk; flere Ejendomme i Nabolaget blev beskadigede, og Hipoerne dræbte en og saarede flere forbigaaende med Pistolskud, der ogsaa rettedes mod Brandvæsenet, som blev forhindret i at slukke.

Allers Etablissement brænder.

Lille spøgefuldt Annonce.

Følgende Annonce stod i de københavnske Morgenblade d. 20. Jan. under Køb og Salg:

Lænestol, ægte Stof, fin Rejsemaskine, ildfast Terrin, Divan, abs. nyt Mahognibord, Armbaandsur, rund Kakkellovn. — C. 16606, Vilh. Petersen, Gl. Kongevej 153.

Telefonnummeret er Fælledvejens Politistation, besat af Tyskere, som hele Dagen blev ringet op af lattermilde Københavnere. Forhogstaverne danner Ordene: »Læs frit Danmark«.

Flere og flere Skændselsgerninger

Aalborgs „Kjeld“ er dræbt og Liget skændet.

27. Jan.
En af de dristigste og dygtigste Aalborg-Sabotører, den 22aarige *Svend Ulrich Pedersen* fra Silkeborg, kaldet »Kjeld«, er i Dag faldet i Gestapos Kløer ved en ren Tilfældighed. Tyskerne gik op i et Hus i Løkkegade i Aalborg for at fange en ung Mand, der havde uddelt illegale Blade, men da »Kjeld« saa Gestapo, troede han naturligvis, det var ham, de var ude efter, han skød og dræbte to Tyskere, før han selv segnede død om.

(Bagefter blev Liget af Sv. U. P. fundet i en Skov udenfor Aalborg. Det var frygtelig tilredt. Slynglerne havde anbragt en Sprængladning i Munden, saa Hovedet var næsten bortsprængt).

Svend Ulrich Pedersen.

Ung Roskilde-Sabotør forraadt og skudt ned.

5. Febr.
Den unge 20aarige Journalist *Jørgen Arboe-Rasmussen* fra Roskilde Dagblad er i Gaar bleven dræbt af nogle Hipo-Folk, da han kom ud fra Brønnums Kafé paa Kongens Nytorv. Arboe-Rasmussen var meget aktiv indenfor Frihedsbevægelsen, bl. a. redigerede han det illegale Blad »Kuréren« i Roskilde. En jævnaldrende Kollega ved Roskilde Dagblad Torben Wulff kom med ind i den illegale Kreds, men forbitret over ikke at spille nogen større Rolle her, forraadte han en skønne Dag sine Kammerater til Tyskerne. Arboe-Rasmussen gemte sig i København, men uden Anelse om Torben Wulffs Forræderi, mødtes han med ham igen i Gaar efter Aftale paa Brønnums Kafé; Wulff havde forinden givet Hipoerne Besked om deres Møde, Hipoerne stod da ogsaa parate, da Arboe-Rasmussen forlod Kaféen, og de skød ham ned paa Fortovet. Han blev dræbt paa Stedet.

National-Scala lukket.

17. Febr.
Pressekontoret hos den højere S. S.- og Politifører i Danmark meddeler:
Den 8. Februar blev en tysk Marineofficer overfaldet og frarøvet sit Vaaben i »National Scala« af 6 Sabotører. Endvidere fjernedes den tyske Officers Kappe og Kaardegehæng fra Garderoben. Det lykkedes den tyske Marineofficer, da han forfulgte Gerningsmændene, at saare en Sabotør haardt. Paa Foranledning af det tyske Sikkerhedspoliti vil Etablissementet »National Scala« være lukket i Tiden fra 16.—22. Februar incl.

Dræbt af Tyskerne.

20. Febr.
Cand. mag. Kjeld Hjortø, Parkvej 22, blev for et Par Dage siden skudt ned i sit Hjem af Tyskerne. Han førtes haardt saaret til Bispebjerg Hospital, hvor han nu er død. Hjortø var Inspektør ved Akademisk Kursus' Mellem- og Realskoleafdeling.

Havnedirektør Laub myrdet i sit Hjem efter tysk Ordre.

17. Februar.
I Københavns Havn har Tyskerne anbragt en Del af deres tilbageblevne Krigsskiibe, efter at deres egne Havne er bleven grundigt bombet. Det er nogle farlige Gæster at have, hvis de allierede finder paa at ville ramme dem her. Vore Sabotører har villet vise, at de godt selv vil gøre et Forsøg paa at sænke Tyskernes Skiibe, hvorfor de i Gaar anbragte en større Sprængladning i en Kloakledning lige ud for Krydseren »Nürnberg«. Det gik mest ud over Havnekajen, selve Skibet fik kun nogle Panserplader slaet ind.

Skudt ned af Brøndum-Banden.

Men Tyskerne er bleven oprørte over Attentatet og har givet Brøndum-Banden Ordre til at myrde Havnedirektør F. W.

F. W. Laub.

Sabotage og Ildkamp.

11. Febr.
Ved en voldsom Eksplosion blev Hans Lystrup's Bil-Fabrik i Allégade i Gaar ødelagt. Ved 8 Tiden om Morgenen trængte syv bevæbnede Sabotører ind i Bilfirmaet, holdt Arbejderne op og anbragte Bomberne i Værkstedbygningerne, som straks eksploderede. Netop som Sabotørerne skulde bort, ankom en større Deling af Sommerkorpset, og der opstod en heftig Ildkamp, hvorunder flere af Sommerfolkene blev saaret og maatte føres til Hospitalet. Sabotørerne slap væk.

En sprængt Brystholder!

En kendt Dame i Horsens har sendt den derværende Musikforening en Regning, der lyder som følger:
»An. En sprængt Brystholder efter Tschai-kowskij-Chok. 15 Kroner.«
Aarsagen var Tschai-kowskys Pathetique-Symfoni, hvor i første Sats et meget neddæmpet Pianissimo pludselig slaar over i et vredøvende Fortissimo.

Laub. I Aftes indfandt Banden sig i Laubs Hjem i Villaaen paa Henningsens Allé i Hellerup. Familien opholdt sig paa første Sal, da de hørte en Rude blive knust i Stuen. De var paa Vej ned for at se, hvad der var sket, men blev standset af Banden, som tvang Fruen og en ung Søn tilbage til første Sal. Havnedirektøren beordrede de ned i Stuen. Kort efter lød Skud, Laub var dræbt paa Stedet.

Forstander Gille dræbt samme Nat i sin Seng.

Samtidig i Nat trængte andre af Banden ind i Lejligheden Montagnevej 5 til Forstanderen for Københavns Maskinist-skole *Heinrich Gille*, der blev skudt i sin Seng og dræbt.

Frihedskæmper-Fanger befries i Nyborg.

20. Februar.
I Gaar har den gæve Odense-Frihedskæmper »Tonny« befriet ikke mindre end 20 politiske Fanger fra Statsfængslet i Nyborg. Viceinspektøren og Vagtkommandøren var indviet i Sagen, uden deres Hjælp var det ikke gaaet. Kl. 17 i Gaar Eftermiddags, da efter Aftale alle 20 Fanger var stillet op i Gaarden til Parade for Viceinspektøren, ankom »Tonny« med sin Gruppe. En nidkær Fængselsbetjent slog imidlertid Alarm, men saa blev samtlige Betjente holdt op af Frihedskæmperne og laaset inde i Cellerne, hvorefter Fanger og Frihedsfolk, Viceinspektør og Vagtkommandør tog Flugten i de ventende Biler — og gik under Jorden.

Fire unge Læger myrdet i Odense

Chr. Fabricius Møller.

Henning Ørsberg.

Henning Dahlgaard.

Jørgen Hvalkof.

Mere bestialsk end nogen Sinde farer Morderbanderne frem i Odense.

Oprørende Myrderier paa Sygehuset.

21. Febr. I Gaar har Tyskernes Morderbande huseret i Odense, grusommere og blodigere end nogensinde før. Lederen var *Bothilsen Nielsen*, og han mødte op med en hel Liste over Folk, som skulde myrdes. Paa Listen stod bl. a. 8 Læger med Overlæge *Erik Møller* i Spidsen. Ved 8-Tiden i Gaar Morges ankom Banden til Amtssygehuset, *Bothilsen, Lundquist* og nogle Tyskere. De løb straks op ad Trappen til tredje Sal, fordi de vidste, at de unge Læger boede der.

„Sygehuset skal sprænges i Luften -“.

Paa en af Dørene stod Navnet *Fabricius Møller*, og da han indtog en fremtrædende Plads paa Morderernes Clearing-Liste, ringede de paa hos ham. Der kom straks tre andre unge Læger til, og *Bo-*

thilsen Nielsen forklarede dem, at Sygehuset skulde sprænges i Luften, og at de skulde følge med ned i Stueetagen. For at det skulde se »ærligt« ud, advarede man ogsaa nogle Sygeplejersker. *Bothilsen* var inde i endnu en Lægelejlighed, men da han her saa nogle smaa Børn ligge og sove i Værelset ved Siden af Lægens Soveværelse, fik Morderen mærkeligt nok et ganske kort Anfald af Medlidenhed, og han lod Lægen være i Fred.

Stillet op paa Række og dræbt ved Nakkeskud.

Nede i Stuen blev de fire Læger stillet op ad Væggen. Det var *Chr. Fabricius Møller, Henning Ørsberg, Henning Dahlgaard* og *Jørgen Hvalkof*. De var iført Natteøj og Slaabrok. »Og saa,« sagde *Bothilsen* senere under Forhørene, »skød vi dem med Nakkeskud. Det hele skete paa et Øjeblik. Fire af Gruppens Folk tog hver een, *Lundquist* og jeg skød de to til venstre.« Overlæge *Møller*, som ogsaa skulde have været myrdet, slap fra det, fordi Morderne ikke kendte hans Adresse og ikke kunde finde ham.

General Lindemann.

Toget afspores – en Gaard afbrændes.

23. Februar. Den Øverstkommanderende *General v. Hannecken* er for nogen Tid siden bleven kaldt til Berlin, hvor han er afsløret som Bedrager, idet han i stor Stil har svindlet med de Penge, han har rekvireret til Værnemagten i Danmark. Generalen er afskediget og fængslet. Som hans Efterfølger er nu ankommet *Generaloberst Lindemann*, der har taget Hovedkvarteret i Silkeborg i Besiddelse.

De stoute Jyder har givet den nye *General* en passende Modtagelse. Da *General Lindemanns* Tog i Dag passerede Hjern mellem *Holstebro* og *Struer*, afsporede *Toget af Jernbanesubotroerne*, Generalen og hans Følge maatte stige ud og rekvirere Biler for at kom-

me videre. Imens de ventede, gav *Generalen* Ordre til at afbrænde *Gaarden »Lille Hillensborg«*, der ligger lige ud for, hvor *Afsporingen* fandt Sted. *Gaardens* Folk fik knapt *Lov* til at slippe ud af *Gaarden*, men alt det ovrigt. Besætning og *Indbo*, gik op i *Flammer*. *Generalen* havde jaet sin *Hævn*.

Terror-Nat i Odense. Hovedgaderne bombet.

21. Febr. Morderbanden er efter Læge-Mordene faret videre frem i Nat med Brand og Bomber. Det gik værst ud over *Fyns Tidendes* Bygning, hvor alt blev ødelagt, derefter *Fyns Stiftstidende* og *Forsikringsselskabet »Haand i Haand«*. Store Ødelæggelser anrettedes paa *Normanns Forlag*, paa *Fyns Venstreblad* og *St. Knuds Konditori*. Det er den største Katastrophe, der hidtil har ramt Odense. Overalt i Hovedgaderne er Ruderne knust. Døre og Vinduesrammer er trykket ud af *Fatningerne*, og *Masser* af *Tagsten* er væltet ned. Mange Steder blev *Lys-* og *Sporvognsledninger* revet over. Ingen *Mennesker* er dog kommet alvorligt til Skade.

Generaloberst Lindemann.

Fyns Tidendes hærgede Bygning.

Bothilsen-Banden i en Blodrus

Den sprængte Personvogn i Jyllandsekspressen efter Attentatet ved Hobro.

Bovensiepen var ustyrlig fuld, da han gav Ordre til Myrderierne.

I disse sidste Dage af Februar levede Peter-Gruppen i en vild Blodrus. »Peter«, Otto Schwerdt, deltog selv i flere af Orgierne, men de værste Job blev overladt til *Bothilsen-Nielsen*, *Nedermark-Hansen* og de andre af Banden. Brøndum

var ikke med, han havde travlt med at forberede nye Rædsler i København.

Ordren til alle disse oprørende Forbrydelser kom direkte fra *Bovensiepen*. *Nedermark Hansen* har senere under Forhøret fortalt, at *Bovensiepen* var ustyrlig fuld, da han gav Ordre til Myrderierne og Ødelæggelserne, der skulde være Hævnen for de mange Stikker-Likvideringer, for de nedskudte Hipoer i Rold Skov og for Jernbanesabotagerne.

Flere Odense Borgere myrdet — derefter Spærretid.

Saa tog *Bothilsen-Nielsen* fat og gik frem efter den Liste over Personer, der skulde myrdes, først Lægerne i Odense, derefter Konsul *G. Christgau* og Løjtnant *V. Tang*, der begge blev skudt i deres Hjem i Odense, hvorpaa fulgte Bombningen af Odenses Hovedgader. Det var et modbydeligt Hykleri, at General *Pancke* efter disse Skændselsgerninger, udført efter tysk Ordre, dekreterede Spærretid i Odense fra Kl. 21-5 »for at hindre yderligere Forbrydelser af denne Art«. Samtidig sprængtes af det tyske Sikkerhedspoliti syv Huse, Villaer og Gaarde paa Fyn, hvor man paastod at have fundet Vaaben.

Bombenat i Aarhus.

Bothilsen-Nielsen og Banden tog siden til Aarhus, hvor de — stadig efter Ordre — skulde foretage en Hævn-Aktion. Resultatet viste sig omgaende:

I Nat hærgedes store Dele af Aarhus By. En halv Snes Spræng- og Brand-

bomber eksploderede i Guldmedegade og Nørregade, hvor flere Huse styrtede sammen. Under Redningsarbejdet udspilledes frygtelige Scener, to Mennesker indebrændte, et Sted sprang to Kvinder ud fra fjerde Sal og dræbtes. Ialt krævede Katastrofen 7 døde og mange saarede.

Jyllandsekspressen bombet ved Hobro.

Mange Dræbte og Saarede.

25. Febr.

Bothilsen-Nielsens blodige Spor kunde i Gaar følges til Randers, hvor Teatret er bleven bombet. Ogsaa Grenaa har paa Vejen faaet nogle Huse sprængt. Men Terroren kulminerede i Aftes med Tog-Attentatet nord for Hobro. *Bothilsen Nielsen* anbragte en Kuffert med Sprængstof i den første Personvogn i *Jyllandsekspressen*, da Toget ved 23-Tiden holdt i Hobro. Lige efter at Toget havde sat sig i Gang skete den frygtelige Eksplosion, brændende Fosfor sprøjtede rundt i den fyldte Vogn, flere slyngedes ud gennem Vinduerne, hele den forreste Vagn sprængtes. 10 Mennesker dræbtes og 36 saaredes.

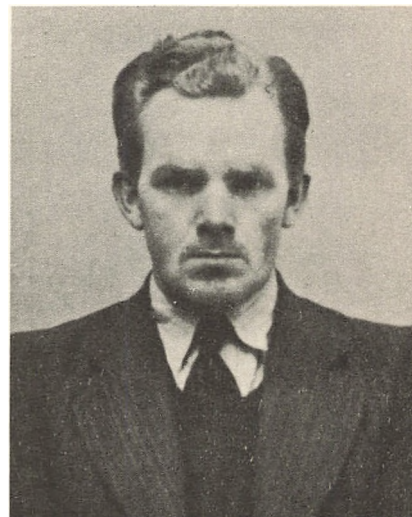
Hipo'er nedsetter Standret og eksekverer Dødsdom.

24. Febr.

Nogle S. S.-Folk og Hipoer indfandt sig i Dag i Himmelev hos Sekretær *Knud Ewald Bryning* fra Landbrugsraadet. De udgav sig for Frihedskæmpere, og det lykkedes dem at bluffe *Bryning*, men saa slog de pludselig om, nedsatte en »Standret«, og dømte *Bryning*, hans Hustru og Kriminalbetjent *Bernshov* fra Roskilde, der boede hos dem, til Døden. De blev alle tre skudt paa Stedet.

Guldmedegade i Aarhus efter Bombningen. Til venstre ses Huset, hvor Familien Højmark indebrændte.

Kaj Henning *Bothilsen-Nielsen*, Hovedmanden i de blodige Forbrydelser i Odense, Aarhus og Hobro.

Betydningsfulde Stikker-Likvideringer

I Bungalow-Kælderen i Buddinge sidder Svend Staal-Gruppens Souschef, Henning Walthing, ligbleg foran Forhørslederen — kun en Time før han likvideres.

Svend Staal Stikkergruppens to Chefer likvideret af BOPA.

Poul Otto Ditlev Nielsen og Henning Walthing overrumplet og skudt.

25. Febr.
Det er endelig lykkedes Bopa-Folkene efter mange og lange Forberedelser at rive den saakaldte *Svend Staal-Gruppe* op og likvidere dens to Hovedmænd. Gruppen, der ledes af fhv. Politibetjent *Poul Otto Ditlev Nielsen*, kaldet *Svend Staal*, er en af de farligste Stikker-Grupper. Den stammer fra E. T., men da E. T. og Chefen Erik V. Petersen overgik til Hipo, paatog Svend Staal-Gruppen sig Arbejdet for Tyskerne med at efterspore og angive Frihedskæmpere og Sabotører til Gestapo. De fleste af Gruppens Medlemmer er tidligere Politifolk, og deres Arbejdsmetode er at snige sig ind i illegale Kredse under Foregivende af at være Modstandsfolk for derefter at udlevere dem til Tyskerne.

»Mr. Smile« taber Smilet.

Men nu er Svend Staal-Gruppen bleven følelig ramt. I Gaar fik man fat paa Souschefen, den 28-aarige Storstikker, Restauratør *Henning Walthing*, kaldet »Mr. Smile«, som Tyskerne har installeret i »Café 44« i Rantzausgade, hvor man mente, han i dette Kvarter særlig kunde komme paa Sporet af kommunistiske Grupper. I Gaar Formiddags, da Walthing indfandt sig i »Café 44« blev han holdt op af to Bopa-Folk, som afvæbnede ham og kørte ham ud til en Bungalow i Buddinge. I Kælderen her blev Walthing afhørt af en Jurist og Politimand, og efter først at have benægtet alt, maatte han bøje sig for Beviserne. Han blev kørt ud til Hareskoven og skudt.

»Chefen« følger efter.

I Dag kom en anden Gruppe Bopa-Folk paa Sporet af selve Chefen, *Svend Staal*, der opholdt sig i en Lejlighed, Thorvaldsensvej 13, sammen med »Mr. Smile«s Moder, Fru Walthing, der ogsaa havde deltaget i Stikker-Arbejdet. De blev begge to skudt ned paa Stedet.

Svend Staal-Gruppens frygtede Chef, fhv. Politibetjent Poul Otto Ditlev Nielsen.

Nye Nødkæringer paa alle Omraader.

Lys, Gas, Tog og Teatre indskrænkes til et Minimum.

Februar.

Brændselssituationen er nu blevet saa katastrofal, at Stat og Kommune har maattet gribe til yderligere Rationering:

Gassen bliver meget nedsat og fortyndet.

Elektriciteten rationeres til det halve.

Stuetemperaturen skal overalt nedsættes til 16 Grader.

Togene maa kun køre tre Dage om Ugen.

S-Togene kører kun een Gang i Timen mellem Kl. 9 og 14.

Sporvognene paa Linierne 4, 8, 11 og 19 kører slet ikke; Resten kører kun mellem Kl. 8 og 21,20.

Telefonen maa kun bruges for livsvigtige Samtaler efter Kl. 21.

Teatrene skal lukke Kl. 19,30 og **Restauranterne** Kl. 19,45.

Kirkerne kan ikke længere opvarmes.

Vaskerierne maa ikke mere vaske stivede Skjorter, Bluser, Badekaaber, hvide Veste, Korsetter, Sommerkjoler, Stuepigekapper, Broderier og Damestrømper m. m.

Skrappe Mad-Restriktioner — Nødkomfurer.

Ogsaa Mad og Drikke er det gaaet ud over:

Ikke blot Kaffe men ogsaa Kaffeerstatning skal nu rationeres: man maa ikke faa mere end 375 Gram Erstatning i seks Uger.

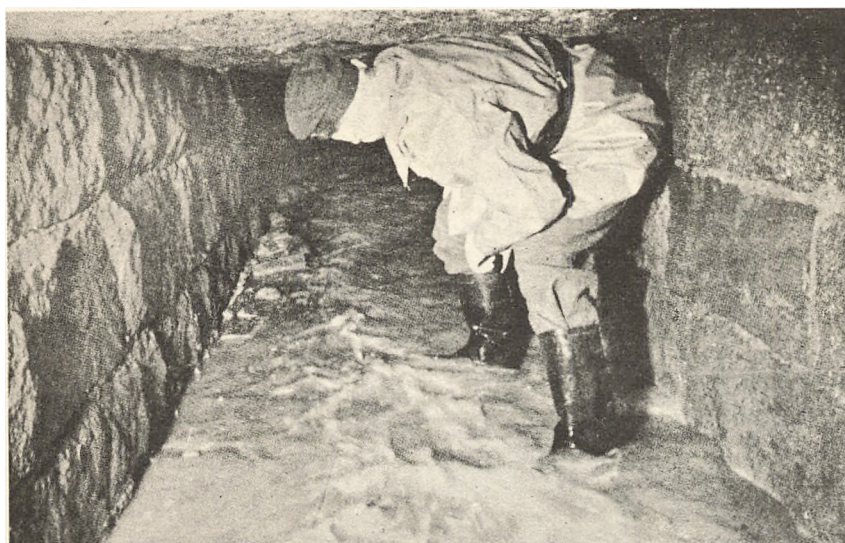
Gasnødkæringer har medført, at Mæsser af Mennesker maa leve af Smørrebrød og Wienerbrød, og Bagerne kan slet ikke overkomme at tilfredsstille Efterspørgslen. Selv Køkkensalt er blevet rationeret! Da Gassen faktisk slet ikke forslaar til den daglige Madlavning, er der nu kommet en Mængde forskelligt konstruerede »Spareovne« i Handelen, smaa Nødkomfurer, der kan stilles op overalt og med et Skorstenstrør enten ind i en Kækkelovn eller ud af Vinduet.

Mogens Reholt skudt.

7. Marts.

Endnu en Likvidering af Betydning har Modstandsfolkene faaet gennemført, idet man i Dag har faaet Ram paa den maa-ske allermost forhadte af Landsforræderne, E. T.'s Næstkommanderende, fhv. Politibetjent *Mogens Reholt*. Han har tillige fungeret som Chefen Erik V. Petersens Adjutant, og blev almindeligt betragtet som Korpsets onde Aand.

Sabotørerne har ikke mistet Humøret

En af Sabotørerne kravler gennem Kloaken med flydende Latrin.

Aarhus-Sabotører gaar gennem en Kloak og sprænger en Tyskerfabrik.

Beskidt Job, men rene Hensigter og straalende Resultat.

8. Marts.

En særlig vanskelig, men tillige særlig fantasifuld Sabotage er i Gaar Morges blevet udført i Aarhus. Det gjaldt om at ødelægge et tysk Kanonreparationsværksted og Søminedepot, der var installeret i »Trianglen«s Bygning i Nordhavnen. Naturligvis var denne Bygning særligt stærkt bevogtet, og det var simpelthen umuligt at komme ind i den gennem Afspærringerne. Lederen af Sabotørgruppen, Landinspektør Westy Larsen, fattede da den dristige Plan at naa ind under Bygningen gennem en gammel stensat Kloak, som man kunde komme ned i gennem en Brønd, der laa ca. 70 Meter fra Fabriken. Ved halv Syv-Tiden i Gaar Morges mødte saa Sabotørerne op ved Brønden, med kommunale Kasketter paa Hovedet og med en Trækkevogn, der bar Paaskriften »Aarhus Kommunes Kloakvæsen«, og paa hvilken de medførte Værktøj, Bjælker, en Stige og 3 Cement-sække med moderne tysk Sprængstof, som man havde taget fra Tyskerne ved en anden Lejlighed.

Ned i den stinkende Kloak, der flød med Ekskrementer.

Der blev sat Vagtposter ud paa de nærmeste Gadehjørner, og saa dalede den første Mand, stud. theol. Peter Hviid, ned i Kloaken, hvor Morgenindholdet af alle Trøjborg-Kvarterets WC'er strømmede forbi. Kloaken var kun 95 cm

høj, og den rivende Strøm med dens uhyggelige, stinkende Indhold stod 50 cm højt. Det hele lod sig simpelthen ikke udføre, hvis man ikke kunde allede noget af Strømmen. For at gøre dette, maatte Sabotørerne først ned i en anden Kloakbrønd paa Kystvejen og praktisk talt dykke ned i den ildelugtende Masse for at finde den Prop, der skulde fjernes for at Strømmen kunde fordele sig ud i andre Kloaker. Dette Arbejde overværedes af en venlig tysk Vagtpost, der ikke misundte de flittige »Kommunearbejdere« deres ubehagelige Morgendont.

Hørup-Statuen i Kongens Have bombet.

Den sprængte og væltede Hørup-Statue.

2. Marts.

I Gaar Morges hørte man pludselig en kraftig Eksplosion inde fra Kongens Have. Det viste sig, at det var Wilhumsens kendte Statue af Hørup, der stod ved Hovedindgangen fra Gothersgade, der var blevet fuldstændig ødelagt af en Bombe. En Mængde Ruder blev knust i de Ejendomme, der ligger lige overfor Kongens Have, men heldigvis var intet Menneske kommet noget til.

Tre Mand kryber 70 Meter gennem Kloaken,

Saasart Kloakstrømmen var blevet bedre fordelt, gik Westy Larsen, Hviid og Ekspedient Otto Reinholdt atter ned i den gamle stensatte Kloak, med Sprængladningerne spændt om Livet og Bjælker og Brædder i Snore bag sig. I stærkt bøjet Stilling maatte de kravle de 70 Meter hen til et Dæksel, der førte op til Fabriken; midt under Turen tabte den ene sin Sprængladning, som nøjsommeligt maatte pilles op af den stinkende Strøm, men heldigvis skete der intet med Ladningen. Ved Hjælp af Bjælker og Brædder blev Sprængstoffet (Donarit) saa presset op mod Dækslet og forsynet med Halvtimes-Sprængblyanter.

Fabriken sprængt, men ingen dræbt eller saaret.

Saa gik Turen tilbage gennem Kloaken, og endelig, efter 5 Kvarters Ophold i den forpustede Luft, kom de tre Mænd atter op til Jordens Overflade, fik fat i deres Cykler og fortrak til den nærmeste Badeanstalt. Imedens var Byvagten og Falck blevet alarmeret af Sabotørerne, og da Bomberne sprang, gik intet Menneskeliv tabt. Reparationsværkstedet var blevet ødelagt for mange Maaneder, og Godstog fra Østbanen til Aarhus H. maatte i den følgende Tid føres om ad Ryomgaard og Randers! Det siges, at Tyskerne nu har forlangt alle Kommunens Kloakplaner udliveret.

Hipo, Cigaretter og et Menneskeliv.

21. Februar.

Nogle Hipo-Folk havde faaet at vide, at Grosserer Vald. Jacobsen, Danas Plads 16, laa inde med et Lager paa 17.000 Cigaretter. I Eftm. indfandt de sig med en Lastbil for at »organisere« Cigaretterne, og medens de holdt Grossererens og hans Frue op, begyndte de at tømme Lageret. Pludselig raabte Jacobsen om Hjælp, men han fik en Kugle i Hovedet og faldt død om.

Tyske Flygtninge oversvømmer Landet

Paany Masse-Henrettelser.

Siden Hvidstengruppen blev henrettet i Slutningen af Juni sidste Aar, har Tyskerne afholdt sig fra officielle Dødsdomme. Man har i Stedet for fra Dagmarhus ladet Peter-Gruppen og de andre Terrorbander med deres danske Hjælpere besørge Myrderierne og al Slags Hærværk, som Tyskerne i hvert Fald ikke udadtil har lagt Navn til, selvom alle ved, at det skær ikke blot med Tyskernes Billigelse, men efter direkte hemmelige Ordre. Allerede Mordet paa de 11 Patrioter, der blev skudt den 7. Aug., var camoufleret som »Flugtforsøg«, og derefter er alle de mange Clearing-Mord paa uskyldige danske Borgere foretaget af de raa Forbrydere i tysk Tjeneste.

45 Patrioter henrettes i Løbet af Marts Maaned.

Men nu har den »højere Pancke« den 11. Marts bekendtgjort, at »denne Skaansel« ophører. »Illegale« Kredsers Terror og Sabotage har i den seneste Tid antaget et Omfang og Former, som medfører, at de paagrebne overbeviste Terrorister maa behandles efter Krigslovens fulde Skarphed.« Hvorefter de officielle Henrettelser paany har taget Fart, og i et Omfang som aldrig før. Alene i Marts meddeles 45 Danskere henrettede:

Den 27. Febr. henrettedes 10, bl. a. den kendte Modstandsmand, Politibetjent Svend Glendau, Dagen efter endnu fem, 16. Marts 7, 20. Marts 7, 25. Marts atter 7, og endelig 28. og 29. Marts 9, bl. a. Grev Lennart Ahlefeldt-Laurvig og Falck-Manden Egil Bruno de Neergaard.

Tyske Flygtninge indretter sig i en Skolegaard.

Tyske Flygtninge oversvømmer Landet og især København. Efterhaanden som Russerne naar frem i Øst-prøisen, griber Tyskerne til den Udvej at sende det ene Skib efter det andet fuldt ladet med tyske saarede Soldater og Flygtninge til Danmark.

Det begyndte med, at Dr. Best allerede i Slutningen af Januar meddelte Udenrigsministeriet, at ca. 10.000 Flygtninge vilde ankomme. Departementscheferne nekkede en energisk, men forgæves Protest. Antallet steg og steg, i Løbet af Februar, Marts og April strømmede over 300.000 Flygtninge hertil, deraf de to Trediedele til København.

Tysklands Sammenbrud.

8. Marts. Første amerikanske Armé er gaaet over Rhinen ved Remagen. Köln er rømmet og Rhinbroerne er sprængt.

11. Marts. Paa Heltemindedagen har Hitler udsendt et Opraab til Værnemagten og erklæret, at 1918 ikke vil blive gentaget. Tilbagetogene vil blive overvundet med Standhaftighed og Fanatisme.

13. Marts. Russerne er trængt ind i Danzigs Forstæder.

18. Marts. Tyskerne dementerer Rygter om at der over Stockholm skal have været forsøgt tyske Fredsfølere.

24. Marts. Russerne angriber ved Küstrin. De Allierede gaar over Rhinen mellem Wesel og Ludwigs-hafen.

28. Marts. Amerikanerne staar i Frankfurt am Main. Berlin bombes Dag og Nat.

300,000 Flygtninge indkvarteret paa Skoler og i Lejre.

Efterhaanden er alle kommunale og de fleste private Skoler, foruden mange andre større Forsamlingsbygninger og Lejre blevet beslaglagte. Der er en Del saarede Soldater, men det er mest gamle Mænd, Kvinder og Børn, en pjaltet og udsultet og elendig Menneskehorde, der tærer paa de i Forvejen knappe Rationer, og som tilmed ofte opfører sig paa en udfordrende og hensynsløs Maade. Mange af dem kræver ind, og hvis de afvises, tilkalder de tyske Soldater, der tvinger Forretningerne til at sælge Varerne til de tyske Flygtninge, der mener, at de har første Ret i dette Land.

Paa Gaderne møder man Strømme af tyske Flygtninge, væsentligst Kvinder og Børn, der gaar paa Indkøb og ikke generer sig for at optræde uforskammet og udfordrende.

Jo nærmere Krigens Ende, desto større Terror

Ødelæggelserne paa »Svendborg Amtstidende«.

Direktør Svenningsens Henvendelse til Dr. Best.

Udenrigsministeriets Direktør *Svenningsen* har Gang paa Gang i Skrivelser til og i personlige Samtaler med *Dr. Best* forsøgt at faa denne til at dæmme op mod den tyske »Modterror«, der har givet sig saa frygtelige Udslag i Clearingmord og Ødelæggelse. *Dr. Best* har spillet Rollen som den »pæne og hensynsfulde« Mand, der erklærer, at heller ikke han sympatiserer med denne »Modterror«, men han har stadig henvist til, at det er Modstandsbevægelsen, der ved selv at myrde og sabotere provokerer disse Tilstande.

Forgæves Protest

Direktør Svenningsen har heroverfor hævdet, at *Frihedskæmperne* selv tager Kampens Vilkaar og er indstillet paa at blive bekæmpet, men at man vender sig med Afsky fra de Clearingmord mod uskyldige Mennesker, som særlig del af Tyskerne oprettede Hipo forelæger, ligeledes mod Terrorbandernes Ødelæggelser af Ejendomme, ene og alene som Hævnaktioner. *Dr. Best* har intet haft at svare her til — og Terroren fortsætter.

»Kilden« i Aalborg, hærget af Bomber.

Tysker-Banden paa nyt Hærgnings-Togt.

15. Marts.

Paa en ny Terror-Tourné har Bothilsen-Nielsen og hans Bande hærget rundt om i Jylland. I Nat K. 3 anbragtes Sprængbomber inde i Aarhus nye Raadhus, der led betydelig Skade, antagelig for over et Par Millioner Kr. I Dag slager hele Aarhus paa halv Stang.

Bomber mod Bladene.

16. Marts.

I Gaar Morges ankom Banden — flere bevæbnede Mænd i en Taxabil uden Nummerplade — til Randers, hvor Hævn-Aktionen var rettet mod Randers-Aviserne. Værst gik det ud over Randers Socialdemokrats Bygning, som bombedes Kl. 5,15, og totalt blev ødelagt. To Mennesker dræbtes og seks saaredes haardt.

En Typografærling *Jørgen Christiansen* blev fundet under de sammenstyrrede Mure, hvorfra *Falck* befriede ham (se Billedet til venstre). Ogsaa *Randers Dagblad* og *Randers Amtstidende* blev beskadiget.

Kilden i Aalborg hærget af Bomber.

I Nat Kl. 20 sprængtes det store Forlystelsesetablisement »Kilden« i Aalborg. Restaurationslokalerne blev fuldstændig raserede. Ødelæggelserne er meget omfattende.

Endnu flere Bombe- Attentater i Provinsen

17. Marts.

I Nat Kl. 2 bombedes Teatret i Fredericia, der blev helt ødelagt.

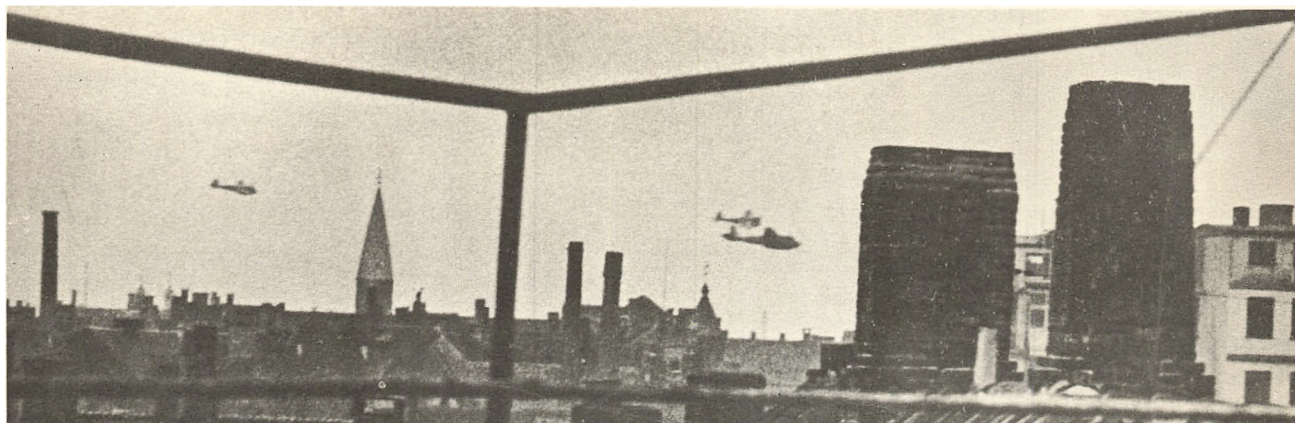
18. Marts.

I Gaar kom Turen til Svendborg, hvor Svendborg Amtstidendes Trykkeri blev sprængt. (Øverste Billede til venstre). Om Aftenen var der heftigt Skyderi i Byen, hvorved to dræbtes og flere saaredes. I Odense rettedes et Attentat mod det gamle Brochmanns Hotel.

20. Marts.

I Aftes og i Nat hærgedes Hovedstrøget i Kolding af en Terrorbande, der kom kørende i en Opelvogn med Z-Nummerplade. Der skete Skade paa adskillige Bygninger, ogsaa Nikolaj Kirke blev ramt.

Shellhuset bombet af Englænderne

De engelske Bombemaskiner stryger i lav Højde ind over København.

Gestapohovedkvarteret en rygende Ruin.

*Et længe forberedt, strengt
hemmeligholdt Flyverangreb
sætter pludselig ind.*

21. Marts.

Kl. 11,15 farer pludselig flere engelske Flyvemaskiner i Hushøjde fra sydvest hen over Sct. Jørgens Sø, stryger hen over Taget paa Vestersøhus' Sydgavl og styrer lige mod Kampmannsgade-Hjørnet af Shellhuset. En Bombe udløses, et Brag og et gabende Hul i Shellhusmuren i 3. Sals Højde viser det første ramte Sted. Den første Maskine, der har kastet Bomben, retter sig pludselig op, stryger hen over Shellhusetags Skorsten og forsvinder. Der følger flere Maskiner efter — to eller tre —, Bomberne falder over Shellhuset, der lyder flere Eksplosioner. Murbrokker og Kalkstøv hvirvles op i Luften og sort Brandrøg vælter frem. Først nu lyder Sirenerne. De tyske Soldater i Barakkerne mellem Shellhuset og Vestersøhus løber rundt i vild Forvirring, i Vestersøhus er alle Ruder overfor Shellhuset sprængt, der lyder Raab og Skrig — fra selve Shellhuset høres kun Bragene af de sammenstyrtede Mure, pludselig sprænges Taget og Shellhusets Vestfløj ligesom flækkes paa langs, medens Flammer og Røg ompænder hele Bygningen. Det hele er foregået i Løbet af saa faa Minutter, ved en saa pludselig Overrumpling, at man knapt faar besindet sig paa, hvad der er sket.

Shellhuset, den modbydelige Gestapo-Rede, fotograferet d. 20. Marts, Dagen før Bombardementet. Bemærk Advarsels-Skiltet.

Shellhuset ompændt af Flammer og tykke sorte Røgskyer, der driver ind over Byen.

En dybt tragisk Ulykke

Redningsarbejdet ved den franske Skole. Man søger at grave de stakkels forulykkede Børn ud af den sammenstyrtede og brændende Bygning. I Forgrunden ses to af Skolens franske Nonner.

Modstandshærens Spidser arresteret - Gestapo maa rammes føleligt.

Angrebet paa Shellhuset, Gestapos Hovedkvarter i København, har længe været forberedt af Englænderne, der i Slutningen af Februar modtog alarmerende Meddelelser om, at flere af den danske Modstandsbevægelses vigtigste Ledere var bleven arresteret af Tyskerne. Bl. a. var Oberstløjtnant *Tiemroth*, Chefen for de væbnede Styrker i København, Kaptajn *Ahnfeldt-Møllerup*, der ledede den jydsk Vaabentransport, samt adskillige Kompagnichefer for de illegale Tropper sat fast. Netop som denne vor vel organiserede illegale Hær kunde forventes at skulle sættes ind ved det nærførestaaende endelige Opgør ved Tysklands Sammenbrud, var denne Svækkelse af Modstandsledelsen skæbnesvanger. Englænderne besluttede da at rette et knusende Slag mod Gestapo i København for derved at desorganisere den tyske Politiledelse; nøjagtige Planer og Modeller af Shellhuset og dets Omgivelser, blev udarbejdet, og hele Angrebet planlagt i de mindste Detaljer. Kun nogle faa indviede indenfor den højeste engelske Hærlædelse vidste Besked, medens ingen i Danmark, hverken Frihedsraadet eller Modstandscheferne, fik det ringeste at vide. Naar Tyskerne nogle Uger i Forvejen bemalede hele Shellhuset med røde og grønne og graa Camouflage-Farver, var det sikkert ogsaa kun en Sikkerhedsforanstaltning i al Almindelighed — og forresten noget af det, der sikkert angav Maalet for de engelske Flyvere. Ligeledes »Sikkerhedsnetene« der blev hængt paa Shellhusets Facader, som Fiskegarn fra Tag til Kælder, var en teoretisk Sikring uden ringeste Betydning.

En forestaaende Razzia Signalet til Angreb.

Modstands-Fanger anbringes i Tag-Etagen.

En Anelse om, hvad der kunde ske — i Lighed med det engelske Angreb paa det jydsk Gestapokvarter paa Universitetet i Aarhus —, fik Tyskerne til at anbringe en Række af de mest prominente danske Modstandsfanger i Celler i Shellhusets Tagetage. Her sad bl. a. Prof. Mogens Fog, Chefredaktør Schock m. fl.

General Panckes Telefonsamtaler med Berlin.

En særlig Grund havde Englænderne til at sætte Angrebet ind netop d. 21. Marts. Man havde netop faa Dage i Forvejen erfaret, ved at aflytte General Panckes Telefonsamtale med Berlin, at Tyskerne planlagde en omfattende Razzia i København paa endnu flere af Modstandskampens Spidser. Denne Razzia skulde finde Sted fra 23. til 25. Marts. Det gjaldt altsaa om at slaa til forinden.

En engelsk Maskine havarerer og styrter ned over den franske Skole.

De følgende Flyvere tager fejl og kaster deres Bomber over Skolen og Maglekildevej.

I Angrebet deltog 18 Mosquitoplaner, delt i tre Afdelinger med 6 i hver, flankeret af 28 Mustangjagere i 7 Grupper paa 4 hver. Da Flyverne fløj ind over Danmark i lav Højde var det ret stærk Storm. Den sidste Mosquito-Bombemaskine i den forreste Afdeling kom paa Grund af et »Lufthul« i Kollision med en Signastander paa Københavns Godsbanegaard, hvorved den blev slaaet ud af Kurs og tabte to Bomber, der knuste et Hus paa Søndre Boulevard. De andre fem Mosquitos fløj videre og gennemførte Angrebet paa Shellhuset.

skyer herfra, at det var Shellhuset, og kastede Bomberne over den franske Skole. Den tredje og sidste Afdeling af Bombemaskinerne var lige ved ogsaa at lade sig vildlede, kun enkelte kastede Bomberne her, de andre fløj videre og udløste først Bomberne ved Shellhuset, hvor nogle ramte Ingeniørhuset ved Siden af, og en Bombe faldt paa Taget af Teknologisk Institut lige overfor.

Næsten hundrede Børn omkommet ved Katastrofen.

Bomberne over den franske Skole, Jeanne d'Arc Institutet, var en frygtelig Ulykke. Børnene, Nonnerne og Personalet paa Skolen var ikke kommet i Beskyttelsesrum, da der endnu ikke var givet Flyveralarm, de begravdes under det sammenstyrtede Hus, der straks kom i Brand. Hjelpe- og Redningsmandskab alarmeredes altfor sent, og selv om der blev ydet heltemodige og energiske Forsøg paa at komme de forulykkede til Hjælp, lykkedes det kun at redde altfor faa. 86 Børn og 13 Voksne omkom. Der udsplittedes hjerteskrædende Scener blandt Forældre, naar Ligene af deres lemlæstede Børn blev gravet frem. Paa Frederiksberg Teater lige overfor i Alléen samlede man paa Baarerne de saarede og døde, Indtil Ambulanterne kom.

Ulykkesmaskinen styrter ned.

Den havarerede Flyver havde ved Sammenstødet faaet Skade paa Motoren, Piloten mistede Herredømmet over Maskinen og kolliderede nu yderligere med en Skorsten paa Henrik Ibsens Vej, hvor fire Huse beskadigedes. Derpaa styrtede den ned mellem den franske Skole og Garageerne i Frederiksberg Allé, eksploderede og kom i Brand. Anden Afdeling af Mosquitoplanerne, der kom ca. 500 m bag efter, troede ved at se de vældige Røg-

Fanger befriet — Gestapo lammet

Maglekildevejs Huse bombet og brændt.

Flere dræbte og over 200 Familier husvilde.

Ikke blot den franske Skole, men Beboelseskvarteret udenom rantes af Bomberne, hele Maglekildevej blev totalt raseret, og enkelte Huse paa de tilstødende Veje. To Børn og elleve Voksne blev dræbt, over et Par Hundrede Lejligeder ødelagdes fuldstændig.

Den grufulde Ulykke, der kostede saa mange Børn Livet, kastede Sorgens Skygger over selve Angrebet paa Shellhuset, hvor det lykkedes helt at udlette Gestapohovedkvarteret. I Løbet af faa Minutter var hele den store Bygnings Vestfløj styrtet sammen, og Branden hærgede Resten.

De bomberamte sammenstyrtede og nedbrændte Huse paa Maglekildevej.

Største Delen af de danske Fanger frelses og vender tilbage til Friheden.

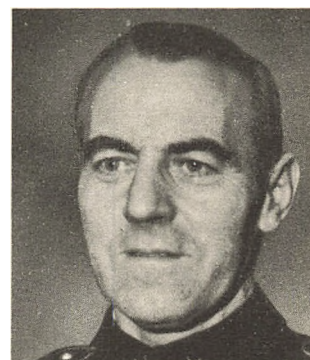
Lyst Hansen redder flere af de andre Fanger, men adskillige gode danske Mænd dræbtes.

En Del af de danske Gidsel-Fanger, der sad indespærrede i Tagetagens Celler, blev reddet ved et Vidunder — og ved Overbetjent Lyst Hansens resolute Optræden. Da den første Bombe faldt, fik han med en Skammel flaaet Celledøren itu, ude paa Gangene fik han Nøglerne fravristet den skrækslagne tyske Fængselsbetjent, lukkede op for de Celler, som han kunde naa hen til, og paa den Maade befriedes mange.

De reddede var Prof. Fog, Red. Schock, Prof. Brandt Rehberg, Ingeniør Ove Kampmann, Politiaffistent Marius Svendsen, Po-

litbetjent Lars Christiansen, Orlogskaptajn Clausen, Oberstløjtnant Tiemroth, Preben Ahnfelt-Møllerup, Ingeniør Heister, Direktør Ebbe Wedell-Wedellsborg, Fuldmægtig Gessøe Petersen, Kaptajn Borch-Adersen og Vognmand Jørgen Norup. De løb ned ad en endnu ikke sammenstyrtet Trappe og slap bort. Desuden lykkedes det Repræsentant Poul Bruhn og Folketingsmand Poul Sørensen at redde Livet ved at springe ud fra den brændende Bygning. Men de Fanger, der sad ud imod Nyropsgade, blev enten dræbt ved selve Bombningen eller omkom under Forsøget paa at komme ud. Det var Kaptajn Ahnfelt-Møllerup, Premierløjtnanterne Karl Wedell-Wedellsborg, Ole Slang og Bartholdy Jensen, Kontreadmiral Carl Hammerich, In-

geniør Mogens Kornerup Prior, Politibetjent Carl Hocke og Inspektør Jørgen Palm Petersen.

Overbetjent Lyst Hansen.

Over 100 Tyskere dræbt og Gestapo-Papirer brændt.

Af de tyske Gestapofolk og deres danske Medhjælpere dræbtes op imod 100, men de øverste Gestapo-Ledere, Hoffmann, Bunke o. s. v. reddede Livet ved netop lige forinden at have forladt Shellhuset for at deltage i en Begravelse. Det mest betydningsfulde var dog den fuldstændige Tilintetgørelse af Gestapos Papirer og Arkiver, hvorved hele Gestapovirksomheden desorganiseredes.

Naboejendommen, Arbejdsmændenes Kontorbygning i Nyropsgade og Ingeniørhuset i Vester Farimagsgade nedbrændte totalt, men her naaede alle at komme ud. I Boghandlernes Hus længere nede i Nyropsgade sad alle de højere danske Politifolk arresterede. Ogsaa her løb det tyske Vagtmandskab sin Vej i Rædsel for Bombardementet og Politifolkene kunde ganske roligt gaa ud i Gaderne, der nu vrimlede med Tyskere og Hipoer, Ambulancer og Brandfolk i vild Forvirring. Politiofficererne meldte sig dog straks igen til Tyskerne for ikke ved deres Flugt at give Anledning til Repressalier overfor de deporterede Politifolk. De blev iøvrigt selv løsladt kort efter.

Redningsmandskabet og de reddede Nonner samler paa Frederiksberg Teater lige overfor i Alléen de rædselslagne og dybt fortvivlede Forældre og Paarørende til de forulykkede Børn.

Sabotage paa Grammofonplade

Det nye Gestapo-Hovedkvarter i Borgergade. Gestapo har straks efter Shellhusets Ødelæggelse beslaglagt »St. Annæ Palæ« og brutalt smidt alle Lejerne ud i den store Kontorejendom, hvor Gestapo samtidig har tilegnet sig alt Kontorinventaret med Møbler og Skrivemaskiner. De tyske Vagter er sikrede ved Afspærringer og hastigt optømrede »Vagttaarne«.

„Always“-Fabrikens Bombeknald og Ildkamp høres over hele Verden.

„Det kæmpende Danmarks Radiostudie“ i Funktion.

28. Marts.

Radiofabrikken »Always« i Boyesgade paa Vesterbro, der lavede Radiomateriel til Tyskerne og Gang paa Gang er blevet saboteret, eksisterer ikke mere; den fik sit Dødsstød af »Bopa«. Sabotagen udførtes ved et direkte Angreb: en Sabotør kom i Aftes gaende forbi Fabrikken med 10 Kilo Sprængstof i Haanden; da han naaede saa langt frem, at Fabrikens svært-

bevæbnede Vagtmandskab fik Øje paa ham, smed han Bomben lige ind til dem og stak i Løb. En Projektør blev rettet imod ham, men hans Kammerater skød øjeblikkelig Projektøren i Stumper og Stykker, og saasart Bomben var eksploderet og Adgangen til Fabrikken derved aabnet, stormede andre Sabotører ind og anbragte en 75 Kilo Bombe lige indenfor Porten. Fire Minutter efter var »Always«-Fabrikken et

Ildhav. En Mængde Hipo'er ankom nu til Skuepladsen og gav sig til at skyde vildt paa alt og alle.

Optaget paa Plade.

Ile Sabotagen blev optaget paa Lydplade med Speaker og alt andet Radio-Tilbehør fra en Lejlighed, der laa lige overfor Fabrikken, Speakeren, Red. Kaj Christiansen, fik et Vindue i Hovedet, da Eksplosionen indtraf. Det Apparat, man brugte til Optagelsen, var lavet i Stockholm, men meget af Indmaden stammede fra »Always!«

Pladen blev optaget af »Det kæmpende Danmarks Radiostudie«, en ganske lille Gruppe, ledet af en ung Dame, stud. mag. Frk. Rigmor Schou. Efter Sabotagen pakkede de to Radiofolk deres Apparater sammen i Ro og Mag, og et Par Timer senere blev Pladen »kort« i en Lejlighed paa Amager. Husets intetanende Beboere hørte Raab, Skud og Knald og flygtede ned i Beskyttelseskælderen; de kunde jo ikke vide, at det blot var en Pladeoptagelse, de hørte.

(Senere blev denne Plade bragt ud af Landet og blev beromt haardt i England, U.S.A. og mange andre Lande som den første autentiske Optagelse af en Sabotage.)

Afskyelige Hævn-Mord.

To Læger, en Præst og en Redaktør skudt ned.

I disse sidste Dage af Marts gaar der paany en Bølge af Afsky og Forbitrelse over Landet ved Meddelelserne om de mange modhydelige raa og meningsløse Clearingmord, foretaget af Tyskerbanderne. Den 25. blev Sognepræst Poul Bentzen ved Zionskirken i Esbjerg myrdet i sit Soveværelse i Nærværelse af sin Hustru. Pastor Bentzen havde nogle Dage i Forvejen talt ved Begravelsen af en ung Frihedskæmper Børge Thomsen og sagt om ham, at han var »en god dansk ung Mand«. Det kostede Præsten Livet. Den 26. blev de to Overlæger ved Vejle Amtssygehus Johannes Buchholtz og Paul Fjeldborg myrdede i deres Hjem. Mordene var ligesaa grundløse som de paa de unge Læger i Odense. I Vejle etableredes en 24 Timers Proteststrejke. Den 29. myrdes Redaktør Børge Schmidt ved Aarhus Stiftstidende. Morderen trængte ind i hans Soveværelse og skød ham i Sengen uden Hensyn til, at hans Kone laa i Sengen ved Siden af og var Vidne til Drabet paa sin Mand.

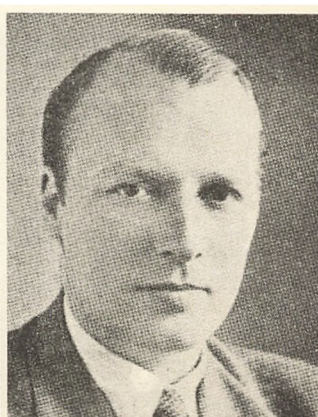
Sognepræst Poul Bentzen.

Overlæge Johs. Buchholtz.

Overlæge Paul Fjeldborg.

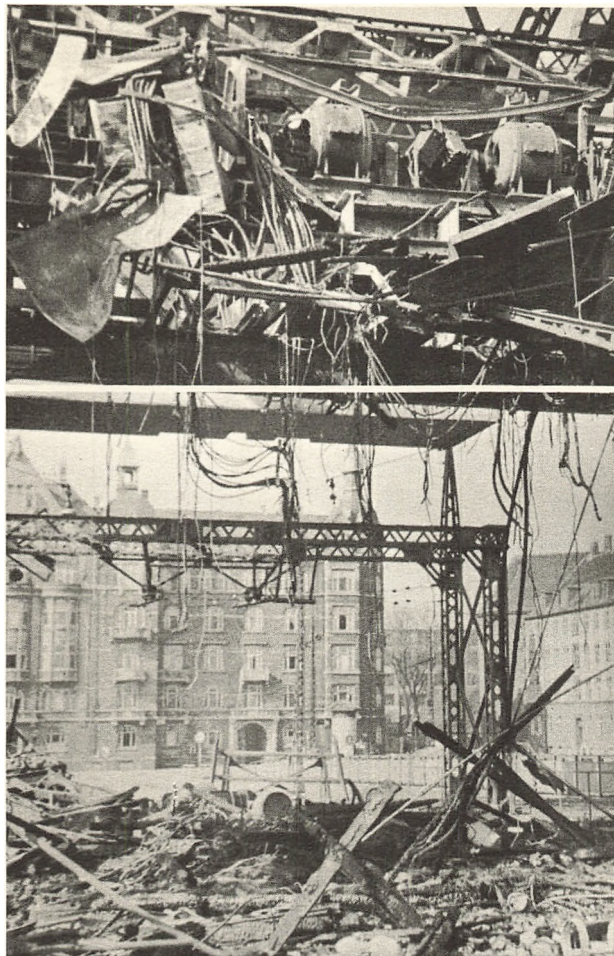

Redaktør Børge Schmidt.

Langebros sættes ud af Spillet

28. Marts.

I Gaar udførte vore raske Sabotører en Stordaad. De „af-laasede“ hele Københavns Sydhavn ved at ødelægge Langebros Hejseværk. I de sidste Uger har Tyskerne lagt Haand paa 15 danske Dampere, nu vilde de have fat i endnu 16, der ligger ude i Sydhavnen, og det maatte for enhver Pris forhindres. Den eneste Mulighed var at ødelægge Langebro saaledes, at Broen ikke kunde komme op. Man overdrog Hvervet til „BOPA“, og Opgaven blev løst omgaaende. Broen er stærkt bevogtet af de tyske Tropper; Politigaarden med sin Hipo-Besætning ligger kun faa Hundrede Meter borte, og paa Amagersiden er der ogsaa tyske Tropper. Man maatte altsaa bruge List.

Den ødelagte Langebro. Øverst ses det knuste Hejseværk.

hvis Virkning, paa Grund af Stenene, særlig vilde give sig Udslag opefter. Med en som Jernbanemand forklædt Sabotør ved Siden af Lokomotivføreren og en lignende klar ved Luntene i bageste Vogn kørte Toget over Broen og stoppede saaledes, at Vognens Sprængladning kom til at staa lige under Broens Maskinhus. Saa blev Luntene tændt, og i samme Øjeblik begyndte nogle Sabotører ovre paa Amagersiden at knalde Skud af for at bortlede Tyskernes Opmærksomhed. Samtidig kørte en Højttalervogn frem paa den anden Side og kommanderede Folk væk fra Broen, medens en tredje Sabotørgruppe sørgede for at holde alle Sporvogne tilbage. Tyskerne paa Broen gik intetanende i Dækning bag Jernbanevognen med Sprængladningen! Det var det sidste, de gjorde i dette Liv.

Maskinhuset sprænges.

Et Øjeblik efter sprang Bomben, knuste Maskinhuset (uden at skade Brodekke) og alle de Tyskere, der var i Nærheden; og nu er Sydhavnen saa godt af-laaset, at ikke et eneste Skib kan slippe ud. Det er et stort Stykke Arbejde, Sabotørerne her har gjort. (Senere fik de et Takktelegram fra General Eisenhower; Tyskerne sendte snart efter Broekspertter herop for at reparere Langebro, men da den atter var i Orden, sørgede man for en ny Spærring). Lederen af denne Mester-Sabotage var en 20-aarig Kontorist med Dæknavnet »Uffe«, som faa Uger i Forvejen havde faaet 4 af Gestapos Revolverkugler i sig under en Razzia.

Trafikken ledes ad Knippelsbro.

Da Langebro ikke mere kan benyttes, bliver den kæmpemæssige Trafik mellem Amager og Sjælland nu ledet over Knippelsbro. Kun paa visse Tider af Dagen kan Lastbiler køre over Broen; ingen Sporvogne maa køre over den, og derfor maa Ti-Tusinder af Mennesker hver Morgen og Eftermiddag passere Broen til Fods, og det skal ske midt ude paa Kørebanelen under skarp Bevogtning af tyske Politisoldater. Ældre Mennesker kan dog benytte nogle gamle Charabancer, som en driftig Vognmand har sat i Gang mellem Frederik d. 7des Statue paa Slots- og Christianshavns Torv.

Bopa sprænger Langebros Hejseværk.

Først prøver man med en Bil – og saa med et Jernbanetog.

Det første Forsøg blev foretaget i Forgaars med en Lastbil, der medførte en Sprængladning dækket af Tørv. Vognen skulde køre ud paa Broen og »gaa i Stykker« lige under Broens Maskinhus og eksplodere efter at Chaufføren havde sat Luntene til og var gaaet bort efter Hjælp. Men Planen mislykkedes ganske, fordi de tyske Soldater, som bevogtede Broen, slet ikke gav Chaufføren Tid til at komme ned af Vognen; de strømmede til og skubbede hjælpsomt Lastbilen ind paa Land. Saa maatte man i Gang med et nyt Forsøg.

Med List og Lempe.

I Gaar Eftermiddags bemægtigede Sabotørerne sig i al Stilhed en Togstamme, der skulde køre over Broen. I den bageste Vogn, der var lastet med Mursten anbragte man en kraftig Sprængladning,

En af de driftige Vognmænd, der kører »ældre og svagelige samt Mødre med Børn« over Knippelsbro for 20 Øre.

Det unge Danmarks Frihedskamp

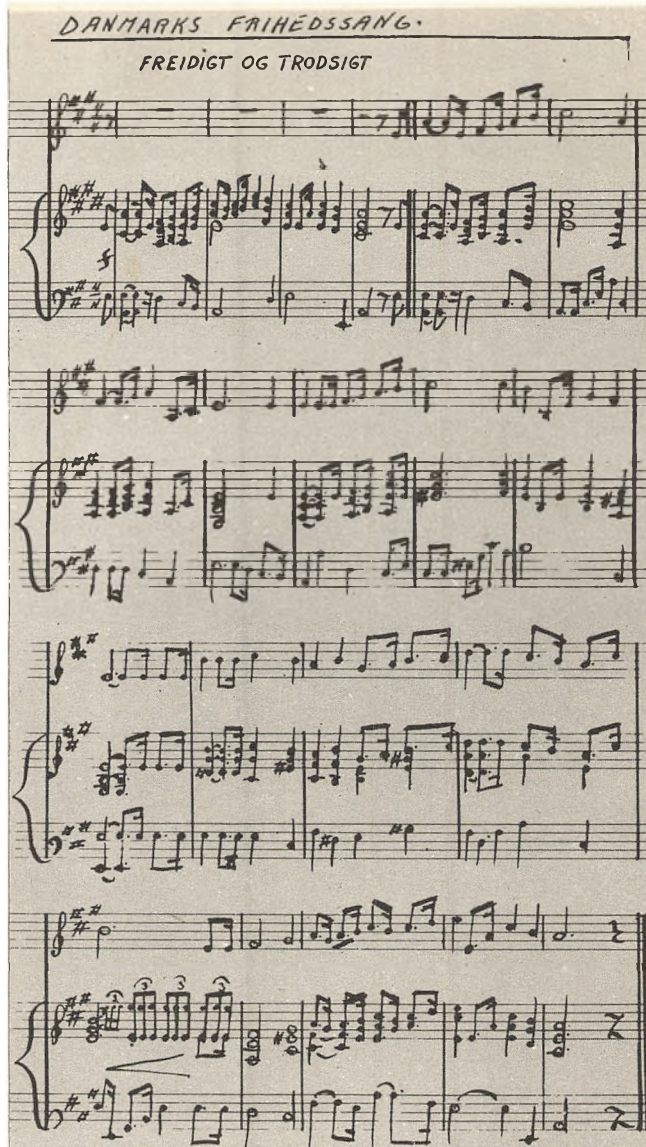
Kim Malthe-Bruun.

Jørgen Frederik Winther.

Erik Bennike.

»Danmarks Frihedssang« blev skrevet i Februar af Komponisten Knudåge Riisager og Forf. Dr. Sven Møller Kristensen paa Opfordring af Pianisten Ole Willumsen, Forf. Kjeld Abell og Dr. Frederik Schyberg. I Marts blev Sangen anonymt udsendt som Tillæg til »Frit Danmark« og d. 7. April sunget første Gang i B. B. C.'s danske Udsendelse. Ovenstaaende er en Gengivelse af »Frihedssangen«, som i denne og lignende primitive Afskrifter er blevet spredt ud over Landet, hvor den iørefaldende Melodi hurtigt er blevet populær.

Peter Wessel Fyhn.

Ludvig Reventlow.

Henrik Wessel Platou.

Den 10de Marts henrettedes den 27aarige Politimand **Henrik Wessel Platou**, som havde været meget aktiv i illegalt Arbejde i Jylland.

Den 6. April henrettedes fire unge Patrioter: den 22aarige Student og Sømand **Kim Malthe-Bruun**, arresteret kort før Jul som Medlem af »Holger Danske«. Hans Afskedsbreve, skrevet i Vestre Fængsel, senere udgivet af hans Moder, vidner om et sjældent fint og følsomt Sind. Den 25aarige **Peter Wessel Fyhn**, Student,

først i Ø. K., senere Musikstuderende og ansat i Kgl. Bibliotek. Arresteret 5. Decbr. for illegal Transportvirksomhed under S. E.-Ruten. Løjtnant **Jørgen Frederik Winther**, 28 Aar, arresteret 18. Decbr. Aftjent Værnepligt som Husar, derefter Kornet, deltaget i Vinterkrigen i Finland. Blandt Frihedskæmperne kendt som »Dr. Poulsen«. Greve **Ludvig Alfred Otto Reventlow**, 29 Aar, cand. jur., Dommerfuldmægtig i Kolding, hvor han begyndte illegalt Arbejde. Senere Fuldmægtig hos

Statsadvokaten i København. Arresteret 5. Marts.

D. 18. April blev den 28aarige Premierløjtnant **Erik Bennike** dræbt under en Kamp med Tyskerne. Deltog efter 29. Aug. aktivt i Modstandsarbejdet. 1944 Direktør i et Svejsefirma, producerede her Pistoler, Haandgranater m. m. til Frihedskæmperne. Overrasket 18. April paa sit Kontor af fire Tyskere, som han optog Kampen med, men blev ramt af flere Skud og dræbtes paa Stedet.

9. April for sjette Gang

Vi mindes de døde.

Efter Frihedsraadets Opfordring mindedes hele Landet i Dag den 9. April ved 2 Minutters Stilhed Kl. 12. Saasnart Sirenerne lød, stoppede al Trafik, alle stod stille med blottet Hovede. Paa Raadhuspladsen i København var Tusinder af Mennesker forsamlede, alle saa vidt muligt med Ryggen til »Dagmarhus«. De to Minutters Stilhed gennemførtes over hele Landet.

Hipobilen kører op paa Raadhuspladsen i København under de 2 Minutters Stilhed. Revolverbevæbnede Hipoer skubber til Folk og skyder for at provokere Optøjer.

Hipoer provokerer Optøjer paa Raadhuspladsen.

Knap havde Raadhusuret slaet tolv, før der fra Vestervoldgade kom et Par Biler susende, den ene kørte hen til »Dagmarhus«, den anden holdt stille foran Stoppestedet ved Helmerhus, Bilens Døre sprang op og ud styrtede en lille Flok Hipomænd, bevæbnede med Maskinpistoler og Geværer. De kastede sig over de nærmest staaende Fodgængere, skubbede dem væk og overdængede dem med Skældsord. Samtidig faldt et Par Skud fra de tyske Vagter paa »Dagmarhus«.

Det skulde lyde, som om disse Skud kom fra Folkemængden, og straks knaldede Hipoerne løs med deres Pistoler til højre og venstre. Men den helt vilde Panik, som Hipoerne havde ønsket at fremkalde, brød ikke ud; hvor det var muligt, gik Folk i Dækning bag Raadhuspladsens mange Bunkers, men Resten blev staaende. Saa tog Hipoerne fat igen, hele Salver knaldede hen over Pladsen, og fra »Dagmarhus« kom tyske Soldater »til Hjælp« og besatte de nærmeste Gader.

Under Hipo-Skyderierne søger Folk Dækning bag de mange Bunkers i Muslingskallen

Ogsaa paa Kongens Nytorv blev der gjort Forsøg paa at provokere Folk under de to Minutters Stilhed; nogle Marinesoldater i St. Kongensgade og nogle Hipoer i en Bil paa Torvet knaldede med Revolverne, men Folk var ogsaa her fornuftige nok til ikke at lade sig provokere til Optøjer. Baade paa Raadhuspladsen og paa Kongens Nytorv var der flere saarede.

Nye Tysker-Mord.

8. April
Direktøren for Sydsjællands Elektricitetsværk Kaj Ørum og en ung Montør Rudolf Martinsen fra Dalby blev i Gaar af Gestapo ført til Haslev gamle Højskole, anholdt for Deltagelse i illegalt Arbejde. I Nat afhentede Gestapo dem i en Bil sammen med to unge Modstandsfolk og kørte dem i Retning af Faxe. De tre unge havde faaet Hænderne bagbundet med Telefontraad, men paa Vejen lykkedes det dem at faa Hænderne fri, og de forsøgte at flygte ved at springe af Bilen. Martinsen blev skudt ned paa Stedet, og Direktør Ørum blev dræbt ved et Nakkeskud. De to andre Frihedskæmpere lykkedes det at forsvinde i Mørket. Ligene af Dir. Ørum og Martinsen blev i Dag fundet paa Stationsvejen i Faxe.

Pastor Schack dræbt.

10. April.
I Dag har man paa Amager Strandvej fundet Liget af Pastor Tage Schack. Mordet paa den kendte Præst fra Simon Pe-

Pastor Tage Schack.

ters Kirken har vakt en Storm af Ilarme, da det er ganske aabenbart, hvem der er Skyld i det. For en Ugestid siden likviderede Frihedskæmperne en nazistisk Stikker-Kvinde paa Sundby Hospital, hvor hun var indlagt som Patient. Hipoerne mødte bagefter op og truede samtlige Læger paa Livet for at faa opklaret, hvordan Frihedsfolkene havde kunnet komme ind til hende paa Hospitalet, men de maatte gaa med uforrettet Sag. Af Pastor Schack forlangte de, at han ved Stikker-Kvindens Begravelse skulde holde en Tale, de selv havde skrevet, men Præsten afviste det og holdt sin egen Tale. I Aftes indfandt Hipoerne sig i Pastor Schacks Hjem, bortførte ham, skød ham ned og kastede Liget paa Vejen.

„Man tager“ . . . Bugserbaade og Dokumenter

Det tyske Personale paa Handelskammeret holdes op, medens Papirerne fjernes.

Alle Papirer fjernet fra det tyske Handelskammer paa Nørrevold.

Personalet holdt op og Papirerne læsset paa en Flyttevogn for at tages i Forvaring.

17. April. Gruppen »1944« med den unge idérige og kække Modstandsmand *Ib Mogens Bech Christensen* i Spidsen har atter i Dag udført en storartet Bedrift, idet man ganske simpelt har fjernet alle Papirerne fra det tyske Handelskammer paa Nørrevold. Man var klar over, at Handelskammeret laa inde med Korrespondance og andre Papirer, der oplyser, hvem der har samarbejdet med Tyskerne og hvor langt de har været ude i Værnemageri. Nu, hvor Opgøret er lige forestaaende, vilde det være af stor Værdi for Modstandsfolkene at faa dette Materiale. Gruppen ankom derfor med en Lastbil og en Flytteomnibus — den sidste paamaalet »Adolph« —, standsede ugenert foran Handelskammeret paa Nørrevold, gik ind i Kontorerne, hvor Personalet blev holdt op, tog alle Papirerne, læsede dem paa Vognene og kørte bort. Der blev ikke løsnat et Skud. Byttet var ca. 700,000 Aktstykker.

En enkelt Mand sprænger Gestapo i Esbjerg.

10. April. Den tyske Værnemagtskommandantur (Gestapo) i Højskolehjemmet i Esbjerg er i Morges Kl. 5,10 blevet fuldstændig ødelagt ved en Eksplosion. Bedriften er udført af en eneste Mand, Gasværksarbejder *Børge Andersen*, som i Gaar indfandt sig

i Gestapo-Hovedkvarteret med en ny Gasmaaler under Armen, og forklarede, at han kom fra Gasværket for at udskifte den med den gamle Maaler. Han fik uden ringeste Besvær Lov til at udføre sit Arbejde, og 12 Timer efter røg hele Højskolehjemmet med samt 18 Gestapomænd i Luften. Gasmaaleren havde nemlig været fyldt med 2,25 kg Sprængstof og en 12-Timers »Blyant«. Der er dekretteret Udgangsforbud i Esbjerg fra Kl. 20 til Kl. 6.

22 Bugserbaade sejlet til Sverige.

Et fantastisk Kup, der lykkedes.

10. April. Langebro-Sabotagen var et alvorligt Slag mod Tyskernes Skibstransporter. Nu har man yderligere i Gaar fjernet alle Bugserbaadene i Københavns Havn.

Under Ledelse af Politifuldmægtig *Andresen* (BOPA) og efter Aftale med Direktør *Hector Kiær* fra Svitzer's Bjærgningsentreprise, gik i Gaar fire Sabotører om Bord i Damperen »Røsnæs«, der havde været til Reparation efter en Sabotage i Odense, og sejlede Damperen til Hven, hvor den blev ankreret op paa en saadan Maade, at det saa ud — set fra Sjælland — som om den stod fast paa Grund. Derefter udsendtes Nødsignaler fra Damperen samt Radiotelegrammer om at sende Bugserbaade til Hjælp. Alle Bugser-

Femdobbel Hævn-Mord af Hipo'er.

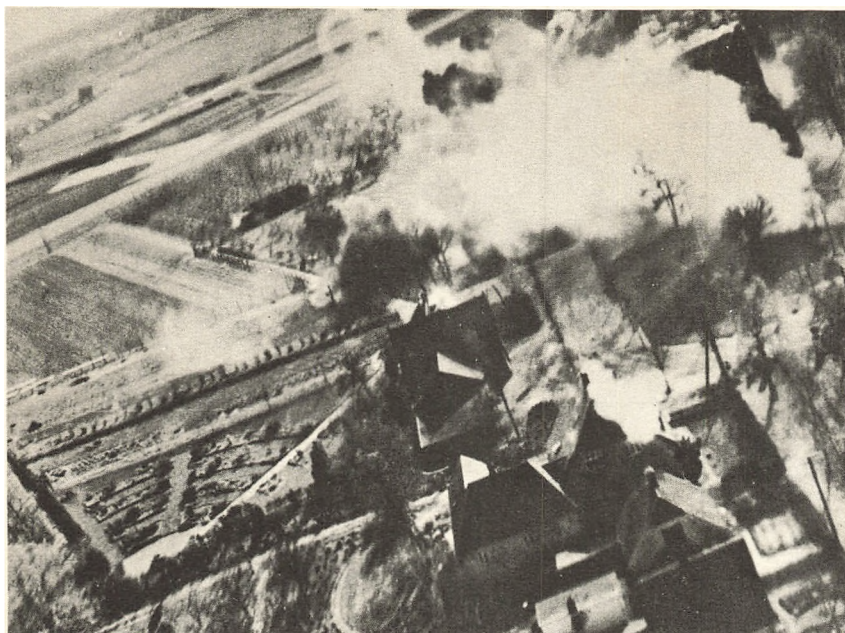
15. April. En 25-aarig Hipo-Mand *Jensen*, tidligere Chauffør, har i Nat sammen med fire andre Hipo-Kammerater dræbt fem Mennesker, som de kørte ud i Nordsjælland og skød, hvorpaa *Ligene* blev smidt ud paa Vejen. Anledningen var den, at *Jensens* Forældre, boende i Parmagade paa Amager, var kendt som Nazister, mod hvem der forelaa forskellige Sigtelser, og nu havde Frihedskæmperne været der for at hente dem, men *Jensens* var ikke hjemme, saa der blev ikke noget af Likvideringen. Men Hipo-Sønnen vilde hævne sig, særlig da Beboerne i Parmagade-Kvarteret havde generet Nazi-Familien. Saa tog han derud med de andre Hipoer, udvalgte fem i Kvarteret, kørte dem til Politigaarden, hvor de fuldkomne uskyldige Mennesker blev mishandlet paa det grusomste. Derefter foretoges Køreturen til Nordsjælland, og de fem fra Parmagade maatte lade Livet.

Roosevelt død!

12. April.

U. S. A.'s Præsident *Roosevelt* er i Dag afgaaet ved Døden. I en Dagsbefaling til den tyske Hær udtalte *Hitler*: »Paa et Tidspunkt, da Skæbnen har taget alle Tiders største Krigsforbryder (Præsident *Roosevelt*) bort fra denne Jord, vil denne Krigs Vendepunkt afgøres«.

Husmandsskolen jævnet med Jorden

Bombardementet af Husmandsskolen i Odense, Luftfotografi fra en af de angribende Maskiner.

Gestapo-Hovedkvarteret i Odense bombarderet af Royal Air Forces.

18. April. Efter at engelske Flyvere har ødelagt Gestapos Hovedkvarterer i Aarhus og København, kom Turen i Gaar til Hovedkvarteret i Odense. Tyskerne har ventet dette Angreb, og en Del af deres Arkiv er allerede ført til Lokaler i Byens Indre. Gestapos Angst for et Luftangreb af R. A. F. maa ogsaa bære en Del af Skylden for Ødelæggelsen af Odinstaaonet, der vilde have afgivet et godt Orienteringspunkt for Englænderne.

Men R. A. F. fandt med Lethed Husmandsskolen i Tarup, hvor Gestapo i lange Tider har haft til Huse, og det skønt Odinstaaonet er borte og Skolen var udmærket kamoufleret. Ved 16-Tiden i Gaar Eftermiddags strøg seks Mosquito-Maskiner ind over Tarup og svævede hen over Husmandsskolen i kun 25 Meters Højde. Saa faldt Bomberne, og et Øjeblik efter laa hele Komplekset i Ruiner.

Husmandsskolen totalt ødelagt og Gestapos Papirer brændt.

Bygningen fik fire Fuldræffere, i Gaarden faldt fem Bomber og rundt om tolv andre. Resterne af Gestapos Arkiv gik op i Luer, medens der kun blev dræbt en enkelt Tysker, da der havde været Tid til at gaa i Dækning. Der var under Angrebet kun fire danske Fanger paa Skolen, og de blev ved et Mirakel ogsaa reddede, men undslap desværre ikke. En Del Villaer i Nabolaget blev helt eller delvis ødelagte og flere Mennesker mistede Livet, hvilket beviser det rigtige i Englændernes og Modstandsbevægelsens Opfattelse, at Sabotage i Almindelighed er mindre farlig og mere effektiv end Luftangreb. I dette Tilfælde var Angrebet dog stærkt paakrævet, og det blev under Viceluftmarskal Embry's Ledelse glimrende udført.

Bukseløse Bangebukser faar en kraftig Advarsel.

En munter Historie om Arbejderne paa Tirstrup.

17. April.

De jydsk Sabotører fra »5. Kolonne« med Landinspektør Westy Larsen i Spidsen har i Morges gennemført en lige saa dristig som munter Afstraffelse af de danske Arbejdere, der er gaaet med til at arbejde for Tyskerne paa Tirstrup Flyveplads. Længe har man haft et godt Øje til disse Folk, nu skulde de have en alvorlig Forskrækkelse. Tidlig i Morges (fortæller Sven Hauerbach i sin Beretning om »Aarhus Sabotørernes modige Indsats«) tog Sabotørgruppen, 13 Mand ialt, vel bevæbnet og vel oplagt til en god Spøg, Opstilling paa Aarhus-Greanaa-Landevejen Nord for Rodskov. Observationsposter blev anbragt 300 m Nord og Syd for Gruppens Opholdssted for at varske, hvem der kom paa Landevejen.

Aftalen var, at Udkigsmanden skulde tage et Lømmetørklæde og pudse Næse, naar det var de danske Arbejdere, der kom kørende, men var det Tyskere, skulde han tørre Sveden af Panden.

„Nu pudser han Næse -“

Kort efter saa de Observatøren energisk pudse Næse, det var altsaa de ventede danske Arbejdere, der kom kørende paa en Lastbil. Et Øjeblik efter var Bilen omringet af Sabotørerne, hvorpaa de skrækslagne Arbejdere blev ført ned til en Grusgrav i Nærheden med to Mand med Maskinpistoler til at holde dem op. Resten af Sabotørerne afventede paa Landevejen det næste Hold. Men pludselig opførte Observatøren sig højest mærkeligt, han baade pudsede Næse og tørrede Panden, hvilket aabenbart ikke var helt let. Men Sagen var den, at i den Rutebil, der nu kom kørende, var der baade Arbejdere og Tyskere. De fik samme Behandling og førtes ned i Grusgraven, hvor der nu ialt var 44 Fanger, deriblandt to tyske Officerer og en ung Aarhusdame, der var Kontorist paa Flyvepladsen. Hele Flokken blev nu kommanderet til at aflevere Penge og Papirer, som alt blev lagt i en Bunke, overhældt med Benzin og brændt. En af Lastbil-Chaufførerne jamrede sig, da han maatte af med sin Tegnebog med 5000 Kr. Men der var ingen Pardon. Kun de to Officerer fik Lov til at beholde deres Værdigenstande — det var kun de danske Medhjælpere, der skulde straffes.

Bukserne af!

Saa blev der kommanderet: Bukserne af! Der var ingen, der forstod det. De stod og maabede. Saa knaldede et Par Pistoler i Luften, og saa fløj Bukserne af. Kontordamen spurgte stammende: Ogsaa jeg? Nej, kun Overfrakken og Kjolen. Ogsaa de to Officerer, der bedyrede, at de hverken var Nazister eller Ven med Hitler, reddede Æren og Bukserne.

Sabotørerne var ved at dø af Grin, da de mønstrede den bukseløse Arbejdshær. Imidlertid var der anbragt Bomber i Bilerne, hele Flokken fik Ordre til at løbe væk inden Eksplosionen — og saa tog Pokker ved dem, de styrtede afsted og løb for Livet med Sokkeholderne slaskende efter sig.

Sabotør-Gruppen kom alle velbeholdne hjem. De havde moret sig dejligt. Og det var ikke helt let for Tyskerne bagefter at faa danske Arbejdere til Tirstrup Flyveplads.

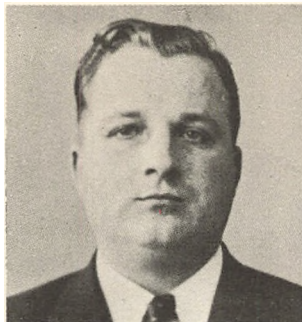
1945

Terrornat over København

Hipochefen Erik V. Petersen paa Politigaarden.

Lorentzen-Gruppen var Afdeling 9 af Hipo-korpset, oprettet i Begyndelsen af Aaret efter tysk Ordre og direkte sorterende under Kriminalrat Bunke. Banden, hvis Fører var Jørgen Lorentzen, talte ogsaa et kvindeligt Medlem, Anna Lund. Den har Attentater, Mord og Tortur paa sin Samvittighed.

Terrorbandens Fører Jørgen Lorentzen og hans Kæreste Anna Lund.

Lorentzen-Bandens Terrornat med Mord og Brand over København.

20. April. Likvideringen af Hipochefen Erik V. Petersen har i den Grad ophidset Tyskernes Lejesvende, at de har iværksat en Terror-Nat, der betegner Rekorden af, hvad disse Banditter har udrettet. Det er

særlig den saakaldte Lorentzen-Gruppen, der har taget Affære og huseret i Hovedstaden. I henved et halvt Hundrede Forretninger og kendte Forlystelsessteder med »Lorry« og »Hollænderbyen« i Spidsen er blevet bombet og ødelagt, og mange døde og saarede er blevet indbragt til Hospitalerne i Løbet af Natten mellem den 19. og 20. April.

Lorentzen havde til ti forskellige Hold uddelt Køresedler, der lød paa enten Bombning eller Likvidation, med nøjagtig Opgivelse af Navn og Adresse, hvorefter Banden for Byen rundt for at myrde og brænde. Bl. a. blev Overingeniør hos B. & W. Robert Christensen dræbt. Ogsaa Operasanger Marius Jacobsen blev opsoget i sit Hjem og skudt ned; han blev imidlertid kun ganske overfladisk saaret, men reddede sig ved at »ligge død« til Banditterne var forsvundet. Skuespiller Ebbe Rode stod ogsaa paa Listen, men han var ikke hjemme.

Hipochefen Erik V. Petersen likvideret.

Mange forgæves Forsøg, men endelig lykkedes det.

20. April. I Gaar Morges er det lykkedes en Afdeling af »Holger Danske« at likvidere selvste Chefen for Hipo-korpset, den tidligere Opdagelsesbetjent, Erik V. Petersen. I fem og en halv Maaned har man været paa Sporet efter ham uden Resultat, fordi han stadig skiftede Bopæl. I Forgaars var Likvideringen lige ved at lykkes. »Holger Danske«-Folkene saa ham gaa ind ad Strøget og besluttede at likvidere ham paa Kongens Nytorv, hvor Risikoen var mindre for at ramme tilfældige forhipasserende. Erik V. Petersen gik ind i Kiosken ved Lille Kongensgade, men medens Modstandsfolkene paa den anden Side af Kiosken gjorde klar til Skydning, lykkedes det Hipochefen at smutte ud og komme saa langt bort, at man ikke kunde være sikker paa at dræbe ham med det samme, og saa maatte man opgive det.

Skudt ned paa Vej til Politigaarden.

Men i Gaar slog Timen. Man vidste nu, at han boede i Ny Kongensgade 15, og da han Kl. 8 kom ned paa Gaden for at gaa til sit Kontor paa Politigaarden, stod der nogle Arbejds mænd i Overalls og sludrede sammen lidt længere henne paa Gaden; efter at have set sig forsigtigt om satte han Kursen mod Politigaarden, men han naaede kun at gaa en halv Snes Skridt, saa trak »Arbejderne« Pistolerne frem . . . og dermed var København befriet for en af denne Terrortids uhyggeligste Skikkelser. Erik V. Petersen var Leder af hele den dansk-tyske »Efterretningstjeneste«; hans Hovedopgave var at bekæmpe Modstandsbevægelsen, og han var Skyld i talrige Patriots Død. Hans kvindelige Sekretær, Fru Lieder, en Søster til Fru v. Schalburg, blev likvideret i forrige Maaned.

Byretspræsident Myrdahl myrdet i sit Hjem.

21. April. Det skulde dog ikke være nok med det. Det var i Gaar Hitlers Fødselsdag (den sidste han kom til at opleve), og den skulde naturligvis fejres med Blod. Om Natten trængte Terroristerne ind i Byretspræsident Thorkild Myrdahls Hjem og dræbte ham, antagelig som Hævn for at han havde dømt nogle Nazister. I Svendborg myrdedes samme Nat Tobaksfabrikant Otto Halberg og hans Søn, Prokurist Harald Halberg. Men endnu flere faldt for Morderkuglerne, bl. a. Assurandør Milfeldt, Tilskærer Edmund Rasmussen og Urmager Brinckmeyer.

LRS. Schjørring-Thyssen og hans Frue dræbt.

22. April. Lorentzen-Banden fortsatte i Nat med endnu et Dobbeltmord. Hipo'erne forsøgte at trænge ind i Landsretssagfører Schjørring-Thyssens Villa paa Helenevej i København. Entrédøren var forsynet med Panserplader, og saa klatrede en Hipo-mand op paa Altanen. Landsretssagføreren skød ham ned med et Jagtgevær, men imidlertid var det lykkedes Banden ad anden Vej at komme ind i Villaen, hvor de dræbte Schjørring-Thyssen og hans Frue. Deres unge Søn tog de med som Arrestant til Politigaarden.

Byretspræsident Myrdahl.

Fru Schjørring-Thyssen.

LRS. Schjørring-Thyssen.

De sidste hektiske Uger

Ungarske Tropper gør Mytteri i København.

22. April.

Betegnende for Opløsningen indenfor den tyske Hær er det Mytteri, som i Formiddags udbrød paa Garderkasernen i København, hvor en Afdeling Ungarere gjorde Oprør mod at blive sendt til Fronten. De ungarske Tropper overfaldt de tyske Vagter og Officerer og prøvede paa at bryde ud af Kasernen. Det kom til et blodigt Opgør, der udviklede sig til Kamp i Nørrevold-Kvarteret. Det var lykkedes nogle Ungarere at flygte ud af Kasernen, men Tyskerne kørte op med Maskingeværer og Kanoner i Gaderne, og i Løbet af et Par Timer var Oprøret slaaet ned. 8 Danske, der passerede Gaderne, blev dræbt og 7 saaredes. Husene i Gothersgade over for Kasernen led en Del Skade, bl. a. ramponeredes fransk reformert Kirke.

De første Fanger fra Bernadottes Hjælpeaktion passerer København paa Vej til Sverige.

Grev Folke Bernadotte faar norske og danske Fanger frigivet.

Under Tysklands Sammenbrud gør Bernadotte en storartet Indsats. — Føling med Himmler.

25. April.

I Løbet af de to sidste Maaneder har Svensk Røde Kors, støttet af den svenske Regering og under Grev Folke Bernadotte's glimrende Ledelse udført et kæmpemæssigt Arbejde for at frelse danske og norske Fanger i de tyske Koncentrationslejre. Det lykkedes Grev Bernadotte at faa en Samtale med Himmler allerede i Februar, og Resultatet var, at han fik Lov til at lade Svensk Røde Kors samle alle skandinaviske Fanger sammen i Lejren ved Neuengamme. En svensk Bilkonvoj paa 48 Busser og Lastbiler udførte dette Arbejde, og i Slutningen af Marts havde man over 10.000 danske og norske

Fanger samlede i en særlig Lejr ved Neuengamme. Den 21. Marts var Grev Bernadotte i Audiens hos Kong Christian og lovede yderligere Aktion. Omgaaende tog Grev Bernadotte Initiativet til et nyt Fremstød.

Skandinaverne sendes nordpaa.

Der var allerede kommet en mindre Sending Fanger hjem til Danmark midt i Maanedens; nu sørgede Grev Bernadotte for, at Hjemsendelserne kom til at foregaa i stor Stil, idet Himmler var gaaet ind paa, at Skandinaverne i Neuengamme efterhaanden sendtes Nord paa til Frøselelejren, hvor de, skønt stadig Fanger, kunde faa dansk Forplejning. Under Mødet med Himmler den 2. April i Hohen-Lüchen fremsatte Himmler for første Gang Ønsket om Fred med Vestmagterne (ikke med Rusland). Paa dette Tidspunkt har der altsaa været stærk Spænding mellem Hitler og Himmler.

Svenske Røde-Kors Biler.

Bernadotte opnaaede endvidere, at en stor Mængde af Fangerne, bl. a. alle Syge, kunde føres direkte til Sverige, hvor de saa skulde blive til Krigens Ophør. Det var et kæmpemæssigt Arbejde, der her udførtes; svenske og danske Bilkonvojer førte de Tusinder af Fanger til Danmark, og Tusinder sendtes videre til Sverige med danske Statsbanetog, hvis Tur gennem Danmark var sande Triumftog, da man overalt paa Strækningen hilste Fangerne med Jubel, Flag, Blomster og Gaver. Grev Folke Bernadotte har her udført en Bedrift, som vil blive husket til sene Tider.

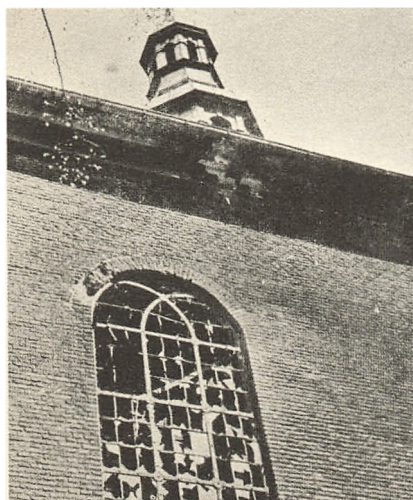
En Frihedskæmpers Død.

23. April.

Den kun 24-aarige Frihedskæmper Ib Mogens Bech Christensen var i Dag paa Skydeøvelse med sin Gruppe i Hareskov, da den blev overrumplet af en talmæssig langt overlegen Afdeling Tyskere. Det kom til en Ildkamp, og Bech Christensen blev dræbt. Kun 20 Aar gl. kastede han sig ind i Frihedskampen, begyndte ved de illegale Blade, fængsledes i 42 i tre Maaneder, men fortsatte og dannede ved Nytaarstid 44 sin egen Gruppe og sit eget Blad, som han kaldte »1944«. Han var en typisk Leder, fuld af Idéer, snarraadig og koldblodig. Han og hans Gruppe foretog dristige Vaabenkup, bl. a. paa Blegdamsvejens Arresthus, han var med til Stormen paa Frimurerlogen, brændte Ufa-Filmene, røvede Postsække med Breve til Gestapo og bortførte fornylig alle det tyske Handelskammer's Papirer. Hver af hans Aktioner havde et bestemt nyttigt Formaal, han var en af de modigste og kloge i Frihedskampen — og han fuldt paa sin Post.

Grev Folke Bernadotte paa Vej fra Hotel d'Angleterre under sit Ophold i København d. 30. April.

Fransk reformert Kirke i Gothersgade ramt af Kuglerne fra Kampene under Ungarernes Oprør.

Hvad vil der ske – og hvornaar?

Herrefolket er kommet godt op at køre.

For alle Tilfældes Skyld.

Tyskernes Nervøsitet tillægger fra Dag til Dag. Nu er de begyndt at beslaglægge store Mængder af Lastbiler og Motorkøretøjer, som de uden videre »organiserer«, hvor de finder dem rundt i Landet. Det er simpelthen Forberedelser til Flugt.

Foran Købmandsskolen ved Nørrevold: Forberedelser til Opbrud.

To Skibe sænkes i Sejlrenden ved Havnegade.

20. April.

Med Ødelæggelsen af Langebro var Københavns Sydhavn »laaset af«. Tyske Ingeniører tog fat, og nu er Broen næsten helt i Orden igen. Men i Morges gik BOPA atter i Aktion. En Sprængladning blev bragt om Bord i det store Vrag »Wuri«, der fra Havnegade-Kajen blev drejet ud i Løbet, saa at det kom til at ligge næsten paa tværs af Sejlrenden; Bomben i Skibets Indre sprang, og langsomt lagde »Wuri«s Agterende sig til Hvile paa Havnebunden. Kort efter blev et lille Motorskib, »Japos«, af en Bugserbaad slæbt hen og sænket i Aabningen mellem »Wuri« og Løbets Amagerside. Først nu gik det op for Tyskerne, hvad der foregik, og saa gav de sig til at skyde hen over Havnen, men da var det naturligvis for sent. Desværre lukker de to sænkede Skibe ikke helt for Havnen, men store Skibe kan ikke komme igennem.

De sidste Henrettelser.

9 Patrioter skudt.

25. April.

Selv om Tyskerne ikke kan være i Tvivl om, at Tysklands Sammenbrud kun er et Spørgsmaal om Dage, har »Herrefolkets« Repræsentanter i Danmark afsagt en Række Dødsdomme og henrettet 9 danske Patrioter for Jernbanesabotage. De henrettede er fra Fredericia, og Byen har demonstreret med en 24 Timers Strejke.

De allieredes Hære mødes i Torgau.

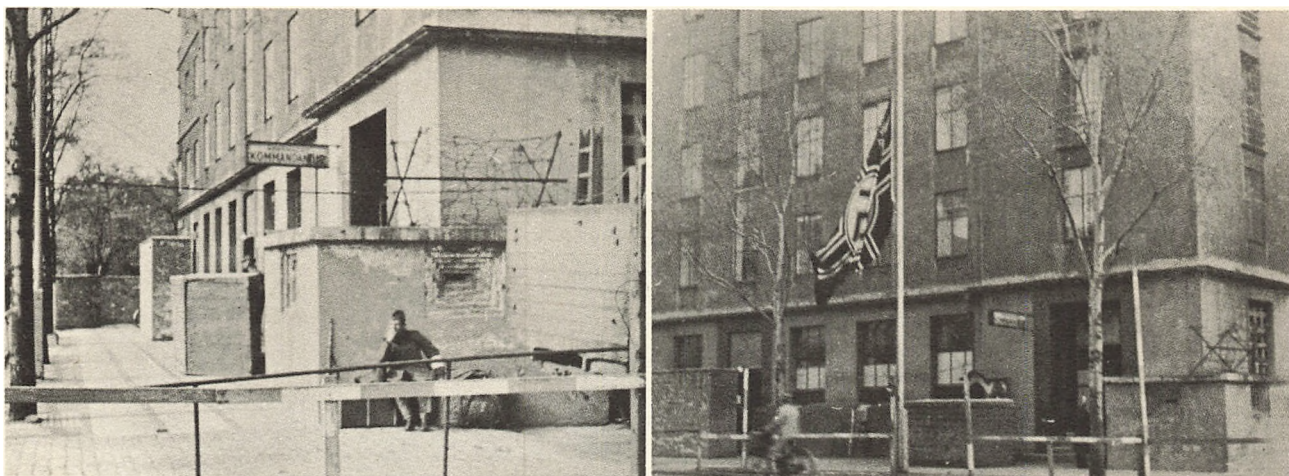
26. April.

Amerikanerne fra Vest og Russerne fra Øst er nu med deres fremskudte Hære mødtes i den lille By Torgau ved Elben. Göring er bleven afsat som Luftværnsminister, Petain er arresteret i Frankrig.

Til venstre »Wuri« paa tværs af Havneløbet lige inden Eksplosionen. Til højre det sænkede Motorskib »Japos«.

Tysklands Sammenbrud — Hitlers Død

Udenfor Vægtergaarden i København, som Tyskerne har taget til By-Kommandantur. Til venstre har den tyske Vagtpost sat sig ned udenfor Skydetaarnet, træet og alløpgivende. Til højre er Naziflaget hejst paa halv efter General Lindemanns Ordre i Anledning af Hitlers Død.

Uudholdelig Spænding fra Time til Time.

Mussolinis Død — Himmlers Fredstilbud.

Tirsdag 1. Maj.

Lavinen er i Skred. Tysklands Kæmpokolos vakler før det endelige Fald. Begivenhederne følger saa hurtigt ovenpaa hinanden, Slag i Slag, at det næppe er muligt at følge med. Folk sidder Timevis ved Radioen for at høre det sidste Nyt fra en Verden, der synes at være et eneste Kaos. I Forgaars Meddelelsen om Mussolinis Død. Italiens almægtige Diktator, der siden sin Befrielse har levet en Skyggetilværelse, var paa Vej til Schweiz som Flygtning, men Skæbnen indhentede ham i Como, hvor Folkemængden dræbte ham og slæbte hans Lig gennem Gaderne.

Goebbels sidste krampagtige Propagandaraab om at Hitler leder Forsvaret af Berlin drukner i Larmen. Himmlers Fredstilbud til Englænderne og Amerikanerne afvises selvfølgelig, da Rusland holdes udenfor.

Frygt for blodigt Opgør, men Tillid til Frihedsraadet.

Dog endnu har vi Tyskerne her i Landet. Hvad vil der ske? Vil de i Desperation sætte sig til Modværge og tage den sidste Kamp her, og vil ikke dette sidste blodige Opgør blive det frygteligste af alt? Stemningen svinger mellem Jubel over de Allieredes Sejr og Frygten for Afslutningen. Men alle ved, at Frihedsraadet og den illegale militære Kommando har vor Modstandshær fast i sin Haand — og at vore Frihedskæmpere er parate til den sidste afgørende Kamp.

Hitler er død i Berlin!

Storadmiral Dönitz danner ny Regering.

Tirsdag 1. Maj.

Hitler er død! Hamburgs Radio, der er den sidste, Tyskerne har i deres Magt, har i Aften Kl. 22,25 officielt kundgjort, at Føreren er »faldet som en Helt under Forsvaret af Berlin«. Samtidig meddeltes det, at Hitler inden sin Død har udnævnt Storadmiral Dönitz til sin Efterfølger.

Mærkeligt er det, at denne Meddelelse om Tyrannens Fald ikke i Øjeblikket gør et altovervældende Indtryk. Det virker næsten som en Skuffelse, at den forhadte »Fører« ikke med sin Person kommer til at staa til Ansvar for de Rædsler, han har nedkaldt over Verden. Spørgsmaalet

om Hitler skydes til Side for de Begivenheder, der med rivende Fart udvikler sig: Russerne kæmper allerede paa Under den Linden i Berlin, Englænderne staa i Lübeck. Man er klar over, at Forsøget paa at oprette en tysk Rigsregering med Dönitz i Spidsen og Grev Schwerin von Krosigh som Udenrigsminister er Galgenfrist før Tysklands Sammenbrud.

Frihedsraadet opfordrer gennem den illegale Presse og en Radiosender, som Studenternes Efterretningstjeneste har faaet sat i Gang, den danske Befolkning til at bevare Ro og Disciplin.

Al Skolegang standses paa Grund af Situationen.

General Lindemann har givet Ordre til at flage paa halv Stang i tre Dage i Anledning af Hitlers Død.

Lindemann vil kæmpe.

Onsdag 2. Maj

General Lindemann har udstedt følgende Proklamation:

»I udenlandske Nyheder og Rygter, der verserer i Danmark, hedder det, at de tyske Tropper i Danmark skulde have kapituleret. Jeg fastslaar: Jeg har overhovedet ikke lært Forhandlinger, allermindst om Kapitulation. Jeg har heller ikke truffet nogen Forberedelser til Rømnings. Jeg og vore Tropper kender kun vor Pligt og vore Ordre. Vi er rede til at kæmpe og dø for dem. Jeg advarer enhver imod at høre paa Rygter, der let-sindigt er sat i Omløb.«

Den sensationelle Løbeseddel slaas op.

1945

Befrielses-Budskabet

Hipoerne trækker i tyske Uniformer.

Tyskerne meddeler, at Hipokorpset er bleven optaget i det tyske Sikkerhedspolit og derfor fremtidig er Iklædt tyske Uniformer.

*

Frihedskæmpere har fjernet Skrivemaskiner og Fjernskrivere fra det tyskarbejdende Telegrambureau S. T. B., som er bleven lukket.

*

Den tyske Udenrigsminister *Schwerin v. Krosigk* udtaler over den danske Radio, at Tyskland ønsker Fred, men Freden umuliggøres af Sovjet-Rusland.

Den nye tyske Rigsregering har taget Ophold paa Marinekadetskolen Mörvik i Flensborg.

Den danske Speaker Johs. G. Sorensen ved Mikrofonen i London.

Berlin er faldet!

Torsdag 3. Maj.

Kl. 13 rykker engelske Tropper ind i Hamburg, der erklæres for en aaben By. Marskal Stalin meddeler, at Berlin er erobret, Garnisonen har kapituleret. Rigsminister Speer taler fra Flensborg over den danske Radio og erklærer, at Krigen er tabt, men den eneste Mening med Kampens Fortsættelse er ikke at lade Tyskerne, som er flygtet fra Bolschevismen eller trues af den, dø.

Frihedskæmpernes Afskedssalut til Gestapo. Skt. Annæ Palæ faar en Bombe.

Freilag 4. Maj.

Spændingen er paa sit højeste, alle venter den endelige Afgørelse, dog ingen ved endnu, hvordan den vil forme sig. Det er tydeligt, at den tyske Værnemagt har givet op og kun ønsker at slippe fredeligt bort, men Gestapo og de danske Landsforrædere indenfor Hipo og de andre Terrorgrupper er til Gengæld uden Tvivl opsat paa at sælge deres Liv saa dyrt som muligt. Der forefalder stadigvæk Terroraktioner og Mord.

Et Knald paa Toilettet

De danske Sabotører har givet Gestapo-Folkene en virksomhedsfuld Afskedssalut ved en Bombeeksplosion i deres nye Hovedkvarter i Skt. Annæ Palæ. En Frihedskæmper har i de sidste Dage haft sin Gang i Gestapo-Kontorerne som Reparatur af Skrivemaskiner. I Eftermiddag var han der igen, denne Gang medbringende Sprængstof, som han anbragte paa et af Toilettet, hvorpaa han bragte sig i Sikkerhed. Kl. 17,50 eksploderede Bomben, en Del af Huset gik i Løbet, seks Gestapoer dræbtes.

650 danske Politifolk, der skulde føres fra Frøslevlejren til Sverige med Bernadottes Hjelpe-Transport, er i Dag bleven frigivet i Frihavnen. Man har simpelthen ladet dem gaa.

Det store Øjeblik, da vi fra London faar at vide: Danmark er frit!

Freilag 4. Maj.

Dagens nervøse Ophidselse med de mange Rygter, de glade Budskaber og den ængstelige Uvished, har trættet Folk ud. Man hænger over Radioen. De fleste Stationer, der i fem lange Aar næsten udelukkende har brølet tysk Propaganda ind i vore Ører, er tavse — Man finder frem til snart den og snart den Station, der paa Engelsk og Fransk lader Verdensbegivenhederne rulle op — men den endelige Afgørelse lader vente paa sig. Man venter og venter og er ved at

sprænges af Utaalmodighed. Tilsidst sløves man af Gentagelserne. Man vil dog som sædvanlig tage den danske Aften-Udsendelse fra London med. Altsaa stiller man ind paa London Kl. 20,30. Det er den danske Speaker, Redaktør Johannes G. Sørensens velkendte Stemme. Han gentager det samme, vi nu har hørt fra alle de andre Stationer. Saa kommer der et Ophold, kun nogle faa Sekunder. Saa lyder Stemmen igen med en Klang af tilbagetrængt Bevægelse:

»I dette Øjeblik meddeles det, at Feltmarskal Montgomery har oplyst, at alle tyske Styrker i Holland, Nordtyskland og Danmark har overgivet sig. Danmark er atter frit.«

Kapitulationen træder i Kraft i Morgen tidlig Klokken 8.

„Fædrelandets“ sidste Suk!

Torsdag 3. Maj.

»Fædrelandet«, der i de sidste Dage har gjort krampagtige Forsøg paa at bortforklare det totale Sammenbrud, skriver i Dag (Bladets sidste Nummer):

»Aldrig har vi haft saa stærkt Brug for Ro og Koldblodighed som netop i disse Dage, hvor Stormagtsløber løber Kapløb mod Skandinaviens Porte, og hvor den politiske Udvikling er i en saa rivende Udvikling, at den unddrager sig Menigmands Bedømmelse.«

Radioudsendelsen fra London fortsatte endnu med Frihedsraadets Proklamation, en Gentagelse af Kapitulationen, som nu meddeltes at skulle træde i Kraft fra i Morgen Kl. 8, derpaa »Kong Kristian« og en Hilsen til alle derhjemme — men, hvor mange hørte mon mere?

Det store Glædesbudskab.

I samme Øjeblik det lød: »Danmark er atter frit«, gik der som en Bølge hen over Landet, det var ikke Minutter om at gøre, før alle havde faaet det store Glædesbudskab. Det begyndte som en svag Tone, en fjern Summen, men pludselig steg den, højere og højere og blev til et jublende fuldtoneende Sejrsraab over hele Danmark.

Endeløs Jubel over hele Landet

Fredag 4. Maj.

Det var lige i Skumringen. Tusinder af Flag, danske, norske og allierede, voksede som ved et Trylleslag ud fra alle Huse, Mørkelægningsgardinerne blev revet ned, Lys tændt i alle Vinduer — og Folk stormede ud paa Gaderne i alle danske Byer, raabende, syngende, omfavnende hinanden i en endeløs Jubel. Hvem tænkte paa, at Kapitulationen først skulde træde i Kraft i Morgen, det var i Aften, man vilde fejre Freden og Friheden.

I København tændtes Lys overall, Neon-Reklamerne sprang ud i straalende Farver paa Hustagene, Raadhuset og de store Bladhuse paa Raadhuspladsen laa i blændende Projektørlys, fra Højtaleranlægene drøede danske Fædrelandssange, engelske og amerikanske Melodier ud

Sporvognene erobres af den ellevilde Ungdom.

Amalienborg for at hylde Kongen. Men Pladsen var afspærret. Henimod 100.000 Folk pressede paa i alle de tilstødende Gader, og Politivagten havde Besvær med at holde de glade Mennesker tilbage. Kongens Adjudant Kaptajn *Henningsen* bragte saa i Højtaleren en Illisen fra Kongen, der delte Folkets Glæde, men bad alle gaa roligt hjem. Majestæten bad Folk forstaa, at han vilde afvente den officielle Kapitulation.

Menneskemængden trænger paa for at komme ind paa Amalienborg Plads, som Politivagten har spærret af.

over Menneskehavet. Sporvognene entredes af Ungdommen, der hang foran og bagpaa, i Klynger paa Tagene, svingende med Flag og syngende af fuld Hals. Det var et spontant Glædesorgie efter fem lange onde Aar.

Knapt var Kapitulationsbudskabet blevet bekendt, før Danmarks underjordiske Hær voksede frem. Frihedskæmperne, organiseret i Delinger og Grupper, meldte sig paa Mødestederne, parat til at overtage de Opgaver, der var tildelt dem efter en nøje forudlagt Plan. Det gjaldt om at imødegaa alle Eventualiteter, saafremt Tyskerne ikke var til Sinds at overholde Kapitulationsbetingelserne og trække sig tilbage efter den givne Ordre. Nu myldrede Frihedskæmperne frem med alle Slags Biler og Motorcykler, fuldt bevæbnede, og alle forsynede med det blaa Armbind med røde og hvide Striber og Skjoldet med Rigsvaabnet.

Tusinder og alter Tusinder af Mennesker stormede i deres Glædesrus mod

Jublende Folk stormer ud i Byen. Billedet er fra Gl. Torv i København.

1945

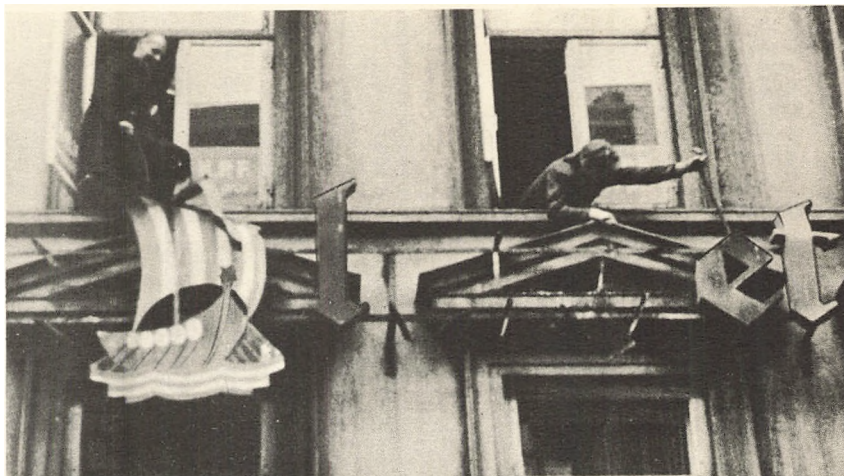
Friheden fejres - noget maa der gøres!

Freilag 4. Maj.

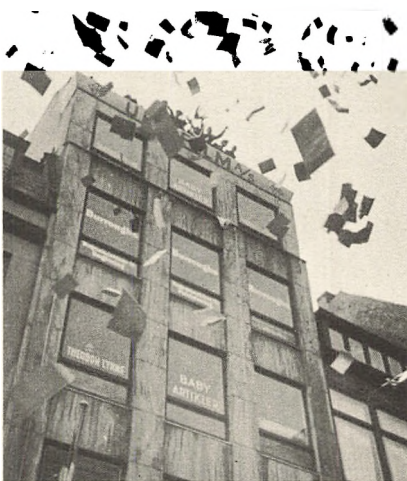
Takket være Frihedsraadets Opfordringer og Folks Besindighed slap vi for »de lange Knives Nat«, men det kunde ikke undgaas, at den i mange Aar opdæmmede Forbitrelse rent spontant gav sig Udslag i nogle enkelte voldsomme Handlinger. I København gik Folkemængden saaledes løs paa den berygtede Tysker-Restaurant »Tosca« i Frederiksberggade, hvor hele Lokalet blev raseret, Inventaret smidt ud paa Gaden og brændt i et stort Baal. Samme Behandling fik »Ufa«s Kontorer i Nygade. Møbler blev smidt ud ad Vinduer, alle Papirer fløj samme Vej, Folk travede op i alt Skramlet, der næsten spærrede Gaden. Ogsaa »Rydbergs Kælder« og den tyske Boghandel paa Østergade blev totalt ødelagt under Jubel.

Mere stillærdigt gik det til i St. Kongensgade, hvor Frihedsfolkene indfandt sig paa »Fædrelandet«s forladte Redaktion og tog baade Lokaler og Maskiner i Besiddelse til »Information« og »Morgenbladet«, som nu ikke længere er illegale Blade.

Rundt om i Provinserne forløb Befrielsesaftener paa lignende festlige Maade. I Fredericia forhindrede nogle fornuftige tyske Officerer en djævelsk Plan om at sprænge Lillebæltsbroen i Luften ved simpelthen at give Kommandanten et Sovepulver. I Esbjerg blev der noget Skyderi i Gaderne, da Tyskerne var saa halsstarrige at dekretere Spærretid fra Kl. 21.

»Fædrelandet«s Kontorer i St. Kongensgade stormes. Skille og Bogstaver fjernes fra Facaden.

»Ufa«-Filmens Papirer kastes ud fra Kontorerne i Nygade.

Radioen atter fri.

Paa Statsradion i Rosenørns Allé var de tyske Vagter besindige nok til at opgive al Kontrol og Censur, saa Radioen Kl. 23 kunde komme med en fri Udsendelse, hvori man efter Nationalsangen bebudede en vigtig Meddelelse om Dannelsen af den nye Regering. Forhandlingerne paa Christiansborg trak imidlertid ud, og først senere paa Natten meddeltes, at der straks efter Kapitulationen vilde blive dannet en Regering, bestaaende af Repræsentanter for de politiske Partier og for Frihedsraadet. Samtidig fik Landet nu endelig at vide, hvilke Mænd, der udgjorde Frihedsraadet, som Folket blindt havde fulgt siden d. 29. August.

Den nye Regering af Politikere og Modstandsfolk.

Kongen havde overdraget Vilh. Buhl at danne den nye Regering, der med ham som Statsminister kom til at bestaa af følgende Politikere: Socialdemokraterne: *H. C. Hansen*, Finansminister, *Hedtoft-Hansen*, Arbejds- og Socialminister, og *Karl Petersen*, Minister for offentlige Arbejder. Venstre: *Knud Kristensen*, Indenrigsminister, og *Erik Erikson*, Landbrugsminister. Konservative: *Ole Bjørn Kraft*, Forsvarsminister, og *V. Fibiger*, Handelsminister. Radikale: *A. M. Hansen*, Undervisningsminister. Fra Modstandsbevægelsen: *Christmas Møller*, Udenrigsminister, *ORS. N. Busch-Jensen*, Justitsminister, *Alfred Jensen*, Trafikminister, *Arne Sørensen*, Kirkeminister, og *Prof. Mogens Fog*, Minister for særlige Anliggender. Endelig fire Ministre uden Portefølje: vor Gesandt i U.S.A. *Henrik Kauffmann*, *Aksel Larsen*, *Frode Jacobsen* og *Sogneraadformand Kr. Juul Christensen*.

Den forhadte Tyskercafé »Tosca« i Frederiksberggade raseres fuldstændig, og alt Inventar kastes ud paa Strøget.

Danmark frit – Dannebrog til Tops!

Til venstre en Transport af Stikkere, der maa staa med Hænderne bag Nakken, medens de føres paa Lastbiler gennem Menneskemængden. Til højre et af Opsamlingsstederne, hvor Stikkerne maa staa med Ansigtet mod Væggen, medens deres Forhold undersøges.

Fredag 4. Maj.

General Lindemann har givet Ordre om, at »Enhver Opfordring til at nedlægge Vaabnene eller til at overgive Vagter skal afvises. Ethvert voldeligt Forsøg derpaa skal slaas ned med Vaabenmagt«. Værnemagten har dog holdt sig inden for Kasernerne og Frihedskæmperne har fulgt Opraabet om ikke at foretage Aktioner paa egen Haand.

Anderledes stillede det sig over for de danske Landsforrædere, Hipoerne og Morderbanderne. Mange Steder rykkede de frem fra Baghold og affyrede de sidste Skud. I København kom det navnlig i Kvarteret omkring Knippelsbro til blodige Episoder, og adskillige blev dræbt og saaret.

Frihedskæmpere hænger i Klynger paa Bilerne med skudklare Maskinpistoler.

Frihedskæmperne rykker frem og jager Hipo'er og Stikkere.

I Tusindvis af Landsforrædere arresteres.

Lørdag 5. Maj.

Paa Slaget 8 begynder alle Landets Kirkeklokker at kime, og Kongelaget glider til Tops paa Residenspalæet paa Amalienborg. Danmark er atter frit.

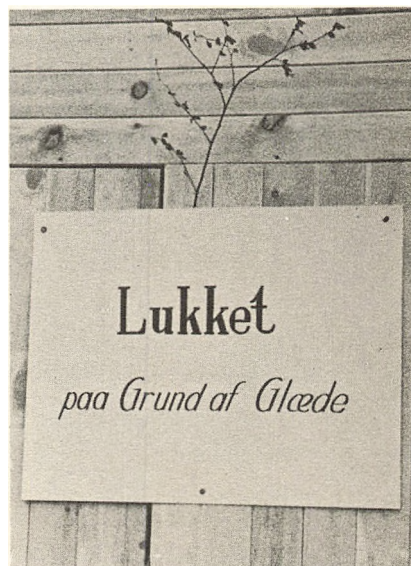
Kl. 12 taler Kongen i Radioen, en Tale, hele Landet lytter til som en endelig Bekræftelse paa, at de onde Aar er omme. Kongen udtaler sin Taknemlighed og Glæde over Befrielsen og retter sin Tak til de allierede Magter, til Frihedsbevægelsen, til hele det danske Folk, og slutter bevæget med et »Gud velsigne vort gamle Fædreland«. Derefter taler Statsminister Buhl og Frihedsraadets mest kendte Mand, Prof. Mogens Fog.

Frihedskæmpernes Dag.

Atter i Dag fyldes alle Gader af jublende Mennesker, overalt vajer Flagene, hele Landet fejrer Friheden. Men Dagen er først og fremmest Frihedskæmpernes. Et usandsynligt Antal Biler har de faaet stampet op af Jorden, bemalede med »BOPA« og »Holger Danske« og alle andre Gruppe-Navne, og bemandede med Frihedskæmpere, bevæbnede til Tænderne, færende afsted med Revolvere og Maskingeværer skudklare pegende til alle Sider, som om de kørte gennem Fjendeland og ikke gennem tætpakkede Menneskemasser af Landsmænd, der jubler saa saare de viser sig.

Men der er nu Alvor bag, hvor teatralisk end meget af det virker. Frihedskæmperne er ude paa det uhyggelige Job at indfange Hipo'er, Stikkere og andre danske Landsforrædere efter de Lister,

som Maaneder i Forvejen er udarbejdede. Det gaar ikke altid lige stille af. Paa mange virker disse Stikker-Transporter hæsligt, naar Landsforræderne med Hænderne i Vejret føres til Opsamlingsstederne. Men største Parten af Folk giver hemningsløst deres Foragt og Afsky Luft i Hylen og Skrigen. Omkring Arrestgaardene ved Domhuset i København staar Folk i tætte Stimer for at se et Glimt af de foragtelige og modbydelige Mænd og Kvinder, der nu skal staa til Ansvar for deres grufulde Gerninger.

Billedet taler for sig selv.

Hipo'erne sælger deres Liv dyrt

Blodige Sammenstød med mange dræbte og saarede

Lørdag 5. Maj.

Mange Steder kommer det til blodige Opgør, i København bl. a. ved Østre Gasværk, hvor nogle S. S.-Soldater sætter sig til Modværg og faar Hjælp af tyske Soldater, medens Krydseren »Nürnberg« fra Frihavnen skyder ind over Byen. Ogsaa paa Lyngbyvejen udvikler der sig en regulær Ildkamp i flere Timer, ved Garderhusarkasernen og Ingeniørkasernen paa Østerbro og Svanemøllen, hvorved S-Tog-Trafikken fuldstændig maa indstilles. De blodigste Episoder forefalder dog ved Nyboder-Skolen, hvor mange dræbes, senere ved Christiansborg og andre Steder i Byen. Det er særlig Hipo'er, der optræder som Snigskytter og skyder fra Hus-tagene, hvor de har søgt Tilflugt.

I Aarhus er der et blodigt Sammenstød mellem Frihedskæmpere og tyske Soldater paa Bispetorvet og ved Gestapo-Hovedkvarteret i det gamle Raadhus i Mejlgade. Mange er dræbte og saarede. I Odense deltager Værnemagtssoldater i en Kamp, som provokeres af Hipo'er. Kampene breder sig efterhaanden til store Dele af Byen, hvor Hipo'er og Modstandsfolk slaas paa Livet løs. Der er paa dansk Side 24 dræbte og 80 saarede. Ogsaa fra en Række andre danske Byer meldes om Uroligheder.

Dr. Best har stillet sig under Frihedsraadets Beskyttelse. Der er derefter sat Vagt ved Villaen »Rydhave« paa Strandvejen, hvor Dr. Best nu opholder sig som Fange.

Øverst: Frihedskæmpere i Aktion mod Hipo'ernes Snigskytter. I Midten: Frihedskæmpere kaster sig ned i Dækning bag nogle Tønder paa Gaden i Kamp med Hipoer'ne. Nederst: Efter Kampen, der er endt med at uskadeliggøre et Par Landsforrædere, der nu føres i Arrest.

Sabotører fra Korps Aagesen med et erobret Naziflag fra Krydseren »Nürnberg«.

Befrielsesjubilæet over hele Landet

1945

Englænderne kommer!

Den første engelske Flyver lander i Kastrup.

Søndag 6. Maj.
Kl. 16,30 lander den første engelske Flyvemaskine i Kastrup Lufthavn med General Dewing, der nu er Englændernes Øverstbefalende i Danmark. Generalen medfører, foruden 300 Mand, sin Stab og kører, hilst af de jublende Menneskemængder til Hotel d'Angleterre.

Kl. 18 gaar de første engelske Tropper over Grænsen i Sønderjylland.

★

Danmark oplever uforglemmelige Dage. Det er en Fryd og en Fest fra Morgen til Aften, man kan slet ikke blive træt af at demonstrere, at vi nu endelig efter de trange og lange onde Aar har Lov til igen at være os selv. Det er umuligt straks at gaa i Gang med regelmæssigt Arbejde, man maa ligesom vænne sig lidt til, at det knugende Tryk er lettel, og vi atter kan føle os som frie Mennesker i et frit Land.

★

Billederne viser øverst: Chefen for de britiske Styrker i Danmark, General Dewing, er netop ankommet til Kastrup Lufthavn som den første Englænder, der sætter Foden paa fri dansk Jord. Her skridter Generalen Fronten af foran et Åreskompagni af Frihedskæmpere, ledsaget af Direktør Ole Lipmann, der i de sidste Uger før Befrielsen var Chef for de engelske Faldskærms-tropper her i Landet. I Midten til venstre: de første Englændere kører ind gennem Byen, nederst til højre er de naaet til Raadhuspladsen, hvor de modtages af en jublende Menneskemængde. Nederst til venstre: den første »Jeep« hentes ud af en af de store engelske Transportmaskiner.

Danskerne ud - Tyskerne ind!

Politinspektør Mellerup (i Midten) og Frihedskæmpere i Færd med at hejse Flaget paa Politigaardens Tag. De har maattet kaste sig ned, da de bliver beskydt af Hipoer.

Kl. 18 skal Politigaarden i København efter Overenskomst overgives til Frihedskæmperne. Overgivelsen finder ogsaa Sted i Ro og Orden. Politinspektør *Mellerup*, der trods Sygdom har klaret Deportationen til Tyskland og netop er hjemvendt, gaar med andre danske Politifolk op paa Politigaardens Tag for at hejse det danske Flag. I samme Øjeblik beskydes han og de andre paa Taget af nogle Hipoer, der aabner en rasende Ild mod dem. De maa kaste sig fladt ned, men faar dog Flaget hejst — og redder Livet.

Lørdag 5. Maj.

I Vestre Fængsel i København sidder ikke mindre end 760 danske Mænd og Kvinder som Tyskernes Fanger. Siden i Aftes har de vidst om Kapitulationen, inden for Fængslets Mure har de hørt Byens Festlarm — hvornaar slipper de selv ud? Det sker først nu i Dag, hvor Frihedskæmper-Kompagnier har taget Opstilling uden for Fængslet og dannet Spalier, som de nu bortdragende tyske Fangevogtere maa passere for at interneres paa Alsgades Skole. Endelig kommer de frigivne Danske, der modtages af Familie og Venner, der knapt har turdet haabe at se dem igen. Samtidig ruller den ene Bil efter den anden op med Hipoer og Stikkere og andre af Frihedskæmpernes Fanger — og nu er det deres Tur ind i Fængslet.

Den femte Maj, Danmarks V-Dag, der ogsaa kan skrives V/V, har været som en Festrus, men der har ogsaa været nok saa mange og alvorlige Episoder og nu slutter Dagen med et Regnvejr, som faar Folk til at søge hjem.

Jublende Frøslev-Fanger forlader Lejren.

Det største Antal danske Fanger er indesparret i Frøslevlejren, henimod 3000. Men den tyske Lejrledelses Bestemmelse om kun at ville overgive Lejren til Engländerne gør Frigivelsen noget vanskeligere. Kl. 12 mødes Fangerne paa Alarmpladsen, hvor man simpelthen lader Dannebrog gaa til Tops, medens man hører paa Kongens Radiotale; efterhaanden indser Tyskerne det haabløse i Situationen og lader Danskerne selv ordne Frigivelsen og Hjemrejserne.

Den tyske Gestapomand og Fangevogter Frøslev i Vestre Fængsel, som nu selv skal prøve at være indesparret.

De tyske Fangevogtere marcherer ud af Vestre Fængsel for at interneres paa Alsgades Skole.

Dagmarhus – Tyskernes forladte Højborg

Dannebrogflag er hængt ud over Luftværnsstillingerne paa Taget af Dagmarhus.

Københavnerrungdommen entrer Betonskydetaarnene foran Dagmarhus, som man ikke har turdet nærme sig i flere Aar.

General Panckes Privatkontor i Dagmarhus, som Frihedskæmperne fandt det. Der har aabenbart været Champagne-Afskedsgilde — og hurtigt Opbrud.

Søndag 6. Maj.

Over hele Landet afholdes Takkegudstjenester i alle Kirker.

Kl. 8 rykker Frihedskæmperne ind i Gestapohøjborgen »Dagmarhus« paa Raadhuspladsen i København, og Dannebrog vajer nu fra Toppen af det forhadte Hus. Tyskerne har forladt Bygningen i Løbet af Natten. Man finder nogle enkelte Fanger, bl. a. nogle polske Kvinder. Der er et ubeskriveligt Roderi og Griseri overalt.

General Dewing modtages af Kongen og takker i Radioen for den hjertelige Velkomst, Danskerne har givet de engelske Tropper. Det meddeles nu, at de tyske Tropper har faaet Ordre til at forlade Landet.

Fire Frihedskæmpere dræbt ved tragisk Fejltagelse.

En tragisk Ulykke er hændet i Dag, da tre Frihedskæmpere fra Roskilde skulde køre en af Modstandsbevægelsens Kurierer til Korsør. Frihedskæmperne i Sorø havde pr. Telefon faaet Meddelelse om, at en Hipo-Bil, kamoufleret med Frihedskæmperflag paa Køleren, var paa Vej mod Sorø, og da de nu saa en saadan Bil, troede de det var den og fyrede løs. Men det var en skæbnsvanger Fejltagelse, da det var den legitime Frihedskæmperbil fra Roskilde. Alle fire Frihedskæmpere i Bilen blev dræbt.

Gudmundur Kamban skudt.

Nogle Frihedskæmpere indfandt sig i Gaar i det Pensionat i Upsalagade i København, hvor Prof. Gudmundur Kamban bor, for at afhente den islandske Forfatter, der var mistænkt af Frihedsbevægelsen for protytske Interesser. Hensigten var at føre ham til et Forhør, men Kamban satte sig voldsomt til Modværge. Frihedskæmperne skød og dræbte ham paa Stedet.

National Festforestilling.

Det kgl. Teater har straks aflyst den annoncerede Operaforestilling og i Aften i Stedet for spillet »Elverhøj«. Teaterchef Hegeermann Lindencrone, som har ledet Teatret med sjælden Fasthed og Klogskab under Besættelsen og ført Nationalscenen frelst gennem de vanskelige Aar, indledede Forestillingen med en kort Tale, der efterfulgtes af Nationalsangen. Det gamle nationale Elverhøj-Festspil gav ofte Anledning til demonstrativt Bijald, bl. a. Repliken: »Saa var det altid Sød i Danmark — jeg ser i Aanden, saadan skal det blive«.

★

Den første amerikanske Film sættes allerede i Dag paa Plakaten, idet Scala-Bio spiller Lystspillet »Farlige Skønheder« med Franchot Tone og Ann Sothorn.

Den danske Brigade fra Sverige

Man fortæller:

— at en Gruppe Frihedskæmpere, paa Jagt efter Hipoer, i Gaar indkredsede en Lejlighed i den indre By, hvor man vidste, at nogle af Landsforræderne havde deres Tilhold. Der blev sat Vagt ved alle Indgange, et Par svært-bevæbnede Mænd gik op og ringede paa Entrédøren, der blev slaaet ind, da ingen svarede. Med skuulklare Revolvere stormede de ind i Lejligheden — men den var mennesketom. Fjrene var forsvundet. Men midt i Stuen stod et Papegøjebur med en Papegøje, der ustandselig skreg: Heil Hitler!

— at en lille tysk Dreng, der var kommet i Flygtningelejr i Danmark, faldt i stor Forundring, da han en Dag saa et Æg. Han fik forklaret, at Æg var noget, Hønsene lagde. Han blev stærkt interesseret i den Historie og var meget misfornøjet, naar han ikke fik sit Æg. Atter maatte man forklare ham, at der til Lejren hørte saa og saa mange Høns, og de kunde ikke lægge saa mange Æg, at der blev et Æg til hver. Drengen talte Hønsene, men opdagede saa, at der ogsaa var en Hane. Han forklarede ham, at Hanen lagde ikke Æg.

— Hvorfor ikke?

— Ja, det gør den altsaa ikke.

— Kan den ikke, eller vil den ikke? spurgte Drengen.

— Den kan ikke.

— Har I prøvet paa at klø den? sagde den lille Nazist-løde.

— at ovre et Steds i Jylland havde Egnens tyske Kommandant truffet Aftale med en Hønsesælger om hver Dag at levere den tyske Garnison 200 Æg. I Begyndelsen gik det godt nok, men efterhaanden gik Leveringerne ned til 190 Æg, saa til 180, saa 170, stadig mindre og mindre. Kommandanten blev vred, kørte i sin Bil ud til Hønsesælgeren og spurgte Manden, hvad det skulde betyde. Manden forklarede, at Hønsene ikke vilde lystre. Han viste Kommandanten rundt i Hønsesgaardene, hvor der overalt var hængt store Plakater op med »Der skal leveres 200 Æg om Dagen«. Selv den dumme Høne kunde se den tyske Ordre. Men det havde altsaa ikke hjulpet. »Saa skød jeg 20 af Hønsene«, sagde Manden. »men det hjalp heller ikke«. Kommandanten gik.

Den danske Brigade fra Sverige marcherer fra Opsamlingsstedet i Hellerup ind til København.

Snigskytter angriber fra Hustagene Brigaden under Indmarchen i København.

Ildkamp i Kvarteret omkring Raadhuspladsen.

Søndag 6. Maj.

I Løbet af i Gaar er den danske Brigade fra Sverige — ca. 5000 Mand — bleven overført til Helsingør og er derefter naaet til Hellerup, hvor Brigaden samles. Herfra er Brigaden i Aftes marcheret til København, hvor den — overalt hilst med Begejstring — Kl. 20 drager ind i Byen.

Folk har i tætte Skarer taget Opstilling i Gaderne langs Ruten. Pludselig beskydes Brigaden og Folkemængden ved Frederiksborggade - Farimagsgade - Krydset. Det er Ilpo'er og tyske S. S.-Folk, der skyder fra Husenes Tage. Ilden bliver besvaret, Brigaden marcherede videre, men nu genoptages Skyderiet, efterhaanden som Brigaden naar videre frem og helt til Raadhuspladsen. Snigskytter fra Shellhusets Ruiner, fra Grundtvigs Hus i Studiestræde og fra Taget af Helmerhus fyrrer løs med Maskingeværer og Pistoler. Paa et Øjeblik er Raadhuspladsen tømt for Mennesker. Brigadens Bagtrop har taget Kampen op, medens Resten af Kolonnen marcherer videre.

Det lykkes til sidst at bringe Snigskytterne til Tavshed. Brigaden mister 2 Mand, Dagen har ialt kostet 12 dræbte og 150 saarede.

Brigadens Bagtrop, der har været i Ildkamp med Snigskytterne.

1945

»Herrefolket« marcherer afsted -

De tyske Tropper er i Færd med at bryde op. De skal efter de allieredes Ordre marchere hjem ad Landevejene under Kommando af deres egne Officerer. De maa medbringe deres Haandvaaben, men de forsøger at slæbe med sig, hvad de har tilranet sig her af Mad og Klæder.

Tyskerne har nu kapituleret overalt.

Mandag 7. Maj.

Tyskerne har i Morges Kl. 2,41 i General Eisenhowers Hovedkvarter underskrevet betingelsesløs Kapitulation. Norge er saaledes ogsaa nu befriet.

En, der er bleven træt paa Vejen - efter fem lange Aars Krig.

Tyskernes Afmarch er i Dag begyndt. Efter Montgomerys Ordre maa de medtage Haandvaaben og personlig Udrustning, men det sidste misforstaas derhen, at de tager med sig alt, hvad de har købt og tilranet sig her i Danmark. De slæber

Den øverste Etage af Vesterport, hvor S. S.-Folkene havde forskanset sig, gennemhullet af Kanonkugler og Geværprojektiler.

alt med sig ad Landevejene, hvor de marcherer frem, en slagen, sløv og modløs Skare, i grell Modsætning til det stramme, hovmodige Herrefolk, som for flere Aar siden brød ind i Landet. Ved Grænsen maa alle Tyskerne gennem en streng Kontrol, og her maa de aflevere alt, hvad de har hamstret, lige fra Penge og Biler til Smør og Ost. Det hober sig op i store Dynger. Men der er endnu Mandstugt i den slagte tyske Hær, i det store Hele foregaar Afmarchen uden større Episoder.

S.S.-Folkene gør Modstand i Vesterport.

Først efter en Nats Belejring og Skydning giver de op.

Anderledes med de tilbageblevne S. S.-Folk og Ilpo'er. Hele Natten har Frihedskæmperne maattet belejre Vesterport-Karreer i København, hvor Tyskerne har haft Kontorer, bl. a. en »Kulturafdeling«. Inde fra Bygningen aabnede Tyskerne en voldsom Ild mod Frihedskæmperne og vedblev hele Natten med at yde Modstand fra Bygningens øverste Etage. Til sidst blev det nødvendigt at sætte Maskinkanoner ind, hvorved Huset led en Del Skade. Men endelig gav Tyskerne op, og Frihedskæmperne kunde rykke ind ved 7-Tiden i Morges. Alle Vegne mødte de samme Rod og Snavs og Hærværk som Dagen forud i »Dagmarhus«.

Russerne bomber og besætter Bornholm

Den tyske Kommandant nægter at kapitulere.

Rønne og Nexø bombet.

7. Maj.

Midt under den Festrus, Befrielsen har vakt over hele Danmark, er Krigens Gru og Ulykker pludselig væltet ind over Landets østlige Forpost, Bornholm. Øens tyske »Kommandant«, Marinekaptajn v. Kamptz, vil med sine 20,000 Mand kun kapitulere overfor Englænderne. Da nogle russiske Flyvemaskiner i Morges fløj hen over Bornholm, blev de beskydt af det tyske Antiluftskys, og allerede ved Middagstid kom Russerne tilbage og angreb Havneomraaderne i Rønne og Nexø. Angrebet var aldeles uventet, og der dræbtes 10 Danske og saaredes ca. 35. Samtidig nedkastede Russerne en Opfordring til Tyskerne om at kapitulere inden i Morgen Kl. 10. De mange Døde og Saarede og de mange ødelagte Huse baa- de i Rønne og Nexø har pludselig forvandet Festglæden paa Bornholm til Sorg og Forfærdelse.

De store Bombeskader i Rønne.

En frygtelig Katastrofe og nyt Bombardement.

8. Maj.

Trods Henvendelser fra den danske Modstandsbevægelse og Amtmand v. Ste-mann har den tyske Kommandant nægtet at kapitulere. Man har derfor benyttet Natten til at evakuere saa at sige hele Rønnes og Nexø's Befolkning. Begge Byer laa øde hen, da Russerne Kl. 9,45 i Mor-ges gjorde Alvor af Truslen og satte ind med et Bombeangreb, der varede næsten en Time. Rønne fik 93 Bomber, Nexø 132; i begge Byer blev i Hundredvis af Ejen-domme totalt ødelagte. Ialt er over 3000 Familier paa Bornholm blevet hursvilde. Men v. Kamptz vilde stadig ikke høre Tale om Kapitulaton. Et Par tyske Generaler, som er ankommet blandt de sidst land-satte Tropper, har nu taget Affære, fordi de indsaar det haabløse i Situationen. De har ladet den halstarrige Kommandant fængsle og pr. Radio meddelt Russerne, at de overgiver sig.

Russerne besætter Øen.

9. Maj.

I Dag er den russiske Besættelse af Born-holm en Kendsgerning. Tidligt i Morges løb russiske Kanonbaade ind i Rønne Havn, og Russerne er straks gaaet i Gang med at sende alle tyske Soldater og Flygtninge til Kolberg. Men al Forbindelse med det øvrige Danmark pr. Telefon og Telegraf er nu afbrudt, og det er med nogen Bitterhed, at Bornholmerne i Radioen hører Transmissioner fra de mange Befrielsesfester rundt om i Landet.

De henrettede Patriots Grave er fundet i Ryparken bag Ingeniør-Kasernen.

10. Maj.

Man har fundet de henrettede danske Patriots Grave i en Lund paa Inge-niørkasernens Øvelsesplads i Ryvangen

ikke langt fra S-Banen. Yderst i Ter-rænet op mod Tuborgvej ligger den lille Lund, hvor Frihedskæmperne maatte gaa deres sidste Vandring til Marterpælene.

Her blev de bundet, fik en hvid Klud paa Brystet for at markere, hvor Soldaterne skulde skyde. Her maatte de vente — de ankom i Lastbiler lænkedede med Haand-jern og blev ført frem to og to. De maatte saa staa og se deres Kammerater segne for Kuglerne for de selv blev skudt. Adskillige af Beboerne i de nærmeste Huse i Ryparken har fra deres østlige Vin-duer ofte været for-tvivlede Vidner til de knugende Scener.

Op af Jorden stik-ker nu Træplader med Numre. Det er Begravelsespladsen. Endnu ved man ikke, hvem der ligger i Ryvangen, men Folk har allerede nu smyk-ket Stedet med Blom-ster, hvis Antal vok-ser fra Time til Ti-me.

Her blev de danske Patriots henrettet i Ryparken, bundet til Pæ-lene. Paa den forreste Pæl hænger endnu en af de hvide Klude. Ofrene fik fæstnet paa Brystet som Sigtepunkter for de tyske Eksekutører.

1945

Rigsdagen aabnes af Kongen

Kong Christians første Møde med sit Folk efter Befrielsen formede sig som et Triumftog gennem den straalende, flagsmykkede Hovedstad. Tusinder af Mennesker stod opstillet langs Ruten, hvor Kongefamilien kørte frem eskorteret af Frihedskæmpere paa Motoreyklar. Under Besættelsesaarene har det danske Folk med Beundring og Ærbødighed set op til Kongen og betragtet ham som et Samlingsmærke for hele Nationen. Kongens ranke og uforfædede Holdning har været Symbolet paa Folkets egen stædige Udholdenhed og Tro paa, at Landet atter skulde blive frit. Nu, da Kongen atter viste sig, gav denne Følelse for Kongens Person sig spontant Udtryk i begejstrede Hurraraab.

Pastor Harald Sandbæk i sin graa Feltpræstuniform fra Brigaden forretter Allertjenesten i Slotskirken. Pastor Sandbæk arresteredes som Sabotør i Jylland af Tyskerne, men befriedes ved et Under, da Englænderne bombarderede Aarhus Universitetets Gestapored. Derfra kom Pastor Sandbæk til Sverige og blev Feltpræst ved Brigaden.

Kongen kører til Christiansborg gennem dobbelte Rækker af Frihedskæmpere.

9. Maj.
Amalienborg har efter Kongens Ønske været afspærret siden Befrielsedagen. Men i Dag, da den første frie danske

Rigsdag efter Besættelsen blev højtideligt aabnet, viste Kongen sig for første Gang og blev modtaget med jublende Begejstring. København var fest- og flagsmykket fra den tidlige Morgen, Vejret var foraarsmildt og solskinsstraalende, Tusinder af Mennesker var paa Benene for at hylde Kongefamilien. Langs hele Ruten fra Amalienborg over Kongens Nytorv til Christiansborg stod opstillet en dobbelt Række af Frihedskæmpere og Brigadesoldater. Overalt hvor Kongens Vogn kom frem rungede Hurraraabene.

Ved Gudstjenesten i Slotskirken forrettede Frihedskæmperen Pastor Sandbæk Allertjenesten i sin graa Feltpræstuniform fra Brigaden og Biskop Fuglsang-Damgaard prædikede. Derefter fandt Aabningshøjtideligheden Sted i Rigsdagens festsmykkede Fællessal. Kongen talte hjerteligt og stærkt bevæget og erklærede Rigsdagen for aabnet. Derpaa kaldte Majestæten General Dewing, Admiral Holt og Amerikaneren Oberst Ford Trimble til sig og takkede dem for, hvad de allierede havde gjort for os.

Kongen aabner Rigsdagen. Til venstre for Kongen ses Kronprinsparret, til højre Dronningen, Prins Knud og Prinsesse Caroline Mathilde. Længst til højre Folketingets Formand Hans Rasmussen.

Montgomerys Triumftog

Montgomery kører i Kongens Bil gennem Strøget, hilst af den jublende Folkemængde.

Til Frokost hos Kongen.

Montgomery opholdt sig i tre Kvarter paa Dagmarhus og fik her Lejlighed til at hilse paa bl. a. flere af Frihedsbevægelsens Repræsentanter. I en kort Tale understregede Feltmarskallen den danske Modstandsbevægelses store Arbejde og kaldte det uovertruffet: *second to none*.

Kongen havde sendt sin egen Bil med den kgl. Chauffør til Dagmarhus og nu fortsattes Triumftøget ned gennem det flagsmykkede Strøg, hvor Folk stod i Stimer og hang ud ad alle Vinduer, hvorfra en Regn af Konfetti dalede ned over »Monty«, der stadig stod op i Bilen og vinkede og lo.

Paa Amalienborg deltog Montgomery i Kongens Frokoststafel og fik her overrakt Storkorset med Bryststjernen i Diamanter. Bagefter kørte Feltmarskallen til Langelinie for at hilse paa de engelske Marinere paa de britiske Krigsskibe. Ogsaa her blev han hyldet i stor Stil. Saa gik Turen tilbage til Lufthavnen, og »Monty« fløj tilbage til Hovedkvarteret.

»Monty« erobrede hele Byen med sit Smil.

12. Maj.

Festdagene efter Befrielsen følger Slag i Slag. Folk kan slet ikke blive trætte af at give deres Glæde og Begejstring Luft — saa længe har der været dæmmet op for den glade Livsudfoldelse, at man griber hver en Lejlighed til at juble og raabe Hurra for den genvundne Frihed. Atter i Dag er der Fest: den populæreste af alle Befrielses-Generalerne, selveste Montgomery kommer til København, Helten fra Nordafrika, fra Invasionen i Frankrig, og nu sidst Anføreren for de allierede Styrker i Nordtyskland, der gennemførte den endelige Kapitulation.

Og festlig blev Modtagelsen. I Lufthavnen blev Montgomery modtaget af Statsminister Buhl, Repræsentanter for Frihedsbevægelsen, Hæren og Flaaden. Og saa kørte »Monty«, som hele København i Begejstringen kaldte ham, sammen med General Dewing til Dagmarhus, hvor Englænderne nu har Hovedkvarter. Det blev et Triumftog gennem jublende Menneskemasser der fyldte Gaderne til Trængsel. Staaende op i Bilen — i sin Feltuniform med Baskerhuen paa Sned — vinkede Montgomery hele Vejen til Folk, der var ved at storme Vognen. Erobreren fra de mange Slagmarker erobrede øjeblikkelig hele Byen ved sit Smil og sin hjertelige Naturlighed.

Dronningen, Montgomery og Kongen paa Amalienborg. Feltmarskallen der er en stor Autografsamler, faar Kongeparrets Autografer.

Den flagsmykkede Østergade ud for Illum, da »Monty«s Bil passerer. Det sner med Konfetti, der kastes ned over Vognen fra Folk paa Tage, Balkoner og i alle Vinduer.

Der ryddes op og ryddes ud -

Norgeshjælp for 35 Mill. Kr.

13. Maj.
Under Krigen har Danskerne efter bedste Evne hjulpet den norske Hjemmefront. Under Ledelse af Admiral og Admiralinde Hammerich ledes Hjelpearbejdet, der i første Række gik ud paa at skaffe Levnedsmidler til det sultende Norge. Ikke alene Børnene og de syge og gamle fik Hjælpen at mærke, ogsaa til Fængsterne naaede den danske Mad. I hver af de sidste tre Maaneder af Krigen kom der 3 Mill. kg Levnedsmidler fra Danmark til Norge. I alt har den danske Norgeshjælp sendt for 35 Millioner Kr. Mad til Norge.

Befrielsesdagene kostede 94 døde og mange saarede.

13. Maj.
Der foreligger nu en Opgørelse over, hvad Begivenhederne ved Befrielsen har kostet af Menneskeliv. Fra Fredag Aften den 4. Maj, Kl. 20,30, da Meddelelsen om Kapitulationen blev givet, og til den sidste blev indbragt er ialt optalt 94 Dræbte, 396 indlagte og 393 ambulantly behandlede som Følge af Kamphandlinger.

Dansk Politi paany!

16. Maj.
I Gaar traadte Københavns Politi officielt i Tjeneste og den nyudnævnte Politidirektør Seidenfaden afholdt i den Anledning en Parade i Politigaardens Søjlehal.

Alt for mange Tyskerbørn.

19. Maj.
Tyskertiden vil faa Følger nogen Tid endnu. Saaledes anmeldes der hver Dag mindst 4 fødte Børn, der har en tysk Soldat til Fader.

Minister Kauffmann og Frihedskæmperne.

Minister Henrik Kauffmann har, inden sin Tilbagerejse til Washington som vor Gesandt i U. S. A., haft en Sammenkomst med Frihedskæmpernes Gruppeledere, bl. a. »BOPA«s Førstemand Blikkenslager Børge Brandt og »General Johansen«, Arbejdsmand Svend Wagner. Paa nedenstaaende Billede ses Minister

Den før saa stormægtige Tysker, Dr. Best, føres af Frihedskæmperne ned ad den flotte Strandvejsvilla »Rydhave«s Trappe for at anbringes som allieret Fange i Kastellet. Den gamle Herre bag ham er en tysk Kancellist, Damerne er Dr. Bests tyske Privatsekretærer.

Fra Rydhave til Kastellet.

22. Maj.
Den tidligere lyske Befuldmægtigede, Dr. Werner Best, som straks ved Befrielsen »stillede sig under Frihedsraadets Beskyttelse«, har hidtil faaet Lov til at blive boende i Skovshoved i den store, flotte Strandvejsvilla »Rydhave«, han »købte« for Nationalbankens Penge, dog under streng Bevogtning af udvalgte Frihedskæmper-Grupper. I Gaar afsluttedes den Komedie, og Dr. Best blev af Frihedskæmperne ført som allieret Fange til Kastellet i København, efter først at have været i Forhør hos Englenderne paa Dagmarhus. Sammen med Dr. Best afhentedes og interneredes hans Sekretærer, der ogsaa boede i Villaen.

Forræderiloven og Dødsstraf.

7. Maj.
Det af Justitsminister Busch-Jensen foreslaaede Tillæg til borgerlig Straffelov angaaende Forræderi og anden landskadelig Virksomhed vedtages. Loven gælder Handlinger, foretaget i Besættelsestiden; Handlinger inden 29. Aug. 1943 er straffri, saafremt Gerningsmanden handlede i Hensigt til Lov eller en af lovlig dansk Myndighed given Ordre. Dødsstraf kan idømmes for Landsforræderi, Mordbrand, Drab ved Sabotage eller for Fremtvingelse af Tilstaaelser ved Anvendelse af Tortur. Bestemmelsen om Indførelse af Dødsstraf vedtoges med 99 Stemmer mod 4.

»Vi er alle under Anklage«.

Udenrigsminister Christmas Møller udtalte i Dag ved et Møde i Hillerød, at han »er meddelagtig i Opfordringen til Entreprenørfirmaer til at arbejde for Tyskerne«. Christmas Møller hævdede: »Vi er alle under Anklage«, og bl. a. vil han gerne gøre Rede for Omstændighederne ved 8.-Juli-Erklæringen.

Minister Kauffmann og Frihedskæmperne.

Engelske Blomster paa den franske Skoles Ruiner

Pengeombytning?

24. Maj.

Handelsministeriet har i Gaar udsendt en ny Bekendtgørelse, som gaar ud paa, at ved alle Køb over 100 Kroner kræves Opgivelse af Navn (med Dokumentation af dette). Denne Forholdsregel er taget mod Ilamstringen, idet man fra forskellige Side har gjort opmærksom paa, at Skattesnydere — efter den megen Tale om Pengeombytning — anbringer deres Penge i Varer.

»Red Barnet«

26. Maj.

En ny Institution, der er oprettet under Krigen i al Hemmelighed for at støtte nødlidende Børn, traadte i Gaar frem i Lyset. Den hedder »Red Barnet« og er stiftet af fire Kvindeorganisationer, Danske Kvinders Nationalraad, Kvindeligt Arbejderforbund, Danske Kvinders Beredskab og Danske Kvinders Samfundstjeneste. »Red Barnet« vil søge at hjælpe Børn, der er i Nød, baade ude og hjemme.

Kaj Birksted,

30. Maj.

den unge R. A. F. Flyver, er blevet ansat som Raadgiver ved Opbygningen af det danske Flyvevaaben. Birksted, der er 30 Aar gammel, har haft en straalende Karriere og er nu Wing Commander i R. A. F. og Oberstløjtnant i det norske Flyvevaaben.

Prinsesse Helena

30. Maj.

Prinsesse Helena forlader i Dag Landet paa Grund af sine Sympatier og sin Holdning under Krigen, en Holdning, som Kongefamilien paa det skarpeste har taget Afstand fra.

Til St. Francisco-Konferencen

18. Maj.

Vor Gesandt i U. S. A., Henrik Kauffmann, er for en Uges Tid siden kommet flyvende hertil fra Washington og flyver nu atter tilbage til Amerika i Selskab med Professor Hartvig Frisch og Professor Husfeldt. De tre Herrer fortsætter til St. Francisco-Konferencen, hvor de skal repræsentere Danmark, naar vi, forhåbentlig snart, bliver indbudt til at deltage i Konferencen.

Sørgenhøjtideligheden ved den franske Skole i Frederiksberg Allé.

Englænderne, der bombede Shellhuset paa Æresvisit i Danmark

23. Maj.

I Gaar afholdt Royal Air Force et stort Flyvestævne ude i Kastrup Lufthavn. Ti Tusinder af Københavnerne var taget til Amager for at se paa det flotte Skuespil. Men ogsaa paa anden Maade var Dagen præget af R. A. F. De Mosquitomaskiner, som bombede Shellhuset, er nemlig ogsaa kommet til Byen, ført af Viceluftmarskal Embry, og efter hans Ønske blev der afholdt en gribende Højtidelighed i Frederiksberg Alle ved Ruinerne af Sct. Joseph-Søstrenes Skole.

Gribende Højtidelighed ved den franske Skole

Et Æreskompagni fra R. A. F. havde i god Tid taget Opstilling foran Ruinerne af den franske Skole, da Lederen af de engelske Styrker herhjemme samt de engelske Flyvere fra Shellhusbombardementet, ankom.

Fra engelsk Side udtaltes:

»Glæden, vi følte over at Royal Air Force kunde hjælpe den danske Modstandsbevægelse, blev blandet med Sorgen over de Tab, som Angrebet medførte blandt Civilbefolkningen i København. Ødelæggelsen af Shellhuset var en nødvendig militær Opgave, og militære Overvejelser maatte derfor komme i første Række. Tragisk var det, at een af vore Maskiner skulde styrte ned med det Resultat, at saa mange af Børnene skulde omkomme, og Børnene i den franske Skole var endda ikke de eneste danske Ofre. I England sørger vi over dem, der maatte sætte Livet til paa denne Maade .. den totale Krig er noget frygteligt, som de frihedselskende Nationer maa udrydde.«

Derpaa fæstnede Viceluftmarskal Embry under lydløs Tavshed en Blomsterdekoration af røde og hvide Nelliker og blaa Kornblomster, formet som Royal Air Force-Vingen til en søndret Dørkarm paa Skolen, og trykkede derefter Forstanderinden, Søster Margrethe i Haanden.

Efter Højtideligheden besøgte Viceluftmarskallen Saarede efter Ulykken.

Til venstre Prof. Hartvig Frisch, i Midten Prof. Husfeldt, til højre Minister Kauffmann ved Afrejsen fra Kastrup Lufthavn til Konferencen i St. Francisco.

Russerne kommer paa Besøg

Russernes Ankomst til Kastrup Lufthavn. Fra venstre General Gørtz, den russiske General Koratkoff, imellem dem Aksel Larsen.

Saa fester vi for Russerne.

Den røde Hærs Repræsentanter fejres med Festmiddag og Galla-Souper.

2. Juni.

Vi har nu festet for Englænderne og Amerikanerne i tre Uger. I Gaar blev der ogsaa Lejlighed til at hylde Russerne, idet den russiske General *Koratkoff*, ledsaget af Repræsentanter for alle Grader i den røde Hær, lige ned til Korporaler,

Paa Kastrup Flyveplads blev Generalen modtaget af Forsvarsminister *Kraft* og den kommanderende General *Gørtz* samt af et Æreskompagni fra R. A. F. og et lignende fra Frihedskæmperne. Turen ind til Byen formede sig festligt, og ved Ankomsten til Hotel d'Angleterre maatte Generalen og hans Ledsagere ud paa Balkonen og modtage Folkets Hyldest. Derefter var General *Koratkoff* i Audiens hos Kongen og Dronningen.

Den kvindelige russiske Garde-Premierløjtnant *Galina Chromuschila*.

kom flyvende fra Bornholm for at aflægge den danske Konge og den danske Regering og Hovedstad et Besøg.

Kgl. Ballet og Fest paa Christiansborg.

Om Aftenen var der stor Gallaaften i det kgl. Teater for alle de højtstaaende allierede Officerer og saa mange menige Soldater, som der var Plads til. Ogsaa her var Russerne med, og navnlig lagde man Mærke til en lille kvindelig Garde-Premierløjtnant, Frøken *Galina Chromuschila*, der sad i Teatret mellem General *Dewing* og Admiral *Holt*. Efter Teaterforestillingen, en festlig Balletaften, var der stor Souper for de Allieredes Repræsentanter paa Christiansborg. Kongehuset repræsenteredes af Kronprinsesse *Ingri*; Kronprinsen er sengeliggende paa Grund af et Hekseskud. Kronprinsessen sad ved Siden af General *Koratkoff*. Som Tolk optraadte *Aksel Larsen*.

I Dag til Morgen var Generalerne *Koratkoff* og *Dewing* ude at ride Morgentur i Dyrehaven. Senere var Russerne paa Rundtur i Nordsjælland og til stor Reception paa Københavns Raadhus. Nu i Eftermiddag er de fløjet til Bornholm, glade for den straalende Modtagelse, de fik i Hovedstaden. Og Københavnerne vil mindes den nydelige lille Frøken Løjtnant med det indtagende Smil.

Æresdoktorer paa Universitetet.

5. Juni.

I Gaar afholdt Universitetet i København en smuk Fest i Anledning af Danmarks Befrielse. Ved denne Lejlighed promoveredes 8 Æresdoktorer, Mænd, som i særlig Grad har virket for Danmarks Sag i de onde Aar. Paa nedenstaaende Billede ses de otte Doctores h.c., fra v. til h.:

Rektor *Seip*, Oslo; Rektor *Löfstedt*, Lund; Prof. *Chievitz*, København, Greve *Folke Bernadotte*, Universitetskansler *Undén*, Uppsala; Højesteretspræsident *Ekeberg*, Stockholm; Højesteretspræsident *Paal Berg*, Oslo, og den norske Biskop *Berggrav* i Ornat. Kongen var til Stede ved Festen, og om Aftenen var der Festforestilling paa det kgl. Teater.

Doktorpromotionen i Solennitetssalen paa Københavns Universitet.

Kronprinsparret paa Bornholm

Kronprinsen til Middag hos Amtmanden paa Bornholm. Til venstre for Kronprinsen Amtmandinde von Stemmann, til højre General Koratkoff.

Den bomberamte Ø faar kongeligt Besøg.

19. Juni.
Kronprinsparrets Rejse til Bornholm, der har maattet udsættes paa Grund af Kronprinsens Sygdom, fandt Sted i Gaar. Med Flyvemaskine ankom Kronprins Frederik og Kronprinsesse Ingrid til Rønne, hvor de blev modtaget af Amtmand von Stemmann og General Koratkoff. Et Kompagni af Frihedskæmpere og et russisk Æreskompagni paraderede Befolkningen hilste Kronprinsparret med Jubel. Efter at have besøgt de bomberamte Kvarterer i Rønne foretoges en Køretur Øen rundt med Besøg bl. a. i Nexø, hvor Bombebeskadigelserne ligeledes blev beset.

Russer-Generalens Frokost.

Paa Hotel Helligdommen ved Rø gav General Koratkoff derpaa en Frokost for de høje Gæster. Generalen talte for den danske Konge og det herlige danske Folk, der ikke lod sig bevinge af den tyske Nazisme. Kronprinsen besvarede Talen med at udbringe en Skaal for Russerne. Om Aftenen var der stor Middag i Rønne hos Amtmand von Stemmann. I Dag er Kronprinsparret vendt tilbage til København.

Russerne paa Bornholm: Typer blandt de russiske Besættelsestropper, som ogsaa har kvindelige russiske Soldater.

Schousboe Poulsen, Prof. Poul Brandt Rehberg, Redaktør Hakon Stephensen, Biskop Hans Øllgaard, Odense og Folketingsmand Olaf Øllgaard, Landsretssagfører Federspiel er Fondels Forretningsfører.

»En symbolsk Lussing«.

Soya contra Eskelund.

23. Juni.

Forleden — den 19. Juni — forefaldt der paa Hotel Nordland i København et bevæget Optrin, idet Forfatteren Soya tildelede Chefen for Udenrigsministeriets Pressebureau, Kontorchef Karl I. Eskelund, en Lussing og rettede en Række fornærmelige Beskyldninger imod ham. Eskelund, der var i Selskab med en engelsk Korrespondent, blev roligt siddende paa sin Plads og reagerede overhovedet ikke overfor Soyas Opræden. Foranlediget heraf har Udenrigsminister Christmas Møller udsendt en Erklæring om, at Soyas Angreb paa Eskelund savner ethvert Grundlag. Soya oplyser nu, at det var »en symbolsk Lussing«, han gav Eskelund, fordi denne i 1942 var medvirkende til at Soya efter tysk Ønske idømtes 60 Dages Hæfte for sin Bog »En Gæst«. Sagen rejstes af den tyske Presseattaché Dr. Meissner, hvem Eskelund efter Soyas Mening var »en ivrig og lydige Tjener«, idet han »i Stedet for at hjælpe en Landsmand gjorde sit bedste for at skade ham«.

Sagen refereres almindeligvis med en Afstandtagen fra Soyas beklagelige Optræden og med en Henvisning til, at Kontorchef Eskelund i mangfoldige vanskelige Tilfælde har været den danske Presse behjælpelig med at udjævne Konflikter med Tyskerne. Christmas Møller erklærer, at den Uret, der er begaaet mod Soya, naturligvis maa gøres god igen, »men derfor behøver Eskelund jo ikke at være en Slynge!«.

Frihedsfonden.

23. Juni.

Frihedsraadet er traadt tilbage og har i den Anledning været i Audiens hos Kongen, der takkede Raadet for dets Indsats. Redaktør Schoch takkede paa Raadets Vegne Kongen og overrakte Majestæten Frihedskæmpernes Armbind.

Frihedsraadet har ved sin Tilbagetræden dannet »Frihedsfondet«, som vil støtte Enker og Faderløse efter faldne Frihedskæmpere samt hjælpe Deltagerne i Modstandsbevægelsen, der har tilsidesat egen Interesse til Gavn for Samfundet.

I Bestyrelsen sidder Overlæge Ole Bang, Randers, Prof. Chiewitz, Grosserer P. M. Daell, Professorinde Vibeke Ege, Landsretssagfører Per Federspiel, Ing. Erling Foss, Skoleinspektør Inger Merete Nordentoft, Prof. Arne Nøe-Nygaard, Overlæge Nærvaa, Iljorring, Dir. Poul Norlund, Grosserer E.

Engelske Piger med Piber og Trommer

Rigsdagens Formand Hans Rasmussen modtager Bryggeriarbejdernes Proteststog paa Rigsdagstrappen.

Fantastisk Plan til Kongens Flugt.

Underjordisk Tunnel fra Residenspalæet.

Det oplyses nu, at der i September 1944 af Modstandsbevægelsen blev bygget en underjordisk Gang fra Residenspalæet paa Amalienborg under Frederiksgade og over til Rådhuset, saaledes at Kongefamilien — i Tilfælde af at Tyskerne vilde bemægtige sig Kongens Person — kunde undslippe ad denne Vej. Det er et fantastisk dristigt Stykke Arbejde, der her er udført. Tyskerne havde jo beslagnat flere Huse med Hølpensioner i Frederiksgade og havde til Stadighed Vuftposter posteret her i Gaden. Lige under Fødderne paa disse Tyskere blev Tunnelen gravet. Man gik frem med den største Forsigtighed, maatte undgaa Støj under Arbejdet og havde stort Besvær med at skaffe den udgravede Jord bort uden at blive opdaget. Men det lykkedes allsa. lakket være Arbejdernes Iver, Taalmodighed og Omhu. Heldigvis blev der dog aldrig Brug for denne Tunnel. Kongen blev paa sin Post trods all, men i det værste Tilfælde var man allsa forberedt paa at kunne føre Kongen og hele den kongelige Familie i Hemmelighed bort fra Amalienborg.

»De røde Enge« en betydelig Sabotørroman.

27. Juni.

Den unge Forfatter Ole Juuls Roman fra Frihedskampens Aar »De røde Enge« betegnes som en betydelig Debut. Dr. Schjoberg fremhæver i sin Anmeldelse, at Bogen ikke alene er spændende Reportage, men giver Begivenhedernes sjælelige Billede: »Ole Juul er Digter, ikke Drengbogsforfatter. Hans Debutbog er — i Fejl og Fortrin — ung og personlig. Det er dens Ære og Kvalitet«.

Bryggeriarbejderne kræver Udrensning.

11. Juni.

Arbejderne paa Carlsberg Bryggerierne gik i Dag i Demonstrationstog til Rigsdagen for at protestere mod, at nogle Funktionærer, der beskyldes for unational Optreden, ikke er blevet suspenderet. Arbejdere fra Tuborg, Stjernen og Spritfabrikerne havde sluttet sig til Demonstrationstoget, der talte over 3000 Deltagere. Folketingets Formand Hans Rasmussen modtog Toget fra Rigsdagstrappen og satte en Deputation i Forbindelse med Statsminister Buhl. Resultatet blev, at de paagældende Funktionærer tager Ferie medens deres Forhold undersøges, og Arbejdet genoptages i Morgen.

Waaf-Piger erobrer København.

R. A. F.-Udstilling i Magasin du Nord.

I Gaar aabnedes den store R. A. F.-Udstilling i »Magasin du Nord«. Denne Udstilling giver et glimrende Billede af de engelske Flyveres Virksomhed under Krigen; man ser ikke blot deres Maskiner og Vaaben, deres Uniformer og Udstyr, men tillige en Mængde Luftfotografier og grafiske Fremstillinger af hele R. A. F.'s Organisation.

Aabningshøjtideligheden, der lededes af den berømte Luftmarskal Cunningham, overværedes af en stor Del af Kongehu-

set og af saa godt som alle flyveinteresserede her i Landet.

Flotte engelske Trommepiger.

Foran »Magasin« paraderede et Æreskompagni af R. A. F.-Soldater, men det helt store Sus kom, da det engelske kvintelige Militær-Musikkorps »W A F« marcherede gennem Strogel og svingede op foran Magasins Hovedindgang. I deres fiske Uniformer, med Leopardskind bag Trommerne og ført af en Tamburmaj, der svinger sin Stav med fantastisk Færdighed, har disse 50 »WAAF-Piger« straks taget København med Storm.

De flotte engelske Waaf-Piger marcherer med fuld Musik op foran Magasin du Nord.

Faldskærmsfolk og Flyvestævne

250 Tusinde til Flyvestævne.

2. Juli.

Det store R. A. F.-Flyvestævne, som man har set hen til i stor Forventning, løb af Stablen i Gaar. Det daarlige Vejr hindrede mange Maskiners Start fra Tyskland, og den storstilede Opvisning, som var planlagt, maatte derfor opgives. Men man sammensatte i Stedet for et Nødprogram af de engelske Maskiner, der ligger i Kastrop, og de klarede det fint. Der var ialt 150 engelske Maskiner, der deltog i Opvisningen, og trods Skuffelsen over at man ikke i Antal fik, hvad der var lovet, var Præstationerne af de enkelte Maskiner saa fremragende, at Dagen blev redeligt. Det var helt fantastisk dristigt og dygtigt, hvad de engelske Kampflyvere foretog sig. Opvisningen blev hist med stor Begjstring. — Tilskuermængden var paa ca. 250.000 Mennesker, der gav Dronningen, som kom til Steile, en stormende Modtagelse. Hele Entréindtægten gik til Fordele for Saarede fra Luftangrebet i København den 21. Marts.

Engelske Kampflyvere i Luften ved det store R.A.F.-Stævne i Kastrop.

Mogens Wieth springer ud over Eremitagen.

25. Juni.

I Gaar var der stor Faldskærmsopvisning ude paa Eremitagen; man vilde vise det store Publikum disse Faldskærmsudspring og Faldskærmsudkastninger, som vi alle vidste skete hver Nat her i Landet under den sidste Del af Krigen, men som vi af gode Grunde ikke saa noget til, hvis vi ikke selv hørte til de Indviede. Til Gengæld var der sikkert hundrede Tusinde paa Eremitagen i Gaar, de fleste med Børn og Madkurve.

Men det var ogsaa dansk-engelske Faldskærmsjægere, der skulde springe ned, og blandt dem kgl. Skuespiller *Mogens Wieth*. Foruden ham sprang 6 andre raske unge Danskere, og desuden nedkastedes 9 store »Containers« for at vise, hvorledes Danmarks Modstandsfolk fik Vaaben og Ammunition fra Luften. Opvisningen blev en straalende Sukces. En Halifax-Bombemaskine fløj hen over Eremitagen, og en efter en hoppede Faldskærmsjægerne ud i den varmedirrende Sommerluft. Højden var 250 Meter; de mangefarvede Faldskærme foldede sig smukt ud, og snart efter kunde de 7 raske Faldskærmsfolk faa Ild paa Cigaret-

ten og modtage Folkets velfortjente Hyldest. Fra Eremitageslottet overværede Dronningen den spændende Opvisning.

Faldskærmsjægerne parate i Maskinen til Udspringet over Eremitagen ved den store Opvisning. Forrest til højre ses *Mogens Wieth*.

Rostings Selvmord.

29. Juni.

Den tidligere Højkommissær i Danzig og under Besættelsen Direktør for Danske Røde Kors *Helmer Rosting* har i Gaar taget sig af Dage i sit Hjem i Jens Kofods Gade i København. Rosting blev kort efter Kapitulationen arresteret af Frihedsbevægelsen, anklaget for unational Holdning. Anholdelsen tog saa stærkt paa hans Nerver, at han blev indlagt paa Kommunehospitalet, hvorfra han i Gaar fik Udgangstilladelse til at besøge sit Hjem. Her har han med et Revolverskud endt sit Liv.

Udrensning kræves til Bunds og til Tops.

Kæmpe-Demonstration.

3. Juli.

100.000 Arbejdere samledes i Gaar til et Demonstrationstog, der vandrede til Christiansborg Slot. Menneskemassen fyldte næsten hele Ridebanen foran Slottet og over den vajede Foreningsfaner, røde Flag, Flag med Hammer og Segl, samt kæmpemæssige Plakater, der forkyndte, at Demonstranterne krævede 40 Timers Arbejdsuge, 21 Aar Valgret, Ophævelse af Loven om Arbejdsforhold og Udrensning til Bunds og til Tops.

Under Demonstrationen forefaldt en Del uheldige Begivenheder, bl. a. forsøgte Folkemængden at trænge ind i Rigsdagsbygningen ved at slaa Ruderne itu i Dorene. Det lykkedes dog Politiet at afværge Stormangrebet ved Hjælp af Stavene.

Støjende Livsglæde - stille Sorg

Myldrende natligt Folkeliv paa Raadhuspladsen.

Munterhed og Dans udarter til vilde Orgier paa Raadhuspladsen.

Politiet griber ind og rydder Pladsen.

3. Juli.
Efter Befrielsen har der i de sene Nat-timer blomstret et broget Folkeliv paa Raadhuspladsen i København. Den spontane 5te-Maj-Glæde er efterhaanden udartet og har givet sig Udslag i Orgier og Astaltbal hele den lange Nat. I Gaar blev det dog Politiet for meget. Nogle uheldige Elementer optraadte udfordrende, og en exhibitionistisk Mand optraadte paa en Bunker for et stort Publikum. Da foretog Politigaarden en Kæmpeudrykning og ryddede efter flere Sammenstød Pladsen fuldstændig.

drog Uroelementerne til Grønttorvet, hvor de fortsatte Forlystelserne. Da Politiet kom hertil, blev de mødt med Vaaben, Betjentene maatte trække sig tilbage, da de ikke ønskede, det skulde komme til Kamp, bl. a. ogsaa fordi mange Mennesker uforvarende kunde blive ramt. Da Sværmen imidlertid kom tilbage til Raadhuspladsen, rykkede Politiet ud med Knipler, og det lykkedes at rense Pladsen. Nu er det Slut med de natlige Udskjelser.

Ballade paa Grønttorvet.

4. Juli.
I Gaar Nat ryddede Politiet igen Raadhuspladsen, men i Stedet for at spredes,

Et Grankors midt paa Kørebanen, hvor en Patriot er faldet.

Kranse og Kors rundt omkring paa Gaderne.

Overall i danske Byer finder man rundt omkring paa Gader og Pladser Blomsterkranse henlagt og smaa Grankors rejst paa de Steder, hvor danske Patrioter er faldet i Kamp eller er bleven myrdet af Tyskerne og Terrorbanderne. Det er de aflødes Familier og Venner, der paa den Maade mindes deres kære, der maatte give Livet under Besættelsen — Ofre for den blodige Kamp mod »Herrefolket«, der slæbte Ligene bort og kastede dem i ukendte Grave. Kun et vidste de paarørende: her var de faldet, og her maatte de Efterladte lægge deres Blomster.

Første danske Dødsdom.

5. Juli.
I Gaar faldt den første danske Dødsdom efter at Dødsstraf i mange Aar har været afskaffet. Den dødsdømte er den 19. aarige Torben Wulff, der angav sin Ven, Journalist Jørgen Arboe-Rasmussen til Tyskerne med det Resultat, at Arboe-Rasmussen blev skudt ned af Tyskerne.

Ryvangsgravene aabnede.

204 Henrettede, hvoraf de 200 er genkendt.

6. Juli.
De Henrettedes Grave i Ryyvangen er nu blevet aabnede. De indeholdt 204 Døde, hvoraf de 200 er identificerede som danske Frihedskæmpere, mens de to har vist sig at være tyske Soldater og andre to endnu ikke har kunnet genkendes. Man har bl. a. fundet Hvidsten-Folkene og de 11 Patrioter, der blev skudt »under Flugtforsøg« ved Transporten fra Shellhuset.

Forbud mod at bade i Øresund.

12. Juli.
Der er udstedt Forbud mod at bade i Øresund fra Amagers Sydspids og op til Vedbæk. Man frygter Smittefaren fra Kloakvandet, der løber ud i Øresund, og da der er 687 Tyfustilfælde blandt de tyske Flygtninge i København, har man ment det nødvendigt at gennemføre Forbudet. Midt i den varme Sommertid er det et højest ubehageligt Indgreb, der hindrer Storbyens Befolkning i at faa Søbade.

Seddelombytning og sort Børs

Trængsel i Bankerne, hvor de gamle Pengesedler skal byttes.

En Bombe springer: alle Pengesedler er ugyldige fra paa Mandag.

Formuer i Penge og Papirer skal opgives paa Navn, hvorved Millionsvindlen afsløres

21. Juli.
Det er kommet som en Bombe, at de nugældende Pengesedler er ugyldige fra i Overmorgen Mandag d. 23. Juli. Naar Bankerne lukker op igen paa Mandag, kan hver Person kun faa ombyttet 500 Kr. i nye Sedler, har man flere gamle Sedler sættes de ind paa en spærret Konto. Man skal ved Ombytningen medbringe Købekortet, hvis Kupon afklippes. Ligeledes skal enhver Konto i Bank eller Sparekasse anmeldes paa Navn, og endelig fordres det, at alle Ihænderpapirer, Aktier, Obligationer o. l. skal anmeldes og afstemmes. Der er saaledes ingen Mulighed for fortsat at skjule Formuer, der har været unddraget Skattevæsenet. Man regner med, at det er mægtige Millionbeløb, der nu vil komme frem i Dagens Lys.

Skillemønt forsvinder

22. Juli.
Pengeombytningen sulte sit Præg paa Lørdagen i Gaar. Skillemønt var ikke til at opdrive, alle vilde betale med Sedler og ingen givte igen. I Forretninger og paa Restaurationer gik man hurtigt over til kun at sælge mod aftalte Penge. 1 og 2 Kronestykker har pludselig faaet en svimlende Værdi, paa den sorte Børs blev givet 150 Kr. i Sedler for 100 Kr. i Mønt. Folk forsøgte at opkøbe Spørgs-Klippekort og Frimærker, og man skyndte sig med at betale gamle Regninger, hvis det var muligt at komme af med Sedlerne.

Trængsel i Bankerne

23. Juli.
Ombytningen i Dag forløb bedre end ventet. Da Bankerne kun holdt aabent for at bytte Penge, gik det nogenlunde trods stor Travlhed og Trængsel. Man regner med at 300 Mill. er blevet byttet i Dag. De nye Pengesedler er ualmindeligt hæslede, grimme i Tegningen og afskyelige i Farverne.

Razzia paa sort Børs ved Trommesalen

Voldsomme Sammenstød og mange Anholdelser

Politiet foretog i Aftes en Razzia paa den sorte Børs, der holder til paa Trommesalshjørnet paa det gamle Banegaards-terræn i København. Pengeombytningen havde nemlig pludselig skaffet Sort Børs-Grossererne en stor Chance. Alle vilde købe, ligegyldigt omtrent til hvilke Priser, Rationeringsmærker, Cigaretter o. s. v., blot for at faa noget for de gamle Sedler, som det gjaldt om at komme af med. Ganske særlig var der Efterspørgsel efter Købekort, som jo skal vises ved Ombytningen. Købekort handlede helt op til 250 Kr. for et Kort, hvorpaa der kan byttes for 500 Kr. gamle Sedler.

Stor Udrykning

Politiet rykkede ud med Politibil og omringede hele Kvarteret. En 30-40 Sortbørs-Grosserere blev grebet paa fersk Gerning. Men det gik ikke af uden Spektakler. Man forsøgte at hidse Mængden op mod Politiet, der maatte gribe ind med Stavene. Der gik nogle Spejlglasruder i Løbet, og flere Steder kom det til voldsomme Sammenstød.

(Omlægningen af vort Pengevæsen afslørede efterhaanden en Mængde Svindlerier, hvori kendte Folk med store skjulte Formuer blev implicerede og paadrog sig alvorlige Fængselsstraffe. Nogle brændte deres Obligationer og deres gamle Sedler. De foretrak at miste Pengene og redde Æren.)

Øverst: Politiet faar Forstærkning under Optøjerne ved Sort-Børs-Razziaen ved Trommesalen. Nederst: en Sort-Børs-Grosserer jages af en Politibetjent.

Stadig Uro - stigende Utaalmodighed

Frihedskæmperne gaar til direkte Aktion mod Vestre Fængsel.

Frihedskæmperne tager selv Affære og besætter uden videre Vestre Fængsel.

Fængselsbetjentene gaar i Protest.

21. Juli.
Frihedsbevægelsen hævder, at der bliver taget for lempeligt paa de politiske Fanger, og at disse faar Lov til uantastet at genere Frihedskæmpere. I Gaar fik nogle smaa Episoder Bægeret til at flyde over, og om Morgenen besatte derfor 125 Frihedskæmpere hele Fængslets politiske Afdeling, mens Funktionærerne gik deres Vej i Protest. Situationen udviklede sig til Demonstrationer i Formiddagens Løb, hvor Tusinder af Mennesker strømmede til Vestre Fængsel for højløyd at tilkendegive deres Sympati for Frihedskæmperne.

Fængselsfunktionærerne samledes imidlertid til Møde i Folkets Hus, og det gik hedt til, da Minister Frode Jakobsen ankom for at gyde Olie paa Bølgerne. Efter en Række Forhandlinger enedes man om at Funktionærerne atter gik i Arbejde, mens Frihedskæmperne trak sig tilbage til begrænset Vagtjeneste udenfor Fængslet. Hele Aftenen demonstrerede Menneskeklynger foran Fængslet.

En Undersøgelse iværksættes og Frihedskæmperne trækker sig tilbage.

22. Juli.
Frode Jakobsen truede Frihedskæmperne med øjeblikkelig Hjemsendelse for deres Aktion. Nu har Justitsministeriet imidlertid grebet ind og lovet, at der skal komme en gennemgribende Undersøgelse i Gang i Fængslet, en Undersøgelse som

uden Tvivl vil falde ud til Frihedskæmpernes Fordel. Københavnsledelsen af Modstandsbevægelsen kunde da ogsaa i Aftes meddele, at Vagtholdene var omplacerede, men der vil ingen Hjemsendelser finde Sted, før Undersøgelserne har berettiget dette Skridt.

Drengene løber efter de amerikanske Soldater for at fiske et Cigaret-Skod. Det er blevet en hel Plage med dette Cigaret-Tiggeri, og to danske Officerer i engelsk Tjeneste har i aabent Brev til Politidirektøren bedt denne gribe ind overfor dette uanstændige Tiggeri.

„Det kæmpende Danmark“.

Udstilling i Frimurerlogen.

21. Juli.
I Frimurerlogen paa Blegdamsvej i København, hvor Schalburgkorpset under Besættelsen holdt til, har Frihedsbevægelsen i Dag aabnet en Udstilling »Det kæmpende Danmark«. Udstillingen giver et klart Billede af den store Indsats, Frihedskæmperne har gjort.

Bl. a. oplyses det, at 1728 Danske satte Livet til under Besættelsen, Tyskerne arresterede ialt 15.720 og sendte heraf 5569 til Tyskland, Fabrikssabotager blev foretaget i et Antal af 2830 og paa Jernbanerne skete 7680 Sprængninger af Skinner og 31 af Broer. Til Sverige er der illegalt transporteret 17.565 Personer, og de illegale Blade er udsendt i et Oplag af 6 Millioner.

Modstandsbevægelsens Protestmøde.

2. August.

Paa et Møde i Dag i Aalborg vedtoges det at erklære en 24-Timers Folkestrejke i Byen d. 4. Aug. som Protest mod den Maade, hvorpaa Straffelovstillæget bliver fortolket af »et forbenet Retsvæsen«, som tillader en Mængde oprørende Løsladelser.

Samtidig har 2000 Frihedskæmpere paa Østerbro vedtaget en Protest mod disse Løsladelser af arresterede Personer. Der kræves oprettet Særdomstole med Frihedsbevægelsens Folk som Dommere og stillet Krav om at fhv. Justitsminister Thune Jacobsen og Generaldirektør Knutzen arresteres. Frihedskæmperne truer med at gaa til direkte Aktion, saafremt disse Krav ikke opfyldes inden 8. August.

Stigende Uro og direkte Trusler.

3. August.

Ogsaa Frihedsbevægelsens Samraad tager til Orde mod den sidste Tids Frifindelsesdomme og Løsladelser, og Københavnsledelsen opfordrer Byretsdommer Karen Johnsen til at vige sit Sæde i Anledning af tre Frifindelsesdomme over Danske, der lod sig hverve til tysk Krigstjeneste.

Folkestrejke i Aalborg.

4. August.

Folkestrejken paa 24 Timer gennemføres i Aalborg. Adskillige Politikere tager skarpt Afstand fra Frihedsfolkernes Trusler om direkte Aktion.

Atombomben over Hiroshima

Bombe over Japan 2000 Gange kraftigere end den hidtil største

*Præsident Truman giver sensationelle
Oplysninger om Atombomben*

Sidste Advarsel til Japan før Landet lægges i Ruiner

Washington, Mandag (R.B. fra Reuter).

FOR 16 Timer siden nedkastede, erklærede Præsident Truman i Dag, en amerikansk Flyvemaskine den største Bombe, der endnu er blevet anvendt i Krigens Historie.

Det drejer sig om en Atom-Bombe, der har en kraftigere Virkning end 20,000 Tons Sprængstof. Den blev nedkastet over et japansk Hær-Støttepunkt paa Hiroshima.

Bomben har over 2000 Gange større Eksplosionskraft end den britiske saakaldte store Smæk-Bombe, der hidtil har været den kraftigste Bombe i Verden.

Forsøgene med Atom-Bomben har kostet 2000 Mill. Dollars

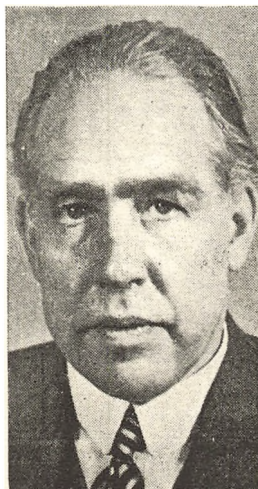
Præsidenten meddelte videre, at 10 store og mange mindre Fabrikker i De forenede Stater skal fremstille Atom-bomber. Arbejdet paa den nye Bombe har staaet paa i over 2½ Aar.

— Med denne Bombe har vi, udtalte Præsidenten, forøget vore væbnede Styrkers Ødelæggelseskraft paa revolutionær Maade.

Disse Bomber er nu under Fremstilling i deres nuværende Form, men endnu kraftigere Former er under Udvik-

Den Kendsgerning, at vi nu kan udløse Atom-Energien, indvarer en ny Era for Menneskenes Forståelse af Naturkræfterne.

Vi agter at henstille til De forenede Staters Kongres straks at overveje Nedsættelsen af en egnet Kommission til at

Professor NIELS BOHR

Niels Bohrs Indsats for det nye Vaaben

7. August.

Meddelelsen i Dag om Amerikas Anvendelse af Atombomben giver Genlyd over hele Verden. Det er ikke blot dette, at der hermed er rettet et afgørende Slag mod den sidste Fjende: Japan, men endnu mere det Fremtidsperspektiv som oprulles med Virkeliggørelsen af det nye frygtelige Vaaben.

Over hele Verden nævnes samtidig et dansk Navn: Professor Niels Bohr, som i Oktober 43 flygtede til Sverige og blev kaldt til England, hvor han gik i Statens Tjeneste og kort efter rejste til U. S. A. for som en af Verdens berømteste Atomforskere at stille sig til Disposition for de allierede Nationer. Prof. Bohr vidste, at ogsaa Tyskerne arbejdede med Atombomben, og at de var naaet langt frem, men han kendte ogsaa de Fejlregninger, der forhindrede dem i at naa Resultatet.

Japan kapitulerer Fred i hele Verden.

14. August.

Premierminister Attlee og Præsident Truman meddeler i Radiotaler i Aften Kl. 23, at Japan er gaaet ind paa betingelsesløs Kapitulation.

Professor Hartvig Frisch om Likvideringerne.

*Voldsomt Røre blandt
Modstandsfolkene.*

28. August.

Professor Hartvig Frisch har i en Radiosendelse og i et paafølgende Interview udtalt sig imod Stikkerlikvideringerne, og har betegnet dem som »rent og skært Mord«. Professoren udtalte bl. a.: »Man maa ikke være blind for at Fremgangsmaaden har forraaet en stor Del af den danske Ungdom. Man kan ikke gaa op til en Mand og sende ham seks Skud i Ansigtet, naar han aabner Døren, uden at det sætter sit Præg paa Mentaliteten. Samtidig understregede Professoren, at Stikkerlikvideringerne ikke var nødvendige.

„Holger Danske“ hævder, det var Nødværge.

Udtalelserne har vakt voldsomt Røre indenfor illegale Kredse og Modstandsgrupper. »Holger Danske«s Afdelingsledere har i Aftes udsendt en Erklæring, der tager til Genmæle paa Aktivisternes Vegne. Det hævdes, at Stikkerlikvideringerne blev foretaget i Nødværge, da Stikkeren ofte var en alvorlig Fare, og det var et simpelt og bogstaveligt Spørgsmaal om Liv og Død. Hertil svarer Hartvig Frisch: Jeg mener stadigvæk, at Stikkermordene kostede mere end de gavned. Clearingmordene — Mordene paa Hundreder af gode danske Mænd — var en Omkostning, som man kunde have taget med i Betragtning. Men Professoren beklager at have brugt Ordene »slet og ret Mord« i Stedet for »en Slags Mord«, og mener at Avispolemiken har stillet Sagen paa Spidsen.

Simpelt hen: fint!

Da Meddelelsen om Japans Underkastelsesnote forleden rygtedes i London, stod Winston Churchill netop i en Farvehandel paa Leicester Square og købte Akvarelfarver. Et Bankbud, der kom ind, genkendte ham og fortalte ham Nyheden.

»Fint!« sagde han og fortsatte saa Diskussionen om Farverne med Ekspedienten.

Storstilet Patriot-Begravelse

De 106 Kister, svøbt i Dannebrog og hver paa sin Lastbil, før Afgangen fra Christiansborg Slots Ridebane, hvorfra Sørgetoget kører gennem Byen til Højtideligheden i Mindelunden.

29. August.

I Dag — paa Toaarsdagen for den danske Regerings Brud med Tyskerne — fandt den største og mest gribende Sørgehøjtidelighed i Danmarks Historie Sted, da 106 Frihedskæmpere førtes til Mindelunden i Ryparken. Sørgetoget tog sin Begyndelse ved Christiansborg Slots Rideplads og kørte langsomt gennem Byen, medens alle Kirkeklokker ringede. Titusinder af Mennesker stod paa Gaderne for at hilse Toget, efterhaanden som det kom frem. I en Længde af 4 Kilometer kørte Sørgetoget gennem Københavns Gader. 106 store Lastbiler, hver med sin Kiste, indsvøbt i Dannebrog, og efter Lastbilerne de faldne Frihedskæmpers nær-

meste Paarørende. Overalt vajede Flagene paa halv og mange Steder var Gaderne Blomstertæpper i alle Sommerens skønneste Farver.

106 aabne Grave i Mindelunden

I Mindelunden i Rypangen stod 106 aabne Grave i seks lange Rækker. Ved Siderne var de flankeret af over otte Hundrede Frihedskæmpere, der alle var Venner og Gruppekammerater med de Døde. En stor Skare indbudte var mødt sammen med de Paarørende og med hele

den kongelige Familie. Tusinder og atter Tusinder af Kranse og Blomster blev baaet ind i Mindelunden. Under den store Begraveshøjtidelighed talte bl. a. *Biskop Fuglsang Damgaard*, som sluttede: »Ufatteligt stort er det Offer, I har bragt, men I vil ikke, at vi skal sørge eller græde over jer. Jeres Offer lyser som en brændende Ild og vi skylder jer at bringe den Ild videre, I tændte, og være beredte til at bringe det største Offer, naar det kræves af os. Danmarks Frihed var jeres Gave til os. Den vil vi værne«. Derpaa talte Forsvarsminister *Bjørn Kraft*, Kirkeminister *Arne Sørensen*, Minister *Mogens Fog*, en ung Frihedskæmper *Aage F. Krebs* og endelig — som Repræsentant for de paarørende — Fru *Valborg Hammerich*.

Frihedsfondets store Folkefest

Rundt om i Landet er der i Dag afholdt en Række Mindehøjtideligheder for de faldne Soldater og Kl. 12 mindedes de døde ved to Minutters Stilhed.

Frihedsfondets Folkefest fandt Sted i Aften paa Christiansborg Ridebane. Et stort engelsk Militærorkester spillede, og den kgl. Ballet optraadte i et farverigt Ensemble, der tog sig festligt ud i det straalende Projektørlys. Minister *Mogens Fog* talte og tog skarp Afstand fra Professor Hartvig Frischs Betegnelse af Stikkerdrabene som Mord, den svenske Digter *Hjalmar Guldberg* reciterede et Digt om Dagen d. 29. August, og den engelske General *Gubbins* bragte en Hilsen fra de allierede. Frihedsfondets storstilede Indsamlingskampagne med Salg af engelske og amerikanske Cigaretter og Tændstikæske-Lotteriet har indbragt en overvældende stor Sum til Fondets Hjælpearbejde for faldne Frihedskæmpers Efterladte.

Højtideligheden i Mindelunden med de flagdækkede og blomstersmykkede Kister.

„Niels Ebbesen“ - til Minde om Kaj Munk

Mindeforestillingen for Kaj Munk med Opførelsen af »Niels Ebbesen« overværedes fra Parkettets første Række af Fru Lise Munk og hendes Børn. Paa Billedet ses fra højre til venstre Fru Munk og Børnene Yrsa, Arne, Illeige og Solveig.

2. September.
Paa Det kgl. Teaters første Spilleaften efter Befrielsen opførtes, som en selvfølgelig Pietetshandling, *Kaj Munks* Drama »Niels Ebbesen«. Det blev en overordentlig højtidelig og festlig Aften. Paa første Række sad Fru *Lise Munk* med sine fem Børn, og baade Kongeparret og Kronprinsparret var til Stede. Stykket, der udkom som Bog den 9. April 1942 og omgaaende blev forbudt af Tyskerne, havde Urpremiere i Gøteborg kort efter Mordet paa *Kaj Munk* og er siden blevet opført baade paa Scenen og i Radio i en Række Lande, bl. a. i Schweiz. Paa Det kgl. Teater havde Sceneinstruktøren *Holger Gabrielsen* ved Antydninger i Kostumerne

understreget, at Handlingen nok saa meget drejer sig om Danmark i 1340.

Kongen hilser paa Fru Munk.

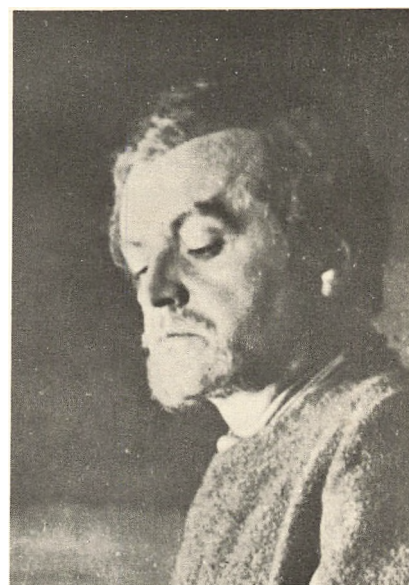
Teaterchefen indledede Forestillingen med en Tale for *Kaj Munks* Minde, og i den store Mellemakt modtog Kongen Fru *Lise Munk* og gav Udtryk for hele Landets Sorg over hendes Mands Død. Ved Forestillingens Slutning rejste alle sig, og Biskop *Fuglsang Damgaard*, der er Formand for »*Kaj Munks* Mindefond«, til hvis Fordel Forestillingen blev givet, udtalte en Tak baade til Teatret og til den døde Digter.

Stykket gjorde et dybt Indtryk og enkelte Replikker kaldte Taarerne frem i Tilskuernes Øjne, — ogsaa i Kongens. *Niels Ebbesen* spillede af *Svend Methling*, Grev Gert af *Poul Reumert*, *Ebbesens* Hustru, Fru *Gertrud*, af *Anna Borg*, Munken, der underkastedes Tortur, af *Johannes Meyer* og *Wittinghofen* af *Mogens Wieth*.

Paa Aarhus Teater.

3. September.

I Aften blev *Kaj Munks* historiske Drama »*Niels Ebbesen*« opført paa Aarhus Teater. Ogsaa her gjorde Stykket et meget stærkt Indtryk. *Knud Hallest* var en gæv og ridderlig *Niels Ebbesen* og *Guri Richter* fortræffelig som Fru *Gertrud*.

Knud Hallest som Niels Ebbesen.

»Niels Ebbesen« paa Det kgl. Teater: til venstre *Svend Methling* som *Niels Ebbesen* og *Anna Borg* som Fru *Gertrud*, til højre Scenen, hvor Munken (*Johannes Meyer*) underkastes Tortur af Tyskerne, længst t. h. *Mogens Wieth* som *Wittinghofen*. Bemærk Tyskernes blandede Kostumering med de moderne Staalhelme.

To Kongebrødre mødes

Fra Indvielsen af den nye Koncertsal i Radiohuset i Rosenørns Allé, som med Vilje først blev gjort færdig efter Befrielsen.

Radiofoniens nye Koncertsal indvies.

12. September.

Koncertsalen i det nye Radiohus i Rosenørnsallé i København indviedes i Gaar, og det blev straks fastslaaet, at den i akustisk Henseende er fortrinlig, og at det er lykkedes Arkitekt Lauritzen at skabe et lyst og festligt og særpræget moderne Rum. Ved den højtidelige Indvielseskoncert opførtes en Kantate af Aage Hermann med Musik af Poul Schierbeck og endelig en »Sinfonia sacra« af Komponisten Vagn Holmboe. Ind imellem talte Radioraadets Formand Julius Bomholt, der fremhævede, at man med Vilje havde forsinket Fuldførelsen af Koncertsalen,

som man ikke ønskede aabnet, før Tyskerne var ude af Landet. Det forstod alle. Derimod vakte det Undren, at Bomholt takkede alle og ikke glemte en eneste ... uden netop den Mand, Kammer-sanger Emil Holm, der har gjort Radiomusiken herhjemme til det, den er, og til hvis Ære den nye Radiokoncertsal er bygget.

Et stille og bevæget hjerteligt Haandtryk.

22. September.

Staaende i Admiralsuniform paa Dækket af den norske Jager »Stord« kom Kong Haakon i Gaar til København, hilst af en tusindtallig jublende Menneskeskare, der havde forsamlet sig paa Toldboden. Faa

Minutter efter at Skibet havde lagt til, stod Kong Haakon ved Kong Christians aabne Bil, og de to Kongebrødre mødtes i et bevæget Haandtryk uden Ord efter seks lange onde og begivenhedsrige Aars Adskillelse.

Lauritz Melchior vil synge for Kongen.

Kammersanger Lauritz Melchior ved Morgenbordet paa Hotel d'Angleterre, saa travlt optaget af at læse Velkomsthilsner, at Fru Kleinchen maa fuldende hans Toilette og rede hans Haar.

17. September.

Kammersanger Lauritz Melchior og »Fru Kleinchen« kom i Gaar Morges med Nattoget fra Sverige, hvortil de var fløjet fra Amerika. I Frihavnen blev vor berømte Sanger-Landsmand modtaget af Teaterchefen H e g e r m a n n - L i n d e n - c r o n e, Scenestruktør S v e n d G a d e og af sin Søn, Sergeant I b M e l c h i o r, der kørte sin Far i en Jeep ind til Hotel d'Angleterre. Melchior, der lige har medvirket i nogle Film i Hollywood, er vendt hjem alene for at synge for vor Konge paa hans 75-Aars Fødselsdag.

Kong Haakon hilser paa sin Broder Kong Christian ved Ankomsten til Toldboden. Ved Siden af den norske Konge Dronning Alexandrine.

1945

Kongen fylder 75, storslaaet Hyldest

26. September.

Øverst t. v. Folk hylder Kongen paa Amalienborg, t. h. herfor Kong Haakon, Dronningen og Kongen paa Amalienborgs Balkon. I anden Række og videre: Billeder fra Kongeparrets Triumftog gennem Hovedstaden. Kongen havde udtrykkeligt ønsket at køre gennem Istedgade, som i Dagens Anledning havde ændret sit Skilt fra Folkestrejkenes Dage til »I Dag overgiver Istedgade sig«. Man følger Køreturen gennem den flagsmykkede By, i Midten t. h. er saarede Frihedskæmpere anbragt paa Baarer for at se Kongen, nederst maa en Betjent hjælpe en lille Purk, som er bleven hængende i Trængslen.

Istedløven vender hjem -

Kaj Munks »Før Cannae«

25. Oktober.

Kaj Munks Dialog »Før Cannae«, som opførtes i Aftes paa Det kgl. Teater, udkom illegalt kort før Digterens Død, og skønt Samtalen føres i Aaret 216 f. K. mellem Hannibal og Quintus Fabius Maximus, er det Hitler, der optræder i Karthagenienserens Skikkelse, og Churchill, der har taget Fabius Maximus' Maske paa. Poul Reumert var fremragende som den fremstormende Diktator, og Gabrielsen aldeles ypperlig som den kloge, humanistisk indstillede Romer.

Oberst Riis-Lassen myrdet i Aarhus

17. Oktober.

I Gaar Aftes er Oberst Riis-Lassen, Jysk-Fynsk Kommando i Aarhus, blevet skudt ned og livsfarligt saaret. Der er ingen Tvivl om, at det er et politisk Attentat. Obersten havde sammen med nogle Venner været til Møde paa Hotel Ritz. Udenfor holdt en af Kommandoens Vogne, men idet Oberst Riis-Lassen kom hen til Bilen, lød en Serie Skud, og Obersten styrtede til Jorden. Forbryderen forsvandt derefter i Mørket. Til Forbrydelsen har været anvendt en Parabellum af den Slags, Tyskerne optraadte med.

Oberst Riis-Lassen døde af sine Saar den 18. Oktober. Morderen blev fundet den 31. Marts Aaret efter i Aarhus. Det var en anarkistisk indstillet, arbejdsløs Arbejdsmand, Lykke Mortensen, der erklærede, at det egentlig var General Benjike, han vilde have skudt for at vække Sensation.

Oberst Riis-Lassen.

Holger Gabrielsen og Poul Reumert i »Før Cannae«.

Istedløven, som Tyskerne tog i 64, kommer tilbage som amerikansk Gave

Overgivet til Kongen ved en Højtidelighed
i Tøjhusmuseets Gaard.

21. Oktober.

Istedløven, Bissens berømte Monument over danske Faldne i Krigen 1848—50, som førtes til Tyskland efter 1864, er nu vendt tilbage til Danmark som en enestaaende Gave fra den amerikanske Hær. Det var POLITIKENs Korrespondent Henrik V.

Ringsted, der fandt Løven, og med stor Imødekommenhed fra den Øverstkommanderende for den amerikansk-besatte Del af Berlin, Generalmajor Floyd L. Parks er Monumentet nu blevet transporteret til Danmark.

Den højtidelige Overdragelse.

Det var et højtideligt Øjeblik, da Kongen i Gaar Formiddags i det gamle Tøjhusmuseums Gaard fik overrakt Istedløven af den amerikanske General Ray W. Barker. Først lalte Christmas Møller og den amerikanske Minister Monett B. Davis. Saa traadte General Barker frem og overrakte Kongen det højtidelige Overdragelses-Dokument. Kongen modtog det bevæget og takkede først paa Engelsk og derefter paa Dansk.

Istedløven, til venstre lagt ned under Transporten, til højre rejst i Tøjhusgaarden, hvor General Ray W. Barker staar paa Talerstolen og overdrager Gaven til Kongen.

Venstre sejrer ved Valget

„Paris i København“

**En storartet Fest, der skaffer
Mad til Paris' Børn**

10. November.

Med det Formaal at skaffe Penge til Bispising af fattige Børn i Paris fejredes i Gaar en enestaaende Fest, som kaldtes »Paris i København«. Det blev en straalende Sukces, og det vrimlede med gode Idéer. I Raadhushallen afholdtes en stor Opvisning af franske Mannequiner. Der serveredes Te ved Smaaborde, og Mogens Wieth fremsagde en Prolog, og saa fremviste de unge Pariserdamer et Væld af skønne Dragter, Stoffer og Hatte. Paa det kgl. Teater optraadte franske Skuespillere ved en Matiné; Restauranterne havde franske Overraskelser og Optræden af franske Kabaretkunstnere; Garderne var pyntet med Tricolorer, Radiofonien gav fransk Koncert med Sangeren Etcheverry fra den store Opera som Solist, og der var en rigtig parisisk Bogkaj ved Højbro.

En Kabaret-Sporvogn.

En af de morsomste Idéer var »Kabaret-sporvognen«, der kørte paa Linie 7's Rute. Vognen var pyntet baade ud- og indvendig og under Kørslen optraadte Visesangere, Jonglører, Mogens Brems med Musettesang og Harmonika, og mange andre Navne. Dagens Resultat var, at man omgaaende afsendte en Konvoj paa 18 store Lastbiler til Frankrig med 36 Tons Fødevarer. Mere følger efter, og man haaber at kunne bispise 12.000 Pariserbørn i Vinter.

Overst til venstre Kabaret-Sporvognen, nedenunder »Kabaretten« inde i Vognen. Til højre en af de fikse Mannequiner.

Knud Kristensen danner Regering

31. Oktober.

Efter længere Tids heftig Debat, der gjorde det klart, at Samlingsregeringens Dage var talte, afholdtes i Gaar under mægtig Valgdeltagelse det med stor Spænding imødesete Folketingsvalg. Resultatet blev betydelig Fremgang for Venstre og Kommuniste og stor Tilbagegang for Socialdemokrater og Konservative.

8. November.

Situationen efter Valget: Socialdemokrater og Kommuniste tilsammen 66 Mandater, de Konservative og Venstre tilsammen 64 Mandater, de Radikale 11 og Smaaparterne 7 Mandater, har ikke givet nogen klar Afgørelse. Da Socialdemokraterne bestemt har afvist som det største Parti at danne en Mindretalsregering, har Knud Kristensen paataget sig at danne en Venstre-Regering.

Det nye Ministerium

I Dag præsenteres det Ministerium, der ses paa nedenstaaende Billede. Fra v. t. h. Socialminister S. P. Larsen, Justitsminister A. L. H. Elmquist, Trafikminister Elgaard, Forsvarsminister Harald Petersen, Udenrigsminister Gustav Rasmussen, Landbrugminister Erik Eriksen, Statsminister Knud Kristensen, Indenrigsminister Einar Kiær, Finansminister Thorkil Kristensen, Minister for særlige Anliggender Per Federspiel, Undervisningsminister Hartling og Handelsminister Jens Willemoes.

Første Kvinde-Professor

24. Oktober.

Efter Konkurrencen om det ledige Professorat i Historie ved Københavns Universitet indstillede Dommerkomiteen i Gaar eenstemmigt Dr. phil. Astrid Friis til Embedet. Dr. Friis bliver den første kvindelige Professor i Danmark. Den nye Professor er 52 Aar gammel. Hun vandt Sejren ved en glimrende Forelæsning over fransk Udenrigspolitik under Ludvig XIV.

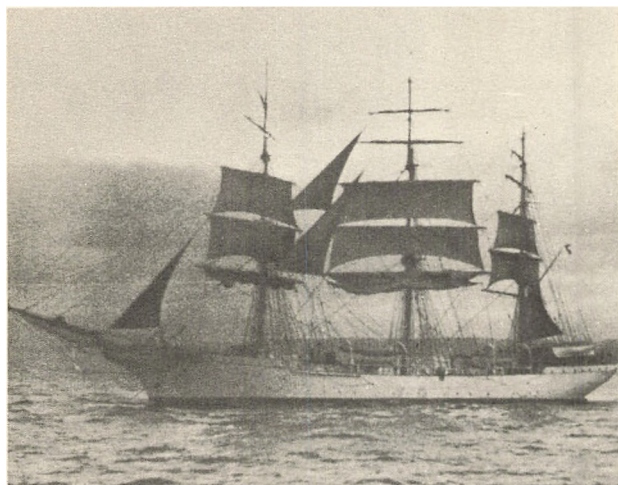

Professor, Dr. phil. Astrid Friis.

Knud Kristensens Venstre-Ministerium.

Gensyn med noget længe savnet

Skoleskibet »Danmark« paa Vej ind gennem Sundet.

Skoleskibet „Danmark“ vendt hjem efter seks Aars Fravær.

14. November.

Det var et stolt Syn, da Skoleskibet »Danmark« efter at have været borte i 6 Aar og 3 Maaneder atter stod Sundet ind for fulde Sejl, ført af sin dygtige Kaptajn, K. L. Hansen, der saa smukt har varetaget Skibets og sit Lands Interesser i de lange Krigsaar, da »Danmark« var Skoleskib for den amerikanske Marine. Mange af de Unge, der som Elever sejlede ud med Skibet i August 1938, er senere blevet Styrmand og Kaptajner paa amerikanske Skibe, og ikke mindre end 14 har i Krigsaarene givet deres Liv for de allieredes Sag.

Det var blevet mørkt, da »Danmark« naaede ind til København, men der var Projektører og Flagudsmykning paa Kajen, og Modtagelsen var baade stormende og gribende. Handelsminister Villemoes holdt en smuk Hyldesttale og takkede Kaptajnen for hans Daad, og Glæden blev ikke mindre da man fik at vide, at Skibet

Skoleskibets Kaptajn Knud Hansen ved det glade Gensyn med sin Kone og Datter.

Hesten sat paa Plads.

4. December.

Billedhugger Utzon-Frank er nu endelig bleven færdig med Omstøbningen af Christian V's gamle Rytterstatue, Kongens Nytorvs berømte »Hesten«, der var sunket i Koderne. Nu er den genoprettede Hest med sin kongelige Rytter i Færd med at blive sat paa Plads.

Her svæver »Hesten« i Luften, løftet af et større Hejseværk, lige inden den anbringes paa Soklen. Figureerne rundt om Piedestalen mangler endnu, men de er ogsaa paa Vej, saa Kongens Nytorv snart kan faa sit normale Udseende igen.

medbringer 60.000 Sæt Undertøj, ligesaa mange Pakker Te og mange andre Herligheder samt Tusinder af Gavepakker fra Danskere i U. S. A.

Kaffeskibet modtages med Musik.

1. December.

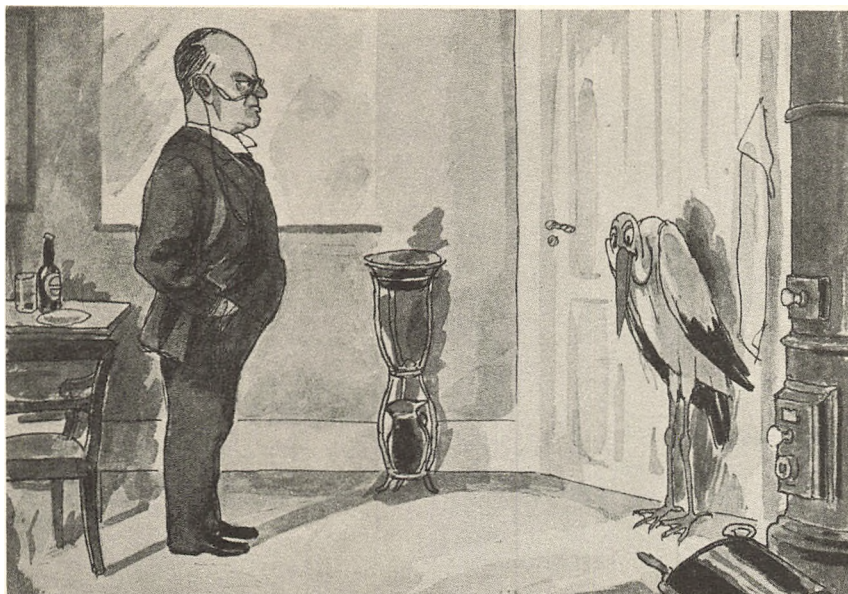
I Gaar Morges Kl. 8 lagde D. F. D. S.s Motorskib »Florida« ind til Kajen i Frihavnen som det første virkelige Juleskib, vi har faaet her i Landet i fem Aar. Det medbragte ikke mindre end 6.200 Sække Kaffe fra Santos i Brasilien, og Skibet fik

en fantastisk festlig Velkomst. Der var over Tusind Mennesker paa Kajen og et Orkester spillede »Naar der kommer en Baad fuld af Kaffe«. Der var »omdelte Sange«, Masser af Blomster til Kaptajnen, og der var Radiotransmission ved Gunnar-Nu-Hansen.

Motorskibet »Florida«, ladet med Kaffe, lægger til ved Kajen i Frihavnen og modtages med Hornmusik.

Merete Nordentoft - et Stridens Tegn

Apropos Skolesagen bringer »Blæksprutten« denne morsomme Tegning af Carl Jensen, frit efter Engelstedts kendte Billede: Til Klø hos Direktøren.

Senere antog Sagen om Frk. Nordentoft saa store Dimensioner, at den blev behandlet i Rigsdagen. Skoledirektionen fastholdt, at Frk. Nordentoft skulde forblive i sit Embede, men gik med til, at Skolen blev delt i to Dele saaledes, at de Forældre, der ikke ønsker Frk. Nordentoft, vedblivende kan lade deres Børn gaa i Skolen, men under en anden Skoleinspektør.

Frk. Inger Merete Nordentoft.

Frøken Nordentoft-Sagen sætter Sindene i vildt Oprør.

Overvældende Forældre-Flertal for at beholde den afholdte Skoleinspektør.

20. December.

Medlem af Folketinget, Lederen af Kathrinedalsskolen, Skoleinspektør, Frk. Inger Merete Nordentoft, har for kort Tid siden anmodet om Orlov, da hun skal have et Barn. Hun ønsker ikke at gifte sig, og i den Anledning er det Landet over kommet til en heftig Diskussion om, hvorvidt Frk. Nordentoft under disse Forhold kan vedblive at lede en Skole. For en halv Snes Dage siden var der Forældremøde paa Skolen om Sagen, og her vedtog man med 270 Stemmer mod 54 et Tillidsvotum til Frøkenen, idet man fandt, at hendes Evner som Skoleleder var fremragende, og at hendes Moderskab ikke burde forhindre hende i at udøve sin Gerning.

Frk. Nordentoft faar Orlov.

Nogle Dage senere tog Københavns Kommunelærer- og Kommunelærerindeforeninger Afstand fra Frk. Nordentofts Indstilling til Spørgsmaalet om ugifte Mødre, men i Gaar blev der paany holdt en stor Afstemning blandt Kathrinedalsskolens Forældre, og her var der 1258 Stemmer for og 701 Stemmer mod Frk.

Nordentofts Forbliven. Foreløbig har Frk. Nordentoft faaet bevilget Orlov af Skoledirektionen.

Kristelig Tone Aar 1946.

Angaaende Tilfældet Inger Merete Nordentoft ønsker Indre-Missions Bestyrelse at udtale, at det i Naturen vel forekommer, at f. Eks. en Edderkoppehun æder Hannen, naar Befrugtningen er sket, men i vort Land maa det kræves, at den, hvem Børnenes Opdragelse og Undervisning betroes, har et kristeligt og ikke blot et biologisk Syn paa Ægteskab og Børneavl.

C. Bartholdy,
Formand.

Poul Reichhardt i »De røde Enge«.

»De røde Enge« som Film.

27. December.

Ole Juuls udmærkede Roman fra Besættelsestiden »De røde Enge« er nu blevet filmet af ASA og vist i Gaar paa seks af Hovedstadens Biografer. I Hovedrollen som den unge Frihedskæmper, vandt Poul Reichhardt en meget betydelig Sejr ved sin gennemførte, alvorsprægede og menneskelige Fremstilling af Figuren. Men næsten alle Typerne, ogsaa Stikkeren (Preben Neergaard) og Gestapomanden (Einar Juhl), var fortræffeligt givne i Bodil Ipsens og Lau Lauritzens dygtige Instruktion.

Vi mindes vore døde Helte -

Mindehøjtideligheden ved det store Grankors for Enden af det fakkellysende Nyhavn i København.

Første Jul i det befriede Danmark.

Med mægtige Grankors, Blomster og Lys mindes man dem, der gav deres Liv.

26. December.

Den første Jul i det befriede Danmark blev naturligvis i særlig Grad stemningsfuld og højtidelig, og først og fremmest mindedes man dem, der gav deres Liv, for at vi kunde fejre Jul igen som et frit Folk. Overalt i Landet var Frihedskæmper-Gravene og de Steder, hvor de var faldet, dækket med Blomster og Grankors. I København var der rejst et mægtigt Grankors paa Gammel Torv, med Frihedsbevægelsens Symbol: det laurbær-smykkede Flammesværd paa Forsiden. Allerede nu ligger der et Utal af Kranse og Blomsterbuketter ved Korsets Fod, og alle, der passerer det, staar et Øjeblik stille med blottet Hoved. Korset er rejst til Minde om dem, der døde i de tyske Koncentrationslejre.

For Enden af Nyhavn er ligeledes rejst et meget smukt Grankors til Minde om de mange danske Sømænd, der omkom under Krigen. Ved Korsets Indvielse for et Par Dage siden var hele Nyhavn oplyst af Fakler.

Juleblus paa de blomsterfyldte Grave.

Uforglemmeligt var Synet af de Hundreder af Fakler, som Juleaften paa Slaget 15 tændtes overalt i Københavns Gader paa de Steder, hvor Patrioterne var faldet, foran Shellhusets Ruiner, ved den franske Skoles Brandtomt og først og fremmest paa hver af de 106 Grave i Ryvangen, hvor vore henrettede Patrioter

hviler. Gribende var Synet af de smykkede og oplyste Grave i Juleaftens-Tusmørket.

Kongen i Mindelunden.

Tidligt Juleaftensdag kørte Kongen ud til Gravene i Ryvangen og nedlagde en Kranse, og om Eftermiddagen nedlagde

Juleaftensdag i Mindelunden: de 106 Patriotgrave er smykkede med Blomster og Fakler tændt paa hver eneste Grav.

Kronprinsen Kranse ved Korsene paa Gammeltorv og Nyhavn. Om Aftenen bragte Radiofonien en Udsendelse til Ære for Dagens høje Fødselsdagsbarn, Dronningen; bl. a. spilledes Ouverturen til »Elverhøj«. Hvad Lytterne ikke vidste var, at Radioorkestret ved denne Lejlighed blev dirigeret af Kronprinsen.

Storstilet Gave til Kunstindustrimuseet.

13. December.

Højesteretsadvokat C. L. David har skænket Kunstindustrimuseet en monumental Gave paa dets 50 Aars Dag. Det drejer sig om Millionværdier. Gaven består af Giverens skønne gamle Patricier-Ejendom i Kronprinsessegade samt de meget kostbare Samlinger af Møbler, Malerier og Kunstindustri, som findes i Ejendommen; hertil kommer endvidere en Kapital paa omkring 2 Millioner Kroner. Denne Gave til Kunst- og Museumskrede her i Landet er den største siden Brygger Jacobsens Dage. Det er Giverens Mening, at Ejendommens Interiører skal bevares saaledes, at de kostbare Samlinger stadig kommer til at virke som et Hjem, i hvilket man ogsaa vil kunne afholde selskabelige Sammenkomster f. Eks. ved udenlandske Museumsmands Besøg.

Overfyldte Sporvogne.

19. December.

Forholdene i — og udenpaa — vore københavnske Sporvogne er efterhaanden blevet saa kaotiske, at Politiet har fundet Anledning til at skride ind. Ikke nok med, at hver Tomme Plads indeni Vognene er besat, ogsaa udenpaa klamrer unge Mennesker sig fast som Fluer paa et Stykke Sukker: Trinbræt, Buffer, Kanter og Hjørner er behængt med Gratis-Passagerer. I Gaar tog Politiet fat. Der blev foretaget 18 Anholdelser.

Thyborønfiskernes Protest-Togt

Fhv. Statsminister C. Th. Zahle død

5. Februar.

Efter for 14 Dage siden at have fejret sin 80-Aars Fødselsdag er fhv. Statsminister C. Th. Zahle Natten til i Gaar afgaaet ved Døden.

Statsminister Zahle stod i Spidsen for den lille Flok, der i 1905 brød ud af Venstre som Protest mod den moderate Kurs, det store Venstreparti under J. C. Christensens Ledelse slog ind paa efter Systemskiftet. Det radikale Venstre blev stiftet, og som Formand for det nye Parti, kom Zahle til at øve en Indflydelse af afgørende Betydning. Han dannede første Gang Ministerium i 1909, men det var hans andet Ministerium, der traadte til i 1913, der blev det egentlige Ministerium Zahle. I disse Aar, mens den første Verdenskrig rasede, gennemførtes under Zahles Ledelse Grundloven af 1915, der bl. a. gav Kvinderne Valgret, Loven om Len og Stamhuses Afløsning, der førte til Oprettelse af nye Landbohjem i Tusindtal, og den nye Retsplejelov. I 1929 traadte han som Justitsminister ind i Ministeriet Stauning og sad i dette Ministerium til 1935. I sine sidste Aar som Rigsdagsmand var han Formand for Landstinget, men i 1939 tog han Afsked med aktivt politisk Arbejde. Han havde da været Politiker i omtrent 45 Aar.

Arne Hammelboe faar Kunstnerpris

1. Januar.

Den 29aarige Kapelmester Arne Hammelboe, som i Sæsonens Løb ved sine Koncerter bl. a. med Det kgl. Kapel har vist saa overordentlige Evner som Dirigent, har faaet tildelt Politikens Kunstnerpris for 1945 paa 10.000 Kr.

„Cæsar og Cleopatra“ paa Det kgl.

Shaws Skuespil fik en straalende Udførelse.

17. Februar.

Det kgl. Teater havde i Gaar Premiere paa Bernhard Shaws Skuespil »Cæsar og Cleopatra«. Forestillingen var meget lang, men Shaws Aand, lyste over den og gjorde Timerne festlige. Som Cleopatra vandt Ingeborg Brahms en afgørende Sejr, og som Cæsar, det store alloverskuende Aandsmenneske, straalende Poul Reumert i en vidunderlig Rolle.

Poul Reumert som Cæsar og Ingeborg Brahm som Cleopatra.

Thyborøn-Fiskernes Protest-Armada ved Ankomsten til Lystbaadehavnen i København.

Thyborønfiskerne sejler med 170 Baade til København for at protestere

Et imponerende Syn af den mægtige Fiskekutter-Armada

29. Januar.

Thyborøn-Fiskerne har længe følt sig truede i deres Erhverv af den behudede Lukning af Thyborøn Kanal. Forgæves har de søgt at vinde Forstaaelse hos Myndighederne for deres Sag, og de besluttede derfor at iværksætte en Demonstration, saa usædvanlig og saa storslaaet, at den simpelt hen ikke var til at komme uden om: de vilde simpelt hen alle Mand, sejle til København.

For to Dage siden startede saa den imponerende Thyborøn Armada, ialt 170 Fiskekutterbaade, og i Dag ved 14-Tiden stævnedes den ind i Lystbaadehavnen ved Langelinie. Det var et stolt Syn at se de mange Kuttere i Flok og Følge komme sejlene, og trods det daarlige Vejr var henvend 15,000 Københavnerne mødt op for at overvære Begivenheden. Paa Kajen var rejst en Talerstol og herfra hød Overborgmester Viggo Christensen de vestjydske Fiskere velkommen til Hovedstaden. Thyborøn-Admiralen for Fiskerflaadens Protesttogt, Skipper Harald Winkel, takkede for den gode Modtagelse og haabede paa et godt Resultat.

30. Januar.

I Aftes afholdtes det store Protestmøde i Odd Fellow Palæet, hvor Statsminister Knud Kristensen og Minister for offentlige Arbejder Elgaard var til Stede. Elgaard lovede, at Spørgsmaalet skulde blive løst i indeværende Rigsdagsamling.

31. Januar.

I Dag er Thyborøn-Flaaden sejlet hjem til Jylland. Man mener at kunne være tilbage i Thyborøn i Overmorgen.

Første Dødsdom fuldbyrdet i Gaar

6. Januar.

Den første Dødsdom blev fuldbyrdet i Gaar: Flemming Helweg-Larsen, der var dømt til Døden som skyldig i Mordet paa Redaktør Clemmensen, er ifølge Meddelelse fra Justitsministeriet bleven henrettet.

Russerne rømmer Bornholm

Fest for den russiske General og hans Stab.

3. April.

Efter at Russerne har bebudet, at de nu har faaet Ordre fra Moskva om at forlade Bornholm, er den Øverstkommanderende for de russiske Besættelsestropper paa Øen, General *Jakuscheff* med Stab ankommet til København paa en Afskedsvisit. Generalen og hans Følge har været til Festmiddag hos Udenrigsminister Gustav Rasmussen paa Christiansborg, og i Gaar nedlagde han Kranse paa Patrioternes Grave i Mindelunden, hvorefter der var Frokost hos Kongeparret paa Amalienborg. De russiske Officerer modtog her danske Ordensdekorationer. I Aftes var der til Ære for Russerne Festforestilling paa Det kgl. Teater, hvor tre Balletter opførtes i Overværelse af Kongeparret og Kronprinsparret.

5. April.

General *Jakuscheff* er i Dag sammen med sin Stab afsejlet fra Rønne paa en russisk Torpedojager. Afsejlingen skete under militære Æresbevisninger, og hermed er Bornholm rømmet af Russerne.

Paa Havnen i Rønne, da Russerne forlod Bornholm.

Professor Mogens Fog overrækker den russiske General *Jakuscheff* Frihedskæmperarmbindet. I Baggrunden Sekretær Arthur Hansen.

Kjeld Abels Skuespil „Silkeborg“ paa Det ny Teater. Opsigtsvækkende Premiere.

2. Marts.

Kjeld Abels med saa store Forventninger imødesete Krigstidsskuespil „*Silkeborg*“ havde i Aftes Premiere paa Det ny Teater og blev en overordentlig Succes. Stykket greb fra først til sidst ved sin levende Skildring af en dansk Gennemsnitsfamilies Tilværelse og Problemer under Besættelsen, og ved den Hyldest til Modstandsbevægelsen og den Anklage mod altfor stor Estergivenhed, som Digteren giver dramatisk Liv og Spænding. De anklagende Ord lægges dristigt i Munden paa en Fætter af Familien, der er bleven tysk Officer, og som nu kommer til Danmark, hvor han genfinder sin Ungdomsskole, den ene af Familiens Døtre. Hun elsker sin tyske Fætter, men har giftet sig med en anden, sidder nu tilbage som Enke med en ganske ung Søn, der er bleven Sabotør. Mødet og Opgøret mellem hende og Fætteren er det dramatiske Højdepunkt, og Tragedien kulminerer, da hendes Søn af ren privat Jalousi skyder den tyske Officer. Sønnens Kammerat, Sabotøren »lille Ulriksen« bliver dræbt af Tyskerne, den anden Datter, en halvgammel Pige »Tante Thyra«, har »kastet sig ud i et næsten erotisk Forhold til Verdenssituationen«, medens Faderen er forstaaende og velvilligt indstillet overfor Tyskerne og selv efter 29. August forbander Sabotagen som Drengestreger. Den realistiske Handling er indrammet af poetiske Mellemspil, hvor Studenten paa Himmelbjerg og Fredsenglen i tidløse Visioner følger Begivenhederne.

Kronprinsen dirigerer Opera paa d. kgl. Teater.

15. Marts.

Kronprinsen dirigerede i Gaar det kongelige Kapel ved en speciel Forestilling for en indbudt Kreds paa det kongelige Teater. Kl. 13.35 gik Tæppet op for Operaen »*Cavalleria rusticana*«, og Opførelsen, der overværedes af Dronningen, Kronprinsessen og nogle nære Venner, vakte stærkt Bifald og beviste den kongelige Dirigents usædvanlige musikalske Evner.

Scenebillede fra Opførelsen af »*Silkeborg*«: I. v. Hans Henrik Krause, som Sabotørsønnen, i Midten Gunnar Lauring som den tyske Officer, t. h. staaende Beatrice Bonnesen som Tante Thyra, siddende Inger Lassen som Git og bag hende Ellen Margrethe Stein og Sigurd Langberg som Forældrene.

Prinsesse Juliane og Prins Bernhard paa Besøg

Fra det hollandske Prinsepars Besøg i Museet paa Amager. Fra venstre Kronprinsen, Prinsesse Juliane, Prins Bernhard og den hollandske Gesandtfrue van Lennep.

Det hollandske Tronfølgerpar kom i Gaar til København.

En Række Festdage med det elskværdige og muntre Prinsepar.

6. April.

Det hollandske Tronfølgerpar, Kronprinsesse Juliane og Prinsgemalen, Prins Bernhard kom i Gaar flyvende til København. Det var Prins Bernhard selv, der førte Maskinen, en stor Dakota, og glat landede han i Kastrup Lufthavn, hvor der var stor Modtagelse af de kongelige Gæster. I Bil kørte Tronfølgerparret til

Amalienborg, hilst langs hele Ruten af store Folkemasser. I Chr. VII's Palæ, hvor Prinsesse Juliane og Prins Bernhard skal bo under Opholdet her, var der Pressemodtagelse, og den elskværdige Prinsesse og den kammeratlige Prinsgemal indtog alle ved deres muntre og jævne Naturlighed.

Prins Bernhard aflagde ogsaa et Besøg paa Carlsberg. Her smager Prinsen (l. v.) paa det danske Øl, hilst af Carlsberg-Direktøren Halfdan Hendriksen (t. h.)

Festkoncert og Besøg paa Amager.

5. Februar.

Det hollandske Tronfølgerpars Besøg har formet sig som et Par festlige Dage hos den danske Kongefamilie. Kongen har overrakt baade Prinsessen og Prinsen hver en Elefant-Orden, der har været store Frokoster og Middage, men de hollandske Fyrstegæster har ogsaa overværet Gudstjenesten i den franske Kirke og nedlagt Kranse paa Frihedskæmpergravene i Mindelunden.

I K.B.-Hallén var arrangeret en stor hollandsk Festkoncert med det berømte Concertgebouw-Orkester, og særligt festligt blev Besøget paa Amager, hvor Amagerkonerne mødte op i deres hollandske Dragter og viste Museet i Store Magleby frem med de mange hollandske Minder.

I Gaar tog Prinsesse Juliane og Prins Bernhard Afsked med Kongefamilien i Kastrup Lufthavn, Prinsen satte sig atter til Rattet i Flyvemaskinen, og Dakota'en lettede for at flyve til Stockholm.

Peter Schäffer fanget.

11. April.

To danske Politimænd har i Stuttgart opsporet Petergruppens berygtede Leder, Terrorchefen Peter Schäffer (Otto Schwerdt) og efter en dramatisk Anholdelse ført ham til København, hvor han nu sidder forsvarligt sikret i Kastellet. Peter Schäffer, der har Kaj Munk-Mordet og en lang Række andre Skændselsgerninger paa Samvittigheden, erklærer, at han som Soldat kun har handlet efter Ordre.

Josephine Baker paany i Danmark.

6. April.

Den verdensberømte Negerpige Josephine Baker blev midt under Krigen meldt afgaaet ved Døden paa et eller andet Hotel ved Rivieraen. I Altes dementerede Josephine sin Nekrolog ved at springe lyslevende ind paa Tribunen i Saga-Bio paa Vesterbro i København, hilst af et orelovende Bifald, straalende af Vitalitet og Humor, skøn at skue i en Række overduelige Kostumer, der fremhævede hendes slanke chokoladebrune Legemspragt. Josephine sang og dansede og fik en forrygende Succes. Det forlyder, at Josephine Baker af General de Gaulle er udnævnt til Løjtnant i den franske Modstandshær. »Den Gyldenblonde« bemærker hertil, at ønske vist er Josephine ingen Kammerangerinde, men hvis alle Løjtnanter brugte Stemmen som hun, vilde der ikke blive klaget over Tønen i Ilæren.

Den flotte og fejrede Negerprimadonna Josephine Baker.

1946

Den første frie 9. April

Aarhus-Processionen forlader Domkirken. I forreste Række ses Minister Federspiel, Kronprinsen, Borgmester Unmack Larsen og Stiftsprovst Kai Jensen.

Højtideligheder over hele Landet til Ære for faldne Frihedskæmpere.

Kronprinsen taler i Aarhus og maner til Sammenhold om vor Frihed.

9. April.

For første Gang efter Befrielsen højtideligholdt i Dag hele Danmark den 9de April Overalt fra tidlig Morgen vajede Flagene paa halv til Ære for de Dræbte, paa Slaget 12 standsedes alt, og med to Minutters gribende Stillehed mindedes man dem, der gav deres Liv under Modstandskampen. Flagene gik til Tops og Dagen fortsattes med Højtideligheder og Taler, bl. a. af Statsminister Knud Kristensen, der hyldede Kongen som det samlende Midtpunkt under Besættelsen.

Mindefesten i Aarhus.

I Aarhus satte Kronprinsens Besøg sit særlige Præg paa Byens Mindefest. Om Morgenen var der Mindegudstjeneste i Domkirken, derefter drog man med Kronprinsen i Spidsen i Procession gennem Byen til Raadhuset. Forrest bares Bybanneret, Frihedskæmpere og Soldater dannede Æresvagt og 20.000 Mennesker hilste med blottede Hoveder Optoget, hvori ogsaa de dræbtes Efterladte deltog. I Raadhuset talte Kronprinsen, klart, kraftigt, mandigt og enkelt og manede til Sammenhold om vor Frihed. Bagefter talte Minister Per Federspiel paa Regeringens og Borgmester Unmack Larsen paa Byens Vegne.

Fra England transmitteredes Taler af General Dewing og Admiral Holt, der hyldede de danske Frihedskæmpere for deres betydningsfulde Indsats, og fra Norge kom en Hilsen fra Højesteretspræsident Paal Berg.

Eks-Præsident Hoover paa en kort Visit.

11. April.

Den tidligere amerikanske Præsident Herbert Hoover kom i Gaar flyvende til København og blev modtaget af Kongeparret paa Amalienborg. Ved et Møde i Udenrigsministeriet drøftede Hoover Levnedsmiddelforsyningen til det sultende Europa med bl. a. Statsminister Knud Kristensen. I Dag er Eks-Præsidenten fløjet videre paa sin Europa-Tourne.

Protesttog mod Franco.

14. April.

100.000 Mennesker samlede i Dag paa Granttorvet i København for at deltage i det af Kommunisterne arrangerede Protesttog mod Francos Regering i Spanien. Toget drog med Plakater og Karikaturer af Franco til Fælledparken, hvor der blev holdt Taler og vedtaget en Resolution med Krav til Regeringen om at afbryde enhver Forbindelse med Franco-Regeringen i Spanien.

Edv. Munch-Udstilling i Raadhushallen.

9. April.

I Raadhushallen i København er aabnet en Udstilling af en Del af den norske Maler Edvard Munchs Malerier. Da Edv. Munch døde, skænkede han sit Livs Værk til Oslo, til den By, der i hans Ungdom foragtede og forhaanede ham, og som kun modstræbende anerkendte hans Manddoms Arbejder og først højede sig i virkelig Ærbødighed, da Berømmelsens Glans havde lagt sig over en Oldings Pande. Nu har Oslo By udlaant en lille Del af den Gave, der i Dag betragtes som den største kunstneriske Skat. Edv. Munch-Udstillingen betegnes som den største kunstneriske Oplevelse, der i vort Aarhundrede er skænket København. Blandt de mange Billeder, der viser Edv. Munchs Geni, vil man lægge Mærke til Selvportrættet »Mellem Klokken og Sengen«, der er malet, da Munch var fyldt 80 Aar. Han skildrer her den gamle, svage, resignerede Mand, der nu roligt ser Afslutningen i Møde.

Edv. Munch-Udstillingen i Raadhushallen. Det store Billede i Midten er Munchs Oldinge-Maleri: »Mellem Klokken og Sengen«.

Aarsdagen for Befrielsen

Folketfesten 1. Maj paa Raadhuspladsen i København, hvor der dances om en Kæmpe-Majstang.

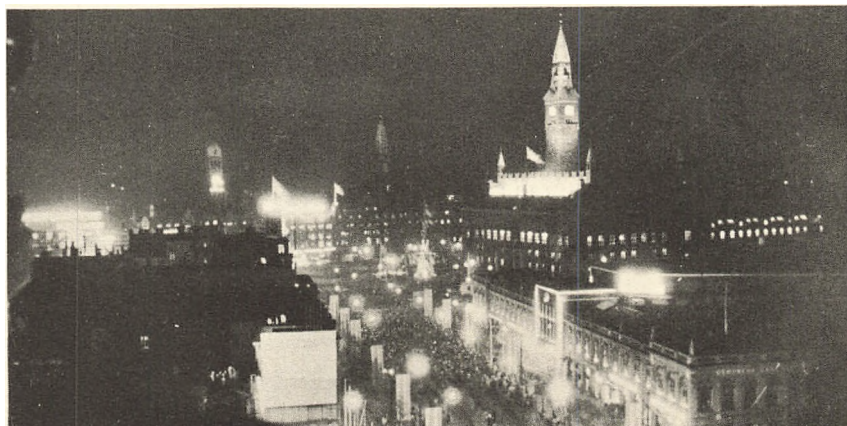
Nu i Aften i det smukke Vejr er alle Butiksvinduer i København oplyste, Reklame-Neonlysene straalere og Folk har illumineret Vinduerne i Husene. Paa Raadhuspladsen deltager en myldrende Menneskemængde i den store Folketfest, og ikke mindre end fire kæmpemæssige Fakkeltog af Frihedskæmpere drager fra hver sin Bydel ind til Christiansborg Slot, hvor en Frihedskæmper taler for Kongen, der bevæget takker for Hyldesten og udbringer et Leve for Danmark.

5. Maj.

Atter i Dag — Aarsdagen for selve Befrielsen — afholdtes en Række Mindehøjtideligheder ved de forskellige Mindekors for de faldne, i Fældparken samlede 80.000 Deltagere i et storstilet Møde med mange Talere, og i en Radioudsendelse om Aftenen taler Kongen smukt og bevæget.

4. Maj.

Aarsdagen for Meddelelsen om Kapitulationen formede sig som en Række storlae Fester over hele Landet. Kongeparret aflagde i Formiddags et Besøg i Ryvangen og nedlagde Kranse paa Patrioternes Grave. Op ad Dagen kom en amerikansk og en engelsk Eskadrille af Bombe- og Jagermaskiner flyvende ind over Landet og kredsede over Hovedstaden som en Hiilen fra de Allierede. Dagen fejredes iøvrigt i alle Byer og ud over Landet med straalende Fester, arrangeret af Frihedsfondet. Kl. 20,34 — paa samme Tid som for et Aar siden — hørt i Radioen en Gentagelse pr. Plade af B. B. C.'s danske Udsendelse om Kapitulationen, samtidig saluterede Kanonerne fra Sixtus og alle Skibe i Havnen tudede med deres Sirener.

Vesterbrogade i København med den straalende Illumination og det belyste Raadhustårn i Baggrunden.

Det imponerende Fakkeltog til Kongen foran Christiansborg Slot om Aftenen den 4. Maj.

Sommer over Danmark

Elith Pio (l. v.) og Rasmus Christiansen som Trolde i »Et Folkesagn«.

Der sættes høj Pris paa Priskontrollørs Hoved.

1. Juli.

Priskontrollen er for Tiden i fuldt Swing med al konstaterede eventuelle Overpriser paa vore Restauranter og Hoteller. Det er særlig Badehotellerne, der i Øjeblikket gaar ud over, da der herfra klages af Publikum over de ofte helt svimlende Beløb, man maa betale for navnlig de vaade Varer, Værter, Bartendere, Buffister m. fl. gaar i en evig Rødsel for at faa Besøg af Priskontrollens Inspektør, Hr. Schumacher, der er kendt af Navn, men ikke af Udseende, hvorfor man vilde give meget for et Billede af ham — saa kunde man maaske undgaar at blive overrumplet. Men Hr. Schumacher lader sig ikke fotografere. Han kommer incognito som almindelig Gæst, bestiller en Drink og betaler og saa falder Hammeren. I Sommer har saaledes to af de mondæneste Badehoteller i Nordjylland været ude for en pinlig Historie, hvor begge Steder hele Ledelsen blev arresteret.

Da Atombomben sprang over Bikini

1. Juli.

Det er ikke for meget sagt, at Statsradiofonien i Gaar kunde bringe en virkelig Verdenssensation, nemlig Sprængningen af den store Forsøgs-Atombombe over Stillehavens Bikini. Skønt Nedkastningen af Bomben var forsinket 20 Minutter, og det store Øjeblik først indtraf et Minut over Midnat, har sikkert de fleste af Danmarks Lyttere ventet taalmodigt og haft Modtageren indstillet paa Transmissionen over London. Ingen vidste faktisk, hvad der kunde ske; vilde alle Radioapparater knuses, vilde Verden gaa under, vilde løsrevne Elektroner sætte ukontrollerede Naturkatastrofer i Gang? Bomben sprang ... man hørte et spægfærdigt lille Fut! Og saa var der ikke mere.

Friluftsteater paa Kronborg og i Dyrehaven.

»Hamlet« i Helsingør - »Et Folkesagn« i Ulvedalene.

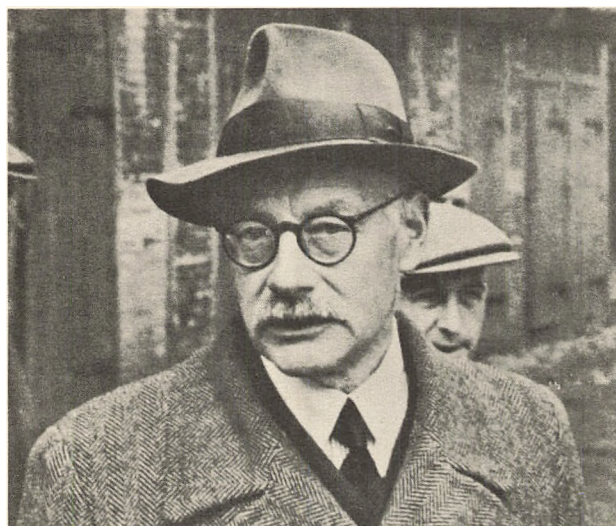
8. Juni.

I Aftes genoptoges paany Hamlet-Gæstespillene paa Kronborg, der har været aflyst under Besættelsens sidste Aar. Det var denne Gang norske Skuespillere, man havde bedt om at komme herved, og Forestillingen var allerede derved sikret stor Sympati. Men udover denne naturlige Glæde ved at kunne hylde det norske Broderfolk, blev Hamlet-Fremførelsen en betydelig kunstnerisk Begivenhed med Hans Jacob Nielsen som en fremragende Prins af Danmark og Evy Engelsborg som Ophelia.

24. Juni.

Friluftsteatret i Dyrehaven havde i Aftes Premiere paa en Skuespil-Bearbejdelse af den gamle Bournonville-Ballet »Et Folkesagn«. Tusindvis af Mennesker havde denne Midsommeraften taget hele det nægtige Tilskuers-Amfiteater i Besiddelse, og Forestillingen med det gamle romantiske Eventyr om Skovens Trolde og det forbyttede Barn, og med Gades og Hartmanns folkekære Musik til, gjorde stor Lykke. Særlig vakte Rasmus Christiansen og Elith Pio Jubel som de to fantastiske Trolle Viderik og Diderik

Den tidligere tyske Gesandt v. Renthe Fink hentet i Tyskland og indsat i Kastelet

Renthe Fink i Kastelet.

19. Maj.

Den tidligere tyske Gesandt i Danmark von Renthe Fink, der er bleven hentet i Tyskland af danske Politifolk, er i Dag ankommen til København, hvor han som allieret Fange er bleven indsat i Kastelet. Man har fra dansk Side ønsket at afhøre v. Renthe Fink om Begivenhederne omkring den 9. April og hans Andel i de tyske Overgreb under Besættelsens første Aar.

Fra det norske Gæstespil paa Kronborg: Hans Jacob Nielsen og Evy Engelsborg som Hamlet og Ophelia.

Sifolaskavi: Sigtet for landskadelig Virksomhed!

Dansbal paa Langeliniekajen, hvor de amerikanske Krigsskibe leverer Musikken og Traktementet samt Matroserne, mens den lettere kvindelige københavnske Ungdom præsterer »Damer«.

Landsforræder-Fangerne havde deres egen »Avis«.

En fantastisk Historie fra Vestre Fængsel.

8. Juli.

I disse Dage har Politiet opdaget, at Landsforræderne og Morderne i Vestre Fængsel har faaet indsmuglet en »illegale« Nazi-Avis med det besynderlige Navn »Sifolaskavi«. Det var Brøndumbandens Medlemmer, der kom til at røbe, at Fangerne i Fængslet fik ikke blot denne Nazi-Avis, men ogsaa nu og da nogle rigtige Aviser indsmuglet i Cellerne, idet de beklagede sig over den ublide Maade, paa hvilken de legale Blade omtalte deres Meriter. »Sifolaskavi« og de andre Blade er blevet bragt ind i Fængslet og givet til Fangerne af et Par Sygeplejersker, som arbejder dér, og som har tilstaaet, at de har gjort det »af Medlidenhed med Fangerne«. Man har nu fundet baade Redaktøren af »Sifolaskavi« og den Mand, der for en Godtgørelse paa 1000 Kroner har leveret Papir og Trykning. Sagen er ret alvorlig, da et af disse Naziblade har bragt Navnene paa nogle af de Politifolk, der har deltaget i Eksekutionen af flere dødsdømte Landsforrædere, og derved givet eventuelle »Varulve« farlige Oplysninger.

»Redaktøren« har meddelt, at Bladets mærkelige Navn skal betyde »Sigtet for landskadelig Virksomhed«, og at mange af »Nyhederne« deri skyldes Oplysninger fra Fangerne selv, der har været meget tilfredse med at have deres eget »Organ«. Bladet blev, foruden til Vestre Fængsel ogsaa sendt til Kongehuset, Ministerierne og Dagbladene, for — som »Redaktøren« sagde — at kritisere Myndighedernes »Overgreb paa Landsforræderne«.

Amerikansk Flaadebesøg.

5. Juli.

København har i disse Dage amerikansk Flaadebesøg, to Krydsere og to Torpedojagere ligger ved Langelinie. Det lette Kavaleri af Byens kvindelige Ungdom flokkes omkring de amerikanske Matroser, der har baade Dollars, Virginicigaretter og Humør. I Aftes var der stort Bal paa Kajen til Flaadeorkestret, men det gik temmelig vildt til, og Pigerne paa-gaaende Optræden vakte almindelig Forargelse.

Hjem fra Amerika.

9. Juli.

Forfatterinden Karin Michaëlis, der har opholdt sig i U. S. A. under hele Krigen, vendte igaar hjem med Skymasteren fra New York. Straalende saa hun ud med amerikanske Guldbryller og Humør var højt. I Kufferten havde hun Manuskriptet til sine Memoirer op en Roman ... om at faa Børn ad elektrisk Vej! Nu tager Fru Karin ned til sit Hus paa Turo og digter videre.

De amerikanske Marinere svinger de danske Piger.

Karin Michaëlis.

Bo Bojesens Tegning i »Blæksprutten«: »Sidste Nyt fra det nye store Bladhus«.

1946

FAO-Kongressen i København

Kongens Reception paa Christiansborg Slot for FAO-Kongressens Deltagere. Foroven i Midten ses Majestæten omgivet af det internationale Selskab. Der var ogsaa en Mængde Repræsentanter for de eksotiske Lande, som med deres fremmedartede Udseende og brogede Dragter satte sit farverige og livfulde Præg paa den festlige Sammenkomst.

Den første store internationale Kongres i Danmark efter Krigen.

En Vrimmel af Repræsentanter fra Alverdens Lande.

14. September.
I Gaar sluttede den første store internationale Kongres, som er afholdt her i Landet efter Krigen. Det var F. A. O. (Food and Agricultural Organization), der holdt sin Verdenskongres i København, ledet af Sir John Boyd Orr. Deltagerne var strømmet til fra Alverdens Lande, og de mange eksotiske Skikkelser gav Christiansborg Slot et sjældent og morsomt

internationalt Præg. Kongressen aabnedes den 2. September. Dagen efter var der Reception paa Raadhuset, og saa fulgte Slag i Slag en Række Festligheder, bl. a. modtog Kongen alle Deltagerne ved en

Reception paa Christiansborg, og Statsminister Knud Kristensen gav en stor Banket for dem i National Scala. Blandt Kongressens Talere var ogsaa New York's berømte forhenværende Borgmester *la Guardia*. Kongressen sluttede sit Arbejde med at vedtage en Resolution om at oprette et verdensomfattende Levnedsmiddeldraad til Regulering og Fordeling af Jordens samlede Produktion af Fødemidler. Den danske Delegation paa Kongressen var ledet af Landbrugsminister *Erik Eriksen*.

Frygtelig Flyveulykke ved Stevns.

22 Omkomne, deraf 9 Danske.

4. September.

Der er i Gaar sket en frygtelig Flyveulykke ved Holtug, i Nærheden af Stevns. Det var den franske »Air France« Maskine, der kort efter en vanskelig Start fra København kom i Brand ca. 1000 Meter oppe over Stevns. Maskinen styrtede ned og eksploderede, og alle de ombordværende, 17 Passagerer og 5 Mands Besætning, omkom. Nedstyrtningen skete ved 17-Tiden om Eftermiddagen. Det er den største Flyveulykke, der hidtil er sket i Danmark. Blandt de Omkomne var 9 Danske, nemlig: Læge, Frk. *Inger Busk*, Hofjuveler *Torkel Hertz* og hans Illustru, Konsul *Hakon Leif Kobbeltved*, en ung Mand ved Navn *Willumsen*, Enkefru *Willumsen*, Lyon, Enkefruens Niece, Frøken *Christensen* samt Bogtrykker *Valdemar Rye* og Frue, Randers.

Resterne af den nedstyrtede franske Røtemaskine ved Stevns. Redningsmandskabet i Færd med Opryddningsarbejdet.

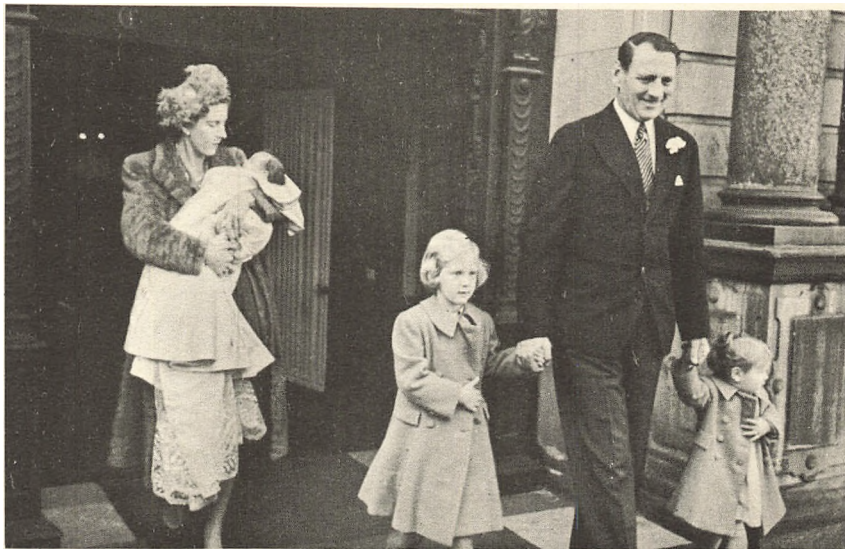
Blandt andet – broget og blandet

Musik-Begivenheder.

Efteraaaret har bragt en Række musikalske Begivenheder. 15. September sang den amerikanske Negersangerinde *Ann Brown Bess'* Parti paa Det kgl. Teater i Gershwins »Porgy and Bess«. Den fine og indtagende Kunstnerinde, der var den, der først sang Partiet ved Upremieren i Amerika, gjorde overordentlig Lykke. Den 10. Oktober mødtes vort Musikpublikum igen med den længe savnede *Fritz Busch*, som dirigerede Torsdagskoncerten i Radiokonzertsalen, og 20. Oktober stod den berømte Dirigent i Det kgl. Teater og ledede Nyopførelsen af Mozarts »Don Juan«, som hans Søn Hans Busch havde iscenesat. Forestillingen fik et festligt Forløb med Frans Andersson som Don Juan og Einar Nørby som Leporello.

Smaa kommunale Bogstaver.

9. November.
Der er nu udsendt Meddelelse om, at alle Skrivelser, der udgaar fra officielle eller kommunale Institutioner i Landets fem største Provinsbyer, fra 1. Januar vil være skrevet med smaa Bogstaver.

Kronprinsparret med den lille Datter ved Ankomsten til Holmens Kirke.

Færøerne forsøger at løsrive sig.

Tvivlsom Afstemning og et hazarderet Kup.

24. September.
I Gaar vedtog Lagtinget paa Færøerne med 12 Stemmer mod 11 at »overtage Færøernes politiske Ledelse«. De 12 Stemmer blev afgivet af Folkeløkkens 11 Medlemmer og det unge Medlem Jakup fra Jakupstovn. Forud for denne »Løsrivelse« har for fire Dage siden Folkeløkkens Fører og Lagtingets Formand *Torstein Petersen* proklameret den færøske Stat, idet han henviste til Folkeafstemningen den 15. September, der gav 5650 Stemmer for Løsrivelse, 5500 for det danske Regeringsforslag, medens 480 Stemmesedler

var ugyldige. Lagtingsmedlemmer af Sambandspartiet og Socialdemokratiet paa Øerne har protesteret og nægtet at medvirke ved en Regeringsdannelse.

Kongen opløser Lagtinget.

25. September.
Kongen har opløst Færøernes Lagting og en Rigsdelegation vil rejse derop for at faa Klaring paa Forholdene.

(Ved Valget den 10. November gik Folkeløkkens Stemmetal stærkt tilbage, medens Partierne for fortsat dansk Overherredømme sejrede.)

Kongelig Daab i Holmens.

10. Oktober.
Kronprinsparrets tredje lille Datter, der fødtes den 30. August, blev i Gaar døbt ved en intim Familiehøjtidelighed i Holmens Kirke. Prinsessen fik Navnene *Anne-Marie Dagmar Ingrid*, og Kronprinsessen bar selv sit Barn over Daaben.

Faddere var Kongen og Dronningen, Kong Haakon af Norge, Dronning Mary af England, Kronprins Gustav Adolf af Sverige, Kronprinsesse Juliana af Holland, Kronprinsesse Märtha af Norge, Prins Bertil af Sverige og Hofjægermeisterinde Dagmar Castenskiold.

Einar Nørby og Frans Andersson i »Don Juan«.

Den tilbagevendte Fritz Busch.

Ann Brown som Bess.

Jean Paul Sartre dominerer vore Teatre

De tre Hovedpersoner i »Lukkede Døre«: Erni Arneson (nederst som Barnemordersken), Sigfred Johansen som Landsforræderen og Berthe Quistgaard som den perverse Kvinde.

»Lukkede Døre«.

19. Oktober.

Frederiksberg Teater havde i Gaar Premiere paa det første franske »eksistentialistiske« Drama, der er opført herhjemme, *Jean-Paul Sartre's* »Lukkede Døre«, Skuespillet om tre Mennesker, der mødes efter Døden, — tre Mennesker, der ved egen Skyld har spillet Fallit i Livet og er døde, medens de endnu mente at have Livet for sig. Nu mødes de i et trist Værelse med tilmurede Vinduer og skimplede Klunkemøbler; og her skal disse tre »leve« med hinanden ud i Evigheden. Den ene er en Landsforræder, den anden en Barnemorderske, den tredje en homoseksuel Kvinde. Efterhaanden drives de til at røbe deres snavsede Handlinger for hinanden, de forsvarer sig, angriber og hader hinanden, hidser hinandens Nerver op til det Yderste, forsøger brutalt erotiske Tilnærmelser, alt sammen under et trekantet Replikskifte af en Skarphed og Dristighed, man ikke tidligere har oplevet paa en Scene. Det er Helvede, vi ser: denne hæslige, tilmurede Stue, hvor tre Mennesker er dømt til at sønderflænge hinandens Nerver Time efter Time, uden Ophold, — — — ud i Evigheden.

Stykket var mesterligt sat op af *Holger Gabrielsen*. De fire Personer: *Erni Arne-*

Efterkrigstiden satte sit haarde og uforsønlige Præg paa Menneskenes Mentalitet. Mange, mest af den ældre Generation, forsøger at drømme sig tilbage til tidligere Tiders romantiske Idyl, men denne reaktionære Strom imødegaas af unge Kræfter, der vil se Tilværelsen saa rau og brutal, som den er. Man vil ikke lyve sig gennem Livet, men erkende og tage Kampen op. Et fremragende litterært Udtryk for dette Livs-syn giver den franske Forfatter Jean Paul Sartre, hvis eksistentialistiske Skuespil har vakt stor Opsigt. Dr. Fr. Schjberg siger om Sartre, at han »er som Kunstner farlig, som Strindberg i sin Tid var farlig. Han udfordrer til Modstand, men han lader ingen kold. Han er en af de Dramatikere, der gennem Lidenskab forvandler Teatret fra Forlystelsesanstalt til Valplads for kæmpende Ideer«.

Asbjørn Andersen og Inge Hvid-Møller som fangne Maquisarder i »Døde uden Grave« ved Opførelsen paa Allé-Scenen.

son som Barnemordersken, *Sigfred Johansen* som Forræderen, *Berthe Quistgaard* som den perverse Kvinde og *Edouard Mielche* som Tjener-Fangevogteren i Helvede, spillede de nerverystende Scener med en kunstnerisk Intensitet, der fuldkommen overrumpledte Publikum. Det var stor Kunst.

»Døde uden Grave«.

2. November.

Det fuldtallige, litterært interesserede Publikum, der i Aftes overværede Premieren paa Sartre's »Døde uden Grave« paa Allé-Scenen, fik et alvorligt Chok. Anden Akts uhyggeligt realistiske Tortur-scene, hvor nogle Maquis-Folk mishandles under et Forhør, virkede saa stærkt, at der blev Uro i Salen; en Dame brød sammen i Graad og maatte føres ud; flere Tilskuere forlod under Protest Teatret. Der blev hyuset ved Aktens Slutning. Sartre lægger heller ikke Fingrene imellem: 5 Maquisarder sidder fangne paa et Loft og venter paa Tortur, fordi de ikke vil røbe deres endnu ikke fangne Anfører. De véd, at de skal pines; vil de kunne udholde Prøven? Den næstnyngste styrter sig ud ad Vinduet under Forhøret. Den

nyngste er en dødelig Fare for de andre, og derfor dræber de ham. Saa smides deres Anfører, Jean, som Fange ind til dem, men Bødlerne ved ikke, at det er Anføreren. Derfor bliver de tre endnu levende Kammeraters Stilling en anden end hans. Han skal frelses, de skal ofres. Jean og hans Kammerater bliver fremmede for hinanden, og da det lykkes Jean at slippe bort ved en List, søger de at redde Livet ved at angive ham. Men Bødlerne fører dem ud og skyder dem alligevel, — — — en meningsløs og æreløs Død.

Stykket blev fortræffeligt spillet i *Per Knutzons* Iscenesættelse. Trods Chok'et var der meget Bifald ved Forestillingens Slutning.

»Fluerne«.

7. December.

Sidst har nu ogsaa det Kgl. Teater haft Premiere paa et Stykke af Sartre, nemlig »Fluerne«, der er bygget over det græske *Orestes-Elektra Sagn*, men iøvrigt indeholder en god Portion af Forfatterens eksistentialistiske Filosofi. *Ingeborg Brams* havde i Aftes en stor personlig Sukces som *Elektra*.

Dagene længes, Tiderne strænges

Kunstnerpris til Forfatter.

1. Januar.

Forfatteren *Martin A. Hansen* har i Gaar modtaget POLITIKENS Kunstnerpris paa 10.000 Kr. *Martin A. Hansen* debuterede i 1935 med »Nu opgiver han«, en levende Skildring af L-S Bevægelsen og Brydningerne mellem Socialisme og Liberalisme. Hans næste Romaner var »Kolonien«, »Jonathans Rejse«, »Lykkelige Kristoffer« og nu tilsidst Novellesamlingen »Tornebusken«.

Voksende Valutapukkel.

4. Januar.

Valutapuklen er i det forløbne Aar steget med godt 700 Millioner Kroner. Den danske Valutagæld befinder sig dermed i umiddelbar Nærhed af den Maksimumsgrænse, som England har fastsat for Gældens Vækst.

Københavns første Nødhotel er blevet åbnet paa Borups Plads. Det har 110 Sengepladser fordelt paa 40 Dobbeltværelser og 30 Enkeltværelser. I en nær Fremtid vil der ogsaa blive opført et Nødhotel ved Østerport Station. Nødhotellerne er lange Træbaracker, fikst camoufleret og nydeligt monteret. Hotellet paa Borups Plads har faaet Navnet »Baltic Hotel«.

Kaj Munks Ungdomsskuespil „Pilatus“.

27. Januar.

Det kongelige Teater hædrede i Gaar *Kaj Munk's* Minde ved at opføre hans Ungdomsskuespil »Pilatus«. Stykket er svagt, umodent og uafklaret, men bag Replikerne og de konstruerede Oprindelige luede der en Ild, som røbede Digteren.

I sin Anmeldelse fremhævede *Dr. Schyberg*, at »PILATUS« er en Skoletrængekomædie: »Under den Synsvinkel maa Stykket ses for at bedømmes retfærdigt. Husker man det hele Tiden, bliver man forbauset og imponeret og finder ikke paa at smile. Man beundrer det stærke og umiddelbare Talent i denne Tekst, der i sig rummer Ingredienserne til et helt Teaters Tilblivelseshistorie. Og bag det hele lever og aander *Kaj Munk*, kæmper sig gennem sine egne og andres Ord for at finde Form og give Udtryk. Det er en digterisk Fodsel, vi overværer. Vejen gennem andres Tanker til sine egne Tanker. Kampen gennem Tradition og Efterligning til Originalitet. Kampen for at mestre sit Sinds og sin Fantasis Konflikter. I den Kamp sejrede *Kaj Munk* til Slut. Hvilket gripende Drama begyndte ikke med »Pilatus«. —

Fra *Kaj Munk*-Premiøren paa Det kgl. Teater: *William Rosenberg* som Kristus og *Ebbe Rode* som Pilatus.

Udførelsen gav en Række af Det kongelige Teaters Kræfter Anledning til at yde fremragende Skuespilkunst: *Ebbe Rode* som Pilatus, *John Price* som Ahasverus og den unge *William Rosenberg* som Kristus.

Atter streng Isvinter.

Folk bliver syge i de uopvarmede Lejligheder.

Februar.

Atter i Aar har Vinteren sat ind med streng Frost. Færgerne over Bælterne har maattet give op, saa Forbindelsen mellem Landsdelene opretholdes alene ved Hjælp af Isbryderen »Hilger Danske«. Men aller værst er det, at Brændslet svigter. Mange store københavnske Ejendomme er ganske uden Opvarmning, og Folk bliver syge af at opholde sig i de iskolde Lejligheder. Myndighederne har maattet gribe ind og tage sin Tilflugt til et Lager af Tørv og Brunkul, der var reserveret Industrien, for at komme de frysende Familier til Hjælp.

Jernbanevogne med Koks plyndres af Folk.

15. Februar.

Det kom i Gaar til dramatiske Episoder paa Kalvebod Brugge, hvor to Jernbanevogne med Koks var kort ind paa De Forenede Kulimportørers Plads. Man opdagede, at en Del Mennesker var i Færd med at tomme de to Vogne og proppe Koksene i Sække, Kurve og Spande. Firmaets Folk forsøgte først at jage de paastrængende Kokspillere væk, men det var umuligt. Der havde efterhaanden samlet sig saa mange, at jeg man dem væk fra den ene Side, blev der plyndret saa meget desto mere fra den anden Side. Til sidst maatte Politiet rykke ud, og først da Udrykningsvognen kom til Syne forsvandt de mange Mennesker.

Prof. Ole Chievitz død.

4. Januar.

Til Ære for Professor *Ole Chievitz*, der døde kort før Jul, afholdt Statsradiofonien i Aftes en Mindeudsendelse, hvor bl. a. Minister *Frode Jacobsen* og Dr. med. *Halfdan Lefèvre* talte om den store Patriot og Frihedskæmper og den fremragende Læge, der storsindet og uforfærdet stod som et lysende Eksempel for alle Danske i Besættelsens onde Aar.

Flyveulykke, der giver Genlyd over hele Verden

Ved Frokosten paa Hotel d'Angleterre kort før Afrejsen: t. v. Gerda Neumann, i Midten Grace Moore, t. h. Jens Denny.

23. November 1946.

En frygtelig Flyveulykke er i Eftermiddag sket i Kastrup Lufthavn. Den hollandske Rutemaskine, der var kommet fra Amsterdam, startede paany for at flyve til Stockholm, men faa Minutter efter, da den stejlt var gaaet op til ca. 80 Meters Højde, drejede Maskinen rundt, styrtede til Jorden og eksploderede med et Brag. Alle var dræbt: Arveprins Gustav Adolf af Sverige, hans Adjutant Grev Stenbock, den amerikanske Sangerinde Grace Moore, hendes franske Akkompagnatør Loup Peltier, Skuespillerinden Gerda Neumann og hendes Mand, Dir. Jens Denny. Foruden den 6 Mand store Besætning med den kendte Pilot Geisendorffer omkom Gerda Neumanns 4-aarige Nevø, den danske Impresario Hans Henning Thomsen, Ing. Ellis Grant, Ing. B. O. Brix, Flyveklarerer Hans Mackeprang, Fru Ellen Fehrmann, en Holælnder Engel, Spanieren Izqvierdo og Svenskeren Turhagen.

Den sidste Koncert og en festlig Afslutning.

Den grufulde Ulykke har gjort det dybeste Indtryk herhjemme og desuden givet Genlyd over hele Verden ved Budskabet om den svenske Tronfølgers og den verdensberømte Sangerinde Grace Moores Død. For Danske er det ikke mindre smerteligt, at den unge og straalende talentfulde Gerda Neumann og hendes Mand, den kendte og afholdte Teater- og Filmsdirektør Jens Denny, er omkommet.

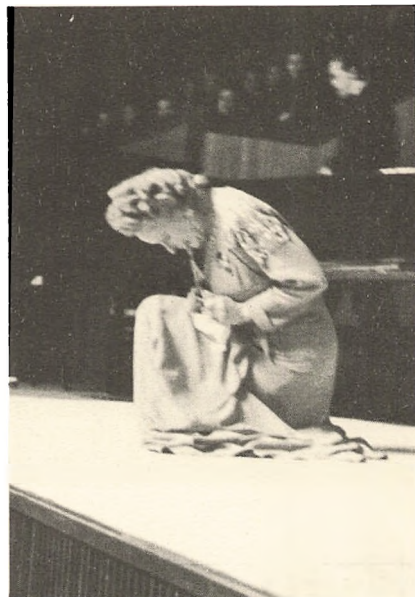
Ulykken er omgivet af en Dramatik, der stiller den i et særligt grelt Lys. Endnu i Aftes stod Grace Moore i KB-Hallen i København og sang for et fuldtalligt Publikum af Københavnerne, der hyldede den berømte Sangerinde. Koncerten var arrangeret af Jens Denny sammen med den unge Hans Henning Thomsen. Alt var lutter Lys og Fest og Succes. Efter Koncerten samledes Grace Moore med Denny og Gerda Neumann, der var bleven hendes specielle Veninde, og andre danske Kunstner venner paa Hotel d'Angleterre, hvor der Natten igennem blev sunget og spillet. Grace Moore var det lykkelige Midtpunkt i den glade Sammenkomst, og man enedes om, at Denny og Gerda Neumann i Dag skulde ledsage hende til Stockholm.

Højderoret var laaset.

Slægt og Venner, der var mødt op ved Afrejsen, stod endnu paa Flyvepladsen og var Vidne til Katastrofen. Alle er blevet øjeblikkelig dræbt. Aarsagen til Ulykken er senere blevet opklaret ved en indgaaende Undersøgelse: Højderoret var aflaaaset udefra, og man havde forsømt at fjerne Laasen før Starten.

Resterne af den knuste og forkullede Flyvemaskine. Brand- og Falckmandskabet i Færd med det frygtelige og haabløse Redningsarbejde.

Grace Moores sidste Kompliment for Publikum ved Koncerten i KB-Hallen.

Den svenske Tronfølger Gustaf Adolf, fotografert under Jagten hos Prins Bernhard i Holland, hvorfra han netop vendte hjem med Flyvemaskinen.

Typografstrejke i over 4 Maaneder

Typograferne samles den 11. Maj paa Grøntorvet i Anledning af Strejken og gaar derfra med Faner i Tog til Fælledparken, hvor der afholdes stort Møde.

Strejken varede 126 Dage.

Typografstrejken kom til at vare 126 Dage — den længste Tid nogen Storby endnu har oplevet uden Aviser. I Slutningen af Juni greb Borgerrepræsentationens Formand, den tidligere Typograf *Sigv. Hellberg* ind i Konflikten og indbød Fællesudvalgene for Bogtrykkerne og Typograferne til en Forhandling paa Raadhuset. Her lykkedes det at finde frem til et Mæglingforslag, som dog kun indeholdt faa Ændringer af det af Forligsmanden stillede og dengang af Typograferne forkastede Forslag. Nu blev det af Typograferne vedtaget med 1957 Stemmer mod 1812, medens 207 Stemmesedler var blanke. Strejken ophørte 3. Juli.

Storbyen København maa nøjes med 2 Aviser.

2. Marts.

Efter lange Forhandlinger om forhøjede Lønninger og nedsat Arbejdstid mellem Bogtrykkerne og Typograferne i København, er der i Gaar udbrudt Typografstrejke ikke blot hos alle Bogtrykkere, men ogsaa ved alle Dagblade i Hovedstaden, undtagen ved »Social-Demokraten« og det kommunistiske Blad »Land og Folk«. De Samvirkende Fagforbund har ganske vist henstillet til Typograferne ikke at hindre Ytringsfriheden, navnlig i Forbindelse med det forestaaende Landstingsvalg, men Typograferne har svaret, at da Dagspressen er Medlemmer af Arbejdsgiverforeningen, kan der ingen Undtagelse gøres.

14. April.

Den store Typografstrejke har nu varet i halvanden Maaned. Alle Bogtrykkerier ligger stille, og intet af de »borgerlige« Blade udkommer. Baade »København« og »Information« udsender Nødaviser, den sidste i samme Form som da Bladet var illegalt. Journalistforeningen har henstillet til Bladudgiverne at melde sig ud af Arbejdsgiverforeningen, men dette kan ikke gøres under en Strejke. I Gaar anmodede Typograferne om økonomisk Støtte hos de andre Fagforeninger. Strejkens ledende Mand er *Willy Brauer*, Typografernes Formand.

Efter Mødet hos Forligsmanden den 30. Maj, hvor Bogtrykkerne vedtager, men Typograferne forkaster Mæglingforslaget, udsendes Resultatet i Radioen. Typografernes Formand *Willy Brauer* (til venstre) taler i Mikrofonen.

Til venstre: Sneen ligger højt i Gaderne under Typografstrejkens første Uger, hvor Teatrene — i Mangel af Annoncer i Aviserne — maa reklamere med Plakatbærere. Til højre: nu er det Sommer, men Strejken vedvarer, og her er et Demonstrations-Optog for Sympatistrejke.

Kongen er død -

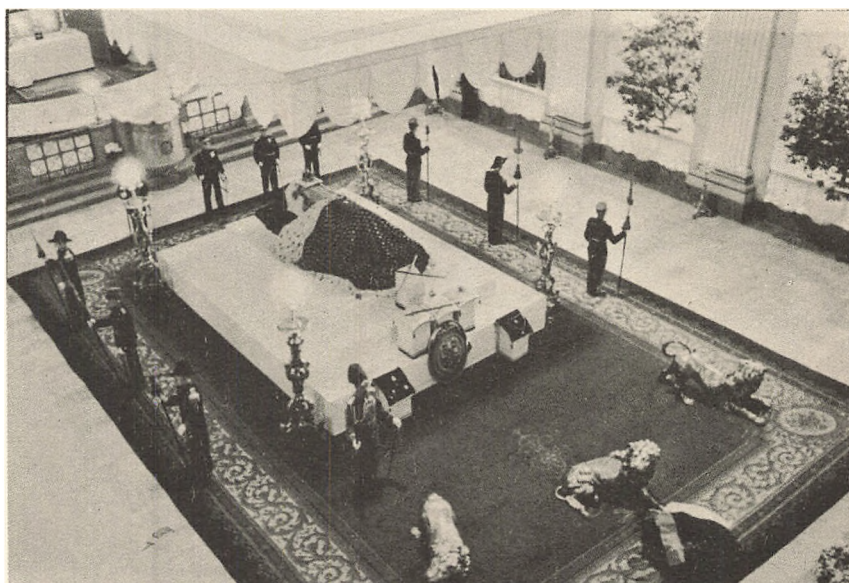
Medens Garden holder Vagt foran Residensslottet, hvor den gamle Konge ligger paa Dødslejet, samles Folk i de sene Aftentimer paa Amalienborg Slotsplads for at afvente Dødsbudskabet.

21. April.

Kongen døde i Aftes Kl. 23,04 paa Amalienborg. Han blev 76 Aar gammel og havde regeret i 35 Aar paa en Maaned nær. Siden Kongen i Paaskedagene blev ramt af et Hjerteanfald, var man klar over, at der ikke var langt igen. Lægernes Bulletin i Gaar Aftes gav intet Haab, og en tusindtallig Menneskeskare havde allerede samlet sig paa Amalienborg Slotsplads i de tidlige Aftentimer. Kl. 23,14 traadte, efter Dronning Alexandrines Ønske, en uniformeret Jæger ud af Palæets Port og meddelte stilfærdigt de nærmeststaaende, at den gamle Konge var død. Kongen havde været bevidstløs siden Kl. 16.

28. April.

I de sidste Dage har der været Adgang til Christiansborg Slotskirke, hvor Kong Christian hviler paa Castrum Doloris. Kisten er dækket med Kongekaaben og smykket med Regalierne, Kongens Sabel, danske Ordensdekorationer og Frihedskæmpernes Armbind. Ti Officerer i Galla og med Hellebarder staar Vagt om Kisten, foran hvilken de tre Sølvløver er anbragt. Kirkens enkle, men skønne, lyse Udsmykning er i alle Enkeltheder arrangeret af Dronning Alexandrine. Tilstromningen til Slotskirken har været overvældende; til Tider fyldte Kø'en hele Ridebanen, og nu, naar Kirkens Porte lukkes i Eftermiddag, vil Antallet af dem, der er defileret forbi Kongens Baare, rimeligvis være naaet de 120,000.

Kong Christian X paa Castrum Doloris i Slotskirken.

Information

20 ØRE 20 APRIL 1947 EKSTRAUDGAVE

KONGENS DØD

Det officielle Budskab

Da Budskabet spredtes over Byen

Kong Frederik taler paa Christiansborg

Dronningen og Børnene ved Kongens Dødsleje

Svenske Mindeord

Statsministeren i Radioen Kl. 12

20 ØRE 20 APRIL 1947 EKSTRAUDGAVE

KONGENS DØD

Det officielle Budskab

Da Budskabet spredtes over Byen

Kong Frederik taler paa Christiansborg

Dronningen og Børnene ved Kongens Dødsleje

Svenske Mindeord

Statsministeren i Radioen Kl. 12

- Kongen leve!

Til venstre Menneskemængden foran Christiansborg.

Foroven til højre: Statsminister Knud Kristensen udraaber Kongen.

Derunder: Kongen og Dronningen ved Bortkørslen.

22. April.
En uoverskuelig Menneskemængde overværede i Gaar Kl. 16 det højtidelige Øjeblik, da Statsminister Knud Kristensen fra Christiansborg Slots Balkon udraabte Frederik den Niende til Danmarks Konge. Umiddelbart derefter traadte Kongen frem paa Balkonen og blev hyldet

med stormende Leveraab. Efter Kongens jævne og smukke Tale, — Mindeord om den gamle Konge og et Ønske om at maatte vise sig værdig til Folkets Tillid, — traadte ogsaa Dronning Ingrid frem paa Balkonen og blev Genstand for en lige saa spontan og hjertelig Hyldest som den nye Konge.

Dronning Ingrid og Kong Frederik paa Christiansborg Slots Balkon.

Kong Frederik IX hyldes.

Efter Kongens Tale sang Folkemængden »Der er et yndigt Land« og »Kong Christian«; nu hilste man Dronningen med den svenske Nationalsang og sluttede med den norske. Bevæget bøjede Kongen sig og kyssede Dronningen, idet han sagde: »Vi to vil nu gaa videre efter det Eksempel, det gamle Kongepar har vist os.« Det nye Kongepars Bortkørsel fra Christiansborg fandt Sted i aaben Galakaret, under en straalende Eftermiddags-sol, og for alle dem, der var nær nok til at se Kortegen, var dette Syn sikkert Dagens smukkeste. Man mener, at over to Hundrede Tusind Mennesker overværede Højtideligheden.

1947

Den gamle Konges Bisættelse

Sørgetoget er netop naaet til Raadhuspladsen. I Spidsen ses Gardehusarerne, fulgt af det engelske Marineorkester.

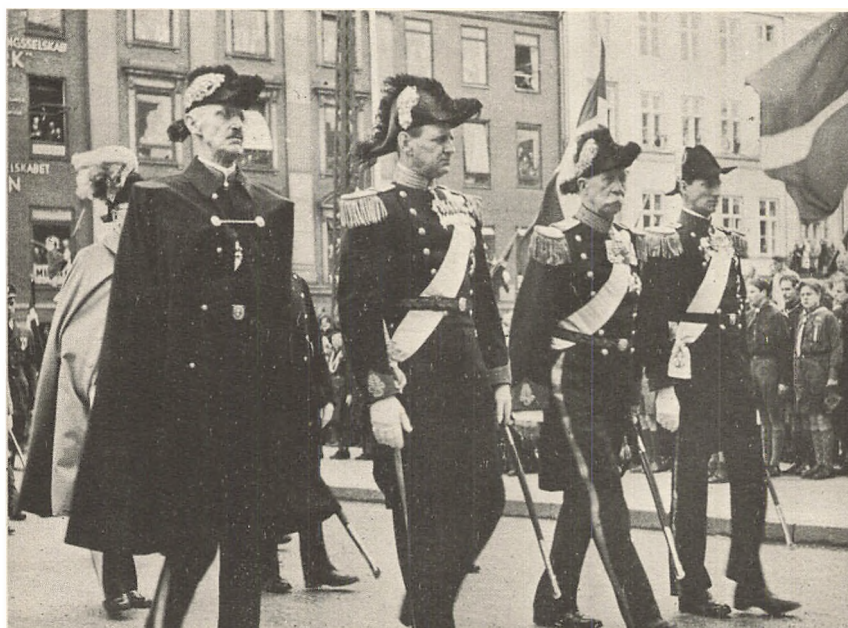
1. Maj.
I Gaar førtes den gamle Konge fra Christiansborg Slotskirke og bisattes i Roskilde Domkirke. Sørgetoget gennem Hovedstaden formede sig enestaaende smukt og højtideligt. I Spidsen red en Afdeling Gardehusarer; derefter fulgte et engelsk Marineorkester, amerikanske Marinere, en Deling franske Soldater med Estandard og danske Marinere. Umiddelbart foran Kisten gik Livgarden i rød Galla med Gardens Musikkorps, der spillede Sørge-

marchen over Thorvaldsen. Bag Rustvognen gik den norske og danske Konge, Prins *Georg* af Grækenland, Arveprins *Knud*, den svenske *Kronprins* og den norske *Kronprins*. I Roskilde Domkirke holdt Kgl. Konfessionarius, Provst *Michael Neiiendam*, Talen over den afdøde Konge, ved hvis Kiste Storkorsriddere holdt den sidste Æresvagt. Iøvrigt var Regeringens og Rigsdagens Medlemmer og de højeste civile og militære og gejstlige Embedsmænd til Stede i Domkirken. Efter at

Sørgetoget med Kongens Kiste dækket af Dannebrog, hvorpaa er hæftet Frihedskæmper-Armbindet. Kisten eskorteres af højere danske Officerer, og umiddelbart efter den føres Kongens Ridehest.

Biskop *Rosendal* havde foretaget Jordpaa-kastelsen, blev Kisten ført til sin Plads i Christian IX's Kapel.

Til Fods fulgte i første Række Kong *Ilaakon*, Kong *Frederik*, Prins *Georg* af Grækenland og Arveprins *Knud*.

Kongens Kiste bæres ud af Roskilde Domkirke, baaret af danske Oberster og Kommandører.

KORTFATTET OVERSIGT OVER BEGIVENHEDER I 10 AAR

B I N D I

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
12	Verdensudstillingen i Paris	1937	52	Nazist demonstrerer i Folketinget	1938
14	Valdemar-Statuen i Ringsted	1937	53	K. B. Hallen i København indvies	1938
14	Udkast til H. C. Andersen-Mindesmærke	1937	54	Næstved-Kanalen aabnes	1938
15	De frivillige Korps opløses	1937	54	Oddesund-Broen indvies	1938
16	Nazist-Bombe mod Alsing Andersens Villa	1937	55	Sorø fejrer 300 Aars Fest	1938
17	Rundetaarn fylder 300 Aar	1937	55	Den nye Limfjords-Bro	1938
18	Brandvæsenets 250 Aars Jubilæum	1937	56	Steinckes Søndagsbrev til Betty Nansen .	1938
18	Vilh. Buhl bliver Finansminister	1937	57	Aalborgs Lufthavn indvies	1938
19	Esbjerg Lufthavn indvies	1937	58	Tre-Konger-Mødet i Malmö	1938
19	Hitler og den nye tyske Kunst	1937	59	Bellahøj-Dyrskuet	1938
20	Jenny Kammersgaards Rekordsvømning	1937	60	Dr. Lauge Kochs Strid med Geologer . . .	1938
21	»Fluemennesket« i Raadhustaarnet . . .	1937	61	Køge og Bogense jubilerer	1938
22	Dagmar-teatrets sidste Aften	1937	61	Industriforeningens 100 Aars Fest	1938
23	Lærers Afsked for Seksualundervisning .	1937	62	Dania-Flyvemaskinen starter	1938
24	Gode og billige Varer	1937	62	Sundflyveren Robert Svendsen druknet	1938
25	Staunings Ulykkestilfælde	1937	63	Göring paa Kronborg	1938
26	Kaj Munks Diktator-Skuespil	1937	64	Jenny Kammersgaard svømmer over	
28	Aarhus' nye Raadhus	1937		Østersøen	1938
29	Dronning Alexandrine opereret paa		65	Ragnhild Hveger og Inge Sørensen i	
	Skagen	1937		London	1938
30	Storstrømsbroen indvies	1937	66	Hegermann-Lindencrone Teaterchef . . .	1938
32	Ing. Højgaard kræver Samlingsregering .	1937	68	Spejderchefen Baden-Powell i Køben-	
33	Nazist-Føreren Frits Clausen fejres . . .	1937		havn	1938
34	Ni Michael Hansens og Aage Rasmussens		69	Den nye Vand-Strandvej	1938
	Kap-Flyvning	1937	70	Krigstrusler, Chamberlain hos Hitler . . .	1938
35	Første Mørklægningsøvelse i København	1937	71	Europas Skæbnetime, München-Mødet . . .	1938
36	Nordahl Griegs »Nederlaget«	1937	72	Johannes Poulsens Død	1938
37	Smed Mundelings Rednings-Bedrift	1937	73	Skagens Badehotel brændt	1938
38	Den nye Knippelsbro indvies	1937	73	Den tyske Olympiade-Film	1938
39	Etatsraad H. N. Andersens Død	1937	74	»Smeltediglen« og »Diktatorinden« . . .	1938
40	Steinckes og Pürschels Diktatur-		75	Kaj Munks aabne Brev til Mussolini . . .	1938
	Diskussion	1938	76	Mørklægningsøvelse i Roskilde	1938
41	»Palladium«-Biografen indvies	1938	77	Tysk Spionage-Central i Danmark	1938
42	Ekspløsiøns-Ulykke hos Tivolis Kunst-		80	Haard Vinter, Trafikkaos	1938
	fyrværker	1938	81	Nazistisk Spion-Affære	1939
43	Hofjægermester Sehesteds Injurier mod		82	Falsk Læge paa Grønland	1939
	Steincke	1938	83	Prins Valdemars Død	1939
44	Kaj Munks »En Idealist«	1938	84	Hedtoft-Hansen Socialdemokraternes	
45	Universitetsbiblioteket paa Tagensvej			Formand	1939
	indvies	1938	84	Danske Nazister	1939
46	Tre af Hærens Flyvere styrter ned	1938	85	Pulterkamrene ryddes	1939
47	Jernbanehotellet i Helsingør brændt ned	1938	86	Kronprinsparrets Amerika-Rejse	1939
48	Tyskerne rykker ind i Østrig	1938	88	Hartvig Frischs Døds klokke-Tale	1939
50	Den kgl. Ballets Gæstespil i Berlin	1938	89	Casino lukker, Dagmar som Biograf	1939
50	Aarushallen indvies	1938	90	Dr. la Cour contra Prof. Arup	1939
51	Casino-Møde, Krav om Forsvar	1938	91	Den nye Luftfartstation i Kastrup	1939

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
91	Folketingsvalget	1939	154	Grænsegendarmerne overfalder	1940
93	Akvariet i Charlottenlund indvies	1939	155	Kampene i Sønderjylland	1940
94	Italien okkuperer Albanien	1939	157	Kampen i Jylland indstilles	1940
96	Brandkatastrofe i Danmarksgade	1939	158	Danske Skibe og Havne besættes	1940
97	Folkeafstemning, ingen Grundlovsændring	1939	159	Danske Soldaters Flugt til Hålsingborg	1940
97	Ikke-Angrebspagt med Tyskland	1939	160	Tyskerne i København	1940
98	Luftværns-Sirenerne prøves	1939	161	Radioen besættes, Pressefolk arresteres	1940
99	Tysklands Krigstrusler	1939	162	Tyskerne dirigerer Færdslen	1940
100	Blicher-Fest paa Himmelbjerg	1939	163	Kongens og Regeringens Opraab	1940
100	Andersen Nexøs 70 Aarsdag	1939	164	Paabud og Forbud	1940
101	Flyveulykker i Kastrup og Svendborg	1939	165	Total Mørklægning	1940
102	Handelskammerkongressen	1939	166	Samlingsregeringen dannes	1940
104	John Gielguds Hamlet paa Kronborg	1939	166	Minister Kauffmann i U. S. A.	1940
105	Vilsund-Broen indvies	1939	167	Den tyske Kommandant, General Kaupisch	1940
106	Festspil i Nyborg	1939	168	Instruktion til de tyske Soldater	1940
106	Stauning og Hedtoft til Grønland	1939	169	Kongen rider ud, Kronprinsparrets Førstefødt	1940
107	Sædelighedsforbryder dræber Barn i Istedgade	1939	170	Flere Forbud og Tilflugtsrum	1940
108	Filmen »Skilsmisens Børn«	1939	171	De danske Færger minesprænges	1940
108	Kæmpe L.S.-Møde i Aarhus	1939	172	Bomber over Aalborg	1940
109	Nykøbing F.s 400 Aars Jubilæum	1939	173	Tyskerne rykker ind i Holland-Belgien	1940
110	London-Maskinen styrtet ned ved Stor- strømsbroen	1939	174	Samlingsregeringen foran Sprængning	1940
111	Paa Tærsklen til Krigen	1939	175	Ny tysk Kommandant, General Lüdke	1940
112	Tyske Tropper ind i Polen	1939	176	»Man binder os paa Mund og Haand«	1940
113	Tredje September: Krigen brudt ud!	1939	177	Mærkelige Køretøjer	1940
114	Indskrænkninger og Forbud	1939	178	Frankrig kapitulerer, Norge giver op	1940
115	Bomber over Eshbjerg	1939	179	En munter Hitler-Film	1940
116	Ministrene Steincke og Fisker gaar af	1939	180	Engelske Flyverbomber mod Aalborg og Nyborg	1940
117	Handelshøjskolen i Rosenørns Allé	1939	181	Danske Nazisters Kupplaner	1940
118	Priserne op, Forbruget ned: Rationering	1939	182	Nazist-Optøjer i Roskilde og København	1940
119	Tre-Konger-Møde i Stockholm	1939	183	Scavenius Udenrigsminister, Harald Peter- sen Justitsminister og Gunnar Larsen Tra- fikminister	1940
120	Ulla Poulsens Afskedsforestilling	1939	184	Første Luftalarm i København	1940
121	Attentat mod Hitler i München	1939	185	Dansk-tysk Forening stiftes	1940
122	Vinterkrigen i Finland	1939	186	Bomber over danske Byer	1940
125	General Prior kræver Indkaldelser	1940	187	Stormløb mod Stauning og Scavenius	1940
126	Furtwänglers Koncert med det kgl. Kapel	1940	188	Alsang over hele Landet	1940
127	Bunker af billige Varer	1940	189	Grundtvigs-Kirken indvies	1940
128	Polarvinter over hele Landet	1940	190	Forhandlinger om Told- og Møntunion	1940
129	Drastiske Varme-Restriktioner	1940	192	»Bøgenonnelarverne«	1940
130	»Altmark«-Affæren ved Norges Vestkyst	1940	193	Kongen hyldes paa 70-Aarsdagen	1940
132	Arbejdsløsheds-Demonstrationer	1940	195	»De smaa Grønne« — dansk Lune	1940
133	Rationeringskort paa Smør og Sukker	1940	197	Overmodige danske Nazister	1940
134	Finlandskrigen endt	1940	198	Tyskerne kræver Christmas Møller fjernet	1940
136	Isefjordsværket tages i Brug	1940	199	»Det danske Raad« oprettes i England	1940
137	Advarsler om »Aggression« mod Danmark	1940	199	Rationeringskort paa Smør	1940
138	Regeringen stiller sig afventende	1940	200	Nazist-Angreb paa Stauning	1940
139	Engelske Miner udlægges ved Norge	1940	201	Højgaard-Kredsen gaar til Kongen	1940
139	Militærcheferne kræver Indkaldelser	1940	202	Danske Nazisters Mindeappel i Køben- havn	1940
140	Regeringens Beslutning om ikke at ind- kalde Militær	1940	203	Tumulter ved »Den lille Hornblæser«	1940
141	Yderligere Rygter om Besættelse af Dan- mark	1940	204	Hartvig Frisch fjernes af Tyskerne	1940
142	9. April — Tysklands Overfald	1940	205	Nazistiske Smaapartier slutter sammen	1940
143	Renthe-Fink hos Dr. Munch	1940	206	Storgodsejer i Nazist-Sammenslutning	1940
144	Grænsen overskrides, første Melding	1940	206	Nazist-Slagsmaal i Haderslev	1940
145	New York Times' Telegram	1940	207	Fritz Clausen forærer Himmler Bronze- lurer	1940
146	Landgangen ved Langelinie	1940	208	Den første Krigsjul	1940
147	Kastellet overrumles	1940	209	Tyskerne vil af med Stauning	1941
148	Tyskerne afspærrer Gaderne	1940	210	Underfundig Revy i Apolloteatret	1941
149	Hektiske Morgentimer	1940	211	Oberstløjtnant Ørum arresteret som »Spion«	1941
150	Mødet hos Kongen, Kapitulationen	1940	212	Spæd Begyndelse til Modstandsbevægelse	1941
151	Kampen om Amalienborg	1940			
152	Tyskernes »Oprob« kastes ned	1940			
153	Værløse Flyveplads angribes	1940			

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
213	Torpedobaade udleveres til Tyskerne	1941	243	Scavenius angribes for Støtte til Fri-	
214	Isvinter — Kulderecord	1941		korpsset	1941
214	Tysk Presseattaché Meissner farer frem	1941	244	Regeringskrise — Scavenius bliver . . .	1941
215	Hedtoft og H. C. Hansen tvinges ud af		245	»Frikorps Danmark«s Afrejse	1941
	Politik	1941	246	Vor Moskva-Gesandt kaldt hjem	1941
216	Svensk Uge i København	1941	247	Dr. Vilh. la Cour i Fængsel	1941
217	Gestapochefen Himmler i København . . .	1941	249	Roosevelt og Churchills Møde paa Atlan-	
219	Regeringen protesterer mod det danske			terhavet	1941
	Raad	1941	249	Ringsteds 500 Aars Jubilæum	1941
220	»Lystmorderens Kanariefugl«	1941	250	Kommunistloven vedtages	1941
221	»Jydske Lov« fejrer 700 Aar	1941	252	»Den fynske Kvinde« i Odenses Forum . .	1941
223	Heinrich Georges Gæstespil	1941	253	Trusel og Tvang mod danske Redaktører	1941
224	Første Aarsdag for 9de April	1941	254	Voksende Modstandsvilje blandt Ung-	
225	Amerika besætter Grønland	1941		dommen	1941
226	Tysk Udstilling i Forum	1941	254	Frode Jacobsen danner »Ringene«	1941
227	Tandlægehøjskolen paa Fælleden indvies	1941	255	Kommunisterne sultestrejker i Horserød	1941
227	Dr. Meissner og den danske Presse	1941	256	Rødby-Femern-Ruten paabegyndes	1941
228	Bilerne klodses op	1941	256	Gunnar Larsens Uheld med det første	
229	Tysk Videnskabs-Institut og kgl. Ildebe-			Spadestik	1941
	findende	1941	257	Stor Købby-Skandale	1941
230	Legitimationskort indføres i Jylland . .	1941	258	De første danske Faldskærmsjægere	1941
231	Rudolf Hess's Flyve-Flugt til England . .	1941	259	Luftværnsdag i København	1941
232	En Gymnasielærer suspenderes	1941	260	»Hjemmets Uge« i Forum	1941
233	Swing-Pigen Alice Babs	1941	261	Handelsministerens »Maksimaltøj«	1941
234	Demonstrationer mod Tyskerne ved Fod-		262	Hærværk mod Goldschmidts Buste	1941
	hold	1941	263	Antikomintern-Pagten	1941
234	Justitsminister Harald Petersen maa		264	Tyskernes Krav — Scavenius i Berlin . .	1941
	gaa af	1941	265	Antikomintern-Pagten tiltrædes	1941
235	Friluftsteatret i Dyrehaven genaabner . .	1941	266	Studenter-Demonstrationer i København	1941
236	»Den Gyldenblonde« og Piet Hein	1941	268	Amerika gaar ind i Krigen	1941
237	Tyskland i Krig med Rusland	1941	269	Den danske Radio og Tyskerne	1941
237	Alle danske Kommunistarresteres	1941	270	De Danske i London	1941
239	Nazisterne og »Regiment Nordland« . . .	1941	271	Mogens Hammer som Faldskærmsmand	
240	»Frikorps Danmark« oprettes	1941		hertil	1941
242	Aarhus By fylder 500 Aar	1941	272	Brandmanden som Pyroman	1941
243	Oberstløjtnant Kryssing og Frikorpsset . .	1941	273	Den illegale Presse lægger ud	1941

B I N D I I

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
279	Vor London-Gesandt bryder med Rege-		292	Biblioteksdirektør Døssing undsiger Sam-	
	ringen	1942		arbejdspolitikken	1942
281	Cigarer af dansk Tobak	1942	292	Første Nummer af det illegale Blad »Frit	
282	Kronen opskrives med 8,3 pCt.	1942		Danmark«	1942
283	Den tredje Polarvinter	1942	293	Mændene bag »Frit Danmark«	1942
283	Quisling overtager Norges Regering . . .	1942	294	Første Luftalarm i København efter to	
284	Skibsreder A. P. Møllers Tale om Tidens			Aars Pause	1942
	Demoralisation	1942	294	Den unge Chr. Rottbølls Faldskærms-	
285	Smudsbladet »Kamptegnet«, Olga Eggert			landing	1942
	og P. M. Daell	1942	295	Frikorps Bølle-Optøjer i Lulu Zieglers	
288	Modstandsbevægelsen vokser i det skjulte	1942		Kabaret	1942
289	Forfatteren Soya i Fængsel for tysk-		295	Schalburg-Skandale ved Nazistmøde i	
	fjendtlig Bog	1942		K. B. Hallen	1942
290	Swingpjatter laver Opløb paa Gaden . . .	1942	296	Drengenes »Churchill-Klub« i Aalborg . .	1942
291	Hellerups Butiksruder knust ved Mine-		297	Churchill-Drengenes Bedrifter og Fængs-	
	ekspllosion	1942		ling	1942
291	Czarens Barnebarn gift i Ballerup	1942	299	Statsminister Staunings Død	1942

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
300	Dr. Vilh. la Cour atter fængslet og dømt	1942	351	Kongen overtager atter Regeringen . . .	1943
301	Kongen fejrer stille 30 Aars Regerings- jubilæum	1942	353	Første tyske Dødsdom — og Benaadning	1943
302	Christmas Møllers Flugt til England . . .	1942	354	Blodige Kampe mellem Sabotører og Vagter	1943
303	Christmas Møllers Hjælper fanges . . .	1942	356	Betjent anholder 24 Studiner	1943
304	De første Faldskærmsnedkastninger i Jylland	1942	357	Blodige Frikorps-Optøjer paa Raadhus- pladsen	1943
305	Kongen syg, indlagt paa Diakonissestif- telsen	1942	358	Allieret Landgang paa Sicilien, Mussolini taget til Fange	1943
305	Bombe mod Prof. Hal Kochs Villa	1942	358	Straf for at gaa med RAF-Huer	1943
306	Kommunisters Flugtforsøg fra Horserød	1942	360	Dr. Bests Krav om at Sabotører sendes til Tyskland	1943
307	Eigil Larsen organiserer »KOPA«	1942	360	Regeringen afviser Kravet, Scavenius vil gaa	1943
308	Aalborg Bys 600 Aars Jubilæum	1942	360	Første Folkestrejke udbryster i Esbjerg .	1943
308	Husar druknet under Øvelse, Premier- løjtnanten frikendt	1942	361	Frihedskæmpere befrier Kammerat i i Vestre Fængsel	1943
308	Gassen rationeres	1942	362	Kamp i Rold Skov, Aalborg i Oprør . . .	1943
309	Sørgefest for Frikorpschefen Schalburg .	1942	363	»Holger Danske« bomber Forum	1943
310	Horsens By fejrer 500 Aars Jubilæum . . .	1942	364	Folkestrejken i Odense	1943
310	Højesteretsdommen over Dr. la Cour . . .	1942	366	Regeringens klare Afslag paa Tyskernes Krav	1943
311	Engelske Flyvere bomber Tønder	1942	367	29de August — Tyskerne tager Magten: Undtagelsestilstand	1943
312	Første Sabotage-Bombe mod Bilværksted i Griffenfeldtsgade	1942	368	Den danske Hær overfaldes og afvæbnes	1943
312	Opfinderen Valdemar Poulsen død	1942	369	Kongen Fange paa Sorgenfri	1943
314	Første nazistiske Attentater paa Nørrebro	1942	370	Flaadestationen besættes af Tyskerne .	1943
315	Tyskertøse afstraffes	1942	371	Den danske Marine sænker 29 Orlogs- fartøjer	1943
316	Christmas Møllers Radiotale fra London med Opfordring til Jernbanesabotage . . .	1942	372	Ministeriet ophører at fungere	1943
317	Modstandsfolkene jages, Chr. Rottbøll dræbt	1942	372	Flere Hundrede kendte Folk arresteres .	1943
318	Frikorpsfolkene laver Optøjer	1942	373	Departementscheferne tager Styret . . .	1943
319	Kongens Fødselsdag, Takketelegram til Hitler	1942	373	Journalist Carl Henrik Clemmensen myrdes	1943
320	Telegramkrisen	1942	374	Danske Fanger i Horserød-Lejren	1943
322	Blodige Bataljer med Frikorpsset	1942	375	Bomberne brager hver Nat	1943
322	General Lüdke afløses af General von Hanneken	1942	377	Den danske illegale Presse	1943
323	Borgerrepræsentationens Formand, LRS. Karmach Rønsted maa nedlægge sit Man- dat	1942	378	Frihedsraadet dannes	1943
324	Kongen styrter med Hesten og kommer til Skade	1942	379	Frihedsraadets første Proklamation . . .	1943
325	Regeringskrise, Scavenius kaldt til Berlin	1942	380	Udgangsforbudet skærpes — Millionbøder	1943
325	Dr. Werner Best bliver tysk Befuld- mægtiget	1942	381	Sommerkorpsset oprettes	1943
326	Tyskerne kræver Buhl fjernet, Krisen tilspidnes	1942	382	Rygter om forestaaende Jøderazzia . . .	1943
327	De allieredes Landgang i Nordafrika . . .	1942	383	500 danske Jøder arresteres og deporteres	1943
328	Scavenius Statsminister, efter tysk Diktat	1942	384	Tusinder af danske Flygtninge til Sverige	1943
329	Kommunist-Føreren Aksel Larsen fanges af Tyskerne	1942	385	De Danskes Indsats i Sverige	1943
330	Tysk Voldtægts-Historie i Thisted	1942	386	BOPA-Sabotage paa Klovermarksvej . . .	1943
332	»Frit Danmark«-Folkene arresteres, Prof. Fog undsluppet	1942	387	»Kafé Mokka« hærget af Bomber	1943
335	Bombeattentat mod Burmeister & Wain	1943	388	Storebæltsfærgen »Sjælland« bomberamt og brændt	1943
336	Islands Brygge kvarteret bomberamt . . .	1943	389	Langaa-Broerne sprængt, Togtrafikken i Jylland lammet	1943
337	Stalingrad falder	1943	390	BOPA's første Dagangreb paa Nørrebro- gade	1943
338	Aalborg-Profet spaar Verdens Undergang	1943	392	Terror skal mødes med Terror	1943
340	Ole Geisler og Flemming B. Muus organi- serer Modstandskampen	1943	393	Frihedskæmperen »John«s sidste Kamp	1943
342	Bomber i Aarhus og Kolding	1943	394	Attentater mod Ole Bjørn Kraft og Re- daktør Dam	1943
344	Rigsdagsvalg, Folkestyrets Sejrr	1943	395	Herrefolket paa Dagmarhus	1944
345	Alvorlig Stigning i Sabotagerne	1943	396	Tyskernes Terrorbander	1944
346	»Holger Danske« starter i Istedgade . . .	1943	397	Mordet paa Kaj Munk	1944
350	Drager Nielsen, dømt for Mord, bliver frikendt	1943	398	Kjeld Abells Demonstration i Det kgl. Teater	1944
			399	Første tyske Clearing-Mord: Løve Vigholt	1944
			401	»Schalburgtagen« starter med Studenter- foreningen	1944

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
402	Modstandsbevægelsens Sabotager . . .	1944	449	Kæmpe-Eksplosion i Aarhus Havn . . .	1944
403	Schalburtager og Terrormord	1944	450	Mislykket Attentat mod Hitler	1944
404	»General Motors« og »Nordwerk« bombes	1944	451	Frihedskampens »Postmester« dræbt . . .	1944
405	Filmsselskaberne hærages af Tyskerne .	1944	452	Bombe mod fyldt Hillerød tog	1944
406	Gade-Razzia og blodige Sammenstød .	1944	453	Billedskærer Bülow myrdet i Helsingør .	1944
407	Politimestre og Fuldmægtige i Varde arresteres	1944	454	Elleve Patrioter skudt »under Flugtforsøg«	1944
408	Modstands-Brødrene Staffeldt arresteres	1944	455	Alle Aarhus Sporvognene bombet	1944
410	Den jydsk Modstandskamp	1944	456	Ingeniør Snog Christensen bortført og myrdet	1944
411	Flemming Juncker - Chr. Ulrich Hansen - »Toldstrup«	1944	458	Der bygges Bunkers over hele Landet .	1944
412	Kaptajn Mackeprang og Redaktør Sigurd Thomsen myrdet	1944	459	»Holger Danske«s Leder Knud Larsen pint ihjel	1944
413	Aalborg Stiftstidende hærget af Bomber	1944	460	Universalfabrikerne i Aarhus ødelagt . .	1944
414	Hvidsten-Folkene arresteret	1944	461	19. September: Politiet afvæbnes og de- porteret	1944
416	Kinopalæet raseret	1944	462	1700 danske Betjente i Koncentrations- lejr	1944
417	»Knud« sætter Ild paa UFA og de tyske Film	1944	463	Politi og Tyskere i Kamp paa Amalien- borg	1944
418	Luftværnsskytset kræver Menneskeliv .	1944	465	Politiet gaar under Jorden	1944
419	Dr. Bests Chauffør skudt — Hævnbomber mod fyldte Sporvogne	1944	466	Aarhushallen bombes af Terrorbander .	1944
419	Stikkeren »Hestetyven« likvideret af BOPA	1944	467	Hipo-Korpset oprettes	1944
420	Schalburgkorpsets skændige Parademarch	1944	468	Brøndum-Banden sprænger Jyllandseks- pressen i Luften	1944
421	Hitler-Karikaturer i Biograferne, der be- ordres lukket	1944	469	Bomber mod Blade i Aarhus og Svend- borg	1944
422	Student Stenderup henrettet, Kommune- lærer Jørgensen myrdet	1944	470	Prof. Fog fanget — Red. Kaj Holbech skudt	1944
423	»John« henrettet — Razzia paa Raadhus- pladsen	1944	471	Frihedskæmperne »Citronen«s og »Flam- men«s Død	1944
424	Prinsesse-Salut i Ørstedsparken	1944	473	Politiets underjordiske Modstandskamp	1944
424	Ingeniør Børsholt clearingmyrdet . . .	1944	474	RAF's Bombeattentat mod Aarhus Uni- versitet	1944
425	Masse-Dødsdomme over danske Sabotører	1944	475	Pastor Sandbæks mirakuløse Redning .	1944
426	Monica Wichfeldt	1944	476	Sabotør-Bedrift mod Aalborg Flyveplads	1944
427	Literær Strid mellem Dr. Stangerup og Mag. Kehler	1944	477	»Storebælt«-Færgen sejlet til Sverige . .	1944
428	Stormagasinerne bombes	1944	478	Peter-Gruppen hærger Provinsen	1944
429	Nonnen Kasperek frikendt for Giftmord	1944	480	1000 Maskinpistoler »hentet« i Hærens Depot	1944
430	Leif Bruhn Petersen skudt paa Raadhus- pladsen	1944	481	Odinstaarnet i Odense sprængt af Tyskerne	1944
431	Oberst Paludan-Müllers Heltedød	1944	482	Ø. K.s Bygning raseret af Brøndum- Banden	1944
432	Allieret Invasion i Frankrig	1944	482	Odense-Skuespilleren Bent v. Müllen myrdet	1944
432	Schalburgtage-Nat i Odense	1944	484	Torotor-Fabriken sprængt i Luften . . .	1945
433	BOPA stormer Globus-Fabriken	1944	485	Tyskerne hærger Tuborg-Fabrikerne . .	1945
434	De fynske Sabotørers Bedrifter	1944	486	Hipo og Frihedskæmpere i Kamp paa Amtssygehuset	1945
435	Langeline-Pavillonen og Domus Medica bombet	1944	487	Apolloteatret og Allers Etablissement i Ruiner	1945
436	Angreb mod Schalburgfolkene i Frimu- rerlogen	1944	488	Havnedirektør Laub myrdet	1945
436	Illegale Raketter over Dagmarhus	1944	489	Fire unge Odense-Læger myrdet	1945
437	Riffelsyndikatet bombet	1944	489	General Lindemanns Tog afsporet	1945
438	Bomber mod Borgernes Hus og Studen- tergaarden	1944	490	Jyllandsekspressen ved Hobro bombet .	1945
439	Tivoli hærget af Bomber og Brand	1944	491	Svend Staal Stikkergruppen likvideret .	1945
440	Spærretid beordres fra Kl. 20	1944	491	Nedskæringer og Restriktioner paa alle Omraader	1945
441	Hvidstenfolkene henrettet	1944	493	Tyske Flygtninge oversvømmer Landet .	1945
442	Folkestrejken i København	1944	494	Tyskernes Terror i stadig Stigning . . .	1945
443	Tyskerne trækker Tropper til Hoved- staden	1944	495	Shellhuset bombes af engelske Flyvere .	1945
445	Gas, Vand og Elektricitet afbrydes . . .	1944	496	Bombe-Ulykken paa den franske Skole .	1945
446	Belejringstilstand — København afspærres	1944	497	Maglekildevej raseret af Bomber og Brand	1945
447	Baal i Gaderne — enestaaende Sammen- hold	1944			
448	Folkestrejken endt med dansk Sejr . . .	1944			

Side	Emne	Aar	Side	Emne	Aar
498	»Alway«s Sabotagen paa Grammofonplader	1945	523	De engelske Shellhus-Flyveres Visit	1945
499	BOPA sprænger Langebro	1945	524	Russerne fejres i København	1945
500	Det unge Danmarks Frihedskamp	1945	525	Kronprinsparret paa Bornholm	1945
501	Hipo-Provokation den 9. April	1945	525	Soyas »symbolske« Lussing til Eskelund	1945
501	Pastor Tage Schack myrdet	1945	526	Waaf-Piger med Piber og Trommer	1945
502	Papirer fjernet fra det tyske Handelskammer	1945	527	Faldskærmsopvisning paa Eremitagen	1945
502	Præsident Roosevelt død	1945	528	Danse-Orgier paa Raadhuspladsen	1945
502	22 Bugserbaade sejler til Sverige	1945	529	Seddelombytning og Storsvindlere	1945
503	Husmandsskolen ved Odense luftbombet	1945	530	Frihedskæmpere besætter Vestre Fængsel	1945
504	Hipochefen Erik V. Petersen likvideret	1945	531	Atombomben over Hiroshima	1945
504	Lorentzen-Bandens Hævnmord paa Byretsdommer Myrdahl og LRS. Schjørring-Thyssen og hans Frue	1945	531	Prof. Hartvig Frisch om Likvideringerne	1945
505	Ungarske Tropper gør Oprør i København	1945	532	Patriot-Begravelser i Mindelunden	1945
505	Grev Folke Bernadotte faar danske og norske Fanger frigivet	1945	533	Mindefest for Kaj Munk i Det kgl. Teater	1945
506	De allieredes Hære fra Øst og Vest mødes i Torgau	1945	534	Kong Haakon paa Besøg hos sin Broder	1945
506	To Skibe sænkes i Københavns Havn	1945	535	Kong Christian hyldes paa 75 Aars Fødselsdagen	1945
507	Tysklands Sammenbrud, Hitlers Død	1945	536	Oberst Riis-Lassen myrdet i Aarhus	1945
508	Befrielses-Budskabet i B.B.C. fra London	1945	537	Venstre-Sejr ved Valget, Knud Kristensens Regering	1945
509	Endeløs Jubel over hele Landet	1945	539	Frk. Nordentoft-Sagen vækker stor Opsigt	1945
510	Den nye Regering af Politikere og Modstandsfolk	1945	540	Første Jul i det befriede Danmark	1945
511	Frihedskæmperne jager Hipo'er og Stikkere	1945	541	Thyborøn-Fiskernes Demonstrations-Sejlad til København	1946
512	Blodige Sammenstød med Hipoerne	1945	542	Russerne rømmer Bornholm	1946
513	Frihedsfester i alle danske Byer	1945	543	Prinsesse Juliane og Prins Bernhard paa Besøg	1946
514	Engelske Flyvere og General Dewing kommer	1945	544	Den første frie 9. April fejres over hele Landet	1946
515	Danske Fanger befries, Tysker-Hjælperne sættes ind	1945	545	Folkefest paa Aarsdagen for Befrielsen	1946
517	Brigaden fra Sverige kommer til København	1945	546	Priskontrollør Schumacher hjem søger Hotellerne	1946
518	»Herrefolket« marcherer bort — S S-Folk gør Modstand	1945	547	Landsforræder-Fangerne i Vestre Fængsel laver deres egen Avis	1946
519	Russerne bomber og besætter Bornholm	1945	548	FAO-Kongressen i København	1946
520	Rigsdagen aabnes af Kongen	1945	549	Færøerne forsøger at løsrive sig	1946
521	Montgomerys Triumftog	1945	550	Jean Paul Sartre dominerer vore Teatre	1946
522	Forræder-Loven og Dødsstraf	1945	551	Valutapuklen steget til 700 Millioner Kr.	1947
			552	Flyveulykke, der giver Genlyd over hele Verden	1947
			553	Typografstrejke i over 4 Maaneder	1947
			554	Kongen er død	1947
			555	Kongen leve!	1947
			556	Den gamle Konges Bisættelse	1947

R E T T E L S E R

Bind I Side 92: Billedunderskrift til øverste Billede rettes til: En af Duke Ellingtons Musikere i Trompet-Ekstase i K. B. Hallen.

Bind I Side 132: I Billedunderskriften er ved en beklagelig Fejlagelse nævnt Skuespiller Vald. Skjerning. Som det fremgaar af Billedet er det »Danske Skuespillere«s daværende Formand, Forf. Einar Horvalt, der ses sammen med Skuespillerne Karl Goos og Henrik Bentzon.